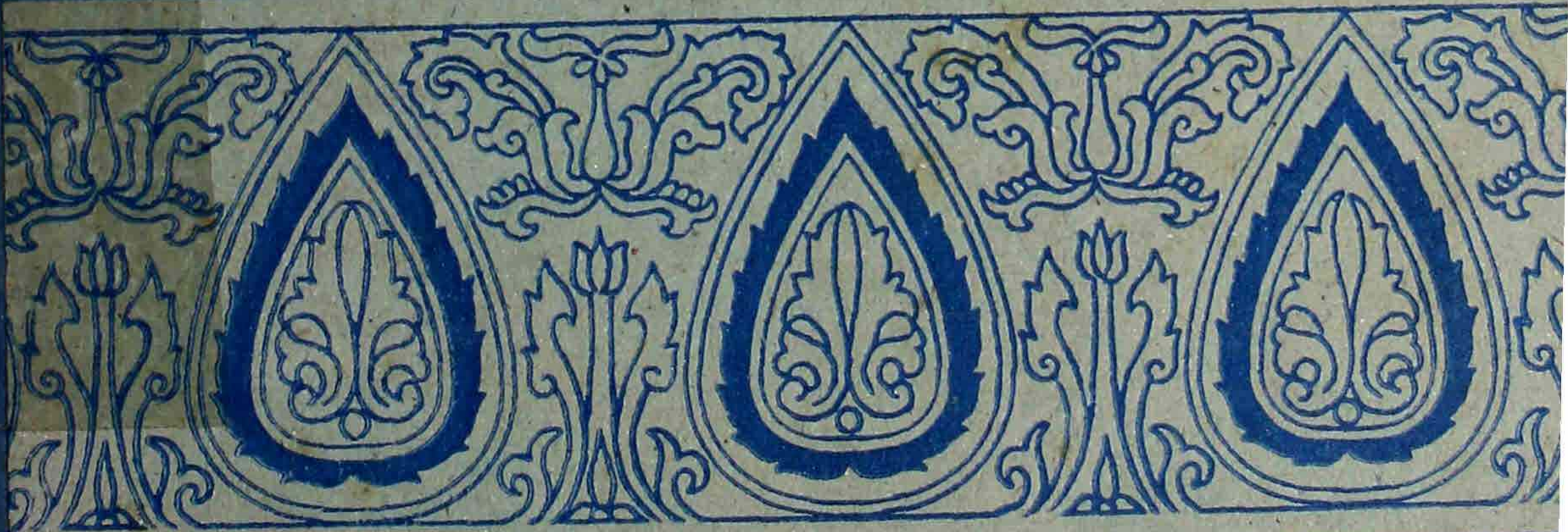


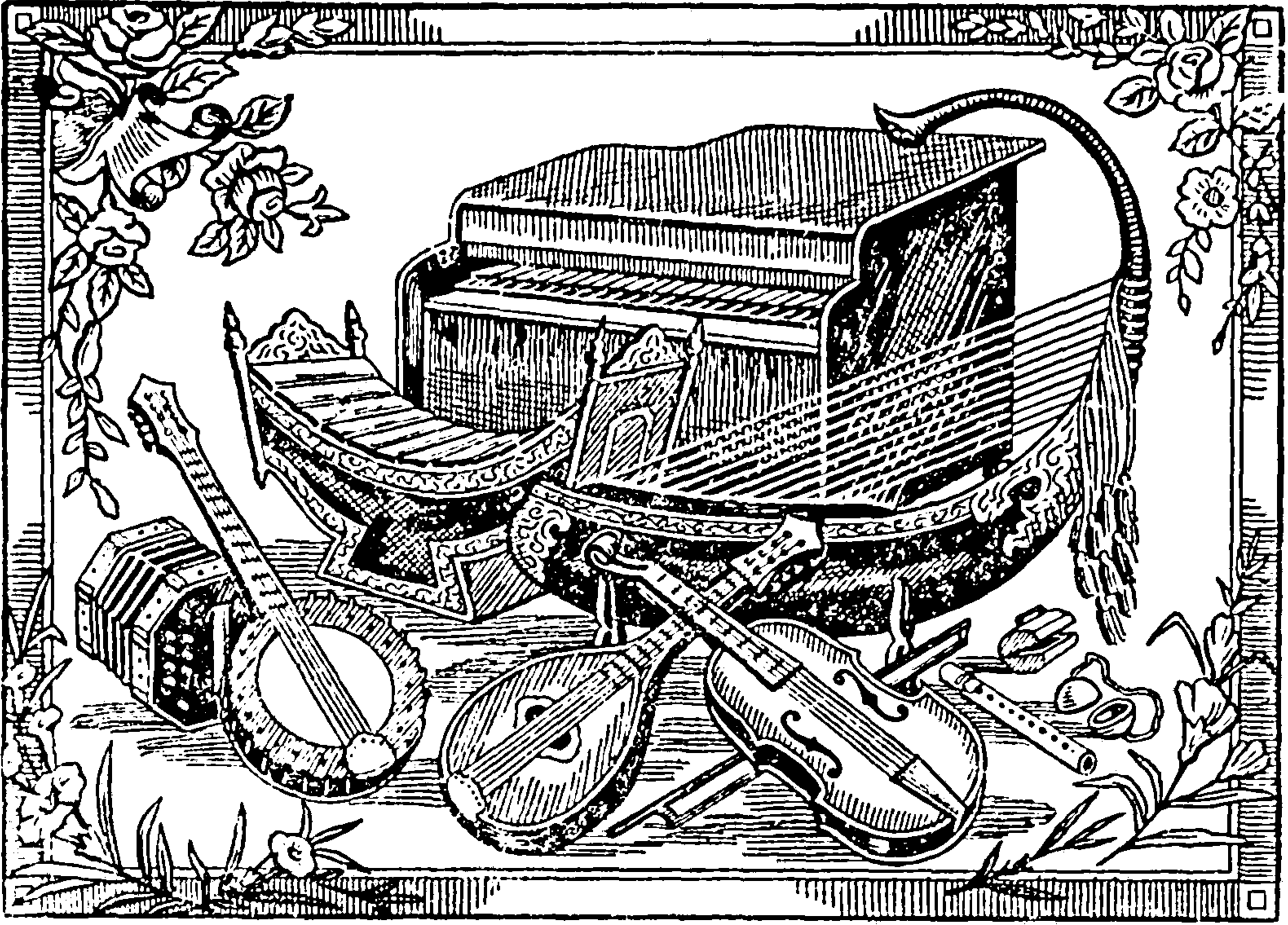


မဟာဂီတ
ပေါင်းချုပ်ကြီး

ဆရာကြီး ဦးပြုံးချို
စုဆောင်းရေးသားသည်

၉၆





ဆရာကြီး ဦး ပြုံးချို

စုဆောင်းရေးသားသော

မဟာဂီတအပေါင်းချုပ်ကြီး

သတ္တမနှိပ်ခြင်း

1977



အမှတ် ၅၅၊ မောင်ခိုင်လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့။

ကြိုတင်ပုံနှိပ်ခွင့် အမှတ် [၇၆၉]

မျက်နှာဖုံး ပုံနှိပ်ခွင့်အမှတ် [၁၀၇၇]



အကြိမ် = သတ္တမအကြိမ်

အုပ်ရေ = ၃၀၀၀

ပြီးသည့်နေ့ = ၁၉၇၇ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ

ထုတ်ဝေသူ = ဒေါ်ခင်ခင် (မြိ-၀၄၃၀)၊ ပညာအလင်းပြစာပေ၊ ရန်ကုန်ပြည်လမ်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်လမ်းဒေါင့်၊ နတ်တလင်းမြို့၊ ပဲခူးတိုင်း။

ပုံနှိပ်သူ = ဒေါ်အေးအေးသန်း (မြိ-၀၂၀၃၂)၊ ရတနာဂုဏ်ရည်စာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၅၅၊ မောင်ခိုင်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ လသာမြို့နယ်။

ဖြန့်ချိရာဌာန = ပညာအလင်းပြစာအုပ်ဆိုင်၊ အမှတ် ၁၃၀၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ ရေကျော်-ရန်ကုန်မြို့။ ဖုံး ၁၃၄၁၄၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်။

မျက်နှာဖုံး ချင်းတွင်းပုံနှိပ်တိုက်



မဟာဂိတပေါင်းချုပ်ကြီး

စုဆောင်းရေးသားသူ

ဆရာကြီး - ဦးဖြိုးချို

မာ တိ ကာ

ဦးပျံးချို၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ	၁
နိဒါန်း	၁၀
နရလေခကျမ်းထွက် ၃၇-ချင်း တီးချက်များ	၁၅
ပဏာမဂါထာ	၁၇

ကြိုး သီ ချင်း များ

သီ ချင်း အချို့	သီ ချင်း အမည်	စာမျက်နှာ
ထံတျာတေရှင်	ပုစဉ်းတောင်သံ	၁၉
တျန်တျောထပ်တျာ	စိတြဂီဝါခိုမင်း	၁၉
ထပ်တျာထပ်တျာ	ရွှေဥဒေါင်းမင်း	၁၉
ဟေမဝန္တာ	ဂဠုန်မင်းတောင်သံ	၂၀
တက်တူ တန်သံပေး	ခါမင်း	၂၀
မြစ်ကြီးဂင်္ဂါ	ငါးကြင်းရေဆန်	၂၀
မြစ်ပြင်မြစ်ညာ	ငါးကြင်းရေစုန်	၂၁
ငုံကာငုံကာ	ငိုးမင်း	၂၁
စံရာတောင်ကျွန်း	သာနိုးပျော်ဘွယ်	၂၁
ရွှေပြည်ကြီးရော	။	၂၂
မြို့နန်းငယ်လေး	။	၂၂
ကိုးပါးပေါင်းစုံ	။	၂၂
ရွှေဘုန်း ရွှေဘုန်းတော်	။	၂၂
သီတာ သီတာ	ကလပ်ငယ်	၂၃
သာယာ-သာယာ	ကလပ်ကြီး	၂၃
ဝေဘာဂီရီ	ညွှန်တက်သံသာ	၂၃
ပုံပမာ-ထေ့ထေ့သာ	သိကြားမင်းခရုသင်းသံ	၂၃
ရာမင်းရာမင်း ဝပ်လျှိုး	သိကြားမင်းခလုတ်	၂၄
ရွှေ ရွှေ ရွှေဘုန်းပဝင်း	သိကြားမင်းခလုတ်	၂၅
နှုန်းနှုန်းထောက်စာ	သိကြားမင်းတုယင်သံ	၂၅

သီချင်းအချို့

သီချင်းအမည်

စာမျက်နှာ

ဟေမန္တာဟု
ချမ်းကတဲကိုလေ
ထောင်ရောင်နေ
ထိပ်တင်ငယ်ကန်
နေရင်လေလဲ
သီလာ - မြေယံ
မွန်ညောင်သဉ္ဇာ
တရေးမက
ဘုန်းတော်တေဇာ
ရွှေတိုင်းသာစု
အတိုင်းမသိ

ဟေမန္တာချင်း
ငပြေတက်သက်ကြိုးအလိုက်
နန်းဘွဲ့ကြိုးဟောင်း
ဝတ်တော်သိမ်း
ပြန်ကတက် ကြိုးဟောင်း
ဘုန်းဘွဲ့
ဝတ်တော်ရုံ
။
။
။
။

၃၈
၃၈
၃၈
၃၉
၃၉
၄၀
၄၀
၄၀
၄၀
၄၀
၄၁
၄၁
၄၁
၄၁

မာလာဂန္ဓာ မွေးမွေးသင်းသင်း
စောင်းတော်သိင်္ဂါ
ဇေယျာအောင်ချာ
စံရာဘုံမြင့်
ရွှေနန်းအောင်မြေ
ပြောင်ပြောင် ပြောင်နာဂိန်
တီးယုန်းအောင်စည်
ညာသပြေဘောင်
သပြေပင်ဝန်း
ဘုန်းမိုးရွာစေ့သွန်းဖျန်း
ရွှေဘုန်း ရွှေဘုန်းပပဝင်း
ရီရီဆိုင်းဆိုင်း
လာဇျေပြီ
ခေါ်ပါယောင်နှင့်
ချိတ်ပန်းပန်ငယ်
ကျန်းကျန်းပိုင်သ
မှိုင်းရိပ်ကယ်တည့် ဝေမွှောင်
ဆွတ်ဖျန်းကြိုင်သင်း
ဇမ္ဗူသိင်္ဂါပျိုးပြက်
ပန်းစုံမာလာခလ
သီလာဝေယန်လေမှိုင်းညို

ဒေဝဒုတ ကြိုးဟောင်း
စောင်းဘွဲ့
နန်းဘွဲ့
နန္ဒာ ကန်တော်ဘွဲ့
ပင်လယ်နတ်ကြိုး ကြိုးအလိုက်
ဆင်ခင်း
မြင်းခင်း
နဝရတ်ခရုသင်း
။
မြင်းခင်း
ဘုန်းဘွဲ့ကြိုး
ငါးသံကြိုးမိုးဘွဲ့
မြင်းစီး
။
မြို့တော်ချီး
နတ်ပင့်
။
။
။

၄၁
၄၁
၄၁
၄၂
၄၂
၄၂
၄၃
၄၃
၄၃
၄၄
၄၄
၄၄
၄၅
၄၅
၄၅
၄၆
၄၆
၄၆
၄၇
၄၇

(သ)

မာတိကာ

သီချင်းအချို့	သီချင်းအမည်	စာမျက်နှာ
တေဇာအာဏာထန်ပြင်း	တျာသံ	၄၇
ကန်တော် ကန်တော်အထိကရ	ကန်တော်	၄၈

အွဲသီချင်းများ

မာရဝိဇယ	စွယ်တော်ရောင်ခြည်	၄၉
ဥကင်ဘုံမြင့်	ပလ္လင်တော်ရှစ်ရပ်	၄၉
နန်းမုဝေမြင့်	ထီးရှစ်မယ်	၅၀
မင်းခမ်းတော်စုံလှ	မင်းခမ်းတော်စုံ	၅၀
လကျာတော်မင်းခမ်း	လကျာမင်းခမ်းတော်	၅၁
လက်ဝဲတော်က အံ့ရာပုံ	လက်ဝဲမင်းခမ်းတော်	၅၁
မြတ်ပလ္လင် ရွှေ ရန်မာရ်ခွေ	အလံ ၇-စဉ်မင်းခမ်းတော်	၅၁
ငါးလုံးတောင်ညွန့်	မြစ်ကြီးငါးသွယ်	၅၂
မန္တလာဘုံ	မန္တလေးမြို့	၅၂
လေးမည်သာလှ	အဝမြို့	၅၃
မင်းဝံတောင်ညွန့်	။	၅၃
ကုန်းဘောင်မြို့ ရွှေနက်သန်	ကုန်းဘောင်မြို့	၅၃
ခြည်ပန်းထောင်ကွန့်	ဘုန်းတော်	၅၄
မင်္ဂလာသီရိမြေမြတ်စွာ	မန္တလေး	၅၄
ဇမ္ဗူရည်ပွင့် ဆယ်ရောင်ဝေ	။	၅၄
သင်္ကြန်တော်မင်္ဂလာ	သင်္ကြန်တော်	၅၅
ဆဒ္ဒန်ပိုင်လေးကျွန်း	နားထွင်းမင်္ဂလာ	၅၅
နန်းငွေယုန်သော်လာ	ဆံတုံးတော်မင်္ဂလာ	၅၅
အတိုင်းမသိမင်္ဂလာကြက်သာရေ	မင်္ဂလာဩဘာ	၅၆
တပုဿဝယ်နှင့်	ရွှေတိဂုံသမိုင်း	၅၆
မြရည်နန္ဒာ	နန္ဒာကန်	၅၇
မြသို့ငယ်စိမ်း	ရေသွန်းတော်	၅၇
ရွှေဘုန်းဘော် နေနှုန်းလျော်	ရွှေတချောင်းတူး	၅၇
ဂန္ဓမာတောင်	မဉ္ဇူသက နတ်ပန်း	၅၈
သကမဉ္ဇူ	ပန်းဘွဲ့	၅၈
ပတ်လည်ငယ်လေ	မျှော်တော်ယောင်	၅၈
နတ်စည်ငယ်လေ	မျှော်တော်ယောင်မိုး	၅၈

သီချင်းအချို့

သီချင်းအမည်

စာမျက်နှာ

သည်ဆောင်းဟေမာန်
သန်းယံသာ ကျူးပါတော့
ပရမေသီရိအောင်ဇေယျာ
ခွန်ယူစိုးရ
ပတ်ပြန်ငယ်ပြောင်ရွန်း
ကိုးသွယ်ရတနာ
လွတ်တော်ငယ်စံကျန်း
မြန်မြေနှယ်ဇမ္ဗူဘောင်
မင်္ဂလာအောင်မျိုး
ဟေမဝန်ချာ

သဇင်ပန်း
ဟိနောင်ဇာတ်တော်ကြီး
ဘုန်းတော်
အိမ်ဂျေမင်းဘုန်း
မြင်းခင်းတော်
။
။
။
မန္တလေးမြို့
တောဘွဲ့

၅၉
၅၉
၆၀
၆၀
၆၀
၆၁
၆၁
၆၁
၆၁
၆၂

သီချင်းခံကြီးများ

ထူးမခြားနား
ထောင်ရောင်နေကသာ
စန္ဒာ ရောင်သို့သာ
ဒီပါခမြယ်
စုံသာမြိုင်လယ်
ဇေယျာရွှေမြေ
ဒီပါလေ-အောင်ချာလေ
ဘုန်းမိုးသွန်းလောင်း
ဆဒ္ဒန်အိုင်သာ
ဇမ္ဗူကျွန်းလုံး
ကျွန်းလုံး သိမ်းကြိုး
နှင်းတမြူးမြူး
တောဟောန်တောင်
ဘုန်းထူးဝေဆာ
ဇမ္ဗူမြန်ချာလေ ထွန်းပပ
ဇောင်းကလောအင်း
ဘုန်းပန်းပရမေ
မင်းခမ်းတော်စုံ
ဘုန်းအကြီးဆုံး

စွယ်တော်ရောင်ခြည် ဘုရားရှိခိုး
ဘုန်းဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
နန်းတင်းသူဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
ဘုန်းဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
တောတောင်ဘွဲ့-သီချင်းခံကြီး
ဘုန်းဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
နန်းဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
ဘုန်းဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
တချက်လွတ် သီချင်းခံကြီး
မင်းရဲကျော်စွာ သီချင်းခံကြီး
ဘုန်းဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
မြင်းခင်းဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
တောတောင်ဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
ဘုန်းဘွဲ့
။
မြို့တော်ဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
ဘုန်းတော်ဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
မင်းခမ်းတော်ဘွဲ့သီချင်းခံကြီး
ဘုန်းတော်ဘွဲ့သီချင်းခံကြီး

၆၃
၆၃
၆၄
၆၅
၆၆
၆၇
၆၉
၆၉
၆၉
၇၀
၇၁
၇၁
၇၂
၇၃
၇၄
၇၅
၇၆
၇၇

သီချင်းအချို့	သီချင်းအမည်	စာမျက်နှာ
ပန်းကြာဝတ်ပုံ	မယ်ဘွဲ့သီချင်းခံကြီး	၇၀
ရွှေစမှယ်ရုံ	။	၇၉
သင်းသင်းကြိုင်ကြိုင်	။	၈၀
ရွန်းရွန်းမြရွန်းရွန်း	ဘုန်းတော်ဘွဲ့သီချင်းခံကြီး	၈၀
မိုင်းမိုင်းမြ	အလွမ်းဘွဲ့သီချင်းခံကြီး	၈၁
ဖြိုးဖြိုးရွှေရင်	မယ်ဘွဲ့တချက်လှတ်သီချင်းခံ	၈၁
မြဆံကေသာ	။	၈၂
ရွက်ညှာကြလှလေ	။	၈၂
ပိုင်းအဆန်းဆန်း	လူးမခြားနားအပိုက်သီချင်းခံကြီး	၈၃
ရဝေနှန်းစိန်ကြောင်	ဘုန်းဘွဲ့ရှေး သီချင်းခံကြီး	၈၄

ပတ်ပျိုး သီချင်းများ

ကုန်းဘောင်ပရမ	ဘုန်းတော်ဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၈၆
ဘုံပျံနေနန်း	ဆောင်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၈၈
မိုင်းပြာမုန်ဝေ	အိနောင် ရေလားပတ်ပျိုး	၉၀
စိန်ငွေလှုံ	တောဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၉၁
မြန်ချာမြကို	ကုန်းဘောင်မြို့ ဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၉၁
အောင်ခန်းမြို့	ဘုန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၉၁
ရွှေယင်ပေါင် ငွေယင်ပေါင်	ရေလားပတ်ပျိုး	၉၂
ရည်ပင်လယ်	။	၉၂
လောင်းပန်းဂမုန်းအင်	တောပန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၉၃
စိန်ကြောင်နီလာ	ဘုန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၉၃
အတူးတူးငယ်နှင့်	တောလားပတ်ပျိုး	၉၄
သာရကာ ကျေးငယ်တို့	ရာဘီတောတောင်ဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၉၅
ရင်္ဂိုမြိုင်ချာ	။	၉၅
ဝေဖြိုး ကုန်းဘောင် ညွန့်ညွန့်	ဘုန်းတော်ဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၉၆
ကုန်းဘောင်နေမင်း	။	၉၆
မုန်ရဝေ	။	၉၆
ပြာပြာညိုရောင် မိုင်းနွဲ့နွဲ့	မောင်ဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၉၇
သူရကန် စက်ပုံ	။	၉၇
နဝရတ်ကယ် ရောင်စုံ	။	၉၈

သိချင်းအချိ

သိချင်းအမည်

စာမျက်နှာ

စိုးအမွန်မိုး	မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၉၀
မြဝန်းလှိုင်	ကိန္နရာချောင်းခြားကလေးပတ်ပျိုး	၉၉
ဟေဝန်စံမြိုင်	ကိန္နရာချောင်းခြားကြီးပတ်ပျိုး	၉၉
နဝတတ္တကုဏ္ဍလာ	တောဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၀
မဏိကဉ္စနာ	နန်းဘွဲ့ထီးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၁
လွမ်းတယ်လေ့	အလွမ်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၁
မိုးဒေဝါ	မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၂
သဲလောင်ကြွေကျမ်း	အိနောင်ချိုးတေးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၂
ချစ်သမျှကို	သစ္စာတိုင်ပတ်ပျိုး	၁၀၂
တန်ဆောင်ရွှေတိုင်	နန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၃
သာဆန်းရဂူဘေ	တောဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၃
စိန္တေကိုးသွယ်ဂုဏ်	မန္တလေးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၄
သိင်္ဂါရွှေရောင်	နန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၄
အောင်ဇေယာကျန်းကျန်း	ဘုန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၅
သင်းရနံ့လှိုင်ပျံ့ငယ်	။	၁၀၅
ပြာပြာညိုရောင်မိုင်းလို့ရီမှောင်	တောပန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၆
တိမ်ဘံဘေ	။	၁၀၆
အောင်မြေသာစံ	တောဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၇
ဂန္ဓမာရိပ်သာ ဖလ်ဂူနန်း	။	၁၀၈
လွမ်းဖွဲ့စ	။	၁၀၈
ဘုံလယ်ခွင်	မောင်ဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၈
ပန်းတသင်းသင်း	တောဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၀၉
ရွှေပြည်တော်သည်	ပြင်သိင်္ဂါပတ်ပျိုး	၁၀၉
ရွှေစံရွှေကြာ	မြောက်အိမ်တော်ပတ်ပျိုး	၁၁၀
တံပိုးငယ်တည့် နတ်ပဉ္စင်	မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၁၀
မဲဇာတောင်ခြေ	အလွမ်းပတ်ပျိုး	၁၁၁
ယမုန္ဒာ သိတာတောင်ခြေ	သိတာသောင်ခြေဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၁၁
စုံနယ်သာစ	မိန်းမလိုက်တေးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၁၂
ဘုန်းမျှားမျှားမင်း	ရာမဇာတ်ထွက်ပတ်ပျိုး	၁၁၂
ဒီပါဇေးမြ	။	၁၁၃
ဂန္ဓမာတောင်လိုက်နန်းချောင်	မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၁၄
စက်လဲမရွှင်	အလွမ်းပတ်ပျိုး	၁၁၄

(၁)

ပာတိကာ

သိချင်းအချီ	သိချင်းအမည်	စာမျက်နှာ
ဖြူပြာမူရာ သူ့စာနေလို	အိနောင်ပတ်ပျိုး	၁၁၅
ပြည်အောင်ချာနန်းငယ်က	အလွမ်းပတ်ပျိုး	၁၁၅
သေနင်္ဂါမည်	မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၁၆
မြမန်းကိုက်ရုံ	မန္တလေးဘွဲ့	၁၁၆
ဆောင်ဝဇီရာ	။	၁၁၇
ပပငယ်လေ ဝင်းဝင်း	မယ်ဘွဲ့ချီးမြောက်ပတ်ပျိုး	၁၁၇
ညိုညို ငယ်လေ မှိုင်းမှိုင်း	အိနောင်ပတ်ပျိုး	၁၁၈
ပျံပျံငယ်လေ သင်းသင်း	။	၁၁၈
စက်လဲဘုံဘွဲ့	မယ်ဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၁၉
ဖြေလဲမပြေ	ပုပုံဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၁၉
ရွှေတောင်ပံ နေရောင်ခံ	အိနောင်ပတ်ပျိုး	၁၂၀
ရွှေဘုန်းသမ္ဘာရှိန်	ဧယဉ်ချင်းပတ်ပျိုး	၁၂၀
ဝသန်ခါမို့	အလွမ်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၂၁
ကြုံလေ ဘုံဘွဲ့	။	၁၂၁
ပဟိုရ်မြက်သံ	မယ်ဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၂၁
နှစ်ကိုယ်သစ္စာ	သစ္စာတိုင်ပတ်ပျိုး	၁၂၂
နံ့သာနီတောင်	နိဗ္ဗိန္ဒပတ်ပျိုး	၁၂၂
မျှော်တိုင်းခုဝယ်	အလွမ်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၂၃
သန်းရံခြေရွှေကြော့ဝန်း	မိုးဘွဲ့အလွမ်းပတ်ပျိုး	၁၂၃
ဟေမာ ဝေဆာ ဘွဲ့ချာင်မြိုင်	။	၁၂၄
ရွှေဘုန်းတေဇာ	သမုဒ္ဒသောသထွက်ပတ်ပျိုး	၁၂၄
သီလာ ဝေယန်	။	၁၂၄
ရဝိန် ဒေါင်းယာဉ်ပျံ	တောတောင်ရာသီဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၂၅
ဇေယျာအောင်စည်	ဘုန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၂၆
မယ်သေချင်လိုက်ပါဘိ	ကိန္နရာချောင်းခြားကြီးပတ်ပျိုး	၁၂၆
ယမုန်သီတာ	မီးခွက်ကချင်းခေါ် ပတ်ပျိုး	၁၂၇
သပြေညာတောင်	။	၁၂၇
ခွါပြာသင်း ညှင်းပြေပြေ	နန်းတွင်းမဟာဆိုင်းတော်ဘွဲ့	၁၂၈
သာယာစုံစီ သီတာရံခဝန်း	တောတောင်ပန်းမယ်ဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၂၉
တပင်စံရာ	သမုဒ္ဒသောသထွက် ပတ်ပျိုး	၁၂၉
ရွှေတေဇာ တိုင်းကျေညာ	ရေလားပတ်ပျိုး	၁၃၀
ရွှေနှုတ်ကယ် လှယ်လှယ်	အိနောင်ထွက်ပတ်ပျိုး	၁၃၀

သီချင်းအချို့	သီချင်းအမည်	စာမျက်နှာ
အိုကြော့ဆုံးမယ်	အလွမ်းပတ်ပျိုး	၁၃၀
မြန်းနန်း ဘုံပေ ၊ မှန်	ပန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၃၁
ညဉ့်သုံးယံခါ လေပြေလာ	မျှော်တော်ရောင်ပတ်ပျိုး	၁၃၁
မြို့ခိုးရယ် တိမ်ဘုံကသာ	မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၃၁
ရွှေမိဇင်ဂေ	အလွမ်းပတ်ပျိုး	၁၃၂
ပြေလျော့ခွေ ရှိကေရှိရင်ထား	ဘုရားတိုင်ပတ်ပျိုး	၁၃၂
ယုဇနမာလာ	ရှုခင်းသာယာပတ်ပျိုး	၁၃၂
ပြယားငယ်တည့် ဝေဿဝဏ်	ဘုန်းဘွဲ့ပတ်ပျိုး	၁၃၂
အာကာယံထဲ စံမြဲမြန်းလို့	ကိန္နရာချောင်းခြားပတ်ပျိုး	၁၃၄
တိမ်မှောင် ဝေးကင်း	လောကနတ်	၁၃၄
နှင်းငွေမြို့မှောင်	သိင်္ဂါသံ (အိနောင်)	၁၃၅
လေရူးသုန်သုန်	သိင်္ဂါသံ	၁၃၆
မယ်တို့နေ	သိင်္ဂါသံ အိနောင်ထွက်	၁၃၆
ဆုကြီးကိုမို့	သိင်္ဂါသံ ဝေဿန္တရာချိုး	၁၃၇
မင်္ဂလမ်းကို ယူ	သိင်္ဂါသံ သုဝဏ္ဏသာမထွက်	၁၃၈
မယ်ယသေ့ဆံကျင်	သိင်္ဂါသံ ဗုဒ္ဓဝင်တောထွက်ခဏ်း	၁၃၈
ပင်ဗောဓိအဇပါ	သိင်္ဂါသံ ဗုဒ္ဓဝင်ဘုရားဖြစ်ခဏ်း	၁၃၉
ကိုယ်တော်နှင်းနံ့	လေးထွေသံကပ်	၁၃၉
စိန်မှန်ဆောင် မျက်ကိုးစုံပွင့်	။	၁၄၀
ရွှေညီလာ ကြာယွန်းလယ်က	။	၁၄၀

၃၇-မင်း နတ်ချင်းများ

၎င်းနတ်ချင်းများအပြည့်အစုံကို စာမျက်နှာ ၁၄၁ မှ ၁၅၄-အထိ ကြည့်ပါ။

မျောက်မင်းအူသံနှင့် တျာယိုင်ပတ်ယိုင်

အိုပင်အိုကံဆိုး	မျောက်မင်းအူသံ	၁၅၅
ဟေမဝန္တာ	။	၁၅၅
အိုပင်အိုကံ၊ ညဉ့်ယံ	။	၁၅၅
သောက်တဲ့သောက်ရေအိုးငယ်မှာ	။	၁၅၆
ရှင်သေမင်းလူချင်းရယ်တဲ့	။	၁၅၆
ရွှေနှန်းကြော့စံငယ်မှာ	တျာယိုင်	၁၅၈
ရွှေဘုန်းတော် ထွန်းပါလို့	ပတ်ယိုင်	၁၆၀

ယိုးဒယား သီချင်းများ

ပန်းမြိုင်လယ်	ယိုးဒယား ဖိန်းချားကြီး	၁၆၁
အို-ကြာရံနန်းသူမယ်	မြိုင်ခန်း	၁၆၂
မကြံနိုင် မှော်ချိုမြိုင်တော	မြိုင်	၁၆၃
မုန်မပြေ သဲရွှေဘဝင်ကျမ်း	။	၁၆၃
ပန်းဟေဝန် ခုနစ်ထွေ	ယိုးဒယား ဖိန်းချားကလေး	၁၆၃
တောတောင်စွယ်	ခမိန်	၁၆၄
မြိုင်မုန်ပြာညို	ကျောက်ကောက်ငုတ်	၁၆၄
ခိုင်ပန်းစုံ မုံမာလာ	ကြေးသွား	၁၆၅
တောမြိုင်ခြေလမ်း	ထနောက်	၁၆၅
ဝေဇယန္တာ-နန်းဘုံ	မဟိုးသီး	၁၆၆
ဖေဂါကွာဝေးသမို	အလှမ်းဘွဲယိုးဒယား	၁၆၆
မန်းညာနွယ်	ဖိန်းချားကြီး မန္တလေးဘွဲ	၁၆၇
ဂိမ္မာန်နွေဘွဲရာသီ	ယိုးဒယားတီးကွက်	၁၆၈
မိုး-ကုန္ဒာ တည်လာဖန်	ရွှေတိဂုံသမိုင်း ဖိန်းချားကြီး	၁၆၉
သန်းရွှေညာ	မယားချော့ ဖိန်းချားကြီး	၁၇၀
လှမ်းဝှန်ပို	ဖိန်းချားကြီးအဝင်	၁၇၂
မြမန်းဂိရိ သေလာတောင်	သော်ကရွှေနှန်းတီးကွက်	၁၇၂
အို သာတင့်ဆုံး	ယိုးဒယားနံ့သွား	၁၇၃
စက်လဲ ပျော်ပါနိုင်	ယိုးဒယားနံ့လှိုက် အီနောင်	၁၇၃
ရိပ်ကြာဆောင်ခန်း	စက်လဲ တီးကွက်	၁၇၃
ပန်းညောင်လှိုင်ဘွဲ	။	၁၇၄
ကြိုညိုစံရာ	ရာမဇာတ်ထွက်	၁၇၄
လေပြည်လောင်းသည်နှင့်	ဖေဂါကွာဝေးအလိုက်	၁၇၅
ခါ-နွေဆန်း လန်းစိစိ	။	၁၇၆
ရွှေတညာ	ဖရံတင်	၁၇၆
မြိုင်ဟေမာကန္တာလမ်း	ခမန်	၁၇၇
တောင်ဇမ္ဗူပိုင်	မန္တလေးဘွဲ ယိုးဒယား	၁၇၈
အောင်မင်္ဂလာ	။	၁၇၈
ပြည်ကပ္ပိမှာ	တောထွက်ခင်း	၁၇၉
တောင်ဝက်ပါ	ဝေဿန္တရာဘွဲ	၁၈၀

သီချင်းအချို့

သီချင်းအမည်

စာမျက်နှာ

စိန်ကြယ်-ညီး	တလိုင်းသံ	၁၈၁
တောင်တောင်ယံ တောက	အလေးပေ	၁၈၁
နှင်းယုန်းဂိမ္မာန်	တလိုင်းခေါ်ကြာစေ့ကောက်	၁၈၂
တောင် တောင်ယံ တောင်ယံနှင့်	တောင်ယံတောကြီး	၁၈၃
စိန်မြ လှူခြယ်	မုန်-ယိုးဒယား-တလိုင်း	၁၈၃
ကောင်းခြီးသင်္ခါ	ယိုးဒယား	၁၈၄
ဝေယန်သိင်္ဂါ	တလိုင်း ၁၂-ခန်း	၁၈၅
သောင်းလုံးမြေချာ	ဘုန်းဘွဲ့ယိုးဒယား	၁၈၅
မြန်သပြေညာ	။	၁၈၆
မန်းလေး တောင်လကျာ	မန္တလေးဘွဲ့	၁၈၆
နှင်းယုန်း သာဟေမန်	ယိုးဒယားသံဟောင်း ကော်မုန်	၁၈၇
နန်းသီဟိုဠ်	မော်ပြန်ယိုးဒယား	၁၈၇
မော်ရုံဟေဝန်	သမင်ရိုက်	၁၈၈
အိုလေ တောမြိုင်စွန်းက	ကရောင်းလိုက်	၁၈၈
သောင်းသောင်းညံ	ရေလား ယိုးဒယား	၁၈၉
လှမ်းပိုအောင် ညိုမင်းလွင်	ခြုံချာအလိုက် ယိုးဒယား	၁၈၉
တောနှင့် တောင်စွယ်	ယိုးဒယားကြေးသွား	၁၈၉
လှမ်းဖွယ်သာယာ	တောတောင်ဘွဲ့ ယိုးဒယား	၁၉၀
မြိုင်ဂန္ဓမာ	တောဘွဲ့	၁၉၀
ရွှေအာသာ ငုံတံသေး	ရေယဉ်ဘွဲ့	၁၉၀
သို့လှ ဖေါလေးပါး	သစ္စာတိုင် တောမြိုင်ခြေလိုက်	၁၉၁
ကြံကြံဖန်ဖန်	မယ်ဘွဲ့ယိုးဒယား	၁၉၁
အို-လူမနော	နောက်ရေး ယိုးဒယား	၁၉၂
တေ-ဘုမ္မာ	ဓမ္မဂီတ ယိုးဒယားကြီး	၁၉၂
ဇာတိအာဏာ စကြာဝဠာ	ကမ္ဘာပျက်ပုံ	၁၉၃
ဆဒ္ဒန်အိုင် နှစ်ခိုင်ရွှေပန်း	ဘောလယ်ပုလဲဖောက်	၁၉၄
ပန်းသဇင် ပန်းသဇင်	တောဘွဲ့	၁၉၆
ကုဏ္ဍလာ ကုဏ္ဍလာ	ကန်ဘွဲ့	၁၉၇
ယသော်ဓရာ နန်းတောင်ညာ	မြန်သပြေညာလိုက်တေးထွက်ခန်း	၁၉၇
အင်ကြင်းသရဖီ	တောဘွဲ့သံဆန်း	၁၉၁
ရာပြည်မင်းငယ်တို့	ဖော်ကွာဝေးလိုက်ဘုန်းဘွဲ့	၁၉၈
တောမော်ရုံမုာ	သမင်ရိုက်	၁၉၉

သီချင်းအချို့

သီချင်းအမည်

စာမျက်နှာ

စုံတောလေမြိုင်ခြေ
 အရိမဒ္ဒန် ပြည်ပေါက်
 လေပြေဆော်သွင်းမြူး
 ပုံကွန်မြူးနင်း
 ယုန်ငွေနန်း
 လေး မှန်တိ မှန်စ
 သောင်းကျေးဒီပါဘွေ
 စိန်ခြယ်ခြူးသန်း
 ဆန်းနှေးဦး လေရှူးဆော်ပြန်လာ
 ညှင်းလေက သေး
 ညို ညို ဆိုင်းဆိုင်း
 မဟိယင်ဘောင်၊ သံဗွေသောင်
 မိုးလုံးပတ်လည်
 သန် ကျန်မိုးပေမို့
 နန်းဘုံသီဟာဘွေ
 အောင် ဇေယျတု
 သောင်းရွှေလယ်
 မြိုင်တန်းမွှောင် ချောင်ရွှေဝါ
 တောဟေဝန်လယ်
 ကန္တာတောခြေ
 ပဗ္ဗတာ ဟေမဝန်တောင်
 တောင် အဆင်းမှလေလေ
 တလိုင်းသံ နှိုင်းစံပယ်ခွာ

တောဘွဲ့ယိုးဒယားသံဆန်း ၁၉၉
 မြန်သပြေညာလိုက်ရှင်မှန်လှဘွဲ့ ၂၀၀
 မြင်းတက်ယိုးဒယား ၂၀၀
 ။ ၂၀၁
 သာတင့်ဆုံးလိုက် ၂၀၂
 တလိုင်း သာချင်း ၂၀၂
 ဗိမ္ဗာ သားကျူးချင်း ၂၀၃
 ပတ်ပျိုး ၂၀၃
 တောဘွဲ့ ၂၀၄
 ။ ၂၀၅
 ။ ၂၀၅
 ပတ်ပျိုးချို ယိုးဒယား ၂၀၅
 သင်္ခပတ္တယိုးဒယား ၂၀၆
 ရာသီဘွဲ့ဖော်ကွာဝေးလိုက် ၂၀၆
 ကပီ ၂၀၇
 မင်္ဂလာဩဘာကပီ ၂၀၇
 အီနောင်ချိုး ၂၀၈
 တောဘွဲ့ယိုးဒယား ၂၀၉
 ။ ၂၀၉
 ။ ၂၀၉
 ဟိမဝန္တာဘွဲ့ ကရောင်း ၂၁၀
 တောတောင်ဘွဲ့ယိုးဒယားသံဆန်း ၂၁၁
 တလိုင်းသံဟောင်း ၂၁၁

ဘောလယ်များ

နာဂ ဆဒ္ဒန် မျက်မာန်တော်ပွား ၂၁၃
 စိန်ခြူးကြာညောင် မျော်တော်ယောင် ၂၁၃
 ရှုလဲသာထွေ မင်းတုန်းမင်းသို့ဆက် ဘောလယ် ၂၁၄
 ပုလဲမြိတ်စုံ မျော်တော်ယောင်တမျိုး ၂၁၅
 ပဏ္ဍုသေလာ မောင်ဘွဲ့ ၂၁၅
 သင်းပျံ ဝေးကြည့် မယ်ဘွဲ့ ၂၁၆

သီချင်းအချို့	သီချင်းအမည်	စာမျက်နှာ
မိုးနတ်ဒေဝီ	မယ်ဘွဲ့စာထောင့်	၂၁၆
လွမ်းမျော့ဘုရင်	အလွမ်း	၂၁၇
ပုလဲရယ်တဲ့ ရွှေဝတ်ရည်	ဘောလယ်သံပေါက်	၂၁၈
စုံစကြာ မြန်းစို့ဖေ	လင်မူသီချင်း	၂၁၈
နန်းသူမယ်	လင်နွဲ့သီချင်း	၂၁၉

လွမ်းချင်းများ

အပူရာဇိငယ်နှင့်	သတ္တဌာနလွမ်းချင်း	၂၂၀
ကြည် မမွေ့ချင်ဘူး	နိဗ္ဗိန္ဒလွမ်းချင်း	၂၂၀
တောင်တလျှောက်မှာလ	တောဘွဲ့လွမ်းချင်း	၂၂၀
လာမေလိုက်ခဲ့တော့	မန္တလေးဘွဲ့လွမ်းချင်း	၂၂၁
လာမေ လှမ်းကြစို့	ကုသိုလ်တော်လွမ်းချင်း	၂၂၁
ထပ်ထပ်သာစောတော့-စသော-		
၁၂-ရာသီလွမ်းချင်း၁၂-ပုဒ်	ရာသီဘွဲ့လွမ်းချင်းများ	၂၂၂
သက်သက်ပင် စိမ်းတော့မလ	အစိမ်းလွမ်းချင်း	၂၂၅
ရှုပ်အထွေးမှာတော့	အရှုပ်လွမ်းချင်း	၂၂၅
မေတ္တာတော် တုံးပါလို့	အမုန်းလွမ်းချင်း	၂၂၅
မချိုနိုင် ခါးရန်ကော့	အခါးလွမ်းချင်း	၂၂၅
မေတ္တာတော် နဲ့ရော့ထင့်	အချစ်လွမ်းချင်း	၂၂၆

ခွန်းထောက်များ

၎င်းခွန်းထောက် အမျိုးမျိုးများကို ၂၂၇ မှ ၂၃၁ အထိ စာမျက်နှာတို့တွင် ကြည့်ပါ။

သဖြန်များ

၎င်းသဖြန် အမျိုးမျိုးများကို ၂၃၂ မှ ၂၃၅ အထိ စာမျက်နှာတို့တွင် ကြည့်ပါ။

သဖြန်ပုလဲပေါက်များ

၎င်းသဖြန် ပုလဲပေါက်များကို ၂၃၆ မှ ၂၄၀ အထိ စာမျက်နှာတို့တွင် ကြည့်ပါ။

(၁)

မာတိကာ

သီချင်းအချို့

သီချင်းအမည်

စာမျက်နှာ

တေးထပ်များ

၎င်းတေးထပ် အမျိုးမျိုးများကို ၂၄၁ မှ ၂၅၇ အထိ စာမျက်နှာတို့တွင် ကြည့်ပါ။

ရှစ်ဆယ်ပေါ်များ

၎င်းရှစ်ဆယ်ပေါ်များကို ၂၅၈ မှ ၂၆၄ အထိ စာမျက်နှာတို့တွင် ကြည့်ပါ။

ဒိန်းသံ, ရေကင်းသံ, နာဝါသံ, လှေတော်သံ, စည်တော်သံနှင့် ကရင်ဩသံများ

သုံးရွှေမျှောလယ်	ဒိန်းသံ	၂၆၅
ကန်ရွှေမြေငယ်နှင့်သာ	။	၂၆၅
ဆယ်ဆယ်ရောင်ဖြာသည်နှင့်သာ	။	၂၆၆
မြန်-နိုင်ငံပြည်ကြီး	ရေကင်းသံ	၂၆၆
မန်းမြေကြာ	နာဝါသံ	၂၆၇
ငွေရွက်ကယ်မြိုင်မြိုင်	လှေတော်သံ	၂၆၉
တိုင်းမိခိလာ	လှေသံတမျိုး	၂၆၉
အံ့မိုင်းငယ်ညို	တံငါလှေချင်း	၂၇၀
ထောင်ကိုးဆယ် စွန်းပဉ္စတွင်မှ	စည်တော်သံများ	၂၇၀
တကြောမောင်ပြာ	ကရင်ဩသံ	၂၇၆
မြိုင်တန်းမောင်ဝေ	။	၂၇၇
မောင်ရုံ တောနက်မြိုင်မြိုင်	ရာမချိုး - ဖျင်းချင်	
	တောလားသီချင်း	၂၇၇

မာတိကာ ပြီး၏

သီချင်းအစချီ အက္ခရာစဉ်ညွှန်း မာတိကာကို စာအုပ်အဆုံးတွင် ကြည့်ပါ။

မဟာဂိတပေါင်းချုပ်ကျမ်းကြီး ပြုစုရေးသားသော
ဦးပြုံးချို၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာတမ်း



ယခုခေတ်မြန်မာပြည်တွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားနေကြသော တုရိယာ
ဂီတ ပညာသည်ဟူသရွေ့နှင့် ဂီတပညာ လိုက်စားကြကုန်သော ဂီတသုတေသီ
အပေါင်းတို့သည် ဂီတပညာကို လိုက်စားကြရာ၌ ဂီတမူမှန် မူကောင်းကို စံနှစ်
တကျ စိတ်ချရအောင် ကဏ္ဍအသီးသီး ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ရေးသားစီရင်အပ်
သော ဦးပြုံးချို၏ မဟာဂိတပေါင်းချုပ်ကျမ်းကြီး ခေါ် ဂီတစာအုပ်ကို အခြေခံ
ပြု၍ သင်ယူမှတ်သားလာကြရသူသာ များကြလေသည်။ သို့ကြောင့်လည်း
ထက်အောက် မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံးတွင် ဂီတ စာအုပ် ဆိုလျှင် ဦးပြုံးချို ၏
မဟာဂီတ စာအုပ်သာလျှင် လူကြိုက်အများဆုံး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ဦးပြုံးချို၏မဟာဂီတသည် မြန်မာပြည်တွင် အုပ်ရေပေါင်း(၂၀,၀၀၀)
နှစ်သောင်းကျော် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးလေပြီ။

မြန်မာပြည်ရှိ မြောက်မြားလှစွာသော ဂီတနှင့် သဘင်ပညာသည်များ
ကိုသာမက ဂီတတွင် အထုံဝါသနာပါကြကုန်သော အမျိုးကောင်း သားသမီး
တို့အား ဦးပြုံးချိုသည် မဟာဂီတဟူသော ထွန်းပြောင်တောက်ပသည့် ဆီမီး
တန်ဆောင်ဖြင့် လမ်းပြု၍ ကျေးဇူးပြုခဲ့သည့် အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤ
မဟာဂီတပေါင်းချုပ်ကို သတ္တမအကြိမ်မြောက် သုတ်သင်ပြင်ဆင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ
ရာ၌ မဟာဂီတ ဦးပြုံးချို၏ အကြောင်းကို တတ်နိုင်သမျှ ရေးသားဖော်ပြရန်
တာဝန်ရှိခဲ့လေသည်။

ဦးပြုံးချိုသည် ၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် ကျိုက်လတ်မြို့၌ ပွားမြင်ခဲ့၍ အဘ
ဆရာစိ - အမိ ဒေါ်ထွေးတို့၏ သားကြီး ဩရသ ဖြစ်လေသည်။ ဦးပြုံးချိုကို
ကျိုက်လတ်မြို့၌ ပွားမြင်ခဲ့၍ ကျိုက်လတ်သား ဖြစ်သော်လည်း ဦးပြုံးချို၏ ဖခင်
ဆရာစိတို့၏မျိုးရိုးမှာ အကြေအရပ် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ မဟုတ်ခဲ့ပေ။ အထက်
မြန်မာပြည် သူကောင်းမျိုးရိုးမှ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဦးပြုံးချို၏ ဘိုး၊ ဘေး၊ ဘီ၊ ဘင်
များမှာ မြန်မာဘုရင်မင်းမြတ်များ၏ သူကောင်းပြုခြင်းခံရသူ မြို့စား ရွာစား
များဖြစ်၍ ဗန့်ကျီ ဗန့်မော်စသော ဗန့်ကျီကိုးတိုက်ကို စားရသော ဗန့်ကျီဝန်
ဦးရွှေရုပ်သည် ဦးပြုံးချို၏ ဘေးတော်လှလေသည်။

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၉၈-ခုနှစ်မတိုင်မီ ဖြစ်ပွားခဲ့သော သာယာဝတီမင်း အရေးတော်ပုံကြောင့် မြို့စားရွာစား မင်းညီ မင်းသား များ ဘေး သင့်၍ ဂယောက်ဂယက်ဖြစ်နေစဉ် ဦးပြုံးချို၏ ဘိုးဘေးများမှာ စုမိသမျှသော ဆွေမျိုး အခြံရံများနှင့် ရောဝတီမြစ်ကြောင်းအတိုင်း လှေကြီးများစွာဖြင့် စုန်ဆင်းလာ ပြီးလျှင် ယခုအခါ ပန်းတနော်မြို့ တည်ရှိသော မြေနေရာတွင် ရွာတရွာတည် ထောင်၍ အေးချမ်းစွာ ရပ်ဖျောက်နေထိုင်လာခဲ့သော မျိုးရိုးမှ ဦးပြုံးချိုမှာ ဆင်းသက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

ဦးပြုံးချိုသည် ဂိတဖက်တွင် ပါရမီ ရင့်သန်သည့် အလျောက် ဆယ့် တနှစ်သားကပင် စာရေးဆရာ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ၁၆ - နှစ်သားပြည့်မြောက်သော အခါ စောင်းပညာကို မင်းပွဲသဘင်တွင် ထင်ပေါ်လောက်အောင် တတ်မြောက် ခဲ့လေပြီ။ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၅၁ - ခုနှစ်လောက်တွင် မေးရိုက်မေးဝဲ သီချင်း သံများ အလွန်ခေတ်စားခဲ့၍ ဦးပြုံးချိုမှာ ဆယ့်တနှစ်သားမျှသာ ရှိသေးသော် လည်း ထိုမေးရိုက်မေးဝဲ သီချင်းရေးရာတွင် လူတိုင်းလက်ဖျားခါရသော စာရေး ဆရာကလေး တဦးပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ဦးပြုံးချို ရေးသမျှသီချင်းများမှာ အပိုလုံး သိပ်မပါလှ၊ စကားလုံးတိုင်း အဓိပ္ပာယ်များ ပြည့်ဝနေသည့်ပြင် အထိအမိ အငြိ၍ ဦးပြုံးချို၏ သီချင်းများကို အခြားစာရေးဆရာကြီးများ လိုက်၍မမီခဲ့ပေ။

ဦးပြုံးချိုသည် ဘွင်းဘွင်းနှင့်ရှင်းရှင်း ပြောဆိုနေထိုင်တတ်သည့် အပြင် စိတ်လည်းအတော်တိုလေသည်။ မခံချင်တတ်သော စိတ်မှာလည်း အတော်ပြင်း ထန်သဖြင့် ထိုကဲ့သို့ ထူးချွန်ပေါက်မြောက်သော ပညာရှိတယောက် ဖြစ်လာရ သည်ဟု တဖက်က ကျွန်ုပ်တို့ယူဆမိပေသည်။ သို့သော် ပညာပါရမီ ရင့်ကျက်သူ တဦးဖြစ်သည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မငြင်းနိုင်ပေ။

ကျိုက်လတ် ဖျာပုံနယ်သို့ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မှ စာရေးဆရာနှင့် သဘင် ပညာသည်များ ရောက်ရှိလာတိုင်း ပြုံးချိုကလေးနှင့် ပညာပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက် ကြရာသည်က များလေသည်။

ကျိုက်လတ်နယ် ဖျာပုံနယ်ရှိ သဘင်ပညာသည်များ၊ ကာလသားကြီး များကမူ ပြုံးချိုကို မတိုက်ရဲကြတော့ပေ။ ပြုံးချိုကလေး သည် ကြာသပ တေးသား ဖြစ်သော်လည်း စိတ်အလွန်တိုကြောင်း အခြားသဘင်ပညာသည် ကာလသားကြီးများက သိထားကြသဖြင့် သူ့နိုင်ပေါက်ကိုဖော်၍ စာပြောင် ပြီး စာချိုးကြသည်မှာ-

အပိုက်ကယ်တည်၊ ဆရာစီသား၊ နာမယ်ပြုံးချိုမဲ့တယ်၊ သင်းကိုယ် ပေါက်ကြီး ဟု ပြောင်လှောင် စပ်ဆိုထားကြလေသည်။ ဦးပြုံးချိုမှာ ထိုစဉ်က ဖြူဖြူတုတ်တုတ် ဝဝဖြစ်၍ စိတ်အလွန်တိုတတ်ပြီးလျှင် ဓားဆောက်ကမ်းလုပ်တတ် သည်ဟု အပေါင်းအသင်းများ၊ ကာလသားကြီးများက ယူဆထားကြ လေ သည်။

ဦးပြုံးချိုသည် စာပေပညာဖက်၌သာ ထူးချွန်သေးသည်မဟုတ်၊ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ၌လည်း သူမတူအောင် ထူးချွန်စွာ တတ်မြောက် လေသည်။ အသက် ၁၃ - နှစ်သားလောက်ကစ၍ မိဘနှင့်အတူ မနေပဲ ကိုယ့် ဒူးကိုယ်ချွန် သဘောမျိုးဖြင့် ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နှင့် အခြားမြို့ရွာများသို့ သွားရောက် နေထိုင်၍ ပညာများကို ရှာမှီးဆည်းပူးခဲ့လေသည်။

ဦးပြုံးချိုသည် ပန်းချီကောင်းစွာ ရေးဆွဲတတ်၏။ သူ့ကိုယ်တိုင် ဦးစီး၍ ထောင်သော ဇာတ်ပုံများတွင် နန်းတော်ကား၊ မြို့ရိုးကား၊ တောကား၊ တောင် ကား မှန်သမျှကို သူ့ကိုယ်တိုင် ပန်းချီဆရာလုပ်၍ ရေးဆွဲတပ်ဆင်ခဲ့လေသည်။

ပန်းချီပညာသာမဟုတ်သေး၊ ပန်းပု၊ ပန်းဘဲအတတ်ကိုလည်း တတ်ပေ သေးသည်။ သံထည်များ ပန်းဖောက်သောလုပ်ငန်းတွင် လက်စွမ်းအလွန်ထက် လှကြောင်း လူတိုင်းသိပြီးဖြစ်လေသည်။ ထိုထက် အံ့ဩ ဖွယ် ကောင်းသော ပညာတရပ်မှာ အင်ဂျင်နီယာပညာကို ဝါသနာပါခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ဦးပြုံးချို အသက် ၂၀-ကျော် အစိတ်ခန့်က ဂျပန်ပြည်မှ ရောင်းချသော ဆလင်ဒါ တလုံးထိုး မီးသင်္ဘောက လေး များ၊ သံပတ် သင်္ဘောကလေးများ မြန်မာပြည်တွင် မရှိချေ။ ဤသို့ နမူနာအဖြစ်ကြည့်ရန် ပစ္စည်းမရှိပါပဲလျက် အလျားလေးပေ၊ ငါးပေခန့်ရှိသော မီးသင်္ဘောကိုတည်ဆောက်ရာ ကျိုက်လတ် မြို့သို့ ရောက်ရှိလာသော မျက်နှာဖြူအရေးပိုင် မေဂျာမက္ကဆွဲက ဆရာကု်ပြုံးချို မှာ အင်ဂျင်နီယာလက်မှတ် ရှိသလားဟုမေးရာ ဦးပြုံးချိုက လက်မှတ်မရှိပါ သင်ပေးသောဆရာလည်း မရှိပါ သို့ ရာ တွင် ရောဝတီတွင် မီးသင်္ဘောမောင်း သော သင်္ဘောသူကြီးမှာ ကျွန်တော်နှင့် အလွန်ချစ်ခင်သဖြင့် ရောဝတီမီးသင်္ဘော ကြီး စက်ဝမ်းထဲသို့ဝင်၍ ၃-ကြိမ်လောက်ကြည့်ဘူးပါသဖြင့် ယခုလို လုပ်တတ် ပါသည်ဟု ပြန်လှန်ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ နောင် ကို မလုပ်ပါနဲ့ အဖမ်းခံရလိမ့် မယ်-ဒီသင်္ဘောလဲ ကျွန်ုပ်ကို လက်ဆောင်ပေးပါဟု တောင်းယူပြီးလျှင် လဖက် ရည်ဖိုးဟုဆို၍ ၉၅၀-ပေးခဲ့ဘူးလေသည်။

ဦးပြုံးချို၏ ဝါဒမှာ 'ဥစ္စာရှာ မာန်သာနိမ့်ချထား၊ ပညာရှာ ပမာသ ဖုန်းစား' ဟူသော ဝါဒသမားပင်ဖြစ်လေသည်။ ပညာရှာရာ၌ သူဖုန်းစား(ဝါ)

သူတောင်းစားများစွဲကိုင်သောခွက်သို့ ဟင်း၊ ထမင်း၊ ငပိရည်မရွေး အားလုံး စုပေါင်းခံယူသကဲ့သို့ ဦးပြုံးချိုသည် ပညာရှာရာ၌ အယုတ် အလတ် အမြတ် မရွေးဘဲ ရှာဖွေဆည်းပူးခဲ့သည်။

ကမ်းနားတွင် ငသလောက်ပိုက်ထိုးနေသော ခေါ်တောကုလား အနီး သို့ကပ်၍ ငွေတကျပ်ခပေးပြီးလျှင် ငါးဖမ်းသော ပိုက်ကွန်ထိုးတတ်အောင် သင် ယူလေသည်။ ယုတ်စွာအဆုံး နိုင်ငံတော်အစိုးရက ခွင့်မပြုသော ငွေဒင်္ဂါးအတူ သွန်းလုပ်သောပညာကိုပင် ရအောင်သင်ယူခဲ့၍ ကျိုက်လတ်သို့ ရောက်ရှိလာသော မြို့ပိုင်တဦးအား လုပ်ပြရာ မြို့ပိုင်မှာ လက်ဖျားခါ၍ မျက်လုံးပြူးသွားရဘူးလေ သည်။ ထိုအကြောင်းကို ဖျာပုံအရေးပိုင် ကျက်သရေဆောင် ရွှေစလွယ်ရမင်း ဦးငွေကိုင် ကြားသိသောအခါ အိမ်သို့ခေါ်၍ “ငါ့ညီ ဥပဒေနဲ့မကင်းတဲ့အလုပ် များ မလုပ်ပါနဲ့” ဟု ဆုံးမရာ ပညာအဖြစ်သာ သင်ယူထားပါသည် တသက်ပန် မလုပ်ပါဟု ကတိ ပြုခဲ့ဘူးလေသည်။ ဦးပြုံးချိုသည် ပညာရှာရာ၌ ထိုမျှစုံလှ လေသည်။’

ထိုမျှ စုံလှသောကြောင့်လည်း တခါက သေမတတ် ဖြစ်ဘူးခဲလေပြီ။ ဦးပြုံးချိုသည် မီးကျည်၊ မီးပန်း၊ ဗျောက်အိုး၊ ပေထုပ်စသော လုပ်ငန်းတို့ကို အထူး တတ်ကျွမ်းလှလေရာ တောရွာဘုန်းကြီးပြန် ပဲ့တော်များအတွက် လုပ် ကိုင် ၍ ပေးတတ်လေသည်။ ၁၉၁၅-ခုနှစ်ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပွားနေစဉ် ဘုန်းကြီးပြန် များ၌အသုံးပြုသော ပေထုပ်ပြုလုပ်ရန် ပေါ်တက်ဆေးမှုန့်မှာ အစိုးရစစ်ဖက် မှ လိုင်စင်ထုတ်ပေးသူများသာ ဝယ်ယူနိုင်ကြသဖြင့် လူတိုင်းမရှိပေ။ ထိုစဉ် ၌ ဖျာပုံအပိုင် သမိတ်ထောရွာ၌ ဘုန်းကြီးပြန် ပဲ့တော်ကြီးဖြစ်လေရာ ပေထုပ် အတွက် ဒုက္ခတွေ့ကြရလေသည်။

ဦးပြုံးချိုသည် ထိုစဉ်အခါက ဆေးဆရာအဖြစ် ဆေးကုသသော အလုပ် ကိုလည်း တဖက်က လုပ်ကိုင်နေလေရာ ဆေးဖော်ရန် ပေါ်တက်များ ဝယ်ပြီးရှိ လေသဖြင့် ပေထုပ်တထုပ်လျှင် ငါးကျပ်နှုန်းဖြင့် လုပ်ကိုင်ပေးလေသည်။ ဤ သို့လုပ်ကိုင်ပေးနေစဉ် တနေ့သောအခါ ကျောက်ပျဉ်တွင် တပုံစီတင်ထားသော ယမ်း၊ ဆေးဒန်း၊ ကန့်၊ ပေါ်တက်စသော ဆေးမှုန့်များကို နှိုးကြောဖြင့် မေ့ လျော့၍ ခြစ်မိရာ ကြီးစွာသောအသံဖြင့် ပေါက်ကွဲပြီးလျှင် လူတကိုယ်လုံး မီး လောင်ခံလိုက်ရဘူးလေသည်။ သို့ကြောင့် ဦးပြုံးချိုက ဘိုကလေးမြို့တွင် ရှိ သော အမိန့်တော်ရရွှေနေ ဦးဘဦးနှင့် မိတ်သင်္ဂဟများဖြစ်ကြသော တရုပ်သဋ္ဌေး များနှင့် မြို့ပိုင်ဦးဘ သို့ ပေးပို့သော မေတ္တာစာတပုဒ်တွင်..... “ကြောက်ချင် စရာအတတ် အသုံးထိတ်စရာမကြာ၊ ငရဲနိမိတ်ပြတာ မီးအလျှံထပြီး၊ အနီးမှန် သမျှ အပြေးလောင်၊ ခလေးနှစ်ကောင်မလဲ ပက်လက်လဲ၊ အမွေးအတောင်လဲ

တက်တက်မဲ့၊ အသွေးအရောင်က ဒက်ဒယက်သူရဲ၊ မျက်ခွက်မဲလို့ ငချိုပြုံး၊ တကိုယ်လုံးအဖူးထ၊ ဘီလူးဘဝ တဖန်ပြောင်းပြီး၊ ရန်မကောင်းတွေ ဗလဝစုပြန်၊ အကုသလံ ဓမ္မပဋိစ္စ၊ အမှန်စိတ်ချ၍ တရားနဲ့ ညည်းတုန်း၊ မယားဇနီးက ကျယ်စွာ ငို၊ သားသွေးက ကယ်ပါဆို၊ အနားအနီး လယ်ယာတခုတို့က၊ ဘယ်ဟာ လိုသလဲလို့ ဆောစွာမေး၊ ဩသမာဆေးနဲ့ ချက်ချင်းသတ်၊ မျက်စဉ်းခတ်လို့ အုန်းရေ ပေးတော့မှ၊ နှလုံးအနေအေးပြီး ချမ်းသာမည့်ဒုက္ခ၊ နန်းဇာတိရုပ်မေ နဂိုအသွေးကောင်းအောင်၊ သိုကလေးပြောင်းကာ အထူးဘဝကူးဖို့၊ ဦးဘဦး သမာဒေဝက၊ ထာဝရေ မဖို့ အရင်းအမြစ်အရာရာတို့ကို၊ ကျွန်ုပ်မောင်ပြုံးချိုက သတင်းမေတ္တာစာ ပေးပို့လိုက်ပါသည်။”

ဟု ရေးသားပေးလိုက်ရာ ဦးဘဦး၊ မြို့ပိုင်ဦးဘနှင့် တရုပ်သဋ္ဌေးဦးထော်နီ အစရှိသော မိတ်သက်ဟများမှာ မျက်ရည် မကျဘဲ မနေနိုင် ဖြစ်သွားကြရ လေသည်။ ချက်ခြင်းပင် သဋ္ဌေးကြီးဦးထော်နီပိုင် မော်တော်ကြီးတွင် သမ္မာန် ကြီးများ တွဲ၍ ဦးပြုံးချို၏ လယ်မြေရှိရာ ပတက်သမြို့ ချောင်းသို့ လာရောက် ခေါ်ယူပြီးလျှင် အဖိုးအတန်ဆုံးသော ဆေးဝါးများဖြင့် ဝိုင်းဝန်း ကုသ၍ ပျောက်ကင်းခဲ့ရလေသည်။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးခါနီး ၁၉၁၇-ခုနှစ်လောက်တွင် စစ်စရိတ်အတွက် စပါးယိုရွာ ဦးဘရှင် ထောင်သော ဇာတ်အဖွဲ့တွင် ဦးပြုံးချိုမှာ အုပ်ချုပ်သူ ဇာတ်ဆရာအဖြစ် လိုက်ပါ၍ နေရလေသည်။

ထိုအချိန်၌ ရန်ကုန်မြို့တွင် ပညာအလင်း သတင်းစာသည် အတော် လူကြိုက်များ၍ ထင်ပေါ်သော သတင်းစာဖြစ်သဖြင့် တိုက်ရှင်သဋ္ဌေးဦးတင်နှင့် သဋ္ဌေးကတော် ဒေါ်ဆင့်တို့မှာ စီးပွား အလွန်တက်နေသော အချိန်အခါ ဖြစ်လေသည်။ အယ်ဒီတာဌာနကို လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာဦးမောင်ကြီးက ကြီးမှူး၍ ခေတ်ကာလ စာပေဖက်တွင် ဆရာကြီး ပီမိုးနင်း၊ မြို့ပိုင် လူထွက် ဆရာရှိန်း၊ ဆရာဌေးဦးပုကြီး (ကွယ်လွန်သူ လန်ဒန်အိတ်ဒါရိုက်တာ)၊ ဦးပုလေး (ကွယ်လွန်သူ ဝန်ကြီးချုပ်၏ အပါးတော်မြဲ သတင်းအရာရှိ)၊ ကိုဘိုးချိန်၊ ကိုဘသောင်း စသော အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြပေသည်။

သဋ္ဌေးကတော် ဒေါ်ဆင့်မှာ ဘာသာရေးကို အလွန် ကိုင်းရှိုင်းကြည်ညို သူဖြစ်၍ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒအရ လိုက်နာကျင့်သုံးပြီးလျှင် သံဝိပ်ကုမ္မာရီအသင်းများတည်ထောင်ပြုစုသောအသင်းခေါင်းဆောင်တဦးလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ပညာအလင်း သတင်းစာတိုက်အပေါ်တွင် နေ့စဉ်လိုပင် ရဟန်း ပညာတတ်၊ လူပညာတတ်များ အမြဲမပြတ် စုဝေးဆွေးနွေးလျက် ရှိကြသော

ဟူ၏။ တနေ့သော် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ စုံညီခိုက် အဘိဓမ္မာ တရား စကားသို့ ရောက်ရှိသွားလေရာ အယ်ဒီတာ တဦးက ဓမ္မဂီတချိုး တေးဘုမ္မာ သီချင်းကို ဆို၍ပြမိသဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက “ဟဲ့ ဒီသီချင်း ဘယ်သူ ရေးတာလဲဟ” ဟု မေးမြန်းတော်မူသည်။ “ကျွန်လတ်မြို့က ဆရာဦးပျံးချိုပါ ဘုရား” ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားကြ၏။ “ဟဲ့ ဒီလူကို ရအောင်ခေါ်ပြီး မင်းတို့ သတင်းစာတိုက်မှာ အသုံးပြုကြ၊ ဒီလို စွယ်စုံတတ်တဲ့ လူမျိုး တသောင်းမှာ တယောက် မရှိဘူးဟ” ဟု မိန့်တော်မူဘူးလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဦးပျံးချိုမှာ ရန်ကုန်သို့ ရောက်၍ ပညာအလင်း သတင်း စာတိုက်တွင် အယ်ဒီတာ ဖြစ်ရလေသည်။

ပညာအလင်း သတင်းစာတွင် ‘စိန္တာသက္က’ ဟူသော ကလောင်နာမည်ဖြင့် အထူးကျော်ကြား၏။ ထိုနောက် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတိုက်သို့ ကူးပြောင်း လုပ်ကိုင်သောအခါ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတွင် ‘ဘိုးမင်းကျော်’ ‘အရူးတော် နေဒွန်း’ စသော ကလောင်နာမည်များဖြင့် အထူး လူကြိုက်များလာပြီးလျှင် ကျော်ကြားလာခဲ့လေသည်။ မြန်မာ့အလင်းတွင် လုပ်ကိုင်နေစဉ် အောင်ဇေ ယုတု ဆေးတိုက်ရှင် ဦးဘိုးဘနှင့်အတူ ကျွန်ထီးရိုးဘုရားသို့ ဘုရားဖူးသွားပြီး အပြန်တွင် ကျွန်ထီးရိုးနတ်လမ်းညွှန် ဟူသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရေးသား ထုတ်ဝေရာ လူကြိုက် အလွန်များခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ရန်ကုန်ဘူတာနှင့် ကျွန်ထို ဘူတာအကြားရှိ မီးရထားဆိုက်ကပ်သမျှ မြို့များ ပါဝင်ပြီးလျှင် ကျွန်ထို ဘူတာမှ ကျွန်ထီးရိုးဘုရားပေါ်အရောက် မည်ကဲ့သို့ သွားလာရ သည်ကို ရေးသားထားလေသည်။ သံဃတ်စရာအကြောင်း အများပါရှိသည့်အပြင် စာဖတ်ပရိသတ်မပျင်းစေရန် တဝါးဝါးရယ်ရအောင် အကွက်အလက်များလည်း ထည့်သွင်း ရေးသားထားလေသည်။

မြန်မာ့အလင်းမှတစ်ဖန် သမဝါယမဝန်ထောက်မင်းဦးငြိမ်း၏ မောရဝတီ သတင်းစာတိုက်သို့ ရောက်ရှိ လုပ်ကိုင်ပြန်လေသည်။ ၎င်းပုံနှိပ်တိုက်မှထုတ်ဝေသော မြန်မာ့ရီဗျူးကျာနယ်တွင်လည်း အယ်ဒီတာအဖြစ် ရေးသားလေသည်။

ထိုနောက် အင်္ဂလိပ် အစိုးရ လက်ထက်တွင် ပညာရေးဌာန ဝန်ကြီး ဖြစ်နေသော မစ္စတာ အေရစ်ဗားခေါ် ဦးသန်းအောင်၏ဇနီး မရီစီ၏အစ်ကိုကြီး တဦးဖြစ်သူ စုံထောက်လူထွက် ဦးဟန်သိန်း ထုတ်ဝေသော ဝါဏိဇ္ဇာခေါ် သတင်းစာတွင် အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြန်လေသည်။

ဤသို့ လုပ်ကိုင်နေစဉ် ရန်ကုန်မြို့ ၅၁-လမ်းတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော အမျိုးသားပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင် ဦးမြင့် (ယခု နေရှင်နယ်ဦးမြင့် ခေါ်ကြသည်) ၏

တိုက်တွန်းချက်အရ ဤ မဟာဂိတပေါင်းချုပ်ကျမ်းကြီး ကို ပြုစုစီရင်သည်။ ထိုနှစ်တိုက်တွင်ပင် ပထမအကြိမ် ၃,၀၀၀-ကျော် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။

ဤအချိန်တွင်ပင် ရန်ကုန်ယူနီဗာစီတီ တက္ကသိုလ်တွင် ရာဇဝင် ကထိက တဦး ခန့်ထားရန် လိုနေလေရာ မြန်မာစာပေရိဖက်ဆာ တဦးဖြစ်သူ တက္ကသိုလ် ဆရာပွားက ဦးပြုံးချိုအား ရာဇဝင် ကထိက အဖြစ် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ရန် တိုက်တွန်းလေသည်။ ဦးပြုံးချိုကား နိုင်ငံရေးသမား ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးဘဘေ၊ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးသင်းမောင်၊ ဦးဘစိ၊ မြန်မာ့အလင်း တိုက်ရှင်(တိုက်ပိုင်ဟောင်း ဦးမောင်မောင်ကြီး) စသောလူကြီးများနှင့် လက်ပွန်း တတီး နိုင်ငံရေးများကို ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေသဖြင့် ထိုစဉ်အခါက စက်ဆုပ် နေသော အစိုးရလခစားကို ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့လေသည်။ သို့သော် ဆရာပွားအား ချစ်ခင်သည့်အလျောက် တက္ကသိုလ်မှ ကပြသော ဒေဝကုမ္ဘန် ပြဇာတ်တွင် သင်ကြားပြသပေးရလေသည်။ ထိုစဉ်အခါက ဝင်ရောက်ကပြသော တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ကျောင်းသူ တပည့်ကြီးများအနက် နာမည်ကျော် ဒေါက်တာသိန်းနှင့် ဆရာမကြီး ဒေါ်စိ၊ ဘီ-အေ တို့လည်း ပါဝင်ခဲ့လေသည်။

ထိုနောက် သူရိယ သတင်းစာတိုက်တွင် မြန်မာဖက်ဆိုင်ရာ ပညာယူ ဆရာလွန်း (ယခုအခေါ် သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း) သည် အလုပ်မှ နုတ်ထွက် သွားလေရာ ထိုနေရာသို့ ဦးပြုံးချို ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရလေသည်။

သူရိယတွင် ရေးသားနေစဉ် ကစားနည်းအမျိုးမျိုး ကျမ်းနှင့် နေဇော် လိမ်နည်းအမျိုးမျိုးကို ရေးသား ပြီးစီး၍ မဟာဂိတတ္ထဒီပနီ ကျမ်းကိုလည်း စတင် ရေးသားနေပေပြီ။ သို့သော် ကွယ်လွန်သောအခါ ထိုကျမ်းမှာ တပိုင်း တစမျှသာ ဖြစ်ချေသည်။ မောင်နေဇော် လိမ်နည်းအမျိုးမျိုးမှာ စာအုပ်အဖြစ်ဖြင့် ၂-ကြိမ်တိုင်တိုင် ရိုက်နှိပ်ရပြီးလျှင် သူရိယ ရုပ်စုံတွင် နံပါတ် ၃၂-က စ၍ အပတ်စဉ် ရေးသားထည့်သွင်းခဲ့လေရာ လူကြိုက် အလွန်များလှလေသည်။

ဗန္ဓုလဦးစိန် ထုတ်ဝေသော ဗန္ဓုလဂျာနယ်တွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့ ဘူးသော မြန်မာတပြည်လုံး ရတုပိုဒ်စုံပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာပြည် ခရိုင်ဝန်ရှင်တော် မင်းကြီးဟောင်း မစ္စတာဘာနတ်ဟောက်တန်၏ ပထမဆုကိုလည်း ဦးပြုံးချိုသည် ရရှိခဲ့လေသည်။ ထိုရတုကို ဖတ်လျှင် လောက'ဆု) ွင့် အဖို့ ဖြတ်၍ မဖြစ် နိုင်သော ရတုဖြစ်သည်ကို ဖတ် ဘူး သူ ရှင် လူ ရဟန်းတို့ သိ ရှိ ကြ ပြီး ဖြစ်လေသည်။

လက်ဝဲသုန္ဒရသည် မဲဇာတောင်ခြေချီ ရတုကို ရေးသဖြင့် ရာထူး နှင့် စည်းစိမ်ကို ပြန်လည်ရရှိဘူးသကဲ့သို့ ဦးပြုံးချိုမှာ သီချင်း သို့မဟုတ် လင်္ကာရတု တပိုဒ်စီ တပိုဒ်စီကြောင့် ငွေအမြောက်အမြားရခြင်း အိမ်ရခြင်း မင်းစိုးရာဇာ များထံမှ အကူအညီရခြင်း တေးဘုမ္မာ တပုဒ်ကြောင့် အလုပ်အကိုင်ကောင်း ရရုံမျှမက မြန်မာပြည်တွင် အထူး ကျော်ကြားသော ဘဝကို ရရှိလေသည်။ ဦးပြုံးချို အကြောင်းနှင့် ဦးပြုံးချိုရေးသော သီချင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ အကြောင်းကို ရေးသားရလျှင် ဤ မဟာဂီတပေါင်းချုပ် ကျမ်းကြီးအရွယ်ဖြင့် စာမျက်နှာ ၂၀၀၀-ခန့် ထွက်မည်ဖြစ်ရာ အံ့ဩစရာ ဝမ်းမြောက်စရာ သနား စရာများမှာ ဖတ်ရှု၍အားမရနိုင်အောင် ပါဝင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ တတ်နိုင် လျှင် တနေ့သောအခါ၌ ဦးပြုံးချိုနှင့် ဦးပြုံးချိုရေး ကဗျာများ ဟူသော ကျမ်းတအုပ် ထုတ်ဝေနိုင်လိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်ရပေသည်။

ဦးပြုံးချိုနှင့် ဇနီး ဒေါ်သော်တို့တွင် သားသွီး စုစုပေါင်း ၁၁-ယောက် ထွန်းကားသည့်အနက် ဤမဟာဂီတပေါင်းချုပ်ကို သတ္တမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်သော အချိန် ၁၃၃၉-ခု ၀၇-လ (ခရစ် ၁၉၇၇-ခု ဇူလိုင်လ) တိုင် ကျန်ရှိနေသော မောင်နှမနှစ်ဦးတို့မှာ (၁) ဒေါ်ဆင့် အမှတ် ၄၄၅၊ ဇာနည် ၁၂ လမ်း၊ ၉ ရပ်ကွက် တောင်ဥက္ကလာနှင့် (၂) ဦးလှဖေလေး ပပက (စက်အပိုပစ္စည်းဌာန) ၄၇၈၊ ၁၄-လမ်း၊ ၉-ရပ်ကွက် တောင်ဥက္ကလာပုမြို့ တို့ ဖြစ်၏။ သားသွီးများအနက် ဆရာကြီးဦးပြုံးချို၏ ဂီတအနုပညာကို လိုက်စားသူမှာ ဒေါ်ခင်မြင့် (ငယ်မည် မအေးမြင့်) ဒေါ်တင့်တင့် (ငယ်မည် မအေးတင့်) ဒေါ်ဆင့် (ငယ်မည် မအေးဆင့်) တို့ ဖြစ်သည်။ အရပ်တီးဝိုင်းများနှင့် ရေဒီယိုတွင် မကြာခဏ သီဆိုကြသည်။ ကျန်သားသွီးများက ဂီတပညာကို မလိုက်စားကြချေ။

ဆရာကြီးဦးပြုံးချို၏ ဂီတမှုကို လေးစားမြတ်နိုးစွာ ထိန်းသိမ်းလာကြ သော သွီး ၃-ဦး အနက် အဆိုတော် ဒေါ်ခင်မြင့်နှင့် ဒုရိယာ အမြန်သင် ကျောင်းပိုင်ရှင် ဒေါ်တင့်တို့ မကြာမီက ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်သဖြင့် ဆရာကြီး ဦးပြုံးချို၏ သားတပည့်အပေါင်းတို့မှာ များစွာဝမ်းနည်းခြင်း ဖြစ်ရကြောင်း။

ဆရာကြီးဦးပြုံးချိုတွင် သားရင်းသွီးရင်းမှမွေးသော မြေးဆိုလျှင် ၃-ဦး သာ ရှိကြောင်း ဒေါ်ခင်မြင့်၏သား မောင်မြင့်ဆွေ (အပါ) နှင့် ဒေါ်ဆင့်၏သား မောင်အေးချို၊ ဦးလှဖေလေး၏ သွီး မလှလှဝင်းတို့ပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ သူတို့သည် ဂီတပညာကို မလိုက်စားကြချေ။

သို့သော် မောင်မြင့်ဆွေ - မခင်မြင့်တို့မှ မွေးသော ယခု ၂၁ - နှစ်သွီး ကျောင်းသူ မမြင့်မြင့်ဦးမှာမူ ဒိုမင်းနှင့် ပတ္တလားကို အတော် တီးတတ်နေ

ပြီ၊ အဆိုအကမ္ဘာလည်း အရပ်ပဲ့တိုင်း သူကလေးပါချေသည်။ ဘမျိုး ဘိုးတူ တယောက် ထွန်းကားလာပြန်သဖြင့် ဝမ်းသာဘွယ်ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၇-ခုနှစ် မြန်မာဘုရင်မင်းမြတ် အင်္ဂလိပ်များက နန်းချပြီး အုပ်စိုးလာသည့် နှစ်မှစ၍ ၁၂၀၉-ခုနှစ် ဆရာကြီး ဦးပျံးချို ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်သောနှစ်အထိ နှစ်ပေါင်း ၄၀-ကျော်အတွင်း ဤသို့ ပညာစွယ်စုံ တတ်သော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှာ ဤတဖန်ယောက်မျှသာ ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ဘူးရာ ထိုမျှ အဖိုးတန်သော ဆရာကြီးတစ်ဆူ ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်ရှိ သွားခြင်းမှာ မြန်မာပြည်နှင့် မြန်မာလူမျိုးများအတွက် ဆုံးရှုံးခြင်း တရပ်ဖြစ်၍ အထူးဝမ်း နည်းပွယ် ကောင်းလှပေသည်။

ဆရာကြီးဦးပျံးချိုသည် ၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်တွင် ပွားမြင်၍ ၁၂၀၉-ခု၊ တပို့တွဲ လဆန်း ၄-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ညဉ့်အချိန် ဗိုလ်တထောင် ၆၁-လမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၂၅ တွင် ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်သွားရာ အသက်အရွယ် ၅၀-ခန့်နှင့် ကွယ်လွန် သွားရခြင်းဖြစ်သဖြင့် ပိုမိုဝမ်းနည်းပွယ် ဖြစ်ရပေကြောင်း။



နိဒါန်း



ခပ်သိမ်းသော ကဝိအပေါင်းတို့၏ ဥသျှောင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေစက်တော်နှစ်ပြင်ကို ဦးထိပ်ရှက်ဆင် ကြည်လင်မြတ်နိုး ရှိခိုး ပြီး၍ ဤ မဟာဂီတပေါင်းချုပ် မည်သော ကျမ်းကို ကြိုးပမ်း အားထုတ်ရခြင်း အကြောင်းကို ကောင်းစွာမြက်ကြားပါဦးအံ့။ ။

၎င်းမဟာဂီတ သောတာလင်္ကာရ ပညာသည် ရှေးမြန်မာဘုရင် အရှင်နေမင်းတို့ ထွန်းလင်းတောက်ပသော ကာလအခါတွင် ပညာစွယ်စုံ အမှန်ရင့်ပြီး ကဝိကြီးအများ မင်းသား မင်းသွီး မှူးကြီးမတ်ရာ စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖွဲ့ဆိုသီကုံး ပြီးကာ သာယာစွာ သိနည်း၊ ဆိုနည်း၊ တီးကွက်၊ စည်းချက်တို့ဖြင့် လေးနက်သော အဓိပ္ပာယ်များကို နောက်သားတို့ ဉာဏ်မမှီသဖြင့် အဆင့်ဆင့် ကူးယူဖန်များ၍ အမှားအယွင်းများစွာ အကွာရာ မမှန်ခြင်း မေ့ပျောက်ကွယ်ပ တပျိဒ်ကျ နှစ်ပျိဒ်ကျတို့ဖြင့်သာ မှတ်သား ထားကြပြီးလျှင် သဘင်သည်များတို့သည် နည်းပါးသောပညာဖြင့် ရောက်တတ်ရာရာ ရေးကူးလျက် တဦးနှင့်တဦးမတူ မှုအမျိုးမျိုး ကွဲပြားပြီးကာ သူ့ဟာအမှန် ငါ့ဟာအမှန်ဟု ဂုဏ်မာန်ပလွှားလျက်သာ ရှိကြလေကုန်၏။

ထို့ပြင်တဖြာ ဤသောတာလင်္ကာရပညာကို ကောင်းစွာ မလေ့ကျက်ဘူးသောသူများသည် အမှားအမှန်ကို ဘာမျှမသိ မိမိ စီးပွားဖြစ်ဖို့လောက်ကိုသာ အားထုတ်သော လောဘဖြင့် ထိုမှ ဤမှ ကောက်ကရ ကူးယူစုဆောင်း ထားသော သီချင်းကြီးများကို စည်းကမ်းမရှိ အရောရော အနှောနှော ဂီတစာအုပ်ဟု ပြုလုပ်ပုံရိုက် ရောင်းချကြကုန်၏။ ၎င်းတို့စာအုပ်များတွင် သီချင်းသား မှုကင်ရင်းက မှားယွင်း လွဲချော်သည့် အပေါ်မှာ ပုံနှိပ်တိုက် စာလုံးစီ သမားတို့နှင့် စာပြင်ဆရာတို့ညံ့ဖျင်း၍ လွန်စွာပျက်စီးလျက် နေကြသည်ကို အခါခါတွေ့ရှိရပေ၏။ ထိုသို့ ရှေးပညာရှိ ကဝိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အာဘော်၊ တော်ဝင်မင်းသုံးဖြစ်သော သီချင်းကြီးများကို နောက်သား သုတေသနတို့ ကျနု်မုန်ကန်စွာ မှတ်သားစေလိုသော ဆန္ဒအာသိသ ရှိလှသည့်အတိုင်း လွန်ခဲ့သော အနှစ်- ၂၀ လောက်ကစ၍ တစ တစ ပညာရှိများနှင့်တကွ စိစစ်ဆွေးနွေး ပြီးကာ မှန်ရာ မှန်ကြောင်းဖြင့် နှိုင်းညှိသုတ်သင်လျက် မတင်၍လာခဲ့ရာ ယခုအခါ ဤ မဟာဂီတပေါင်းချုပ် မည်သော ကျမ်းကို ကြိုးပမ်း၍ ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါကြောင်း။

၎င်းကျမ်းကို ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေရန်ကိုလည်း ၁၂၈၅-ခု ဝါဆိုလလောက်က မန္တလေး ရတနာပုံ နေပြည်တော်သို့ သွားရောက်ပြီးကာ အမှားအယွင်းများ မကင်းသေးလျှင် နုတ်ပယ်လျက် အမှန်ရောက်ကြောင်း ကောင်းစွာ ပြင်ဆင် ပေးတော်မူပါဟု တောင်းပန်သဖြင့် ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင် ဘုရင်မင်းတုန်းဘုရား နှင့် သားတော်သီပေါအရှင် ဘုရင်မင်း နှစ်ဆက်တိုင်တိုင် ဤသောတာလင်္ကာရ ဝါဒိတပညာဖြင့် အသုံးတော်ခံခဲ့ဘူးသော ဒေဝဣန္ဒာဘူခံ ဘုန်းတော်ကြီး ကိုယ်တိုင် သုတ်သင်ပြင်ဆင်ပေးတော်မူခြင်း ထိုမှတစ်ပါး ယုံမှားသံသယရှိသော ပုဒ်ဝါကျအဓိပ္ပာယ်တို့ကို ပညာရှိအုပ် ဝက်မစွတ် ဝန်မင်းဘုရားကြီး ထံတော်သို့ သွားရောက်လျှောက်မေးခြင်း ထိုမှတစ်ပါး ငါးသုံး နန်းသုံး ရှေးထုံးအစီအစဉ်တို့ကို ပြင်ဆင်နိုင်သမျှ ပြင်ဆင်တော်မူကြပါဟု ပညာရှိ ဦးကျော်ရန်၊ ကုန်းဘောင် ဆက် ရာဇဝင်တော်ကြီးကို ပြုပြင်ပုံနှိပ်သူ ဝန်ထောက်မင်း အေ-တီ-အမ် ဦးတင် (၂)စသော ပညာယို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနှင့် ဆွေးနွေးမေးလျှောက်ပြီးခါ များစွာ စရိတ်စက အကုန်ခံလျက် အမှန်ကိုရောက်အောင် ရှက်ဆောင် ကြိုးပမ်းပြီးလျှင် ဤ မဟာဂီတပေါင်းချုပ် ကျမ်းစာကို အကွရာမတိမ်း မယိမ်းအောင် ပြင်ဆင်၍ စက်တင်ပုံရိုက်ပါကြောင်း။

၎င်း ဂီတပေါင်းချုပ် တွင်ပါသော သီချင်းမျိုးများမှာ ကြိုးသီချင်း အမျိုးမျိုး၊ ဘွဲ့သီချင်းအမျိုးမျိုး၊ သီချင်းခံအမျိုးမျိုး၊ ပတ်ပျိုးအမျိုးမျိုး၊ ယိုး ဒယားအမျိုးမျိုး၊ ၃၇ မင်း သီချင်း၊ ဆိုင်းဆရာများ အသုံးပြုကြသော ပတ် ယိုင် တျာယိုင်၊ မျောက်မင်းအူသံ၊ သိင်္ဂါသံ၊ လောကနတ်သံ၊ လေးထွေ သံကပ်မယွင်း၊ ဆင်ခင်း မြင်းခင်း၊ လွှမ်းချင်း ပုလဲပေါက်၊ ခွန်းထောက် အသွယ်သွယ်၊ ဘောလယ်အရပ်ရပ်၊ တေးထပ်ရှစ်ဆယ်ပေါ်၊ လှေတော်သံ၊ ရေကင်းသံ၊ ဒိန်းသံ၊ စည်တော်၊ ကရင်ဩလွမ်းသံများတို့ကို မိမိတို့ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ သီးသန့်ခြားနားလျက် ပါရှိပါသည်။

၎င်းသီချင်းများတွင် စောင်းပြေစသည်တို့ဖြင့် သီဆိုသောအခါ လျော် စွာ အသံပေါက်ဖြင့် သီဆိုရသော စည်းကမ်းများမှာ ကြိုး-ဘွဲ့-သီချင်းခံများမှာ စောင်း၌ ခုနစ်သံဟူ၍၎င်း သံရိုးဟူ၍၎င်း ညှင်းလုံးဟူ၍၎င်း ခေါ်သောအပေါက် ကို ညှိ၍ သီဆိုအပ်၏။ ပတ်ပျိုး၊ သိင်္ဂါသံ၊ လောကနတ်သံ၊ ၃၇-ချင်း နတ်ချင်း၊ လေးထွေ သံကပ်တို့မှာ လေးပေါက်အောက်ပြန်ဟူသော အပေါက်ကို ကြိုးညှိ၍ သီဆိုအပ်၏။ ယိုးဒယားအမျိုးမျိုး၊ တလှိုင်းချင်း၊ ဘောလယ်တို့ကို ပုလဲပေါက် ခေါ် သံမှန်ညှိ၍ သီဆိုအပ်၏။ တေးထပ်ရှစ်ဆယ်ပေါ်၊ ဒိန်းသံ၊ ရေကင်း သံ၊ ကရင်ဩသံတို့ကိုမူကား မြင်စိုင်း ခေါ် ငါးပေါက်ကိုညှိ၍ သီဆိုအပ်၏။ သို့ရာတွင် ပတ်ပျိုးကို သံမှန် ပုလဲဘွင်လည်း အချို့ဆိုကြ၏။ ထိုပြင် သတိပြု

ရန်မှာ သဖြန်ကို ငါးပေါက် ခွန်းထောက်ကို ပုလဲ ဆိုရိုးတည်း၊ ဘောလယ်မှာ သံမှန်ပုလဲတွင် ဆိုသည်ကို ပုလဲဘောလယ်၊ မြင်စိုင်း၌ တေးထပ်၊ ရှစ်ဆယ်ပေါ် များတွင် ဆက်၍ဆိုသော ငါးပေါက်ဘောလယ်ကို ဘောလယ်ကြောင် ဟူ၍၎င်း ဘောလယ်မျှော်ဟူ၍၎င်း ခေါ်သည်။

၎င်းပြဆိုအပ်ပြီးသော စောင်ကြိုးညှိခြင်းမှာ ခုနစ်မျိုးရှိ၏။ ခုနစ်မျိုး ကြိုးညှိခြင်းအမည်မှာ (၁) ညှင်းလုံးခေါ် ခုနစ်သံ သံဂိုး (၂) လေးပေါက် အောက်ပြန် (၃) ပုလဲသံမှန် (၄) မြင်စိုင်း ငါးပေါက် [ကြေးခရာလည်း ခေါ်သည်] (၅) ဒုလကဒွေး (၆) ခြောက်သွယ်အညွန့် (၇) ပြည်တော်ပြန် ဟူ၍ ခုနစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ဒုလကဒွေး၊ ခြောက်သွယ်အညွန့်၊ ပြည်တော်ပြန်တို့ မူကား ယခုအခါ၌ အသုံးမပြုကြချေ။ ယခုအခါ လေးပေါက်၊ ပုလဲ၊ မြင်စိုင်း၊ ခုနစ်သံတို့ကိုသာ အသုံးပြုကြလေတော့သည်။

ယင်းသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသော သီချင်းများတွင် ကြိုး၊ ဘွဲ့၊ သီချင်းခံ၊ ပတ်ပျိုး တို့မှာ မြန်မာသီချင်းသက်သက် ဖြစ်၏။ ယိုးဒယား သီချင်းမှာ ယိုးဒယား လူမျိုးတို့၏ဘာသာဖြင့် သိဆိုသော တီးကွက်ကို မြန်မာပညာရှိများက ၎င်းတို့၏ တီးကွက်များကို နှစ်သက်ရာ ယူ၍ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသည်။ ၎င်းယိုးဒယားတီးကွက်ကို ဦးစွာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသည်မှာ ပြင်စည် မင်းသားကြီး ဖြစ်လေသည်။ ၎င်း ပြင်စည်မင်းသား ရေးသားသော ယိုးဒယား ရှစ်မျိုးမှာ (၁) ရွှေတညာ အစချီသော ဖရန်တင် ယိုးဒယား၊ (၂) နှင်းယွန်း သာဟေမန်အစချီသော ခက်မှန်ယိုးဒယား၊ (၃) တောတောင်စွယ်အစချီသော ဝမိန်ယိုးဒယား၊ (၄) တောမြိုင်ခြေလမ်း ရင်္ဂုသာဇေ အစချီသော တနောက် ယိုးဒယား၊ (၅) ပန်းမြိုင်လယ်အစချီသော ဖိန်းချားကြီးယိုးဒယား၊ (၆) ခိုင်ပန်းစုံ အစချီသော ထပ်တွန့် ယိုးဒယား၊ (၇) မော်ရုံဟေဝန် အစချီသော ချတ်ချုံ ယိုးဒယား၊ (၈) မှိုင်းမှန်ပြာညို ရီမောင်ဝေ စသော ဝုဇ်ယိုးဒယားဟူ၍ ရှစ်မျိုး ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် “ရွှေ နှင်း တော မြိုင်၊ ပန်း ခိုင် မော် မှိုင်း၊ ခြားပိုင်းရှစ်သံ၊ ပရန်တင်ညွန့်၊ ခက်မှန် ခမိန်၊ တနောက် ချိန်သား၊ ဖိန်းချား ထပ်တွန့်၊ ချတ်ချုံ ဝုဇ်၊ အသံရှစ် မှတ်လစ် စဉ်ကပာ” ဟူ၍ ဆရာကြီးတို့ ဆောင်ပုဒ် ရေးသားထားကြလေသည်။ တလိုင်းချင်းမှာ တလိုင်းတို့ တီးကွက်ကို မြန်မာ ဘာသာဖြင့် ရေးထားသောကြောင့် တလိုင်းခေါ်သည်။

ထိုသို့ဆို အပ်ခဲ့သော သီချင်းကြီးအမျိုးမျိုးတို့ ကို ကောင်းစွာတတ်မြောက် ရန် သင်ကြားလိုသူတို့သည် သီချင်း တပုဒ် တပုဒ်တို့တွင် ကိစ္စလေးခုတို့ကို

ပြီးမြောက်အောင် သင်ကြားပါမူ ဂိတအရာတွင် ကဝိတဆူ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကိစ္စ
 လေးခု ဟူသည်ကား ပထမကိစ္စ သီချင်းကို အက္ခရာကာရန် မှန်မှန်နှင့် ရေးကူး
 ကျက်မှတ်ရခြင်း၊ ဒုတိယကိစ္စ ထိုသီချင်း၏အကြောင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို
 ကောင်းစွာ သိရှိအောင် မေးမြန်းမှတ်သားရခြင်း၊ တတိယကိစ္စ ထို ရရှိပြီးသော
 သီချင်းကို အစတာ အဆိုင်း၊ အပိုင်း အဖြတ်၊ စည်း ဝါး အဝင် အထွက်ကို
 ကျနစွာ သင်ကြားရခြင်း၊ စတုတ္ထကိစ္စမှာ ထိုသီချင်းကို သီဆိုရာ၌ သာယာ
 နာပျော်ပွယ်ရှိအောင် လေယဉ် - လေနှံ့ - အရှုအရိုက်၊ လေသိမ်းလေယူ စသော
 အမှုအရာကို သင်ကြားရခြင်းတို့ပင် ဖြစ်လေ၏။ ထိုသို့ဆိုအပ်ပြီးသောကိစ္စများကို
 သင်ကြား တတ်မြောက်စေ ကြောင်း ကောင်းသော အာသိသ မေတ္တာဖြင့်
 ဤ မဟာဂိတပေါင်းချုပ် မည်သောကျမ်းကို ကြိုးပမ်းသုတ်သင် ပြင်ဆင်ပုံရိုက်
 ထုတ်ဝေလိုက်ပါအံ့ ဟူလို။

နရလေခကျမ်းထွက် ၃၇-ချင်း 'တီးချက်' များ

- | | |
|---------------------------|--------------------------|
| ၁။ အချီးကြီး | ၂၀။ သိကြားလောက်ပစ် |
| ၂။ အချီးငယ် | ၂၁။* ကင်းပတ်ကြီး |
| ၃။ ဆရာတောင်း | ၂၂။* ကင်းပတ်ငယ် |
| ၄။ ဆရာပန် | ၂၃။ ထုံး ဇ-တန် |
| ၅။ ဆရာညှိုး | ၂၄။* မျောက်မင်းအူသံ |
| ၆။* အတွင်းတီးပြေး | ၂၅။ မိတ္ထိလာကန်ပေါက် |
| ၇။* မြင်တီးပြေး | ၂၆။ သပြေလား |
| ၈။ ဆင်ဖြူရေချ | ၂၇။ ပြုံးခါရယ်ရှင် |
| ၉။* ရှေ့ပလ္လင်တည် | ၂၈။ နောက်ပြလှသတ် |
| ၁၀။* ဗောဓိညောင်ရွှေရွက်သံ | ၂၉။ ကာကာသာ ဝန်းလည် |
| ၁၁။* ဇမ္ဗူ့ သပြေသံ | ၃၀။ ပွင့်လှရွှေဝါ |
| ၁၂။ ငါးကြင်းမြီးခတ်သံ | ၃၁။ လှလင်ပြန်တော်စည် |
| ၁၃။* ဘီလူးမစည်သံ | ၃၂။ လင်္ကာဂုတ္တိ |
| ၁၄။* ခရုသင်းသံ | ၃၃။ မြင်းလှစာတောင်း |
| ၁၅။* မြစ်တွေးကွန်သံလန့် | ၃၄။ မြင်းလှခွာသံ |
| ၁၆။ မြစ်တွေးတုန်သံ | ၃၅။ တံငါမအီချင်း |
| ၁၇။ သိကြားဥသျှောင် | ၃၆။ စကြာမင်းသိသိက် |
| ၁၈။* သိကြားခလုတ် | မြှောက်သံ |
| ၁၉။ သိကြားရေကန်တင် | ၃၇။ ကရဝိက်ငှက်မင်းတုန်သံ |

၎င်းပြဆိုအပ်ပြီးသော ၃၇-ချင်းများအနက် ရှာဖွေရသမျှကိုသာ ထည့်သွင်းရပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင်ပါသည်ကို *ခရားပွင့် ပြထားပါသည်။

အထူးသတိပြုရန်



- x ၎င်းအမှတ်ပါလျှင် ဆိုင်းတောဟု မှတ်တော်မူကြပါ။
- ၎င်းမျဉ်းကြောင်းမှာ ရှည်ရှည်ဆံ့ဆီရပါမည်။
- ၂-၃-၄ ၎င်းတို့ကို ပြုလျှင် ၂-ကြိမ်၊ ၃-ကြိမ်၊ ၄-ကြိမ်၊ ထပ်ဆိုရန်ကို ပြုပါသည်။
- * ၎င်းခရားပွင့်မှာ ပြင်ချက်အထူး ဖြစ်ပါသည်။

မကောမဂါထာ



၁။ နမန္တိ ယဿ ပါဒမိ၊ ကဝိနံ ဗဟုမောဠိယော။

ဝါစာစိန္တေယျသံယုတ္တံ၊ တံ နမေ ကဝိမုတ္တမံ။ ။

၂။ ပေါရာဏကေဟိ သင်္ဂယ၊ သုဂိတံ ဗန္ဓိတံ ဗဟံ။

သာဓိပ္ပာယေန လိက္ခာမိ၊ နာမေန ဝိတသင်္ဂဟံ။ ။

၃။ သုတကာမာ၊ ဟိပေက္ခန္တု၊ ကာဗျဂိတဂဝေသကာ။

တံ ပက္ခိတ္တာန ဝစ္ဆန္တု၊ ဟာသညာဏာနိ သပ္ပဒါ။ ။

(ပထျာဝတ္ထ ၃-ဂါထာ)

၁။ ယဿ - အကြင်မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပါဒမိ - တရားရှစ်ကွက် ရှေ့စက် ရစ်ရုံ ခြေတော်စုံ၌၊ ကဝိနံ - ကဗျာညာဏ်ရှိ ကဝိသိန်းသောင်း ပညာရှိအပေါင်း တို့၏၊ ဗဟုမောဠိယော - ကုဋေကုဋ္ဌာ မရေသာအောင် လွန်စွာ များလှ ကုန်သော ဥသျှောင်အပေါင်းတို့သည်၊ နမန္တိ - ညွတ်တားဦးနှိမ် ကြရလေကုန် ၏၊ ဝါစာစိန္တေယျသံယုတ္တံ - တမုနိုင်းပြိုင် မကြံအပ် မကြံစည်နိုင်သော စကား တော်ဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပေထသော၊ ကဝိမုတ္တမံ - ကဝိ အပေါင်းတို့၏ ဥသျှောင် အခေါင်တင့်အပ် ကဝိမြတ်ကြီးလည်း ဖြစ်တော်မူထသော၊ တံ - ထို မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဟံ - မောင်ပြုံးချိုဟု ခေါ်ဆိုသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေ နမာမိ - ရိုသေမြတ်နိုး ဦးနှိမ်လျှိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အသျှင်ဘုရား။ ။

၂။ ပေါရာဏကေဟိ - ရှေးဆရာကြီးတို့သည်၊ ဗန္ဓိတံ - ဖွဲ့ဆိုသီကုံး အပ်သော၊ ဗဟံ - များလှစွာသော၊ သုဂိတံ - သီချင်းများစွာ အလင်္ကာနှင့် ကဗျာ အပေါင်းကို၊ သင်္ဂယ သင်္ဂဟိတ္တာန - ပေါင်းစု၍၊ သာဓိပ္ပာယေန - အဓိပ္ပါယ်ဖော် ပြချက်နှင့်တကွ၊ နာမေန - အမည်သညာအားဖြင့်၊ ဝိတသင်္ဂဟံ - ဝိတပေါင်းချုပ် အမည်ရှိသော (ဝါ) သီချင်းပေါင်းချုပ် အမည်ရှိသော ဤကျမ်းကို၊ အဟံ - အကျွန်ုပ်မောင်ပြုံးချိုသည်၊ လိက္ခာမိ - လိခိသာမိ - ရေးသားပါအံ့သတည်း။

၃။ ဟိ - ဥယျောဇဉ်စကားကို ပြဆိုပါဦးအံ့၊ တံ - ထိုသီချင်းပေါင်းချုပ်
 ကျမ်းကို၊ သုတကာမာစ - အကြားအမြင်ကို လိုလားကြကုန်သော သူအပေါင်းတို့
 သည်၎င်း၊ ကဗျာဂီတ ဂဝေသကာစ - ပညာရှိတို့၏ လက္ခဏာ ကဗျာသီချင်းကို
 ရှာမှီးကြကုန်သော သူအပေါင်းတို့သည်၎င်း၊ ပေက္ခန္တု - ကြည့်ရှုတော်မူကြစေ
 ကုန်သတည်း၊ တံ - ထိုသီချင်းပေါင်းချုပ် ကျမ်းကို၊ ပေက္ခိတုာနု - ကြည့်ရှုတော်
 မူကြကုန်ပြီးသည်ရှိသော်၊ သဗ္ဗဒါ - အခါခပ်သိမ်း၊ ဟာသညာဏာနိ - ရှင်လန်း
 သော ဟာသညာဏ်တို့သည်၊ ဝစ္ဆန္တု - တိုးပွားပွင့်လင်း ကြပါစေကုန်သတည်း။

မဟာဂီတ ပေါင်းချုပ်ကျမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ကြီးသိချင်းများ

၁။ ပုစဉ်းတောင်သံ ကြိုး

ထံတျာ တေရှင်၊ ထံတျာ တေရှင်၊ တျန်တျန် ထံတျာတေရှင် × ဒလုဒလု ထုံးတျန်တျန် တောပင် တောလုံး နွံပါလို့လေး × ထက်စငယ် ကောင်းကင် မိုသ်း တည့် မိုသ်းတိမ်ပြင် × စံရှင် စံရှင် ပျော်ပါးရွှေဘော်တရု၊ တရုများ ငယ်နှင့်လေး × သည်မိုသ်း သည်မိုသ်းဒေဝါ၊ မိုသ်းတည့် မိုသ်းဒေဝါ × အုံခါလေ တဖွဲဖွဲ × ရှာလေ တသဲသဲ × ထံတျာ တေရှင်၊ ထံတျာ တေရှင်၊ တျန်တျန် ထံတျာ တေရှင် × ဒလုဒလု ထုံးတျန်တျန် တျောတေထံတျာတေတျန်၊ တျောတေတျာ။ ။

၂။ တနည်းအားဖြင့် ကြိုးဘက်၍ပြသော ဝိတြဂါခိုမင်းကြိုး

တျန်တျာထပ်တျာ၊ ထပ်တျာ တျောထပ်တျာ × ငယ်စွာ ငယ်စွာကွေး လေး ဇောင်းဖွေးဖွေး × ခြေမူး လက်မူးနိတျာ၊ မရောက်လာ × ဘော်ကွာ ကိုယ်တူးမရှင်မြူးလေး၊ မရှင်မြူးလေး × ဒူးတျောထပ်တျာ၊ ခိုတည့်ခိုတကာ၊ ခိုတကာ တွင် ငါသာလှယဉ်ကြူးချည့်လေး၊ ခိုတကာတွင် ငါသာလှယဉ်ကြူးချည့်လေး × ဒူးတျောထပ်တျာ၊ ဟေထံတျာ၊ ထပ်တျာ တျောတျော၊ ဒူးလေတေ လေတျော၊ တေဒူးလေ ထံတျန်တျန် တေဒူးလေ ထံတျန်တျန်၊ တျောထပ်တျာလေတည့် တျောထပ်တျာ။ ။

၃။ တနည်း ကြိုးဘက်ကိုပြသော ငရွှေဒေါင်းမင်းကြိုး

ထပ်တျာ ထပ်တျာ တျန်ပင်တျန် ထပ်တျာ × မြိုင်သာ မြိုင်သာ တော ခေါင်း၊ ရွှေဒေါင်း ငယ်မှာပင်၊ ပင်ပင်တိုင်း ပြောင်း × ၊ နွဲ့နောင်းဆင်းဝါ၊ လှကည့် လှရာမှာ × လှရာမှာ ငါသာလှန်ကြူး မရှိဘူးလေ မရှိဘူး × ယဉ်ထူး

(၅) ရတနာဂုဏ်ရည် (က-၁၃)

(သတ္တမအကြိမ်)

ထေ့လာ ငှက်တည့် ငှက်တကာ x ငှက်တကာတွင် ငါသာလွန်ဆန်း ထူးချည့်
လေး x ငှက်တကာတွင် ငါသာလွန်ဆန်းချည့်လေး x ဒူတျော ထပ်တျော တေထံ
တျော x ထပ်တျောတျောတျော ဒူလေတေ လေတျော တေဒူလေ ထံတျန်တျန်
တေဒူလေထံတျန်တျန်၊ တျောထပ်တျော လေတည့် တျောထပ်တျော။ ။

၄။ ဂဠုန်မင်းတောင်သံ ကြီး

ဟေမဝန္တာတော ဘာယာဇယံက၊ ပျံဝဲ ပျံဝဲ လာ x တောင်ဟုန် တောင်
ဟုန်ပြင်းခြင်း၊ ဂဠုန် ဂဠုန်မင်း x ဂဠုန်မင်း တောင်ချင်းခပ် သံ သာစွလေ x
ဂဠုန်မင်းတောင်ချင်းခပ် သံ သာစွလေး x ထူးခြားရုပ်ဝါငှက်တည့်ငှက်တကာ x
ငှက်တကာတွင် ငါသာငှက်များ မင်းတည့်လေး x ငှက်တကာတွင် ငါသာငှက်
များမင်းတည့်လေး x ဒူတျောထပ်တျော၊ တေထံတျော၊ ထပ်တျောတျောတျော
ဒူလေဘာလတျော၊ တေဒူလေ ထံတျန်တျန်၊ တေဒူလေ ထံတျန်တျန် တျော
ထပ်တျော လေတည့် တျောထပ်တျော။ ။

၅။ ဝါမင်းကြီး

တက်တူ တွန်သံပေး ချိုသာယာဒေး x ပြောက်သေးငယ်ကိုယ်မှာမွေးတည့်
မွေးစုံစွာ x လည်မှာ လည်မှာ ခပ်ကျင်း နှုတ်သီးစင်းငယ်နှင့်လေး x သျှင်ရင်းငယ်
မြတ်စွာမိန့်တတုမိန့်ပေလာ x သင့်မှာသာကိုယ်မွေး ငါကပေးသည်လေ၊ ငါကပင်
ငါကပေး x ဆေးလေးရုပ်ဝါ ငှက်တည့် ငှက်တကာ၊ ငှက်တကာတွင်၊ ငါသာ
မွေးစုံစွာတည့်လေး x ငှက်တကာတွင် ငါသာမွေးစုံစွာတည့်လေး x ဒူတျော
ထပ်တျော၊ တေးထံတျော ထပ်တျောတျောတျော၊ ဒူလေ တေလေတျော x တေဒူ
လေ ထံတျန်တျန်၊ တေဒူလေ ထံတျန်တျန်၊ တျောထပ်တျောလေတည့် တျော
ထပ်တျော။ ။

၆။ ငါးကြင်းရေဆန်ကြီး

မြစ်ကြီးဂင်္ဂါ မြူးတူးခါ x ရေရိုးလဟာ ယဉ်ထန်စွာ x အညာမြူးတူ
ဆန်း၊ စုန်ထူး တဆန်းဆန်း x များထောင်သိန်းသောင်း၊ များထောင်သိန်း
သောင်းပုံ x မြစ်ညာဆန်သွား ငါးကြောင်း ငါးကြောင်းများငယ်နှင့်လေး x
ပျော်ပါးတူသာ မြူးရှင်ကာ x တံငါ တံငါလူဆိုး၊ ငွေတည့်ငွေထဲပြင်ငယ်မှာ
တိတ် တိတ် ခိုး လေး၊ တိတ် တိတ် ခိုး x ရန်ငြိုးပြုလာပါနှင့်လေး x တို့လည်း

ကြောက်ပါသည်တည့်လေး x သောသောအုပ်အာ ရေများစွာ x တို့မှာပေါများ
ပျော်မြူးစား x ဆန်သွား လိုလိုရာတည့်လေး x မိတ်ထား နေပျော်သလှလေး x
ဒုတျာထပ်တျာ၊ တေထံတျာ x ထပ်တျာတျေတျာ၊ ဒုလတေ လေတျာ x
တေဒုလေ ထံတျန်တျန် တေဒုလေ ထံတျန်တျန် တျာထပ်တျာ လေတည့်
တျာထပ်တျာ။ ။

ခောင်းသင်သောတပည့်သည် ကြီး၏အမည်ကို မှတ်မိမြဲမြဲ၍
ကြီးအမည် မထည်ဘဲ တေးသားသက်သက်ကို ပြသည်

၇။ ငါးကြင်းရေဝန်ကြီး

မြစ်ပြင်မြစ်ညာ တို့ပင်တို့ပျော်ရာ x ဆိပ်သာသောင်စွန်း၊ ကျွန်းဦးထိပ်
မှာ၊ ပျော်ဘွယ်တည့် တည့်ပျော်ဘွယ်သာ x သဲပြင်ဖြူစွာ ဆိပ်သာတည့်
ဆိပ်သာယာငယ်မှာ x လည်ကာ လည်ကာပြန်သွား ဘော်ပေါင်းများ
မြူးစား ရှင်ခါ မကွဲနေရာမှာ x တံငါလှဆိုး၊ တုံးတလေး မျှော်လင့်ခိုး
မျှော်လင့်ခိုးလေး x သံငြိုးကြောက်စွာ ငါးပုံရာ x ဆိပ်သာလေ သောင်စွန်းမှာ
တည့်လေး x မြစ်ပြင်စွန်းမှာတည့်တည့် ညှိုးပူပင်လေတည့် မြူးတူးပျော်
မရွှင်။ ။

၈။ ငုံးပင်းကြီး

ငုံကာငုံကာ တောဟေမာငယ်မှာ x မကွာလေတခြား၊ တို့ပင်တို့နှစ်
ပါးငယ်လေး တို့နှစ်ပါး x နေငြားငယ် ပျော်ရာ မြေကြီးမှာတည့် မြေကြီး
မှာ x ဆိုရာထွေးထွေး မရှိဘူးလေး မရှိဘူး ထွေးထွေးယှက်ခါ ချုံတည့် ချုံသာ
ယာငယ်တွင် တပင်ကိုပျံသွား၊ တပင်မှာနား သူများပနေသာတည့်
လေး တို့အားမြေမကွာတည့်လေး x မိုဗ်းသေးကျခါ မြူးဘွယ်သာ x
ပျော်စရာလေကြူး ဘော်မကွာလေမြူး လေချိုဖြူးပါလို့၊ လေချိုဖြူးပါလို့၊
ဝမ်းနူးဘွယ်လေတည့် ဝမ်းနူးဘွယ်။ ။

၉။ သာနိုးပျော်ဘွယ်ကြီး (၅-ပုဒ်)

(က) စံရာတောင်ကျွန်း လုံးသူ့ဥဒဿျာင်ကျင်ကိုလေ မင်းမင်းများထိပ်ခေါင်
တင် x'၊ သောင်းမြေပြင်ငယ်လေး ထီးဆူဆူကိုလေ စိုးလို့ မိုးတော်မှု x'။
ဘုန်းပန်းငယ်ကြိုင်မွှေး မြတ်လေးမင်းတူ ကြောင်ကြူချည့်လေး x လေး
ကျွန်းငယ် ယူသိမ်း ချမ်းငြိမ်း စကြာပိုင်ဖော်မှုတည့် ဘုန်းတော်ရှိန်။

(ခ) ရွှေပြည်ကြီး ရော တည်ထွန်း ကျောက်မြို့လေး၊ × ရွှေပြည်ကြီး ရော တည်ထွန်း ကျောက်မြို့လေး၊ × သီတာဝန်းရံကာ × များရေတာပြင် ကျုံး၊ သီတာဝန်းရံကာ × များရေတာ ပြင်ကျုံးနက်လှပြောကျယ်စွာ × ကြောက်ဘယ်သာသည်လေ × ငါးပါးမျိုးကြာ ငုံ့အာရေလုံးပြည့် မျှလေး × ၊ ပြည်ကြီးနံပါး တံခါးရှစ်ဆယ် သွယ်သွယ်သာ လမ်းမ နှင့်လေး × ရံဝန်းကာသိးလုံ × ပြည့်စုံလက်နက်ပေါင်းငယ်နှင့်၊ ကြောက် ငြောင်းရန်မပြု။ ။

(ဂ) မြို့နန်းငယ်လေး၊ သာ-ယာ-မျိုးငယ်ကို × ဆိုသော်များအံ့ဘွယ် × ထက်ကျွန်းငယ်စံ၊ စံတိုင်းဆောင် ပြောင်ပြောင် ထွန်းလို့ညီး × ရောကြီး ထင်ပေါ် × သွယ်ဖြူးမြင့်လှလေ × ရောကြီးထင်ပေါ် သွယ်ဖြူးမြင့် လှလေး × ၊ စီခြယ်ကိုးမည်သာ × မျက်ရောင်ဖြာသည်လေး၊ မှောင်ဝေး စီခြယ်ကိုးမည်သာ × မျက်ရောင်ဖြာသည်လေ မှောင်ဝေး၊ အံ့ရေးထပ် ပြန်လာ ရှုတံ့သူငယ်မှာ၊ အံ့မှူးငယ် သာထေ့ပင်ထေ့လှလေ × ၊ ရှုတံ့သူငယ် မှာ အံ့မှူးငယ်သာ - ထေ့ပင်ထေ့လှလေး × ၊ ဆောင်တိုင်းဘုံတိုင်းမှာ × အံ့ရာအခြားခြားငယ်နှင့်၊ သိကြား ဘုံပမာ။ ။

(ဃ) ကိုးပါးပေါင်းစု၊ မျက်ရှင် မျက်ရှင်၊ ရောင်မြည်လေး ရောင်မြည်လေ မီးရှူးထွန်းသို့ ပြောင်ပြောင် ပြောင်ပြောင်ပဝင်း ၊ နေရောင်လထင်ခါ သိုမှားမိကြလေး၊ ၊ နေရောင်လထင်ခါ ၊ လပင်သာ ဆိုမှားမိမိ၊ ရှုကြည့် တိုင်းထေ့ထေ့၊ (လင်းလေလ ၊ ရောင်ချင်း) ဝပ်ကြကြလေး × ၊ ယဉ် မျိုးသာမျိုးစုံ ၊ ခြောက်ဘုံမထူးခြားပါလို့ သိကြား တထူလို့။ ။

(င) ရွှေဘုန်း ရွှေဘုန်းတော်လေတည့်မှ၊ လွန်ကဲ စည်ထွန်းပေါ် × သက် တော်ရာ ကျော် လျမ်းမျှမျှ ရွှေနန်းမှာစံပါသည်၊ ရှည်ပင်သာ ရှည် ကြောင်း၊ ပပဝန်း × ၊ တောင်ဇေယျကျန်းပတ်ကိုး × ပြည်တရာမင်း ခညွတ် ရုံး ၊ ကြိုးသစ္စာ ခံလေတည့်မှ၊ ကျိုးညွတ်ခါနဲ့ ၊ × နိုင်ငံကြေငြာ လင်းလင်းပွင့်ပွင့်၊ သာယာစည်ပင်ပွားပွားဆင့်ဆင့်၊ သံသရာဝဲခနောင်း × နောင်မသွေဘဲကူးကြောင်း × ၊ ရုံးပေါင်း ညွတ်ပြောင်း ထပ်လောင်း ကျန်တော့ × ၊ ရှည်ရှည်တိုင်း × ကြာကြာတိုင်း × တိုးလေလေ ပွား လေလေ-သေ့မည်ဘဲမို့မို့- နိဗ္ဗာန်ပွဲသို့ နှစ်ပျော်လေတည့် နှစ်ပျော်။ ။

(သာနိုးပျော်ဘွယ်ကြီး ၅-ပုဒ်ပြီး၏။)

၁၀။ ကလပ်ငယ်ကြီး

သီတာ သီတာ မြအလား၊ ကြာ ကြာ ကြာ ငါးပါး *၊ ကမ်းနား
ကမ်းနားဝန်းကျင်၊ ငွေ - ငွေသဲပြင်လေတည့်မှ၊ ပျော်ချင်သွယ် *၊ မြစ်တွေး
မြစ်တွေး၊ ဇင်ယော် ကျူးတည့် ကျူးသံကြော်၊ ငှက်တော်လေကြီးကြာ ကျူး
ရင့်ရင့်ကာ * လိင်ပြာလေပျံသွား ဟိုမှာ သည်မှာနား၊ ရေပေါ်ပွာ လွှားပါလို့၊
ကြာဆံကို စားပါလို့ ဝဲခါပျံလေတည့် ဝဲခါပျံ။ ။

၁၁။ ကလပ်ကြီးကြီး

သားယာ - သားယာ မြည်လေကြွေး၊ သာလိကဝယ်လေး ကျေး *၊
ချည်ခင်စွတ်ကယ်က၊ ကျူးတယ်ကျူးတယ်ကို၊ သင်တိုင်းဝတ်ကယ်က ပြူးတယ်
မြူးတယ်ကို * သံချိုတည့် င င င ပဲတည့် ပဲထွေးထွေး * စာပေးခွံကြံ ချင်ရေး
ခင်ရေးပြပါလို့လေး * အတူစံခါ - စံတည့်စံပျော်ရာ ချစ်ခင် ချစ်ခင် ချစ်ပါလှ
သည်ရှင် * ချစ်ခင်လေ လွန်မြတ်နိုး ဝီတည့် ဝီဝဇိုး * ဥချိုးတုန်သိသာ သာလှ
လေ၊ မ့ကို မ့၍ ဘော်သွေး၊ ပါပင် ပါချည်လေး * မယ်ညို ဖြူပြာ နီတည့် နီရွှေ
ဝါ * လိပ်ပြာငယ်ပျံကာသွား ပိတုန်းပိတုန်းပျား ရေပေါ်ကို လွှားပါလို့၊
ကြာဆံကိုစားပါလို့၊ ဝဲခါပျံလေတည့် ဝဲခါပျံ။ ။

၁၂။ ညွန်တက်သံသာကြီး - ဆင်ဖြူတော်ချီး

ဝေဘာဂီရိ တောင်နယ်တွင် သိကြားနတ် ယဉ်ဆင် *၊ သည်ဆင်ကို
တည့် ပေးနှင်း၊ သိကြား-သိကြားမင်း * လျှင်စေကာ ထံတော်မှာ ဆက်ရမည့်
မုန်သာ * နီတွေးတွေး ရောင်ပြေးပြေး၊ ဘက်မဲ့ ပိုင်တိုင်းဝေး * ခြေသည်း
ခြေသည်း နီသန္တာ * နင်းတည့်နင်းခြေရာ * မြင်ခါ မြင်ခါ ဆင်မျိုး၊ ကြောက်
ရွံရွံစိုး * ဝေးဝေး ထွက်ပြေးသွား၊ ကျိုးကိုမုန်းလို့လား * ဆီးတား ဆီးတားခါ၊
ဆင်ဖြူလား ဆင်နီလား၊ ဆိုဆိုဆိုကြလေ * ဆင်တော်ပြောင် ဆင်တော်ပြောင်၊
တောင် တောင် တောင်ရှိ၊ မျိုးဆဒွန်လေတည့်၊ မျိုးဆဒွန်။ ။

၁၃။ သိကြားမင်း ခရုသင်းသံ ကြီး

ပုံပမာ-ထွေထွေသာ ဒေဝရာလိုပင်၊ ကေရာထိုရှင်၊ အသွင်ယဉ်မျိုး၊ ပမာ
တူရိုး ဇမ္ဗူကျော်ဟိုး၊ အခေါင်စံစိုး၊ နေမျိုးစည်ထွန်း စံညွှန်း ရွှေနန်း ဟိုနေ
ဟိုမင်း၊ ပုံခင်းတူဘဲ၊ အာဏာရွှေလက်ရိုး၊ ကြေငြိ-တိုက်လုံး၊ နှိုင်းမနှုန်း ထွေ

ထွေဖြာ၊ ရှန်းရရှန်းရောင်ဝါ၊ ဘုန်းတန်းတေဇာ၊ ညီးညီးလင်း လားလား
 မြူမှောင် ဝေးဝေးကင်း မဆိုင်မပြုဇမ္ဗူတခွင်၊ အထင်အပေါ်၊ အကျော်အညာ၊
 မိုသ်းမာသံနတ်နှင့်သာ စိုးစံပသွယ်သွယ်ဖြာ ယဉ်လှလှ၊ ရှင်လှလှ လှန်ကဲရုံးပေါင်း
 များတောင်း အထူးထူး၊ ယဉ်စေရာထွေထွေသာ စံစံကာလိပင်၊ ယဉ်စကာကိုယဉ်၊
 ဝတိန်သာမှန်း၊ ပမာထေဆန်၊ အခေါင်စံကျန်းအရောင်ဖြာရှန်း၊ ဖန်နန်းမှန်နန်း၊
 ပြောင် ရှန်းလျှလန်း၊ နှုန်းနန်း စံထား၊ ရှေ့သားငွေသား၊ သာခေါင် တိုင်းသိဘား
 ဘုံဆောင်သွယ်ဖြူးဖြူး ဆန်းထူးထွေထွေသာ ကြူးကဲပေစွာ၊ ကိုးပါးလျှပြောင်၊
 ပိုးရှူးတုန်း၊ ရဲရဲရောင်ဝါ ဝင်းဝင်းရှန်း၊ အကြေအညာ အလျှအနီ အရှေ့အရှေ့
 အထွေထွေ အရောင်လှမ်းမျှမျှ လျှပ်ချည်ဖြာ၊ ရှန်းရှန်းမျှ ရောင်စုံသာဖြာလို့လို့၊
 ထိန်လို့လို့၊ ဆောင်တိုင်းအားလုံးပေါင်းရုံး တညီးညီး၊ နေရောင်ပင် ထွေထွေထင်၊
 နန်းဘုံခွင်၊ စိုးစံရှင်၊ သဘင်သဘင် ပုံမှာမှ နှံစံပျော်လေတည့် နှံစံပျော်။ ။

၁၄။ သိကြားဝင်းလှတ်ကြီး

ရာမင်း ရာမင်းဝပ်လျှိုး၊ ဘုန်းမြင့်စိုး × နေမျိုး နေမျိုးမှန်စွာ ကေရာ×
 သတင်း သတင်းကြေငြာ ကျော်သံဝါ × ရန်တကာတည့် ဝေးဝေးရှဲ့၊ ဘုန်း
 တော်မိုးမိုးကဲ သီးကဲခြားခြား၊ မှူးများ မတ်များပုံ × ဘုန်းပွင့်ဝေဆာ
 ဖြာချည်လေး × စိုးတင့်သံသာသာ ကြာ-မြင့်-လေး၊ နန်းညာလေ မှန်ဦး မှန်ဦး
 မှန်ဦး ဝံပင် စံတင့်မြူး × ကြူးမျှထူးဆန်း ရေနန်း ရေနန်းသဘင် စံရှင်
 တည့်လန်းလန်း ပျော်ဘွယ်တည့် အဆန်းဆန်း × နတ်ပြည်ကျော်သဲ လှေပွဲ
 ယဉ်သာ ဆင်ချည်လေး × ရှက်ကြင် လူလန်းထိပ်ပန်း ထွက်တော် မှုချည်
 လေး × လောင်းနှင့် လက်သင် ခင်တုရင်နှင့် - ဆန်းကြူး လှော်ပြိုင်အထူးထူး ×
 စက်ကွင်းမှန်စီ ရေသီလံနှင့် အောင်ပန်းပွားယဉ်သည် ထူးအခြားခြား × တိုးနရား
 နှင့် ရှေ့ဖေါင်တော်မှာ၊ မြစ်လုံးဝင်းလို့ မှန်ရောင်တောက်ညီး × ကွန်မြူးထူးလို့
 ကိန္နရာလို့ - ကြော့လန်းလန်းနှင့် ပျံခါလုနီး × ပုံမောင်းသံငယ်နှင့် မြစ်ယံခါ
 ရေဝန်း၊ ကူးကြသန်းလှော်ကားတွေနှင့် ငှက်လေသာ၊ ထောင်သောင်းမြူးကြ
 ပေါင်း၊ အနိုင်လေ အပြေး တက်လေတက်တန်းတခြား၊ ပြိုင်ဘော် ရွှေတော
 ဘော် - စက်ကွင်းပျံလွှား လှေတော်ကြူးလွန်ကျော် × ကိုယ်တော် ကိုယ်တော်
 ကိုယ်တော်ရွှေစက် - စမွယ်တင်ခါလျက်ကယ်နှင့်လေး၊ စုန်ဆန် စုန်ဆန် စုန်ဆန်
 အောက်ထက် လှေရုံစဉ်မပျက်သည်နှင့်လေး × အချက်ကယ်ရေးစဉ်လာနှင့်လေး
 × တက်ရေးဟုတ်မှန်စွာ လှော်ရလေး × ပြည့်မျှကမ်းနား၊ သောသောအုံးအုံး
 ဗိုလ်ပါတရုံးရုံး × ကြည့်ကြကမ်းနား - သိန်းသောင်းစုရုံး - ဝေးမြမြစ်ပြောမဆုံး
 × တရာမင်းတို့ထွတ်မှန်ကူ ထီးဖြူဟောင်းလို့လေး × ဘုန်းတော်ကြီးလို့ - သက်

တော်ရှည်၊ ဆယ်မည် ကျင့် သတင်းငယ်နှင့်လေး × နှုန်းလျော်ညီ တိုးစဉ်စိ-
များမိုလ်လူ × တိုင်းပြည်သူ × ကြည်ဖြူသားကဲ့သို့၊ သနားချစ်ကြည်ညိုလေတည်
တည်၊ ထွတ်ထားတန်းပျိုပျို။ ။

၁၅။ သိကြားလတ်ကြီး

ရှေ့ ရှေ့ ရှေ့ဘုန်းပောင်း၊ မေးပင်မေးပျံသင်း ၊ ညှင်းညှင်းသာသာလေ
တည့်လေပြည်လာ ၊ ရှုကာတည့်-စိမ်းစိမ်းလန်း ညှိတည့် စိမ်းစိမ်းရှမ်း ၊ ထူးဆန်း
ထူးဆန်းထူးဆန်းထွေ ၊ ပန်းပျံစေသာ ပုံ ပုံ ပုံချည့်လေး ၊ ပန်းပျံ စသာ ပုံ ပုံ
ပုံချည့်သေး ၊ ၊ ဝန်းကျင်လေ-ပတ်ကုံးကန်အားလုံး ၊ ကုံးလှိုထူးခြား စကား
ကံ့ကော်၊ စွယ်တော်တည့်လောင်းပန်း - အနန်းပန်း ၊ မောက်မို အင်ကြင်းနိုဝင်း
ဇော်တ-သော်ကလေ မဟာလှေကား ဆပ်သွားကြိုင်ပျံလှိုင်နို့လေး × နှင်းနှင့်
သစ္စာနော်အာတည့်ရဲရဲ ထွေတည့်ထွေထူးကဲ ၊ စံပိစမှာယ် စပယ်တည့်လန်းလန်း၊
ခေါင်တည့်ခေါင်ရမ်းပန်း ၊ ထူးဆန်း ပန်းအိ လက်တံရှည်လေး-ကြက်ရုံးမွှေးစွ
မညူပျံရှား ၊ သာထွန်းဖြူစွာ - ပွင့်အာဝိုသေး ပန်းပင်ပန်းမြတ်လေး ၊ မြေမှာ
ပစ်ထား ထပ်ဆွားထပ်များ ၊ ချဇားချဇားယင်းမာ၊ ဇီတည့် - ဝိဒဝါ ၊ ၊ ခတ္တာ
လေ - ခတ္တာလေ - ခတ္တာလေ - ပန်းညက်၊ ဒန်ပင် - ဒန်ဒလက် ၊ ၊ ရှေ့ခွက်ကယ်
လှဟန် ဆန်းလှလေး ၊ နွယ်ပန်းခွာညှိပန်းကလေး ၊ ပွင့်စပန်းက လန်းကားကား၊
အခြားခြား ဖြူတည့်ဖြူထွေးထွေး ၊ ၊ ရေကမိုးနှင့်လက်တံရှည် လှိုင်ပင်လှိုင်
ချည့်လေး ၊ ၊ ရေကမိုးနှင့်လက်တံရှည် လှိုင်ပင်လှိုင်ချည့်လေး ၊ ၊ ရေကမိုးနှင့်
လက်တံရှည် လှိုင်ပင်လှိုင်ချည့်လေး ၊ ၊ ၊ ရေကမိုးနှင့် လက်တံရှည် လှိုင်ပင်
လှိုင်ချည့်၊ ပိတောက်ပန်း - ပိတောက်ပန်းထူးထွေလော၊ ထူးထွေလောနော်ဇာ
သဇင်ပန်းငယ်နှင့် လောင်းပန်းဂမုန်းအင်လေတည့် လောင်းပန်းဂမုန်းအင်။ ။

၁၆။ သိကြားမင်း တုရင်သံ ကြီး

နှုန်းနှုန်းထောက်စာ - ပြိုင်ဘက်ရှား ၊ မိုသ်းသိကြား ၊ ယိုးမမှား ၊ ထင်
ယောင်ဝိုးတဝါး ၊ တိုင်းတလွှားကြေငြာ၊ ရှိန်တည့် ရှိန်အာဏာ ၊ တေည့်သာ-
ကေရာ ၊ ပွားများ-ပွားများလွန်ရှည်အောင် တိုင်း-ပြည်တော်ဘောင် ၊ ၊ ရှင်
လန်း - ရှင်လန်းဘွယ် သွားတည့် ၊ သွားစမှာယ် ၊ သောင်းသဲအများ - သောင်းသဲ
အများ၊ ရထား ရထားမိုလ်ခြေ မြင်းတည့် မြင်းဆင်တွေ ၊ ရေမြေတောတောင်
တည့် ခြိမ့်အောအောင် ခြိမ့်ခြိမ့်ငယ်လေး အုံးအင်း ရုံးတရင်း ၊ တီးကြ မှတ်ကြ၊
စည်းမိုမောင်း ငြင်းသံသာစောင်း ၊ ၊ သံပြောင်း သံလွဲ နှံပတ်သာလေတည့်
နှံပတ်သာ။ ။

၁၇။ ပင်လယ်နတ်ကြီးကြီး

ပုံနှုန်းဝတိန်သာ ယှဉ်စရာလေ ဘက်ကင်း၊ ပြန်ကြွယ်ကျော်ကျူးရင်း×
 ထိန်ဝင်းထိန်ဝင်း တေဇာလုံဖြာ၊ ထွန်းနေဖန်ဝါ × အာဏာဒနအရောင်တည့်မှ
 စံရာဘေအခေါင် × မြန်-ဘောင်လေ ဖြာဖြာလင်း၊ နတ်မျှရည်တူခင်း × ရာဇဉ်း
 ရာဇဉ်း ထီးကုန်အောင် တိုင်းတဲ့ တိုင်းပြည်ထောင် × ခွန်ဆောင် ခွန်ဆောင်
 ဆက်သလေး × ၊ ရွှေနန်းနန်း မြေလျှမ်း ပြောင်ပြောင်ဝေ၊ မြစ်ပေါင်းဝိုက်
 ခါခွေ × နန်းမင်းဝံထိပ်ဗေ ကျွန်းနေခေါင်ဖျား မှန်လှလေး × ဘုန်းနေဝါဝင်း၊
 ကျော် ကျော် ကျော်နံ့သင်း × အထွေထွေသားနတ်များ ဣန္ဒြာယဉ်ချည့်လေ ×
 တေည့် ကေရာ၊ စကြာဆောင်ရရ ပန်ရရလေး × စုံပေါင်းစုံပေါင်း ယက်ခါခါ
 ဆုံတောင်းမြက်ပန်ထွာ × မြတ်ရာလစံပျော်ပါး ရာကျော်ရည်စေသား × ပြည်
 သူများကက × ၊ ဆုတောင်းမြက်ပန်ထွာလေတည့် ဆုတောင်းမြက်ပန်ထွာ။ ။

၁၈။ ဗောဓိရွက်သံကြီး

ထေတလာ နေမသာ ချမ်းမြမြေး × မိုင်းမိုင်းဝေဝေ၊ မိုင်းမိုင်းဝေဝေ၊
 မိုင်းမိုင်းကစေ့ မိုင်းမိုင်းဝေဝေ၊ တောင်လေသုတ်ဖြူး၊ မိုင်းမိုင်းဝေဝေ တောင်လေ
 သုတ်ဖြူး၊ ဆောင်းဦး ဆောင်းဦးဟေမာ၊ ကိုယ်ထူးနေရမှာ × ရွာလာ ရွာလာ
 နှင့်နှင့်စေ × လှမ်းမပြေသည်၊ ထူးထေ ထပ်ချည့်လေး × လှမ်းမပြေသည် ထူးထေ
 ထပ်ချည့်လေး × မိုင်းမိုင်းရော လေရော ချမ်းလို့ သေအောင်နှော × မိန်းမော မိန်း
 မော စိတ်ကယ်တွင် မောင်တည့် မောင်မင်းရှင် × ထိပ်တင်လေထေပြား၊ ဟိုမှာ
 သည်မှာသား × စံပျော်ပါးပါလို့၊ စံပျော်ပါးပါလို့၊ ထားထိပ်တင်လေတည့်
 ထားထိပ်တင်။ ။

၁၉။ ဆရာနှုန်း ညွှန်ပေါင်းကြီး

(၎င်းကြီးသည် အလောင်းခင်းတရားကြီး မူးမြစ်ကို ဆည်တော်မူစဉ်
 ရေးသည်ဟု ပြောစဉ်ရှိလေသည်။)

ကြောက် ဘွယ် ဘုန်း တန်း ဖြစ်ခဲ့ထူးဆန်း ရန်သူဆိုက ဝေးတောင်း
 သိုက်ကျမ်းလောင်း ဂိမ္ဗန်ကာလ ကူးပြောင်း ပေါက်လှမ်းကြောင်း၊ မူးမြစ်
 သီတာ-ချမ်းဇး ကြည်စွာ နမ်းရာကမ်းသို့ ရောက်ချည့်လေး × ပြန်ထားရည်ဆောင်
 ကုန်းဘောင်ပြည်သို့ပေါက်ချည့်၊ ကြံလေခြင်း၊ စည်လေခြင်း သယ်လေမင်းရှင်၊
 မြစ်စကမ်းနား၊ မြစ်စ မြစ်စ ကမ်းနား၊ ပြည်ရွာပြည်ရွာ တိုင်းကား၊ ဝပြောသာ

လို့လို့၊ ရေမိုသ်းဆန်များ၊ ဝပြောသာလို့လို့၊ မိုသ်းကဲရည်အောင်သာ၊ ထိပ်ထားရွှေ
ဖေရာယာမာ ယာမာ မျမ္မလေး၊ ထက်နုတ်ပြည်လုံး တူရေးမှတ်ကြတေး၊ နန်းနှင့်
မြစ်ကယ်မှာ၊ များတည့်များမကွာ၊ ပျော်ရာ ပျော်ရာစံခန်း သာယာစည်ပင်ထွန်း၊
သောင်းညာဒီပါကျန်းကိုတည့်၊ တေဇာနေဝါလန်းပါလို့၊ သိမ်းမြန်းစိုးတော်
မူလေတည့် သိမ်းမြန်းစိုးတော်မူ။ ။

၂၀။ မြင်စိုင်းဆရာပန်းကြိုး

ခန်းတွင်းရိပ်သာ မယ့်အိပ်ရာ နေလဲစိတ်မှာ- ညစ်တော့သာ၊ ထွက်ကာ
သွားလဲ ပျော်ပါဘဲ x သီးခြားဆိတ်ကွယ်တိတ်တိတ်ကယ်၊ နေလဲ ချားနွယ် ချာချာ
လယ်၊ အုပ်ထွေသောသော ဘော်ချင်းခနွာ၊ နိုးခနွာ ပြောဟောဖြေ၊ အလွမ်း
ငယ်ပူ သည်းအူချာကလေး၊ x သည်းထဲမှာ ဆူပူသည် ပူလှလေး၊ တသောင်း
မြေပြင်စိုးသည်ရှင်၊ ယဉ်နွဲ့နွဲ့လေး x အရှူးလိုပင်မယ်စိတ်မှာထင်၊ မြင်ပါလွဲလွဲလေး x
အကြူးမိုးဖျားထိအောင် ထိအောင်သား x စကားသာဖြူး မိန့်ပါဦး x ငမ်းမြူး
ဝမ်းမြူး မြူးလေအောင် မိန့်ဟတောင်းတောင်း ကြူးတောင်း ကဲတောင်း၊ နှုတ်ညွန့်
လန်းလန်း၊ ထူးထွေဆန်း၊ ဆိုပါလေသည်ဟာများ တိမ်နွယ်ပါး x စကား
ယွင်းတော်မူခဲလေး x သနား ကင်းတော်မူခဲလေ x မိန့်တော်သာ မူလေမြဲ
သွေတဲသွေလှန်ဘဲ x ကြင်နာသာ ကဲပါလို့၊ ဆွဲရစ်ခွေတည့် ဆွဲရစ်ခွေ။ ။

၂၁။ ချစ်နုံမပြယ် ကြိုးဟောင်း

(ငှင်းကြိုးမှာ စစ်ကိုင်းမြို့ကောင်းစားစဉ်က ရေးသည်။)

ဘုန်းတောက် ပဝင်းဝင်း ပထွန်းလင်း x ဆင်းသိကြားစံရာ မျှတူကာ၊
နတ်နန်း ဘုံသာ ကျန်းဦးခုံမှာ ဘေးမျိုးလုံစွာ သာယာယဉ်မျိုး ဖြစ်ပေရ
လေး x အောင်ခန်းဗွေချာ ထွန်းလာတည့်စ ဖြစ်ပေရလေး x အောင်ချာတိုင်း
စံရာနှိုင်း၊ ရွှေစစ်ကိုင်းမှာ၊ ချမ်းရိပ်မြဝေဆာ၊ ပန်းစေသာ နတ်နန်းဘုံသာ၊ ကျန်းဦး
ခုံမှာ ဘေးမျိုးလုံစွာ သာယာယဉ်မျိုး ဖြစ်ပေရလေ၊ အောင်ခန်း ဗွေချာ
ထွန်းလာတည့်စ ဖြစ်ပေရလေး x အောင်ခန်းဗွေချာ ထွန်းလာတည့်စ ဖြစ်ပေရ၊
အောင်ချာတိုင်း စံရာနှိုင်း၊ ရွှေစစ်ကိုင်းမှာ၊ သီးရွက်မြစိမ်း ရှမ်း၊ မှည့်ဝန်းရွန်း၊
ကြိုးတပမ်းပေ ပျော်စချင့်ချေ၊ မိန်းမူး ဖြေဖြေဖြေ မပြေချေ၊ ဖြေဖြေဖြေ မပြေ
ချေ၊ မိန်းမူးစိတ်နေ ပျော်ချေများတောင်း၊ သာယာမြစ်မ မြစ်ညာခင်မှာ၊ သာ
မောလှေတော်သာ လှော်ရရလေ x ရာကျော်စွာရှည်ရရလေး x လှော်တော်သာ

လျော်ရရလေး x ရာကျော်စွာရှည်ရရလေး x လောင်းရိုး လောင်းရိုး လက်သင်
များစွာပင်၊ ရှေ့စင်တည့် စက်ကွင်း ဝါဝင်းဝင်း x ရှေ့ဖောင်တော်တည့် လျှံ
လင်းလင်း စံကာမင်းထက်မင်း x ထွက်ခါကျင်းပ ဆက်စာနှင်းသ လောင်းမင်း
ထွတ်မှန်ကူလေတည့် လေးကျန်းနတ်မဉ္ဇူ။ ။

၂၂။ ကျောင်းတော်ကြီးကြီး

ဝေဇယန်နှင့် နှုန်းငြား မထူးခြား x ဝေဇယန်နှင့်နှုန်းငြား မထူးခြား x
ရှေ့ ကျောင်းတော်ကြီး ဘုံဆောင်၊ ကျူးလွန်အောင်၊ ဆောင်တကာ လေ
ဝန်း၊ ထွေတရာလေဆန်း၊ ငွေအရောင်လိုပင်၊ ရှေ့အရောင်လိုထင်၊ ရှိန် အရိန်
ပြာ အရာ နီ အရီ သယ်လေကျောင်းတော် ကျူးကျော်သည့်လေဟန်၊ ဖန်မှန်
ရောင်မြဲနှင့်၊ စိန်နီလာကြောင်နှင့်ပုလဲ၊ နေခြည်ရောင်သင့်သောခါ၊ ဘယ်သူပင်
ကြည့်ဝံဘူး x မြင့်လှဖြူးဖြူးတိမ်ဆီ၊ အံ့ဩကြဘူးနိုင်ပြီ၊ သံသရာ ရှေးဝင်နှင့်
ကင်းအောင်ရှင်းအောင်၊ ဆင့်ဆင့်တိုးကြောင်း ပွားကြောင်း x ကောင်းစွာရှင်မြူး
ကြည်စွာနှလုံး၊ အကုန်အစင်ကျုံးပါလို့၊ ကောင်းဆိုးမြတ် လူတော်လေတည့်
ကောင်းဆိုးမြတ်လူတော်။ ။

၂၃။ အတွင်းတီးပြေးကြီး

ခွဲခွဲခြားခြား လင်းလင်းမုန်းထား၊ ကျန်မမှာ မိန်းမသား၊ x တူမပျော်
ဘူး၊ စိတ်ထဲမှတ်စွဲ ကျန်မကို မုန်းရန်၊ x ဝမ်းနဲ ဝမ်းနဲ နဲလေအောင်၊ x ထွေထွေ
ပြားပြား ဆန်းဆန်းထူးထူး၊ ဘယ်ခင်းမှ ရှိပါဘူး၊ x တွယ်တာပါဦး ရှင့်ဘုရား x
စာနာပါဦး ထိပ်ထား x သည်သာလေ ပြေကြောင်း လျှောက်ကြား၊ ဝမ်းမှာ
သာ ဆူလို့သား၊ x မိန်းမူး မိန်းမူး x မိန်းမူး မိန်းမူးမိုင် x တွေးတောရင် x
လုံးလုံးလုံးနှင့်၊ မိမယ်ပူဆူးလွမ်း x ညှိုးငယ်လေညှိုးငယ်လေ၊ ညှိုးငယ်လေနှမ်းရီ၊
သန်းပြောင်းတွေ့မိုင်ခါ x တမ်းယောင်ပူလောင်စာ x ထိပ်တင် မကြင်နာ x ဖြေလဲ
ဖြေဘဲ၊ ဝမ်းကွဲပျောင်းမျှ လွမ်းကြောင်း ယုံအောင်သာ x ကြံကာလေထွေပြား၊
စကားတောင်နှယ် ပုံချည့်ချည့်လေး x ဆိုယောင်လေမြည်တမ်း၊ မချမ်းစိတ်မှာ၊
ပူချည်ချည်လေး x ထိပ်ခေါင်တင်လေတည့် ထိပ်ခေါင်တင် x ဝိုးဝိုး ဝါးဝါး၊
မှားမှားယွင်းယွင်း၊ ဩော်ကံဆိုးရခြင်း x တော်တည့်တော်ပါ မည်လို့သာ၊ အကုန်
လုံးလုံးနှင့် x ထိပ်တင်ကြင်ပါ မည်လို့သာ၊ ယုံယုံမိ မှားမှားချေသည် x
ပွားတောင်း များတောင်း ကြူးတောင်း ကဲတောင်း၊ ဆင့်ကာထပ်ပြန်လောင်း x

အောင်းမေ့ကြံကာ မှိုင်းလို့သာ၊ ဖြေမပျော်နိုင်ဘူး ဖျော်ဖြေကာ မာန်ပါသည်ထဲ၊
ဆူလို့လို့လားလားဖြေနိုင်ဘဲ၊ မြဲမြဲစွဲမိမိ သည်းထဲ ဝမ်းထဲမှာသာခွေကာ၊
ထိပ်တင် မကြင်ပါ တမ်းယောင် ပူလောင်စာ သွေလဲပြေဘဲ ဝမ်းကွဲပျောင်းမျှ
လွမ်းကြောင်းရုံးပေါင်းသာ၊ သံသာကံဟောင်း၊ တကြောင်း ထောက်တော် မူမူ
မူပါရှင် × ထိပ်တင်ပေါ်ဖြူး၊ အကြူးချစ်ယောင် ဆောင်ဆောင်နှင့်လေ
သံသာကံဟောင်း၊ တကြောင်း ထောက်တော်မူ မူ မူပါရှင် × ထိပ်တင်ပေါ်ဖြူး၊
အကြူးချစ်ယောင် ဆောင်ဆောင်နှင့်နှင့် × ငါမင်းကိုသာ၊ အာဏာထေ့ပြား၊
တေဇာဘုန်းအား၊ ဝံ့မည်လားလို့၊ စိတ်ထားစွဲတော် မူလေတည့် စိတ်ထား
စွဲတော်မူ။ ။

၂၄။ ပြင်တီးပြေးကြိုး (၂-ပုဒ်)

(က) လေချိုလေသာ၊ လာသည် - ညှင်းညှင်းဖြူး × ဗျာပါထေ့ ဝေလို့မူး ×
ခြံကာလေ၊ ခွေနိုင်ဘူး၊ အာကာမှာလဲ မှိုင်းလို့လို့ သန်ကြဲ ရွာဖြန်းစွေ၊
ဝမ်းကွဲညှိုးနွမ်းပြောင်း × စိတ်မတည် လက်မတည်၊ ရူးလို့ချာချာလည် ×
အခြား-ထူးကြံစည် × လားလား × ယင်းမှား × သနား... သူသွေဖည်
သွားမြဲ × သွားဘဲ × ယဉ်သည်ညိုရွန်း၊ မိုသ်းသည့်ထိပ်တင်မှာ၊ မာမှာ
တည့်ထိပ်တင်မှာ × အဆောင်ဆောင်ကသာ၊ ပျော်ကြောင်း ပျော်လေ
ရာ × ပျော်တော်မူလို့သာ - ပြုလာဘဲ၊ လားလားဝေး-မုန်းလို့လား လား
ဝေး × အထေ့ထေ့နှင့် ဘော်ပြုပါသည်ကို × အကြံတော်နှင့်သာ- ရှင်
တော်မူမြဲပျော်လွန်ကဲ၊ ဟိုမှာလုံးလုံးစွဲ × သည်းထဲလွန်ပူလောင် × ညှိုး
မြန်းခွေလေအောင် × ခန်း-ချောင်-ရိပ်ကြီး၊ ခန်း - ချောင် - ရိပ် - ကြီး၊
မယ့်ထီးကိုပင်ပင်၊ ညှိစင်မှာကိုလဲ၊ ကျူးလွန်လို့ကဲ × နိုင်ငံသူများ ထိပ်
ချာ၊ ပြည်ဘကားများ ထိပ်ပန်း၊ ကျူးလွန်လို့ဆန်း × ဘုန်းတန်း ဘုန်း
တန်းကြီးတယ်ရှင်၊ မယ်ညှိစင် × ထွတ်တင်ရာသနင်း ဖြူဝါ အူဝါ
ဝင်း × ခိုင်မာတင်းပါလို့၊ ပြင်းအာဏာလေတည့် ပြင်းအာဏာ။ ။

(ခ) ဝေယန်-လို့ပင် ရောင် ရှင်လင်းလင်းညှိုး × သီးသီးခြား၊ များကွန်မြူး
ထူးရုံးပေါင်း သောင်လုံးချား × စိန်ကြောင်လေ၊ ပတ္တမြားကိုးမျက်ပွင့်
သား × နှုန်းရှား...ဘက်ပြိုင်ကာ × ရှေ့နန်းဘုံဆောင်မှာ × မိုသ်းတူနှွာ၊
နတ်ဗြဟ္မာ တွေးကြမ္မာထင်ကာ × နှစ်ပါးပျော်စံရာ × ထီးဆောင်း ×
မင်းပေါင်း × စကြာရွှေဘွား၊ ညှိတ်ဘွားရွက်ဆင်ကာ တည့်လေး ×
ဆဒ္ဒန်ငွေသား၊ အများဆက်ကညာလေတည့် ဆက်ကညာ × ဘယ်ရာ
ဝင်မှသာ ကြားဘူးအောင်ကိုသာ × သီဟာဗေဒမြင့်မှာ၊ ရှိ-ကြာ-ရွက်ကာ

စက်ဦး × ခြူးညောင်ဆောင်မြင့်မှာ၊ ရှေ့သန်းညာစံပျော်ခါ × ရှေ့
 ပြုပွါကသာ၊ စကြာရောက်လှာ-သီးသီး × ပြီးစီးအောင်ကိုပင် × ချီးအံ့
 ကုန်နိုင်ထင် × နှုန်း-အင်-ဘက်-ကင်း ၊ × ထိန်ဝင်း မြေပေါ် ရှေ့တေ
 ဇော်လေ လျှက်၊ ထွန်းပါလို့ရဲ × ဘုန်းတေဇာငယ်လေ၊ နှုန်းနေဖြာ
 တယ်လေ၊ ထွန်း ပပဝင်း × ဇေယျာမြေမြင့် ညာနန်းပေါင်း၊ ရော
 ခေလှည့်ယှက်သန်း၊ မင်းဝံ တောင်ညွန့်ခန်း × နန်းရွှေဝ ဘုံငယ်မှာ၊ နှိုင်းဆ
 ဝတိန်သာ ၊ × သာယာ သာယာ ရင့်ကျူး၊ နု ပျို ဆန်း လှ ထူး ×
 စံပျော်မြူးပါလို့ ၊ ကျူးလွန်အောင်လေတည့် ကျူးလွန်အောင်။ ။

(မြင်စီးပြေးကြီး ၂-ပုဒ် ဒြီး၏။)

၂၅။ ကျောင်းတော်ကြီးအနုမောဒနာ ပြင်စီးပြေကြီး

စိန်ကြောင် လိုပင် မြင်လျှင် ဝင်းဝင်းညီး × မီးမှားမှား ဟာဟုတ်ဘူး၊
 ကျူးကဲတောင်း ကျောင်းလုံးထွန်း ×၊ တောင်ဆောင်သာ ဘုံများ တိုးဆင့်ဆင့်
 ပွား × ဆန်းပြား ထူးထွေလာ × တွေးတောမွန်နိုင်ရာ × ဝိသုကာ နတ်တကာ
 ပေါင်းကြဝိုင်းညီကာ × သိကြား ဆော်ဖန်လာ × ပြီးကြောင်း × စီးကြောင်း ×
 စိန်ကြောင်လေ ပတ္တမြား၊ ကိုးပါးမျက်ရှင် ဖြာချည့်လေး × အရောင်မပြား
 ပြယား မျက်ရှင်မြွာလေတည့်၊ ဆက်ယှဉ်ကာလေတည့် ဆက်ယှဉ်ကာ ၊ အကြံ
 တော်လှလှကျော်ကျူးအောင်ကိုပင် × ဆောင်ဆောင်ဘုံမြင့်မှာ၊ တောင်ထောင်
 ရာ ဘုရားကျောင်းဦး × နောင်ခါဘုံမြင့် မြင့်ရွှေနန်းမှာ စမ္မာယ်ကာ × သံသရာ
 ဘုံသာ၊ ရိက္ခာ ကံကျွေးရင်းနှီး × ပြီးစီးမြောက်အောင်ပင် × ချီးအံ့ ကုန်
 နိုင်ထင် × နှုန်းအင်ဘက်ကင်း နှုန်းအင်ဘက်ကင်း သန့်ရှင်းခါကျော် သာခေါ်
 လေလှပဲ့ အုန်းခြံမြံသဲ × သံသံတော်တည့် စေ့ကုန်အောင် လှတော်မူတည့်
 သိန်းသောင်းများစွာ ဝတ္ထုပေါင်း × ဆွမ်းကောင်း ပန်းကောင်း၊ မှံဘွယ်ရာ
 များလှမဆိုပါ × မီးမှာလေ ထွေထွေထူး၊ ကုန်အောင် ရေနိုင်ဘူး၊ က ခုန်မြူး
 ပါလို့ ကျူးကြော်ငြာလေတည့် ကျူးကြော်ငြာ။ ။

၂၆။ ဖေါင်လေး၊ ဖေါင်ငင်၊ ဖေါင်ဆိုက်ကြီး

ဘုံဆောင်မြင့် စိန်ကြောင် ဖလံရှိန်လေညီးလို့လင်းလင်း × ကြားကြားမိုး
 ဖျား၊ သီခေါင်လေ တိမ်မှောင်လေ ဝေးရရှင်းရှင်း × စိုး စကြာငယ်လေ ကိုး
 မျက်မြွာငယ် လောကလောင်းမင်း × ဘုန်းတေဇာငယ်လေ နှုန်းနေဖြာတယ်
 လေး၊ ထွန်းပ ဝင်းဝင်း × ရေနန်း ပိမာန်လေ ထူးလှကောင်းခြင်း၊ ရှမ်းရှမ်း

လန်းလို့ လျှပ်ပန်း လျှပ်ပန်း၊ ထွေးကြသောင်းတွင်း × သီတာရွှေဘွေခင်းငယ်
နှင့် ရွှေတံ့ညီလာ×'၊ ယဉ်ရော ကြာရံကာ သော်တာသွားသို့လေး × ပြာ
ခြေမှောင် ခွါ သွေရှောင် ရွှေဖေါင်လားကွန်လေး × ယဉ်ရော ကြယ်ရံကာ၊
သော်တာသွား သို့လေး× ပြာခြေမှောင် × ခွါသွေရှောင် × ရွှေဖေါင်လား
ကွန် များလှေရံလေတည့် များလှေရံ။ ။

၂၇။ ဖေါင်ငင်ကြီး

ဇေယျာမြို့ရွှေဒါရွှေလှ များလှသောင်းသောင်း × နန်းချင်းနန်းချင်း
လှော်ညီလေး ပြိုင်ညီလေ၊ ရေးလှပြောင်းပြောင်း × တီးယွန်း ခြိမ်ခမာင်း၊
ဒေင်သာ ဒေရင့်ငြောင်း × ပျော်ခကြောင်းယဉ်ကာ၊ ယဉ်တဲယဉ်သီတာ၊ မိုးမြေ
ချာပတ်ကုံး ပတ်ကုံး၊ စိုးပင်သာ စိုးသိမ်းကျုံး × ပေါင်းရုံ ဆယ်ဖြာ၊ ဦးတဲ ဦး
ဆင်ကာ × ဖေါင်ငင်ရာ ထုံဂန္ဓာ မာလာသင်းပျံလေး × ရွှေရေသီ လေချီချီ၊
သီဂီဝင်းလှလေး × ဖေါင်ငင်ရာ × ထုံဂန္ဓာ မာလာ သင်းပျံလေး × ရွှေရေသီ
လေချီချီ၊ သီဂီဝင်းမုည့် ညှင်းသာသာလေတည့် ညှင်းသာသာ။ ။

၂၈။ ဖေါင်ဆိုက်ကြီး

စိန်းလဲ့လဲ့ ညိုပြာ ဇေယျာအောင်ခန်း၊ ဖေါင်တော်ဆိုက်ကာမြန်းပါလို့၊
ပြည်ပြည်သူ စုံပေါင်းရှိပန်း × နန်းနှင့်ယဉ်ရောတည့် ချီးမျှရံဗိုလ်ပါ၊ ကြေးရင့်
စည်တံမြှာ နဲ့နှင့် ရွှေသံဝါ × ဆေးလေးညီညာ သီဂီဝင်းမည် ညှင်းညှင်းတံ
ရွှည်ကျုံး × ဘယ်ရာဇဝင်ရှေးမှာမ္မ တူဟန်လေထင်ရေးကြားဘူး × ထူးကျန်
ပေါင်း၊ ကဲလွန်အောင် ဝေမှောင်လင်းလို့လေး × မှန်သီဂီ ရံရွှေညီ ဒေဝီမင်း
နှင့်လေး × ထူးကျန်ပေါင်း ကဲလွန်အောင် ဝေမှောင်လင်းလို့လေး × မှန်သီဂီ
ရံရွှေညီ ဒေဝီမင်းနှင့် ဆင်းသူဇာလေဘည့် ဆင်းသူဇာ။ ။

၁၁၄၆-ခု၊ ဘိုးတော်ဘုရားကြီးသားတော်၊ နတ်ရွာစအိမ်ရှေ့မင်းသည်
ရခိုင်ဘုရားကြီးကိုပင့်ရန် ချီတော်မူသောအခါ
ဖေါင်တော်ကိုဆွဲရသည်

၂၉။ ဖေါင်ငင်ကြီး

လွမ်းထပ်ဆင့်လောင်း ချမ်းပြန်ရာတွင် သွင်းစမြောက်လေဝင်၊ ကြည်လင်
ကြည်လင်လေ သောင်ပြင်ငယ်မြစ်လုံး၊ ကြေညာ ကျုံးရင့် သံပြိုင်ဆင့်လေး ×
ထိပ်ချာဘုန်းမြင့် ရွှေဖေါင်နှင့်လေး × ကျွန်တော်မြားမြောင်စွာ × လှေတော်

သန်း ထောင်ရာ၊ ရင့်ငြာ ရင့်ငြာလျှမ်းမျှလေး × ဟေမာ ချိန်ခါဆန်းစလေး ×
နှင်းနှင့် လေညှင်း ဝင်လာပုံမောင်း၊ ဒေဝါပဇ္ဇန်လောင်းပါလို့ ရေကြောင်း
မှိုင်းရီရီလေတည့်မှ အောင်ပဲ့တပ်တော်ချီ။ ■

တကောင်းဖြို ကောင်းစားစဉ်ရေးသော

၃၀။ ဖေါင်လားကြိုးဟောင်း

ဘယ်ဘယ်တဲ့၊ ဘယ်ကမ္ဘာတွင် ကြားရဘူးဘဲ × စိုးမိုး စိုးမိုးပိုင်သည်
လေလောက လောင်းမင်း × လောင်းထွတ်ချာစက်ဘုန်း ဝါ ညီးလို့လင်းလင်း ×
မူးရေပင် စီးလာဝင်ဖြိုး ပြည့်လျှမ်းလျှမ်း × ဘောင်နန်းစကြာလေ စီးကြမင်း
ပေါင်း ဝင်းဝင်းဖူးစ လျှပ်လားလျှပ်လား တွေးမိယိုးမှား × ပျော်ပျော်မြန်းလို့
စံရှင်ကာ လာမည်သာ လာမည်သာ မှာလို့လို့လေး × ထင်ယောင်ကာ ထင်
ယောင်ကာ မြော်မိမိလေး × လာမည်သာ လာမည်သာ မှာလို့လို့လေး ×
ထင်ယောင်ကာ ထင်ယောင်ကာ မြော်မိမိ ထဲပိုက်ကာလေတည့် ထဲပိုက်ကာ။ ■

၃၁။ ဖေါင်ငင်ကြိုးဟောင်း

ကမ်းက ကမ်းကခွာ၊ စည်ငြာခိုမ့်သဲ၊ ကြေညာ ပတ်တန်းလို့ ဆွဲကြကြ
ရွှေလှေလှိုင်းမြူး × နန်းမဆောင်မှာ၊ မသာဘိဘဲ ခွေယိုင်ပတ်ဆိုင်ဆွဲလို့လို့၊ ထေ
တလာဆန်းထူး × ဦးနှင့်ပဲ မှာ ရွှေခိုကြာ၊ ထုံဆံမူး မြူးလို့ပုံမည်ခေ ကျူးလို့ပုံ
မည်စေ၊ ဘုံနန်းဆောင်မှာ၊ အာနိစ္စလို့၊ နန်းညွန့်ရှင်စံမြဲ ရွှေစက်တင်အရှင်လားလို့၊
တွေးကြမှတ်ယူမှား၊ ဘယ်ရာဝင်ဆန်းလို့တူမဆွယ်ဘူးဝေး × နန္ဒမူ လိုက်ကသာ
မြူးတန်လို့လေး၊ ရွှေဟင်းသာဖေါင်တော်မှာ၊ လူးလွန်လေး × ဖေါင်ဝန်မှာ
ကြိမ်ကိုင်ကာ ဆော်ခါနွီးလို့လေး × ဖေါင်တော်မှာ ရွှေသော်တာ ပေါ်လာ
ထွန်းသို့၊ တိမ်းစွန်း လက် သယ်လေတည့်မှ တိမ်းစွန်း လ ကိုသယ်။ ■

၃၂။ ဖေါင်ဆိုက်ကြိုးဟောင်း

ဖျော်ဖြေလို့ နေပါရင်လေး၊ ပြောင်းပြန်သံထူး မိုးလုံးမိုးလုံး ဝေမှောင်
လေ လောင်းဆင့်ကမိုး၊ ချမ်းေးမြတောင်း လွမ်းကပေါင်း ပျော်ကြောင်းဖြေ
ကာ၊ တန်နိုင်ပါ၊ မင်းရှင်လေ ချစ်ဟောင်း ယွင်းတိမ်းစောင်း၊ သံပြောင်းညွတ်ကာ
ဆန်းမာယာ၊ လာမည်သာ လာမည်သာ မှာလို့လေး × ထင်ယောင်ကာ ထင်
ယောင်ကာ မြော်မိမိ ထဲပိုက်ကာလေတည့် ထဲပိုက်ကာ။ ■

၃၃။ ဦးလွန်းပြေဆို-ကြာချုပ်ကြီးကြီး

ရွှေနန်းအောင်ချာ × ပြုပွါရွှေဦးဆီကလေး × ပျော်ခင်းသာယာ နန္ဒာ
 ကန်ကြီးတည့် ဆီးလို့လို့လေး × အံ့ကြူးယဉ်လေခြင်း × အဖူးငုံအာလွင် အထူး
 ထေ့လာသံ၊ အဖူးငုံရွှေလှုံ × ရွှေကြာနီ ရွှေကြာဖြူ ကြူရုလေး × သင်းသင်းနံ
 ရှင်းရှင်း × အိုင်မင်း အိုင်မင်း ဆဒ္ဒန် တူတဲ တူမောဟန် × ပုံသဏ္ဍာန် လေမကဲ၊
 ပြိုင်မတူလေဘဲ × ပျံဝဲ ယဉ်နဲ့မောင်နဲ့ ငှက်တဲ ငှက်ပေါင်းရံ × စာနဲ့ တောင်ပံ
 နီတုတ် နှစ်မနည်းတဲမောင်ငယ်မှာ၊ သင်တဲသာသင်တိုင်းဝတ် ချည်ခင်စွတ်ကယ်
 ကြင်ဘော် သွေးလို့လေး × ကြာဖတ်ကို သင်ကာနှေးလို့လေး × စုစုငယ်သာ
 သီးသီး ဝေးပင်သာဝေးမနီး × ရွှေပြည်ကြီးလယ်သူ ဘွားတဲဘွားရအူ × ကျူစွာ
 ကျူစွာသံဝါချိုနု၊ ရှင်ပင်အင်းခရုငယ်နှင့်လေး × ကျူစွာလေသံဝါချိုနု၊ ရှင်ငင်
 အင်းခရုငယ်မှာ × ကျွတ်ဆုငယ်တိုင် × ကြာခိုင်ကြာခိုင်နှင့်လေး × တူပြိုင်ယဉ်
 ပြိုင် ဆင်ဆင်လေး × ၊ နှင်းနှင့်ထုံ ပန်းစယ်ခေါင်ရန်း ပန်းသော်မှော် အပြည့်
 လျမ်းပါလို့ မင်းလမ်း စပ်ခါခါလေတည့်မှ မင်းလမ်းစပ်ခါခါ။ ။

၃၄။ ဦးလွန်းပြေဆို-ကြာချုပ်ငယ်ကြီး

မင်းလမ်းစပ်ခါ × လူးလာ ပြန်သွား ရွှေပြည် မြို့ကြီးသူငယ်မှာဝယ်တိုးပင်
 တိုးမအား × လက်ဖျားဆွတ်ခါခါတည့်လေ သက်ထားတူမကွာ တည့်တည့် ×
 ဘုန်းပန်းငယ်စက်ချည် × ရွှေပြည်တော်နှင့် မဝေးမဝေး၊ မေရုငယ် ဓာတ်တော်
 ကိန်းဝပ်ပျော် တောင်တော်မန္တလေး × ကြင်ရေး ကြင်ရေး မေတ္တာနှောင် ဆက်
 တိုင်း ဖူးရအောင် × ရွှေညောင်ရေနှင့်သွန်းလောင်း × ၊ နှင်းပေါင်း ပန်းပေါင်း
 နှင်းပေါင်း ပန်းပေါင်းရေ၊ ညနေတိုင်း ပင်ကိုလေတည့်မှ ညနေတိုင်းပင်ကို။ ။

၃၅။ ဦးလွန်းပြေဆို-တောင်မြင့်စည်းခုတ်ကြီး

ဆီးနှင်းပြိုက်ကျ ချမ်းဆောင်း နံပန်းပေါင်း × ဝတ်နံငယ်လေ လှောင်း
 လှောင်း၊ ညံ့ပြောင်းပြောင်း၊ စက်လျောင်း စက်လျောင်းဘုံသာခွင်၊ မွေးမွေး
 ပျော်ရာတွင် × ထိပ်ချာတင် × စိတ်မှာရွှင်၊ ရိပ်ကာမြင်မိ-လိပ်ပြာမင်း၊ ထူး ထေ့
 ထေ့များဘိခြင်း ၊ × ရင်တွင်း ရင်တွင်း ပူလှတယ်၊ ထင်မှားယောင်မိတယ် ×
 စက်ရာဝယ်၊ ညက်ပြာသွယ်၊ ဆက်ကာလှယ်လို့ လျောင်းလဲ လျောင်းလဲ၊ ယက်
 ကာနော်ပျော်သေးဘဲ × သံဝါကြော်-ကြံခါမြော် - လျှောက်ခွင့် ဆုပန်သော် ×
 ရှင်တော် မေ့တော်-ကိုယ်တော် - ရောင်စု မြတ်စွာအင်းခရုငယ်နှင့်လေး ×
 သုံးလူ့ငယ်ထွတ်ချာ-မှန်ကူကြီးမြတ်ဘုန်း × ညက်စံလေး-ညက်စံလေး- ညက်စံ

ပြာဝင်း၊ သစ္စာမတည် ယှဉ်းသည်နှင့်လေး ၊ x ဘန်ဆင်းသက်ခါ နီးလို့လို့၊
တောင်မြင့် တောင်ဖျား ကန်သာအိုင်နား၊ ရေကြည်သီတာ များငယ်နှင့်၊ ဘုရား
မြတ်ဘုန်းလူတည့်မှ ဘုရားမြတ်ဘုန်းလူ။ ။

၃၆။ ဦးလွန်းပြေဆို-တောင်တမန်လှိုင်းကြက်ခုပ်ကြီး

ပင်းလှိုင် - မင်းလှိုင်၊ မှိုင်းအံ့လပြေ - လေညှင်း လို့ ပါလို့လေး x ကဆုန်
နယုန်ချိန်ခါ - ပြည်ကြီးတောင်လကျာ x သောင်းယူဒနာကျယ်ဝင်း တောင်တမန်
တည့်အင်း x မြစ်ချင်း မြစ်ချင်း ဟင်းငံ လှိုင်းတည့်လှိုင်းပေ ၂၀ ၊ x ငတန်
ငတန် ငတန် ခုံးမ - ငလူးသွီး ငလဲကြီး ၊ ဇနီးမတော်ရ - ရလေး x မင်စ -
ငယ်လေး၊ များလျား ငနောက်သွား x ကမ်းနား ခိုကြ ခိုကြလေး x ကမ်းပါး
ပြိုမျှ ပြိုမျှလေး x ထမြူးလေ မှန်တိုင်း x တံပိုးပင်လယ်လှိုင်း x ဂလှိုင်း ဂလှိုင်း
ညီညွတ်လှိုင်းပင်သာ လှိုင်းကြက်ခုပ်ကယ်နှင့်လေး x ရေနက်မှာ ရှင်ပျော်မြူး...
ကြလေး x ခေညွတ်ကယ် မြင်သမားမျှလေး x ရေနက်မှာ ရှင်ပျော်မြူး...ကြလေး x
ခေညွတ်ကယ် မြင်သမားမျှ - ထူးထွေလာတည့်မှ ထူးထွေလာ။ ။

၃၇။ ဆယ်စည်ခုတ် ကြီးအလိုက်

သင်းအရင်းငယ်ကြိုင်မွှေး လှိုင်လှိုင်စွာ၊ ဆောင်ဆောင်လေသာ - ကြာ
ငယ်ကသာ - ဘွားကနဲပေ ၂၊ မိုးသူဇာလား၊ ရွှေစိန်ရောင် မြလျှပ်နှယ်၊ ဝိုးဝါ
ဝါဝင်း၊ ညက်စင်ဖြူစွာ ရွှေတိုင်ညှင်း လည်တိုင်ပျံသင်း၊ ပယင်းပယင်း၊ စစ်ကယ်လို
နဲ့ပင် နဲ့ယဉ်ကို၊ လျှပ်ဝါဝင်းပ - တွေးမှားထင်ကာ - မောလို့ မြောအောင်သာ၊
ဟိုအဆောင် သည်အဆောင်၊ ငြိမ့်ငြိမ့်အောင်သာ နေနိုင်ဘူးကြံကာ ရှင်မြူးပါလို့၊
မူးချင်ဘွယ်လေတည့် မူးချင်ဘွယ်။ ။

ရှေးမင်းတို့လက်ထက် ရေးသော ကြိုးသီချင်းဟောင်းများ

၃၈။ ရှေးကြိုးဟောင်း-တမ်းချင်း

ရွှေဘုန်းထက်ဖြာ၊ စိုးချုပ်ချာ၊ ယဉ်သာခေါင်နင်း-မိုးတဲမင်း၊ ဆောင်
တွင်းဘုံမှာ-မရောက်ကြာ၊ ဖယ်သာကြံများ၊ မတုံစား၊ သနားခံမည်မှာ ကြံတည့်
ကြံရည်ကာ ကြံရည်ကာ သည်မယ်သာ မေ့ကျန်လွန်းလှလေး၊ စိုးမိုးချုပ်ချာ
ဘုန်းနေဝါ၊ နောက်ခါရှင်ဖျား - လာပြီလား၊ ပျော်ဘွယ်သာ ငယ်နှင့် လျှောက်
ထားမည်။ ။

၃၉။ ရှေးကြီးဟောင်း-ဘိလူးမ စည်သံ

ကြိုင်မွေးလှိုင်ပြေး နုယဉ်ကျေး၊ ယဉ်ကျေးဖြူဖြူ မင်းနုအူ - ငယ်ရာကိုပင်
 တည့်လေ၊ ကြီးလို့မူရာ-မတတ်ပါ၊ မျက်သာလွန်ကဲ - ငင်ခဲလေး။ ။ ပြုစုချမ်း
 သာ-တူနှင့်ရာ၊ ညီပါဘဲကိုပင်တည့်လေး။ ။ ရင်းမူလနှင့်-စိတ်ချငယ်တော်လျား
 နှလုံးထား၊ မမှားသင့်လှ ညီမခွအောင်လို့၊ ပုဂ္ဂလယ်ရှင်လူမင်းနုအူ၊ ငယ်မူပျောက်
 စေချင်လှလေး၊ သူလည်းငယ်မူရာ၊ ကိုယ်ဝယ် ကောင်းချည့်လေး။ ။ ပိုင်စိုး
 ချုပ်သူ ဇမ္ဗူခေါင်ချာ၊ အလျာသွယ်သွယ်၊ မင်းဆိုတယ်။ ။ နန်းရံငယ်စံခင်း၊
 မယ့်ချည့်ကိုပင်၊ ထုတ်စိုးနှင့်၊ စက်ရင်းမှာ ညနေခြံရံလော၊ သန်းရွှေကိုပင်-နုမွေး၊
 ရှန်းလူ၊ မင်းရှအူ၊ ကြည်ဖြူကောင်းပါပေငဲ့လေး။ ။ အလွဲတူသည်၊ ငယ်မူအရာ၊
 ကိုယ်ဝယ်ကောင်းချည့်လေး။ ။ နန်းရံငယ်စံကင်း၊ မပံ့ချည့်ကိုပင်ထုတ်စိုးနှင့်၊
 စက်ရင်းမှာညနေခြံရံဝန်း၊ ထောက်တွေးဆကောင်း၊ ဆေးဆေး နှေးနှေးဟူသင့်
 လှမင်းနုအူ။ ။

၄၁။ ရှေးဟောင်း-ကွန်သံလန်ကြီး

ဤအမည်သည် ၃၇-ချင်း တီးချက်တွင်ပါသော
 (မြစ်တွေးကွန်သံလန်ကြီး) ကို ဆိုသည်။

သောင်ကမ်း သောင်ကမ်း၊ မော်တည့်အဘော်မပါ၊ မှ ကို ရှာ ဟသံ
 မြစ်တွေး၊ ပင်လယ်ငယ် ဝယ်မှာ-ကျူးရင့်ကြွေး၊ မြစ်တွေး ကွန်သံလန်တည့်လေး။ ။
 တူစုံမပါ၊ နေလှည့်ရာ၊ ငတုံးတာ၊ တံငါမုဆိုး၊ ပင်လယ်ဝငယ်ကို ဖြုတ်ခြည်း
 သွား၊ မယ်ဘွားကွန်သံလန်ချည့်လေး။ ။ တက်ကြီးရိုးရှည်-တက်ကြီးရိုးစောက်၊
 ကင်းတည့်-ကွင်းခမောက်ကယ်နှင့်၊ ရုပ်ဖျောက်ကယ်လာ၊ ငတုံးတာလော၊ တံငါ
 လော၊ လှေငယ်ဦးစောက်၊ ကင်းခမောက်ကယ်နှင့်၊ ရုပ်ဖျောက် ကယ်လာ
 ပါသည်၊ ငတုံးတာ တံငါဟုတ်ကဲ့ ဟုတ်ကဲ့လေး။ ။ ပုဆိုးမဲစင်း ငါးစိမ်းခြင်း
 ငယ်နှင့်၊ အပြင်းစွေးမှီ လှော်စွလေး။ ။ ပက္ကလာတွင် တောင်းငယ်တင် ခုံမင်
 ဖောက်သည်လာစွလေး။ ။ ဖေါက်သည် လည်းလာ၊ ဆန်မပါ၊ တံငါ ငတ်စွ-
 ငတ်စွလေး။ ။

၄၁။ ရှေးဟောင်းသိချင်း-ကင်းပတ်ကြီးကြီး

ကိုယ်လုံး သန်ရောင်၊ စွယ်ရန်းငယ် ရှည်ခေါင်၊ ခြေ သန်းပင်တထောင်၊
 စင်းစင်းငယ်စွယ်ပေါင်း၊ လျားလျားမျောမျောရှည်၊ လှေသွား လှော်ကားလို့လို့
 ပင်၊ ဝဲပင်လယ်ခွင် ဝဲပင်လယ်ခွင် စုန်ကာဆန်ကာသားမြူး၊ ရေပေါ်သန်းလို့ကူး၊
 အစွယ်သွယ်ဖူး၊ နှစ်မြွှာရှည်ကျူး၊ ကူးချေသန်းချေ၊ ကြောက်ဘွယ်ပင်လယ်ပေ၊

(၇) ရတနာ့ဂုဏ်ရည် (က-၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

ခေါင်းထောင်လွှား၊ မြီးထောင်သွား၊ ကိုယ်ရောကြီးစွာ၊ ရေထဲရေခဲ၊ ရေဝဲမှာ၊
ယဉ်ထန်စွာ၊ ခြေကန်ဖွားဖွား ယက်နှင့်လေး၊ ဘုန်းကြီးမင်းဆိုလျှင်၊ သည်နဲ့ထူထူ
ပင်၊ လှေလျှင်လှေလျှင်ကြီး၊ လုပ်ဆောင်ပြီး၊ လုပ်ဆောင်ပြီး၊ ခေါင်းမြီးပုံယူကာ၊
စီးတော်မူပါ၊ ပညာဆင်ခြင်ရေး၊ ဖြူညိုညိုသွေး၊ ပင်လယ်ချင်းနွံတယ် မင်းစကြာ။

၄၂။ ရှေးဟောင်းသီချင်း-ကင်းပတ်ငယ်ကြီး

ရွှေဖေါင်တော်စံကာ၊ ခြေများ ရှည်လှ ကင်းငယ်မှာ၊ မမှီမျှပါ ထူး
ဆန်း၊ ကူးသန်းလှည့်မှီဘဲ၊ ကြာလှလှ ပင်ပန်းကာသာ၊ ဘုန်းတော်မှာ ကျော်
ပေ့ပေ့အခေါင်သာထင်၊ ဖေါင်နန်းလျှင်လှလှ မြင်ဘူးအောင်ပင်၊ ကင်းငယ်
မြင်မှိုင်းကား၊ ထေ့ထေ့ဆိုကာကျူး၊ လှန်ကျူးပုံယူကော်တူ၊ ဇမ္ဗူကြေညာ
နွံလေး၊ သယ်သယ်ဆိုခါအံ့ရေး၊ ဖေါင်တော်ရောင်ရွန်း၊ လင်းဖြာဖြာထွန်း၊
လူးလန်းဝေဝေ သပြေအောင်ချာ၊ စိုးပိုင်ကာ၊ ကထူးစက်နှင့်လေး၊ ဖေါင်နန်း
ဖေါင်နန်းပေင်ငယ်တိုင်၊ ဘုန်းတော်စံရှင်အခေါင်မိုး၊ ချာအရင်းစိုး၊ တေဇာ
လင်းကွန်ကွန်၊ ဘုန်းညွန့်လှတည့် မိုးကိုယူ။ ။

၄၃။ ရှေးသီချင်း ဇမ္ဗူသပြေသံ ကြီးဟောင်း

ဝင်းဝင်းရွှေရွှေမှိုင်းမှိုင်းဝေ၊ သီးနီကြေရွှေဖြစ်၊ သပြေစစ်၊ အဝါနှစ် ဇမ္ဗူ
ရစ်၊ အနှစ်ကဲကြူး၊ ပြည်ပေပေင်ထည်း၊ ထူးသံထေ့၊ မြစ်ရေသံညှင်းညှင်း ဇမ္ဗူပင်
ကျန်းမှာ ဝင်းဝါနီတွေးရင့်လေး ။ ။ ရေထဲမိုးထဲ ရွှေခဲဝင်းလှံ သံသာ
ကျူးဇေး ။ ။ အဝါမှည့်မှည့်၊ အရောင်စည့်စည့်၊ ထပ်ကာထပ်ကာကြေ လက်ျာ
လည် ခွေနှုန်းလက်ျာလည်၊ လက်ျာလည် လေသွား ရွှေဇမ္ဗူသွားကြေ၊ သပြေ
ဇမ္ဗူ ရွှေသံသာလေ၊ မြတ်ထေ့ညှင်းပုံတူလျော်၊ ဘုန်းတော်လျှမ်းမိုး၊ တိုးလှံဝါ
ကျူးသာမြည်၊ ရွှေစည်ချည်ဖွဲ့နွဲ့တီးမြည်ကာတည့် ကျူးသံဝါ။ ။

၄၄။ ရှေးဟောင်းသီချင်း-ရွှေပလ္လင်အောင်ကြီး

၎င်းသီချင်းသည် ၃၇-ချင်းတီးမျိုးမှာ ရွှေပလ္လင်တီးဆိုသည်။

လဲ့လဲ့စိမ်းရောင်၊ ဗောဓိညောင်၊ အတောင်တရာသာစလေ၊ သာသည်
ညောင်အောက်၊ ပလ္လင်ပေါက်၊ မြောက်ခွင်ရွှေယုန်း၊ ပလ္လင်ဝန်းဝယ်၊ မြတ်ဘုန်း
ကြွယ်၊ ခြောက်သွယ်ရောင်ခြည် ဖြာစွလေး၊ ရောင်တော်ခြောက်ပါး၊ မြတ်ဘုရား၊

နတ်သားမာရ်မင်း၊ ရန်ငြိုးပြင်း၊ ရန်ဘင်းထောင်မည် လာကူလေး၊ ဝသုန္ဒရေ၊
ဆံ့ရေစက်စက်၊ မြေကထွက်၊ ဘုရားဘုန်းလူ၊ မာရ်နတ်သားကိုအောင်တော်မူ၊
နတ်လူကောင်းချီးငြောစွာလေး။ ။

၄၅။ ရှေးဟောင်း-သိကြားခလုတ်ကြီး

သည်မိုးပြုနဲ့၊ အုံလို့ပဲ့၊ ညှင်းသာသာ လေပြည့်လာ၊ သွန်းလာတလဲ
လဲ၊ ရွာဖဲဘဲ၊ ကြူးကဲထူးကဲလို့၊ ပန်းသစေသာပုံချည့်လေး၊ ဘန်းထစပင်
စုံချည့်လေး၊ ဝန်းလည်ပတ်ကုံး၊ ကန်အားလုံး၊ ကျုံး၍ထူးခြား၊ ပျံ့ရှားကံ့ကော်
စွယ်ဘော်နှင့် လောင်းပန်း၊ ခေါင်ရမ်းဒန်း၊ မောက်မိုအင်ကြင်း၊ နီရှင်းဇော်ဘ
သော်ကလေး၊ မဟာလှေကား၊ ထင်ရှားကြိုင် ပျံ့လှိုင်နံ့လေး၊ နှင်းနှင့်သစ္စာ-
နော်ဘာတည့်ရဲရဲ ထွေထွေကဲ၊ စံပယ်စံပယ် ခတ္တာပန်း သွန်းစကားပန်း၊ ထူးဆန်း
ပန်းအိသက်တံရှည်လေး၊ ကြက်ရုံးမွှေးပျံ၊ နော်ဇာပွင့်လန်း၊ သာထွန်းဘူစွာ၊ ပွင့်
အာငုံသေး၊ ပန်းမြတ်လေး၊ မြေမှာပစ်သား၊ ထပ်ချားဆပ်သွား၊ ချယားယင်းမာ-
ဇီဇဝါ၊ ခတ္တာ ခတ္တာ၊ တွောပုန်းညက် ဒန်ပင် ဒန်ဒလက်ကယ်နှင့်လေး၊ အရွက်
ကယ်လှဟန် ထူးချည့်လေး၊ နွယ်ပန်းခွာညို စိမ်းလဲလေး၊ ပွင့်စလန်းလန်း
ကားကားသားသား၊ အင်ဂမုန်းနှင့်ခတ္တာရီ လှိုင်ညီမွှေးချည့်လေး၊ ခေါင်ရမ်း
လေ ခေါင်ရမ်း ထူးထွေလာ ထူးထွေလာ၊ မလ္လာမိုးသည့်ပန်းမျိုးစုံ။ ။

၄၆။ ရှေးဟောင်း-ဘကောင်းပေါင်လားကြီး

ကျော်နွံဂုန်ဆူ- ဘုန်းမြင့်မိုးကဲ၊ ကြားတိုင်းရန်သူ ဝေးလွင့်မပြေးလဲ့၊
ပျံ့နိုင်မိုးမြင့် ရောက်အောင်ပင်၊ စကြာစိုးရ ပိုင်သည့်ရှင်၊ ရှင်ရှင်ပြုံးပြုံး စုံဖူး
တင့်တင့်လေ၊ ယဉ်မျိုးနှုန်းထွင်း ကဲမိုးနင်း၊ ထွန်းဝင်းစကြာ လက်စွဲကာ၊
ဟေဝန်တောင် တောစပ်မျှလေး၊ စံသန်းပျော်ပါးရှင်မျှလေး၊ ဝမ်းကွဲဘို့ဗျာပါ၊
ဖြေကြောင်းဖြေပေတာ၊ ရှည်ကြာဘဲပ၊ လေးဖြာကျန်းမ စိုးရပိုင်တဲ့ရှင်။ ။

၄၇။ ရှေးဟောင်းသိချင်း နဝတတ်အိုင်ချင်းကြီး

ရွှေစကြာ သည်အိုင် သာကလော၊ လှည့်လည်သော၊ ရဝေသီတာ၊
အိုင်တွင်းမှာ၊ ရှစ်ဖြာလင်းစအိုင်သာကလေ - အိုင်သာက၊ ရစ်ထွဟဲသည် သဲသဲ
ကျော်စွာအိုင်တွင်းက မြစ်ကြီးငါးဖြာ စီးကာထွက်လာ- ငါးရာမြစ်ပေါင်း ဖြာ

စွလေး၊ ကုမုဒ္ဒရာ ပဒုမ္မာ၊ ပုဏ္ဏိယ အံ့မဆုံးတည့်လေး၊ နဝတတ်ဟု အိုင်မြတ်သာ
လှပ၏လေး၊ အိုင်မြတ်သာယာ ငါးပါးကြောပွင့် လာပွင့်လှာ ခါမယွင်း
တည့်လေး။ ။

၄၈။ ရှေးဟောင်းရာသီဘွဲ့ ဟေမန္တာချင်းကြီး

ဟေမန္တာဟု၊ ခါလပွင့်မြဲ၊ ခဝဲရွှေရည်၊ မိုးကိုရည်၊ နေလည်းတောင်
ပါး သွားခဲ့ပြီလေ၊ မယ်ကြင်သူယူလှည့်လေး၊ ကြတ္တိကာနှင့်သော်တာရောင်နှုန်း၊
တန်ဆောင်မုန်း၊ ချမ်းတုန်းပြန်ခဲ့ပြီလေး၊ မယ်ကြင်သူယူလှည့်လေ၊ ညောင်ရွှေ
ရပ်ဘွင်ဂေ၊ တဇင်၊ နှင်းတိုင်ထား၍ပွင့်ခဲ့ပြီလေ၊ မယ်ကြင်သူယူလှည့်လေ၊ နော်ဇာ
ရွှေဆင်းပင်လုံးဝင်း၊ နှင်းဆီနှင့်ကြွပြန်ခဲ့ပြီလေ၊ မယ်ကြင်သူယူလှည့်လေ၊ ဆီးနှင်း
မိုင်းဝေ မြောက်လပြည်ညှင်း အချမ်းသွင်း၊ ရင်တင်းငြိမ်းပြန်ခဲ့ပြီ၊ ခြုံမြဲခင်း
နှိုးထပ်ခြုံတူမစုံ မလုံးကွေးမစက်ချင် မပြန်ခင်တင်ပါလှည့်လေး၊ ခြုံခဲ့မြဲဖြစ်ချေ၊
မယုန်းဘုန်းတန်း တေဇာရောင်ဝါထွန်းဟင်္ဂ၊ နေမင်းလုလင် မယ်ရှင်ဘုရင်၊ မယ့်
ထိပ်ဘင်ချစ်ချင်လွန်၍၊ မယ်ကြင်သူယူလှည့်လေး။ ။

(ရှေးဦးသီချင်းဟောင်းများပြီး၏။)

၄၉။ ငပြေတက်သက်ကြီးအလိုက်

ချမ်းကတဲကိုလေ နေကတဲကိုလေ၊ ဘယ်တဲဘယ်သူလေလဲ၊ ခြုံမလာပါဘဲ၊
လွမ်းစမြဲကိုသာ တမ်းစမြဲကိုပါ၊ ပုံပမာလေတောင်း ထွာရာလေလောင်း၊ ရှေး
ရှေးမကောင်းကျိုးမကောင်းကျိုး၊ ကြူးလွန်လွန်းလို့ x ဆိုဆိုဆိုမိဆို၊ သမ်းညှိုး
ကြ မချစ်ကြပါ သည်းထဲဝမ်းက ပူလောင်ဆာ၊ သံသရာလေရင်း ရှေးကံ ဖန်
သည့်ခင်း၊ သည်မင်းရှင်ငယ်ကို၊ ယုံပင် ယုံမိမှားလဲ၊ တော်တော်တော်ငြားဘဲ၊
(အလွဲမှာသာကြံစည်ပါလို့လေး၊ သနားချစ်ခင်ကြင်နာပါလို့လေး)၊ နေလေ
တိုင်း ထိုင်လေတိုင်း၊ တိုးခါခါ၊ ပွားခါခါ၊ ကြင်နာကျမ်းပါလို့၊ လွမ်းရစ်ခွေ
လေတည့် လွမ်းရစ်ခွေ။ ။

၅၀။ နန်းဘွဲ့ကြီးဟောင်း

ထောင်ရောင်နေ မှောင်မှောင်ချေအမရရွှေဘုံမြေ x ရဝေရဝေ နန်းမှာမှ
ဘုန်းတော်ရောင် ထွန်းပပါလို့လေး x သကငယ်မဥူ မွေးတဲ့မွေးလှိုင်ကြူ x
ဇမ္ဗူခွန်ယူပိုင်စိုး အုန်းပင် အုန်းခြံမိုးပါလို့လေး x သာမျိုးသာမျိုးပတ်ရံ

တောင်တည့် တောင်သမန်၊ ဆဒ္ဒန်ဆဒ္ဒန်ကြာတော၊ ရေကြည်ဇောင်းကလော ×
ဆဒ္ဒန်လေ ဆဒ္ဒန်လေကြာတော ရေကြည်ဇောင်းကလောငယ်နှင့် အံ့ဩကုန်နိုင်
ဘယ်လေတည့်မှ၊ ကန်ကြီးအောင်ပင်လယ် × ရှုဘယ်နက်ကျယ် ရှုဘယ်သာခင်း၊
နန္ဒာမြအဆင်း × ရှုဘယ်လေ နက်ကျယ်လေ ရှုဘယ် - သာခင်း နန္ဒာမြအဆင်း
ငယ်နှင့်၊ မြစ်မင်းရေရုံတည့်မှ ပျော်ခင်းသည်သာစုံ × သောင်းလုံးလုံး ကြေးမှု
ရွှေဘုံရွှေနန်း၊ သော်တာ တက်သစ်ဆန်းသည်သို့ × မင်းခမ်းရွှေညီလာလေတည့်မှ
မင်းခမ်းရွှေညီလာ။ ။

၅၁။ ဝတ်တော်သိမ်းကြီး

ထိပ်တင်ငယ်ကေန-မယ်စိတ်မှာတော်မှန်-သွေလှန်လို့ ထူးပြားဘဲ၊ မယ့်စိတ်
ထဲက စွဲလှာနဲ့ × မြဲမြဲ မြဲမြဲသာ၊ သဘောငယ်သာ ကြင်ကြင် ကြင်ပလေး၊ သက်
လုံးငယ်သာ ခင် ခင် ခင်ပလေး၊ မရွှောင်ဟိုချား မှန်ရုံ မှန်ရုံသား၊ ထိပ်ထား
သာကြည် ကြပါလာပါမည်၊ ကြံစည် ကြံစည် ကြံစည်ရော့၊ ပျိုတော်များတစု
ငယ်နှင့်လေး၊ နှီးနှောစိတ်ထားပြီး စိတ်ထားပြီး၊ သွေလှန်လို့ ထူးပြားဘဲ၊
မယ့်စိတ်ထဲက စွဲလှာနဲ့၊ မြဲမြဲ မြဲမြဲသာ-သဘောငယ်သာ ကြင်ကြင် ကြင်ပလေး၊
သက်လုံးငယ်သာ ခင် ခင် ခင်ပလေး၊ ဘုန်းပန်းပွင့်လှ-ယဉ်တဲ့ ယဉ်တဲ့၊ ယူတော်
ယူတော်သွေလှဲ၊ လာမှ လာလိုဘဲ × နှီးနှောစိတ်ထားပြီး၊ စိတ်ထားပြီး၊ သွေ
လှန်လို့ထူးပြားဘဲ၊ မယ့်စိတ်ထဲက စွဲလှာနဲ့၊ မြဲမြဲ မြဲမြဲသာ၊ ပုံလာဆင့်ဆင့်တိုး
ပါလို့၊ အုပ်စိုး စံတော်မူလေတည့် အုပ်စိုးစံတော်မူ။ ။

၅၂။ ပြန်ကတက်ကြီးဟောင်း

နေရင်လေလဲ၊ ထိုင်ရင်လေလဲ၊ အလှမ်းငယ်ခေ လှိုက်လှိုလှိုလို့ လားလား
ဖြေနိုင်ပါတဲ၊ လား လား လား လား ဖြေနိုင်အောင်၊ စိတ်ကိုသတိဆောင်၊
ဆောင်လေ လေတည့်မှ၊ ဆောင်တည့်သာ ဆောင်လေလေ၊ ထိပ်တင်လေ ထိပ်
တင်လေ၊ ကြာလာပါနှင့်ရှင်၊ ကြာလာပါနှင့်-ယဉ်ဘဲမင်း၊ ကျန်မခန်းသာတွင်း၊
ညီလင်း ညီလင်းသာ၊ ဖြေနိုင်ပါတည့်မှ၊ ပြောည့်သာ ပြေနိုင်ပါ၊ ထိပ်တင်
ဖူးမသာ လားလှိုလှိုလေ၊ ထိပ်တင်ဖူးမသာ လားလှိုလှိုလေ၊ ဟိုအဆောင်
ဆောင်များ၊ သည် အဆောင်ဆောင်များ၊ ရံခါသွားပါလို့၊ ထားထိပ်ပန်လေ
တည့် ထားထိပ်ပန်။ ။

၅၃။ ဘုန်းဘွဲ့ကြီး

သီလာ မြေယံ၊ မင်းမင်းများကေပန်လေ ထူးလှ ဆန်းဆန်း၊ ထီးပင်ထီးများ ထီးရပိုင်ငယ်လေ စိုးရတိုင်းခန်း၊ သိမ်းမြန်းဒီပါ ညီညာ တေဇာ နေဝါ ဇေယာ အောင်မြို့ ချိန္နန္ဒ ယဉ်ဖဲဖဲ၊ ကျော်သဲဇမ္ဗူနတ်လူကြွေးသံ၊ မြတ်မျိုးစကြာဆက်ကာ စိုးစံ-မင်းမင်းပေါင်းဖူးလို့လို့ လူမူးကေရိန်လေဘည့်မှ ပွင့်နိုးသမ္ဘာရှိန်။ ။

၅၄။ ဝတ်တော်ရုံကြီး ၅ - ပုဒ်

(က) မှန်ညောင်သဉ္ဇာ - ညီလာပတ်ဝန်းမြိုင် × ခညောင်းသဘင်၊ ဥကင်မြင့် ရခေဆိုင် × ကြိုင်ကြိုင် လေသင်းလှိုင်၊ မွေးပျံ့ထုံ × ပန်းခုံတော်ရင်းဆီက- နှင်းနှင့်သော်က - မြတ်စူကာ - ညွတ်ကာဖူးရလေ × ညွတ်ကာချပ်လွှာ ဝတ်ညာသင်းပျံ-ပန်းမင်းသကမဉ္ဇူညာ-စုံစွဲဖူးရလေ။ ။

(ခ) တရေးမက ဆန်းခေါင် မိုးသောက်ထငယ်ကို × အချမ်းလေရင်မှာ ရှေ့ နန်းစိုးရ ရှင်ငယ်လေ × ဘုန်းအင်ငလ နှင်းအင်လေပျံ့မွေး၊ လုံမကလေး ငယ်တို့ ယဉ်တော်စလေး × ဘယ်သူချမ်းပါတယ် × ချမ်းလျှင် ခြုံပါလဲ့လဲ့ လေး၊ လွမ်းအင် ပုံလာခွဲခွဲလေး × ရှေ့နန်း ငွေ့နန်းသူ × ငယ်မူငယ်ရာ သားငယ်နှင့် သနားချစ်ခင်စရာလေဘည့်မှ သနားချစ်ခင်စရာ။ ။

(ဂ) ဘုန်းတော်တေဇာ ဝေဖြာထွန်းပထိန် × မင်းမင်းတရာ၊ ဆယ်ကြာညွတ် ဦးနှိမ် × ရှိန်တေဇာဖြိုးလို့ဖြာ × ထက်နန်း အာကာမိုးရယ်က - သွန်းဖြိုး ငယ်စေရာ၊ သမ္ဘာထူးလှလေး × မန်းဦးဗွေချာ သာယာထူးလှ၊ လွန်ကြူး တမျှ၊ ဝတိန်ပမာ - ပျော်ရာမန်းဘုံသာ။ ။

(ဃ) ရှုတိုင်းသစ္စ နန္ဒာရေယဉ်၊ ဟင်္သာ စံရွှင်၊ မြူးကြကူးလန်း၊ တပင် ပြောင်းကြ တပင်ပမြန် × ပျော်ခန်းသာစွ အခန်းခန်း၊ ရေနန်းငယ်မြနဒီ တိုးလို့ဖြိုးဝေစည် × ဆန်းဆန်းဆန်းထွေထွေလည်လည်၊ ပန်းချိုးပန်းချိုး စုံစုံစုံစုံ၊ ပင်ညီည ရှက်လို့သာ × ခက်ဖြာညွှန်ခေလန်းပါလို့၊ နတ်နန်း တမျှ ရှေ့အာသာ၊ စုံစွာဖူးရလေ × နန်းဦးဗွေချာ၊ သာယာဆန်းလှ နတ်နန်းတမျှဝတိန်ပမာ၊ သာယာနန်းဘုံသာ။ ။

(. c) အတိုင်းမသိ-ဘုန်းတော်ကြီးပါဘိသကို x သတင်းငယ်လေ ကြေညာလှိုင်
ကြူ - တောင်ကျွန်းလုံး ထွတ်မှန်ကူ x ပြိုင်သူလေ ဆိုင်သူလေ ရန်မြှူကင်း
ဝေး - ဘယ်ဘယ် ဘယ်မင်း ယေဥာလာဝံ့သေး x အခေါင်ငယ်စိုးပါတယ်
အခေါင်ငယ်မိုးပါတယ်၊ စိုးကပိုင်ကာ ချုပ်ချဉ်းလေး၊ ကျွန်းတောင်
ညာလုံး အုပ်ချဉ်းလေး x ရှေ့နန်း ရှေ့နန်း သူငယ်မာ၊ ငယ်မူ ငယ်ရာ
သားငယ်နှင့် သနားချစ်ခင်စရာ လေတည့်မှ သနားချစ်ခင်စရာ။ ။

(ဝတ်တော်ရုံကြီး ၅-ပုဒ် ပြီး၏)

၅၅။ ဒေဝဒူတကြီးဟောင်း

မာလာဂန္ဓာ မွေးမွေးသင်းသင်း၊ လေပြည်လာက ဝေးညှင်းညှင်း၊ တောင်
တောင် မြိုင်လုံးလင်း x အင်ကြင်း အင်ကြင်း ကြိုင်လှိုင်ရှင်၊ နှင်းနံ့ဂေါ်သဇင် x
တသွင်ဝေယန်မှာ၊ ရှေ့တည့်ရှေ့သိင်္ဂါ၊ စံရာပျော်ချိန် နှင့်နှင့်လေး၊ သီလာရောင်ရှိန်-
စွင့်စွင့်လေး x နတ်ရှင်ငယ်မိုးယံ-မိန့်ခွန်းငယ်ပြန် သာကီနှယ်မှန်ပွင့်မည့်လောင်းရန်
တင့်မောစံ၊ ဆွေးကြောင်း၊ ဝေးကြောင်းဘန် x ဆင့်ရရင့်ငယ်နှင့် လွမ်းချိန်တန်
လေတည့် လွမ်းချိန်တန်။ ။

၅၆။ ဒေဝဒူတကြီးအလိုက် စောင်းဘဲကြီး

စောင်းတော်သိင်္ဂါ ဝေးညှင်းညှင်း၊ မည်သံသာလှ မှန်ကြာတွင်း၊ ဒူးပေါင်း
ကျေးပေါင်းနင်း x သာခြင်းသာခြင်း လွန်သာယာ ကီးဘွဲ့လက်သံမှာ x ပန်းပွား
ပန်းပွား ဝေဆာဆာ၊ ရှေ့လက်ရိုးက တိုးကိန္နရာ x လက်သံ လက်သံ လက်သံ
ရှိန်ပြင်း-သာတည့် သာသာဘိခြင်းငယ်နှင့်-သုံးယံ သန်းခေါင်တွင်းပေမို့၊ တံမြာ
တံရှည်ညှင်းပါလို့၊ စောင်းမင်း ပဉ္စသိန် လေတည့် သိကြားခေါင်ကဝိန်။ ။

၅၇။ ဒေဝဒူတကြီးအလိုက် နန်းဘဲကြီး

ဇေယာအောင်ချာ - စိုးမိုးသိမ်းမြန်း၊ ရှေ့ပြည်သာလှ တိုင်းခန်း ငြိမ်းချမ်း၊
ဘုန်းမိုးရှာသွန်းဖျန်း x စံခန်းမန်းဘေဝယ်၊ ခဝန်း ရှေ့ညီလယ် x စမ္ပယ်ခါတော်
ချိန်-ပဉ်တည့်သာ ပဉ္စသိန် x ဝတိန်ညီလာနဲ့နဲ့လေး၊ စောင်းတော်ရှေ့ကြီးသာဘွဲ့
လေး x ဝတိန်ညီလာနဲ့နဲ့လေး၊ စောင်းတော်ရှေ့ကြီး သာဘွဲ့လေး x ရစ်သွံငယ်ကြီး
လှိုင်၊ သံညှင်းငယ်ဆိုင်၊ ပြည်တော်ခေမ္မိုင်ပုလဲဆိုင် x ဝေးဆေးလေး ဝေးဆေး
လေးချို၊ ဆင့်ရရင့်ငယ်နှင့်၊ လွမ်းရန်ပိုလေတည့်မှ လွမ်းရန်ပို။ ။

၅၈။ နန္ဒာကန်တော်ဘဲကြီး

စံရာဘုံမြင့် - ညီးညီးလင်း - ဝေယန်နှုန်းမယွင်း x ရာပြည်ပြည်မင်း၊ ဖူမှန်ကူထွတ်ထိပ်ကယ် - သယမ္ဘူ x စံတော်မူ၊ ရှင်လူအောင်မြေ၊ ကွန်းဝယ်ပလေး၊ ရှုညောင်းအိ၊ ရှေ့ဆီပြုပွဲစွန်းဆီကလေး x ဖြူဝန်းပြာချေ၊ ဝါရွှေလေစိမ်းစို့ညိုလဲလဲ၊ ခိုနှံနှံ - အိုဘဲကြာမျိုး မောက်ဖြိုးထူးတဆန်း x တင်းကျမ်းတင်းကျမ်း မြရည်ရောင်၊ ငှက်တဲငှက်မယ်မောင် x သာခေါင်ကြေငြာတည့်မှ- ယဉ်ဘောင်ရေသိတာ x သာယာချိုဇေးကြေးကြော်ရင်း၊ စည်ထွေထွေများဘိခြင်း၊ x မြစ်တွေးငယ်ပြန်ခါခါတည့်လေး၊ ချစ်ရေးငယ်သံစာစာတည့်လေး x ပွေးပွေးငယ်ရောင်လျှံ ရေတဲရေကြည်ကန် x ငတန်လေငတန်လေ၊ ငတန်လေငကြင်း၊ ငဖယ်ငပြာစင်းငယ်နှင့်လေး x ပြန်ရင်းပြန်ရင်း ဆိုက်ကာသာ - သူတို့ လိုက်ဘာသာ x မြူးပျော်ကာယဉ်ပြိုင်သွား၊ ငှက်စုံရွှေလိပ်ငါး x စီးထွေထွေသားငယ်နှင့်ချီးအံ့ဘွယ်၊ များပေလှ ခြားတောင်းအင်လေတည့် ခြားတောင်းအင်။ ။

၅၉။ ပင်လယ်နတ်ကြီးကြီးအလိုက်

ရွှေနန်းအောင်မြေ၊ လျှံပြောင်ပြောင်ဝေ-မြစ်ပေါင်း၊ ဝိုက်ကာခွေ၊ မင်းဝံထိပ်ဗေ၊ ကျွန်းနေခေါင်ဖျား မှန်လှလှလေး x ဘုန်းနေဝါဝင်းကျော် ကျော်ကျော်နံ့သင်း၊ အထွေထွေ-သာနတ်ခြား ယဉ်ချည့်လေး၊ တေည့်ကေရာ၊ စကြာဆောင်ရေဘန်ရမလေး x စုံပေါင်းစုံပေါင်း ရှက်ခါခါ၊ ဆုတောင်း ဆုတောင်းမြက်ပန်ထွာ၊ မြတ်ရာစံပျော်ပါး- ရာကျော်ရှည်စေသား ပြည်သူများကက၊ ဆုတောင်းမြက်ပန်ထွာလေတည့် ဆုတောင်းမြက်ပန်ထွာ။ ။

၆၀။ ဆင်ခင်း

ပြောင် ပြောင် ပြောင်နာဂိန်၊ စွယ်စွယ် စွယ်ရောင်ရှိန်၊ ရဲဘုန်းပန်း၊ ပဲ့လုံးလန်း၊ မှန်နန်းညွန့်ဘူမိန်၊ ရွှေဥဒိန် စက်ရှိန်ပေးနှင်း၊ ဘယ်ဘယ်ရန် တိုက်လှန်ဝေးရှင်း၊ လကျောခွင် ညွတ်တင်စွယ်ရင်း၊ ဟည်သံ မြေယံ သောင်းလုံးချင်းလေးကျွန်းစကြာ၊ လက်လကျောလှည့်ပါလို့၊ လိုလိုတော်ပြည့်ပါတဲ့ အောင်ပဲတော်ခံ၊ သြဘာသံကျူကျူနှင့်၊ နတ်လူသံငြိမ်ညောင်းအောင် သောင်းမြေမြင့်ပေါ်မှာကိုလေး၊ မဟာအမရ ရွှေနန်းပေါ် သက်တော် ရာကျော် ရှည်မည်ရေး၊ ဘုန်းဘုန်းတော်ထွန်းပါလို့၊ ကျွန်းဇမ္ဗူမြေ၊ ခွန်ယူလေပိုင်သိမ်း ငြိမ်းရေးသို့ ဇေးတယ်ကိုလေး။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ဆိုင်းဆရာများ ၎င်းဆင်ခင်းကို ကျက်မှတ်အပ်သည်။

၆၁။ မြင်းခင်း

တီးယွန်း အောင်စည်ကျူးနဲ့၊ စကြာတော်ယဉ်မျိုးကဲ၊ ကျော်သဲကြည်ဖြူ
မျှားဗိုလ်လူ၊ ကောင်းချီးငယ်ဇမ္ဗူ၊ သြဘာကျူ၊ ရွှေဘုန်းမဉ္ဇူ၊ သင်းသင်း ထောင်
ခြည်လေ မှောင်မျိုးရှင်း၊ ရှစ်စင်းရိပ်ဖြူကာဝန်း၊ မြန်ကျန်း မြေဒီပါတည့်လေ၊
သောင်းရွှေလုံးဖျား၊ နှစ်ပါးငယ် နတ်ရှင်၊ ရေယဉ်မြန်းပါလို့၊ မြန်းဝေယန်
ဗိမာန်ရောင်ညီး၊ ဗြဟ္မာသံဝှဲချီးပါလို့၊ ဆိုက်နီးမြတ်ဝါတော်။ ။

၆၂။ နဝရတ် ခရုသင်းကြိုး ၂-ပုဒ်

(က) ညာသပြေဘောင်၊ ကျွန်းတွင်း ဘယ်ထီးစင်း၊ ဘုန်းချင်း နှုန်းတွင်စံဝေး
ကင်း၊ သနင်းငယ်ခေါင်ချား မှန်လှ ဦးညွတ်ရာ၊ မြတ်ရာအောင်ဆုယူ
ရှယ်ရှုခါတည့်၊ နောင်လာပွင့်လောင်း... ဘုန်းပေါင်း ရှေးကြောင်း ၊
ဉာဏ်ပဒေသာ မှန်မသေလော၊ ဖန်ရဝေချော၊ စံတထွေခါ၊ ပြင်ညက်ရောင်
ဝါ ထွန်းမြူး လွန်ကဲကြူး၊ ကေရာဘွင်၊ ထွတ်ထိပ်တင်၊ ဆင်လှလှလေ၊
ရာဇဝင်တွင် စကြာရှင် ယဉ်လှလှ၊ ဇမ္ဗူချော-အာကာ မှန်မှန်လို့လေ၊
သမာတိရွှေစည် ရှမ်းရှမ်းလို့လေး'၊ ပြည်ထဲရေး သာချမ်းေး၊ ရှေ့ဘုံညီ
ရည်တိုင်းလင်း၊ ကြန်တိုင်းပြည့် - ဆင်ဖြူငွေရောင်နှင့်၊ ဆက်သ ဆက်သ
စိုးပိုင်ယူ လေတည့်မှ စိုးပိုင်ယူ။ ။

(ခ) သပြေပင်ဝန်း ဇမ္ဗူညာကျွန်း၊ အခေါင်စံညွှန်း တန်ဆောင်လှုံထွန်း၊
ပတ်ဝန်းအတည်တည့်-တိုင်းအပြည်ပြည်၊ ဝိုက်လည်ပေါင်းရုံး၊ သိမ်းကျုံး
စံစိုးမြန်း၊ ဘုန်းတန်းတေဇာ ဖြာဖြာလင်း - မင်းဝံညွှန်ချက်ဗေချော၊
နန်းရွှေဝ ရွှေပြည်သာ၊ စံပပ-ရံခခ-ရွှေပေါင်းဝန်းလျား၊ ထူးထူး အခြား
ခြား၊ နေနှုန်းစံထား၊ ဘုန်းတန်းကြီး မြင့်ငြား၊ တိုးပွားစလလေကာ၊
ထူးခြား ထွေထွေသာပင်၊ ကျွန်းလုံးကျော်ဝှန်ဝါ၊ ချမ်းငြိမ်းလွန်သာ
ယာ၊ စုံပေါင်းထွေလော၊ ယဉ်ရာထူးခြား၊ တိုင်းကားသာစည်စည် ရှည်ကဲ
ကြူး၊ ရံကာတည့် ထူးထူး ဆန်းဆန်းနှင့်၊ တောင်စဉ်တည့် ဆိုင်းဆိုင်း
မိုင်းမိုင်းနှင့်၊ သာယာတည့်များတောင်း သိန်းသောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဆုံကျ
မြစ်သီဒါ၊ ဝန်းလည်ကြ ရံကာသာ၊ လှိုင်ပျံပျံ ကြိုင်နံနံ၊ သာမောဝန်း
လျား၊ ထူးထူးအပြားပြား၊ ထွေထွေသာမျိုး ပုံနှုန်းစံကင်း၊ ထိန်ဝင်း
လှိုင်လင်း၊ စုံပေါင်းထွေပြား၊ ရှေ့ပြည်သာလွတ်ကျွန်း၊ ယာမာဘုံ
နတ်နန်း၊ ထူးတဆန်းထွေပြား၊ နှိုင်းမနှုန်းစံသား၊ ရှန်းရှန်းရောင်ဝါ၊
ဝိုးဝိုးဝင်း၊ ကိုးပါးခြယ်ကာ ညီးညီးလင်း၊ အစဉ်အလျဉ်-အရည်အထွေ၊

((၀) ရတနာဒုဂံဏ်ရည် (က-၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

အနေသဏ္ဍာန်၊ အလှူအဝါ၊ မြင့်မိုရ်နှင့်စံကွာ၊ ထွန်းလှပရောင်ခြယ်ဖြာ၊
နေသို့သို့၊ ထိန်လှိုလှို၊ ပြောင်ရွန်းထွန်းလင်းဝိုးဝင်း- တညီးညီး၊ ထေထေ
ပင်ပင်၊ ဝေဝေ ရှင်၊ နန်းဘုံခင်စိုးစုံရှင်၊ သဘင်ပွဲမှာမှ-နှံစုံပျော်လေတည့်
နှံစုံပျော်။ ။

(နဝရတ် ခရုသင်းကြိုး ၂-ပုဒ်ခြီး၏။)

၆၃။ မြင်းခင်းကြိုး

ဘုန်းမိုးရွာစေသွန်းဖျန်း၊ ရွှေပြည်တော်သာငြိမ်းချမ်း၊ အောင်ပန်းလှလှနန်း
မြေင- သပြေဇမ္ဗူတိုင်းခန်း၊ ပိုင်တည့်သာ ပိုင်စိုးမြန်း ၊ လွတ်နန်းဗေလယ်၊
ဘုံဦးကန်မြူး၊ စကြာ ရှင်ချည့်ချည့်လေး ၊ ဇာနည်ယဉ်ကျော် နတ်မြင်းဖက်
ကင်း၊ စကြာရှင် ချည့်ချည့်လေး ၊ ရွှေနန်းတိုင်ပြင် စီးပုံခင် အဲမောင်းလှယဉ်
ရေးရာဆင်၊ ရောင်ထင်လှဖြာ၊ မှောင်လှင်လှခါ၊ ယိမ်းလှနဲ့မုရာတည့်လေ၊
လျှင်စံပန်းတင်၊ ရွှေနန်းခင် ယဉ်လှလှလေး။

၆၄။ ဘုန်းဘွဲ့ကြိုး

ရွှေဘုန်း ရွှေဘုန်း ပပဝင်း၊ ပြိုင်သူ ဆိုင်သူကင်း၊ မင်းမင်း တိုင်းနိုင်ငံ အုပ်တဲ့
အုပ်စိုးစံ၊ ပြိုင်ရန်လေ ခြားခြား၊ မင်းပေါင်း ခဝပ်တူး၊ ပြည်သားပြည်ပါး
ခြံအရံ၊ မင်းတဲ့ မင်းသုံးခံ၊ စမ္မာယ်လေ ပျော်ပါး၊ မောင်းမခြေရံများ၊ ခစားညီ
လာစုံလေတည့်မှ၊ မြသား သီဟာဘုံ၊ ပန်းချပ်အစုံငယ်လေ၊ ရွှေဘုံရွှေနန်း၊
စိုးစံမြန်း၊ အခန်းခန်းနှင့်၊ ရွှေနန်းထိပ်ခေါင်၊ ရောင်တော်ဖြတ်သန်း သီဟာ
စံတော်ခန်းမူလှ၊ ခယမ်းဝပ်ကာ ရံလေတည့်မှ-ခယမ်းဝပ်ကာရံ။ ။

၆၅။ ငါးသံကြိုး မိုးဘွဲ့

ရီရီဆိုင်းဆိုင်း၊ မှိုင်းမှိုင်းညိုပြာ၊ မိုးတဲ့ မိုးတိမ်လှာငယ်လေ၊ မြသားတိမ်
မိလ္လာ၊ လှမ်းတဲ့လှမ်းအောင်သာ ကျူးနဲ့ ကျူးနဲ့ ကျူးနဲ့ ကျူးနဲ့ရွာ၊ ပွင့်စငယ်
ရွှေဝါ၊ ပန်းတဲ့ ပန်းမြတ်စွာ၊ အခါရောက်ချိန် နီးချည့်လေး၊ အခါရောက်ချိန်
နီးချည့်လေး၊ အခါရောက်ချိန် နီးပင်သာ နီးချည့်လေး၊ အခါရောက်ချိန်
နီးချည့်လေး၊ အခါရောက်ချိန် နီးချည့်လေး။

၆၆။ မြင်းစီးကြိုး ၃ - ပုဒ်

(က) လာချေပြီ မြင်းများခေါင်ဘေ့မှာလေ၊ ဖြိုးမျှကဲလွန်း x နိမ့်သူဆုတ်ကြ
 သွားလေစေ၊ ငယ်လေ တိမ်းလို့လမ်းရှား x ကြားကြားရှားရှား၊ ဝေဝေ
 ပြောင်ပြောင်၊ ဝေဝေပြောင်ပြောင်၊ ရွှေကတောင်နှင့်သာ ဝိုးဝိုးဝင်းဝင်း၊
 မြင်းတွင်လေ မြင်းများမင်း x မြင်းရွှေကြာ၊ မြင်းရွှေဝါ၊ ဗေဿာ
 များလှလေ x မြင်းရွှေကြာ၊ မြင်းရွှေဝါ၊ ဗေဿာများလှလေး x မြင်းမြင်း
 ရွှေကြာကြာကြာ မြင်းမြင်းရွှေဝါဝါဝါ၊ ဗေဿာ များလှ ရှားလေ
 ရှောင်လေလည့်မှ ရှားလေရွှောင်။ ။

(ခ) ခေါ်ပါယောင်နှင့်၊ မျှော်ပါယောင်လေ၊ ရစ်ရောင်ကိုသာ တမ်းမှား
 တမ်းမှား၊ လုံမကလေး ဗျာပါစိတ်ကယ်ကများ၊ ခြုံတော်မူသည့် ပိတ်ဖြူ
 ပိတ်ပေါင်း၊ များတောင်းငယ်ကိုပင် လွမ်းပြန်ရတယ်ရှင်၊ ချမ်းေးချမ်းေး
 တုန်ယင်တုန်ယင်၊ သည်းထဲသည်းထဲ ခုန်ရင်ခုန်ရင်၊ လုံလုံပါတဲကိုရှင်၊
 မလုံချမ်းမြေ၊ ပိတ်ဖြူပိတ်ပေါင်း - များတောင်းပုံ - မလုံချမ်းမြေ။ ။

အတူမှတ်ရန်။ ၎င်းဝတ်တော်ရုံကြိုးကို ဆိုင်းဆရာများက ခုနစ်သံချီတွင် (ချိတ်
 ပန်းပန်က) စ၍ တီးကြ၊ သီဆိုကြသည်။ ၎င်းတို့တီးကွက်အတိုင်း
 အဆိုအတိုင်းကို ထပ်မံ ဖော်ပြဦးအံ့။

(ဂ) ချိတ်ပန်းပန်ငယ်၊ ပါကို-မိုင်လို့ငေး ၊ မင်းပျိုလားလို့ - ရွှေပန်း ပန်ငယ်
 လေ - ပေါ်လာလေခဲလှလေ ၊ ပေါ်လေ - ပေါ်လေ ပေါ်လာလေ
 ခဲလှလေး၊ ပေါ်လာတဲ့ ပေါ်တဲ့ပေါ်လာလေ ၊ ဝိုင်းတော်သားရယ်
 လေး။ ။ ခေါ်ပါယောင်တဲ့၊ မျှော်ပါယောင်လေး၊ ရစ်ယောင်ကိုသာ
 တမ်းမှား ယမ်းမှား၊ လုံမကလေး ဗျာပါစိတ်ကယ်ကများ ခြုံတော်မူ
 သည့် ပိတ်ဖြူပိတ်ပေါင်း၊ များတောင်းငယ်ကိုပင်၊ လုံမကလေး-လုံလေး
 မယ်ဖြစ်အင်၊ ချမ်းေး - ချမ်းေးတုန်ယင်၊ ချမ်းေးငယ်တုန် - လုံလုံဘဲ ၊
 လုံလုံပါတဲနှင့်၊ လုံမကလေးရယ်၊ မလေးရယ်၊ လုံလုံဘဲနှင့်လေး၊ လုံလေ
 လုံလေ - လုံလုံပါတဲနှင့်၊ လုံမကလေးရယ်၊ မလေး မောင်ရယ် - လုံလုံတဲ့
 လုံတဲ့လုံတဲ့ကို။ ။ ဤသို့လည်းတီးမှုတ်သီဆိုကြ၏။

(မြင်းစီးကြိုး ၃-ပုဒ် ဖြီး၏။)

၆၇။ မြို့တော်ချီးကြီး

ကျန်းကျန်းပိုင်သ တိုင်းခန်း နေနှန်းနန်း၊ ရွှေတည်သာ ရွှေဘုန်းပန်း x
 စံခန်း လှံလန်း သီတာယဉ်ရေ၊ မြစ်ပေါင်းဝိုက်ကာခွေ x ဒီပါမြေ သီဟာဘေ
 ညီလာရွှေကြော၊ မင်းမင်းခမြဲ၊ စက်စုံဖူးတည့်ပဲ့ x ကျော်သဲ ကျော်သဲသီလာ
 မြေယံ တောင်ပေါင်းစုဝေးလှံ x ဟေမာစံ သေလာယံ၊ အာကာပုံကွန်မျို ထူး
 မြို့ဦး၊ ဆဒ္ဒန် စိုးရမူး x ရှည်ကျူး ၊ အောင်သံဝှန်၊ မြို့ကြီးဆုယူညွန် x ခါမန်
 ရှာသွန်တိမ်စွန်ယဉ်နှံ၊ နတ်မိုးရွှေပဇ္ဇန်က၊ သုံသုံရေပန်းကြဲသည်နှင့် x ပုလဲ
 ငယ်သိင်္ဂါလေ၊ မောင်းစိန်ခရာလေတည့်မှ၊ ကျူးကျူးရင့် ကျူးရင့်ကြွေးကြော်
 ငြာ x ခါခါလေ စုဝေး၊ နတ်ပင် နတ်တို့လေး x ကောင်းချီးပေးပါလို့
 ကောင်းချီးပေးပါလို့၊ ကြွေးကြော်ငြာလေတည့် ကြွေးကြော်ငြာ။ ။

၆၈။ နတ်ပင်ကြီး ၅-ပုဒ်

(က) မှိုင်းရိပ်ကယ်တည့် ဝေမွှောင်၊ မြိုင်မင်း ဟေဝန်ချောင် လေတည့်မှ၊ သာ
 မော မြရည်ရောင် x တောတောင် တောတောင် တောတောင် ကြိုင်
 သင်း၊ ပျံ့မွှေးရန်ထုံပါတယ်၊ ပန်းစုံခိုင်လုံးဝင်း x လေညှင်း လေညှင်း
 လှံဆော်ကာ၊ နတ်ပေါင်း ပျော်စံရာ x မာလာဂန္ဓာ သိင်္ဂါရွှေနှန်း၊
 နတ်ပန်းငုံ အာသာငယ်ကို၊ ဆွတ်ကာခြေယူသုံး x တင့်ဆုံးငယ်လေးရွှေ
 ညီ၊ လှကြွေးကုမ္မာရီ x မဟေသီ ဒေဝီရုံရွှေပေါင်းငယ်တို့လေး x ပဉ္စသိန်
 လက်ချိန် သာရွှေစောင်းငယ်နှင့်လေး x ညောင်းငြိမ်ငြိမ်သံဝှန်၊ တိမ်စွန်
 ဘေဦး၊ ရောင်စုံ ကွန်ကွန်မြူးပါလို့၊ မျှော်မူး 'လ' သော်တာငယ်သို့၊
 ခေါ်ကျူး သက်ပေလာ။ ။

(ခ) ဆွတ်ဖျန်းကြိုင်သင်း၊ မြိုင်မင်းသာစု၊ တောင်စဉ်ရုံဝန်း ခ, တယ်ကို၊ သေ
 လာငယ် - ဆိုင်ရောင်စိုး၊ နေရုမြင်းမိုရ် - မြန်ဗဟိုတည့်၊ မဏ္ဍိုင်ဘေပုံ၊
 နတ်ပေါင်း ပျော်ရာစုံ x ကြိုင်လှမ်းထုံငယ်တည့် မှိုင်းဝေဆာ၊ သီတာ
 သီတာ စွင့်စွင့်လေ x တောင်ရေရုံဝန်း ဆင့်ဆင့်လေး x ဆီးနှင်း ကျံကျံ
 ကမ်းပါးယံ မြောင်ဆီး၊ နတ်ဌာန် ပျော်မငြီးသည်နှင့်၊ တောင်ကြီး
 မှိုင်းညိုညို။ ။

(ဂ) ဇမ္ဗူသိင်္ဂါပိုးပြက်၊ ကိုးမည် မျက်မျိုး ယှက်သည်နှင့်လေး၊ တဘက်
 ကယ်သာ ရွှေခြူသွင်သွင်၊ စုလျားဘွဲ့ဖြူတင် x တုရင် တုရင် ထိန်ဝင်း
 ဥက္ကဋ္ဌ သင်းကျစ်မဟလ္လတာ - စီမြွာ မြ, နားကင်းငယ်နှင့်လေး၊ တောလုံး

လင်းပါလို့၊ နတ်မင်းငယ်ရောင်ဝါ - ဝတ်လဲဆင်တန်ဆာ၊ မိလ္လာသိင်္ဂါ
ကုန်ကုန်လေး၊ တောင်ရွှေမြေဦး ထိပ်ညွန့်လေး၊ မိုးစွန်အာကာ၊ မြော်ရာရီ
မှိုင်း၊ သီလာ မြင့်ဆိုင်းဆိုင်းငယ်နှင့်၊ ရှုတိုင်းလွမ်းဘွယ်ကို၊ ။

(ဆ) ပန်းစုံမာလာလေ-သင်းသင်း၊ ကန္တာမြိုင်လုံး ဝင်းသည့်နှင့်လေး၊ တောင်
မင်းငယ်သာ၊ သီလာတည့်တိမ်စွယ်၊ မြင့်ဖြူးမိုးယံလယ်၊ စုံနယ်ထုံကြယ်
ကြိုင်မွှေး၊ နုရန်းမြကျောက်-ခုံငယ်မှာ၊ ပန်းမှိုဝေလို့ဖွေးသည့်နှင့်လေး x
မြောက်လေငယ်သွေးပါလို့၊ ငှက်ကျေးငယ်ညံ့ညံ့ - မြိုင်ကြီးဆီးကျံကျံ၊
တောင်ယံ တောင်ယံမိမိလေ၊ သီတာခွေဝန်း ဝိုက်လို့လေး၊ မှိုင်းညို ညို မှို
ယုန်သုန် လေညှင်း၊ စုံခြေမြိုင် သနင်း ငယ်မူ၊ ပျော်ခင်း နန်း
တောင်တော်။ ။

(င) သီလာ၊ ဝေယံလေ မှိုင်းညို၊ နတ်ဌာန်ဝေမှိုမှို ငယ်မှာ၊ ရစ်ဆိုငယ်
လေ တောင်စဉ်တိမ်လွှာ၊ မျော်တိုင်း လွမ်းဘွယ်သာ၊ ဝေဆာ ဟောမာ
မြိုင်မင်း၊ ပေါက်လဲကျံကျံ ရှေ့ငယ်လေ၊ သင်းခွေတောလုံး လင်းပါလို့
လေး၊ လှိုင်ပျံသင်းသည့်နှင့်၊ ကျဆင်းငယ်စီးသွန်၊ တောင်စောင်းရေ
တံခွန်၊ ကန်မုန်လှိုဝှန်၊ စိမ်းညိုလေ၊ ငါးမည်ကြာမျိုး၊ မောက်မိုလေး၊
သန်းညို ညို မြူမှောင် - ရှေ့တောင် နတ်နန်း၊ နတ်ဌာန် ဆင့်ဆင့်
ဆန်းပါလို့၊ မြိုင်ခန်းဟောဝန္တာ။ ။

(နတ်ပင့်ကြီး ၅-ပုဒ် ဖြီး၏။)

၆၉။ တျာသံကြိုး

တေဇာ အာဏာထန်ပြင်း၊ ဘုန်းတော်လေ ကြီးလှသည့်မင်း x ဝပ်စင်း
ဝပ်စင်း၊ မှူးကြီးမတ်ပေါင်း၊ အံ့လာ ခုညွတ်ပျောင်း x တိုးကြောင်း - ပွား
ကြောင်းကြံ x နန်းတဲ့ နန်းတွင်းသူ ဝင်းဖြူငယ်လေ၊ (တေဒူလေတေ ထံတျော
ထံတျန်) နန်းတဲ့ နန်းတွင်းသူ၊ ဘယ်ထုံးပါတယ်၊ ဆံထုံးစောင်းပင်း ဘယ်တဲ့
ဘယ်ခြေနင်း x နန်းတွင်းသူလေလော၊ ဝင်းဖြူလေလော x တွေးတော တွေး
တောကြံ၊ နန်းတဲ့နန်းတွင်းသူ၊ ဝင်းဖြူလေး (တေဒူလေတေ ထံတျောထံတျန်)
နန်းတွင်း နန်းပြိုင်သူတည့်တည့်လေး x မိန့်တော်မှူးလေမြ၊ သွေတဲ့သာ သွေလှန်
ဘဲ x ကြင်နာကဲဆ၊ ကြင်နာကဲဆ၊ လောင်းထပ်ကာလေတည့် - လောင်းထပ်
ကာ။ ။

၇၀။ ကန်တော်ကြီး

ကန်တော် ကန်တော် အထိကရ၊ ဝသုန်မိုးဦးစမှာလေ x ထွန်ကြ
ထယ်ကြ လယ်မြေတာ၊ ကန်ကြီးရေနှင့်သာ x တောင်ဇမ္ဗူမှာ x ပြည့်လုံလင်း၊
ကန်တော်ကန်တော်-ကန်များမင်း x ငကြင်းငကြင်းလှိုင်စွာ၊ ငသိုင်းငထေ့မှာ x
နက်ပြာနက်ပြာခုံးမ - ငဖယ်ကြီးသား ငစင်းပြားငယ်ကို၊ သနားကြင်နာရရှင့်
လေး x ကမ်းစမှာလေမြူးမြူး၊ ငါးပင် ငါးငလူး x အံ့မှူးရေပြင်ကျယ်တည့်
လေ x ကန်ကြီးရေပင်လယ်သိုလေး x ငှက်ပေါင်းညံ့စာစာ ပျော်မြူးရှင်စံရာ၊
ဟသံဟသံ-ကြီးကြာရေကြက်၊ ဝံလို့ဝမ်းဘဲ ငှက်ကယ်တည့်လေး x စုံဖက်ကယ်
မယ်မောင် ကူးကြလေး x မြစ်တွေးစင်ရော်မြူးကြ၊ ကျူးကာ ညံ့လေတည့်
ဝဲ ဝဲ ကာ ပျံ။ ။

ကြီးသီချင်းအပိုင်း ပြီး၏။

ဘွဲ့သီချင်းများ

၁။ စွယ်တော်ရောင်ခြည်ဘွဲ့

၎င်းဘွဲ့သည် ပုဂံမင်းလက်ထက်က၊ မကွေးဝန်ထောက်မင်း
ရေးသည်ဟုတွေ့သည်။

မာရဝိဇယ-ထွတ်ဘုန်းစည်၊ ကိုယ်တော်ရှင်ပြုံး၊ တင့်ဆုံး ခြောက်ရောင်
ခြည် × နှိုင်းရွယ်ရည်ငယ်လေ ထန်းလုံးမျှ၊ ဆံလျှင်တော်မှာ လှည့်လကျော၊ သုံးခါ
ရစ်ဝန်း ခ၊ ပါလို့လေး × မိုးလုံးညီမျှထွန်းပကာ၊ စွယ်တော်မြတ်ဖြား၊ နိုးပါးကွယ်
မြဲသာ × မမတာငယ်လေ ဘုန်းအထူး၊ သည်ပငယ် ကိုးဂုဏ် - ခြီးမကုန်၊ ဆန်စုန်
အောက်ထက်မြူးသည်နှင့်လေး၊ ညွတ်ကြည်နူးပါလို့ ဆုထူးငယ်နတ်လူ၊ ပန်ယူ
ကာ မြက်တော့သည် × သဒ္ဒါငယ်ကွန်ပါလို့ လက်ညှန်ငယ်ရှိကြာ၊ တင်လူကာ
ဆက်တော့သည်။ ။

၂။ မြဝတီမင်းကြီးဆို - ပလ္လင်တော်ရှစ်ရပ်ဘွဲ့

ဥကင်ဘုံမြင့် သီဟာဘေ့ × စိန်ကြောင်ရောင်လင်း၊ သစ်မင်းတည့်
ရမနေ × မှန်ရဝေငယ်မှာ ကြိုင်သင်းပျံ့မွှေး၊ ဘမယာသန - တောက်ပ ဝင်သဝဏ်
ငယ်မှာ၊ မုနောတင့်လွန်၊ သစ်မွန် ကရဝေးငယ်နှင့် လေး × ဆက်စဉ်မည်ရှေး-
ပြုတိုက်မှာ၊ ဂဇာငွေသား စကားသစ်မြတ်စွာ × တောင်သေလာ ငယ်မှာ တောင်
ပိန္နဲ၊ သခံငယ် သခံလှည့်လကျော - မြင့်ကြာ တုလွတ်ကဲပါလို့လေး × မျက်မြှာ
ပုလဲခြယ်စီကာ၊ ဇေတဝန်နန်း သက်န်းမြတ်ဟံသာ × ရွှေမိဂါငယ်လေ မြသဖန်း၊
စမုတ်ကယ်ဘုံမော် - လကျောတော် ရှုမျှော်အံ့မခန်း သည်နှင့်လေး × နောက်ဝေ
ယန် နန်းဇေတဝန် ပြဒုမ်ကြာရွက်၊ သရက်မြတ်သစ်မွန် × မြောက်စံလွန်ငယ်မှာ
စမုတ်ဦး၊ ပေါက်သစ်ကယ်လျှံဝါ မယုရာ ရှစ်ဖြာထိန်ဝင်းမြူးပါလို့လေး၊ စံပျံ
ပျူးသည်နှင့် ရှည်ကြူးငယ် သက်တော်ရာကျော် - ဖြိုးမျှလေး × ဆောင်ဆောင်
နန်းငယ်နှင့် လေးခန်းဒီပါ ချုပ်ကာစိုးရလေး။ ။

၃။ မြဝတီမင်းကြီးဆို-ထီးရှစ်မည်ဘွဲ့

နန်းရဝေမြင့် ဥကင်ဘုံ x ရှစ်ဆိုင်ဖြန့်ဝန်း လေးကျန်းစိုးခလုံ x လွတ်
 ကျန်းရောင်စုံငယ်လေ ထိန်ဝင်းလို့မြူး၊ ရိပ်ဖြူကြာပွင့်-ကိုးဆင့် နှစ်ပြတန်ငယ်
 လေ စံကျန်းဆယ်ပြန်၊ နေဟန်ယမြားထူးငယ်နှင့်လေး x မြင်သူမူးမျှဆက်ခါခါ၊
 မနောဟဒယသည့်ပရမာသာ x အာပါဒါငယ်လေ ဝိဇယ - မဝေးစီစီ လေးစင်း
 ညီလေးဒီပါလုံးခ၊ မည်မို့လေး x ဝဲယာတော်တမျှ - နည်းတူပင်-နှစ်ပြိုင်ရွှေသား
 ယမြားစုံတသွင် x မြန်တိုင်းခွင်မှာလေ မည်ရှေးရင်း x ကနက်ကယ်လှုံဖြာ သူရီ
 ယာ မုတ္တာညွန့်တသင်းငယ်နှင့်လေး x ရည်တူမယွင်း စပ်ယှဉ်ကာ၊ ပဒုမထီး အနီး
 ဝေးမကွာ x သည့်နောက်မှာငယ်လေ သမုတိ၊ လက်ဝဲတော်စံတည်ထီးလေးမည်၊
 မှတ်ရည် တခြားသိစေဘို့လေး x တောက်လှုံဝင်းညီး လက်ျာပုံ ကမ္မုစန္ဒ ကုမုဒ
 ဝိသကြုံ x ကိုးမျက်စုံ ငယ်လေ လှုံလင်းလို့ညီး x ထွက်ချက်ကယ် ရောင်ခြည်၊
 မှောင်မျိုးငယ်လည် - ရှစ်မည်ဖြူလှထီးငယ်နှင့်လေး x အံ့မပြီးနိုင်မို့၊ ကျော်ညီး
 ငယ် နတ်လူ ဆူယူတောင်းတော့သည် x ရွှေစက်တော်ရင်းမှာတည့် ညွတ်စင်း
 ငယ်စုံကာ၊ ရှိကြာပေါင်းတော့သည်။ ။

၄။ မြဝတီမင်းကြီးဆို-မင်းခမ်းတော်စုံဘွဲ့

မင်းခမ်းတော်စုံလှ - မြက်ပြန်မှာ-မြလှုံရောင်ညီး ဆက်နိုးသင့် ရာရာ၊
 ကွမ်းနုဝါငယ်လေ ညွှာရိုးညွတ်လန်း၊ ခြယ်လှယ်မွန်စွ၊ လက်လှပြင် ကာကာ
 ငယ်လေ၊ ပန်းတောင်းတော်မှာ၊ ရတနာ ဦးသစ်ပန်းငယ်နှင့်လေး၊ ကြယ်ကြယ်
 ညောင်ခြူးယှက်သန်း ပတ်ရစ်ရံ၊ သန္တာပုလဲ၊ ရှက်တံ့နှိုင်းလွတ်စံ x ရှစ်ထောင်
 ရောင်ပြန့်ငယ်လေ ကွမ်းခွက်ကျုံး - ကွမ်းအိုးတော်တင်တင် မြချွန်ရှင်၊ လျှပ်သွင်
 ကြုတ်ခွက်ထူးငယ်နှင့်လေး x ကြယ်စုံရူးငယ်သို့ ကွမ်းညှပ်ဝယ်၊ သိင်္ဂီစံထား
 ဖလားတော်စုံခြယ်၊ ထိန်ညီးညီးလျှပ်နွယ်လေ လက်တင်ကြာ၊ သုံးမှာရောင်ချိပ်၊
 ကွမ်းလိပ်အစုံမှာ x ဟင်္သာမောရာ၊ ကံသာကရဝိက်နားပါလို့လေး၊ သွားကြည်
 တော်ပတ္တမြားစာမရီ၊ သမင် ဥသဘ တကွနားယှဉ်မို့၊ နာရနီငယ်လေ ရွှေကွမ်း
 ညှပ်၊ မကရီးငယ်ပြီစွာ၊ လှရာမှာ၊ မြင်ကာလွန်တိမ်းမတ်သည်နှင့်လေး၊ မျက်မှန်
 ရောင်လျှပ် သွားကြည်မှာ၊ သွားတို့သွားခြစ်၊ ထားလစ်တင့်တယ်စွာ၊ ဖယောင်း
 ငယ်သိင်္ဂီလေ၊ ရွှေကြုပ်ပြည့် ဟင်္သာရောင်မောင်း၊ ဥဒေါင်းကရဝိက်မှန်ငယ်မှာ၊
 ရှားစေးလဲဝှန် မွှေးလွန်နံ့သာထည့်ပါလို့လေး၊ စာမရီဝင်းမျှည့်မျှည့်ရွှေသမင်၊
 ဆားခဲတစ်စေ့တင်လေ၊ မြမှန်ပင်၊ ရွှေသားရည်ရှင်လေ၊ ဥသဘ၊ ကွမ်းသီးငယ်

ချပ်လှာသင်းပျံ့ပျံ့ခါ၊ ခံသာပြင်းထုံ ပြင်းထုံကြသည်နှင့်လေး - ဥကင်တော်သ
မှာတုံ၊ များလှငယ်ဆိုင်ဆိုင် ကြယ်ပြိုင်မြူးသို့လေး၊ မြောက်စည်တော် ရင့်ကြေး
သံသာလေညွန့်ဆိုင် ရောင်ပြိုင်သာ ကျူးလို့လေး။ ။

၅။ ပြဝတိမင်းကြီးဆို-လကျာမင်းခမ်းတော်ဘွဲ့

လကျာတော်မင်းခမ်း မြစဉ်စီ၊ ရတနာပန်းတောင်း၊ လှုံမောင်းနာဂုဏ်၊
စံသိင်္ဂီငယ်လေ ရောင်ညီးညီးလက်၊ ရှစ်ထောင့်ငယ်ခြယ်ရုံ နဂါးစံ မျက်ပျံ့ရွှေကွန်
ရက်ကယ်နှင့်လေး၊ နှစ်ပင်ညွန့်ခက် စလင်းကြာ၊ ကွမ်းလောင်း ကွမ်းညှပ်
ထိန်လျှပ်ကွမ်းတောင်သာ၊ နန်းစွန်ငယ်သိင်္ဂီလေ အုပ်ဘန်းသစ်၊ မကားရိုးငယ်
ရုပ်ပေါ် ခရာတော်၊ စံလှော်ရွှေအိုးပြစ် ကယ်နှင့်လေး၊ ဆယ်ပြန်ငယ် ဦးသစ်
သောက်ရေတင်၊ ပြတို့တံကောင်း၊ တင့်ကြောင်းဆက်ခါပင်၊ ကိုးမျက်ရည်ငယ်
ရွှင်လေ၊ ရှေ့ဖလား၊ နှစ်လုံးငယ်မြူတာ ထိန်ဝင်းငယ်ဖြာ၊ အံ့ရာအခြားခြားငယ်
နှင့်လေး၊ အမှောင်ငယ်ရှားပါလို့ ကြားကြားငယ်ရောင်ဆိုင်၊ ကြယ်ပြိုင်မြူးသို့
လေး၊ ရာပြည်မင်းငယ်တို့၊ ခွန်သွင်းဆက်ခါ ရှိကြာထူးလို့လေး။ ။

၆။ ပြဝတိမင်းကြီးဆို-လက်ဝဲမင်းခမ်းတော်ဘွဲ့

လက်ဝဲတော်က၊ အံ့ရာပျံ့ သိင်္ဂီရောင်လျှမ်း၊ မင်းခမ်းမျက်ဖြာစုံ၊ နေဖလ်
ပုံငယ်လေ ထင်တေးကြမှား၊ ခြူးညွန့်ငယ်လျှပ်နှယ် ဝင်းဝင်းကယ်ရှုဘယ်လက်
တင်ကြားငယ်နှင့်လေး x စီခြယ်ပတ္တမြားခြသေ့ခံ၊ ကွမ်းခွက်ရောင်မောင်း- ကွမ်း
လောင်းမြမျက်ပျံ့၊ ဝင်းလျှင်ငယ်လေသလွတ်ကြူး၊ မြူးဦးငယ်မမှောင် သလင်း
မြှောင်၊ မင်းဆောင် သစ်တိုင် ထူးငယ်နှင့်လေး၊ ကြက်လျှာတော်ထိန်မြူး ရတနာ
ခြေနင်းရောင်လျှပ် ဘိနပ်သားမြီးသာ၊ သံလျက်ကယ်သိင်္ဂီမှာ ရန်မျိုးလင်း
တောင်ဝှေးဒဏ္ဍာ တရာခြသေ့ ခံငယ်မှာ၊ အိုမင်းမင်းစံ၊ အလျှင်ထိန်ညီးဝင်း
သည်နှင့်လေး၊ မေးထောက်ငယ်တဆင်း တုကင်းငယ်ကျီးခြေ တက်နေလို့မြူး
တော့သည်၊ မျက်ပျံ့ငယ်တင့်ဆိုး၊ နှလုံးငယ်မြူတာ၊ ခက်ဖြာဖူးတော့သည်။ ။

၇။ မြဝတိမင်းကြီးဆို- အလံ ၇ စဉ်မင်းခမ်းတော်ဘွဲ့

မြတ်ပလ္လင်ရွှေ ရန်မာန်ချွေ x တမ်းခွန်လှုံလင်း၊ ရုပ်ဆင်းခနစ်ထွေ x ရောင်
ရွှေငယ်လေ၊ ထိန်ညီးလို့လင်း x ဟနုမာန မက္ကဋ္ဌရာဇာငယ်လေ၊ ဖြူလှူကြက်လျှာ၊
မဟာဂဠုန်မင်းငယ်နှင့်လေး x အခါငယ်မြီးဝင်းတမ်းခွန်မှာ၊ စွယ်ချန်ဖြူးဖြူး

ဘီလူးရဲတေဇာ x မည်းမည်းငယ်ညိုလွှာ၊ မောရာငယ်ဥဒေါင်း၊ သီဟာငယ်စိမ်းမြ၊
ဂဇမောင်းနိကျာငယ်လေး၊ ဖြော့တော့ရောင်ဝါ - နာဂါ ရေနတ် ကောင်းငယ်
နှင့်လေး x အသောင်းသောင်းငယ်နှင့်၊ ရန်ညောင်းငယ်မပြု ရှင်လူငြိမ်းတော့
သည် x ဒီပါ ငယ်ရံဝန်း၊ ကျန်းကျန်းငယ်ပိုင်ယူ ဇမ္ဗူသိမ်းတော့သည်။ ။

၈။ မြဝတီမင်းကြီးဆိုး-မြစ်ကြီးငါးသွယ်ဘွဲ့

ငါးလုံးတောင်ညွန့်၊ ရှက်ဆိုင်နွယ်၊ နွားခြင်သွံ ဆင်မြင်း၊ ခံတွင်းပြန်ရေ
နွယ်၊ စီးကျသွယ်သွယ်လေး၊ ဆယ့်နှစ်ခွေရစ် x တောင်အောက်ကယ် လျှိုးကာ
ငါးသွယ်ဖြာ၊ ကေရာပေါင်းကျရစ်သည်နှင့်လေး x မြစ်ရေစစ်ကယ်တဲ့ စီးထွေထွေ၊
ရွှေဝမြောင်ခိုင်း စစ်ကိုင်းမင်းဝံခြေ x နောတတ်ကယ်အိုင်ရေနှင့်မယိမ်း၊ စမုံရော-
မြစ်ငါးဖြာ၊ ချမ်းသာပြည်လုံးငြိမ်းသည်နှင့်လေး x ဘုန်းတော်ထိန်းပါလို့ ဝေ
ဆိမ်းငယ်ရှင်လူ ကြည်ဖြူသာ ဇေးရလေး x တရာမင်းငယ်တို့ စက်ရင်းတော်လဲ့
အမြဲကျန်ခံတော့ရလေး။ ။

၉။ မန္တလေးမြို့ဘွဲ့

မန္တလာဘုံ - မြေခုံဘူမိ - ပြည်ရန်နိမိတ် x သုဒဿိကယ်ဝေယန်၊ နှုန်းစံတည့်
ရွှေဝတိန် x မြတ်ဘုန်းနေလ အသမ္ဘိန် x ရာဇိန် - ဣန္ဒာ - သင်္ခါမြောက်သွန်း၊
နန်းတည်စံ x သဟံဘိသေ x ညွန်းလို့လေး x သာသနာရောင်ဝါ ထောင်ခြည်
ထွန်းလို့လေး။ ။ ရတု။ ။ ကျွန်းမှန်ပုံထက်၊ ပံသုဒသလာ၊ မြေမျက်နှာဝယ်၊
ရတနာပုံ၊ ဓာတ်စုံကြွင်း၊ တည်သိမ်းမြန်းခဲ့၊ ကိုန်းခန်းသာဘိ၊ သိုက်လာညိုသည်၊
ပါစိရဝါ၊ ရွှေပြုဗျာ၊ စကြာရောက်မည်၊ ကျော်စောသည်နှင့်၊ ဆုရည်ပန်
ညောင်း၊ ရွှေကံကောင်းဝယ်၊ ထီးပေါင်းတရာ၊ ဖူးညွတ်လာအံ့။ ။ တေဇာ
တော်ထွန်းပါလို့၊ လေးကျန်းငယ်ဝိုက်ခြုံ၊ ညီလာပိုင်သိမ်း၊ အောင်ကိန်းရ- နက်
သန်ဘုံ x ဘုန်းစက်ဟုန်၊ ဝသုန်ရေမြေစောင်းမျှလေး x ရာဇဝင်-ဘယ်တွင်မကြုံ
တောင်းပါဘုလေး x ဗျာမြက်တော် - သံညောင်း x ရာသက်တော်ရှည်
ကြောင်း x တောင်းဆုဒေဝ x သွန်းညောင်ရည် - ညွန်းအောင်စည် တီးပါလို့၊
ကောင်းချီးတဲ့ ကြွေးကြော်ညံ့။ ။ သဖြန်။ ။ မြတ်ဘုန်းတော်ဖန်- နတ်သုကံ
စီမံလာတဲ့၊ ရတနာ - ရွှေပြည် ပုံက၊ ဆယ် နိတုံသွန်း x ရွှေပစ္စင် x တံခါးတော်
စိန်တုရင်နှင့်၊ ဘယ်ရာဝင် မကြုံဘူးအောင်၊ ထူးတဲ့ပြည်နန်း။ ။

၁၀။ မြဝတီမင်းကြီးရေး--ရတနာပူရ အပမြို့ကို ချီးသောဘွဲ့

လေးမည်သာလှ - မြတ်ရွှေတောင် × စောင့်နေရံထား၊ သိကြားတည်
သည့်ယောင် × နန်းဆောင်ဆောင်ငယ်လေ ညီးလက်လက် × ပြန်ပြုံးငယ်ယူကာ၊
မုံပန်းငယ်ဖြာ - များစွာစွယ်ချင်း ယှက်သည်နှင့်လေး × ကျန်းသံလျက်ကယ်နှင့်၊
ကြက်ယက်ကယ်မောင်မယ်၊ မင်းဝံယှက်သန်း၊ မြမန်း တောင်ညွန့်ဝယ် × သီတာ
ကျယ်ငယ်လေး ညိုရစ်လို့ဝန်း၊ ရတနာပူရ - ပြည်မရွှေဥဒျောင်ငယ်လေ - လေး
ကျန်းငယ်တန်ဆောင်၊ ပြောင်ပြောင်နေသို့ ထွန်းပါလို့လေး × မြားစွာ ရွှေခန်း
သိုက်ညွန်းငယ်အောင်မြေ - သပြေကြုံးရလေး × စက်ရဟတ်ကယ်နှင့်၊ မန္တဝတ်ကယ်
တူစွာ - ပမာနှုန်းရလေး။ ။

၁၁။ မြဝတီမင်းကြီးဆို ၎င်းရတနာပူရ အာမြို့တော်ကို ချီးသောဘွဲ့

မင်းဝံတောင်ညွန့်၊ မြတ်ရွှေဘုံ × မြရည်ယှက်ကူး၊ ကျန်းဦးတည့် သံလျက်ခုံ ×
စမုန်ငယ်လေ - ပန်းလောင်မြစ် - သီတာငယ် ဝန်းမြောင်၊ နုဖါး တောင် - ပန်း
လောင်ခွေ၍ ရစ်ပါလို့လေး × တောင်ခုနစ်ကယ်နှင့် - မြစ်ခုနစ်သွယ်၊ မြင်းမိုရ်
ထိပ်စွန်း နတ်နန်းဝေယန်နှယ် × သာကျယ်လေ - ငပျော်ဖွယ်လေ - ရှုမငြိမ်း၊ ရွှေ
ဘုန်းတော်ဝေဆာ - ပဒေသာ - လိုရာ မတ - သီးပါလို့လေး × အံ့မပြုံး နိုင်မို့
ပြည်ကြီးငယ်ဖွယ်ရာ၊ စုံစွာဖြိုးလှလေး × ရာမင်းနတ်ကယ်မို့ မြတ်ကြက်သရေ
ဝေဝေတိုးရလေး။ ။

၁၂။ ကုန်းဘောင်မြို့ဘွဲ့ (မြဝတီ)

ကုန်းဘောင်မြို့ ရွှေနက်သန်၊ ရှစ်ပယ်စာခင်း၊ မြေမင်းမြေထိပ်ပန်၊ ဆယ်ရပ်
ထံငယ်လေး ထိန်ညီးလို့လင်း၊ ဘုန်းရောင်နေကုန် ကျန်းကျန် ရွှေဥဒျောင်ငယ်
လေ၊ လက်ရိုးတန်ဆောင်၊ ရန်မှောင်မြူမှူး ရှင်းသည်နှင့်လေး၊ ပြည်ပြည်
ထောင်မင်းငယ်တို့၊ သည်းရင်းငယ်ပဏ္ဍာ၊ စက်စုံတော်ဦး ညွတ်နူးတင်ဆက်ကာ၊
သင်းထုံငယ် မဏ္ဍာလေ၊ ဒေငြိမ့်သွန်းလောင်း၊ ရာကျူးငယ် သက်တော် ရှည်မြင့်
ကျော်၊ စံတော်မူးစကြောင်းငယ်နှင့်လေး၊ ဓာတ်မေ့တော် ပေါင်းမှာ တည့်
ကျော်သောင်းငယ်ကြော်ညံ၊ ထက်သံသာဖြိုးတော့သည်၊ ထွန်းရောင်ရှိန် ပွင့်ပါ
သည့်၊ မြတ်ရှင်ပင့်သာသနာ - စည်ဖြာမိုးတော့သည်။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းဘွဲ့ကို- ရွှေဘိုဘုရင် ကျောက်မြောင်းမြို့မှာ စံတော်မူစဉ် ရေးသား
ဆက်သွင်းသည်။

၁၃။ ပြင်စည်မင်းသားဆို-ဘွဲ့

ခြည်ပန်းထောင်ကွန်- စက်နေရုံ၊ ဘုန်းတော်ဖက်ကျန်း တက်ထွန်းဇေယခုံ၊
 မြေဝသုန်ငယ်လေ တုန်ရိုက်မျှချန်း၊ ရိပ်ဖြူကာဖွင့် - ရာမင်ထွတ်မှန် ကူငယ်မှာ၊
 မြန်ခန်း ဇမ္ဗူ ခွန်ယူပိုင်သိမ်းကျုံးပါလို့လေး၊ ရန်မာန်ပြုန်းသည်နှင့်၊ ပတ်ကုံး
 ငယ် သဘဟန် - မိုးယံတိမ်နန်း၊ ငွေစန်းငယ် ယုန်ယာဉ်ပျံ၊ ပုံသဏ္ဍာန်လေ၊
 ဝေးမခြား၊ ကုန်းဘောင်ပဝရ နရထွတ်စံတည့်ငယ်မှာ၊ သုံးပါးရင်းတည်၊ ဆယ်မည်
 မြတ်တရားငယ်နှင့်လေး၊ နန်းဗိမာန်တောင်ပါး၊ ရထားငယ်ယာဉ်သာ၊ ဆက်ကာ
 ပုံပြီး ရောက်နိုးထံတော်မှာ၊ ကျန်းလေးဖြာကို စကြာပိုင်စိုး - မူးချည့်လေး၊
 ရာသက်တော်ရှည်၊ ရှည်ကျော်လွန်ကာ ကျုံးမည်တည့်လေး၊ တိုင်းကြေညာဘုံဦး၊
 နှိုင်းဖေရှာပုံထူးလွန်းတယ်ကို၊ ဝေယန်မှန် - နေဖလ်ဝှန် - နှုန်းငယ်သို့၊ ရှေ့ဘုန်းပိုင်
 မြတ်သမ္ဘာတော်။ ။

၁၄။ ပြင်စည်မင်းသားဆို-မန္တလေးဘွဲ့

မင်္ဂလာသီရိ မြေမြတ်စွာ၊ ရှေ့ဉာဏ်တော်ထူး၊ ပိုင်မူးအောင်ဇေယာ၊ လေး
 ရောင်ငယ်လျှံဖြာလေး၊ ညီးလို့လင်း၊ ခုနစ်ခေရစ်၊ တောင်မြစ် သတ္တရဘိန်ငယ်မှာ
 အာလိန်ငါးတန်၊ ဝေယန်နှုန်းမယှင်းသည်သို့လေး၊ မြသီလာစံခင်း၊ မြေမင်းငယ်
 ဘူမိန်၊ သပြေမြန်ခန်း၊ သိုက်မန်းရွှေဂီရိန်၊ ထောင်ရဝိန်ငယ်လေ နေနှုန်းနန်း၊
 ရတနာဘူမိ- ပြည်ကြီးထွတ်မှန်ကူငယ်မှာ၊ ရာထီးဆူဆူ ရိပ်ဖြူပိုင်သိမ်း
 မြန်းပါလို့သေး၊ စက်ပုံနန်းငယ်နှင့် လေးခန်းငယ် ဇမ္ဗူ ခွန်ယူ စိုးတော့မည်၊
 ရာကျော်လျှမ်းပါလို့၊ ဘုန်းပန်းဇေယာ- တေဇာတိုးတော့သည်။ ။

၁၅။ ပြင်စည်မင်းသားဆို-မန္တလေးမြို့တော်ဘွဲ့

ဇမ္ဗူရည်ပွင့် ဆယ်ရောင်ဝေ၊ မင်္ဂလာအောင်ခန်း၊ မြမန်းထောင်ရာဇေ၊
 နက်သန်မြေငယ်မှာ သိုက်ဘူမိကွန်း၊ နဘန္တရ မိုးမှုနတ်ဗြဟ္မာငယ်လေး၊ ကောင်း
 ခြီးသံသာ-ဩဘာအောင်ဆူညွန်းသည်နှင့်လေး၊ ရှေ့ယံငယ်ပတ်ဝန်း၊ မြရောင်ရွန်း၊
 သီလာမြိုင်ဖြူး၊ တောင်မူးရေတံခွန်၊ သာဖွယ် လွန်သည်လေ စိမ်းလဲ့ခမာင်း၊
 နန္ဒာကြည်ရှင်း၊ ကန်မင်းအောင်ပင်လယ်မှာ၊ ကြာမျိုးငါးသွယ်၊ လှိုင်ကြယ်၊
 မွှေးပျံ လှောင်းပါလို့လေး၊ ရွှေတချောင်းငယ်နှင့် နောက်စောင်းပိုက်ကာ၊
 ယှဉ်ပိုင်တက်သေး၊ မဝေးမြစ်ရော၊ သပြေညာငယ်လေ ကျန်းမြေပြန်မူး၊ မြမန်း
 ငယ်ဝေယန် သာဘိဟန်၊ ဗိမာန်တောင်နန်း ဦးငယ်ပလေး၊ ဩဘာတော်
 ထူးသည်နှင့်၊ ရိုက်ကျုံးငယ်သံလွင်၊ အိမ်ရှင်ကြေးတော့သည်၊ စကြာတော်
 သိမ်းပါလို့၊ ချမ်းငြိမ်းငယ်ရာရှည်၊ ရှေ့ပြည်ဇေတော့သည်။ ။

၁၆။ သင်္ကြန်တော်ဘွဲ့ (မြဝတီဝန်ကြီး)

သင်္ကြန်တော် မင်္ဂလာလေ ကောင်းကြီးရက်မြတ်၊ သိတဂူ သော်တာ
 ကြတ္တိတရ၊ ကြယ်ညီလာ ရှေ့ဝန်းနတ်ကယ်နှင့်လေး၊ သောင်းဒီပါဉာက္ကဋ္ဌ၊
 ပြာသာဒ်တော်ဝေယန်၊ မြေမှန်မျှားမင်း၊ ရွှေရင်းရပ်ဒသန်၊ တောင်ဗိမာန်ငယ်
 လေ မိုးညွန့်ဦး၊ သိကြားရေစင်မြသွင်သွင်၊ အိမ်ရှင်ဆော်ရင့်ကျူးသည်နှင့်လေး၊
 ရည်ယမှန်လုံမြူး ရေဂင်္ဂါ၊ တလ္လသန္ဓေ ပြစ်ဝေးကင်းလွတ်စွာ၊ မန္တန်ဂါထာ
 လေ၊ သျှန္တိသာသိဒ္ဓိ၊ ရွှေနှုတ်ကယ် မြက်ဖော် မြတ်ပရိတ်တော်၊ မျှို့ဝေင်္ဂါဇေယာ
 ဘိဝေယံနှင့်လေး၊ ဘေဂီရိဝေယံက၊ လျှိုညီငယ်ပင်စည် တရော်မြေသွေး - လက်ခွေး
 ခုနစ်မည်၊ ဖြူညိုငယ်စံတည်လေးရင်း နှောင်းဖက်သက်၊ အံ့တုံငယ်ပင်ဇာ၊ ပရန္တဝါ
 ဂန္ဓာမေးမျိုးဖက်ပါလို့လေး၊ ကိုးရောင်ခြည်ခက်ပါသည်၊ မှမ်းချက်ကယ်ဗိမာန်၊
 သင်္ကြန်တော်နန်းမှာတည့်လေး၊ ကိုးတန်ငယ်ဒိုင်းဝင်း၊ သင်းပင်းဗိုလ်ပါ ရှိကြာ
 လန်းတော့သည်။ ။

၁၇။ နားထွင်းမင်္ဂလာဘွဲ့ (မြဝတီဝန်ကြီး)

ဆဒ္ဒန်ပိုင်လေးကျန်း၊ မြတ်သည်းချာ၊ ရတနာစုလျား၊ ရွှေနားဆင်
 မင်္ဂလာ၊ မင်းခမ်းတော်စုံစွာလေ အခြားခြား၊ ကိုးဆင့်ငယ်ရောင်ဝှန် မှန်နန်း
 ရိပ်မှန်၊ မြသလွန်ခင်းညှို့ထွားဝယ်ပလေး၊ ဘုန်းရဝိန္ဒုဖျား၊ စက်ဖွားတော်နှစ်စုံ၊
 ဘမရာ တင့်ရှန်း၊ ဖြန့်ဝန်း ဇေယခုံ၊ ရှိဦးငယ် ကြာမုံလေ ဆယ်ညွန့်ညွန့်လန်း၊
 နှစ်မတော် မြတ်နှစ်ပါး ပတ္တမြားအပ် ရှယ်ကာငယ်လေ၊ ပြန်ညွန့်ရွှေဗျာ
 ဇေယာအောင်ဆု မှန်းသည်နှင့်လေး၊ ရှစ်ပြဟွာရေဖျန်း၊ မိုးပန်းငယ်ရွာလာ
 ရှိကြာဖွေးတော့သည်၊ ဥကင်တော်ပွင့်လင်း၊ နတ်ညှင်းငယ် ပဉ္စင် အိမ်ရှင်
 ကြေးတော့သည်။ ။

၁၈။ ဆံထုံးတော်မင်္ဂလာဘွဲ့ (မြဝတီဝန်ကြီး)

နန်းငွေယုန်သော်တာလေ၊ ထိန်ထိန်ညှိုးညှိုးလက်၊ ဆံထုံးတော်မင်္ဂလာ
 ဆင်မည်ခါ၊ ဇေယာ ကောင်းခြီးရက်ဝယ်ပလေး၊ ကြယ်ညောင်ခြူးမြိတ်ယှက်၊
 တဘက်တော်လျှပ်နှယ်၊ ခုနစ်ထွေဝတ်လဲ ဆင်မြဲ အသွယ်သွယ်၊ ကိုးမျက်ကယ်
 စီခြယ်လေး လျှိုဝင်းလို့မြူး၊ ဝေရော်စု ဒက်လှငယ် တုမကွာငယ်လေ၊ ဘယက်
 တော်ရတနာ-အံ့ရာ အထူးထူးငယ်နှင့်လေး၊ ဒွါဒရာလုံကြူး၊ ယှက်ကူးငယ်ရောင်ဖြာ၊
 ဆင်တော်ရန်ငြိမ်လေး၊ ဆက်ရေးနန်းစဉ်သာ၊ ငါးပါးငယ် မလ္လာငယ်လေ

မွှေးလှိုင်ပျံသင်း၊ မြတ်လေးငယ်နေဇာ ဇလတ္တဝါ၊ ပူဇော်ရာ ပန်းသနင်းငယ်နှင့်
လေး၊ ကောင်းပင်စည်လျှံဝင်း၊ တင့်ဆင်းငယ်လှိုင်ဝေ - ရွာစေ့ဖြိုးတော့သည်၊ ရှစ်
ဗြဟ္မာကြင်း၊ နတ်ညှင်းငယ် ကျွဲကျဲ ထက်သံနိုးတော့သည်။

မှတ်ချက်။ ။ အထက်ပါ သုံးပုဒ်တို့သည် ၁၂၀၂-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော်
တရက်နေ့ ဘကြီးတော်ဘုရား သွီးမြတ်ကို သင်္ကြန်တော်ခေါ်၍ ရွှေနား
တော်ဆင် မင်္ဂလာ၊ ရတနာ ဆံလုံးတော် ဒက် ဘယက် ဝတ်လဲတော်
မင်္ဂလာတွင် ရေးသားဆက်သွင်း လျှောက်ဆိုတီးမှုတ်ရသည်ဟုဆိုသည်။

၁၉။ မင်္ဂလာ သြဘာဘွဲ့

အတိုင်းမသိ၊ မင်္ဂလာကြက်သရေ ရှိပါဘိတယ်ကို × တော်ကြီးငယ်ယင်
ရာ၊ ဇမ္ဗူဒီတောင်ကျွန်း၊ တင့်ရွှန်းတည့် ကြက်သရေဖြာ × ရှစ်ဗြဟ္မာသံချီး
ကြေး×အောင်ဇေယတု - ငွေခရုသင်္ခါ သွန်းဘိသိက်ငြာ × ပုဏ္ဏာဝန်းပြည့် - ထွန်း
သစ်ရာဝယ်၊ တိမ်ခင်သာသည် - စန္ဒာမင်းလို့-ရှင်းမြူပဝေး × အခါတော်ပေးတာ
က၊ နတ်ခရီးငယ် ရှေ့စာ၊ သာသနာရောင်လင်း၊ ကောင်းခြင်းခု-သည်ချိန်ခါ ×
ထက်ဗြဟ္မာ - လကျော်ခရုသင်းငယ်နှင့်လေး × ရေသွန်းဖြာ ကျွန်းမှာဇမ္ဗူတွင်းပေ
မို့လေ × ကြည်လင်ဖွယ် သန့်ရှင်း၊ ရည်ရှင်တယ် ပျံသင်း၊ တော်မင်္ဂလာ ×
မြတ်စေတနာ၊ နတ်ဒေဝါပေါင်းရယ်တို့၊ ဆုတောင်းကြ သည်ချိန်ခါ။ ။

၂၀။ ရွှေတိဂုံသမိုင်းဘွဲ့

တပုဿငယ်နှင့်၊ ဘလ္လိကညီနောင်၊ မြတ်ဆံတော်ရှစ်ချောင်း၊ စုပေါင်း
၍-ယူခဲ့ဆောင် × တန်းခိုးတော်က - တောက်လောင်၊ ရွှေရောင်လေ-ငွေရောင်လေ
မြရောင်ပြုံးပြက်၊ ဥက္ကလာ များစွာပိုလ်ခြေ ဆက်ပါလို့လေး × မြတ်ရာဇာ-
ဆံတော်ကိုင်ကာ-လက်ကယ်နှင့်လေး × မှိုင်တေးလျက် အခါခါ၊ မေ့တော်ဓာတ်
ကိုန်းဝပ်ကျိန်းမြတ်ခနရာ × သိဂုံတ်ကယ်တည့် တောင်သေလာ၊ ဘယ်မှာလေ-
ဘယ်မှာလေလား၊ နတ်ဆူးလေ၊ ရွာမေ့မိန့်တုံငြားလို့လေး × လေးဆူရှင် သည်
တွင်တည်တော်ထားလို့လေး × မြတ်စိန္တေဖျားကိုလှ၊ လှူငြားပါကြအံ့မကုန်၊
မည်တော်တည်ထား မြတ်ဖျားတည့်ရွှေတိဂုံ × ။ သဖြန်။ ။ စိမ်းပြာလဲ့မှုန်၊ ရဂုံ
ကမိုင်း၊ မြူခိုးရယ် မှောင်မှောင်နှင့်၊ သည်တောင်မှာ ရွှေရောင်ဖုံးတယ်၊ ကုန်း
မြတ်သမိုင်း။ ။

၂၁။ နန္ဒာကန်ဘွဲ့

မြရည်နန္ဒာ၊ ကန်သာရေခင်း၊ ကြည်သန့်သန့်×ကြာမျိုးငါးမည်၊ စိစိလဲ့
ရွှေဝတ်မှု×ပျံ့မွှေးငယ်တည့် လှိုင်ထုံ၊ ဝတ်ပုံ - ခိုင်ညွှာ၊ သိင်္ဂီ၊ ရောင်ရှုံး၊ ဘမရာ
တောင်စာ ခြေယူသုံးလှိုလေး၊ ငှက်မောင်မယ် ပျော်ဖွယ် သာတင့်ဆုံးဝယ်ပ
လေး×သောက်ခြေယူသုံးပါလို့၊ ပတ်ကုံးငယ်သာလွန်၊ ပင်စုံစုံလှိုင်လန်း၊ ကြိုင်
ဖျန်းကြမေသဝန်၊ မြရောင်ဝှန်၊ ကန်မုန်သာစွဦးလှိုလေး × နတ်ပျိုးဖန်၊ ပန်း
မာလ်ဝေ့ဆာဖူးလှိုလေး၊ စံမလွန်ထေထေ၊ နန္ဒာဝန်ဘေဦး - ဘုံငယ်မှာ × ကန်ရင်၊
မုန်မကြံတောင်းငယ်ပ၊ ခေ့ပျောင်းလှည့်တ်ပြိုဖွယ်။ ။

ရတနာပူရ စတုတ္ထ မြို့တည်-နန်းတည် ဘကြီးတော်ဘုရားလက်ထက်
မြဝတီမင်းကြီး ရေးသားသော

၂၂။ တန်ခူးလ ရေသွန်းဘွဲ့

မြသို့ငယ်စိမ်းနု - တောင်တောငယ်သာဟန် ရှက်သစ်ကယ်ပြန်၊ ဂိမ္မာန်
နှေဦးလှသည်နှင့်လေး × သာယာငယ်ရတု၊ ရှင်မူငယ်ပျော်ဖွယ်၊ သရဖီ အင်
ကြင်း - ကြိုင်သင်းပြန်ခက်သွယ်သွယ် × ကောင်းကင်လယ်လေ စိတြ 'လ' နှင့်
ယှဉ်ပြီ၊ နှစ်ပါးငယ်ညီ - ရာသီနှစ်ဦး စ, ပါလှိုလေး × ရေသွန်း'လ' ငယ်ကို၊ ရွှေဝ
ဗိမာန်သာဟန်ထူးလှလေး×ရွှေဖလားငယ်နှင့်၊ ပျံ့ရှားငယ်ထုံရည်၊ ကြည်ကြည်
သွန်းရလေး။ ။

၂၃။ မြဝတီမင်းကြီးဆို ရွှေတချောင်းတူးကာလ၊ ရေးသားသောဘွဲ့

ရွှေဘုန်းတော် - နေနှုန်းလျော် - ပဒေသာခိုင်×ပတ်ကုံးညွတ်ရိုးမျှ၊ ဆွတ်
သုံးကြ မကုန်ပါနိုင်× စံပြိုင် ရန်နိုင် - မဏ္ဍိုင်ချက်မ၊ ဇေယ ခေလျ - ရွှေဝပြည်၊
ပတ်လည်စီးလှိုလေး×ဝေဘလ ဇောရဿ - နောတတ္ထရေတူ၊ နောက်တိုးက-
မောက်ဖြိုးမျှ - သောက်ချိုးကြ - များဗိုလ်လူ × ကြံမှု - ဉာဏ်ယူရန်သူကင်းဝေး -
မာရဇိန် - ဖြာအရိန် - ရွှေဘုန်းတော်နှိမ် - ချမ်းငြိမ် ရေလိုဒေးလှိုလေး × ရိုင်းမွှေး
ငယ်မယှဉ် - ပြစ်စင်ကင်းတော့သည်×ရွှေမိုး ငွေမိုး ထစ်ကျိုးငယ်ပဲ့ဘင်၊ ထက်
ခွင်ကျင်းတော့သည်။ ။

၂၄။ မြဝတီမင်းကြီးဆို မဉ္ဇူသက နတ်ပန်းဘွဲ့

ဂန္ဓမာတောင် - လှိုင်ချောင်မုခ်နန်း ဂူဝယ်မှာ × မွေးတကြကြ၊ မဉ္ဇူ
တည့် နတ်ပန်းပင် × ဆွတ်ချူယူငင် - ပန်ဆင်လေ ပန်ဆင် - ပန်ဆင်ရည်စူး၊ မြင်
သူသာ စိတ်ကယ်က ကူးသည်နှင့်လေး × ယက္ခဝယ်ဘီလူး၊ နတ်မူးငယ် - ကုမ္ဘာ
ချူသာနိုင်ဘဲ၊ နေမြဲတည့် စောင့်ကာသာရံ × မချူသာပြန် - ယူရန်ကြံရေး
ခက်လှလေး × တမျှော်မျှော်ငယ် - ညှိုးလျှော်ခွေးပျောင်း ညွတ်ရလေး × ဝေဘူ
လျှိုလမ်း၊ ရွှေဂူမွန်နန်းလယ်ငယ်မှာ × ပန်ဆင်ရာ ရွှေကေသာမြန်းပါလို့၊ သည်
ပန်းသာ - မြတ်ပန်းတော်။ ။

၂၅။ မြဝတီမင်းကြီးဆို-ပန်းကိုချီးသောဘွဲ့

သကမဉ္ဇူနန်းမဲ့လှတယ်ကို၊ မြသွေးကဲ့ညို- ချိုချို သင်းသင်း ကြိုင်ကြိုင်၊
ရနံ့ငယ်မွေးလှိုင်လှိုင်၊ နှိုင်းပြိုင်သင့်ပိုင်၊ မွေးကြိုင် မွေးကြိုင်ထူးလှ၊ ရဝေပေါ်မှာ-
ပန်တော်ဆင်ဒေ၊ နငယ်မို့လေး × ပွင့်ပေါင်းလောင်းညွတ်ခါ၊ ပန်းများငယ်ခွန်ယူ၊
စိန်ကြောင်ဘုံဘွင်း၊ ထုံသင်းပျံ့ လှိုင်ကြူကြူ × နှိုင်းရမတူ၊ ဇမ္ဗူရွှေဘုန်းဖက်မဲ့
လေး × သိကြားဣန္ဒြာ၊ စကြာတော်ရင်း ဆက်သလေး × မယှဉ်ဘယ်ပန်း ×
ဥကင်လယ်နန်းပေါ် ငယ်မှာ × ပန်တော်ရာ လွန်ကြေညာသင်းပါလို့၊ ပန်းမင်းသာ
မြတ်ပန်းတော်။ ။

၂၆။ မြဝတီမင်းကြီး-မိုးကိုချီးသော-မျှော်တော်ယောင်ဘွဲ့

ပတ်လည်ငယ်လေ- မှိုင်းပင်သားမှိုင်းလှ- လျှပ်ပန်းလျှပ်ခြည် တိမ်သားငယ်
စည်၊ ရွာမည် ဟန်ရေးပြပါလို့လေး × ဆောင်နန်းမငယ်က၊ နှမ်းလျငယ်ခွေ
ယောင်၊ ရွှေဘုန်းကြွလာပေါင် × စမွယ်ညောင်ငယ်မှာ၊ ရွှေဝန်းဆင့်ဆင့်၊
မြညှန်ငယ်မပြန်၊ အလှမ်းငယ်သန်၊ ဖန်ဖန်မျှော်ကိုး လင့်သည်နှင့်လေး ×
နတ်စည်ငယ်ရင့်ပါလို့၊ ချိန်သင့်ငယ်ဆီလျော်၊ ဆော်ကာငယ်ရွှမ်းလှလေး × ဥကင်
တော်နန်းငယ်က၊ မမြန်းငယ်စက်ရွှေ၊ ထွေထွေသာဆန်းလှလေး။ ။

၂၇။ မြဝတီမင်းကြီးဆို-မျှော်တော်ယောင်မိုးဘွဲ့

နတ်စည်ငယ်လေ - ကျူးရင့်ပတ်ချိတ် × ကြက်ယက်ကယ် ဇေယာ
မန်းကသာ၊ ဇလာမှိုင်းတည့်ရိပ်သည်နှင့်လေး × မြတိမ်လိပ်ကယ်က အပြိုင်
ပြိုင်၊ ညာဘယ်ရစ်သန်း လျှပ်ပန်းက - အဆိုင်ဆိုင်၊ ကြာခြူးငယ်တည့်သင်းမြိုင်

နှင်းလှိုင်နှင်းလှိုင်ကြော့ထဲ၊ ပြောင်းညွတ်ကယ် ကြွလေအောင်၊ လှမ်းရစ်ကယ်
နှောင် x ပေါ်အောင် မာန်တင်းရဲပါလို့လေး၊ အာကာမ္မာလဲ၊ ရင့်နှံငယ်ဆောင်
ကာ ရွာလာသွန်းလှလေး x သူ့ဇာနှင့်ခြားလို့၊ မူထားငယ်ထွေအောင်၊ နတ်မောင်
ညှန်းပါထင်လေး။ ။

၂၇။ မြဝတီမင်းကြီးဆို - သဇင်ပန်းကိုချီးသည့်ဘွဲ့

သည်ဆောင်းဟောမန်၊ မြောက်ယံလေညှင်းဆော်တယ်ကို x နတ်တော်
ပြာသို၊ စိုစိုတည့် နှင်းဖုံဖုံ x ရိုးတံဆင့် - ဖူးငုံ၊ ဝတ်မှု ဝတ်မှု ဝတ်မှု တင်ဆုံး၊
သဇင် သဇင် ပန်းဂမုန်း ငယ်နှင့်လေး x ရှေ့နန်းတော်လုံး၊ မင်းသုံးငယ် စိုးယု၊
သွယ်သွယ် ညွတ်ကိုင်း၊ ရှေ့သိုင်းညွန့် လူလူ x ရှမ်းပြည့် တောင်ငူ x ဇင်ဖြူ
ဆက်မြဲ မှန်လှလေး x ဂမုန်းအင် သဇင် ရှေ့ပန်း လှိုင်လှလေး x သံဂီလျှလန်း၊
စိန်စီ မှန် နန်းပေါ်ငယ်မ္မာ၊ ပန်ဆင်ရာ ရှေ့ကေသာ မြန်းပါလို့၊ သည်ပန်းသာ
မြတ်ပန်တော်။ ။

၂၉။ မြဝတီမင်းကြီးဆို-အိနောင် နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးထွက်
ပွတ်စပါ၊မင်းသွီးက လိုက်သောဘွဲ့

သန်းယံသာ ကျူးပါတော့၊ အိုကြော့မူးငယ်၊ သည်ပုံသံပြောင်း၊ ရှေ့
စောင်းကအသွယ်သွယ် x တိမ်ခိုးငယ်နှင့် မိုးတနယ် x ဘုံစွယ်၊ ဝေယန်ဗိမာန်
တောင်နန်း၊ ထင်မိယောင်၊ ရှဉ့်ညီနောင်၊ တောနေရုပ်ဆောင်၊ သည်းခေါင်
သည်းခေါင် ကြွလှပန်းမျှလေး x အိုခွငယ်တခန်း ပူပန်းဘွဲ့ရေးတော်၊ ဖြေပါ
လို့လဲ၊ ရှေ့သဲခုနေမပျော် x ကျူးရင့်ကြော်တိမ်ပေါ် ဝေယန်ဦးကလေး x ။ ။
တေးထပ်ညှပ်။ ။ နန္ဒမူ သည်ရှေ့စောင်းက၊ ကြွပြောင်းလှထွက်သံ၊ ဘယ်
ဘုန်းသူ ဖန်သည်ကံငယ်၊ တရံငယ်မမေ့၊ လှမ်းပိုသူ ဗျာနှောင်ကို၊ ပြေလွယ်အောင်
ရှင်းနိုင်သရွေ။ ။ ပုလဲငယ်ပြည်ပေါ်မ္မာ၊ ပျော်ပါသော်မမေ့၊ တောင်နန်းဝယ်
တော့ခဲ၊ မြတ်ရသေ့မူနည်၊ ထင်မြင်ယောင်မှား၊ ဘယ်များသို့တွေးရပါမည်။ ။
ဘုန်းသူသူ ရုပ်ရည်ငယ်၊ ကာလံပြည်ရှေ့ကြော့ကြားဆီက၊ သည်ပါးဖန်ရေရေ၊
စွဲလာမိလေ။ ။ ခွါသင်းစညှင်းညံ့ဖြေသည်၊ သည်းကြေကြေ ကြုံဆွေးရပန်း။ ။
သဖြန်။ ။ မုန်းရမယ်လေ၊ ကူရေပန် မောင်ကြီးက၊ ခုဖြစ်ပြန်ခဲ။ ။ အချစ်ကယ်
ကိုယ်တူမလဲ၊ အိုသူ မှာ ဒါဟန်မြေက၊ သုံးရွေရင်နဲ့။ ။

၃၀။ မြဝတီမင်းကြီးဆို - ဘွဲ့

ပရမေသီရိ အောင်ဇေယျာ × သြဘာတော်ထူး - မျိုဦးမင်္ဂလာ × ဝေ
ယန်တည်ရာငယ်လေ၊ ထင်တေးမိမှား × ဝေရော်စနု ဇော်တမျက်စုံဖြာသည်ကို၊
မဏိကဉ္စနာ စီမြာ ရောင်ကိုးပါးငယ်နှင့်လေး × ရိပ်ဖြူငယ်ဖြန့်လွှား၊ ထွတ် စံ ရှင်
သပြေဆော်နှိုး၊ မရိုးစည်အိမ်ရှင် × ရိုက်ကြွေးငယ်ပဉ္စင်လေ၊ ဧဒြိမ့်မြူး × ခရာ
ပြေညှင်း၊ ငွေမင်းမြတ် သင်္ခါငယ်ကို၊ သံကြီးဆယ်ဖြာ၊ မြဟွာက ရင့်ကျူးသည်
နှင့်လေး × ဘုန်းတော်ထူးလှ တေဇာရောင်ခွန်ယူပိုင်မြန်း၊ လေးခန်းဒီပါဘောင် ×
ရာပြည်ထောင်၊ ခေါင်ဆင့်ထိပ်ပန်း × မဟာနဂရ နန်းမရွှေဗိမာန်ငယ်ကိုလေ၊
ကသစ်ဝေယန် - နတ်ထံထူ နှုန်းနန်းငယ်တည့်လေး × အံ့မခန်းသည်နှင့် စံမြန်းငဲ့
သက်တော် - ရာကျော် - စွန်းတော့သည် ×၊ အောင်သံနှိုးလို့ ဘုန်း မိုး ငယ်
စေ့ကာ၊ မဏ္ဍာသွန်းတော့သည်။

၃၁။ နတ်ရွာစံ အိမ်ရွှေမင်းကြီးဘွဲ့

ခွန်ယူစိုးရကံကျေးပိုင် × ရွှေတောင်၊ တောင်တွင်း၊ တပယင်းဝေမြိုင်မြိုင် ×
ဇမ္ဗူပိုင်ငယ်လေတို့ထိပ်မိုး × အိမ်ရွှေတော်ကြည်ဖြူ၊ နှင်းအပ်တော်မူ၊ နတ်လူ
ပန်းသို့ပျိုးပါလို့လေး × ထက်ခွင်ငယ်ပိုင်စိုး နတ်မိုးငယ်ကုန္ဒာ၊ ဝေယန်လေ
ဘုံဖျားက သိကြားတဲ့ ခွန်ဆက်လာ × အပ်နှင်းငယ်စံရာ၊ စိုးပေတဲ့မင်း ×
ထီးဆောင်းငယ်ဘရာ၊ မင်းတကာ ရှိကြာရှိကြာ နှင်းပါလို့လေး × သောင်း
တွင်းရပ်ကယ် ဒီပါပေါ်၊ မပျော် ပိုက်ကယ် ရှားပါသမို့လေး၊ မင်းဖျား
ထိပ်ခေါင်ဘော။ ။

၃၂။ မြင်းခင်းတော်ဘွဲ့ ၄-ပုဒ်

(က) ပတ်ပြန်ငယ်ပြောင်ရွန်း၊ ဝေယန်သိင်္ဂါ နန်းမြေညီ၊ ဂူလီပဲ တူ ကျွန်းငယ်
တည့်လေး × မြောက်ထန်ညွှန်းသည့် ဖက်တော်မူ၊ ကုန်းဘောင်ခွန်သ၊
စိုးစံခမ္မရာဇာ × မြင်ကုန်းငယ်အောင်ချာလေ မြို့သနင်း၊ တည်ပငယ်ယုံ
ကျွန် - မှူးမတ်ဝန် - တိမ်စွန်ပျံလှ မြင်းငယ်နှင့်လေး × မြတ်ထံတော်ရင်း၊
တောင်ဇက်ဝယ်၊ စိန့်ပြည်ပတ်ချုပ် - စိုးအုပ်သည့်နေနှယ် ×၊ ပုခန်းဘုန်း
ကြွယ်လေ မြတ်တပါး၊ လက်ရုံးငယ်ဉာဏ်ရည်၊ တွေ့တိုင်းငယ်စည်၊
စံတည်မှူးမတ်များငယ်နှင့်လေး × ခက်ထန်ရွှေခားစွဲကိုင်ကာ၊ ဇက်သုံး
လက်မကွာ × သင်ရာရာ၊ လယ်ချာ လယ်ချာစုလို့လေး × နာရဏီဂူလီ
ဟန်ရေးလူလို့လေး × နှိုင်းတုငယ်မမျှော်-ဖက်တော်မှာသား၊ တောင်ရမ်း
တိမ်းမပါးသည်နှင့်၊ ဖန်များဖန်ဖွယ်သာ။ ။

- ခ) ကိုးသွယ်ရတနာငယ်လေ ဦးခက်၊ လျှပ်နှယ် ရှေ့ကြိုး ဇက်ကယ်နှင့်လေး x နက်ကွက်ကယ်မှာ၊ ဇမ္ဗူရောင်ဝှန်၊ ပတ္တမြားငယ် မျက်ပြန် x တိမ်စွန်လေ၊ တိမ်စွန်ပျံနင်း၊ ရန်မျိုးပယ်ပျောက်လည်သလေး၊ ဇာနည်အသ မြင်းငယ်နှင့်လေး x မြတ်သနင်းငယ်နှင့် မင်းမင်းဆံကြာ၊ ဇက်ပန်းတင်သောခါ၊ ဘယ်ညာဘယ်ညာကြွကြွလေ x ဦးလည်ကိုယ်လုံးထထလေး x ညီမျှငယ်လှိုရိုန်၊ ချိန်တော်မူတိုင်း၊ လှံတော်တန်မဆိုင်းသည်နှင့်၊ မြင့်လှိုင်းစက်ရာဝယ်။ ။
- (ဂ) လွတ်တော်ငယ် စံကျန်း၊ ပြန်မှန်းငယ်သေးကြိုင်စွာ - ခွါပြာသဇင်လဲငယ်ကို၊ ရိုးမြတ်ကယ်တည့်သာမင်သာ၊ မြင်းခင်း အောင်ဇေယာ၊ မြတ်သမ္ဘာငယ်လေ ဘုန်းနေဘူ-စက်ပန်း ဖြန့်တော်မူ၊ ရာဆူဆူ မင်းငယ်တို့ ရှိပန်ကာ၊ ဆယ်ဖြာဆယ်ဖြာဆင့်ဆင့်လေး x နန်းရှေ့မြေဦးမြင့်မြင့်လေ၊ ချီးခွင့်ငယ်မပိုင်၊ မော်တိုင်ဘေဝန်း၊ အောင်သံကြေး ရိုက်ညှန်းပါလို့၊ မော်ကွန်းမင်းဝံချာ။ ။
- (ဃ) မြန်မြေနယ် ဇမ္ဗူဘောင်၊ လှိုဝေကြယ် ခြူအရောင်၊ ရှန်းရှန်းဝင်း သွန်းသွန်းလင်း၊ နတ်မြင်းဘေ တိမ်စွယ်ပျော်၊ ပြိုင်ဖေပြိုင်ဖေ ကင်းဝေး ကင်းဝေး၊ ခွါသံ မြေလှို သောင်းလုံးကြေး x စံရွှေနန်းစဉ် ပေငယ်မှာ ပျော်ကျူးဇေး၊ သက်တော်ရာကျော် ကျူးရလေး x စာမရီသို့ ထူးမခြား၊ နတ်မြင်းပျံသို့ မြူးကြားကြား x တွေးမှား တွေးမှား ပင် x ရှေ့စင်လှော်ညက်၊ ဇမ္ဗူမိုကိုးမျက်သည်တည့်လေး x ဦးခက်ကယ် စိန်စီ၊ ပတ္တမြားက သိဂီ x ရောင်နီ - ရောင်နီ - ရောင်နီဇက်သုံး၊ စီးနင်း ကတောင်တော်ငယ်မှာ-တိမ်ပေ နင်းလှူနှုန်း၊ ထွန်းပတုန်းဝင်းလှဘုန်း၊ မြင်သူဆွေးဖွယ်သာ၊ ဣန္ဒာယိုးကြမှန်းထင်သော်၊ ကွန်မြူး ပျံကြွ နတ်သိန္ဓော၊ တွေးမော တွေးမောပင် x သံသရာစက် စီးဘုံပြင်၊ မြင်သူ မြင်သူ ချီးအံ့အဲ၊ မြင်းယဉ်ဟန်လှနဲ့ပါလို့၊ အဲဒမောင်းဝေယိုင် မြိုင်လေတည့်မှ သိကြားတန်ဆောင်ကိုင်။ ။

မြင်းခင်းတော်ဆွဲ ၄-ပုဒ်ဖြီး၏။

၃၃။ မန္တလေးမြို့ဘွဲ့

မင်္ဂလာအောင်မျိုး၊ သြဘာလှိုင်၊ ဗြဟ္မာဆုနှင်း၊ ကြင်းမြက်ခါဆိုင် x ဇေယာမဏ္ဍိုင်လေး - စိုးပိုင်မည့်ပွဲ x စကြာပုံတောင်းဆိုက်ကြောင်းထံတော်သာငယ်ကို၊ လူနတ်ကြေညာ၊ အံ့ရာချီးမစဲသည်နှင့်လေး x ရွက်ကြာရိပ်ဝဲရွှေဥကင်၊

လွတ်ဝေယန်နန်း၊ ဖြန့်မြန်းထွက်စံရှင် × ဗျူဟာငယ်သေနှင့်လေ အံ့ဖွယ်သား၊
 မကုန်နိုင်အောင်၊ လှံတော်ယွယ်တိုင်း မဆိုင်းစက်ဝယ်နှောင်၊ စာမြီရွှေတောင်လေ
 မြူးကွန်ကြား၊ ရွှေကြိုးရွှေခက်-ကိုးမျက်ကယ် ဇမ္ဗုမ္ဘာ - ရောင်လင်းကြယ်ခြူ -
 နေတူထင်ယိုးမှားသည်နှင့်လေး × ဝေယန်ဖျားငယ်က - သိကြားငယ်သာ ထင်ကာ
 မူးတော့သည်၊ ထီးရာမင်းငယ်တို့၊ စက်ရင်းတော်မှာ-ညွတ်လာဖူးတော့သည်။ ။

၃၄။ တောဘွဲ့ကြီး

ဟေမဝန်ချာ၊ သီတာတောင်ကော-သာတယ်ကို × ကြော့ဆိုး မေ့စံရာ၊
 ဘယ်မှာလို့မမှန်းတတ်နိုင်ပါ × နန်းရွှေမြေအောင်ချာငယ်လေ ရော်ရမ်းမိလေး ×
 သည်သည်မြိုင် စွန်းငယ်က၊ တခွန်းငယ်ခေါ်ယောင် - ကြားပြန်ရအောင် ×
 သေလာကျောက်ဆောင် ဘိညာဉ်စျာန်ယောင်၊ သူတော်မြတ်ခေါင်ကျိန်းတယ်
 ဝပ်တယ်နှင့်သာ၊ တောင်စောင်းငယ် - ဥမင် - ခိုင်ကြံ - မြတ်သူတော်စင် × ကျင့်
 သိက္ခာသိမ်မွေ့လို့ - ရသေ့တို့စံပျော်ရာ၊ တံခွန်တိုင်အင်း၊ ကျောက်တွင်းနှင့် လိုက်
 ဂူသာ၊ အိုင်ကုဏ္ဍလာ၊ မုဉ္ဇလိန္ဒာနတ်ရေကန်မှာ၊ ရွှေကြာတင့်တယ်နှင့်သာ၊
 လှကျူးငယ်မပါ၊ လှမ်းရှာရခင်းမြေတာ။

သဖြန်။ ။ တိမ်ဘုံကိုလေဟန်သွေးလို့၊ ရှုလေဝေး။ နန်းရွှေဘုံ၊ ဆွေးစေ
 ဖြိုကြုံ၊ ဌာနိကျေးက မလေးငုံ၊ ကြိုလာပုံနှင့် မောင်ထင်စားတယ်၊ မြိုင်ဖြားက
 ဆွေး။ ။

ဘွဲ့သီချင်းစု ပြီး၏။

သိချင်းခံကြီးများ

၁။ မြဝတီမင်းကြီးဆို - စွယ်တော်ရောင်ခြည် သိချင်းခံကြီး

ထူးမခြားနား၊ မီးရေစုံသား၊ ရောင်တော်ထွေပြား၊ ပြောင်လို့လို့များထွေ၊
ထူးထွေတည့် အံ့ရာသော် x ရှန်းရ ရှန်းလင်း၊ စိန်းပြာဖြူဝင်း၊ နေရောင်ခြည်လင်း
ထွန်းလို့လို့၊ ရှန်းဝေ များထွေတည့် အံ့ရာပင် x ဘုန်းတန်းခိုးလဲ၊ နှိုင်းဆိုရာဘဲ
တူမည်မှာလဲ ရဲရဲဝင်းပြောင်၊ နေမင်း လမင်း သိန်းရာထောင်၊ ရည်ဆောင် ပြိုင်
ခိုင်း နှိုင်းရာတူဘဲကို x ဖြူနီညိုပြာ၊ ထွေလာတည့် ထူးထူးဆန်း - ထူးထူးဆန်း၊
တေဇာရောင်ထွန်း ရှန်းရ ရှန်းမြိုင်၊ ဖြာဖြာ - ဝေမြိုင်စိုးပိုင် x မပြိုင်တူရေး၊ နှိုင်း
ရာ ယှဉ်ဝေး၊ နေမတူရေး၊ ဘုန်းမွှေးဝင်းပြောင်၊ မြူမွှောင်တည့်ပယ်ခွါ၊ ကြေညာ
လင်းပွင့်၊ ထွန်းဝင်းထွန်းဝင်း၊ လျှံပေါ်လျှံပေါ် စွယ်တော်စွယ်တော်စွယ်တော်
ကျောင်းက၊ ခြောက်ဖြာရောင်ခြည် လွတ်သည်နှင့်သာ၊ သုံးပါး လောက၊
နှိုင်းဧး နှိုင်းဧး၊ ကယ်ယူ ကယ်ယူ၊ ဥာဏ်ပန်းဥာဏ်ပန်း မွှေးလှိုင်ကြူ မဉ္ဇူငုံကင်း၊
ထွန်းရောင်ဝါလင်းရှင် x တေဇာရှင်ရှင် ပေါ်လွင်တည့် လျှမ်းလျှမ်းဖြိုး လျှမ်း
လျှမ်းဖြိုး အာဏာကျော်ဟိုးဘုန်းတန်းခိုးရောင်၊ ဝေဝေ ရှန်းပြောင်၊ သိန်းထောင်
x အခေါင်ဥာဏ်ပန်း ထွန်းရောင်ဝါလန်း ဇေတဝန်နန်း ခြားသန်းလေသာ၊
စံဆောင်တည့်လယ်ချာ၊ ဘုံသာနန်းမ ထွန်းဝင်း ထွန်းဝင်း၊ လျှံပေါ် လျှံပေါ်၊
ရောင်တော် ရောင်တော်၊ ရောင်တော် ရောင်တော်ဖြိုးမြင့် အံ့လေဖွယ်ရာ လွတ်
သည်နှင့်သာပင် x သျှင်ရင်းမြတ် စကြာမုန်ငယ်ကိုလေ - တင်ထိပ်ဦး စုံဖူးတည့်
ရှိကြာငုံ။ ။

၂။ မြဝတီမင်းကြီးဆို - ဘုန်းဘွဲ့သိချင်းခံကြီး

ထောင်ရောင်နေကသာ၊ ရွှေဘုန်းဝင်း x ညွတ်ခလော၊ ရာမင်းမင်း x ဘွဲ့သီ
ဟာမြင့်မှာ၊ ဖြာလင်းလင်း x ဖြန့်ရှစ်ဆိုင်ကာထီးစင်း x ဇေယာသံကျူး ညှိုင်း
လို့လို့၊ မြက်သာကြည် x ကျန်း လေး မည် ငယ် ကို၊ စိုးသည်ဥက္ကဋ္ဌ x ကောင်း -
ညွန့်ငယ်နေဇာ - ရှစ်မြဟွာ x လကျာသခံ၊ မြတ်သည်သာနှင့်လေ x ကောင်း
ညွန့်ငယ်နေဇာ ရှစ်မြဟွာ၊ လကျာ လကျာသခံ၊ သခံငယ်လကျာ၊ လကျာသခံ
မြတ်သည်သာနှင့်လေး x ရေဖျန်းစံရွှေညီလာ၊ ဖူး ပွင့် စုံ စွာ၊ ဆယ် ဖြာ တည့်

လန်းလန်း၊ ပြည်ပြည်ထောင် တိုင်းခန်းက ရှိပန်းဆင်ကာ၊ ရွှေမြေအောင်ချာ
 သည်သာ ဘုန်းပွင့်စည်၊ အမရအောင်ချာပြည် x နန်း အနန်းနှင့် သိန်းသန်း
 ရောင်ခြည် - မှောင်မလည်၊ စံတည်စံကျန်းတထိန်ထိန်၊ ဘုန်းရှိန်စိန်ရောင်လင်း
 လို့လို့၊ ထွန်းရောင်ဖြာညီးပင် x ဘယ်ရာဝင်မှ ပုံပြင်တူနန်း၊ ဘုန်းလှိုင်လှိုင်လန်း၊
 ဒီပါအောင်ခန်း - သိမ်းမြန်းပိုင်ယူ၊ ရှင်လူတည့်ငြိမ်းေး၊ ကြေညာသင်းပျံ့မွှေး x
 သာနှေးလွယ်ကာ၊ မျက်မြာရွန်းတင့်၊ မြရိန္ဒမာ စကြာနှင့်သာ၊ အာကာပျံနင်း
 ဆင်မင်းစိုးရာ၊ လှမ်းမိုး လှမ်းမိုး တေဇာ တေဇာ ခွန်သွင်းထံရင်း ဆက်ပုံလာ၊
 သိင်္ဂါရွှေသား သိကြားဆက်သ ရံရွှေသော်တာ ခြယ်လှယ်စိကာ၊ ဆောင်ဆောင်
 ဘုံသာ၊ သူဇာတည့် ပုံနှုန်းထား ပုံနှုန်းထား၊ ယဉ်မူရာသား များ အများလှိုင်
 ဘယ်တူပါနိုင် သွန်းမြိုင် x ရွာပြိုင်ဆော်နှိုး၊ ဘုန်း သိတာမိုး တိုး စည် လှံ ဖြိုး၊
 သီးမျိုးစုံစွာ မလ္လာတည့်သောင်းသောင်း ရွှေရံများနှင့် ရုံးပေါင်းရုံးပေါင်း၊ ခက်
 ဖြာညွှန်ရှင် စုံစုံလင်လင် စည်ပင်ပွားလို့ နတ်လူသာကြည် ဆယဆက်ကာပန်။
 ကျိပ်မှန်ရင့်မုံ၊ ရွှေဖွားစက်ဘော်စုံငယ်ကိုလေး၊ ရွှေဘုံခန်း စိန်ကြောင် မှန်နန်း
 ပေါ်ငယ်မှာ။ ။

၃။ နန်းတွင်းသူဘဲ သိချင်းခံကြီး

စန္ဒာရောင်သို့သာ ပြောင် ရှန်းလင်း x နုလှတယ်ကိုယ်လုံးဝင်း၊ သွင်ပြင်
 ရှုသာ ရည်ရွှင်းရွှင်းနတ်နှင့်သာပုံနှုန်းခင်း x ယဉ်မျိုးကြိုးလို့ချုပ်ပိုင်ယူ၊ မိုးတုံ
 မိုးနတ်သုငယ်မှာ ရာထီးစင်း x ဆန်းလှတယ် ဆောင်စဉ်၊ ဘယ်ကျန်းငယ် ယဉ် x
 ဝေယာဉ်ရွှေသားနှင့်နှင့်လေး x ရထားစုံညီ အင်္ဂါဆင်းဝါလေ၊ ပွားစွာထူးဆန်း
 ရည်ရွှန်းရွှန်းနှင့်၊ တူလျှမ်းဝေဝေ၊ ဖြူရွှေညိုပြာ ကိုယ်ဝါဝင်းလို့၊ ပြည့်စေရွှေသား
 မြလိုဝေကျူးကဲ၊ ပထူးကဲ၊ ထွေထွေဝေဝေဆာဆာ၊ နေ့ကိုကျူးရည်ရည် - ရှန်း
 ရှန်း၊ လန်းလန်း၊ ယဉ်လှလှဆင်းဝါ ယဉ်မျိုးစုံပုံ စုံညီအင်နှင့်သာ၊ ကြည်လင်
 လွန်ဖြား၊ ရာခြားနား၊ စံနေပိုင်သ၊ ရွှေပေါင်းဝန်းရာ၊ သူဇာလေ တူနေပိုင်
 သရတယ်၊ များထောင်ပေါင်း၊ စုသိန်းသောင်းသချ်၊ ပြိုင်နှုန်းတူရာ၊ များစွာ
 လွန်ထူးကဲ၊ ဘယ်သူပင်သာ - ဆိုရာတည့် တူနိုင်ဘဲ၊ တူနိုင်ဘဲ ပျော်ရွှင်စံမြဲ -
 မိုးကဲအောင်သာ၊ ထွေထူးကျူးကဲဆန်း၊ ရှင်လန်းလန်း၊ ဆောင်စဉ်သာလှ၊
 ရွှေနန်းသူ၊ ကြည်ဖြူရွှင်ပျော်၊ ချီပေါ်မိုးမြင့် နှုနှင့်သာရွှင်။ ။ မေတ္တာရစ်ကာ၊
 ကြင်နာလွန်ကျူး ရလန်းမြူးသည်၊ ထွေထူးစုလာပုံ။ ။

၄။ ရှေ့ဘို့ ရှင်ဘုရင်လက်ထက် တော် ဥယျာဉ်စံနန်းတော်တွင်

မြဝတီမြို့စားဟောင်း မဟာသိရီဇေယျသူရ ရေးသော

သီချင်းခံကြီး

ဒီပါမြေယံ - သောင်းလုံးငယ်ရှိဦး၊ ဆယ်ကြာရုံစုံဖူးလို့လေး၊ ရာကျူးငယ်
စက်ရွှေ၊ တက်နေညွန့်လင်း၊ ထိန်ဖြာမြေ သီလာပြောင်မြန်း၊ ညွတ်ကာဘုန်း
ပေါင်းလှိုင်လန်း၊ မြန်ချာပရမေ အောင်မြေမြင့် စံစိုးမြန်း၊ မှန်နန်းရိပ်ဝေ ပြန်
ငယ်၊ ဝေယန်ထွတ်ဖူး၊ မျှော်တိုင်းတေးအံ့မူး၊ ထူးချွန်လွန်းများမြတ်လှစွာ၊ အစုံ
ခိုင်မြာ ရောင်ဝေဖြာ၊ နိုင်ငံကြေညာ ဆွတ်သုံးငယ်လိုရာ ပင်ပဒေသာကြီးငယ်နှင့်
လေး၊ အမရမင်းနေ - ယဉ်ရေနှင့်မြသီလာ ပတ်ကာရံသန်း ထွေးထွေးဆန်း၊ ရင်မြိုင်
ခန်းရွှေလှုံမြန်း၊ ဝတ်မှုကြိုင်လန်း လေပြည်ဖျန်း မန်းရွှေညာ - နန္ဒာရေပြည့်လင်း
ငယ်များ၊ သင်းလှိုင်ဂန္ဓာပျံတယ် - နွဲ့တယ်၊ မြိုင်ယံလွတ်ကျူး၊ လှိုင်လှတမြူးမြူး၊
သောက်သုံးငယ်သာခြေ စိတ်ဝမ်းငယ်လေးနူး၊ ကန်မင်းတောင်အောင်ပင်လယ်၊
ပြောဝသာကျယ်၊ ဝေးကကြည်ဖွယ်၊ ချပ်ရုံမို့ကြည်၊ ငါးသွယ်တည့်ပွင့်ဖူး၊ တင့်
ဆန်းငယ်ဝေဆာ၊ ရေပေါ်ကြာ မိုးလို့ကူး၊ ပင်လူးလေး ပင်ဦးလေး ခေါ်ကျူး
ဖြေသီမူးလေ ရှယ်စူးလေ ပျော်ကြူးကာပါး ဆင့်ဆင့်စေ၊ ငှက်ပေါင်းငယ်
လှယ်ဝေ - သဲကြေလူ လွမ်းဖွယ်ပင်၊ ညိုမောင်းလွင်၊ သက်တင်လှိုင်ညွန့်ချပ်ငုံမြန်း၊
ပြိုင်ညီတည့်လိမ့်လန်း၊ ထွေးဆန်းရွှေဗိမာန်၊ ဇောင်းကလော နတ်ရေကန်ငယ်လေ၊
တင့်ဟန်ငယ်တင့်ဆန်း၊ မြင်မိစောဖွယ်သာ၊ ရိုးညွှာရွှေတံမြလှုံရွက်ဝေ၊ ခြေ
ကြသောင်းသောင်း၊ ကြာနှင့်ရေငှက်ပေါင်း၊ ကိန္နရာခေပျောင်း၊ ရွှေဒေါင်း
ကျူးရင့်ရည်၊ တွေကြည်ရှင်းသည်လေ၊ မြအင်းငယ် တောင်သမန်၊ ညိုညိုဆိုင်း
ဆိုင်း၊ ဝိုက်ခွေရေကြောလှိုင်၊ လွန်ဟန်နွေသန် - ဟေမန်ဝေယန်ပတ်ကုံး၊ နောက်
ဌာန်တင့်ဆုံးသးစွကျုံး၊ ဇေယာလေ သလ္လာငယ်ရေလုံး၊ ပေါင်းရုံးရံကာ၊ တွယ်
တာတည့်ချစ်ထုံး၊ သောင်ငွေခင်းငယ်က၊ တိန်ညင်းငယ်လွမ်းရန်၊ ငှက်ကျေး
သောက်သုံး၊ ရွှေလောင်းငယ် ရွှေဒွါကြော်ငြာကြုံးလို့၊ ဗိမာန်သာလကာ၊ ရှုရာ
တင့်တယ်၊ ဆွေလာစဉ်ဆင်း၊ နန်းချင်းချီချ၊ တက်လှတက်ငရား၊ ညီညာပြန်လှယ်၊
ရွှေဘုန်းနေနန်းအံ့ဖွယ်ဖွယ်၊ စိန်ခြယ်ရံသန်း ဘုံသီဟာမ္ဗန်နန်းဝယ်၊ သော်တာ
ရောင်နွယ်၊ တိုင်းကျယ်နွဲ့ပြည်လုံးေး၊ ငြိမ်ဆေးလေး၊ လှူညီဆော်ကြေး၊ စွန့်ရေး
စာဂ - သီလလှိုင်ကြယ်၊ တင့်ဟန်ညာမုန်လုံး သောင်းရွှေလယ်၊ ဒေဝီလေရံသန်း၊
စိုးမြန်းစမ္မယ်၊ သွယ်သွယ်ကည့်ဆေးလေး၊ ပြည်သူပေါင်းငယ်တို့၊ သွန်းလောင်း
ငြိမ့်ရေယဉ်ရေသင်းမွှေး၊ မဝေးဆက်ကာ၊ ဣန္ဒာမင်းငယ်တို့ ဆဒ္ဒန်ရိန္ဒမာစကြာသ
မည်ရှင်။ ။ မိုးယံဝ ဝယ် နေလဘုန်းနှစ်သွယ်ကိုလေ၊ အိမ်ရှင်မည်ကြေးတံရှည်ေး၊
နတ်ထံတသွေး၊ ယာမာလို တေးဖွယ်ပင်။ ။

၅။ နောင်တော်ဘုရားလက်ထက် မြဝတီဝန်ကြီးရေးသော

သိချင်းခဲကြီး

စုံသာမြိုင်လယ် - လွမ်းဖွယ်တခန်း၊ ယဉ်ပုံဝေ ထွေဆန်းလှလေး၊ ယော်
မြန်းရွက်ကျင်၊ ညိုလှိုင်တဲ့မောင်း ပြေပြေ သာသာ လေညှင်းညှင်း၊ ဆော်လို့ မြူး
လာယှက်သန်း၊ ကြံကြံရွှေရုံ၊ ပန်းမုံနို့ကြိုင်လန်းလန်း၊ ဖလ်နန်းစကြာလဲ့မိုန်၊ တိမ်က
တင့်ရဲ ဆင်လိုအနဲနဲ၊ ကွဲကြကြေ ဆွေးလှဖွယ်၊ တပင်ပုံလယ် မြေယံဝယ်၊ ရှေ့
ယင်ဘောင်လယ် မဖို့ မောင်မယ်၊ မြူးတယ်ခေ ငါ သံသာနှင့်လေး၊ ကိုယ်လုံးမြစေ
သိုက်ရေညှိနန်းလယ်မှာ - ပန်းလွှာ ယဉ်ရေး နီလာသွေး၊ မြူးပျော်ကာကြေးဖေ
ညီဝေး၊ လှမ်းခြေယူနှေး၊ ပူဝန်လေး၊ ကျေးငှက်-ကယ် - ညာဘယ်တောင်နှင့်
တောငယ်မှာ - လွမ်းရန်သွယ်သွယ်၊ ဆင့်ကာရင့်ရုကူးလို့ တခန်း မြူးကြ အဆန်း
ဆန်း၊ ရှုတိုင်းငယ်တော့ဘဲရင်ငယ်သာ ပန်းနှေကုသာစုလှိုင်ညီ၊ လင်းတဲ့ရာသီ နှင်း
လဲပြာစီ၊ ရှေ့ကိန္နရီ နို့မိတည့် - ပြောင်းမြန်း၊ ပတ်ကုံးငယ် ဆင်ခါမုန်ပြာပြာ၊
ရောင်လို့သန်း၊ စံခန်းလေ လျှလန်းလေး ဘယ်မှန်းလေး တိမ်ဆိုင်းလေး၊ တိမ်
လှိုင်းလေး၊ မိုင်းကာမြူးလိုလိုဆင်၊ နရန်းကျောက်ပြင်၊ ရေယဉ်တည့်တည့် မြလိုလို
ခနဲစိုစိုစိုစိုလန်းရင့်၊ ညှင်း၊ ခင်မြီးဖျား၊ စုံစွာတည့်ခြားခြား၊ ရှေ့ဝါးသိုက်မြင်
နှယ်၊ သွန်းသွန်းညှန်သွယ်သွယ်ကိုလှ၊ နေနန်းနယ်သာ၊ ဝေယန်ထင်မိမှားလေ
အောင်၊ တောတောင်သီဘာ တင့်ပြိုင် ပွင့်ဆိုင်၊ ကြိုင်နံ့မဆုံး၊ မြိုင်က ပန်းဂမုန်း၊
တိမ်လွှာငွေနှင်း လေသွင်းရစ်ဘွဲ့၊ ဖျော်ဖြေတဲ့ ကြေကဲ့ဘွဲ့စေသာ - ရင့်ရင့်ဖြိုးဖြိုး၊
ဘိုးခေါင်မယ်လှ ဒေါင်းငယ်မှာ၊ ဖေ ဂျာခေါင်ကာ ကြော်ငြောကျူးဒေး၊ ကြေး
မြည်သံသာ၊ ရှေ့ပင်နားစုံယံလေမြိုင်ဖျား၊ ဖေါင်းကားသာရကာ၊ ခေါက်ရှာတည့်
သောင်းသောင်း၊ ခြေရံများနှင့် ရုံးပေါင်းရုံးပေါင်း ဝတ်ရည်မြရုံ၊ ငွေခုံရွှေမြို
တူစုံလို့၊ သက်ပြိုင်ဝေလှယ်ချစ်တယ်နှင့်သာ၊ ထုံးသီတာခင်း အိုင်မင်းချမ်းမြေ
နှိုင်းတမ်း နှိုင်းတမ်း၊ ဖေရှာဖေရှာ မည်ရှေး မည်ရှေး ကုဏ္ဍလာ၊ မဏ္ဍာတူခင်း
ငါးမည်ကြာမင်းငယ်လှိုင်၊ ကြည်ကြည်ဝေမြိုင်၊ ရေဆိုင်တည့်လျှမ်းလျှမ်းဖြိုး၊ လျှမ်း
လျှမ်းဖြိုး၊ မလ္လာမျိုးမ စိုးသော်ကာ၊ ရှေ့ဗျာယူမိုးစေ၊ သင်းခေတည့်-မေးလှိုင်ကြ၊
မဟာလှေကား ဆတ်သွားမဉ္ဇူ၊ ပျဉ်းဖြူတည့်အနန်း၊ ပုံရင်များလှ၊ လောင်းပန်း
နှင်းပန်း၊ နံကြယ် ပြန်လှယ်၊ ရဂုံ ပျော်ဖွယ်၊ ဖေ ဂျာမယ် ဝေးလို့၊ တန်ခိုင်
ဖန်ရေး။ ။ သဲကြေလှပြန်အောင်၊ မိုးမာန်ဘွဲ့မှာ၊ ပျိုးမယ်ခုဟန်ဆောင်တယ်ကို
လေး၊ လွမ်းနှောင် သွဲ့လျား၊ ဖြေတော်အား ထင်ယောင်ပျော်ပါး မြင်လာ
သားစေပင်။ ။

၆၅ နောင်တော်ဘုရားလက်ထက် ၎င်းစုံသာပြိုင်လယ်ကြီးတီးကွက်ကိုပင်
သိချင်းခံတပုဒ် ထပ်မံရေးရမည် အမိန့်တော်ရှိ၍ ပြဝတိမင်းကြီး
ရေးသား ဆက်သွင်းသော သိချင်းခံကြီး

ဇေယျာရွှေမြေ၊ ယဉ်ဒရဒခွဝန်းလျား ရှုဆန်းပြား၊ သီလာခြံရံနေခ၊ စံရာ
ရွှေနန်း ကျူးလွန်ကဲမြင့်၊ အရောင် ဝေ-ထေတယ်လေဇမ္မူ၊ မြေစုံမွှေးမြေညာ၊
ရွှေမေရုဘေ့ချာ၊ သည်မှာနှုန်းနှုန်း၊ ဖြာလန်းဖြာဝေ ထောင်အရောင်နေ၊ မှောင်
ခြေ ရှောင်သွေ လင်းလာထွန်းသို့၊ ချီးဘယ်ကုန်နိုင်ငြား၊ များဆင်ဖြူ ယာဉ်ညင်
နှင့်သာ၊ ကျန်းဝင်ခ ရှိဦးဖျား၊ ဘူမတူ ခယစေသား၊ ရေမြေနှံ့တေဇာအာဏာ၊
ဝေယန်မြင့်အာကာဘေ့ချာ- ရွာလာထန်စွာရွှေဗျာဦးထားဆင်ကာညွတ်တူးနှင့်
စေနှင့်စေ၊ သွေ့နိုင်လျှင်စွာ ထန်စွာ - ကြေညာနှံ့ပြည့်လျှမ်း၊ ငယ်များ - သွန်း
မြူးဖျန်းလောင်းကာ၊ ဒီပါလုံး ဆယ်ကြာညွန့် ဆင်ရာဆင်ပန်း ဘုန်းသီတာဖျန်း
ရွှေပြည်နိုင်ငံချမ်းငြိမ်း၊ ဧေး ဆေးဆေး လေးလေး သာယာစီဖြာ၊ ဘုံအမြင့်
မော်စံဘေ့သီဟာ၊ တင့်ရောင်ရွန်းဝေဝေဆာဆာ၊ ဝတီ သာနန်းဆိုရာမွန်းလေ၊
မတူထေဆန်း သာဝေမော်ဝယ် ဖေါအညီလာစီကာရွှေဝန်းရံများခ၊ ညာနေသူ
ကေသွယ်သည် လေ နေနန်းနွယ်၊ ပီပီညွန်း မြူအငွေလွှာ၊ ကြေအမြေ ကာ
ဘယ်မှာမှ-ငဲ့တန်ရာ၊ မြေချာလွန်ဝေးကျူး ဦးစုံကာ၊ အံ့ရာခမ်းနား ရှုဆန်းပြား
လေ၊ နိုင်နိုင်ဝန်းလျား သူ တိုင်းကား၊ ပြည်ပြည်မင်း ပန်ရာဘေ့လေ၊ မြေမြန်
ချာအောင်မြေခကြာ၊ ရောမြ လျှံဖြာကူး၊ မင်းဝံတောင်ရင်း မြူးတင့်မျိုးထူး၊
နှူးငယ်လျှံဖွယ်၊ တောင်နယ်ရေနှင့်၊ လွမ်းရန်များတယ် သွယ် သွယ် ကို လေ၊
သောင်ငွေမှောင်ခြေ ရောင်ဝေလင်းထွန်း၊ ပျော်ဖွယ်လွတ်ကျွန်း ပြန်လေသွဲ့မှာ၊
ညိုလဲငယ် ဖြူရောင်ပြာရောင်၊ မယ် မောင် တို့ ချစ်ရေးငယ်မြန်း၊ ကူးသန်းနှံ့
ပျော်ကာ၊ တောင်မန်းငယ်သာ၊ သီလာသွန်းသွန်း၊ ဖြာရွန်းညာလေ၊ ကန်မင်း
ငယ်မှာ၊ လျှံလင်းငယ်သာထွန်း၊ များလွန်း စိမ်းလန်းကြည်၊ ဝတ်ရည်သင်းမြူး
မြိုင်မင်းဦး၊ ငံ့ရွှေမှုကြေ၊ ထုံလေညင်း၊ သာပျံ့မလ္လာ၊ သိင်္ဂါလေ ညိုပြာဖြူဝါ
ရွှေကြာမျိုးလွမ်းမိုးကာသာ၊ ထမ်းမျှော်ရာ ဖေါကွာနှင့်လေး၊ ခေါကာတည့်
ရွန်းစား၊ ဟင်္သာမည်ပြား မယ်ညိုသား၊ ယင်ဘောင် ပျော်အောင် - ဖေါ
နှောင် - ခေါယောင်ဧပင် ကြေးရင့်ကျူး၊ ဇမ္မူမြေမွှေးလေ၊ မတူထေထူးလေ၊
တမူခကြနူးဖွယ်၊ မဟာလေ့ကား ပင်ယံနားလေ၊ ဗျာပါဖြေငြား ပြေနိုင်ပါ
ကွယ်၊ နယ်နန္ဒာကန်သာ ရေလျှံဝန်းစိမ်းလဲ၊ ဖလ်ရှိန်ညို တိမ်မိလ္လာသွယ်၊ ကန်
အောင်ပင်လယ်သာစွ၊ ကျယ်ဘမျှ ပြိုင်ဖက်မတနိုင်၊ လှိုင်လှိုင်လှပုံရာ၊ ရေစာလွန်
ပေါ်ငြား များစုံစီ၊ ခါမှန်ရာသီ သွန်းညိုဖိုးလို့ မိုးနှေယံရင်း၊ ကြိုးစေ့လျှံလင်း၊
သာနထေထေ၊ ရှုလေခလတင့်၊ စံဘေ့မွန်ရွှေညာနေကြည်ရွှင်း၊ အိုင်မင်းတောင်
သမန်၊ မြဟန်လေနတ်ဌာန်၊ မဏ္ဍာကိန်လဲလို့၊ ဆိုယောင်ထင်တေးငြားခုမေးများ၊

များငယ်အံ့နိုင်၊ စဉ်မြိုင်ဖြာဆင့်များတယ်ပွားတယ်၊ သွယ်သွယ်ကိုလေ၊ ယူနေ
 ပြုစေ ကြူထွေသင်းသင်း၊ ဆယ်မည်မင်းကျင့်ရာ - ဆင့်ကာ၊ ညီလှငယ်မှန်နေ ဖလ်
 ဝေ၊ မြန်မြေလုံး ထွတ်ဦးငယ်ထား၊ တိုင်းကား ချမ်းငြိမ်းသာ၊ ရှင်လူကြည်ဖြူ
 ပြည်သူပေါင်း ကြယ်ညောင်းဖြိုးဝ၊ လူဟန်များထွေ၊ လေးနွယ်ဝံသာ ဘယ်
 မှာ ဖွယ်ရာ တွယ်တာဝံ၊ လွယ်ကာပုံ ဖျော်ဖြား၊ ကြင်ကြင်နာနာ၊ ကျူးကျူး
 ဇေးဇေး ဆေးဆေး လေးလေး စည်ကာရွည်ကာ၊ ရွှေငွေရတနာသာ သည်မှာစုံစွာ
 ပုံလာရာ၊ ပြောသူမောသူ သယ်ယူလို့ကုန်နိုင်ပါ၊ ဝေယန္တော၊ မြေမြန်ချာ-နေဖလ်
 ဝါနိုင်တန်း၊ ခြယ်ကာ လှယ်ကာ ဖွယ်ရာထူးဆန်း၊ နန်းအောင်ချာ၊ စိန်ကြောင်
 ခြယ်၊ - နီလာသိင်္ဂါ ဇမ္ဗူရောင်မှန်း၊ လျှမ်းတင့်တင့် ပွားဆင့် ရှန်းလန်း၊
 မြူထောင်ခြည် မှောင်နည်နှင့်သာ၊ ပျံ မည် ခန့် ထွေ ဆန်း၊ ရာ ပြည် ထောင်
 ပြည်ထောင် တိုင်းခန်း နိုင်နိုင်ငံမင်းပန်းက၊ ရှိန်းမြန်းခိုခါ၊ ဖြူပြာ - မူရာ
 သူဇာ နှုန်းသား၊ ခုကွေးမှား၊ တင့်ဟန်ဖျော်ဖြား ရံရွယ်စေသား၊ မန်းညာ
 တောင်ပေါ် သုံးရွှေဝန်းခ၊ မြန်မြေ သပြေသပြေ၊ ငြိမ်းလေမသွေမသွေ၊ မြန်
 တောင်သာထွေ၊ ပြန်ဘေညွန့်မှာ၊ ကွန်လုံဖြာမိုးဖျား ရေမီးသား၊ ရောင်တော်
 ထွေပြား၊ ကြူးလွန်ပွားဆင့်၊ ကဲမြင့်လေလေ၊ ရှန်းတင့်ဝေဝေ၊ ရှင်တော်ညာနေ၊
 မြတ်ဆံ့မေ့ပွင့်၊ များနေပုံဖြိုး မောင်းရွှေ ရေမီး၊ အံ့ရာလွန်ဝှဲချီး၊ ညီးတေဇာ၊
 သည်သာ သည်မှာ၊ ကြုံလာ ကြုံငြား၊ ဘုန်းတော်ကိုယ်စား၊ ကြည်ဖွယ်သားနှင့်
 အလွန်ပင်၊ ရေသော်ဖြင်၊ မှန်ကူမြတ် ဆူဆူပေါင်းလျှံ လူရောင်နွယ်၊ မိုးယံဝယ်
 ညာဗယ်ဝန်းလျား၊ တေဇာနွံ သျှင်စောဖျား၊ နေနှုန်းထား၊ ရှေ့ဘုန်းအား၊
 သည်သာ သည်မှာ၊ တည်လာထွန်းငြား၊ မာန်မြူမမှု သိင်္ဂါယာ မာ ထင် ရ၊
 နှိုင်းဖွယ် နှုန်းဖွယ် ကိုလေကိုလေး၊ ဝေးလွန်းကျွန်းနိုင်ငံခြား စုံရိမ့်ကြာ၊ တင်လှံ
 ကာများပုံရာ၊ ပဏ္ဏာနှင့်လေ၊ ဆယ်ဖြာတည့်ညွတ်ဦးထား၊ ရွှေငွေဆင်မြင်း သည်း
 ရင်းသော်တာ၊ စံရာရွှေညီလာ - သီဟာ - ဘမရာထား၊ ဖြိုးမြင့်မြင့်-ကိုးဆင့် ဖြန့်
 ဝန်း-ထီးဆိုင်ဆိုင် ရောင်ပြိုင်နှင့်လေး၊ စည်မြိုင်လှ-လင်းထွန်း၊ ဘယ်ပြည်ဘယ်တိုင်း
 ပြိုင်ဆွယ်စံကျွန်း၊ ကောင်းညွန့်ဆိုကာ၊ ဧရာ အဏ္ဏဝါဗိုလ်ပါပေါင်း၊ ငြိမ်းမှုသွန်း
 လောင်း၊ လေရေမြေစောင်း၊ ရဲကျန်ယုံပေါင်း၊ သူပြုလာစေ၊ နှင်းနေမောင်းသို့၊
 တံ့နိုင် အကြေအကြေ၊ ရွှေယိုင် အကြေအကြေ၊ ခုဖန်ရေရေ၊ လွင့်လေလွင့်
 လေပင်။ ။ ရာရာဝင်းပြူ၊ ရှေးကငယ် ကြားဘူးကြုံပေရ၊ ရွှေမြေတိုင်းသူကယ်
 ယူခွင့်၊ သည်မှာ ဘုန်းပန်း ပျော်ခန်းသာထွေယဉ်နေ မှန်လွန်းငြား ကြော့ရွန်းစား၊
 ကြည်လှငယ်၊ ရှေ့ညီရွှေညီ ကေသီလုံး ထွတ်ဦးငယ်တင်။ ။

၇။ သိချင်းခံကြီး

ဒီပါလေ - အောင်ချာလေ မှန်လှလှ၊ သီတာလေ ခွေကာရံဝန်း၊ ရှေ့ပြည်
 လေ ရှေ့တံလေ သာလှလှ၊ အဆောင်တော်မှာ သိင်္ဂီလှိုလှိုလန်း - ပြောင်ပြောင်
 သာရွန်း ထွန်းပပ၊ မိုးလုံးလှိုဖြာ၊ ပြာပြာသာလင်း ဝင်းမှည့်မှည့်၊ ထူးလည်ရှေ့
 သား အဆောင်ဆောင်များ တွေးမှား တွေးဆိုမှားကြကြ၊ မီးရောင်ခြည်
 ဝင်းဝင်း လင်းရှေ့ရောင် ရှေ့ရောင် ရှေ့ရောင်လင်းမျှ၊ မင်းဝံရွှန်းသင်္ဃာလေ
 ဆောင်ဆောင်သာ ဘုံတိုင်း ဆိုင်းဆိုင်းရံကာ၊ ပြိုင်နှုန်းဆိုရေးကင်း၊ မှောင်မျိုး
 လင်း၊ နေ နေ နေလ ပေါ်ထွန်းမြူး၊ ထိန်ဝှန်ဝါ - ရောင်သာမိုးက လှုပ်နှယ်ပြ
 ကာပြကာ၊ ညီးညီးဝင်းမှည့် ထွန်းလင်းထိန်ဖြာ၊ ရောင်ရွန်းတေဇာ ကြေညာ
 ကျော်ကျူးဆန်း၊ ဖလ်ရောင်မှန်ရောင်၊ ရှေ့ရောင်တည့် စိုရွန်းရွန်း၊ စိန်ရောင်ခြယ်
 သန်း ထူးဆန်း ထေ့လှ၊ ခေါင်နန်း ပြောင်ရွန်းဝင်း၊ မှောင်မျိုးလင်း၊ နေ နေ
 နေလပေါ်ထွန်းမြူးထိန်ဝှန်ဝါ ရောင်သာမိုးက၊ အံ့ရာ အံ့ရာ အံ့ရာသာ၊ ထိပ်စ
 ထိပ်ခေါင်တင်ငယ်ကိုလေး၊ စုံပေါင်းလေ ယုံသား တင်ထားထိပ်မှာဆင်။ ။

၈။ ကေတုမတီ တောင်ငူမင်းကြီးဆို - သိချင်းခံကြီး

ဘုန်းမိုးသွန်းလောင်း၊ ရွာစေ့ - ဖန်ဝေ - ချမ်းမြေ့ထေ့ထေ့၊ အောင်
 ချာမြေ ဒီပါကြညာ တိုင်းမြို့ပြပြည်ရွာ၊ သိမ်းသိမ်း မြန်းမြန်းရံကာ စံရာ
 ထူးထေ့လှ၊ အာဏာခေါင်ချာ မိုးလို့လို့စေသာ၊ ဝင်းရွန်း ရောင်ဝါ၊ ညီးညီး
 လင်းလင်း၊ နေရောင်ခြည်မောက်ဖြိုး၊ ဘုန်းတန်းခိုး လှိုင်ပွင့်လင်း၊ ဘယ်ပြည်
 ဘယ်မင်း၊ ပြိုင်သူဆိုင်သူ ရန်သူဝေးကြ၊ ရတယ် ရတယ် ရတယ်နှင့်သာ၊ ထူးဆန်း
 လှ ထေ့ထေ့ပင်သာ၊ ရွှေဘုန်းတေဇာ၊ ခေါင်ချာပိုင်သိမ်းမြန်း၊ ဣန္ဒာဒေဝါ၊ ဆို
 ရာတည့် ပုံနှုန်းနှုန်း၊ ပုံနှုန်းနှုန်း၊ ဝေယန်ဘုံခန်း၊ ရွန်းရရွန်းပြောင်၊ ထိန်ဖြာနေ
 ရောင်၊ အဆောင်ဆောင်၊ ပြောင်ရွန်းဝင်း တောက်ထွန်းလင်း၊ မွှေးကြူသင်း
 ပျံ၊ ဘုန်းပန်းတေဇာ အာဏာခေါင်ချာ - ဖြာဖြာမိုးလို့ရတယ် ရတယ် ရတယ်
 နှင့်သာရှင်။ ။ ထိပ်စ ထိပ်ခေါင်တင်ငယ် ကိုလေး၊ ယဉ်ကြော့မှူး ထေ့ထူးတည့်
 အံ့ရာပုံ။ ။

၉။ တချက်လွတ်-သိချင်းခံကြီး

ဆဒ္ဒန်အိုင်သာ၊ ရှေ့ကြာညီးလို့လင်း၊ သောင်တင်းလေ သောင်တင်း
 လေး သောင်တင်းလေ ငှက်တော်၊ တီတီတုတ်ကယ်နှင့်သာ၊ ချည်ခင်စွတ်ကယ်
 ဟစ်ကြွေးကာ၊ ရစ်ထွေးကာ၊ မြစီတွေးမှာ၊ ချစ်ရေးဆာ၊ ရင်တုန်းငှက်ကယ်-ရေ
 ပေါ်စံရွှင်၊ ဝမ်းဘဲဟသွံာ ပင်ငယ်ကိုလေး၊ ချစ်ခင်ဟန်နှင့် လည်ချင်းတင်၊

ငှက်လွန်းကြင်ငယ်၊ စံရွှင်စံနန်း နွဲ့ကြကြ၊ ရေပေါ်ဝဲ၊ ခိုလဲချိုးလင်းပြာ၊ ဘုတ်ဝါ
 နီလှဒေါင်းငယ်နှင့်သာ၊ မဲပြာဖေပြုံးပြောင်မ၊ ရှေ့စာ သောင်းသောင်း၊ ကျေး
 ပေါင်းတမာ ခေါက်ရှာတည့် မြူးမေး၊ စင်ရော်ကျူးလို့ကြေး၊ ပိတုန်းထပ်တရာ၊
 ရှေ့ကြာထဲက၊ လိပ်ပြာဝတ်မှုစုတ်ကနှင့်သာ၊ ကရကတ်ရည်ရွှေ၊ ဖော်ထွေ
 ကျူးရင့်၊ မြူးစားကူးသွား ပျော်ကာပျံကာ၊ ပြည်စိုး ဇီဝဇိုင်း - ငှက်တွေမှာသာ၊
 ကြော်ငြာသံပေး ကြေးသည့်ကမ်းနားမှာ၊ လေပြေလာသောခါ၊ မြူးလာတည့်
 သုတ်ဖြူးသွင်း၊ ငုပ်ကူးဆင်း၊ ကြာနှင့်ကြိုင်သင်း၊ ငှက်ချင်းပျော်ကြ၊ ကန်တော်
 မှာသာ၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်လဲ တိုင်းသိဘဲ၊ ကြာစွယ်ကိုစား မြူးသွားဖိလာ၊ ရံခါတည့်
 သောင်းသောင်း၊ ခြေရုံ များလှတောင်း၊ စွယ်ပေါင်းနီလွင်၊ ကိုယ်ပြင်ဖွေးလှ၊
 ကြော့တယ်-ကော့တယ် မော့တယ်နှင့်သာရှင်။ ။ ကြာမျိုးဆန်းလှ - အိုင်နန်းစံ
 ပျော်ရွှင်တယ်ကိုလေး၊ ငှက်တွေမှာလဲ ရေနိုင်ဘဲ၊ ဆဒ္ဒန်အိုင်ထဲပျော်စံဝဲကာ ရှင်။

၁၀။ မင်းရဲကျော်စွာ-သီချင်းခံကြီး

ဇမ္ဗူကျွန်းလုံး၊ သိမ်းကျုံးပေါင်းရုံ၊ ဘုမ္မိပတ်ကုံး၊ ရေမြေကောင်တော
 ဆုံးမျှမျှ၊ ချုံးချချ၊ ကျွန်းကျွန်းတိုင်းခန်း၊ မင်းပေါင်းထီးနန်း၊ နိုင်ငံကျယ်စွာ၊
 ထူးထူးဆန်းဆန်း၊ ဝန်းဝန်းလျားလျား၊ နိုးဝေးအများ၊ ပိုင်သန့်ပိုနင်း၊ ကျယ်
 ဝန်းနိုင်ငံ၊ မင်းဝံအောင်ချာ မြတ်စွာ ရွှေဘုံနန်းကက၊ ထွန်းပပ၊ ညီးလင်းရောင်
 မျိုး နေတူရိုး၊ သိမ်းမြန်း ပိုင်စိုး အခေါင်မိုး၊ စံကာလေဘုန်းတန်း လန်းလန်းဝင်း
 ရှန်း၊ မိုး - မျှယဉ်မျိုး ပုံရာမှာရှင်၊ ရောင်ထင် လျှမ်းလျှမ်း မင်းခမ်းမင်းနား၊
 စုံစွာလျှပ်သား၊ စိန်ကြောင်နီလာ၊ များနှင့်နှင့်၊ ပွားဆင့်ဆင့် ကိုးပါးမျက်မျိုး
 ဖိုးကားလွန်ကြူး၊ ခြယ်လှယ်စီကာ၊ ကြီးနန်းအချွန်း ကွမ်းလောင်း အရွှန်း
 ထူးဆန်းအမွန်း၊ နေလား လျှပ်သား ထင်မှားချေကော၊ ရွှေနာရဏီ သိင်္ဂီစံလှော်
 ပြုံးမြင့်မြင့်၊ ကဲဆင့်ဆင့်၊ မင်းတို့ဆောင်ငြား အရာများ၊ တိုင်းပစံစား ယဉ်ရာ
 သား၊ ဖွယ်ရာလေ - ထူးခြားလေ ကြူးကဲရွှန်းစား၊ ဆန်းလှထွေထွေ သည်မှာ
 ပုံယင်၊ ရေလျှင်ပျော်ရွှင် ကြာတင်နိုးမျှ၊ ဘုန်းလှံလှံဖြိုး ယဉ်မျိုးချုပ်တော်မူ
 သည်ကိုသာ၊ ရှုရာများလှ ဇေးချင်းကျူးချင်း နာဖွယ်ချိုသာ၊ ယဉ်လှလှခြံစွာ၊
 နတ်ဘုံမှာလိုလဲ၊ သည်တင် ရှေ့ရှေ့ပြည်သာ၊ ပြည့်စုံစွာ ဖြစ်လာထွေထွေငယ်
 ဆန်း။ ။ နှစ်များငယ်ဖြင့် ပွင့်လင်းငယ်သာထွန်း၊ စည်ပင်ပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာ၊
 ကျွန်းအောင်ချာခန်း၊ ဘုံသာတည့်နန်းတွင်း၊ သင်းသင်းမွှေးလှိုင်ဇေးကြိုင်ပန်းက၊
 နှင်းပန်းလောင်းပန်း ပန်းယုန်းပန်းသွန်း၊ နော်ဇာရွှေဝါမလ္လာရနံ၊ မဟာလှေ
 ကား၊ ရွှေသားပန်းသစ္စာငယ်ကိုလေ၊ ဆတ်သွားဒန်းက အနန်းအနန်း၊ မာလာ
 မာလာခေါင်ရမ် နှင့် ဇီဝဂါနှင်းဆီသာ မဇ္ဈဒန်း၊ ရောနန်နန်း ဥယျာဉ်ငယ်မှာ

နန်းစဉ်သာ ယဉ်ကျေးဆန်း။ ။ နုပင်နုလှ ဆင်းသွယ်သား၊ ရွှေဘားပွင့်နီဝါ၊ သူဇာစန္ဒာ မည်သာနှင့်လျော် ကုံးသီ ပျော်ပါး ပျိုတော်ရွှေမျှား ရံခါ ထံပါး၊ ဦးထားရှိရည်၊ သာကြည်တည့် ထပ်လောင်း၊ ပုံလာများဆုတောင်း၊ တောင်သောင်းသင်္ချာ တိုးကာမိုးလှ၊ နုပွယ်ချိုသာဖြစ်ပေရလေ၊ ထူးထူးထွေထွေရွှေရွှေမျှားလှ၊ တိုးပွားဝန်းလျား အင်္ဂါစုံစွာ၊ ဆောင်ကြ ဆက်သွင်း၊ ဆင်မြင်းရတနာ၊ ကညာဆယ်ပါး ထူးထူးဖြူဝင်း၊ စံဆောင်ဘုံမှာ ခြွေရွှေရုံကာ၊ ဒေဝီသူဇာ မူရာက ဖြစ်မျိုးရှင်း၊ တောက်ထွန်းလင်း၊ နတ်နယ်ပုံခင်း၊ မယွင်းတူမျှ၊ မူရာကလျာတင် ဆင်ယင်သည်နှင့်သာ၊ ပျော်ရွှင်စံစား တရားနှင့်ညီ၊ ယဉ်မှီတည့်ဖက်ကင်း ဘုန်းအင်သာကြီးလှသည်မင်း၊ ပုံခင်းနှိုင်းရာ စကြာမင်းသို့ သက်တော်ရှည်သည် မြင့်သည် မြတ်သည်ပင်။ ။ တိုင်းခွင်မြလို၊ ရှန်းလှနုပျို ပျိုငယ်ကိုလေး၊ ပျော်ရွှင်စံစား ရေစာများ၊ ဘုန်းလှိုင်ပွင့်ငြား မြိုင်မြိုင်သာစည်ပင်။ ။

၁၁။ ကေတုမတိ တောင်ငူမင်းကြီးဆို-သီချင်းခံကြီး

ကျန်း လုံး သိမ်းကျုံး စံစံ ပယ်ပယ် များပင် များလှသွယ်၊ ရည်ခရာကို သည်မှာ ပုံလာ ရှမ်း၊ မြေမြေစုံစွာ၊ ဆန်းဆန်းထူးထူး၊ ထွေထွေလာလာ၊ နန်းအောင်ချောမွှာလေ၊ ဘုံသာဆောင်မှာ၊ ပျောင်းနုနု-ယဉ်ရာ၊ ရှန်းရှန်းကိုယ်ဝါ၊ ဝိုးဝိုးဝင်းဝင်း၊ ယဉ်ရာယဉ်ဆုံး၊ နန်းလှိုင် ပွင့်လင်း၊ ဖြူပြာရောင်ချင်း၊ ထွေထွေပင်သာ၊ မူရာပျောင်းပျ၊ နုတယ် နုတယ် နုတယ်နှင့်သာ၊ များတောင်းပေါင်းစု၊ သိန်းသောင်းထောင်ရာ၊ ရွှေနန်းသခင်၊ ဆောင်ဆောင်ရာ ခြားနား၊ ဒေဝီစန္ဒာ သူဇာနှင့် တူယိုးမှား၊ တူယိုးမှားရံခါ ထွေပြားထူးခြားဂုဏ်အင်၊ ယဉ်ပင်-ယဉ်မျိုးကြူး၊ ထွေဆန်းထူး၊ ရှင်ပျော်မြူးကြ၊ ဝန်းလျှားထံတော်-သာကြည်ထွေငေါ်၊ မြင်မြော်နှိုင်းရှိ၊ ထွက်ပြုလှတယ်လှတယ်နှင့်သာ၊ ရဲရဲ-ထွန်းပ၊ ရှန်းရှန်းဝေဆာ၊ ယဉ်ရွှေဖြူပြာ စန္ဒာရောင်သင်းထွန်း၊ သိင်္ဂါဇမ္ဗော၊ ရွှေလှော်တည့်ပုံနှုန်းသွန်းဖြိုးဖြိုး၊ ရှင်လန်း ဘုန်းတန်းနေဝါ၊ ပြောင်ရွန်းဝင်း မှောင်ဝေးရှင်း၊ စမ္မာယ်ရေးခွင့်၊ တိုင်းကျေးပြည်ရွာ၊ ရွှေဘက်ပညာ၊ ဗျူဟာဩဇာ၊ အံ့ရာ-အံ့ရာ စုတယ်နှင့်သာရှင်။ ။ မြန်းမြန်းထွတ်ချာ တင်ငယ်မှာလေး၊ နှုန်းရာယဉ်ဝေး နုယဉ်ကျေးတယ်ရှင်။ ။

၁၂။ မြင်းခင်းတော်ဘွဲ့-သီချင်းခံကြီး

နှင်းတမြူးမြူး - ညှင်းလေ ဆော်ဖြူး၊ ဟေမန်သာမော - ကျူးရင့်ရင့်၊ ရှန်းစို - ခွါညိုပွင့် - ဖူးစိုစို၊ မွှေးဂမုန်းပန်း၊ သင်းကြိုင်ကျော်လန်း၊ ရွှေသဇင်ထူးဆန်းလှလှ၊ ကောင်းအောင် - တောင်ငူနှင့် ရှမ်းပြည်ရွာ၊ ထုံးမယွင်းမှား ဆိုင်ပိုင်ဆောင်သား၊ ထံတော်ရွှေဖွား၊ ညွတ်တွားဆက်လာ၊ ယဉ်ကျေးနှံ့မွှေး၊ မြတ်ဆင်

ရာ၊ အောင်ချောရွှေနှန်း၊ မြန်းပျော် မြန်းပျော်- ရှင်ဇေးကြည်၊ ရာသီခါမည် သာ
 သည်တည့် မြင်းခင်းပဲ့ဖြိုးဖြိုးကဲ၊ ဗိုလ်ပါသရဲ၊ ခေါ်ဘိဏီအောင်၊ ခြေရွှေရုံဆောင်၊
 ပေါက်-ပြောင် အရောင်စွယ်ချင်း၊ ဦးမော်စံခင်း၊ ရန်အခေါင်နင်း ရဲချင်းအန်ဆို
 ချပ်သန်းမိန်ညို၊ မောက်တိုဝင်းဖွင့်၊ ဒိုင်းလွှားရှင်ရှင်၊ ထူးခြား သွင်ပြင်၊
 လှံပျံလှံလျင် စက်ဝင်စုံစိမ့်၊ လွင်ကာလွတ်ကာ ခန့်ရှယ်အံ့ဖွယ်၊ လေးမြှားမီးပွင့်၊
 မူးပေါင်းမတ်ပေါင်း၊ ဆင်ယင်စုံစီ၊ ပြည်ကြီးရွှေနှန်းမင်းဌာနီ၊ ပီပီရှင်ပြုံး၊ ထုံးမှန်
 စဉ်ရှေးလာ ဣန္ဒာဒေဝါ သာယာဆု ကောင်းခြီးမှန်း၊ သောင်းကျန်းခန်း၊ ရှေ့ဘုံ
 ရွှေနှန်း၊ မန္တလေးတောင်၊ ညာမြေရန်အောင်၊ ဘုန်း-ရောင် တထောင်ခြည်ဝင်း၊
 နတ်ရှင်နွယ်ရင်း၊ နေဘုရင်မင်း- ထွန်းလင်းစိုးစံရာ ပြည်ကျန်ခံ သက်နဲ့ဦးချ၊
 သည်မှာ စည်ကာ ပြည်ရွာ သာယာ၊ အာကာ ဖြိုးမျှ၊ မြတ်ရွှေ မြတ်ငွေ -မိုးစေ
 ကော့ မည်ပင်။ ။ ရွှေဘုန်း ဘုန်းမျှာ ရှင်ပေကိုလေး၊ သက်ရာပေါင်း
 ရှည်ကြောင်းတည့် ဆုပန်ဆင်။ ။

၁၃။ ဦးအောင်ဦးဆို-သီချင်းခံကြီး

တောဟေဝန်တောင်၊ သာခေါင်- သာခေါင်ကျူးလို့လေ၊ ပန်းမျိုးတည့်
 ထူးထွေ၊ ရည်တိုင်းတဲ့ အံ့ဖွယ်သာ၊ နီရွှေဝါ စိမ်းလန်းဖူရင့် ပန်းသွန်းအနံ့
 သဇင်နှင့်သာ၊ ဆတ်သွားဒန်း၊ လေလေလေမြန်းလေမြန်း သွေးလျင်ဇေးလျင်၊ ကြိုင်
 မွှေးပျံ့ရှား၊ ပင်မြင့်ပန်းစကား၊ မွှေးကြူကြူသင်းပျံ့ပျံ့စွာ၊ အထွေလာ ဝေဝေဆာ၊
 မဉ္ဇူဇလတ္တာ နော်ဇာရွှေဝါ၊ မာလာသိင်္ဂါ ရှန်းတင့်တင့်လေ၊ နှင်းနှင့်
 မိုးစေ့၊ သင်းခေတည့် ပန်းရင့်မာ၊ ဗျာပါယူပန်း ထွေထွေဆန်း၊ နှင်းဆီနွယ်ဒန်း
 ဝေဝေလန်း၊ မိုးစေ့ခေါင်ရန်း၊ ရွှေနွယ်ပန်း၊ မွှေးမြတ်စွာနံ့သာပင်မြင့်၊ နန်း
 နန်းငယ်မှာ၊ တူကယျဉ်ကာ-တံတယ်နဲ့တယ်၊ ကိန္နရီဖိုမ ရှင်ကြအကြူးသား၊
 ပတ်ကုံးငယ်ညို၊ တောလုံးငယ်သာမှိုင်း၊ ပင်ပင် ပင်တိုင်း ပင်တိုင်းစဉ်ကာ ယှဉ်ကာ၊
 စိမ်းရင့်ရွှေကြာ၊ ထွေထွေလာလာ၊ ဖြိုးလို့သာ ထူးထူး၊ ငှက်ပေါင်းငယ် ကြော်
 ငြာသာဇေးရင့်ကျူး၊ ခေါ်ထူးလေ ပျော်မြူးလေ။ ကျော်ကျူးလေ - ကျော်ကျူး
 လေ၊ ပျော်မြူးလေ ခေါ်ထူးလေ ကျူးကာသန်းလို့လေ၊ လွမ်းဖွယ်စေပင်
 မြင်တိုင်းထက် အံ့ဖွယ်ကို၊ လေချိုချိုဖြန်းလို့ တောပန်းနံ့ပေါင်း၊ ကြိုင်စွာတည့်
 လှိုင်လှိုင်၊ အင်ကြင်းစုံစွာ ငုံ့ဝါ၊ နှင်းနှင့်သစ္စာ၊ ထွေထွေလာလာ၊ ဖြိုးသာလို့
 လှောင်းလှောင်း၊ ပန်း ပန်း ပန်းထိမ်ငို၊ ဆိုဖွယ်သား များလှတောင်း၊ ကြိုင်
 တောင်း လှိုင်-တောင်းလေ၊ မြိုင်စောင်းသာထွန်းလေ၊ မြူးရှန်းဝေးလေ ညွတ်ရာ
 မွှေးပျံ့ အကြူး၊ ချယားကြိုင်လူ၊ မဉ္ဇူတည့်ပန်းရင်းမာ၊ ပြာပြာသာ စိမ်းလန်း၊
 ဖူးရင့်ပန်းတခိုင်လုံး၊ ယိုင်ကာတည့် ညွတ်ရုံး၊ တိမ် လုံး ပြည့် လျှပ် ခြည်သွယ်၊

မိုးလုံးပြိုမည်နွယ်ကိုလေး၊ လွမ်းဖွယ်သာဟောဝန် တောင်ကသာမိုင်း၊ မိုင်းမိုင်းဝါ
 တယ်၊ ညက် - မြလို့ ကျယ်လို့သာ၊ ရေပေါက်ပုလဲ၊ စိုလို့ - တဖဲ့ဖဲ့ လေချိုဆော်
 ဖျန်း တောပန်းမွှေးလှ၊ ကြင်သူဝေး ပူဆွေးဘို့သာ၊ မိုမိုမိုင်းမိုင်း၊ သုံးထောင်
 သာလှ၊ တောတောတောငယ်မှာ၊ စုံကာ-ငုံကာ ပုံရာစုပေါင်း၊ မြူးဟိသံညောင်း
 အလွန်ပျောင်း၊ ဇာမရီဒေါင်း-တိုးအောင်းဆင်မှာ၊ ရံခါတည့် သောင်းသောင်း၊
 ခြေရံများလှ၊ ရုံးပေါင်းရုံးပေါင်း၊ ထွက်စံကာဖိုမသံသာ၊ ကြော်ငြာကြေးလို့၊
 တွဲတယ် နွဲ့တယ်နှင့်သာ၊ ဆန်းဆန်းငယ်လေး၊ ဆန်းဆန်း တိုးဆင့် ပန်းမျိုး၊
 ပန်းမျိုးစုံစွာစုံစွာ - ပင်တိုင်းပင်တိုင်း ဝေဝေဆာဆာ၊ ထွေလာ ရင်ရှုကျူးလို့၊
 သာမျိုးစုပုံ၊ ရခုံဂနိုင်း၊ ကြိုင်ကြိုင်တည့် မွှေးမျိုးဆန်း မွှေးမျိုးဆန်း၊ နှင်းဆီ
 ခေါင်ရန်း၊ နတ်ပန်းသကမဇူ ရှေ့ပင် ကြာတောနှင့်စည်ပင်၊ မဏ္ဍာအိုင်နန်း၊
 ထူးဆန်းထွေထွေ၊ ရေသော်တည့် ပုံယင်၊ ကုန်စင်များလှ၊ ကူးသန်း ကူးသန်း
 ပျော်ကာပျော်ကာ၊ ဖိုမသံသာ ကြော်ငြာကြေးလို့၊ ချစ်ဖွယ် ချစ်ဖွယ်သာရှင်၊
 သုံးထောင်တောမှာ တိမ်ကြောနှင့် မြူမင်းလွင်ငယ်ကိုလေး၊ မိုင်းရီဝေလဲ၊ ဖြေ
 နိုင်ဘဲ၊ သက်တင်ရောင်ခဲ၊ တိမ်ညိုမံ့မှာဆင်။ ။

၁၄။ သီချင်းခံကြီး(၂-ပုဒ်)

(က) ဘုန်းထူးဝေဆာ၊ တောင်ညာ တောင်ညာ၊ ကျွန်းမှာတည့်လေး၊ ထွန်း
 လင်းလျှံဝါ၊ အောင်ချာမင်းဝံပြည်၊ သံသံဝါကျူးရင့်ဇေး၊ ဘုန်းတန်းပန်း
 ဘုန်းရှင်တော်တည့် တော်ခရညွန်း။ ။ ရှေ့ခွန်း ဟတယ် ပြတယ် ရှေ့
 ကြငှန်း၊ ဆင်ရာရွက်ဦးဝန်းမြင်းမိုရ်ချာ၊ ဖူးညွန့်၊ ညွန့်နွယ်၊ ရေကြည်
 သီတာ၊ ခုနစ်ခေသာ၊ တောင်စဉ်ရံကာ၊ ဝန်းလို့လို့ပင်၊ မိုင်းမိုင်းညိုဆင်၊
 မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း၊ မြရောင်ခြည်၊ ပန်းလောင် ခွေသွင်း စမုန်ဆင်း၊
 မင်းဝံတောင်ရင်း ရောင်ခင်း၊ စိမ်းကြည်လင်ရင်း ယင်ဘောင်ချင်း၊ ပေါင်း
 ရွက်ခဆုံကြ၊ ကျွန်းထိပ်ဦးငယ်မှာ၊ စီးဝင်နှုန်းအင်၊ မြရည်ကျသည်
 တောင် ကျဲနဖါး၊ လိုဏ်ကအောက်လျှိုသွား၊ ခပ်သိမ်းငယ်လှ သောက်
 ချိုးငြား၊ မော်ယုန်းဘေ့သီခေါင်ချာ၊ ထွန်းလို့ ဝင်းဝင်းဝါ၊ ကိုးဖြာ
 ရောင်ခြည်၊ ဝန်းလည်တည့်ညီးညီး၊ မြနန်းဘုံသာရောင်ဖြာ၊ သာထွန်း
 လို့လင်း၊ စံခင်းလေး လျှံလင်းလေး၊ ဖြူဝန်းလေး လျှံထွန်းလေး၊ မှော်
 ကွန်းပေ၊ ပွင့်လင်း ရောင်ခြည်ဖြိုးဖြိုး၊ ပိုင်ပိုင်လှိုင်လှိုင်မွှေး ကြူကြူ မဇူ၊
 ငုံဖူးသို့သို့၊ သုံးရွှေရံများတင်ကာ၊ စေခမ်းနား ခေါင်ဖျားထွတ်ရာဇာ၊
 ရှေးမင်းစကြာပင်လဲ၊ နှုန်းစပ်ကာဖူးရ ဖူးသာပင်၊ ထုံးစံညွန့်ရန်မျှ
 သာစုံမှာ၊ မြင်ရမှတ်စွဲ ရှေ့နန်းထဲ၊ ဘုန်းတော်ပသည်၊ ရာမင်းထွတ်ဦး

ကိုင်း၊ မြင့်မြို့မြို့ညွှန်း ဝေယန်နှုန်းနှုန်းငယ်မှ၊ စိန်သစ်မြွှာ၊ လျှံဖြာထွန်း
 လင်း၊ နှုန်းစံဘုခင်း ဝေယန်မင်း၊ ပုံမသွေယွန်း ကိုးပါးမျက်ရှင်၊ ရောင်
 ရောင်တင် မှောင်စင်ပ၊ ညီးမျှလင်း၊ ဘုန်းညွှန် ဘုန်းခေါင်ချာ၊ တိမ်
 ပြာထဲက- သက်လှာပေါ်လာ၊ နောက်လာ ရောက်လာသောနွယ်၊ လျှံမျှ
 လျှံမြို့မျှ၊ ဘုန်းမိုး ဘုန်းတေဇ တေဇာ- တောင်ကျွန်းခွင်လုံး၊ တမ္ပဒိပါ
 ကြော်ညာရန်ဦးမျိုး၊ သာယာလျှိုးနှိပ်၊ ရှေ့ပြည်လုံးတည် စည်ပင်၊
 သာရှင်တည့်ဇေးဇြိမ်း၊ ဇေးဇြိမ်းစံကာ ပျော်ရေး ခြားခြား၊ မင်းပွဲ
 စုံသင် သံညောင်း၊ ရှင်ရှင်တည့်သာဘွင်၊ စောင်း ညှင်းတေးကျာ
 ညီတညာတည့်၊ ပေါင်းစီးယှက်ကာ၊ စဉ်က ယှဉ်ကာ၊ ယဉ်ရာ ထူးဆန်း၊
 ကြိုင်တဲ့ ဇေးဝယ်သာ၊ ယဉ်ရာရှေးလို့၊ ထောက်သည် - ကောက်သည်
 လျှောက်သည်နုချိုချို၊ မြင်းမိုရ်ထိပ်ဝယ်၊ သူ့ပြည်ကြီးနွယ်ငယ်ကိုလေး၊
 ဘုန်းတော်ရောင် ဇေးပျံကြွေမှု၊ ရန်မပြုရေး - လင်းမြို့မှေးလို့စင်။ ။

(ခ) ဇမ္ဗူမြန်ချာလေ ထွန်းပပ၊ သောင်းဝန်းလည် ယူသိမ်းယူသိမ်းချုပ်တော်
 မှ၊ လှိုင်ကြူမွှေပျံ့ပျံ့၊ ထူးထွေလည်၊ ပြည်ပြည်တည့် နတ်များမင်း
 စံခင်း၊ နတ်နွယ်ပ၊ သည်ရှေ့ - မြန်နန်းသာ၊ လှထွတ်စိုးမြန်း၊ မိုးယံဦး
 ငယ်ကသာ၊ ထိန်ပြာလျှံဝါ၊ နေခြည်သော်တာ၊ ရံသည်ပေါ်လာ၊ ထွန်း
 လို့လို့ပင်၊ ကျွန်းလုံးဝေဆာ၊ ဝါဝင်းလျှပ်ခြည်ရောင်၊ ဘုန်းဝေကျော်ခြား၊
 ပြိုင်သူရှား စိုးနေစံစား ယဉ်ရာသား၊ ထူးထွေရာထား ခေါင်ဘေဇာ၊
 နန်းဗိမာန်ဘုံမြင့်စွန်းငယ်၊ နှုန်းရာနှိုင်းရာ မျှသည် မျှသည်၊ နေလအလား၊
 မာဆာနတ်ယိုးမှား၊ ထက်ဘုံလျှံ တောက်ထွန်းဝင်း၊ စံခင်းအောင်ချာ
 ဗေလည်၊ ထူးဆန်းထူးသည်၊ နန်းသာရှေ့ပြည် ဝန်းတည်သိမ်းမြန်း၊
 ရှန်းရှန်းသော်တာ၊ ပေါ်လာလင့်စင်ထွန်း၊ ရောင်ရှန်းလေး ပြောင်
 ရှန်းလေး မှောင်ရှန်းလေး၊ ရာစင်းလေး စံစင်းလေး၊ ထံရင်းဦးညွတ်
 ခေခါ၊ မင်းခမ်းစုံစွာရွှေသားများခြေသို့ရောင်၊ ဆောင်ယောင်ညီးငယ်မျှ
 မင်းခမ်းစုံစွာ၊ ရံခါတည့်ကျင်းထား၊ ခေါင်ညွတ်ဖူးမှ၊ ဆောင်းရိပ်ဖြူငယ်
 မှာသဲ၊ ဝန်းယှက်ခါလှိုင်းပင်လန်းသည်လေ၊ ထွန်းလျှံ ဝင်းလျှံ၊ ပသည်
 လနွယ်၊ သာလှရိပ်ဝဲ၊ ဘုံမြင့်မြတ်နန်းထဲ၊ မြန်ခွင်လေဥကင်တော်ပဲမှ၊
 စဉ်ကာ ယှဉ်ကာ ယဉ်ရာ တင့်တယ်၊ သွယ်သွယ်ထွေပြား ထူးထွေရာခြား၊
 မင်္ဂလာသာခမ်းနားအင်္ဂါ စုံစွာတည့်ထူးဆန်း၊ ရှင်လူးလန်းလို့၊ ဘုန်းလန်း
 ဖြာဖြာ၊ ဝေဝေဆာဆာ၊ စဉ်လာတိုးဆင့်၊ သက်တော်ရာကျော်၊ ထွန်း
 ပေါ်တင့်အောင်၊ ရှန်းရှန်းတိုးဆင့်၊ ဘုန်းမိုး ဘုန်းမိုး၊ သီတာ
 သီတာ၊ ပြည်လုံး ရှင်ပြုံးစည်ပင်သာယာ၊ ယာမာတူနှုန်း၊ ထွန်းလျှံသာ
 မျိုးစုံ ရှေ့ဘုံပြောင်ပြောင်၊ ဆောင်ဆောင်တည့် ထူးထူးဆန်း၊ စံရာရွှေ

နန်း ထူးဆန်းပင်သာ၊ ကျွန်း ကျွန်း တိုင်း ခန်း ဘုန်း ရောင် ခြည်မွန်း၊
 ပြည်တရာနန်း၊ သိမ်းမြန်းပိုင်ပိုင်၊ နိုင်ငံတည့်ကျယ်စွာ၊ သာယာထွန်းပ၊
 ညီးလင်းပြောင်ပြောင်၊ မြေချာကုန်အောင်၊ ပြည်ထောင်မင်းက၊
 စကြာရွက်ပန် ဆက်နှံစုလာပုံ။ ။ သုံးဘုံရုပ်ကယ်မှာ၊ လူနတ်တို့မိခိုရာ
 ငယ်ကိုလေး၊ နောင်လာမဝေး ပျံကျမူး၊ သစ္စာတော်နှေး ပွင့်မည့်
 ရေးပင်မွန်။ ။

(သီချင်းခံကြီး ၂-ပုဒ်ပြီး၏)

၁၅။ ထူးမခြားနားသို့လိုက်သော အမရပူရမြို့တော်ချီး သီချင်းခံ

ဇောင်းကလောအင်း၊ စိမ်းရေကြည်ဆင်း၊ ကြာစုံကြိုင်လန်း သင်းလို့လို့
 ဝင်းဝါ ဟင်းသာငှက် ပုံပျော်လို့။ ။ များမဝေးဘူး၊ ချမ်းသီတာမြူး၊
 တောင်သမန်ကမ်း၊ ဦးညွတ်ကြို့ထူးသာ၊ လယ်တာတည့် စိမ်းစိုစို။ ။ မျိုး
 နတ်သားမင်း။ ထွန်းတေဇာလိုရာရွယ်ရင်း၊ သွားခြင်းတင်စွာ၊ မည်မွန်း သောင်
 ကမ်းမြစ်ဆရာ၊ ရံခါစီခင်း၊ အင်းကြားရေဓေးစီ။ ။ ပြိုင်ပြီ ဆိုင်ပြီ လှိုင်ညီတည့်
 တက်သေးအင်း များကောင်းခြင်း၊ ပယ်နယ်ကျယ်ဝင်း၊ အောင်ပင်လယ်ကန်၊
 ခြယ်မြှောင်စီမံ၊ ဝန်း - ရံ - နှိုင်းရန်စံထား၊ နတ်ရွှေဘုံများ၊ တာဝတိံလား
 ယိုးမှူးအံ့ရာ၊ ရွှေပြည်ကြီးအောင်ချော၊ သာယာပြောဝ၊ ချမ်းဓေး ချမ်းဓေး ကြည်
 လင် ကြည်လင်၊ ဖမောင်ဆင်၊ ရောင်ထင်၊ အောင်မြင်၊ ပြီးခွင့်၊ သင့်ရာတင်စွာ၊
 ဆင့်ကာမြင့်ကာ၊ ကျုံးမြောင်းနန်းမြို့ ကြီးမားဝန်းလျား၊ ဖွယ်ရာ ကျယ်စွာ၊
 မော်ယုန်း မော်ကွန်း-ပြဒ္ဒါရာ၊ အောင်ချောမွန်ကင်း မင်းစံရွှေနန်းတည်၊ ဇာနည်
 တိမ်ပေါ်-ဘိုးတော်မြတ် စိုးမြန်းဦး၊ ဘုန်းတန်းမြူး၊ ရွှေကိုယ်ရွယ်လူး၊ ဆက်စံ
 ရွှေတောင်၊ မင်းမင်းအခေါင်၊ ထွန်း-ပြောင်အရောင်ထိန်ဝင်း၊ နန်းရွှေဘုံတိုင်း၊
 သဗ္ဗာလီခင်း၊ ရွယ်လင်းဦးကင်၊ ရာဇာပလ္လင်၊ စံရွှင်ချမ်းမြေ့၊ ငြိမ်းဓေးသာကြည်၊
 ငြိမ်းဓေးသာကြည်၊ ရာပြည့် ရာပြည့် ရာပြည့်ဦးချ၊ မြတ်မွန် မြတ်ကြန်၊ ဆဒ္ဒန်ရ
 ပိုင်ပိုင်။ ။ ပြူးမိုးဖြန့် ရှစ်ဆူ ပိုင်သည်ကိုလေး၊ ပျော်စံစား သိကြားနှင့်
 နတ်ရည်ပြိုင်။ ။

၁၆။ ဘုန်းဘွဲ့-သီချင်းခံကြီး

ဘုန်းပန်းပရမေ အောင်မြေ-မောင်ခြေ၊ ရောင်ဝေ ဝင်းလင်း ပွင့်ထိန်၊
 မြမန်းဂီရိန် ဝတီညွန့်နူးဖွယ်သာ၊ ဝေယန်သီလာ သွန်းသွန်းမိုးမျှ၊ ကိုးသွယ်
 လျှလန်းဇမ္ဗူသိင်္ဂါ၊ ထိန်ဝါကုန်ညီညီလျှမ်း၊ မှန်နန်းမြင့်လွန် တင့်မွန်ရာများကြ

ငှန်း၊ နေလမျှ ဘုန်းတန်း၊ ထီးဆူဆူ ဦးညွတ်ခရာ၊ တောင်ရေရံကာ၊ ယမုန်သီတာ၊
 သလ္လဘရာ ဝန်းလို့လို့လေ၊ သိုက်ညွှန်းဇေယျုံ မြေခုံပြန် နက်သန်ဘွဲ့၊ မင်းဝံခွေ
 ဆန်းမြင်တင်တန်း ကြက်ကယ်ငွေနှန်း တောင်ရွှေမန်း၊ မြရောင်ခြည်လျှမ်း
 စိမ်းညိုလန်း၊ သောင်းလကျော ရွှေမြေဘမ္မကျန်းငယ်မှ၊ စကြာ ဆက်ကာ ဆိုက်
 မည်နှင့်သာ၊ ပိုင်သမြေမိုး ရာမင်းဦးညွတ်လျှိုး၊ ညွှန်သားငယ်စည်၊ ပွင့်လင်းငယ်
 လေစိုး၊ ပုံမျိုးရုဇာမာတင် ဖွေးလှဖြူစင်၊ နှုန်းရငွေသွင်၊ ဟေလန်စုံခွင်၊ နတ်ရှင်
 တည့်နတ်မှူး၊ ဆက်နှင်းငယ်ဖန်လာ၊ ထံတော်သာများတင်ကျူး၊ ငွေလေ ထုံ
 မြူးလေ ဘုံဦးဘွဲ့ စံမြန်းကာ၊ လှိုလန်းဖြာ။ မြနန်းညွှာ၊ ကိုးမျက်ပွင့်ခြွေ၊ နဝရတ်
 ရောင်ရွှေ၊ ရဝေညွှန် စိန်ကြာခြူး၊ မဇူလေသင်းသင်း၊ သုံးရံရွှေပေါင်း၊ ဆယ်
 ကြာတည့် ညွတ်ပျောင်း၊ သံညောင်းကျူးသာလျှင်၊ ညှင်းညှင်းနတ် ပဉ္စင်ငယ်ကို
 လေ၊ ထက်ခွင်သာတိမ်စည်၊ မေရုနန်းငယ်မှ၊ မိုးယံတာရာခသည်နှင့်သာ၊ ငွေလ
 ယုန်စန်း၊ မြင်တိုင်းတေးကြမ္မန်း၊ ဆောင်ဆောင်ရံသန်း၊ စံမြန်းဖက်မဲ့ နတ်ထံ
 လားငယ်လေ၊ ထင်မှား အံ့ဘယ်သာ တင့်တင့်ဆန်းဆန်း၊ မန်းရွှေမြေပြန်ခင်း
 ငယ်မှ၊ နန္ဒာ ကန်သလှိုဖြာ ပြည့်လင်း စိမ်းကြည်ကြည်ရှင်း သည်ရေကင်း၊
 ဝေဆာလေ ရွှေကြာပင်မင်း၊ သင်းသင်းမွှေးလှိုင်၊ ဧးကြိုင်ပျံ လှောင်းလှောင်း၊
 ဖေစုံကြေးရင့် ချစ်ရေးနွဲ့ပျောင်း၊ ငှက်ကျေး သောင်းသောင်း၊ ပျံဝဲလူးလာ
 သံသာညောင်းလို့၊ သိုက်မြုပ်ပင်မှ၊ ကူးကာနှင့်သာ၊ ညှင်းညှင်းသွေးလို့လို့၊
 ကျူးဧးကျူးဧးပျူငှာ မူရာ၊ ကန်မင်း ကန်မင်းအောင်ပင်လယ်မှ၊ သာယာရင့်ဖြိုး
 ရေပေါ်ကြာမျိုးငယ်စုံ ဝတ်ရည်ထုံ၊ ရဂုံက စိမ်းစိမ်းလန်း၊ သိုက်ရွှေနှန်း စံမြန်း
 ဘွေမြင့်၊ စိဖြာ ရောင်မွန်ပန်းပုံ၊ နေရုံတည့်နှုန်းရန်လွန်၊ တောင်တွင် တောင်မင်း
 ညီလင်းရောင်ငှန်း၊ သိုက်ညွှန်တည့် မဝေး ရွှေဗျာ ခွန်းရင့်လေး၊ ပျံမွှေးသာနာ
 ရောင်ဝါဖြိုးမြင့်၊ ဗိမာန်ဣန္ဒာ နတ်မှာနတ်နှယ်စေ။ ။ စည်ဘုန်းညွှန် ခပ်ဝေ
 ငယ်ကိုလေး၊ တက်နေရောင်မြူး ရွှေဘုံဦး၊ သက်တော်ရာကျူး စံဖြန်ဖြူးသည်ပင်။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းခံသည် ၁၂၊ ၀-ပြည့်နှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၊ ပြင်စည်
 မင်းသား ရေးသားသည်ဟုဆို၏။

၁၇။ မင်းခမ်းတော်ဘွဲ့ သီချင်းခံကြီး

မင်းခမ်းတော်စုံ၊ ရွှေဘုံ ရွှေဘုံ ရွှေဘုံ နန်းမလေး၊ ခေါင်ထွတ်စကြာစံရာ
 မြင့် ပလ္လင်ဘွဲ့၊ သာသာထေဆန်းလှလှ၊ မြပြာသာဒ်နှန်း၊ ဘုံပျံပလ္လင် ဥကင်ဝမှ၊
 သီဟာသ မောက်ဖြိုးလျှမ်း၊ လှိုသန်းဝတယ်သတယ်၊ နာဂဘီလူး ဆင်လှစွယ်ပြူး
 ပြူး၊ မြူးဂဠုန်ဝဲကွန်လို့ဖြာ၊ ရွှေကိန္နရာ - ဒေဝိန္ဒာ၊ ကေသရာဇာ ဝေအလှိုဖြာ၊
 ဒေါင်းငယ်သံသာ ကျူးရင့်ရင့်ကာ၊ နန်းမမြတ်စွာ ဆောင်ညာတည့် ဇေတဝန်၊

သာလွန်ပြောင်း၍ စံရာထဲ၊ မျက်ရှင်ပုလဲ ရောင်လျှံစွဲ၊ နန်း ဆောင် ဆောင် ထဲ
သဘင်ပွဲ၊ ပြဲတိုက်တော် သာပျော်စိုနုရွန်းငယ်မှာ၊ ရှုဖွယ် တင့်တယ် လှတယ်
ပတယ်၊ ဂဇာသန ရာ ချ ရှေ့စကား၊ ပေါက်သားလှိုပြောင် ဆောင် လုံးငယ်
သာလင်း၊ ထိန်ဝင်းသိင်္ဂါလျှံဖြာ၊ ချမ်းမြေ့ရိပ်ကြာ၊ ပရိတ်တော်နာ၊ ဘုံသာတည့်
ဆောင်ထဲ၊ ပွဲဘက်ဆောင်ငယ်မှာ၊ ငွေသင်္ခါခံ ဖူးညွတ်ရတန်း၊ ဖလ်နန်းလေ
လျှံသန်းလေ ရှင်လန်းနော်၊ ဖလ်နန်းလေ လျှံသန်းလေ၊ မှန်နန်းတော်ထဲက
စေသာ၊ ကရဝိက်တုန်ကြာ ဘမရာတည့်၊ ကျူးသံချေ၊ ပြာဝါရွှေဆန်းလှလှ၊
မြောက်စမုတ်နန်း၊ လျှံဝါတည့် ထူးဆန်း၊ စံခန်းဘုံပျံပလ္လင်၊ ဖူးမြင့်ရှက်ကျင်
ယဉ်တယ်ကိုလေ၊ ဘုန်းထွတ်တင် သခင်စံသည့်နန်းငယ်မှာ၊ သူ့ဘစန္ဒာ သိင်္ဂါ
ညွှန်လန်း၊ ဖူးဝေကြာပန်း အကုန်ဆန်း၊ ဘုံပလ္လင်နန်း မင်းခမ်းစုံစွာ- ရံကာတည့်
သောင်းသဲဆောင်ဘုံထဲက၊ ကျူးနဲ့ကျူးကဲ၊ ဆင်ရန်ဆင်ရန်၊ ကနက္ကဒဏ် ရောင်လျှံ
ဝင်းလှို ရှန်းတယ် ရှန်းတယ် လွမ်းဖွယ်နှင့်သာ၊ ဆန်းဆန်းငယ်လေ ဆန်းဆန်း
တိုးဆင့်၊ နန်းရိုး နန်းရိုး စဉ်လာ ယဉ်ကာရွှေနဲ့ ငွေနဲ့ ပဉ္စင်တူရိယာ၊ သာယာရွှင်
ညောင်းကျူးလှို သာပေါင်းငယ်စုံ၊ မာလာရွှေငုံ ဝတ်မှုန့်မေးမျိုးသင်း၊ ဆဒ္ဒန်
ဆင်မင်း၊ နတ်နှင်းဆက်သစံရာထံသာ၊ ရွှေဘုန်းမြတ်တေဇာ၊ အာဏာခေါင်ဖျား
ထူးခြားကိုးထွေ၊ ရေသော်ပုံဖြင် ဂုဏ်အင်ကြီးလှ၊ ဘုန်းမီး ဘုန်းမီး ထိန် လျှံ
ထိန်လျှံ၊ ပေါက်သားဆဒ္ဒန် နတ်ဖန် နှင်းဆက်၊ စကြာ နောင်လာ ရောက်မည်
နှင့်သာပင်။ ။ ဉာဏ်သဗ္ဗညု သုံးလူ့ ဆုပန် ဆင်တယ်ကိုလေး၊ ပလ္လင်သာဆန်း
စမယ်မြန်း၊ မျက်ရှင်ရောင်လျှမ်း အံ့ဖွယ်ဆန်းသည်ပင်။ ။

၁၈။ ပုခန်းမင်းသားရေး - ဘုန်းတော်ဘွဲ့ သီချင်းခံကြီး

ဘုန်းအကြီးဆုံး၊ ကျွန်းဒီပါလုံး၊ သည်မှာ ရာမင်းရုံး - ခယ ဝန်းရုံ နန်းစံ
တည့် သက်တော်ရှည်၊ မင်းတရားကြီး၊ စိုးအာဟိန်ထီး၊ ကြေညာကြော်ချီး
သဲခြံမြံခြံမြံ ကောင်းကြန်၊ ဆဒ္ဒန်တည့် မြတ်ဆင်ဖြူ။ ။ မိုးသိကြားမင်း မြတ်
ရွှေထံရင်း၊ ကြည်ဖြူဆောင်နှင်း၊ နှုန်းကင်းအံ့ရာ၊ ပြည်တိုင်းညာ သောင်းကျော်
ဝှန်းဝါ၊ မြေချာတုန်စောင်း လောင်းလောင်းသမ္မောဓိဉာဏ်၊ ရင့်မုံမှန်ပြီ အံ့ညီ
တည့် ကျူးဧညှင်း၊ ဘုန်းထွန်းလင်း၊ ဝင်းရိုန်ရောင်ရွန်း၊ ဘယ်ရန်မပြု၊ တောင်
ကျွန်းဇမ္ဗူ ပျံကြူ-ကြည်ဖြူကျောက်ထိန်း၊ အာဏာတော်ဟိန်း၊ တေဇာတော်ရိုန်း
ခြိမ်းခြိမ်းကြေးညံ၊ နိုင်ငံတည့်ကုန်အောင် ပြည်ထောင်မင်းတို့၊ ခဝပ်ညွတ်စင်း
ထွတ်ထိပ်ဦးနင်း၊ မှန်စွာမယွင်း၊ ကိုယ်တော်တွင်းပ၊ ရန်မာန်ငယ်ခွါ၊ ချမ်းသာ
မြင်ရှည်၊ သောင်းလုံးဧမြ၊ မွှေးမွှေးရွန်းရွန်း၊ ပျော်ဖွယ်ပျော်ဖွယ်၊ တောင်
ကျွန်းသူလုံး ကေသလယ်၊ သည်ငယ်တင်ဘူး ရာညွတ်ခမှန် ဘယ်ဘယ်နိုင်ငံ

စက်ထံအောက်ပေါင်းရုံးငြိမ်း၊ ကျွန်းလုံးသိမ်း၊ တိမ်းသွေသာဘဲ၊ စက်ဖွားတော်
အောက်၊ ကျွန်တော်ခံဝင်၊ အောင်မြင်စုံလင်ခန့်တိုင်းပြီး၊ ဝေဇယန်ကြီးနန်းထီး
ဗိမာန်၊ ဣန္ဒာစီမံရွှေဉာဏ်တိုင်းသိ၊ ထူးဆန်းထူးပြား၊ မင်းခမ်းမင်းနား၊ ကြယ်လ
နေနွယ်၊ ပြောင်ပြောင်ထွန်းပ၊ ကိုယ်တော်မူရာ ကောင်းစွာစုပုံလာ။ ။မင်း
တရာခရသည့် နဂရ ရှေ့ပြည်သာဟန်၊ ယာမာဘုံနန်း ဘူမိန့်အောင်ခန်းမူ။ ။

၁၉။ ပုခန်းမင်းသားရေး မယ်ဘွဲ့ သိချင်းခံကြီး

ပန်းကြာဝတ်မုံ ရှေ့ဘုံနန်းကလေး၊ ညွတ်ရုံးဝန်းလည်၊ သုံးမည်ခရံရွှေ
လယ်၊ ကြော့နတ်နှယ်နှံလန်းခြူးဆင်၊ ပန်းဝတ်ယုက်သန်း သလွန်မြင့်မွှန်းသိမ်း
မြန်း၊ မြနန်းယုန်နှယ် မှုတယ် တိမ်ပုံထက်ပိုင်း၊ ရွှေလရိပ်သည်တိုင်း၊ ခိုင်းဖွယ်
နှိုင်းဖွယ်သာ၊ ရွှေရင်မှာငွေသော်တာ၊ တခြမ်းဖြူလွှာ - ပိတုန်းတောင်စာ၊ ပန်း
လွှာ ရွှေရည်ဆန်းသို့လေး၊ နှုန်းသင့်ဖေရှာ၊ စကြာတည့်ပန်ဖွယ်ပင်၊ ကေရှင်
မြကုံးမြိတ်ရစ်ရုံး၊ နက်စင်ပိတုန်း တောင်ပံနှုန်း၊ မြကေသွယ်လုံး ရောင်လျှံဖုံး၊
ထုံးရှက်လွှာ၊ ယဉ်ရာယဉ်ခကြော့ဆုံးငယ်မူ၊ သူဇာမူရာကြော့တယ် ပျော့တယ်၊
ရွှေဖေရိပ်လား၊ မြင်တိုင်းတေးကြမ္မား၊ လျှပ်သားလို့သာထိန်၊ စိန်လားလို့
သာဝင်း၊ ရွှေညှင်းစိကာရီကာ၊ နှင်းပွင့်လို့သာ၊ နန်းရင့်ရွှေညှာ၊ ရွှေရင်တော်မူ၊
စိမ်းပြာတည့် လန်းလန်း၊ တက်ဆန်း ငယ်သော်တာ ပေါ်လာ ထွန်းတင့်နှုန်း၊
မှောင် လုံးလေ၊ ပြောင် ဆုံးလေ၊ ဆောင် ဆုံးလေ၊ ခေါင် ဆုံးဘော၊
ရောင်နှုန်းလေ ရွှေသုံးလယ်ဝန်းလို့သာ၊ ဆန်းမျိုးပုံရာ၊ သည်မှာသာ စုတယ်ကို၊
လေချိုချိုယိမ်းတိုင်းပြောင်းအိ၊ ပန်းခင်းပြန်ပိန်း၊ ပြင်မှာတည့်ယိမ်းယိမ်း၊ စိမ်း
စိမ်းညိုညို၊ ထိန်ဝါဝင်းလို့ရိန်ဖြာ၊ ယဉ်စရာကို သည်မှာစုပေါင်း၊ နှင်းတခိုင်လို့၊
လေချိုရာ ပါလို့ပျောင်း၊ သာတောင်းလေ၊ ကြာညောင်းဘော၊ ပုံခင်းလေ၊
ဘုံတောင်းမှာ - ကြော့မျိုးငယ်စုံ၊ ခရားရွှေငုံ၊ စိန်မုံပွင့်ညှင်းညိုညို၊ မိုမိုသာ
ယိမ်းတိုင်းပျောင်းအိ၊ ပိန်းတမောင်သန်း၊ ရွှေဘုံတည့်မြနန်း၊ ပြောင် ရှမ်းမည်
ပတ်လည်သွယ်၊ ဆောင်လုံးပြည့် လျှပ်ခြည်နှယ်ငယ်ကိုခလေး၊ ချစ်ဖွယ်သာရွှေ
ရင်ဝမှာ ဆန်းပါတယ်၊ ပုံတယ်မုံ တယ်ပြုံး တယ်မူရာ၊ ပါးမှာမဝေး ထင်တော့
တရေးရေး၊ ကြင်မည်မောင်မွန်း၊ ချစ်ပန်းပျိုးစ၊ ကြံကာကြိုး ပူမျိုးဖွဲ့စေသာ၊ နှံနှံ
လန်းသန်း သုံးရွှေရံခဝန်းငယ်မူ၊ ကြင်မည် ခမည် ဆင်မည်လို့လဲ၊ ထင်ရန်မှာလဲ
ကြင်ရန်ခဲ၊ ညာမသွေဘဲ မျက်ရွဲသိင်္ဂါထိန်ဝါတည့်ရဲရဲ၊ တိမ်ပုံပန်းက နန်းထဲနန်းထဲ
ဖြစ်သည်သိင်္ဂါချိန်မှီ ချိန်မှီ မူးသည်ပန်းက၊ တဲ့ တယ်နှံတယ် တဲ့တယ်နှင့်သာ၊ စိမ်း
စိမ်းငယ်လေ စိမ်းစိမ်းခါးလို့၊ ဆန်းပြား ဆန်းပြား ထေ့လာ ထေ့လာ ကြင်ရေး
ဘယ်နှယ်သေသေချာချာ၊ ရွှေပျာတော်ခွန်း ညှန်းလို့ကြင်ရေးမယူ၊ အတူတပြိုင်၊

ပိုင်ပိုင်တည့်ည့်ရှေ့ရှင်း၊ စံဆောင်ဘုံတိုင်း နတ်ညိုင်းတပွင့်၊ ယဉ်သူကေသွယ် ရှေ့ဝန်း
သုံးဆင့်လယ်၊ ငယ်မာန်ပိုတုန်းနတ်နှုန်းဖွယ်ပင်၊ စိမ်းကြာတည့်ပုံပြင်၊ ကုန်စင်
များလှ၊ ကျူးနဲ့ကျူးနဲ့ ပျော်ကာစံရှင်၊ ဖိုမလွန်းကြင်၊ တူပင်နဲ့လှိုင်၊ တဲ့ တယ်
နဲ့တယ် တဲ့ တယ်နှင့်သာရှင်၊ ပန်းမုံတိုင်းမူ၊ ရှေ့ညိုင်းနှင့် မဉ္ဇူသွင်ငယ်ကိုလေ၊
ပြောင်းကုန်နိုင် တဲ့ တယ်ဘဲ မျက်မုံရွှေ၊ ရှေ့လည်မှာဆွဲ၊ ဆင်ရခဲသည်ရှင်။ ။

၂၀။ ဦးလွန်းပြေဆို- မယ်ဘွဲ့ သိချင်းခံကြီး

ရှေ့စမှာယ်ရုံ ငုံဖူးညွန့်ညွန့်လေး၊ မိုးနန်းတောင်ညာ သူ့ဘာထင်မှားဖွယ်
စေ၊ ဆံကေသာ၊ ပန်းပင်ပန်းပေါင်း၊ လှောင်းပျံ့ သင်းရိုန်၊ ယဉ်ပင်ကိုညှိနဲ့မှ၊
ရင်မိုနှင့်ကြောစိမ်းစိမ်း၊ ဆောင်ငြိမ်းတဲ့ သည် နဲ့သည်၊ လောသွဲ့ပြုတင်း၊ မျှော်ရှု
ခိုက်တုန်းတိုင်း၊ ဝင်းသော်တာ ထွန်းသို့သို့သာ၊ စံဆောင်အိမ်မှာ၊ ဂုဏ်အရိုန်ဝါ၊
ကိုယ်ရောင်လှံဖြာ ရှန်းတော့တော့သည်၊ ပါးနားရှေ့ရည်လည်၍ စိမ်းညိုညို၊ စီးယို
သည်လား အထင်မှား၊ ဆွဲဒါလီပွား စုံလင်များ၊ မီးကုန်ရှေ့သား နီခေါင်ဖျား၊
ကိုးမျက်ရှင်ရောင်ခြည်ဝန်းမျှပြစ်မျိုးစင်ငယ်ကို၊ ပါးတိုင်လျားတိုင်တော့ပါ၍သာ၊
သည်ကကထဲ၊ ပူရစိတ်ဝမ်းထဲ၊ ရစ်သန်းငယ်လိမ်၊ ချစ်မျိုးငယ်လေစွဲ၊ ဖြေလဲဖြေ
ပါနိုင်လို့၊ နှမ်းလျှည်းသို့ လှမ်းအားဖြိုးမို့ အိုလေဝေဆူ၊ ရဲပူမီးကျိုး၊ ညိုစွဲရင်မှာ
လောင်စာသာ ကျမ်းလုနီး၊ ဆောင်ကြီးလယ် အောင်ပြီးလှယ်၊ လုံလေးမယ်၊
ဖြူသေးသွယ်၊ ပူရေးကြယ်၊ ခဲလှလှကံ- ကျိုးကျိုးနဲ့နဲ့၊ ကြံကြံချိန်ခါခါ၊ လှမ်းပါ
နိုင်ဘူးဘူးမိမိ၊ ညှိုးလျှော်ခွေရင်း၊ ဘုံဘာတည့်စက်ခန်းတိုင်း၊ မှိုင်ရင်းစိတ်ဆင်
ခြင်၊ ကူးသန်းရှက်တင်ချင်ပါသော်လဲ၊ ချွဲဖက်ကယ်ရုံမျှ၊ ကျွန်းမာယာ၊ လန်းဖြာ၊
ဆန်းသာ ချဲ့တယ် နဲ့တယ်၊ ကြင်ဖွယ်ညွတ်ပြောင်း ကြံလို့ဖြစ်ခဲတောင်း၊ ညောင်း
သံငယ်ပြသည်၊ မူလငယ်ဟုတ်ဘဲကို၊ လှည့်လှည့်ဝန်းဝန်း နဲ့ပင်ပျော်မှု အုံးမှာတိုင်၊
အူချာရှေ့ရင် ပူပင်တုန်းတိုင်၊ မိုးတိမ်ခေါင်းချင်း ဒေဝါမင်း၊ ရွာမလိုဆင်း၊
ထွန်းဝင်းစက်ပုံ၊ ရှေ့တိမ်ယင်ဟန်၊ ခြည်လှံဝင်းဝင်းလင်း၊ သိမ်မွေ့တဲ့ဘော့ချာမှာ၊
ဖေါကွာဝေးစေမို့၊ စိတ်ဝယ်လှောက် ကျနောက်ပူခဲပြီ၊ လှမ်းပေါင်းငယ်လေး၊
လှမ်းပေါင်းငယ်မှားလို့၊ လှမ်းပွားလှမ်းပွား တွေ့ရိခွေမိ၊ ဘုံသုံးခွင်လုံ ရှင်မကူညီ၊
သိဂီယဉ်ကျေး ဆွေးကြုံဖွယ်ကြီးစေ၊ နေ့တိုင်းမှာပင်၊ ပျော်ရှင်မူလမ်းကဝေး၊
နှမ်းပန်းရေး၊ ပူဖွယ်ကံပေးမေငြိမ်းချမ်း၊ ဖလ်လယ်ဘုံမှာ၊ မှိုင်ရောင်ကာသာ၊
သူဇာလေလား ထင်တေးမှား၊ သနားဖွယ်သာ၊ ပျိုရာတည့်ဝေးစေသားရှင်။ ။

၂၁။ ပယ်ဘွဲ့- သိချင်းခံကြီး

သင်း သင်း ကြိုင်ကြိုင်၊ လှိုင်လှိုင်သာ မွေးပျံ့ပျံ့ကြူ၊ ပြုံး ပြုံး ပိုင် ပိုင်
ဆိုင်ဆိုင်တဲ့ ရှုအူအူ၊ မဉ္ဇူငုံသင်းပျံ့ပျံ့၊ ကောင်းတောင်း ပြောင်းတောင်း၊ စမ္မာ
နှင်းနှံ့လှောင်းလှောင်း၊ လေညှင်းဝေ့ လျှင်ခေ့ လျှင်၊ ယဉ်နုညက်ထွား ကြေလု
ဖြစ်ဘိုင်းထွန်း၊ ရှန်းရှင်သာ ကံတယ်အိတယ်ပုံ၊ မလ္လဗူးငုံသိဂီရှေဘုံ၊ စန္ဒာရောင်
ဟုံလင်းသိုသိုပင်၊ တန်းလင်းလျှံဖြာ၊ ဝင်းဝါလျှပ်ခြည်ရောင်၊ ဘုံသာခန်းတွင်း
ကိုယ်ရောင်လင်း၊ မိုးသူဇာဆင်း ဖြူပြာဝင်း၊ စိမ်းပြာပြာချင်းရွှေရင်ညှင်း၊ နှုန်း
ဖက်ကွာ၊ ယဉ်မျှားထိပ်ခန်းငယ်မှာ၊ မူးအောင်၊ ကြူးအောင်၊ လှတယ်ပတယ်၊
မြင်ကထွက်စော - ကြေလု ပြတ်နိုးနိုး၊ စိတ်ထားငယ်ယိုင် ညှတ်တိမ်းမူး၊ ငယ်သွေး
ပြင်လျာမူနည်၊ စိမ်းလဲဝင်းကြည်၊ ပါးနားရွှေရည်၊ ထူးလည်တည့် ဆန်းဆန်း၊
ဝတ်လဲတော် သိဂီ၊ ခင်ဆီမှာ ထည့်ပင် ထည့်လို့သား၊ မှောင်များလေး၊ ကွယ်ငြား
လေး၊ ပယ်ရှားလေး၊ ဖြာလန်းလေး၊ စံကျန်းလေး၊ ဖြူဝန်းလေး ထူးရွှေမပိုင်
သောက်ရှူးလျှံဖြာ သော်တာ နှုန်းရည်တူ၊ ရွှေရင်မှာ စိမ်းပင် စိမ်းလဲ၊ ဖူးတခိုင်လုံး
ယိုင်ကာတည့် ညှတ်ရိုး၊ စိန်သားမြေရောင်ပင်၊ ထွန်းတောက်ရောင်ထင် ရှင်းတယ်
လေ၊ လဲဝင်းညက်ပြာစင်၊ ယဉ်နုမင်းငယ်မှာ၊ နှုန်းအင် ရှန်းတင့် ပသည်ဆင့်သည်၊
ယဉ်မျှားဘက်ကျုံး၊ ခေါင်က ထွက်ဖူးဖြာ၊ ဘုန်းတော်ပသည် - ရာမျှားထွတ်ဖူး
ခိုင်၊ အိအိပျောင်းနုနယ်၊ ကြိုင်ပွင့်လန်းငယ်မှာ၊ မူရာငယ်စွာ မာယာထူးပြား
ပြုံးရယ်ကာသာ စိုးပိုင်ပိုင်တဲ့၊ မိန်းမူးညှတ်ခေ့၊ မြင်သူရှင်လူမော၍မိန်း၊ ရင်နု
ပန်းနီလှိုင်၊ ရွှေကြားတိုက်က၊ တောက်သည် လျှပ်သည် ဝင်းသည်နှင့်သာ၊ ရှန်းရှန်း
တိုးဆင့်၊ လှမ်းမိုးလှမ်းမိုး ယဉ်ရာပုံလာ၊ သည်မင်း သည်မင်း ရှင်ငယ်မှာသာ၊
မြင်ခါလူများမူးလေအောင်သာပင်၊ ယဉ်မျိုးချုပ်ချာ၊ သည်မှာတည့်ပေါင်းစုရုံး
ပေါင်းစုရုံးလေသာစံကင်း၊ ထွန်းတဝင်းဝင်း၊ လင်းသည့်ကိုယ်ရောင်၊ နေလား
တွေးမလဲ၊ ကြယ်အရောင်လဲခြားဘဲ၊ စိန်အလှံသာ၊ ထွန်းလင်းတောက်ဖြာ ဘုံသာ
ဆောင်မှာ သော်တာလသို့လင်း၊ စိတ်ထားဘဝင်၊ ဘောင်ဘင်လှိုက်သို့၊ ရိုက်သည်
ခိုက်သည် ရိုက်သည် တကြောင်းပင်၊ သိဂီဥကိုယဉ်နုလှစ်တိုင်း ထင်တယ်ကိုလေး၊
တန်မတူဘဲ ခေ့ကာလဲ၊ ယူမည်မလဲ သေ့လှန်ဘဲကိုရှင်။ ။

၂၂။ ရှင်လွတ်ရေး-ဘုန်းတော်ဘွဲ့ သိချင်းခံကြီး

ရှန်းရှန်းမြ - ရှန်းရှန်း လျှံပြောင်၊ ဆောင် ဆောင်တည့် - ဆောင်
ဆောင်၊ ထူးထူးဆန်းဆန်း၊ ထူးတည့် ထူးထူးဆန်းဆန်း၊ နန်းပင်သာ နန်းမြင့်မြင့်၊
ပွားပင်သာ ပွားဆင့်ဆင့်၊ ကိုးပါးမီးရှူး - ထွန်းလင်း ဝိုးဝင်းဖြာ၊ စိန်ကြောင်နီ
လား ရွှေအရောင်ဝါ၊ ကြူးကဲထေ့လာ မိုးလုံးလျှံဖြာ၊ ရွှေဘုန်းအာဏာစံကာ

ပိုင်သိမ်းမြန်း၊ တောင်ညာဒီပါ၊ ကြေညာတည့်တိုင်းထီးနန်း၊ ခုန်သာရွှင်လန်း၊
 သိန်းသန်းသင်္ချာ၊ ဆောင်ယူထိပ်မိုးကာ၊ ရွှေဘုန်းအား၊ ဘယ်ဘယ်သူမှ တူဘဲ
 နိုင်ရာ၊ အာဏာခေါင်ချာ ဖြာဖြာမိုးလို့၊ ဆင့်ကားလလေ - ဆင့်ကားနှင့်သာ၊
 သုံးပါးလောက၊ မှန်ကူဆံကျင်၊ နောင်ရေး မှာပင် ပေါ်ထင် ပိုင်သိမ်းမြန်း၊
 ဆောင်မည်ကိုသာ၊ မှန်စွာတည့်များပေါင်းရုံး၊ ကြည်စွာရွှင်ပြုံး၊ အားလုံးစိုးကာ၊
 စိတ်ဝမ်းရွှင်လန်းမြူး၊ ထွေထွေးခြား၊ ပြည်ပြည်သူတို့၊ ငြိမ်းရေးသာယာ၊ အာဏာ
 ခေါင်ချာ ဖြာဖြာမိုးလို့၊ ဆုသာလေလေ ဆုသာဆုယူပန်။ ။လက်တည့်
 လက်ကြာ ငိုငယ်ကိုလေး၊ စုံပေါင်းရုံးကာ၊ တင့်ကြောင်းထိပ်မှာဆင်။ ။

၂၃။ သိချင်းခံကြီး

မိုင်းမိုင်းမြ-ဆိုင်းဆိုင်းညိုစင်၊ မိုးလုံးပ လွမ်းဖုံးကာဆင်၊ မင်းလွင်ငုံငန်း၊
 ထွေလာထူးထူးဆန်းလို့လို့၊ တောင်လေသာမှာလဲ ဖြူးကာသာ၊ နေမသာရေး
 ပွားဆင့်ဆင့်၊ လွမ်းရာထွေပြားပင်၊ ဟေဝန်ခွင်ကသာ၊ တောပင် - တောင်
 တောလုံး၊ ထွေပေါင်းရုံး ကြေညာ လှိုင်ပျံ့၊ မွေးပေါင်းသင်းတို့ စုံစွာစီစဉ်၊
 စည်ပင်လန်းလို့ ရွက်ရှည်ညွန့်ဖြာ၊ ညွန့်ဖြာ၊ ညွန့်ဖြာသာသာရွန်း၊ မြှောက်မျိုး
 စုံစွာ ဖူးညွန့်မုံအာ၊ ထွေလာ ထွေတူးဆန်း၊ ရာသီခါမှို စုံစီတည့် ဝင်းဝင်းရွန်း၊
 ဂိမ္မာန်ခန္တစွန်း ဆော်ရွမ်းချိန်ခါ၊ တိုင်းတိုင်း ခေယိမ်းပျောင်း၊ ပူဆွေးကြောင်း၊
 ထွေထွေဆော်လို့ ရုံးပေါင်းများစွာ တိမ်နီ တိမ်ဝါ တိမ်ပြာမိုင်းလို့၊ မြလှိုင်ညို၊
 လွမ်းပိုဖုံစေပင်။ ။ပတ်ကုံး ဝန်းကာ၊ ဆင်လာထွေထူး၊ နေမပျော်ဘူး ကိုယ်
 ထူးကျန်မမ္မာ။ ။

၂၄။ မယ်ဘွဲ့ - တချက်လွတ်သိချင်းခံ

ဖြိုးဖြိုးရွှေရင်၊ ကိုယ်ပြင်ယိမ်းနွဲ့ပျောင်း၊ ယဉ်တောင်းလေ ရှင်တောင်း
 လေ၊ ယဉ်ပေါင်းလေ ကုန်အောင်၊ ပျောင်းသည်နှင့်သာ၊ ရွှေရင်ဖုငယ်ကို ကြေလု
 ငယ် အိတ်ယ်သားတည့် ငယ်မှာ၊ ဖြစ်ခဲ့ပါ၊ နေနေ နေလနွယ်ပင်၊ ညက်မြင်လျှင်ပင်
 ထင်ဝိုးဝါး ဖြူပြာ ထွေးသည်၊ ရင်သား နှငယ်ကို၊ ကျတ်လုငယ် ကျတ်ချင်၊
 ထိတိုင်းငယ်သာ အိသားလျော့ကာ ကျကာ၊ ပြင်ပြင်ဖြည့်ဘဲထား၊ ယဉ်သည်မူနည်၊
 ဝင်းဝါဖြူစင်၊ ရွှေရင် ရွှေရင် ရွှေရင်စိမ်းမြဲ၊ ဖြူဖြူအိတ်၊ တူသူမှရှိဘဲ၊ စိုင့်ခဲပြီပြင်၊
 ရွှေရင်းပျောင်းပျ၊ နဲ့သည် နဲ့သည် တဲ့သည်နှင့်သာ၊ ရင်ကိုသာဖွဲ့ရှာကံဆင့်၊
 လွမ်းပြန်ထပ်ပြန် ငယ်ကိုသာ၊ မင်းငယ်ဖြစ်ခြင်း၊ စိုးမိုးနှင်းရအောင်၊ ရည်ဆောင်
 နှင်းရအောင်၊ ရည်ဆောင်ထွေထွေ၊ ကျူးလှချင်တယ်ကို၊ ပူပင်တယ်၊ ပူပင်ညှိုး

မြသန်း၊ လှမ်းမြဲတမ်းတော်ပါယောင်နှင့်သာ၊ နန်းတွင်းမှာ၊ လုံမကလေးငယ်ကို
 လေး၊ အလဲ့လဲ့ အကဲ့ကဲ့၊ ကြံတော်မျှမျှစိတ်ထဲတွင်၊ အူချာအူချာ အူချာထဲကစွဲ၊
 ထေထေမှ - စိတ်ထား၊ ထေထေမှ - လက်အား၊ ကျီစားရအောင်၊ လာလိုစမ်း
 ငယ်နှင့်၊ လူလိုက်လို့ချော့သည်နှင့်၊ တော့ရအောင်၊ လူရေးလုပ်ဆောင်၊ ကုန်
 အောင်ဆီ ကိုလေ။ ။ သည်းအူချာ ထိငွေကာစွဲ၊ ကျွန်တော်မှာ စိတ်ထဲတွင်၊
 ဖြေနိုင်ပါဘဲရှင်။ ။

၂၅။ မြဝတီမင်းကြီးဆို - တချက်လွတ်သီချင်းခံကြီး ၂-ပုဒ်

(က) မြဆံကေသာ၊ ယဉ်ရွှေကြော့ထုံး၊ ကြာရုံးလေး သာဆုံးလေ ဇာအုံးပေ၊
 သုံးရွှေရုံ လည်လည်ရစ်သည်နှင့်သာ၊ ဘုံမြစ်ကယ်ဖန်ရ မြသွေးမှာ၊
 ခ၊ ရေးကြံ၊ ဆ၊ တွေးကာ၊ လှလေး ငယ်မှာသာ၊ ထုံနှင်း သပ်ဇာယ်
 သော် မော်သဇင်၊ ပန်းမေ့ စက်ရာ ခွင်ငယ်မှာလေ၊ ချစ်ဟန်နှင့် ညက်
 ရေးဆင်လှလှမ်းပင်ငယ်၊ ရှောင်ပုံရုပ်ကယ် - သွန်းသို့သို့၊ သော်တာဝန်း
 ငယ်လို၊ ပုံညွှန်းသူ ရုပ်ရေငယ်သာ၊ ညက်ပြာညို နှံ့နောင်းငယ် နှင့်သာ
 ယဉ်ရာ ယဉ်မျိုးပေါင်း၊ ရှေ့ဘော်သောင်းသောင်း ရုံးပေါင်းစီကာ၊
 ညီညာတည့် ဆေးလေး၊ သံဝါကျူးရင့်ကြေး၊ ကြိုင်မွှေးပျံ့စွာ၊ ယဉ်ရာ
 ရှေးလို့ ရှက်ညာဝတ်မှု ဆွတ်ကာနှင့်သာ၊ တမုတ်ရောင်ရွှေပြာခြေစိမ်းလဲ့၊
 ယိမ်းတိုင်းပျောင်းတိုင်း၊ ယဉ်မှုမြင်သူ၊ မှိုင်မောလှိုင်စော ဗျာပါငေဆူ၊
 ဖြေယူသော်လဲ၊ အုံးမပြိုင်ဘဲတုံ၊ ရှေ့ရင်တော်ပုံ ရောင်စုံတည့် ပြုံးပြုံးလင်း
 ဝိုးဝိုးဝင်း၊ သာယာလေညှင်းပြတင်းပြူ၊ မျှော်တော်စေသာ၊ ကြော့ဆုံး
 နတ်မှာ၊ ကြိုင်မစုံဝေး၊ လှမ်းဆေးစုံကာ၊ ကြေညာတည့်ပျံ့ ရှင်း၊ လှိုင်စွာ
 မွှေးမြှိုင်၊ ပြာဝင်းနှံ့ပင် သဇင်အုံးက၊ ဖုန်းငယ် ဖုန်းငယ် မုန်းမယ်
 နှင့်သာရှင်။ ။ ဆင်ရန် ပျိုးသည် - နောင်စိုးမည်လှ လှမ်းပင် ငယ်ကို
 လေး၊ မျက်ရှင်ပုလဲပြည်တန်ခွဲ၊ ပြစ်တင်သော်လဲ ခံရခဲတယ်ကို။ ။

(ခ) ရှက်ညာစကြာလှံလေ၊ ပင်ယံငယ်ညီးလှိုင်လင်း၊ ကြိုင်သင်းလေ မြိုင်မင်း
 ဇေ၊ ခိုင်ချင်းလေ၊ ငုံ့မြန်းလေ ထေဆန်းလေ ဝေလန်းလေ၊ ရှက်ရုံမူရီ
 ညွတ်သည်နှင့်သာ၊ ဘယ်ရွှေဝတ်ကယ်လို့၊ ကြေဆွတ်ဖွဲ့ခန့်တွေးပါနိုင်၊
 ရင်လေးငယ်သာဆိုင်၊ ပျံ့ မွှေးငယ်သာလှိုင်၊ နွေနှန်းငယ်တည့် ရာသီပိုင်း၊
 နှင်းငွေရေ အပြိုင်ငယ်မှာလေ၊ ချစ်ခိုင်သွယ်ညွှန် ကုန်လှိုင်ငယ်ပုံ၊ သိုက်
 ရှေ့မြိုင်ဝယ်၊ တုန်လို့ တသွေးတသွေး ယုယဖေ၊ ညီဝေးသည်နှင့်လေ၊ ရင်
 ကြေးငယ်ကျူးသီကာ၊ ခေါက်ရှာမယ်လှ စောသည်နှင့်လေ၊ ကြိုင်ဆွေ
 ပျော်မြူး ထူးခေါ် ယောင်မှား၊ သိင်္ဂါလေရွှေသား၊ ဖေါင်းကား

တုန်တုာ၊ တမာတည့် သောင်းသောင်း၊ သာကာကျေးငယ်တို့၊ ဆွေးလေ
 နဲ့ ပျောင်း၊ လွမ်းရေးပွားကြောင်း၊ သန်ကြွင်းငယ် ဟေမန်၊ လေပြန်
 လောင်းနှင့်၊ ရှစ်ဌာန်ရှိညို ချိုမည့်နွယ်၊ စမယ် - သာထွန်း၊ ပန်းရုန်း
 သော်က၊ လောင်းပန်းအနံ့ ဂေဇင်ရွှေသွယ်၊ ရေကြည် သွန်းဆင်း၊
 တောင်မင်းငယ်ဆီဖွယ်၊ သံလှယ်သာညောင်း၊ ဥဒေါင်းသီကာ ကိန္နရာ
 မောင်မယ်၊ စိန်ခြူးသွယ်သွယ် သိဂီရောင်နွယ်၊ ရွှေကြယ်တည့် ညီးညီး
 လင်း မှောင်ဝေးရှင်း၊ နန္ဒာပျော်ခင်း၊ ကန်မင်းနောင်မြင့်၊ အောင်ပင်
 လယ်ဆိုင်၊ ရှန်းမြိုင်ဂူလိဏ်၊ နှိုင်းရာရွယ်မှန်း၊ မဉ္ဇူလေခိုင်လန်း၊ ထူး
 ဆန်းလှိုင်ကြယ်၊ သည်ဝယ်သည့်မွေးမျိုး၊ ရေယံဝင်းလဲမိုး၊ ရိုက်ကြိုး
 ငယ်ပဉ္စင်၊ အိမ်ရှင်နွဲ့လို့၊ မြစိုင်းအမျှန်၊ အိုမိုင်းတော့စေသာပင်။ ။ နှမ်း
 ခေ့လူကို၊ နေရုကရွေသက်တင်မှာလေ၊ ပိုက်ကာခြံထွေး၊ စောမည်ရေး၊
 လျှပ်နွယ်အဝေး၊ တိမ်နယ်ပြည့်ရေးရာဆင်။ ■

(တချက်လွတ်သီချင်းခံကြီး ၂-ပုဒ်ဖြီး၏။)

၂၆။ စာဆို ဦးတရုပ်ဆို ထူးမခြားနားသို့လိုက်သော-သီချင်းခံကြီး

မိုင်းအဆန်းဆန်း၊ တိုင်းအာကာနန်း၊ ပြာခြည်ညိုသန်း၊ ဝန်းလဲ့လဲ့၊
 လွမ်းဖွယ်၊ မှန်းရွယ်တည့်ဖြန့်ကာဆင်၊ ညှင်းအသွန်းမြူး၊ တောင်ပြန်လေဦး၊
 ရွာစေဆော်သွင်း၊ ကျူးလို့လို့၊ မိုးမှောင်၊ ညှိုးအောင်တည့် - ရစ်ကာပင် x
 လင်းမလင်းဆုံး၊ မြင်းမိုရ်တောင်လုံး မြူမှောင်ပိတ်ဖုံး၊ လွမ်းချုန်းကာသာ၊ ပိုင်စိုး
 ပိုင်စိုး မိုးဣန္ဒာ၊ ဗျာပါဖေဇ်ဝေး၊ ဆွေးအောင်ရွယ်ကိုးမှု၊ x၊ ဖန်ရုံတိမ်ပြာ၊
 မိလ္လာပွင့် ကူးကူးသန်း၊ ကူးကူးသန်း၊ မြသွင်ရောင်ဆန်း၊ မှန်း အမှန်းရည်၊
 ဂိမ္ဘာန်ရာသီသွန်း - ချို - ။ x ။ ရွာမည်ချိန်လဲ့၊ နွဲ့ကာပြန်ရင်း၊ ကွာတကိုယ်ချင်း
 လွမ်းတင်းတမ်းယောင်၊ စံဆောင်မြင့်ဘုံလယ်၊ ပျော်ဖွယ်လင်းလု၊ ညှင်းညှင်း
 ညှင်းညှင်း၊ သာပျော်သာပျော်၊ ခေဇ်တော်ခေဇ်တော်ခေဇ်တော်နားက၊ ချစ်သူ
 လိုလို မှတ်ဆိုမိကာ၊ ညှိုး-နှမ်း-ပျောင်း-အိ၊ လွမ်းပေါင်းလွမ်းပေါင်း၊ ထောင်ရာ
 ထောင်ရာ၊ ဖြေလဲပြောပန်းစေသာ၊ ထင်ရာမျှော်ကိုး၊ သူမြင်လာနိုးပင်၊ x ။ စုံ
 ဟေမာခွင်၊ ပျော်ရွှင်ဘို့ ဆန်းဆန်းထူး ဆန်းဆန်းထူး၊ မောင်မယ်ခေဇ်ကျူး၊
 မြူးအမြူးတုံ၊ ဟေဝန်ဘေ့ပုံ၊ ပန်း-စုံ၊ ရဂုံသာေး၊ သင်းကြိုင်ကြိုင်မွေး၊ ဝင်းရွှေ
 လှံပြေး၊ ထွေးထွေးညိုအုံ၊ ပင်စုံတည့်ခေမှောင်၊ တောတောင်မိုင်းညို၊ ဆိုင်းဆိုင်း
 ဆိုင်းဆိုင်း၊ သာထေ့သာထေ့၊ ကြည်းရေ ကြည်းရေ ကြည်းရေဆန်းလို့၊ မြလို့
 မြလို့ လွမ်းပိုမူစေသာ၊ မာသ ထင်ဣန္ဒာ ငယ်ကိုလေး၊ သင်းပျံ့မိုင်း ဆော်သိုင်း
 နတ်ရွှေစည်။ ။

၂၇။ ရှေးသီချင်းခံကြီး

ရဝေနန်း စိန်ကြောင်၊ ဖလံဆောင်ဆန်း-လျှမ်းပထိန်-ဗူဦးရန်နှိမ်၊ အာလိန်
မြင့်ဘုံလယ်၊ စမ္မယ်စိုးမြန်း-ဝေယန်မိုးနန်း သည်မှာ-လွန်ထူးဆန်း၊ ထွန်းလို့ညီး
မပြိုင်နှုန်းရာ-အာဏာတေဇာနွံစေသား၊ သာနုအောင်မြေချာ၊ တက်နေဝါသူရိန်
မြတ်အာဟိန် နှယ်တော်ရှိန်လေ၊ ဘုန်းရောင်ခြည် သောင်းဘေ့လည် အံ့နိုင်ဆံ့
အောင်၊ ကြံရအထူး၊ တေဇာတက်လျှမ်းမြူး၊ ဖူးပြည်ထောင် လျှိုးဝပ်ကြလာ၊ ငဲ့
ကြာမို့အာ-ဆယ်ဖြာပန်ဆင်၊ သာယာစံရွှင်၊ ကျွန်တော်ခံဝင်၊ ဘယ်ပြည်ဘယ်မင်း
ဦးညွတ်ခ၊ ပန်တယ်သာ၊ ဆင့်ဆင့်ပဏ္ဏာ၊ ထွေရာပြည့်ပုံယင်၊ မြင်းဆင်များတောင်း၊
ဆန်းပိုကဲကြောင်း၊ ဖေဂီတရွှေပေါင်း၊ ပျော်ဖွယ်များတောင်း၊ ခေါင်အချာ
စိုး၊ ထောင်ရှာဖြိုးဝေ၊ နေနှုန်းနတ်ဆိုများ၊ ကြူးကဲဆန်းပြား၊ တိုင်းကား သာ
ရွှင်ကြ၊ တန်ခိုးငယ်ပေ၊ ကျူးကျော်လေ၊ ဘုန်းတော်လေ ပ,တယ် ပ,တယ်၊ နေ
လတသန်း၊ ပြိုင်ကြဖက်နှုန်းတန်း၊ ထက်ခန်းငယ်ဘေ့၊ ဘဝင်ဆိုးငယ်သာချင်း၊
ဘယ်မင်းစဉ်လာ ယှဉ်ကံ - ကြားရဘူးပါ၊ ရှေးဆက် စဉ်လာ၊ ဘယ်တူနိုင်ပါ၊
တောင်ညာကျန်းကွင်၊ ဖက်ကင်းငယ် ရွှေညာဏ်တော်၊ ထင်ပေလိလွန်ချီးနိုင်၊
ကျူးအံ့မျိုး၊ ရှည်ကြာဖြိုးဝေ၊ အောင်ချာစိုးပေ၊ ခေါင်ချာမိုးနေ၊ ရာပြည်မင်း
လေ၊ ရွှေစက်ရင်းလေ၊ ခွန်တင်းဆက်ပေ၊ ကျန်းချက်မ-အောင်မြေချာ၊ ပွင့်ဆု
မွန်စွာ၊ နောင်လာတည့်ကေန်၊ နိုင်ငံတိုင်းလုံး၊ သာယာခြံမ့်အုံး၊ ပြောစည်ပင်
ဝန်းကျင်တိုင်းသိ၊ ရွှေငွေပြည့်များ၊ အင်္ဂါအင်္ဂါတည့် စုံစွာခြား၊ ခေါင်ဖျား
သူရိန်သော်တာ၊ ဆန်းလို့ ထွန်းဝါ၊ ချမ်းမြလင်းဖြာ၊ အောင်မြေလယ်ချာ ထီး
တရာလုံးဖူး၊ မြင့်ဖြိုးငယ်ရွှေဘုံ၊ စိန်ငုံဖလံ - ရောရာ-ဖြိုးပြည့်လျှမ်း၊ အောင်ဆုပန်း
လေရှင်တော်တမ်းလေ၊ ကိုယ်တော်ငြမ်းလေ၊ ကြည်ယံဖြိုးဝေ၊ ဆယ်ဖြာမိုးနေ၊
ကွယ်ကာကိုးစေ၊ ဦးညွတ် ခ,ရန်-အောင်ရာ၊ ပြည့်ဆုမွန်စွာ - ဘူသာကျန်းပေ၊
ညာမော်သောင်ခန်း၊ မြူမောင်ဝေထွန်း၊ ရောင်ခြည်ဖြာဝင်း ထိန်လင်းညီးမျှ၊ ရှင်
စောမြတ်စွာ၊ တေဇာတေဇာတည့် အာဏာ၊ ရောင်ဖြာ ရောင်ဖြာလုံး၊ မျက်ရှင်
မျက်ရှင် သာညွန်းငယ်လေး၊ ဆက်လာ-သ,လာ၊ ဆဒ္ဒန်မာတင်၊ ဆင်ဖြူပုံမျိုး၊
ဘုန်းမိုးစေ့ရွာချ၊ မစဲငယ်နိုင်ပါ၊ ဖြိုးကာမိုးကာ သိမ့်အောင်ချိမ့်တယ်၊ ဘယ်က
အခြား ရန်ညွန့်ပေါက်စားငြား၊ သိသိကြထုံးသို့ - မှန်းရ၊ အာဏာပြင်းတယ်
ရာမင်းမင့် ထွင်ဦးငယ်ဘေ့၊ ခယသည်ပြည် တရာဇာ၊ လဲပြာပြာအိ၊ ပြာပြာငယ်မူ
လှဘယ် ပတယ် ယဉ်ရာဖြူပြာ၊ သူဇာနန်းရိုး၊ မိုးသူဇာလားဘင်ယောင်မှား၊ ဆိုမ့်
ဖွယ်သား၊ ကိုယ်တော်ဝါဝင်း၊ ထွန်းနုပြောင်ရွှေစင်၊ စိုးစမှာယ်ယင်ပါလို့၊ ရှင်
ပျော်ဖွယ်သာ - ဆန်းတယ် - လန်းတယ် သဉ်ဆိုး၊ သုံးရံလယ်ဝန်း ရွှေခ၊ ဘုန်းရော
ကြီးပေလှ၊ ရွှေနှုန်းဆောင်ဘုံတွင်းဝင်းပ၊ နုတယ် ရှုဖွယ် ရှုတယ်အိတယ်၊ လျှံလျှံ
ကိုယ်လုံး၊ မာန်မူထူးခြား-ကိုယ်တော်ရွှင်လန်း၊ စံမြန်းစိုးတင့်၊ ညီးညီးညီးညီး

ရှေ့ရောင် ကြွေးကဲအောင်၊ ဆောင်ဆောင်ဘုံမှာ၊ ပြောင်ပြောင်ထိန်ဝါ၊ ဝန်းကျင်
 တိုင်းကာ၊ နှိုင်းဆယ်ဖြာခ ပန်ဆင်၊ အောင်မြင်ကာသာလွယ်၊ ရန်ဘယ်-ဘယ်ငန်း
 ဆယ်ခိုင်စုံပန်း၊ တိုင်းနိုင်ငံစည်ပင်လို့၊ ရှင်တယ်ကို၊ အိုပျိုသူရှင်လူသာ၊ စံရာညာ
 နေ အောင်မြေကျန်းလုံး၊ ဘေ့အုံးရာညီလှ၊ ပုလဲငယ်သောင်ငွေ၊ ရေသဲ၊ တနဲဆန်း
 တယ် လန်းတယ်၊ လွယ်တဲ့လွယ်ဘကူ၊ တိုင်းသူချမ်းသာ ပူမဆာ၊ သားဖြူနှလုံး
 ထား၊ နှလုံးလား၊ ပုံပမာတဆန်းတထူး၊ ရေယဉ်သယ် မော်ကျန်းဦး ရာရှည်ကျူး
 အောင်၊ ဘုန်းတော်ဖြိုးမြင့်၊ နှစ်ပိုင်တဘူလင်းဖြာထွန်းလာ၊ အဖျင်အဝါ ဖြိုး
 တယ် မိုးတယ်၊ တေအတန်းခိုးငယ်ဝေ၊ ထွန်းကြညာ မလေးကျန်းလုံးက၊ နွဲ့ကြော်
 ငြာ၊ ဆံ့အောင်သ ဆင့်ကာမြင့်ကာပေ။ ။ သောင်းကြောဝဋ္ဋာ၊ တေဇာရိုက်
 ချန်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးစွာ၊ ထီးတရာကို၊ စိုးကာပိုင်မြန်း၊ ရွှေဘုံနန်းဝယ်၊ ဆန်း
 စုံစွာ၊ စကြာဆက်လာ၊ ပန်သ-ရာမျှးထွတ်ဦးငယ်တင်။ ။

သီချင်းခံကြီးများ ခြီး၏။

အထူးမှတ်ရန်။ ။ အသက်တွင်ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ကြီးဘွဲ့သီချင်းခံတို့သည် စောင်းတွင်
 (သံရိုး) ဟူ၍၎င်း၊ (ညှင်းလုံး) ဟူ၍၎င်း ခေါ်သော၊ (ခုနစ်သံ)
 တွင် တီးမှုတ်သီဆိုရသည်။ ယခုအခါတဖက်တွင်ပြဆိုလတံ့သော
 ပတ်ပျိုးသီချင်းတို့မှာကားစောင်းတွင် (လေးပေါက်အောက်ပြန်)
 ညှိထားသည်၌ သီဆိုရမည့်ထုံးရှိ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းပတ်ပျိုးတို့ကို
 (ပုလဲ) ပေါက်များတွင်လည်း ဆိုနိုင်သေး၏။

ပတ်ပျိုးသီချင်းကြီးများ

၁။ မြဝတီမင်းကြီးရေးသော-ပတ်ပျိုးကြီး

ကုန်းဘောင်ပရမေ-ဇေယာဘိ၊ သီရိ - သီရိခနုစင်ကြိမ်၊ ဗြဟ္မာဆုနှင်း၊
 အောင်ခင်း စံရိပ်ငြိမ် x ရွှေတိမ် ညွန့်ဝယ်၊ လေးရောင်ခြည် လှိုလန်း နတ်နန်း
 ဝေယန့်နယ် x ပတ်သန်းငယ်တည့် ညာတယ်၊ နေ့တောင်နယ် ပျံ့ကြွယ် ကြိုင်
 မှန်း၊ ယဉ်ရော - ရှေ့သလ္လာ၊ ပေါင်းခဲယုက်ဖြာ၊ လကျောခွေရစ်ဝန်းလှိုလေး x
 မြကြည်သွန် - စီးဝှန်ညာမြင့်စွန်းကလေး x သဲငွေလှိုသောင်ကျန်း တင့်ရွန်းငယ်
 တည့် ဝေဆာ၊ သံစုံစုံရင့်လေး၊ ငှက်ကျေးချီချငယ်သာ x ရေမှာ - ရှုလျှင်၊ ရှေ့
 ဒွါရှေ့လောင်း မြစ်ကြောင်းပြည့် အတင်တင် x ရွှေနန်းငယ်တည့် ရှေ့ရင်ပြင်၊
 မြလှိုသွင်သွင်၊ ရေယဉ်ပြည့်လင်း ပန်းရက်ကယ်ထုံ၊ ဝတ်မှု ခြေရည်သွင်းလှို
 လေး x ဆိုင်း ဆိုင်း စည်၊ လေ ပြည် - ဆော်သံညှင်းလှိုလေး x အို - ကန်မင်း
 ကန်မြတ်မွန် x သာမျိုးဆင့်ဆင့် ငယ်လွန် x ။ ။

သဖြန်။ ။ လေးသွယ်ကျပြန်၊ စီးဝှန်သွန်သွန်ဖြာလှို၊ ကုဏ္ဍလာ ရေကြာ
 ကြွယ်သည့်၊ လွန်အံ့ဖွယ်ကျိုး x ။ ကိုးဂီရိတောင်၊ ပြည်ကုန်းဘောင်၊ ရွှေဝတီနီ
 ညွန့်၊ ဇေယျသိန် နေသနင်းငယ်မှာ၊ ရာမင်းညွတ်ရုံး။ x

လောကနတ်ဆက်

သောင်းလုံးမြေလှို၊ ကျံကျံကြွေးရှင်၊ တော်ကြီးငယ် သံတင်နိုး x နတ်
 ပေါင်းငယ်ကြော်ဖြာ၊ သင်္ခါလေငါးမည်၊ ဒု လောင်းငယ် - တံရှည်ပျိုး x အ
 ဟုန်ချီကာ၊ ယမုန်သီတာ-ပင်လယ် အဏ္ဏဝါပြီး x မြန်ခန်းထုတ်စိုး၊ ရှေ့ညသျှောင်
 ကုန်းဘောင်ဖြူဝန်းငယ်မိုး x ညွတ်ကျိုးတင်ဆက်ကာ လေတည့်၊ ရွှေနန်း ရှေ့ညီ
 လာ x စကြာတော်လျှင်ကြောင်းရေး x သံသာလေချိုကျိုးေး x ဖွဲရေးကုန်
 နိုင်ပါလေတည့်မှ၊ ရှိဦးငယ် မြတ်ဆယ်ဖြာ။ ။ ။

ပဉ္စရူပ

အဆင်း ငါးဖြာ၊ ကမ္ဘာလေ ရှည်မြင့်ညောင်း x အကြောင်းကဲလွန်စွာ
 သီဟာငယ်လေ မြိုင်သနင်း၊ ငါးကြင်း တူမကွာ၊ နာဂါ စွယ်လျမဟိံသာ x
 ငှက်မွန်ဆင်းဝါ၊ ဟင်္သာ ရှေ့မှ ဟတ္ထိနာဂ x စွယ်လျနှာမောင်း၊ ကုန်းဘောင်
 မင်္ဂလာ ရှိဦးလေးတင်ဆက်ကာ။ ။ ။

သဖြန်။ ။တိုင်း ကြေညာ ဘယ်ဇနိန်တို့၊ ပြောင်မိန် တသိရ်ကြေ
ငယ်မှ၊ မာန်ငွေမတင်း x ။ စက်ဖွားဝေဘ်ခိုလှုံ၊ အစုံဆယ်ကြာညွန့်ငယ်မှ၊
ယုံကျွန်လက်ရင်း x ။ ။

ရတု။ ။နှင်းငွေကွန်ရုံ၊ တိမ်ညွန့်တိမ်ဖူး၊ မင်းလွင်ဦးမှ၊ ကြိုင်မြူးဒေး
မြွက်၊ ပင်ယံထက်ဝယ်၊ ကျေးငှက်စုံစုံ၊ သိုက်နန်းလှုံ၊ ဝတ်မှုန်ကြေစ၊ ရက်ယူ
မျှလျက် x ။ ။

ယိုးဒယား။ ။သော်က ရှေ့နှန်း x ဂမုန်းငယ်တည့် ဖြည့်ပြာ၊ သင်း
သင်းငယ်လှုံ x ညာရွှေတံ ကြိုင်ကြိုင်လန်း၊ *ပန်းစုံကသာ၊ ရေမဏ္ဍာနှင့် ကြာ
သောင်းသောင်း၊ လေခပြည့်ညွန့်ပျောင်း၊ ဝတ်ရည်လျောင်းတယ်၊ ညောင်းရွှေ
ညာ x ။ ။နန္ဒဝန် ကြည်သွန်ဒေး မွေးပျံ့စွာ၊ ကန်ရွှေမြေက လဲဝေဆာ၊ ပိတုန်း
တောင်စာ ပန်းရွှေလိပ်ပြာ x ကိုးသွယ်ညွန့် ဖူးစီလာ၊ ဘုန်းရောင် ကွန်မြူး
လေးဒီပါ။ ။

သဖြန်။ ။ပြည်ကုန်းဘောင်သာ၊ ပင်ဝေဆာ စိစီရုံနှင့်၊ အစုံခြေ ယူ
သယ်ခွင့်၊ လုံဖွယ်မရွား x ။ နန်းငွေတမြိုင်၊ x ပုလဲခိုင်ရတနာနှင့်၊ စကြာတော်
လျင်မြန်ကြောင်းငယ်မှ၊ စုံပေါင်းရွှေထား။ ။

လောကနတ်

လေးပါးဆယ်အင်၊ ကြည်လင်ပွားထွေ၊ တရားမြှိုက်ရေ လန်း x တိုင်း
ခန်းညာ-ကြေ၊ သာယာလေငြိမ်းစေ - ဘုန်းမိုးရွာစွေဖျန်း၊ နွေနှန်းရာသီ၊ လေ
ဖျန်းညာချီ၊ ပန်းစုံစုံ ကြိုင်လှုံမှ၊ ဖူးခိုင်ဆင့်မွေးလှိုင်ညီ x ဝင်းမှည့်မှည့်ဆင်း
သိဂီ x ဂေါ်ဇင်ခွါပြာ ပန်းစုံကချီ၊ ကြက်ရုံးငယ်ခိုင်စံဖီ x ကျူးညီသံနှံ၊ မြတ်
ဖျောင်း ရှေ့တန်ဆောင်နှင့်၊ အောင်ဇေယားပဲ့ x ကြော်သဲငယ်ကြေညာ၊ မိုး
စွင့်စွင့် မျိုးမြတ်မြင့် မြေဒီပါ၊ မိုးစွင့်စွင့် မျိုးမြတ်မြင့် မြေဒီပါ၊ တေဇာရောင်
လျမ်း x သော်တာမြိုင်ဆန်းသည်သို့၊ ရောင်လျမ်းမြက်သာကြည်။

သဖြန်။ ။ဘုန်းနေညွန့်စည်၊ ရွယ်ရည်တော်မှုရာပ၊ သီလာတောင်ရေ
မြစ်သော်မှ၊ ဖြစ်ပေရာငြား x ။ တော်ကြီးငယ် မြေလျင်နှင့်၊ ပဲတင်သံ ရှည်
ကျူးတယ်၊ လှူးလှူးဖျား။ ။

* (ပန်းစုံကသာ) ကစ၍ သီဆိုသောအခါ တီးကွက်ကား (မြမန်းဂီရိန်သေလာ
တောင်) ကိုလိုက်၍ တီးရသည်၊ သီချင်းအတိုင်းမလိုက်ရ။

၂။ မြဝတီမင်းကြီးရေး ပတ်ပျိုး

ဘုံပျံ့နေနန်း၊ ပြင်ခန်းစံမွေ၊ လျှံငွေနှင်းစိစိ၊ ခွာပြာညိုလဲလန်း၊ ငုံ့မြန်းကြ
 ဖူးတံချီ x ရီရီဝေဝေ - တိမ်ခြေ - မြသွာ၊ မှန်မှန်ငွေနှင်း လေသွင်းစ ရာသီမှာ x
 တောင်တောင်ငယ်တည့် ဖွယ်ရာ၊ ဖြူပြာ - မာလာ ဂန္ဓာ ကြိုင်သင်း၊ ဂမုန်းအင်၊
 သဇင်ပင်မြင့် မင်းနှင့်လေး x ညိုစိမ်းဝှန် ညှာပြန်ရေက ဆင်းပါလို့လေး၊ x
 ဟသံသယသောင်တင်း၊ ပိန်ညင်းနှင့်စင်ရော်၊ မြစ်မှာလေတခန်း စံမြန်းကြပြီး
 ရှင်ပျော် x ဖေဂါရွှေပေါင်းမှာ၊ ယင်းမောင်နှင့်မယ်၊ ပြာပြာရောင်လင်းသောင်
 ခင်းနု ငွေလျှံငယ် x ရှုဘိုင်းငယ်တည့် လွန်းဖွယ်၊ သာတယ် ခါရွယ်၊ ညာဗယ်
 ရစ်သိုင်း၊ ပြာရိပ်မှန် ဖလံရိန်ညိုလဲမိုင်းလို့လေး x ရှုအံ့စွဲ တိမ်ခြေမြန်ယံဆိုင်း
 လို့လေး၊ x အိရွှာဘိုင်း သေလှတယ်၊ ရှေ့သည်း ဆွတ်လွတ်ဖွယ်။ ။ သွယ်သွယ်
 ရှေ့ရိပ်နန်းလို့လို့။ ။

လွမ်းမပြေလို့ နေခက်အောင်ကိုသာ၊ နတ်ကယ်ဘယ်နှယ်ဖန်လာရေး၊
 ရှေ့ညှို့သွာရုံခြုံလဲငယ်ချမ်းဝန်လေး၊ x ။ တောဝေမိုင်ကာ၊ ခေ့ခေ့ယိုင်ကာ၊ ယွန်းရှေ့
 သဉ္ဇာအံ့မှာဆွေး၊ ကမ်းယောင် ဘယ်ဆောင်ဘယ်မှာ၊ ဘုန်းမျှားကေသာ၊
 * သွေစံရာ။ ။ သော်တာပေါ်လာ၊ ရောင်ယှက်ဖြာကွန်၊ စကြာစုံစုံရှေ့ x သီဝေ
 ငျော်ကာ၊ ဖြာယှက်ရောင်ဝှန်၊ သာလွန်ပူမြဲ ပန်းလန်းနိုင်၊ မိုင်ယောင်ခေ့ခေ့၊
 † ပန်းလို့စေ x ဘုန်းဝေ တဝမ်းနဲ့၊ အချမ်းသဲ၊ မြပုလဲကြာရံလယ်။ ။ ဘုန်း
 ဘုန်းရင်နေနွယ်။ ။

လောကနတ်

ကျွန်းကျွန်း - သိမ်းမြန်းပိုင်၊ နိုင်နိုင်စိုး - ဖြိုး ဖြိုးရီဝေမြိုင် x လန်းလန်း
 ဆယ်ခိုင်ပန်း၊ x သိန်းသန်းရောင်ဝေ - ထောင်နေဝင်းလျှံ - § လန်းလန်းရွက်ရော်
 မြန်း x ရှေ့ခန်းခညောင်း ဘယ်ဆောင်လယ် မော်ဝယ် ပျော်ဖို့၊ သွေယိမ်းမြန်း x
 ငွေနှင်းတဖျန်းဖျန်း x တဆန်းဆန်း၊ လေညှင်း တသန်းသန်း x လွမ်းအလွမ်း
 သာလှိုင် x ဖြေလဲပြေပါနိုင် - ကေ့မိုင် x တော့ဆိုင် x ခေ့လဲခေ့ကာယိုင်၊ သင်းသင်း
 ကြိုင်ကြိုင်၊ ကေ့ခိုင်နှမ်းယီ သိမ်းလဲပြိုပြိုသိမ်း x ပျောင်းနွဲ့ခေ့ယောင်၊ စံဆောင်
 လကျာနှင်းရာ မလ္လာပိန်း x စံမြဲကြော့လန်းကြာရံ သည်လည်ကသာ၊ သွေနှူး
 ယိမ်း x ပူမြဲမှန်မတိမ်း x ဆူသဲသွမ်းမငြိမ်း x သန်းယိမ်းလွန်လဲ၊ ပျော်ဘဲပျော်လို့
 မှိုင်၊ ၂-အမိုင်-မြဝေဝေတံ့မိုမို၊ ဖြေလဲပြေဘဲပြေလို့၊ သဲငယ်ဖိုဖိုခင်းပျောင်း၊ x ။

* (သွေစံရာ) ကို = (သွေဆံကြာ) ဟု-အဆိုတော်ဦးပေက ပြင်သည်။
 † (ပန်းလို့စေ) ကို = (လွမ်းတစေ) ဟု ဝက်မစွတ်မင်း ပြင်သည်။
 § ကျွန်းကျွန်း သိမ်းမြန်းပိုင်၌ (လန်းလန်းရွက် ရော်မြန်း) ကို (နတ်နန်းဝေယန်
 ငြမ်း) ဟု ဝက်မစွတ်မင်းက ပြင်သည်။

မြမြမောင်းမောင်း၊ ပြာအညိုရွှေ - တိမ်ချေငွေနှင်းပေါင်း x ဝေအာစည်
 စည်၊ လေပြည်လေညှင်း၊ လုံနိုင်အောင်သာ၊ လောင်းပြန်တော့သာ၊ လေလေ့
 ပြောင်းရိုက်ကယ် ဆော်ကာသာ x ။ ။ အုံးရွှေဘူ - ယုန်းမော်ကြာရံလယ်၊
 ညှိုးညှိုးငယ်ငယ် - သေများသေချင်ဖွယ်၊ ဘုန်းကြွယ်ကြွယ်၊ ဖန်ဘဲအား၊ ဝေယန်
 လယ် စံတယ် - မြငယ်လေ၊ ရ - တစေ နေလွန်းအား၊ ပူသူများ ပူရော့မယ်
 လေလေ၊ မေ့ရက်ကယ် နေနိုင်တယ် x ။ ။ သဇင် စကား ချဏ်းဖေမယ် စမ္မိ
 ရွှေသွယ်-ပျံလှယ်ဝတ်မှုမေး၊ လေပြေတသွေးသွေး၊ စုံမြိုင်ခြေ ကျေးက ပန်းသာ
 ထေ x ဆောင်ယုန်း မော်ဘွေ၊ လေဝန်းရစ်ကာခွေ၊ ရှက်ဝါကြောနှေးမူး၊ ရာသီ
 ခါမို့၊ လသာခေါင်၊ မြလွှာမွှောင်တောင်ခိုးမြူး၊ ရှေ့ဖိုးပေါ်တော့မယ်လေလေ
 မေ့ရက်ကယ်နေနိုင်တယ် x ။ ။ ညှိုးငယ်ခွေ ယိမ်းမြန်း၊ ပူပုံပန်း ရှေ့ပင်လယ်
 အိုကြာနယ် ကွာရေဝေး - မြင်လာပါဘဲဆွေး။

တေးကြံနိုင်အောင်၊ ရီမြိုင်းမြောက်တောင်၊ ညှင်းသာလေဆောင်၊ အိုအို
 ဖန်ရောင်မလန်း၊ အာကာယံ၊ တောင်တောသာနှေပဲ့ဆန်း၊ ငှက်သံညှစ်စီ၊ ပင်ညီ
 ဝေ၊ ရှေ့ဖိုးခိုင်ညွှာလန်း၊ မြမြမြန်းမြန်း၊ ငုံပြေပြေ၊ မြိုင်လုံး လှမ်းဖွယ်ထွေ၊
 ညွှာကြေမြိုင်းလှလှ၊ တောင်တောငယ်တခို - ရှုတိုင်းငယ်စို၊ ညှိစိမ်းမြမြ၊ ခါနှေ
 ဆန်းပါလို့ ပင်နန်းငယ်သာထွေ၊ လျော်ရှက်ကယ်ကြေ၊ နှေသွင်းစ - ရှေ့လရောင်
 ညီ - ဘရုဏီနှင့် ယှဉ်မိထွန်းလာပြန်တော့မယ်။ ။

စုံသာမြိုင်လယ်၊ လှမ်းဖွယ်တခန်း၊ ယဉ်ပုံဝေ ထွေဆန်းလှ၊ ရော်မြန်းရှက်
 ကျင် ညှိလှိုင်လဲ့ မောင်းပြေပြေ၊ သာသာလေညှင်းဆော်လို့ ။ မြူးလာယုက်သန်း၊
 ကြံကြံရွှေငုံ၊ ပန်းမုံနံကြိုင်လန်းလန်း၊ ဖန်းနန်းစကြာလဲ့မိုနံ၊ တိမ်ကတင့်ရဲ၊ ဆင်
 လို့အနဲနဲ၊ ကွဲကြေကြေ ဆွေးစေလှဖွယ်၊ တပင်ပျံလယ် မြေယံဝယ်၊ ရှေ့ရင်ပေါင်
 လယ်၊ ဖိုမမောင်မယ်၊ မြူးတယ်ခေါ် သံသာနှင့်လေ၊ ကိုယ်လုံးမြစေ၊ သိုက်ရွှေမြင့်
 နန်းလယ်မူ၊ ပန်းလှာရည်ရေး နီလာသွေး မြူးပျော်ကာ ကြေးဖော်ညီဝေး၊
 လှမ်းခြေယူနှေး ပူဝန်လေး၊ ကျေးငှက်ကယ် ညွှာဘယ်တောင်နှင့်၊ တောငယ်မှာ
 လှမ်းရန်သွယ်သွယ်၊ ဆင့်အောင်ရင့်ယူ ကူလို့တခန်း၊ မြူးကြအဆန်းဆန်း၊ စုံလာ
 မြိုင်နန်းဝေလဲ့စီစီ၊ မင်းလှိုင်ကချီ၊ နှေရာသီကြိုင်လှိုင်လန်း ညှင်းလေကဖျန်း၊ ရှေ့
 လှိုင်မြန်းကြေလှညွှာခိုင်၊ ပန်းမုံနံလှိုင်၊ ဖုန်းပင်တိုင်ငယ် မြင်စမ်းပါလို့ အုန်း၊
 ဖုန်းပင်တိုင်ငယ် မြင်စမ်းပါလို့ အုန်း၊ အုန်းညှိလှမ်းရန်မြိုင်နန်းလုံး၊ ညှိမြလှာရောင်
 ရီမြိုင်း ဝေဆာမွှောင် တောတောင်ငယ်သာခန်း၊ ပျော်ဖွယ်ထွေပါလှတယ် ပြာ
 ခြေမှာ၊ ဝါရွှေလှုံမောင်း၊ သာလေ ညွှာကျေပျံလှောင်း၊ ရွာလုဟန်လို့ နေနန်း
 တိမ်ခိုခို၊ ဘာပြုလို့မာန်ငြို၊ မိုးမိုတိမ်ကြီးငယ် - ဆီးလို့လေး၊ ဝေစီစီ ရှေ့ဖိုးညွှာ
 ညွတ်ကယ်၊ ပန်းဝတ်ကယ်သင်း။ ။

သဖြန်။ ။ အာကာယံ၊ မြလုံညိုလဲ့ မောင်းလို့လင်း x ။ မြိုင်ရဂုံ၊
မုန်မုန်ငွေနှင်းငယ်၊ လွမ်းလေကသွင်း။ ။

အထူးမှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းကို ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက် မင်းကွန်းဘုရားကြီး
တည်တော်မူသောအခါ၊ ဆိုင်းတော်များ တီးရန် ရေးသား
ဆက်သွင်းသဖြင့် ဦးစကို အတွင်းဝန်ခန့်တော်မူသည်။

၃။ မြဝတီမင်းကြီးရေး အိနောင်ချိုး - ရေလားပတ်ပျိုး

မြိုင်ပြာမုန်ဝေ၊ လေပြေလာ၊ ခါခါနှင်းဖွဲ့ x ရဂုံမြိုင်ယံထဲမှာ၊ ပန်း
လဲစုံစီ x ရေသီတာ - ထေ့ပြား၊ ရေမှာ-မြလားလေ x ထားကေလို့ပန်း၊ နန်း
ကြာကြော့စုံ x ကြုံပြန်ခါမုန်း၊ ရွှေစက်ကယ်မြန်းပါလို့၊ ပျော်ခန်း-ပျော်ခန်း၊
ဘယ်မှာမုန့်ပင်သာ၊ နှုန်းမမျှသည်တည့်လေး x အလိုရွှေသွေး သည်းချာက
ဆွေး x ပျံ့ မွှေးငယ်တည့်ကြိုင်စွာ - ပန်းတည့်သာ၊ ဂန္ဓမာ x သိင်္ဂါစံမို့၊ ရွှေငုံ
လုံညို - ရွှေဖိငယ်ဆင့်လောင်း၊ ရွှေကျေးတမာ၊ သာကာပေါင်း x သံညောင်း
ငယ်သာ၊ ကျူးကာရင့်ရင့်လေ x သံညောင်းငယ်သာ၊ ကျူးကာရင့်ရင့်လေ x
သင်းသင်းလှိုင်ဝေ၊ ဝင်းဝင်းခိုင်ရွှေ၊ ညှင်းညှင်းငယ်သာလေ x ဆံကေသိမ်းနိုင် x
နှမ်း ခေကာယိုင် တွေးမြိုင် - မြိုင်ယောင်သား x တိမ်းပါး ယိမ်းနှဲ့နှဲ့ - စိမ်းလဲလဲ-
ကမ်းနှင့် ရေဟုန် - သဲငွေခုံ သောင်နုမှာ သေချင် လု လွမ်းဖွယ်ဆုံ x ပန်းဖွယ်ကြုံ၊
မရွာဘဲငယ်မုန့်၊ ငွေခုံသောင်ဦး၊ ထူးတဲ့အမှု၊ တပင်ပျံသန်း၊ ကြာနန်းကြော့
လှနတ်တူ x ပူအောင်လို့သာ၊ မိုးဖြူငယ် - သန်ကြွင်း၊ ငွေနှင်းနှင့်တိမ်ရောရာ x
တောင်တောသာ၊ မာလာရွှေခိုင်ဆန်းလှလေ x ကြုံဘူးပေါင်၊ သည်းခေါင်ကြေ
လှပန်းမျှလေး x ၊ မင်းလှိုင်ငယ်တခန်း - ညိုညို - စိမ်းလန်း x နေနန်းငယ်ဘုံရွှေ -
မြိုင်လို့လို့ - လွမ်းရန်ထေ့တယ်ကိုလေ၊ မြိုင်လို့လို့လွမ်းရန်ထေ့၊ ဖန်ဖန်လဲ့ နှဲ့လို့ငယ်
မေ့၊ ရေသီတာနန်း - သာခန်းသဲခုံဘွေ၊ လေပြည်နှင့်သာ၊ ရဂုံမြိုင်တုင်း ကြိုင်
သင်းပျံ့ မွှေးမာလာ x ရွှေပြည်သိင်္ဂါ - ဒါဟာစံနှုန်းဖက်မဲ့လေ x ကြာနန်းပျော် -
ကိုယ်တော်မြိုင်လဲ့ စမ်းပါလဲ့လေး x အိုဘယ်မုန်းရွှေမြောက်တောင်၊ မျှော်ပါလဲ
မျှော်လဲသိတတ်နိုင်ပေါင်။ x ။

သဖြန်။ ။ ဆွေးကြေမည့်ယောင်၊ မောင်မယ်ရင့်ကြေး၊ ရှလဲကုန်နိုင်နှင့်၊
စုံသာမြိုင် ရေယာဉ်လမ်းငယ်မှာ၊ ငုံ့ပန်းက မွှေး။ ။

၄။ ပြဝတိမင်းကြီးဆို-ပတ်ပျိုး

စိန်ငွေလုံ၊ သာဟန်လေ၊ ထွေထွေဆန်း x ပန်းနံ့ငယ်တည့်၊ သင်းကြူ၊ ရွှေတည့်သာ၊ ရွှေမဉ္ဇူ x ဆွတ်ယူခြေကာ၊ ဖိုမသံကြေးပါလို့၊ ငှက်ကျေးငယ် ငြာသလေး x ဘာသာ - တွန်ထူး - ပျော်ကြမြူး x တိမ်ဦးငယ်တည့်လေဆင် တည့်သာ၊ နယ်ရှစ်ခွင် x မင်းလွင်က-ဖြိုး x အိုညှိုးတော်ဖန်လာသကို၊ မှိုင်းရည် ဖွဲ့မိုး x ရေနယ်လုံ x ပျော်စံအိုင်မင်းမူ၊ သင်းလေထုံနံ့မွှေး x လေပြေ သွေးသွေး၊ မြသွေးငယ်ကြည်လင်ဇေး x မြော်ရေးခငြောင်း၊ စုံမြိုင်ယံညှာတံ ပင်လုံး ငယ်ပျောင်း x ရွှေပေါင်းပျော်ရာ စုံလေတည့်မှ-ရနံ့ရွှေပြဒမ်။ ။

သဖြန်။ ။လွမ်းစေဘို့ကြုံ၊ နေအရုဏ် ရောင်ခြည်ဆိုပါလို့၊ ပြန်စို ဘုံနန်း x ။ မျှော်လဲ အိုင်ကုဏ္ဍလာကာ၊ ရွှေကြာကို လေပြေသွဲ့တယ်၊ ဖေါမဲ့သူ ပန်း။ ။

၅။ မြင်ကွန်းပင်းသားရေးသော - ပတ်ပျိုး

မြန်ချာ-မြေကို၊ စံရာ-ရွှေဘို့၊ နန္ဒာ ရေညှိဝန်း ဖြာရောင်ရွန်း x လူမွူးလုံး ဖျား၊ ပြည်ကုန်းဘောင်၊ ရန်အောင် - မော်ကွန်းလေထား x ခြောက်ပါးခြည် ရောင်စိုသည်နှင့်နှင့်၊ တည်ထွန်းရွှေချက်သို့ x ဗဟိုလေ၊ ရွှေကွန်းနန်း x ကျိုး ပတ်လည်ထွေထွေငယ်ဆန်း x စံခန်းဣန္ဒာ၊ လျှလန်းသိင်္ဂါ - ခုနစ်မည်ဌာနမူ၊ ပြည်ပြည်များဦးညှတ်ရာ x ယင်းနေကဆက်စဉ်လာ၊ ဗိုလ်ကိုးထောင်၊ တည်လာ တိုင်းကြီး မြောက်ညာ-လေလေ့ ရှစ်မင်းငယ်-ပယ်ခန့်တာ x မြက်ရွှေသမ္ဘာ - တေ ဇာလုံလင်း၊ ရန်ပေါင်းငယ်-သည်ဝယ်ဖြိုခွင်း၊ ရွှေဘို့ မြေမျှာမင်း၊ စံခင်းငယ် အောင်ချာ၊ ဘေးမြတ်-မြင့်-ဘိုးစဉ်လာ၊ တေဇာဝုန်သည်း၊ ရိပ်ဖြူပိုင်ချည်းပေမို့၊ ခမည်းမြတ်ရာဇိန်လို့၊ အောင်ချိန်ရွှေပြည် စိုးစံဘိသည်-လေတုံမှ၊ နတ်များငယ် ဖန်တော်ရည်၊ x ။

သဖြန်။ ။မင်းမင့်ခေါင်တည်၊ ကျူးရွှေစည် သပြေညှာလုံး၊ သောင်း ဒီပါရေမြေခွံမဲ့၊ သံဝုန်ခြိမ့်သံ x ။ ဘုန်းတေဇာ နိသင်ကြောင့်၊ ဘယ်ရာဝင် ဘယ် ဝယ်ခါသို့၊ ဘေ့သနာပရန္တငယ်မူ၊ ကြုံဘူးရဘဲ။ ။

၆။ မြပတိမင်းကြီးရေးသောပတ်ပျိုး

အောင်ခန်းမြို့၊ ထောင်နန်းတည်၊ မြတ်နွယ်လာ၊ သမ္ဘာတိုး၊ ဝေဖြိုး ကွန်ကွန်လည် x တေဇာညွန့်စည်၊ ရာပြည်ပြည်မင်း၊ ဦးညှတ်ခ၊ စင်းစင်း x ပြည် သိင်္ဂါနဒီချင့်တယ် နှိုင်းစံတင့် တင်းတင်း၊ x တွင်းခိုခ၊ ရာတတည် ပြည်ပေါင်း၊ ဦးညှတ်ခညောင်း x သောင်းသောင်းကြေညာ၊ ဒီပါမြေလုံ၊ တေဇာနှုန်းလို့၊

(၁၄) ရတနာဂုဏ်ရည် (က-၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

ဘုန်းတော်ဖန် x တမ္ပဒိဘော၊ ပတ်လေးထွေ - ရေယဉ်ခ, တယ်၊ စီးသွယ်ကျလျော
ဆင်း x နေနတ်နွယ်တော်မဟာထွန်းလင်းလို့ဖြာ x သမ္ဘာလုံ၊ နက်သန် ဘုမ္မိ
တိုင်းမှတုလေး x ပြောင်ဆဒ္ဒန် ရောက်ပြန် - တွင်သမိုင်းငယ်နှင့်လေး x ဆိုင်းဆိုင်း
ညို မိုင်းမိုကာ၊ တောင်သေလာက-ဖိလာဆီး။ ။

သဖြန်။ ။ မန်းမြို့အောင်ချာ၊ မန္တလာငွေလုံလို့၊ ရေပတ်ရံဆီး x ။ သဲ
ခြံမြဲခြံမြဲတုန် x နတ်နန်းဝေဟန်ဘုံသို့၊ ပြည်ဇေယျံတောင်ရွှေမန်းငယ်မှာ၊ စံနန်း
က ညီး။ ။

၇။ ဇာတ်ဆရာကိုကျောက်ခဲရေး-ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်

(က) ရွှေယင်ပေါင် - ငွေယင်ပေါင်၊ သဲခုံပြန် - ကျန်းရွှေသောင် x ပျော်မြူးကြ
ငှက် မယ်မောင်၊ လည်ချင်းတဲလို့ငွေသောင် x လှမ်းလှမ်းလို့ နောင်မှာ
လေ၊ ဖိုးခေါင် စင်ရော် - ငှက်တော်မြစ်တေး၊ ပူဖိုဖန် - သဲကန်-ရေယဉ်
မှတုလေး x ငှက်မောင်နံ လှမ်းရန်လည်တင်-ကြွေးပါလို့လေ x တဆေး
ဆေးငယ်နှင့် - ပူရေးငယ်ပြင်ကျယ်၊ များပြန်တဲခါကြံအင် x သူမမြင်၊
လှမ်းအင်ကြံဖယ်ဆိုက်ပြန်တော့မယ် ငယ်လေး x သိုက်နယ်သည်ကျန်း
မူ-လှမ်းဖေါမဲ့ဝေး၊ x ။ ရေပင်လယ် - လောင်းငယ်ကုန်ခတ်လို့ - ကူး
တတ်နိုင်သေး x အိုမိုင်းလို့ရီ နဒိပင်လယ်ရိုးငယ်မှာ၊ မိုးချုပ်ပြီလေး x အို
ဖြေလဲနေမသာ၊ ပူရေးကြံပြန်လာ x ကြံမသာ - ရောကြော့ဝဲငယ်မှာ၊
မောင်နံပူပုံကြယ်၊ ခါသည်ကြံရေးငယ်နွယ် x ဆေးပါတယ်နော်သဲ၊ လှမ်း
သူတို့ပဲ၊ ဖဲဘုံသာပေါ x ချစ်သူကိုယ်တော် အို မြင်လာဘဲငယ်နှင့်၊
မောင်ပူနံကို၊ လှမ်းတယ်ရွှေကိုယ်၊ ဘုန်းကြော့မိုမို x မောင်လိုနော်ပူဆေးစ၊
လေးလုံမိုငယ် အကြင်နာ ဝေးသူတို့၊ ဆေးပူလိမ့်မယ် x အို ပူပုံပန်းပါ
ဘိ-နန်းနေညွန့်နွယ် x ။

သဖြန်။ ။ မြင်လှဲပါကွယ်၊ သူမယ်နှင့်ဝေး x ။ ရွှေလောင်းငယ်
လှေငယ်နှင့်၊ ရိုးပင်လယ် နဒိဝဲငယ်မှာ၊ ဆူသဲကဆေး။ ။

(ခ) ရည်ပင်လယ်၊ ရေနယ်လျှ၊ ညံညံကျူးလို့မြူးပျော်စံ၊ ကြာရံနေညောင်း
ရွှေပေါင်းများ သူ့ ထားကေဆံ၊ ဘယ်ရွှေကံ-ဘယ်ရွှေကံ၊ ဖန်ဖန်ညွန့်
မလ္လာထွန်းတဲ ကျန်းနိုင်ငံ၊ အောင် ဇေ ယာ လက်ကျံကျံကြွေး x ရေးမှာ
မာလိန် x ကူး ငရွဉာဏ်ချိန်တယ်လေး x စိန်မှာဆောင်နန်းငယ်က ဆန်း
ရွှေ ကိုယ်တော် x အိုပူပုံပန်းပါဘိ-နန်းပင်မြင့်ပေါ x ကျူးကြော်ညံစေ

မြူးပျော်စံထွေတယ်လေး x သောင်းရွှေပေါင်းလယ် - ပျော်စံမွယ်၊ မျှော်
လဲဖန်ဝေ x လှမ်းလှမ်းလို့လေ x သာရွှေမြေနှန်းငယ်က၊ ဆန်းငွေသော်
တာ၊ အိပ်ပျော်ပန်းပါဘိ၊ သန်းရွှေမြညာ။ x ။

သဖြန် ။ ။ ခိုးရိပ်ကယ်ပြာမိန်၊ လွှာတိမ်ကမေး x ။ မြူးခိုးစီစီနှင့်၊ မှိုင်း
ဝေရီ လယ်ဦးငယ်မှာ၊ မှိုင်းမူးလို့ဆွေး။ ။

(ကိုကျောက်ခဲရေးပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ် ပြီး၏။)

၈။ မြင်ကွန်းမင်းသားရေး-ပတ်ပျိုး

လောင်းပန်း ဂမုန်းအင်လေတည့်မှ၊ အနန်းဂေၤသဇင် x တသွင်ခိုင်ရွှေညာ၊
အပင် လှိုင်ဝေဆာ၊ ဆွတ် ဖျန်း ငယ်ညှင်း လေ ဆိုင်မှာ ကြိုင်ဇေးစွာ x အစဉ်ခါ
ယှဉ်လာ ယှဉ်ရာ၊ မြရည်ငယ်ရေကင်း၊ ရွှေတသင်းငယ်မှာ၊ ရွှေဟင်္သာ ဝေး
ကွာ တင့်တင့်စော x အိုရွှေဟင်္သာ ကြေးလာရင့်ရင့်နှော၊ ဥသြသာရကာလေ
တည့်မှ၊ တကြောစုံမြိုင်မှာ x ခေါက်ရွာငှက်ခေါ် ထူးရင်း x နွဲ့ကာသာပျော်မြူး
ခြင်း x လေပြေညှင်းညှင်း သင်းသင်းဂန္ဓာ မှေးပျံ့ပန်းမာလာတည့်မှ၊ မြသားရေ
ကန်မှာ x စိမ်းလဲ့ရွှင်ကြည်စွာ x သံသာ သံလေး၊ ခေါ်ကာပြန်ကြေး၊ ဖေၤရာ
တေးဇေး၊ အိုငှက်ကျေး၊ မယ်နှင့်မောင်၊ ကြင်ကြိုးဖွဲ့ယှက်ကာနှောင်။

သဖြန် ။ ။ မှိုင်းရီလို့မှောင်ဖွင့်၊ တောင်တော ညာတသိရိက၊ သာဂီမေ
နှေရတုငယ်မှ၊ ကြေလုဟန်စော၊ ကိုးနယ်ပြည့်ဆင်၊ မင်းလှိုင်မှာ တိမ်မိလ္လာနှင့်၊
ပင်သိင်္ဂါခိုင်ညာညှန်ငယ်မှာ၊ လေကွန်တဲတော။ ။

၉။ မြဝတီမင်းကြီးရေး-ပတ်ပျိုး

စိန်ကြောင်နီလား၊ ထိန်ဖြာဝင်းမူည့်မူည့်၊ ဖလ်ရှိန်ငယ် သိင်္ဂါ အရောင်
ဝေ x မှောင်ခြေပယ်ခွါ၊ မြတ်မုန်ရတနာ၊ လျှံညီလင်း x ရွှေနှန်းဆောင် ဆောင်
ဘုံမှာ၊ ကြယ်ပေါင်း ရွှေရံဒသ်ဘာ၊ ချီးကျူးငယ် ဆယ်မည် - သံသာညှင်း၊
ပျော်တော်ခင်း x ထီးအစင်းစင်း၊ အမင်းမင်း၊ ခွန်ကျိုးဆက်သွင်း၊ ထုံးသန်ရှင်း၊
ဆယ်ကြာသွယ်ညှန်၊ စက်ထံခိုလှုံ၊ သက်နွဲ့ကြည်ယုံ၊ စုံဖူးရင်း၊ နှင်းပြောင်းတဲ
နှေငယ်မှာလေ၊ သွင်းလောင်းပျံ ရီရီမှန်ပြေ၊ ဝတ်ရည်လှယ်ဝေ ငှက်ကယ်ယုယ
ဆွေးလျှငယ် ပင်နန်းနေ x ကြင်ရေးဆက်ကာ နှောင်သည်နှင့်၊ ဘိုးခေါင်ငယ်ညံ x

စုံမြိုင်ယံ ပန်း က ထေ ထေ၊ ဆင်သင်တိုင်းငယ်နှင့် အံ့မိုင်းငယ်ရီဝေ၊ အမ္ပုန်
မူးငယ်က၊ ရင့်ကျူးဖန်ဖန်စေ့ × ယဉ်ရွှေရံခ၊ သာစွမိမာန်၊ နတ်ထံငယ်
တရို့၊ ချီးမကုန် ကြံဘူးရဘိ၊ × သလ္လာဇရာ၊ ခွေကာဝိုက်ကွေး၊ တောင်စဉ်း
တိမ်လှာ၊ ကြိုင်မုန်းခေရသန်းမဏ္ဍာ၊ နတ်ဗြဟ္မာလေ သံချီးကြေး။ × ။

သဖြန်။ ။လေးမြေလုံးဗဟို၊ ဝင်ဝန်မြရိပ်ဝေ၊ မြန်သပြေရွှေဝန်ချက်ကယ်
ပ၊ ကနက်ကယ်ဆူဆူပွင့်ပါတံ့၊ ကိုးဆင့်ရောင်စို × နတ်ပေါင်းငယ်ခို၊ မြင်းမိုရ်နှင့်
တနှုန်း၊ ရှေ့ကင် ဘေ့သီဟာမြင့်၊ သောင်းဒီပါ ညီလာခံတယ်လေ၊ နေလ
နှစ်ဘုန်း။ ။

၁၀။ ။မြဝတီမင်းကြီးရေး-တောလားပတ်ပျိုး

အထူးထူး - ငယ်နှင့်၊ မြူးပျော်ဖွယ်ပေ၊ ထေထေ- လာလာ - သာမျိုးဆန်း
× နန်းကြာ ညို ကြော့စမှီယံ၊ နတ်ကယ် မူရာ၊ ဖြူပြာသွယ်လျှ၊ ကုန်တယ်
ယဉ်နယ် - ရှန်းရှန်းလန်းလို့၊ မျှော်ရေးငယ်ပန်း၊ × အလို ခါနေ့ဦး - ဖူးစီညွန့်
လန်း×ရွှေ-မာပင်နန်း၊ သာသည့်မယ်မောင်-ပန်းရည်ပျော့တောင် × ငယ်မှာလေ၊
ခေါ်ယောင်ယောင် - သံ ရင့် ကြေး တယ်၊ စိမ်း ညို လဲ ကျေး × လေပြေ
ဆော်သွေး မြန်းလှာစုံမြိုင်၊ ပန်းမုံနို့ လှိုင်တယ်လေ × အလို သင်းကြိုင်ကြိုင်၊
အလို ဝင်းလှိုင်လှိုင်၊ ခိုင်တဲသာ ခိုင်ရွှေညာ × သာမျိုးငယ်-လေထူး × တပင်
ပုံကူး ကျေးသူတို့မြူး × တိမ်းမူး ယိမ်းတနွဲ့နွဲ့ - စိမ်းလဲလဲ၊ သင်းတဲ ကေခိုင်၊
နှမ်းခေ့ယိုင်သာပျော့သည် - မာလာကြော့ နှင်းလှိုင်လှိုင် × သင်းကြိုင်ကြိုင်၊
ဝင်းမြိုင်မြိုင် × တခိုင်လုံးရွှေ - ညှင်းလေဆော်မြူး နေ့ဦးဆန်းလန်း၊ ဝေဆာပန်း
ငယ်ထေ့လာ တောတောင်လုံး ငယ် ညံစာ၊ ကျေးငယ်ကသာ - မြရော်အဝါ၊
ဖြူညိုရွှေပြာ၊ ငွေခံသောင်သာ၊ ကြေးရင့်ကျူးသံဝါ၊ မြူးပုံကာ × ရှုတိုင်းငယ်သာ၊
သိင်္ဂါ ရှေ့ရည် ဆမ်းလို့လေး၊ နေ နှန်း ဆောင်၊ ဖြူ ရောင် - တိမ်ခိုးက ဖြိုး ရင့်
ကာ - အံ့၊ စိစိငွေနှင်း လေညှင်းက လှမ်းဖွယ်ပုံ၊ ကြုံပြန်ရတယ်၊ နီလာမြရော၊
တိမ်ကြောက၊ ကြေမည့်နွယ် × ကြာယုန်းလယ်၊ မြေတယ်ပြေရန် ရေးငယ်နှင့်
လေး × သာမျိုးစုံ ရကိုမြိုင်ယံကျေးကလေး × စိမ်းလှုံရေလဲသွေး - ရေရေလုံး
ဖွေး × သံလေးငယ် ဖျော်ဖြေ - ပြောင်လို့လို့ နွဲ့ကာထေ။ ။ ပျော်ပေါင်လေ
ဆန်းမြိုင်လို့လို့ လှမ်းဘွယ်ထေ။ ။ ဟေမန်ကြင်းငယ်မို့ ညှင်းညံ့မြေ၊ လေပြေ
ဆော်သွင်း၊ ငွေနှင်းက - လှမ်းရန်ပေတည်၊ ဖလ်နေလဲမို့နီ၊ အာကာကလဲ ကြေကွဲ
ဖွဲမြိုင်ညိုညိုတိမ် × မြခြူးလိမ့်စံအိမ်၊ ရှေ့ပင်ဦးငယ်ကလေ၊ သိုက်နန်းလယ်မှာ
မောင်မယ်ခေါ်သံ ထူးပါလို့ခလေး၊ အိုခွေကူး သာလှတယ်၊ ရှေ့ဖူးညာမြနွယ်။ ။

သဖြန်။ ။ မိုးယံမြင့်လယ်၊ ပြိုမယ်ခုတိုင်း x ။ မြကြောငယ်ညိုညိုနှင့်၊
လှမ်းပိုအောင် သာလေညှင်းငယ်မှာ၊ ငွေနှင်းကဝိုင်း ။ ။

၁၁။ မြဝတီမင်းကြီးရေး - ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်

(က) သာရကာ ကျေးငယ်တို့၊ ခုန်းနှေးရာသိုက်ပျို၊ ရဝိန်ဘုံခန်း၊ လယ်သမီး
ကုန်ဒေသစာရီ x ပတ်သန်းငယ်တုံစီရီ၊ ဇော်ဂီ - ကွက်ဆင် - သက်တင်
ချိပ်ပန်း၊ တိမ် မိလ္လာ - စုကာ - ဆင်ဇော်ရမ်း - နှင့်လေ x ဆေးပန်းချီ
စုံစီ - ခြယ်လှယ်သန်းလှိုလေး x ရှစ်ခန်းတခွင် - ခြယ်မင်လှိုင်းပါလှို၊
အိုဆင်သင်တိုင်းငယ်နှင့်၊ ဝိုင်းကာသာအံ့၊ ညွတ်ခွေယိုင် ဖြေနိုင်ဘဲ၊ ဘွင်
သဲကျေလူ - ဆေးငေကြုံ၊ အိုမိုးငယ် ရွှေအမွန်က၊ စည်သံစုံဆော်လာ
ခွဲပါလှို - ဖေါကွဲမဲ့ဆူးပူစေဖန်၊ ရွာပုံဟန်နှင့်သာ - မာန်ငြိုးပြင်း၊
အသုရာတို့ ဗျူဟာကျင်း x စစ်ခင်းမာန်ဖွဲ့၊ မိုးလေတိမ်ဆီ လှမ်းဟန်မမှီ၊
ရာသီနန်း ဘုံခန်းစာပျို့နှင့် ညီအောင်တဲ့ ရီမှောင်။ x ။

သဖြန်။ ။ ရစ်သိုင်းငယ်မှောင်၊ မကရိုးစုကာနှောင်လှို၊ ရွာယောင်မာန်
ပျိုး။ x ။ ကြေးရင့်ငှက်သံ၊ နွေရက်ကယ် - မိန်အကျန်မို့၊ ချိန်မတန်
ရွာစေ့ဖွဲတယ်၊ တင့်ရဲတဲ့မိုး။ ။

(ခ) ရဂုံမြိုင်ချာ၊ တောဟေမာ၊ ငှက်ပေါင်းမြူးပျော်ကာ x ကျူးသံသာငယ်
လေ၊ လူးလာလေပျံဝဲ၊ ရွှေတောင်ပံယုက်ပါလှိုနှင့် x တူစုံလေ - မကွဲလျှင်ဖြင့်၊
ဘာလဲ သိ သခင်၊ ရှိဦး လျှောက်ပန်ချင် x ချစ်ခင် ချစ်ပါရက် ဖုန်းမိမို့၊
မြနန်းဆောင် ရိပ်ခို x မချို လေပါ ပြုခါး x ရွှေ ကိုယ် မုန်း လှိုလား x
ပန်းပြားလေ - ရွှေကျူ လေယူ လေယူရာယိမ်း၊ မကြင်နာ - ကိုယ်တော်
ဘယ်တုတ်စိမ်း x ပိန်းမွန်စီဆောင် စွန်းကိုတဲ့ လှမ်းလှန်းလှိုမြိုင် x မကြံနိုင်၊
ကိုယ်ထူး၊ ပျောင်းခွေပျော့မှူး x မင်းလှိုင်ပေါင် - ဝေဝေနှင့် - လေပြေ
တဖြူးဖြူး x ကြုံရလေကိုယ်လုံး - ပျောင်းခွေလှိုနှုန်း x သယ်တုတ်ကြောင့်
မုန်းပါလိမ့် - ဘုန်း ဘုန်းများနောင် x ဂနိုင်ဟောဝန် သာစခန်းမှာလေ
ပန်းဖြေရအောင် x ဖိုးခေါင်ဆိုရွှေငှက်က-ကြေးကြော်ချက်ဆန်း၊ သည်
ဟေမာ ရဂုံလမ်းမှာ ညှင်းလေကဖျန်း။ x ။

သဖြန်။ ။ တိုးခိုခယောင်၊ ဘယ်ကြမ္မာကံနှောင်လေသိ၊ စံမြဲသူဆောင်
ရွှေရေးငယ်မှာ လှမ်းဟန်နှင့်ဆွေး။ ။

(မြဝတီမင်းကြီးရေး ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ် ဖြီး၏။)

၁၂။ မြဝတီမင်းကြီး ထောင်တွင်းက ရေး၍ ဆက်သော-ပတ်ပျိုး

ဝေဖြိုး ကုန်းဘောင်ညွန့်ညွန့်၊ နေမျိုးဘုန်းရောင်ကွန့်ကွန့် - ခက်သွယ်ရှည် ဆက်နှယ်စည်၊ တိုင်းအောင်ချာ စံရာ - ဘိုးတော်နေပြည်၊ သီးသန့်သန့် ထီးခန့် ခန့်၊ ချီးအံ့ငယ်ထေ့ဆန်း၊ နန်းဆောင်ဆောင် ထောင်သစ်ကယ်တည်၊ သန်း မျှောင်ခွေ ရေအင်းအိုင်နှင့်၊ မန်းတောင်ခြေ နေခင်းပြိုင်တင့်၊ တောင်မြင့်တောင် ပြုံး၊ ပတ်ကုံးဖွဲ့ခြံရံလည်၊ ငြိမ်းချမ်းသာကြည်ဧး၊ ဆုတောင်း၊ ဆုယူ နတ်လူ ခေါ်သံ၊ ကောင်းကြီးငယ်-ကြော်ညံ့ကြွေး၊ ရာဇာသမ္ဘိန် - အာဏာလှံထိန်၊ ကုန်း ဘောင်အာဟိန်ဘေး၊ မြတ်ဘိုးတော်နတ်ရှင်မြေး၊ ဘုန်းအိမ်ရွှေရင်နှစ်သွေး။ ။

သဖြန်၊ ။ အရေးတော်ပိုင်၊ ဉာဏ် စိန်တိုင် သီလဝင်နှင့်၊ နတ်သေ နှင်ဗျူဟာအောင်လို့၊ ရန်ဘောင်ပယ်ချိုး။ မန်းမော့ဘော့၊ သောင်းပြန်ငယ် သယမ္ဘူနှင့်၊ ဥဏှဂူ နေနှယ်ရိုက်ကယ်၊ နန်းစိုက် ထောင်စိုး။ ။

၁၃။ မြဝတီမင်းကြီး ထောင်ကလွတ်သော-ပတ်ပျိုး

ကုန်းဘောင် နေမင်း၊ ဘုန်းရောင် ဝေရှင်း၊ တောင်ဒီပါထိန်ယိန်လင်း၊ အို ရာမင်း စံ့ရှိကြာ၊ ထံရင်းများပဏ္ဏာ၊ ဣန္ဒာစံခန်း၊ သိင်္ဂါလှံလန်း၊ ဝေယန်ပိုင် တူနှန်းနန်း၊ အိုရွယ်မှန်း-ရည်လို့စေ၊ ပြည်လုံးလောင်း ညောင်ရေ။ ။

သဖြန်။ ။ များထူဝေနေ၊ ချမ်းသာစေ ဖန်တော် ဆောင်တဲ့၊ ကုန်း ဘောင်ဘုရား x။ သောင်းထိုက်ကယ် ညာသပြေလို့၊ ဘုန်းနေခြည် ထောင်ရောင် ပွင့်တယ်၊ ရာမင့်ထုတ် ဖျား။ ။

၁၄။ မြဝတီမင်းကြီးရေးသော-ပတ်ပျိုး

မွန်ရဝေ-စံနေရာ မြတ်ထီးမို့လေး x ကျွန်းများဘောင်၊ တန်ဆောင်ဖလ်ရိုန် ညီးသည်သို့လေး၊ ကြီးစေ - အာဏာ၊ နှုန်းနေသွယ်ဖြာ၊ တောင်ဒီပါ-ဘောမြင့် မှာ၊ ပြည်ပြည်မင်း ကိုးကွယ်ရာ x ဘုန်းဘဲဘုန်းတေဇာ x နှုန်းတဲနှုန်းဝေဖြာ x သီဟာလေ - မှန်နန်းဦး x ညီလာစုံ ဗိုလ်ပေါင်းငယ်ဖူး x တပုံ-သာထူး၊ သောင်းရွှေ ကြော့မှူး x ကြည်နှူးစိမ့်ငှာ၊ ဒီပါသပြေကျွန်းမှာတဲ့လေး၊ ထုံးစဉ်လာ၊ ဗြဟ္မာ ရေတော်သွန်းချိန် - မို့လေး x ရံဝန်းညီလာ x ခွန်လှိုင်းလို့ တိုင်းသိင်္ဂါမှူးလေး၊ ပျော်မြန်းကြ ရွှေပေါင်းမှူး။ ။

သဖြန်။ ။မတ်ပေါင်းငယ်ကာ၊ နရိန္ဒာခေါင်ဆင့်တဲ့၊ရာမင်းမင်းဘုန်း။
တန်ခိုးတော်လှုံ၊ ပြောင်ဆဒ္ဒန်ပိုင်စိုးလို့၊ မြတ်မျိုး ကေရာကငယ်၊ ကဲသာလို့
ချုန်း။ ။

၁၅။ အနောက်နန်းမတော် ပမြကလေးရေးသော ပတ်ပျိုး

ပြာပြာညိုရောင်မှိုင်းနဲ့နဲ့၊ အာကာပြင် ဘောင် သိုင်းချဲ့ချဲ့၊ ရွာလာပြန်လဲ
တဖဲ့ဖဲ့၊ စက်မြဲပန်းပုံ သုန်သုန်ငွေနှင်း၊ သွင်းလာပြန်အို၊ ပျော်လိုဘဲ၊ သဲကြွပန်း
လွမ်းရန်ဖယ်၊ သေချင်အောင်နှယ် ကြုံတယ်ကံ ဖန်လာမုန်း - ဆိုငိုတမ်း-နန်းဘုံ
မြင့်ရိပ်ကြာလယ်၊ သန်းယံကြူးလို့ ဖူးမလွယ်၊ ကျွမ်းကြွဖယ် ငယ်လေး စက်
ရာဝယ် ထင်လာရက်ကယ်နှင့် ဆော်ကြက်ကယ် ညံညံစီစီ လင်းပြန်တော့သည်၊
အိုလေဘယ်ဆီ စံသိမ္မန်း၊ နတ်သွင် ယဉ်တဲ့သူ ပူအောင်နော် ပန်တော့နဲ့၊ ရွှေသဲ
ငယ်ပန်း ကျွမ်းမျှ လွမ်းရန်ဖယ်။ ။

ဘောလယ်။ ။သောင်းရွှေထူလယ်၊ ခေါ်တယ်နှင့်သား x၊ ခြားတဲ့အမှု၊
ဘယ်မာန်မူလေသိ - နော်ခင်ဖုန်းငယ်၊ မုန်းတော်နှင့်သား။ x။

သဖြန်။ ။သနားငယ်ခံ၊ တင်ရန် ကုန်ခက်ပေါ့၊ ရွှေမျက်မူကြော့ x ။ဖြူ
ရွှေစုံ၊ ဗိုလ်ပုံရွှေပွဲက၊ မယ်နဲ့ မညီရိုမယ်၊ စိုးမိပြန်ပေါ့။ ။

၁၆။ မြင်စိုင်းမင်းသမီးရေး-ပတ်ပျိုး

သူရကန် စက်ပုံ ဖလ်ရွှေဒေါင်းငယ်ကလေး၊ ပြင်လမ်းစံ - ဟေမန်ရာသီ
သောင်းပေမှိုလေး x ထွေးလုံနိုင်ရှာ - ဖေကဲသု ပုနဲမူာ x သဲကြွလုဆွေး
စရာ၊ နှင်းနှင်းဝေဖြာ - သွင်းလို့ သွင်းလေလာ x ကြိုင်စွာလေ-ဇင်ပန်းဖူး x ခိုင်
ညွှာတံ ပင်ချင်းကူး x ရက်မြိုင်လယ်ဦး၊ ကျေးသုတို့မြူး x ခေါ်ထူး လူလို့ - မမှို
ရွှေလည်တဲ့လို့လေး၊ ရစ်ဝဲပုံပျော်စံ သိုက်မြူးဦးမှာတဲ့လေး၊ သည်မြိုင်ယံ တောင်
စောင်းက ဒေါင်းအိုဝေသံ၊ ငှက်ပေါင်းတို့၊ သောင်းကြွက်ညံ။ ။

သဖြန်။ ။သည်တောမြိုင်ယံ၊ ဖေကဲသု ပူစေပန်လို့၊ ဖြေရန်မခန်း။ ။
ယိမ်းနဲ့ညွှာတံ၊ ဇင်မင်းရွှေရည်လှုံလို့၊ ခါတော်မှန်ရာသီလိုက်တယ်၊ သိန်းထိုက်တဲ့
ပန်း။ ။

၁၇။ အနောက်နန်းမတော် မမြကလေးရေး - ပတ်ပျိုး

နဝရတ်ကယ် ရောင်စုံ - ခင်းပြန်ဘုံ၊ ပျော်လဲ ခု ပျော်တော်ရုံ x ဖူးရွှေငုံ
ငယ်လေ မလုံလေပါဘဲ၊ ပူဗျာပါ ပွားဆင့်ဆင့်ကဲ၊ ခေါ်သံလို့လဲ - ရွှေသဲမှာပန်း
အောင် - ဖြေလဲ ခု ဖြေနိုင်ပေါင် x နန်းဆောင်မြင့် စက်ရာဘော၊ ဖျော်လဲ ဖျော်
မပြေ x ဆွေးစေအောင် ခုသား x ရွှေကိုယ် ဘုန်းမြတ်ဖျား x သနားလေး မညွှာ
သစ္စာ သေလဲ့၊ မကြင်ဘယ်တွက်လဲ x နဲစေနာ ကံညွှန်းလို့ ကျမ်းကြေလုဖွယ် x
ကြုံလာတယ် တကိုယ်ထဲ ထက်နန်း ဣန္ဒာက ရွာလာတဖဲ့ဖဲ့ x ပူရရုံဖန်နဲ - ဘုန်း
ခင်ကြောင့်ဘဲ x လာလာချိန် ပြင်ယံမို့ - ဖဲစက်ရာပေါ် x ညဉ့်သုံးယံ ဆော်လေ
ညှင်းတယ်၊ သွင်းပြန်ပေါ်နော် x ညှိုးလျော် ဆိုငိုရက်ကယ် - ဘုန်းမေ့သက်မှူး x
ဆန်းမာယာပို့ဖွဲ့တယ်၊ မုန်းလဲ့သင့်ဘူး x ။ ။

သဖြန် ။ ။ ရွှေဖူးစာ၊ ဖန်လာတယ် ဘယ်နတ်ကယ်၊ ရေးတတ်လေသိ x ။
နေဆယ်ဆူ x မကပြန်ပြန်ပလို့၊ နန်းသူကို သည်လိုသားငယ်၊ ထားနှင့်သာကို။ ။

၁၈။ ပတ်ပျိုး

စိုးအမွန်မှူး - လဲကျူးငယ်မှန်ရုံဆင်၊ မျော်တိုင်းပန်းဖို့၊ မန်းဘောခွင်၊ သီး
တဲ ရှည်ကျူးရင်၊ တိမ်နယ်ဘဝန်း - ရွယ်ညွှန်းရေးသက်တင်၊ သံကြွင်းဖိုးမျှ - မိုး
နတ်ရင်၊ စာနာဘဲပင် - သည်ရွှေဘွင်၊ ဖြေလဲနေမရွှင်၊ အို ဖုန်းကိုယ်တော်သွင်၊
ခေါ်တော်သားထင် - ဖန်ဆယ်လဲ လွန်ကြည်ကဲ၊ သဲကညွတ်ကြင်။ ။

သဖြန် ။ ။ သည်ရွှေဘွင်နှင့်၊ လွမ်းအင်ကို နိုင်ဆီဖြေလို့၊ ပြေပါမယ်
လဲ x ။ မင်မှောင်ဆိုင်း၊ ခါတိုင်းပ သည်ခုလို့၊ ပြိုလျှင်သာပြိုပါရော့ - မာန်ငြိဖွဲ့ငယ်
လေ၊ ကြုံတဲပြန်။ ။

ပတ်ပျိုး

ညွတ်ပြိုလုဖွယ် - မြင်ထင်တိုင်း၊ တိမ်ဆိုင်း မြရောင်နွယ်၊ ဆွေးဖွယ်
ဘယ်ဆွေနတ်ကယ်တို့၊ မှတ်ရည် - မိကာရွယ်၊ ခြော်ခြေရက်မယ်၊ သက်ကယ်
ကြေလုဖွယ်၊ ဖန်လဲငယ်လေ - ထန်သဲခြိမ့်ခြိမ့်မှူး x ဘယ်ဖုန်းပြန်ရွှေစာ
မှန်လွန်းစံသိင်္ဂါ၊ ယဉ်သွယ်ဖြာ x မျော်တော်ရာ နန်းကမဝေး၊ ဘောသီဟာ
မန်းနှင့်တပြေး၊ ကျူးဒေးသံကြော် x စိုးတော်မှနှင့် မိုးမာန်ကူခဲ့၊ သွယ်ပြိုင်ရွှန်း
ကျန်းသည်နှင့် သည်လွမ်းရေး၊ x စုံမြိုင်လယ် - ငှက်ကယ်ခေါ်ကြေး၊ ပျော်
မြူးဒေးသလေလေ၊ x မင်းဝံတောင်ဆိုင်း၊ တိမ်ခြေသိညိုညို မိုင်း၊ ရွှေကိုင်း

ဇေယျာ၊ မြင်တင်မန်းနှင့် နန်းသိုက်ညာ၊ မကျမ်းသာ- လွမ်းတာမယ်ဝေး၊ သာလို့ ဆွေး သလေလေ၊ ဂေါ်ဇင်ညာ ခွါပြာကြိုင်ဇေး မြိုင်လုံးမွေး - သလေ - လေ လေး ၂ x ။ ။ ရွှေကိုင်းတဖက် ရေညိုဝန်းသည့် ကျွန်းသံလျက် - ကြက်ယက် ဘုန်းခေါင်၊ မြင်တင်မန်းနှင့် - နတ်နန်းတောင်၊ သည်မောင်ဘယ်နှယ်၊ တကိုယ် ထူးမို့ ကူးရမယ်၊ အသွယ်သွယ်၊ ဘယ်နှယ်ကိုလွမ်းတယ်လေး၊ လွမ်းသူမယ်ခေး၊ သာလို့ဆွေးသလေလေ၊ ချစ်တဲ့သူမယ်ဝေး - မြင်လှဲလေး သလေလေး-လေး။

သဖြန် ။ ။ အို မိုးနတ်ဆွေ၊ တဖုန်း ဘယ်ညာဏ်ဝေလို့၊ ခု စေတော် မှန်း x ။ ဂေါ်ဇင်မင်း၊ ပျံ့ သင်းငယ်ကြိုင်လှိုင်ထုံ၊ တိမ်ပုံဘောက၊ ခြေလှိုမူငယ်မှာ အိုသူ့သက်ပန်း။ ။

၁၉။ ဇာတ်ဆရာ ကိုကျောက်ခဲရေး-ကိန္နရာချောင်းခြားကလေး ပတ်ပျိုး

မြူးဝန်းလို့ခို၊ အလိုသည်ဝယ် - ရောက်လွယ် - နိုင်ဘဲ၊ ပတ်ဝန်းဘယ်ညာ၊ သီတာချောင်းရေကဲ့ x သဲကြွေလောင်၊ တောင်ခရီး ဇနီးမယ်လျှ၊ နန်းကိန္နရီမယ် မြန်းရှာရတယ် x ရေယဉ်သွယ် - တည့် တသွန်း အလွမ်းကကြွယ် x အိုလှဲများ မယ်၊ ကြုံပြန်ရသည်ခါငယ် ဖုန်းကြွယ်ကြွယ် ရေလှိုင်းပေါင်-က၊ ပူဗျာသည် မောင်စိုး ဇန်လေး မိုး x အိုညှိုးတော်ကံ၊ မြိုင်ယံမြင့်ဖျား၊ တအားကငယ်။ ။

သဖြန် ။ ။ နောင်နဲ့တူ ဖေါ်မပါ။ သနားမူယူနှင့်၊ ချောင်းရေထူ တနယ်ဖက်မှာ၊ ကူးခက်လှပါ။ လေတွေဝိုင်းပါလို့၊ ထောင့်တိုင်းက မှန်လို့ပြာ၊ သေလာကြော့တခန်း။ နတ်နန်းကိန္နရီ၊ မောင်ကြီးကို ကူလာညီပါ၊ မြင်ဝါ တောင် လိုက်ခကွေ့ငယ်မှာ - ဘုန်းမေ့ကြောင့်ပန်း။ ။

၂၀။ ကိန္နရာချောင်းခြားကြီး ပတ်ပျိုး

ဟေဝန်စုံမြိုင် - သင်းကြိုင်လေညာလန်း ပူပုံပေ - ထေ့ဆန်းလှလေး x မြပန်းဆိုင်ရုံခိုးရီမှန် x၊ တိမ်ပုံဆင်စ၊ မြောက်ပြန်သွန်းလေချီ x ဖီလာလေရိုက် ပါလို့၊ ပုံတိုက်ကယ်ကဲ့ x၊ သဲငွေဖြူရောင် x မယ်မောင်ခေါ်တမ်း၊ တူရေသဘင် မြူးရှင်ကြသး မြိုင်မြိုင် x မြိုင်ပန်းဖွယ် - ကျွန်းတယ်လေ ကြည်ကဲ့၊ ယက်ပြေးရေလျှ လှိုင်းသံကသဲ x ဖျော်ဖျော်ဖျော်လဲ ပျော်ဘဲရက်ကယ်နှင့်သာ၊ ပူရာမြိုင်ရေး- လေက တသွေးသွေး x ဆွေးသူမှာသဲဗျာထုပ်ပို့ x ဂန္တမာရိပ်ခိုမွေးနံ့ငယ်ချို၊ သီလာ

(၁၅) ရာနာဂုဏ်ရည် (က-၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

ကူလို့ လှမ်းပိုမျှော်ဒယောင်တမ်းမိလေ x စိန်ကက္ကရာ ဖန်လှာသည့် မြေခုံမော် x
 သွင်းဆော်လေဖျန်း ရာသီဆန်း၊ ဖူးငုံညှာသန်း ခွါပြာပန်း၊ တိုင်းနယ်မြေခန်း
 ဘုံရွှေနန်း၊ လှမ်းခက်ဖွယ် - ဟေဝန်တောင်နှင့် - တောတော တောငယ်မှ၊
 ကျူးသံသာယာ ဖော်ကွာနှင့်သူ၊ မြိုင်ငူစုံထဲ၊ ဆိုဘလို့ တဂဲဝဲ x မာသာစုံထဲ-
 ပျော်ဖို့ ရွှေမြိုင် သင်းထုံနံ့ကြိုင်တယ်လေ x ပန်းဝတ်ကယ်လှိုင် x သဇင်ခိုင် သူကုံး
 လို့၊ ဖုန်းမို့တံခင်း x သွင်းခါခါကို - ပူရှူးရနိုး၊ မြိုင်ရဂုံ ချာဘောလယ်က၊
 ငှက်ကယ် သံဆန်းပျိုး x ခိုးသန်းရီပြာ၊ ဆင်မိလ္လာနှင့်၊ မြလှာတိမ်ရိပ်ညို x အိုအို
 ဆည်လေ - ထေထေတခန်း၊ ပန်းစေပူ စိန်ကူစွန်း x သာညှန်းရွှေတောင်ပံ x
 ပျံစရာ ပျံချင်ပြီ၊ မှန်ရီ-မှန်ရီ-မှန်ပြာ၊ လျှပ်ခိုးတိမ်တောင် လှမ်းလေအောင် x ၊
 တောင်ဝက်ပါ၊ စီးသံသာထေ၊ ညိုလေအောင် ပြာရီမှောင် တောင်လုံးမောင်း x
 ရဂုံစုံပေါင်း ထုံနို့ လှောင်းသလေလေ x ၊ သောင်းခန်းသောင်းခန်း ဒီပါမြေလယ်၊
 ကျန်းပတ်လို့ နိုင်ငံဘောဝယ်၊ ရှာတယ်ရှာတယ်မောင်နို့၊ ရှေးဆုံကြ၊ ဖူးရွှေ
 စာဖန်၊ နတ်ဟန်ချစ် တူကိန္နရာ၊ ချောင်းညိုမြ ရေယဉ်သီတာ၊ ကွဲပြန်ရရှေးငဣ
 ဖန်လာ။ ။

သဖြန်။ ။ ပူစရာ - သည်စာရွှေဖူးငယ်၊ ထူးတဲ့ကြုံနဲ x နတ်ဖန်ထေ x
 ရွှေမြေ စိန်မိုခင်းမှ၊ မင်းမြိုင်ဖို့ဘဲ။ ။

၂၁။ တောဘွဲ့ပတ်ပျိုး

နဝတတ္တကုဏ္ဍလာ၊ စိမ်းကြည်မြရေယမုန်၊ စိမ့်စမ်းခြေ - တောဆင်း၊
 ငွေခင်းပြန့် သဲသောင်ခုံ x စုံခြေယှက်ရုံ၊ စန္ဒရကန် - အနန်း - နွယ်ပန်းက သင်းလို့
 သာစုံ x ပျံ့မွှေးငယ်တည့်လှိုင်တုံ x ကူတုံလေ မြူတုံလေ တူစုံမကွဲ၊ သူ့ရို့ ဘာသာ-
 မာဂဓာ၊ သံစုံနဲ့လို့လေ x တိုးအောင်းကိန္နရာ - ဂဇာရောင် ပုလဲငယ်နှင့်လေး x
 တင့်ရဲခုဖန်ခါခါ၊ မြိုင်ချာမှာ - ကုန် ကုန် ပန်းပါပေါ့၊ ရှာလမ်းငယ်သည်မှာသာ
 ဘယ်နဲသိ ကံကံကြမှာ၊ ကြံခါဖန်ပါ သည်ဖူးစာက၊ သိရှာလေဘူး ငယ်ကို
 ကျူးယောင်မိရှာ x သင်းတပျံ့ပျံ နှင်းနံ့ငယ်တဲ့ ဂေါ်ဇင်ဂန္ဓာ၊ ပင်မင်း
 အင်ကြင်းရွှေဝါ၊ ယင်းမာကြိုင်လှိုင် မြိုင်လုံးမွှေး x ။ ။

သဖြန်။ ။ လေသွေးငယ်ဆော်၊ ပြည်တော်ကဝေး။ လေးငဲ့ဖြစ်အင် x
 ပူရေးသည်မှာမြင်တော့တယ်၊ နန်းပင်မြင့်သွေး။ ။

၂၂။ မြဝတီမင်းကြီးဆိုးပတ်ပျိုး

မဏိကဉ္စနာ သိင်္ဂါရွှေရည် သားနှင့်လေ၊ ပတ္တမြား မြဆိုင် တူပြိုင် ရွှေ
ယမားငယ်နှင့်လေး x သယံဇာတသွေး - ထင်မှားဖွယ်ယိုးယောင် နဝဒဏ်လှည့်
ရံထီးဖြူရှစ်ဆိုင်ကာ၊ သိဟာပြန်တောင် ဗြဟ္မာရေသွန်း - ရွှေခွန်းချိုငြိမ့်အောင် x
ရဋ္ဌငယ်ပြည်ဘောင်၊ ဘုန်းရောင်ကမ္ဘား၊ ဣန္ဒာပိုင် ဖန်လာကွန်တယ်၊ မင်းဝံညွန့်
ဦး x သလ္လာငယ် ယုက်ကူး ဝင်္ဂါရစ်ရုံ - ကောဝိလာပုံ နှစ်နန်းငွေလယုန်၊ ရွှေဘုံ
ခညောင်း၊ မင်းပေါင်း သိန်းသောင်းဦးတင်ခါ၊ ဖူးမြင်လာ၊ သာတံသာရွှေဂူ x
သယုမ္မေဓာတ်ကယ်မိုး x ယာမာလိစံမငြီး၊ မန်းရွှေမြို့ကြီး x အိုရံဆီးကာလို့
မြောင် x ကြက်နန်း သာတံတောင် x ။ ။

သဖြန်။ ။ ကြည်းရေမြင့်ဖေါင်၊ ငွေသောင်နုဝင်း x ။ ဖြေလဲမကုန်နှင့်၊
ဇေယဘုံမြောက်ညာက၊ မန္တလာ သည်ရေပြန်ငယ်မှာ၊ ပန်းရနံသင်း။ ။

၂၃။ မြဝတီမင်းကြီးရေးသောပတ်ပျိုး

လွမ်းတယ်လေ့ - မျှော်၍ငယ်စဉ်ပင်၊ မိုးယံဝ ဝယ် လက်မြင်၊ ကြယ်စင်
ဟုတ်ဖူး၊ လွမ်းသူ့နောင် စောရွယ်လူး x စိုင့်ရှူးငယ်တန်ဆောင်၊ ကြယ်မောင်
မင်းနှင့် - ဟသံတောင်၊ ညီနောင်ကြက်ကယ်၊ မောင်ရင်ဆိုင်းနှင့် တိမ်လှိုင်း
မြေရောင်နှယ်၊ အသွယ်သွယ် x ဘယ်နှယ်နှင့်လွမ်းတယ် နှိုင်းဆီဖြေငယ်လေနှင့်သာ
ဖန်ရေးရေး x ။ ။

ရတု။ ။ ကြေချည့်ရွက်လည်း၊ ပင်ထက်မမျှ၊ ရွှေလှံခသို့၊ မယ်လျ
ဖိုးခေါင်၊ တောင်လည်မြင့်စွန်း၊ ရွှေလစန်းနှင့်၊ ခွေဝန်းရစ်ဝိုက်၊ တိမ်တတိုက်မှာ၊
ပွင့်ကိုက်သပြေ၊ ညာညွန့်ကြေခဲ၊ ရွှေကိုယ်ရွှေမြ၊ ပင်ရိပ်ဝေ။ ။

နန်းမြေမနီး။ ။ မြိုင်ကြီးကာသည့် ဟေမာရဂုံ။ ဘယ်ဘုန်းစေသိ၊ ဘယ်ရွှေ
အမွန် x သင်တိုင်းငယ်ခြုံပါခရာလှ။ ။ ဖြစ်လေဆန်းငယ်၊ ပူပန်းဖွယ်ဖို့သကြုံ။ x ။

သဖြန်။ ။ မြိုင် မြိုင်းငယ်မိုး၊ ရစ်ဆို့ ဝန်းလှိုချို၊ ဇေယဘုံရွှေဘွေနယ်က၊
နက်ကယ် ဘယ်ခါဝယ်ဖြင့်၊ ပူဖွယ်စိမ့်ပျိုး x မျှော်တော်ကြီး၊ ရွာဘူထင်မိုး
ပေကို၊ သည်လှိုမှန်ပ - နွေမြန် ခါခါညွန့်ဘယ်၊ လေကွန်တံ့မိုး။ ။

၂၄။ မြဝတီမင်းကြီးရေး-မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး

မိုးဒေဝါ၊ ချိန်ခါလေ - ချိန်ခါချိန်ခါဟုတ်ပဲ၊ ရွာဖွဲ စေ့လိုစေ့၊ ရွာပဲ
နေလိုနု x ရှေ့အာကာဘုံစိုး၊ အလို ပဇ္ဇန် မင်းငယ်လေ၊ ဘယ်ခင်းနှင့်ငြိုး x
မျှော်မိခိုးငယ်နှင့် ရှစ်ရပ်ခွင်၊ တိမ်နီလာဘောင်ခရမ်း သမ်းညိုညို မှင် x အိုမိုး
နတ်ရှင်၊ ကယ်ပြုချင်တိုင်း၊ စည်တော်ငယ်နှိုးပါလို့ တံပိုးငယ်ပြိုင်၊ ဖေဝါဝေးသူ
တကိုယ်ထူး မူးဝေလို့မိုင် x ။ ။

သဖြန် ။ ။ဟာ ဆုတ်ပဖျာ၊ ပြောင်လာနှင့်လေး x မျက်ထားချိုချိုနှင့်၊
ပါလိုလို သူရဲတယ်၊ ဖုန်းကိုယ်သိရေး ။ ။

၂၅။ မြဝတီမင်းကြီးရေး-အိနောင်ချိုး တေးဘွဲ့ ပတ်ပျိုး

သဲလောင်ကြေကျမ်းအောင်လို့၊ ပူဝန်းပယ်ဖွဲ့ - နယ်ရာသီ၊ ဖက်ဆုတ်
ကယ်ပင်မင်း - အင်ကြင်းကမ္ပေးလှိုင်ချို၊ ညှာစီလဲဝေ ဖိုးခေါင်သာမော - ဥဩက
လွမ်းရန်ထွေ x တိမ်နန်းငယ်ပေ၊ ပြာခြေ ဝါရွှေ သာဇေ မြရော၊ ပန်လွှာမိလ္လာ
ရေယဉ်နှောလို့လေ x တောင်ပေါင်းရံ၊ ကာလံမြေမြင့်ကြောမှာတုံလေ x လွမ်း
ပိုအောင်ရွယ်စော၊ နောင်ချော-ဖုန်းမျှားရင်၊ ဘေတျာသံညောင်း ရှေးစောင်း
တော်ကလွင် x ရှေ့ဘင်ဆံ နိုင်၊ သက်ကယ်ထင်စား၊ ဖန်မျှားဆို့မိမိုင် x နန်းကြာ
သင်းမြိုင် နှင်းလှိုင်ကြောဦး၊ မြင်သူလဲ မြင်လာဘူး x ဖုန်းမောင်ကိုယ်ထူး၊ တောင်
ခိုးငယ်ထွေ - တိမ်ခြေကမြူး၊ မျှော်လဲ - မော်ဒန်နန်းကို၊ ရမ်းရော်သိဘူး x ရှစ်လည်
ပတ်ခွေ တောင်ပြန်လေ ပန်းမို့ကြေ - ခါခွေကျူးပြန်ချည် ဘော့မယ်၊ ဘယ်မော်
ဒန် - ညာစံအိုဖုန်း မြင်လွှဲအိုးလေလေ ။ x တဆယ့်နှစ်ခွေ၊ တောင်ပေါင်းရေလျှ
တုံ၊ ကာဇလံ တမ္ပတိုင်း ရိုင်းနယ်လွန်မြေ ။ ။ သာပေါင်းငယ်ထွေ၊ နတ်ရေ-
သွန်းပြန်ချေတော့မယ် ။ ။ မစံသာသလေ၊ သင်္ဃကြာ စိန်ယွန်းမော်ကလေး x
ဘယ်ခါရံ မော်ဒန်ရွှေနန်းကို နီးပါရမှန်း x ပန်းပါတယ် ထံဝယ် ဖန်ခဲပါတိ
တယ်၊ သည်ချိန်မှန် မော်ဒန်ရွှေနန်းကို ကူးပါရမှန်း ။ ။

၂၆။ သစ္စာတိုင်-ပတ်ပျိုး

ချစ်သမျှကို၊ မြင်းမိုရ်ရွှေတောင်လုံးသာပလေ၊ လေးဆူဒီပါ၊ သီတာ ရေ
မြေဆုံးစေတော့လေး x အို - ဘယ်မမှန်းပါတော့နိုင် x ကပ်လုံး ဆုံးတိုင်တိုင် x
ရုံးညာပိုင် အိုးလှိုင်သဉ္ဇာကြေ - မှာလှလေ x ကြိုးမည့်နောင်ခါ - ကမ္ဘာ မြေ

ငယ် မြေစေတော့လေ x မှန်သရွေ့ကိုလှ၊ ဖန်စေ့ငယ်ရေရေ၊ ကိုးဂုဏ်ရှင် - ဂု
တော်မေ့ x တူမသေ့ - ပါစေ - မယ်နှင့်သား x လှစ်ကျူးမြွက်ကြား ဝှက်မထား၊
မြတ်ရှင်ပင်တန်းခိုးအား၊ မခြား - သိစေကြောင်း၊ ပန်ထွာတည့် ခ, ဝပ်ညောင်း x
တူပြိုင်၊ ဂုလုဏ် စကား - သစ္စာတိုင်၊ သံသာလေကမ်းတိုင်၊ တူပြိုင်လေ ကူးမယ်၊
ဆုထူးငယ် ပန်ရှယ်သွန်း x ချစ်လို့ငယ်ခကန်၊ ဝသုန်ဤမြေ သိ-ကြား-စေ-
သက်သေညွှန်း၊ ပျံ့မုန်းမေးလှိုင်ကျူးလေတည့်မှ၊ သုံးလှ ထွတ်မှန်ကူ x မတူလေ
ပြိုင်နှုန်းကင်း x ခြောက်ဖြာစုံ ရောင်မျိုးငယ်သင်း x ။ ။

သဖြန် ။ ။ ချစ်ချင်းငယ်ပြိုင်၊ မြစ်မင်းပိုင် အဏ္ဏဝါ၊ ပြန်မသကဲ x
ယှင်းစေဝသုန်၊ ငွေဝန်း သော်တာယုန်သို့၊ ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သရွှာယ်ကို၊ ဘယ်
မေ့လိမ့်လဲ ။ ။

၂၇။ မြဝတီမင်းကြီးရေးပတ်ပျိုး

တန်ဆောင်ရွေ့တိုင်၊ အရောင်ဝေဆိုင်၊ မွေးကြူကြိုင်လှိုင်လန်း၊ ဆယ်
ခိုင်ပန်း၊ x စိန်ကြောင်နီလာ၊ ဖလ်မှန်သိင်္ဂီကိုးသွယ် - ရတနာနန်း x ထွေထွေ
ဆန်း x ရွှေဝန်းခ, ညောင်း၊ ဘောသီဟာ ရိပ်ကြာစံစိုးမြန်း x တင်း ရေများသိန်း
သန်း၊ မြူးပျော်ကွန် ရှေ့မိုးဖျန်း x သောင်းခန်း မြေဒီပါလေတည့် ရေယဉ်
အဏ္ဏဝါ၊ ပြည်ပြည်မင်းကိုးကွယ်ရာ x ဘုန်းပွင့်ပွင့် လင်းထိန်ဝါလေ ကြယ်ညီလာ
နန်းငွေသော်တာ၊ ပုံတောင်းငယ် ခုနစ်မြွာ x စကြာတော် လျှင်ကြောင်း၊
မနောငယ်ရွှေသိင်္ဂီနှင့်၊ တံမြာ ရင့်ညောင်းညောင်း x နတ်ပေါင်း ဘုံဗြဟ္မာ
လေ၊ သင်းပျံ့ပျံ့ နှင်းဂန္ဓာ၊ ရွာလောလျှံမောင်း၊ ဂိမှန် ဝသန်ပြောင်း ငယ်နှင့်
သိုက်အောင်း ရိပ်နေငယ်လေ၊ ဇေယာ အောင်သံခကြား၊ ဖော်ညီရွေး ဝှက်ကျေး
ငယ်စုံမြိုင်ခြေ x ။ ။

သဖြန် ။ ။ သီးညွှာမူည့်ကြေ၊ ဇမ္ဗူရွှေသပြေလုံး၊ နက်သန်မြေမှုး x ။
ဘုံကင်ဝေယန်က၊ ပြည်နတ်ထံ တူတမြင့်ငယ်လေး၊ ရွှေနှုန်းပွင့်ဦး ။ ။

၂၈။ မြဝတီမင်းကြီးရေးစောဘွဲ့ပတ်ပျိုး

သာဆန်း ရဂုံဘွဲ့၊ ညှင်းပြေပြေ၊ လေပြေလောင်း၊ ညွှာခြေစိမ်းရင့်
မောင်း x ညောင်ရွက်ကယ်တည့် ကြေးလဟန်၊ မြညွှာရွှေရည် x သင်းကျံကျံ
လေတည့် - ဝင်းတံဝင်းလျှံလျှံ x ကြူးကြော်ညီသည်နှင့်သာ၊ မြူးပျော်စံ x မြယုန်း

ဘုံတိမ်ယံကာဖန်လာမြို့ခိုး ဖြိုးဖြိုးမုန်ရီ အံ့ညီတည့် ထွေထွေဆန်း x ပန်းလေအောင်
 လို့သာ၊ ကမ်းရေယဉ်သောင် x ညိုမှောင်ရောင် ဝါ-ရွှေကြာမြသား၊ နီလာစိန်ကြောင်
 ရွှေ x ရွှာစေ့လိုလို - ပြိုဟန်ကလဲ၊ ခါမို့ဟုတ်ပါဘဲ x သဲငွေခုံသောင်၊ တောင်ပြန်
 လေ၊ ဝေမြူးလန်း x မြိုင်ဟေဝန် သာစခန်း၊ ပန်းပန်းစုံစုံ x မြနဒီ။ x ရေ - သိ
 တာ-က စိမ်းတယ်ကို၊ ချိုချိုသံညှင်း၊ မြူးလာဘိရင်း x ဇင်မင်းကလိုင်လိုင်
 ထွေ၊ စိန်ချုပ်ရုံမုံရွှေငတ်ကယ်၊ လေညွတ် - လာလို့ယိုင်ကြေလှစုံမြိုင် x တေ့မိုင်း
 ကာမော-ဖြေနိုင်အောင် x အို-မယ်မောင်သံစာစာ၊ ကျူးလာဖေ ချင်းနဲ့။ x'

သဖြန်။ ။ လောင်သဲကြေရန်၊ ငှက်သံကကြေး။ ထန်ခိုးစီစီနှင့်၊ မိုင်း
 ဝေရီ ခါရွှေဆန်းကို၊ ထုံပန်းကမ္ပေး။ ။

၂၉။ မြဝတီမင်းကြီးရေး - ပတ်ပျိုး

စိန္တကိုးသွယ်ဂုဏ်၊ ရေမီးပွင့်စုံ၊ မန်းမော့ဇေယျ၊ နန်းကြော့ရွှေဘုံ
 ရာပြည်မင်းငယ်တို့၊ ဝပ်စင်း ခိုခလုံ x မန်းဂီရိမြေဇေယျ x ရွှေဘုံရွှေပြည်
 ထောင်တည်စိုက်ပျိုး၊ ရန်ကြီးအောင်၊ ကုန်းဘောင်နေနွယ်မျိုးမို့လေး x ညွန့်
 ကိုက်ဖြာ၊ ရိပ်ရာ စံစံစိုးလို့လေး x ဝေလန်းရေဖျန်း၊ ခြွေသန်းငယ် အံ့ညီညာ၊
 ဝေဘူမျက်ကုံးစုံစီမြာ၊ ဘုံသိဟာ - လကျာသွန်း x ရှစ်ဖြူငွေဝန်း - အောင်စည်
 ရွန်း x မှန်းရိုက်ကျူး၊ ဆုထူးငယ် ပန်ရွက်ဆင်၊ နောင်လာပဲ မှူး ဖေင်မဂွင်၊
 ကျိပ်ဆက်ဝင် ဗောဓိလောင်း x ရင့်ကြောင်းငယ်သန်၊ ဗျာဖန်ဖန် - သံစုံခြွေ
 လို့၊ မိုး ရေ မြေ ငလျင်နှင့်၊ တော်ပဲ တင်ဟည်း x အံ့ချိုး မကုန်၊ မန္တတ်ကယ်
 တေဇာဂုဏ်ကြောင့်၊ ရန်သူပန်မြဲမုန်လွင့်တယ်၊ ဘုန်းနေပွင့်မီး။ ။

သဖြန်။ ။ ရှုတိုင်းငယ်စို၊ မြရေညို တောင်သမန်နှင့်၊ မြောင်ပတ်ရံဆီး။
 မီးစုံပွင့်ရေ၊ ဗျာသိုက်ကယ် ရန်အောင်ခြွေမဲ့၊ မန်းခေါင်ဘွေ ညာမြေမော့မှာ
 ဘိုးတေ့ပြည်ကြီး။ ။

၃၀။ မြဝတီမင်းကြီးရေး-နန်းဘွဲ့ ပတ်ပျိုး

သိင်္ဂါရွှေရောင်၊ ထိန်ဝါဝေပြောင်၊ နန်းဆောင်ဆောင်နန်း မှန်ပုံလင်း၊
 ဝင်းဝေလျှံ၊ စံတည်ရာ - ပွဲငယ်လေ - သဲငွေပြန့် သဲငွေပြန့်ပိုန်း x စိမ်းရောင်စို၊
 တောင်ညိုကမ္ပိုင်း၊ သီတာခွေလို့ ရေပတ်ဝိုင်း x တိုင်းသာပုံပန်း ဆန်းထွေလာ x
 စိန်ကြောင်ဖလ်ပြာ၊ နီလာခဲ၊ သန္တာဆွဲလို့ပုလဲသွယ်၊ လ, လို့နေနွယ်ဝန်းလို့ဆန်း x

နတ်ကယ်စံအိမ် တွေးဖွယ်ငယ်ချိန်၊ ဝတီ° ဘုံစံ ဘုန်းရှင်နန်း။ သနားဖွယ် ရွှေလယ်
သောင်းရံ၊ သလွန်ကျူးလို့ပျော်မြူးစံ x ရှေ့ကံတိုးလို့ ပြူးဝေဝေ၊ သပြေမြန်ချာ-
ဘုန်းမျှာမင်း၊ x စုံမြန်းငုံလျှမ်း ဒုမ္မာပန်း၊ ဘုံကြာနန်းက - ဆန်းနတ်တူ၊
ပြာ ဖြူရွှေကိုယ်ချင်းကိုလေး x ရင်းကျန်တော်ခံ၊ ညာစံမည့်ဘုန်း၊ ဘိုင်းပြည်တော်
သာလှ၊ ညာကမိုး x ဒီပါသောင်းရံစံနန်းစိုး x ဒီပါသောင်းရံစံနန်းစိုး x ဒီပါ
သောင်းရံစံနန်းစိုး။ ။

သဖြန်။ ။ အံ့ကာဝိုင်း မိုင်းလို့နေ၊ အိုစေ့မယ်ငြိုး။ ရင်ကမှာဖေ ဂါတူလို့
ခုမာမူ ကြင်ဖေ ဂါမဲ့တယ်၊ ရွာနှင့်ကံ့ မိုး။ ။

၃၁။ မြဝတီမင်းကြီးရေးသော ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်

(က) အောင်ဇေယာ - ကျွန်းကျွန်းငယ် - ရေးမြေသီတာလေ၊ ကောင်းခြီး
ကျူးဒေးသာ x ကျံကျံဆော်နှိုး၊ ပျံသင်းငယ် ညာဆိုင်ဖျန်း x စံဆောင်
သိင်္ဂါ၊ စိန်ကြောင်နီလာ၊ မျက်မုန် ရတနာ နန်းမြင့်ဖျား၊ နရိန္ဒာ-
တေဇာလေ ရှေ့ဘုန်းတန်း x ရာမင်း-ရှိုလန်းလန်း၊ ကဲလွန်မြင့် စိုးမြန်း x
တိုင်းခန်းကျေညာ၊ စီးပွားနွယ်ဝံသာ၊ မြတ်လှတေဇာ၊ ဘုန်းလှိုင်မြတ်ရေ
စာ၊ စမ္ပါ - စမ္ပါ ပျံ့ မွှေး သင်းဂန္ဓာ x ငှက်ပေါင်းငယ် - သံသာ၊
ရွှေကြာငါးမည်၊ ကန်မင်းငယ်ရေကြည်ဒေး၊ x ၊ ဆင့်ဆင့်ငယ်ပဉ္စာ၊
ပတ်သာမျိုးမည်၊ ရင့်ညောင်းငယ် တံရှည်ကြေး x ရာစင်းထွတ်စိုး၊
ဖြူရိပ်ဝေ၊ သောင်းညာမြေ ကြိုင်သင်းမွှေး x ရှေ့စောင်းနဲ့နှင့်ကြေး၊
ကျူးသိဖွဲ့လွန်ဆေးလေး x ဖွဲ့ခရားငယ် ကုန်နိုင်ပါလေတည့်၊ လွန်ထူး
မင်္ဂလာ x ရိပ်ကြာရွှေဝန်ပွဲ x ရွှေညီလာပျော်မြူးနဲ့ x ။ ။

သဖြန်။ ။ အံ့အဲမကုန်၊ ဝသုန်မေခလာသို့၊ ဩဘာ ဇေယာသံ
နှင့်၊ ကျံကျံခြံမ့်သဲ x ။ သွန်းဖျော်ဖျော်ပဇ္ဇန်က၊ မြူးခန် သာစွာသီလို့၊
ဘယ်ရာသီ ခါမလင့်ငယ်လေး၊ ငွေပွင့်ပုလဲ။ ။

(ခ) သင်းရနံ့ လှိုင်ပျံ့ငယ်ကြည်ရှင်၊ နှင်းငွေစုငယ်ရှုဖွယ်အင်၊ x ညာကျင်
ရွက်လျော၊ ဆောင်းရက်ကျန် နှင်းမြူရော x တောတခို၊ မြရည်လိမ်း၊
စိမ်းလို့မို၊ လူလိုငှက်ကယ်၊ ပျော်စံမြန်းတဲ့၊ သိုက်နန်းလယ်၊ x အသွယ်
သွယ်၊ လွမ်းဖွယ်လေသွေးခေါ်၊ ပျံသည့်တည့်ကြေးကြော်ညံ့ x ရတု။
ဖလ်ကနက်လည်း၊ လယ်ချက်ခွါစွန့်၊ ပြင်လမ်းကွန်ရှ်၊ ဂေါ်ညွန့်ခက်ညာ၊
ပန်းမာလာလဲ၊ အင်သန္တာရိုး၊ ဝတ်သံပျိုး၍၊ သွယ်ချိုးနုနယ်၊ ခက်ချင်း
သွယ်ရှင်။ ။

ဆွေးဖွယ်ကမန်း၊ သာဆန်းထွေလှ၊ စုံဟေဝန်၊ စိမ့်စမ်း တွေလဲ
ကြည့်ရေတံခွန်၊ တောင်ကမ်းပြွန် လာပေါ့လေ x မြောက်တမ်းချန်
သာတော့သေး၊ ကျသံလှိုင်း စံတိုင်းပြည်နှင့်ကွာ x ။ ။

သဖြန် ။ ။ လှမ်းပုံ ကဖြာ၊ သုန္ဒရာ မြေမဟန်ဘွဲ့၊ ငွေ့နားပန်
ထောင်ရန်သစ်ချိန်မို့၊ နယ်ရှစ်ခင်တိုင်း x ။ ဖူးစလက်ပံ၊ နွေရက်ကယ်
မိန်အကျန်မို့၊ တိမ်ဗိတာန်လေပြေဝေ့ တယ်၊ ခိုးငွေ့မြူမိုင်း ။ ။

(မြဝ တိမင်းကြီးရေး ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ် ပြီး၏။)

၃၂။ ဇာတ်ဆရာ မောင်ကျောက်ခဲရေးသော ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်

(က) ပြာပြာညိုရောင် မှိုင်းလို့ရီမွှောင်၊ ပူအောင် - မေသာလှမ်းလို့ဖေ့ရှာ x
အခြာအခြာထွေလာ x ညီးလို့ထိန်ဝါ၊ ဝါထိန်ထိန်လင်းလို့ရောင်ရှိန်၊
စိန်ရရိန်ညိုညီးညီး x ညိုရောင်မွှောင်ရိပ်ဆီး x လှမ်းအောင်လို့
ဆင်ပြန်တယ်ကိုလေ၊ လှမ်းအောင်လို့ပင် x ပန်းမျိုးငယ်ညိုဆင်၊ မင်း
လှိုင်ငယ် တိမ်ခိုး၊ မြောက်လေငယ် ဖျန်းစပျိုး x ဝတ်မှုငယ် ကြွနိုး၊
ပန်းမျိုးငယ်စုံစွာ၊ မြိုင်ကြီးတောဟေမာ x ဆင်းပျံလှိုင်စွာ၊ ခွါပြာတသွယ်
ဆန်းလို့လေ၊ သင်းပျံ ကြိုင်စွာ၊ ခွါပြာစမွယ်ပန်းကမ္ပေး x ။ ။

သဖြန် ။ ။ ဗျာပါငယ်ပူ၊ မဉ္ဇူရွှေဝတ်ကယ် ညောင်း ညွတ် လို့
ကွေး x ။ နန္ဒမူ ဖလ်ဂူလိက်နန်းမှ၊ ပန်းပါဘိလေး။ ။

(ခ) တိမ်ဘုံဘွဲ့၊ တွေထွေငယ်ပူတယ် ကိုယ်ချင်းငယ်လေး၊ မှိုင်ရင်းတမ်းမိ
ယောင်၊ အိုလှ ဖုန်း မိုမို၊ တောင်ရိပ်ကယ်ညို ပြိုတော့မေ့တိုင်း၊
ဆိုင်းဆိုင်းပြာလဲ့၊ မာလာသိင်္ဂါနန်းဆီက-ဆင်ပြန်လာ၊ ပူစရာအို-သည်မှာ
စုတယ်၊ မစုံဖေ ကဲ့၊ ကြုံလဲငယ်၊ လှမ်းရကြွယ်၊ မြရိပ်မြင့်စံလယ်၊ ငယ်မူ
နှင့်သား၊ ချစ်ဦးငယ်မာန်ပိုလို့၊ ပူအောင်ကိုနော်ဖုန်းငယ်၊ မုန်းမာန်ပွဲအား၊
စကားရွှေပွင့် သစ္စာခွေငယ်၊ ဆန်းအဆန်းလို့၊ ထွေတယ်တဲ့ မူရာပူရှာ၊
အူချာလုအောင်၊ သစ္စာမောင်ဆိုရင်းငယ်ပန်း၊ နန်းအိုမြင်ညို၊ ရွှေကိုယ်
နော်မင်း၊ ဆင်းနတ်ကယ်တူ၊ အလှမ်းငယ်မြင်၊ များပြန်ခဲတယ်လေး၊
နတ်နှုန်းကြွယ်ငယ်လေ၊ ရေးမလွတ်သာဘဲ သဲကဆေး၊ ရွှေရွှေပွင့်ညာ၊
လေးခင်တက်တာလေး၊ သုံးပင်သာပေါ်၊ အိုပျော်နိုင်ဘူး၊ ပျောင်းခွေ
လို့မူး၊ ဖြန့်ရွက်ဖြူဘုန်းငယ်မှ၊ လှိုင်းခန်လို့ကူးတယ်လေး၊ ကျလေဦး

ဖြူပြာသွယ်၊ အဘိစံလယ်ခန်း၊ ဘော်တမ်းမျှော်မိကူး၊ ဝဲရေမော်ဦး
ပါကိုယ်ထူး၊ ပူရရှေးဝဋ်ပင်လယ်၊ ဒို့ကြုံတယ် ပန်း သည်လည်ခန်းမှာ။

သဖြန်။ ။ မှိုင်ရင်းငယ်မှု၊ ကြင်သူနော် မ,က - လွမ်းလှလို့လေး။
ဆိုလဲခါ တမ်းယောင်မိ၊ သဉ္ဇာညောင် ဘုံသာကြော့မှာ၊ ဘုန်းကိုယ်
တော်,ရေး။ ။

(မောင်ကျောက်ခဲရေးပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်ဖြိုး၏။)

၃၃။ ပုခန်းမင်းသားရေးသော - ပတ်ပျိုး

အောင်မြေသာစံ - သောင်ယံသဲက - ပုလဲလိုလို၊ ခင်းသာဘယ်ကို x
ရေညိုညို x ခိုးယိုငယ် စီးပါလို့၊ ခရီးသာသာလမ်းမှာလ ရှေ့တွဲ ရှေ့မြစ်ညာ x
ရွှေလက်ကယ်ကိုင်ကာ၊ သီတာသောင်ကမ်းခြေ x စိမ်းရွှေလဲညိုပြာ၊ ဖြူဝါရောင်
သွေး၊ တိမ်စွယ်ရိပ်ကယ်ကမ္ပေး၊ ရွှေပြည်တော်,မျှော်တိုင်းဝေး x ၊ ရွှေသွေးမျက်
ကြည်၊ လေပြည်ယူသိမ်း ပြာစိမ်းရောင်ညို၊ မှိုင်းမှိုရေတုံရေကန်သာ x ၊ ပဒုမ်
ဝေဆာ၊ အင်္ဂုရွှေကြော၊ ရဂုံဘွဲ့မှာ - ညို,ညို,ညှင်းညှင်း၊ ကြိုင်မာလာပန်းစုံက
သင်းx၊ တဆင့်တက်သော် - တတောင်ကျော် တမွှော်ရုံလျှိုးတချုံတိုး x တမိုး
သော်လျှင် တနေဝင်၊ တပင်မြိုင်ကြီး ဂနိုင်းဆီး x တောကြီးတောင်ကာ၊
ကေလာတောင်စောင်း၊ ပိတ်ပေါင်းငယ်သာထွေ၊ သပြေပင်နန်း၊ ရေယဉ်ဖမ်း
ငယ်နှင့် စခန်းရောက်အောင်မြေ x အပန်းဖြေကာ၊ ဗလာတူရွမ်း သံသာ၊ ရွှေငှက်
ကယ် ညှန်းနှစ်ကိုယ်စံ - ဖန်တိုင်းကျွန်း x အလွမ်းငယ်ထွေ၊ ဆော်လေကာဖြူး
သာပျံ့ပျူး x မာလာငုံဖူး၊ ထူးလို့မြူး၊ သာထူးဆန်း x နန်းရွှေတောင်မြင့်-
နတ်ကယ်စံရာ၊ လွမ်းလေအောင်ခွင့်ကပ်ကယ်ကြုံလာ၊ မလုံပါဘဲနှင့်ဆွေး x
ရွှေရင်ချမ်းတုန်လို့ဇေး x ။

သဖြန်။ ။ မ,လေးကုန်ချစ်တဲ့၊ မှိုနှစ်ကယ်လေးx ။ တောချောင်မှာ
မောင်အိပ်လို့ - တောင်ထိပ်မှာကွေး x တောင်မြင့်ဂန္ဓမာ - ကြာတိုင်းမွှေး x
ရေကန်သာ၊ ကြာတိုင်းဇေး နေပြည်တော် မျှော်တိုင်းဝေး။ ။

အထူးမှတ်ရန်။ ။ ၎င်းသီချင်းကို တချို့မှမှာ ပုခန်းမင်းသား ရေးသည်ဟု ဆိုသည်။
သို့ရာတွင်ငယ်စဉ်ကကြားဘူးသည်မှာ ဇာတ်ဆရာမောင်ကျောက်ခဲ
သည် မိဖုယားငယ်တပါးနှင့် မှားယွင်းရာ သတ်ရမည်ကို နှမြော
တော်မူ၍ မဲဇာကိုပို့ထားရာမှ ရေးသားဆက်သွင်းသည်ဟု ကြား
ဘူး၏။ အမှန်သိရှိကြသောဆရာများက အကြောင်းကို ပေးပို့တော်
မူကြပါက အထူးကျေးဇူးတင်ပါမည်။

၃၄။ ။ တောဘွဲ့ပတ်ပျိုး

(ငယ်တိုးအတွင်းဝန် ရေးသည်ဟုဆိုသည်။)

ဂန္ဓမာ၊ ရိပ်သာဖလ်ဂူနန်းကလေ x ပန်းမဉ္ဇူ၊ မွှေးကြူပန်တော် ပန်းငယ်
နှင့်လေး x သုတ်ဖျန်းငယ် လေချို x ရွာမလှည့်မိုင်း၊ ဘယ်ညာပတ်ဝန်းဝိုင်း x
တိမ်လှိုင်းငယ်ဖြိုးပါလို့၊ မြခိုးငယ်ရီမှောင်၊ လှမ်းတဲ့မှ လှမ်းလေအောင် x တော
တောတောင်ရွက်ဆင်၊ ငုံ့အင်ပျံပျူ၊ ရှေ့ညှာခိုင်ပြည်ဖူး x မှုံဖြူးသွင်သွင် x ကြည်လင်
လျှံမောင်း၊ ရေယဉ်သာလှအတောင်း x သောင်းသောင်း-သောင်းသောင်း- ညံညံ
လေ၊ ညံညံလေ၊ နန်းပင်မြင့်ရွှေငှက်သံ၊ ပျံကာသာ ဝဲကာသာ၊ ကျူးရင့်ကြ
ရင်္ဂုမာ၊ ဥဩတုန်ကျာ၊ သာရကာ ဥဒေဂင်း၊ မောင်မယ်ဖေ၊ စုံပျောင်း x ။

သဖြန် ။ ။ ဖောင်းပင်မြင့်ဘွဲ့၊ ငွေပိုင်ငယ်အလား x ။ ပုလဲခုံ သောင်ထိပ်
က၊ မှောင်ရိပ်ကယ် တဖြိုင်ဖြိုင်နှင့်၊ * ငွေမိုင်းတိုင်ခေါ်တွဲငှက်ကယ်၊ ကုန်ရွက်
ဖြန့်နား။ ။

၃၅။ ပတ်ပျိုး

လှမ်းဖွဲ့စေ၊ တိမ်ခြေမြူလွှာသန်းလှိုလေး x ဥဒေဂင်းငယ်ကြော်-မြိုင်ပေ၊
ကန္တာ လမ်းမာတဲ့လေး x ပန်းစေအောင်သာ - နွမ်းခွေနှောင်ကာ၊ ပစာင်
ကောင်မော့မှာ၊ ညှင်းလေပြည် ဆော်လာတော့ကာ - သင်းပြန့်တော့ ရှေ့က
ချောင် x အိုမိုးနတ်မောင် x ပူအောင်ဖို့ - ဖန်သလားငယ်လေး၊ လှမ်းဝှန်ထပ်
ပွား x ထင်မှားလေအောင် ခု - ဖုန်းမောင် သက်ဝေ - မြင်ဖမ်းလဲ့လေ x ညနေ
စောင်းပြန်ပြီ၊ ငွေမောင်း မောင်းကဟည်။ ။

သဖြန် ။ ။ သံညှင်းငယ်ဆော် ဟိုက်ကြော်ကကြေး x ။ ငှက်ပေါင်းရယ်-
တုန်သံနှင့်၊ ပြည်တော်ပြန် သာတဲ့လမ်းငယ်မှာ၊ ငုံ့ပန်းကမ္ပေး။ ။

၃၆။ ပတ်ပျိုး

ဘုံလယ်ခွင်-ကြုံတယ်အင်၊ မြင်လာဘဲမှို၊ ရှေ့ရင်ကဲ့လို့လဲသေချင်၊ ဘယ်
ဉာဏ်ဆင်လို့သာ - ပြင်ပြင်ငယ်လဲ့ x ။ ဖဲစာပြန့်စက်ရာဝယ်လေး၊ ပျော်လိုဘဲနှင့်၊
ရှေ့ဘွင်သဲက ကဲ့ခကြဖွယ်၊ အိုဖုန်းကြယ်ကြယ် x မယ်ဝယ်ညှိုးတော် - ငယ်တဲ့
ရိုသလားငယ်လေး x မကြင်နာ သစ္စာတော် သွေယိမ်းတယ်၊ စိမ်းသင့်မှစိမ်း x

* (ငွေမိုင်းတိုင်ခေါ်တွဲငှက်) ဟူသည်မှာ မျိုင်းငှက်ကိုဆိုလိုသည်။

ဖန်များငိုမိ၊ မချိဉ်းဗျာနှောင်၊ သုံးယံလေ ကျော်ညောင်း၊ ငွေမောင်းက ဆော်လှ
အောင်သာ x ကြာညောင်ရိပ်လယ်၊ ကြွလာတော်မူနိုး၊ တိတ်ခိုး မျှော်မိပြန်
တယ် x တိမ်အဆာကျယ်၊ ညာဘယ်ညိုလှဲဝိုင်း x ။ ။

သဖြန် ။ ။ ဝိုက်သိုင်းငယ်ဆင်၊ နယ်ရှစ်ခွင်ဝလာဘောင်က၊ ကြာညောင်
မှာဗျာနှောင်ဆို့ သည်နှင့်၊ ပူဘိတဖန်လဲ x ။ နုကသိုဏ်း ပြုတိုင်းငယ်တဲ့ ခံရသူ၊
ငြိုးမာန်ကူလို့ ပုဝန်ဖွဲ့တယ်၊ အိုဘယ်နတ်မဲ့ ။ ။

၃၇ ။ ပတ်ပျိုး

ပန်းတသင်းသင်း၊ ရက်မြိုင်တွင်း၊ သံသာလေညှင်း၊ ဆော်လို့ လှိုထူးထွေ-
ကျူးဝေတည့် ငှက်သံသာ x ဒေဝါလေမိုးကလောင်း၊ ရှေ့ညာလေကြိုင်သင်း
ပေါင်းxဆောင်းပြန်လေ ငွေနှင်း ကျန်မိုးကြင်း၊ လေညှင်းငယ် ရောပါလို့၊
တောင်တောက ညံစာစာ x လောင်းတဲ့ လောင်းကုမ္မာ x သံသာလေ-
ဒေပင်သာ ဒေရင့်ညောင်း x ရှေ့စောင်းစောင်း - ငွေမောင်းမောင်း x တိမ်ခိုးက
ဖြာသကိုလေ တိမ်ခိုးကဖြာ x ဘယ်သူသာ x မယ်မှာကြင်ဖေ၊ ဝေးလို့လေး x
ဘယ်သူသာ x မယ်မှာကြင်ဖေ၊ ဝေးလို့လေး၊ ဆိုလဲဆိုနိုင်နှင့် ထိုင်ထိုင်ယောင်
မှား x ။ ။

သဖြန် ။ ။ ထားကျန်မ လင်၊ မြင်ပါလဲ့လား x ။ တညှိုးငယ်ငယ်နှင့်၊
လ၊ လယ်မှာ၊ ရှေ့ယုန်ရုပ်ကို၊ ပုံလုပ်လို့ထား ။ ။

၃၈ ။ ပတ်ပျိုး- ရင်းကို ပြင်သိင်္ဂါဟုခေါ်ကြသည်

ရွှေပြည်တော်သည် မောင်မယ်တူညီမြန်း၊ ဘယ်ဝယ်မှန်း၊ လှမ်းနိုင်ပြီ၊
လှမ်းနိုင်ပြီ၊ မြေညီညီ ခင်းပါလို့ သဲငွေပြန် သဲငွေပြန်ပိန်း x လှမ်းပုံကို
မဖန်တီးနိုင်ဘူး၊ မြိုင်ကြီးသာငူ၊ ဖေ၊ ကွာသူဆွေးစေ့၊ ငှက်ကျေး သာရကာ
မြူးပျော်ရှာလို့သာ - ဘာသာနှော၊ x၊ မြင်စမ်းပါလဲ့မယ်၊ ကေ သွယ် သွယ်
ကြောင့်သာ၊ ရေဝယ်စီး x လှမ်းလေမောင်ကြီး ယိုလာယီး၊ လှမ်းလေ မောင်ကြီး
ယိုလာယီး၊ ၂၊ ငှက်ကယ် ငှက်ကယ် - ရှေ့ချိုးမည်သံသာ - လှမ်းပုံ ထေ့လှပါ x
ရွှေပြည်တော်၊ ရမ်းရော်မိသေး၊ ရွှေပြည်တော် - ရမ်းရော်မိသေး - ခါဖန်ဖန်
ရေးငယ်နှင့်၊ ဆွေးလို့ ဆွေးတယ်ကိုလေ x ခါဖန်ဖန်ရေးငယ်နှင့် ဆွေးလေ

ဆွေးတယ်ကို၊ ဘယ်ဝယ် မြောက်တောင်၊ ကန်ရွှေတိမ်တောင် - ပိန်းပိတ်လို့
မောင်x၊ ဖိုးခေါင် စင်ရော် ရွှေ ရွှေလည်တဲပါလို့ နှစ်စီ၊ တိုးနှင့်ကိန္နရီ၊ ရွှေစာ
မရီဒေါင်း၊ ကျားခြင်သံပေါင်း - အောင်းကြကိုယ်စီ။

၃၉။ အနောက်နန်းမတော် မမြကလေးရေးသော ပတ်ပျိုး

ရှစ်စုံရွက်ကြာ၊ ဆူ - ဆူဝေဆာ၊ စံရာလေ ဘုံရွှေနန်းဘုံရွှေနန်း x အခန်း
ခန်းငယ်နှင့်၊ ဆောင်နန်းမ ရိပ်လယ်၊ ယိုးဖယ်တည့်ဝတံ လို့ x မြတ်ဖုန်းမိုငယ်
လေ ရွှေကိုယ်နန်းခလောင်း၊ ဘောင်းစကြာဝဠာ၊ များစွာတည့် ခ,ဝပ်ညောင်း x
ရွှေပေါင်းဝန်းရံ၊ တွင်းစံဗမ္မုကျန်းသူများလေး x ခွေပျောင်းညွတ်ပန် ရင်းထံ
အဘူ ညွှန်းပြုခလေး x မြောက်အိမ်တော် - ဆောင်ရိပ်မှာ လှမ်းစိတ်နှင့်ဆွေး x
လာလုငယ်လာလု - တမ်းခုခုငေး x ဗျာပါရေးငယ်နှင့်၊ မကြံပါနိုင် နှမ်းခွေလို့
ယိုင် x နှစ်ပင်တိုင် ကြည်ရွှေရောင်တိမ်းတယ် စိမ်းသင့်မှ စိမ်း x ညိုတဲခါပြာလဲ မိုးညို
လို့မဲ x ခြေလဲနော် ခုပြေနိုင်ပြီ၊ ရွှေရင်အံ့ မလုံပန်းတယ်လေ - နှမ်းဗျာထုစီ x
ရီရီငွေနှင်းငယ် သွင်းလာတော့ဖျန်း x ချစ်မေတ္တာ သူတထူးကို ကူးလေသိမှန်း x ။

သဖြန်။ ။ သနားမကြင်ရက်ကယ်မို့၊ သူတက် - ဖန်ရာဆယ်၊ ရေးနှောင်
အခြယ်၊ အိုဘယ်ခါ နေ့ငယ်မှ၊ ကိုယ်တွေသည်ပုနယ်ကငယ်။ ဧလွယ်သိမှန်း။

၄၀။ မင်းကြီးကတော် ခင်ဆုံရေး - မိုးဘွဲ့ပတ်ပျိုး

တံပို့ငယ်တည့် နတ်ပဉ္စင် x ရှစ်ခွင်ညိုးညံ၊ မိုးသံတမူ၊ ကြင်သူလိုလို၊
ညှင်းချိုငယ် သိကျူး၊ ဘယ်ဘုန်းစေလိမ့်၊ နှစ်သိမ့်ငယ် ခွန်းရည်၊ လှမ်းစည်
ဆင့်ဆင့် ကျူးသည်သို့သို့။ x ။

ရတု။ မူးခွေညွတ်၍၊ ကြေဆုတ် သည်းအူ၊ ဆည်ယူယူ၊ ညည်းညည်း
တလျက်၊ လျလျညှိုးမြန်း - ဖြူပန်းပွင့်ချေ - မိုး ရွှေလေလည်း၊ ဝေ့ဝေ့ရစ်ဝိုင်း၊
အံ့ကမိုင်းသော်၊ တိမ်ဆိုင်းရွက်ချုပ် - ကျလျပ် ဝိဇ္ဇာန်၊ ဘုံရဝိန္ဒာ၊ နိန္ဒာမှ၊
နှယ်တာဖြန့်ဘန်း၊ နဝင်းစွန်းခဲ။ x ။

ကြိုင်မှန်းငယ်တည့် နှင်းလှိုင်ကြွယ် x မြသွယ်မြိတ်ကေ၊ တုံးဖြေငယ်သင်
ရင်း၊ စိန်ခိတန်၊ ကြာရံသင်္ဂလည် ခင်းဝယ်ပလေး၊ တန့်စားမူ လျစ်လျူ
ပေအောင် တင်းသည်နှင့်လေး။ x ။

သဖြန်။ ။ ညှင်းသည်ငြိမ့်သွင်၊ အိမ်ရှင်စည်တော်စုံက၊ သည်းအံ့ကြေ
စေရာလေလ၊ သာတော့သိကျူး x ။ ခြိမ်တမည်၊ တိမ်မင်ခြည် ခြယ်ရောင်ဖန်သို့
ဘယ်ငြိုးမာန် - ထန်မတုံ့ ငယ်လေ၊ အမွန်ထုတ်မှူး။ ။ ။

၄၁။ မင်းလက်ဝဲသုန္ဒြ ရေးသားဆက်သွင်းသော မဲဇာတောင်ခြေ
အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွဲ့ဆိုသည့် ရတုပိုဒ်စုံ၏ ရုပ်မြိုင်ချော့သို့
လိုက်သော ပတ်ပျိုး

(နောက်ဆရာများ ရေးသည်။)

မဲဇာတောင်ခြေ၊ စီးတော့တော့၊ ရစ်သန်းသိတာရေ x ငန်းမြိုင်တော့မှာ၊
ဆန်းထွေသည်က၊ စံရွှေပြည်နန်းဆီသို့တ x ဘိုးတော်ငယ် ပဝရ၊ တေဇငယ်ပျံကြူ၊
တည်ထားအဆူဆူ x ဇမ္ဗူဇမ္ဗူဆီမီး၊ ခြောက်ရောင်ရှင်လေး၊ ဂူကြီးလေ့ ဂူကြီး
မြတ်ထွတ်တင် x ရှေ့လင်းပင်ခြင်သွေဖျား x ထွေထွေရုံကခြား x သည်ကား
စေတီ၊ လည်ဆီမျှော်တမ်း၊ ရည်ရွယ်စိတ်ကမ္မန်း x နန်းရွှေပြည် ကွာဝေးလို့
ဆွေးဗျာထုနှောင် x ပွဲခါညောင်ရေယဉ်သုံး၊ မြတ်ဖျားရယ် ဂူတော်ချောင်သို့၊
ရီမှောင်ကာပိတ်ဖုံး x နှင်းငွေ့ ရည်အံ့မဆုံး၊ မိုးပေါက်ကရှုံး x တိမ်တိမ်ခြ
ချန်းပါလို့၊ အုန်းခြိမ်ခြိမ်နှောင် x တည့်မှန်းနေခြည်ဖြာမှ၊ နွေးတယ်သေး၊
ထွေးလုံတတ်ပေါင် x သဲသာသောင်မြစ်ကျေး - လွမ်းဖော်မဲ့ဝေး x ။ ။

သဖြန် ။ ။ လေသွေးရာချို၊ ရွှေဖီကမ္မေး x ။ ဝတ်ပန်းငယ်ငိုခိုင်နှင့်၊ မဲဇာ
မြိုင် ရေယဉ်စမ်းငယ်မှာ၊ လွမ်းဖော်မဲ့ဝေး ။ ။

၄၂။ သိတာသောင်ခြေဘွဲ့-ပတ်ပျိုး

ယမုန္ဒာ သိတာ သောင်ခြေ ဦးမှူလလေ x သနားဖွယ်၊ လူလူ နှယ်-
ခေါ်သံထူးလို့လေး x ကြည်နူးဖွယ်မယ့်တကိုယ်၊ ရွှေဟသံ၊ မောင်နှံငှက်ကယ်
တို့၊ ကြင်ဖော်ကြင်ဖော်ဖက်ကဲ့သို့၊ တူပျော်ပျော်လေ၊ ဘယ်ခါမှ စက်ရပ၊
လည်ယှက်ကာ သူ-တို့လို့ x မ-ဖိုခေါ်သံ၊ လူ နှယ်သူ ဟန်၊ ဖော်ကွာသူ ဆွေးစေ
ဖို့ဖန် x သဲတဲ သဲငွေ့လျှံ x ဝဲတဲ ဝဲကဘပျံ x အိုင်ကြင်းတော့ဆန် x ငတန်တော့-
သောင်ရေစီးမှာလှ၊ ကိုတံငါ လှေယာဉ်စီးပါလို့၊ ပိုက်ကြီးကို ရေချလာ x၊
ဒေါင်ဒင်းငယ် - သံသာသာနှင့်၊ တံငါလှေလောင်းဆင်း x အိုနဒီတိုင်းမှာလှ၊
နှင်းငွေ့ဆော် ၊ ချမ်းလို့တုန် မလုံကွေးတယ်၊ ကိုယ်ရေးကြုံတော့နှင့် x တပေါင်း
တန်ခူး မိုးသားကျူး x လေရူးလေ ဆော်လာပုံ x နဒီတိုင်းမှာလှ၊ ရွှေငကြင်း
ငယ်တို့၊ ပိုက်တိုင်းမှာ သူတို့ခန့် x လွမ်းလေ ပူပုံ ပူပုံ ပူးပါလို့ အားကကုန် x
လွမ်းလေပူပုံ ပူပုံပူးပါလို့ အားကကုန် ။ x ။ သောင်ယံမှာ မောင်နှံငှက်ကယ်တို့
လည်ချင်း ယှက်ပါလို့ နွဲကာပျော်စံ၊ ဆွေးစေဖို့ဖန် x ကြင်ဖော်မဲ့သူတို့ ဝဲကာ
ပျံတယ်၊ သည်သောင်ယံက မခွါရက်တယ်၊ ကြံခက်လို့ပန်း x ။ ။

သဖြန်။ ။ ရစ်သန်းငယ်ကာ၊ ယမုန္ဒာ ငွေသောင်ခုံက၊ လွမ်းပုံကိုပြေ
မရှင်ဘ၊ ပေအင်ပုမီး x ။ ငွေနှင်းငယ်လှုံ၊ လေညှင်းတည့်ညှင့်၊ ရေဆင်းသံဂယက်
ဝိုင်းငယ်၊ လှိုင်းထလှိုစီး။ ။

၄၃။ မင်းကြီး ဦးစရေး မိန်းမလိုက်တေးဘွဲ့

စုံနယ်သာစ၊ မုံကြွယ်ညာမြ၊ ပင်လှငယ်ရွက်ညှိ၊ မျှော်လေရာ ကြိုင်ကြိုင်
လန်းသည်နှင့်၊ စခန်းဘယ်ဆိသို့၊ တွေးတို့တတ်ပြီ၊ တိမ်သိင်္ဂါ၊ နေရီဆည်းစျာ၊
တောင်သနင်း၊ ကြည်ဆင်းရည်ရေသွယ်ဖြာ၊ ဂမုန်းအင်နှင့် ဂေါ်ဇင်ဂန္ဓာ၊ ဇီဝ
ဇိုင်းမယ်မောင်၊ ဖိုးခေါင်လေတုံ၊ တောမြိုင်ချာ၊ သေလာ လေညှင်းငယ်လေ
သင်းကသင်းသနှင့်၊ ဆွေးသူဝေးလှ၊ ရေးယူခွင့်မစာ၊ နှင်းလှိုင်ညီသည့် ကောသိဆံ
ကြာ၊ ငါးအာလိမ်မြင့် ဝတိမ္မာညာ၊ မြစ်ခင်းငယ်မ္မာ၊ ဘယ်ပုံမုန်ရင်းငယ်
ကြောင့်၊ တင်းမမာ၊ ဖန်လာတော်မူရေးငယ် လေကနွေးသနှင့်။

သဖြန်။ ။ ကျေးသံရင့်ဗဟိုရ်၊ ချစ်တင်းငယ်နှောင်၊ ဖိုးခေါင်နာရီနှင့်၊
ရွှေစာမရီ ကော်သားငယ်တို့၊ စောင့်စားဖန်ခေမ္မ၊ ဘုန်းသူ တွက်ကို x ။ မသုံးလို
ချင်ချိုစပ်ဖန်နှင့်၊ မတန်မရာလေကဲ့၊ ထွေထွေသစ်သီး x ။ ရွှေကိုယ်တော်တွက်
ကယ်ကြောင့်၊ သက်ဆက်ကာ နိုင်သာမျှရတယ်၊ ရောက်လိုရာ ညှန်နှံရေကငယ်၊
ဘွား(ဘဝါး)ကြေလှိုစီး။ ။

၄၄။ ရာမဇာတ်ထွက် ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်

(က) ဘုန်းမျှားမျှားမင်း၊ ကြေငြာရွှေတေဇာ - ပ, တယ်ပ, တယ်၊ သောင်းဒီပါ
ဘောလုံး၊ တိုင်းရွှေမြေရာထိုးညှန်၊ နေနှယ်မြတ် နတ်ကယ်လို x ဒေဝီ
ကုမ္မာ - သီတာညာစံ လောင်းနတ်ရှင်မွန် x ရှေ့ထံတော်ရေး၊ ခေါင်း
ဆယ်လုံးကျေး x နီလာရွှေသွေး၊ စိမ်းပြာလဲ့ညိုမှောင် ရော်ဝါ၊ ပြာဖြူတည့်
စိုးစိုးဝင်း၊ တိမ်တဒီပါစေ့မိုင်း၊ မျှော်တိုင်းခမုန်ဝေ၊ ရွှေဒုမ္မာလွှာချပ်
လယ်က၊ ငွေဒုမ္မာလွှာချပ်လယ်က၊ ကြာနတ်ကယ်ညှိ၊ စာခေခေညှိ x ၊
သွယ်တထေထေ ရွှေစက်လည်သို့၊ ငွေမျက်ရည်ယို x ဖြိုးဖြိုးဝေဆာ-
သီတာတည့် ပြာဖြူ၊ လုံလေးမယ် - ပျောင်းတပျော့ပျော့ပျောင်း x
ဘုန်းမိမိရွှေသီဟိုဠ်ဘောင်၊ ငှက်ယောင်ပျံလာခဲလှလေ x ၊ အောင်ဇေ
ယာ၊ ဇမ္ဗူညာမယ်၊ နတ်ကယ်-မြင်လာဘဲမိုလေး x ၊ ကြေအူချာ- ပေပူတာ၊

ဆွေသုမ္မာ - ဖွဲ့နှမ်း၊ ရှေ့သီဟိုဠ်ဖက်ကယ်က၊ ညိုညက်ကယ် - ပျောင်း
 တပျော့ပျော့ပျောင်း x၊ ထွန်း - တေ - ဇာပြောင်၊ ညီနောင်လှည့်ဖေရှာ၊
 တောင်တောင်ဒီပါ၊ မာလာဘွဲ့ လေညှင်းရော x တောကြီးဟောဝန်
 လယ် x စုံခြေစုံခြေမြိုင်သာမော တောဟောဝန်ကြော x၊ ယမုန္ဒာ x ဂင်္ဂါ
 ရေညို-ကမ်းယံက၊ ဖို x ရှေ့ - ကိုယ် - ညီ - နောင် - ခက်-ယောင်ပန်းမော၊
 တောစုံခြေရကုံဘွဲ့မြိုင်လမ်း၊ တောင်စက်ရေနှင့်သာ၊ အောင်မြေစခန်း x
 ရှေ့သမင် x ပြောင် - ဆင် - ကျားရဲ - ကျွဲနှင့် - ယုန် - ငယ် - ဂျီဒုသာ x
 ပျော်ဖွယ် ဖိုမ ကမြူးကြ၊ ခါဖန်ဖန် x မြိုင်မြိုင်ယံအုပ်ကယ်က၊ ရှေ့ဗုတ်
 ကယ်ဆော် x မြည့်တော်သာရွှေ လင်းပြာ၊ ငယ်လေ၊ ဖိုမမြူး x၊ သာစု
 ဖိုးခေါင်၊ ပျော်မြူးဆောင် x သုံးထောင်ပတ်လည် တောကမဆုံး x၊)
 လှိုင်ဂနိုင် - မြိုင်တခြား၊ မိုးသားကျူးလို့ လေရှူးဆော်၊ ဆွတ်ဖျန်း
 လာဆွတ်ဖျန်းလာ၊ ပက်ပါပက်ပါ အို ဘယ်ကံငယ်၊ မယ်မ္မာဖန်သည့်
 ရေး x၊ မလေး မယ်သဲအုံလေးမယ်သဲအုံ - တုန်ရွှေသဲ-ကြေကဲ့ရုံ၊ ကြုံလေန
 ပေကဲပုံ၊ မှိုင်းမှန်ပြာ အာကာညိုညို၊ ဘယ်ရွှေကံ ဘယ်ရွှေကံအို၊
 အာကာဘွဲ့တိမ်ယံ။ ။

သဖြန်။ ။ သီဟိုဠ်မျက်မှန် ရထားရယ် သေယာဉ်ပုံနှင့်၊ ကြံဆောင်
 ကာသွေး x ။ နှင်းကဲ့စည်စည်၊ ကျမျက်ရည် တလည်လည်နှင့်၊ မြတ်ညီ
 နောင်၊ မြင်လာဘဲငယ်ကို၊ တုန်သဲကဆွေး။ ။

ဒီပါးမြေ - သပြေညာ x ရှေ့တေဇာ - ရာသောင်းလုံး x ဘုန်းတေဇဂုဏ်
 ငယ်ကိုလေး၊ မှော်ရုံဘွဲ့စွန်းက၊ ခေနှမ်းရန်ကြုံတယ်ကိုလေး၊ ပန်းပူလို့
 ဆွေး x မကြိုလာ သိတာသား၊ ခြားလို့နေတဲ့ ဟောဝန်တောင်၊ ရီမှောင်
 ဆိုင်း မှိုင်းလို့လေး x ဖန်ခိုးငယ်ဖျော်၊ ဝဲမှော် - မြစ်လှိုင်း မြော်လေ
 တိုင်း၊ ခေါ်လေတိုင်း၊ သေဝိုင်းမှန်ကြ ပူရန်ခြယ်၊ ပင်လယ်ကြီး ဆီးလို့
 လေ x ကောင်းကင်ထက်က ငှက်ကယ်လို့၊ သီဟိုဠ် ပျံတတ်နိုင်သေး x
 ဟိုတိမ်ယံ ဘုံပျံဆန်း၊ နေနန်းနှယ်လဲပြာပြာ၊ ကြံမ္မာဘယ်ဝင်ကဲ့ ကံမှို
 လေး၊ လှမ်းဆွတ်ကယ် ပူဗျာပေလို့ သဲကြေလုဆွေး x မှန်းရွှေတောင်
 ညာ၊ လှန်ပုဆာခေလို့ညှိုး x ဝတီပြည်သာ ရာဇာဘုံပိုင်၊ ဘုန်းလှိုင်ငယ်
 တောင်စိုး၊ ရေနတ်ကယ်မေလောနှင့်၊ တောသာစွာမိုး၊ ဘယ်နတ်ကယ်
 ဖန်မကူလို့၊ နန်းသူကြောင့်ညှိုး x ချိပ်ပန်းငယ်ကာ၊ နှင်းတိမ်တွေဖြာ
 ဖြာနှင့်၊ လှမ်းသာအောင်ဆွေး x ကမ်း ဟို မြေယံ၊ ရှေ့ တိမ် တောင်
 တက်ပါလို့ - ဝင်းညက်ကယ်ထံ၊ ဘယ်တမန် မောင်စေလို့၊ သန်းရွှေ
 နတ်သွေး x သပြေညာငှ မျိုးမြတ်တဲ့သူ၊ နန်းသူပြာဖြူ နွဲ့မကွာလှမ်း၊

ရည်ပတ်ကာ သန်းပါလို့၊ တမ်း ဆို မိ ယောင်၊ မောင်မောင်ဖိုဟိုက်လို့
ငိုရှိုက် - ဖွယ်ဆွေး။ ။

သဖြန်။ ။ သာပေါင်းငယ်ကြော၊ သ ပြေ စိုး ပေ မဲ့၊ နေ မျိုး ဖျား x ။
ရွှေဘုန်းတော်စုံစုံနှင့်၊ စိန်ခြူးအုံ ဖလ်ကနက်မှာ၊ ထီးချက် အောက် ဖွား။ ။

(ရာမဇာတ်ထွက် ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ် ပြီး၏။)

၄၅။ ဇာတ်ဆရာ မောင်ကျောက်ခဲရေး-ပတ်ပျိုး

ဂန္ဓမာတောင်၊ လိုက်နန်းချောင်ငယ်ကသာ၊ ပူအောင်စေသား ပန်းဖြေ
နိုင်ပါလေတည့်မှ၊ မာလာရွှေခိုင် နှမ်းခွေကာယိုင် သည်နှင့်သာ၊ ငန်းဖြေကာ
ပူဝန်ပိုပွား၊ မြပန်းငယ်တည့် အင်အင် x ဝတ်မှုကြောညောင်း သင်းပျံ့လှိုလောင်း x
မဉ္ဇူရွှေရောင်နန်းမေရတောင် x ရီမွှောင်မွှောင်တောင်ဖျားမှာ၊ ပိန်းခြုံလှိုသား x
အထူးထူး ထူးလှိုခြား၊ မြသားငယ် အသွယ်သွယ်၊ ညာဘယ်ဝယ်လေ မိုးကမဲ x
ဆိုလဲ-တန်ဘဲ၊ ထန်သဲ ဆိုလဲ x လွမ်းဟုန်က ကဲသကိုလေ၊ နဲ့နဲ့ကျူးသည်ဖဲ့ x မစဲ
နေ့လုံး၊ ဟေဝန်ပတ်ကုံး၊ ရီမွှောင်ပိတ်ဖုံး၊ နန်းတလျလျ၊ လှိုက်ခန်လှိုက်ခန်တည့်
ဆန်းဆန်း၊ နှမ်းတလျော့လျော့ x ။ ။

သဖြန်။ ။ သဲကြောလူ ပြိုမလိုပင် မိုးလုံးပြည့်ဆင် x ၊ အိုထိပ်တင် ရှုပ
ဖျား x ။ တကွယ်တန်းမို့ ပန်းဘုံဘွေ x ၊ ချော့ချော့ ပိုက်ချော့ ကြာနေပန်းလှို၊
နှမ်းစေတော့သား။ ။

၄၆။ မြပတီမင်းကြီးရေးသော-ပတ်ပျိုး

စက်လဲမရွှင်၊ ကျမျက်ရေ တော့တော့ဆင်း၊ ငွေနှင်းလည်သို့သွင် x တုံ့ ကာ
ဝဋ်တင်၊ မယ်မြင်လှဲလေး၊ ဆိုယောင်မှိုင်မိသေး x ရိပ်မွှေးကာမျှော်လို့၊ တော်ရုံ
ပင် မာန်ပျိုးပ - ဖိုးရွှေလ ယုန်မင်း x ပြာလဲမှာ ဇာချဲ့တယ် - မုန်းမာန်ဖဲ့
တင်း x သင်းထုံတဲဘုံမှာကိုလဲ၊ ခင်းကြုံရန် x မယ်လဲကံသာ သည်မှာ မောင်
ကိုယ်၊ အလိုလိုဆွေးလို့ ဆွေးတယ်ကို x ပြိုတော့မည့်နှယ်၊ ရွှေရင်ဝယ်-တအုံတအုံ
တအုံလုံးကို၊ အုန်းအောင်ခြုံမဲ့သဲသဲ x ဘယ်နတ်ကယ်တဲစီမံ ပူဆွေးရပြန် x မကြံ
နိုင်၊ ယိမ်းယိုင်ခွေကာ နှမ်းပါလို့လေး မကြံ မကြံ မကြံပါနိုင် ယိမ်းယိုင်ခွေကာ
နှမ်းပါလို့လေး x ပန်းကြဲတဲဖဲစက်ရာမှာ - သာခွေကာယိုင်လှိုမှိုင်မိသေး x နတ်နန်း

သို့ ရုပ်သွင်၊ ရှေ့တော်ပြင်တံ့သာမြင်လာရေး x ဧးနိုင်တို့ပါလိုကတဲ၊ လေးရန်ဆင့်
ကဲ x ကြိတ်ခဲကြံလို့ကြိုးပါသော်၊ မြနန်း ဆောင်ဘုံပေါ်က၊ မိန့် ရှေ့တော်ခွန်း၊
အိုညွှန်းပါသင့်တယ်။ ။

သဖြန်။ ။ပူပူသာထပ်ကာနှင့်၊ ဗျာပါကြောလူသဲ၊ ရှေ့ရင်ထဲက ခဲလို့
ကြေနိုင်၊ လဲသေလူ ယိုင်တယ် မပိုင်လို့ နိုင်တော့ဘဲ x ။ဘယ်ဝဋ်ကယ် တုံ့ တင်လို့၊
လှကြေးမျှင် စိန်မုံနှစ်ကယ်ကို - ဘုန်းချစ်ရနဲ။ ။

၄၇။ မြဝတီမင်းကြီးထိုး တေးဘွဲ့ အိနောင် ပတ်ပျိုး

ဖြူပြာမူရာ - သူဇာနေလို၊ နတ်ကယ် ရွှေကိုယ် ထင်မိမှား x စက်ပန်း
ညောင်ပဒုံက၊ နန်းဘုံမြင့်ဖွား x တနိုင်ငံ၊ မြိုင်ယံခြား၊ ကြံအားအောင်လို့
ကြိုးနှောင်ရှာတယ်၊ မိုးဣန္ဒာနွယ် x မြတ်မျိုးဒါဟန်မယ်နှင့်၊ ဉာဏ်ခြယ်လှယ်
သဗ္ဗာငြိမ်မှား၊ မြင်တော်ရှာလိမ့်နိုး x ဘောဆိုင်ခွေယိုင်၊ ပူပုံပျိုး၊ တန်ခိုးကြေ
ညာ ဒေဝါမင်း၊ ဖန်ဆင်းကူလို့သူမညီ၊ ကျန်းမာလာ၊ ပင်လယ်ခြား၊ သနား
ရန်ဘို့ လွမ်းတာကိုယ်စီ၊ ဝေးကွာခဲ့ပြီ x လေချိုချို ပန်းရွှေဖီ အင်ကြင်းက
သင်းတပျံ့ပျံ့၊ နေရာသီ၊ ကာမိမြေမင်းငယ်ရှင်းတသန်သန် x တသင်းလိုင်နံ့ မွှေးထုံ
ကြူ၊ ဒါဟန်နန်း-မြန်းမည့်သူ၊ မင်းရွှေဂုတဲ လေယူခဲ့၊ အူသဲလှိုက်မျှ ရှိုက်ကာဆိုငို
ဆွေးရန်ကပို။ ။နေညီညီ ရွှေကိုယ်မှာ မျှော်တော်ရေး နှင့် ဆွေး တသိမ့်သိမ့်၊
မြိုင်ရိပ်ကယ်ခို၊ လေချို ဆော်သွေးလို့ ဧးတခြံမြဲခြံ x ငြိမ်ငြိမ်ညောင်းညောင်း၊
သောင်းသောင်း ညံ့ညံ့ လွမ်းပုံထွေသည့် ရွှေငှက်သံ x ပျံ့ကာသာ ဧးရင့်ကျူး x
မောင်မယ်စုံ ဖိုမမြူး x ။ ။

သဖြန်။ ။ကြည်နူးရန်စုံ - ရဂုံမှာနယ်သိုင်းလို့၊ ဘယ်တိုင်း ဘယ်ပြည်
ရွာမှ၊ ရှာ တွေ့နိုင်သေး x ။ တွေးရှုမျှော်ယောင်၊ သည်းခေါင် နောင်မြန်းမဲ့၊
တောင်နန်း ပဇာသိန်သို့၊ လွမ်းတိမ်နှင့်ဆွေး။ ။

၄၈။ မြေထဲမြို့ အစီရင် မောင်လူကြီးရေးသော တေးဘွဲ့ - ပတ်ပျိုး

ပြည်အောင်ချာနန်းငယ်က၊ ဖြန့်မြန်းရွှေစက် - မော်ငဲ့ကို၊ ရဂုံသာမိုင်း
ပင်တိုင်းမောက်လို့မို၊ လေညိုရွှေခို ခြေနှင့်သာ၊ ပန်းဝတ်ကယ် ခြွေသင်း - လေ
သွင်းစ - လရာသီမှာ x ရှုတိုင်းငယ်တဲဘယ်ညာ x ပြာပြာလေဝါဝါရွှေ၊ အာကာ
ခြေတခန်း၊ ပန်းပျော့ရုံ - ဆေးစုံခြယ်လှယ် သန်းသို့လေ x နန်းရွှေဘုံ လွမ်းဟုန်

သွယ်သွယ်တမ်းလို့လေး x ၊ ပန်းပူဘို့ဖန် x မောင်နှံ့ခွဲကြေး x ရှေးဘယ်တို့ တင် x
 ဘယ်ဂြိုဟ်ဝင်သည့် ဇာတာစန်းငယ်လေး၊ နန်းမြေနှင့်ဝေး x ကြေးကြော် - ဖိုမ -
 ခေါ်ထူး၊ ဟေမဝန္တာ မြိုင်လယ်က၊ ဘယ်ငှက်ကယ်မြူး x အိုကိုယ်ထူးကြုံရလေ x
 ဂနိုင်ဆီး၊ မြိုင်ကြီးသူ့ ရုပ်မြေ x အိုလှနတ်ဆွေ x ကိုယ့်ပြည်မို့လား x တချို့တိုး
 ရင်လှလေ၊ ပုဆိုးရွှေချည်နွဲ့ငယ် စုတ်စေတဲလား x ဖူးစီစီငယ်လေ၊ နေရီရင့်
 ညောင်း၊ ဣန္ဒနီလာ၊ စံရိပ်လယ်က - မျှော်နှင့်မယ်ညောင်း x အိုကြုံတောင်းကြုံရ
 တယ်၊ ဂနိုင်ဆီး၊ မြိုင်ကြီးသူ့ ရုပ်လယ် x အိုလှနတ်မယ်၊ ကိုယ့်နယ်မို့လား x
 တရွာသွားရင်လှလေ၊ တအားရွှေကိုယ်နွဲ့ငယ်၊ ယုတ်စေတဲလား။ ။

သဖြန်။ ။ ရှေး ဝဋ် ကယ် ဆင်၊ သခင်ကို ဘယ်နေမှ မမေ့ပါဘူး x ။
 မလွမ်းတန် လွမ်းပြန်လျှင်ငိုရက်နှင့်၊ ရှေ့မျက်ရည် နှစ်သွယ်ပြိုင်လို့၊ သဲဆိုင်ကနူး။ ။

၄၉။ မြဝတီမင်းကြီးရေး မိုးဘွဲ့ တေးဘွဲ့ - ပတ်ပျိုး

သေနင်္ဂါမည်၊ နတ်စည်ဆော်သံလှိုင်းလို့လေ x သွန်းမယ်ရုပ်ပုံ၊ ပဇ္ဇန်ဆင်
 သင်တိုင်းငယ်နှင့် လေး x ၊ မိလ္လာရီ ဆိုင်းပြန်ပြီ၊ ပြာရီအိုမိုင်းဝေလို့မေ့ောင် x ၊
 အာကာဘောင် ဂဠုန်တောင်ချိပ်ပါလို့ ပန်းတိမ်လိပ်ရောင် x ၊ ဆွေးတုံဆွေး ဗျာ
 နှောင်၊ မိုးနတ်မောင် - ဖန်တော့အား x စာနာသင့် ငြားတယ်ကို၊ ငြိုးမာန်
 ဘာပြုပွားတယ်ကို x ၊ သနားမညွှာ - ဝဋ္ဋာပိုင်ဘုန်းရယ်က - မုန်းရက်တော့သာ၊
 ကျူးရင့်နတ်ဆော်ကာ၊ စည်တုံစည်တုံမြှာ၊ ရှိန်တေဇာ - အာဏာကြေး x ၊ ပုဇွန်
 သံလေးညှင်းစိစိ၊ ရွာဟန်ရုပ်ရေးဆင်ခွဲပြီ x မန္တာကီ - ဇာပလီလှိုင်းပါလို့ သိုင်းဟန်
 ဖွဲ့ချီ x လွမ်းဖွယ်စုံစိ၊ မိုင်းရီလို့မဲ၊ ကဲဆင့်မောက်မို၊ ရွာမလို့ယောင် - တိမ်တောင်
 အာကာထဲက ဆင်ပြန်လာ x သနားမညွှာ - ဝဋ္ဋာပိုင်ဘုန်းရယ်က - မုန်းရက်
 တော့သာ။ ။

သဖြန်။ ။ ပြာပြာမှာ ဝါဝါရောပါလို့၊ မြခကြာ - ဇော်ဂီရောင်လှုံ၊
 သွန်းမယ်ရုပ်ဟန်၊ တံပိုးငယ်လှုံ၊ မုရိုးသံခရာဆင့်တယ်၊ သံရင့်ကြော်ခကြေး။ ။

၅၀။ မင်းကြီးကတော် ခင်ဆုံရေးသော - ပတ်ပျိုး

မြမန်းကိုက်ရုံ၊ ရွှေဘုံမြေမြခင်းမို့လေ၊ ကန်နန်းသာဟန်၊ လွမ်းရန်လာည်
 ဝယ်ခင်းပလေး၊ ဂန္ဓာထုံမှိုသင်းတပျံ့ ပျံ့ ၊ ဂေါ်ဇင်ခွါပြာညှင်းတည့်ညှို့၊ ပန်း
 ရနံ့ မွှေးမာလာ၊ သိင်္ဂါခိုင်ညွှာ ပွင့်ဆိုင်ဟင့်လှိုင်၊ မြိုင်အဖီလာ ကာသန်း၊ နန်း

တောင်ခြေ - ရေကြည်ငြိမ်း၊ စုံနယ်မြဟေဝန်၊ ဖြာဖြာလှုံဘွန်၊ သာယာကန်လွန်၊
ဆန်းသော် - သယ်ညွန်း၊ ထူးဆန်းတင်ရှန်း - ဆုတ်လွမ်းဖွယ်နှယ်၊ ကြီးချဲ့လွန်း၊
မြတ်ဣန္ဒနီ သီဂီပရွန်း၊ ခြယ်မှုန်းငယ်စိမ္မာ၊ ညာဘယ်လေဖျန်း၊ ရစ်သန်းမြရောင်
ကာ၊ နှောတတ်အိုင်သာ၊ ပမာပုံ မယွင်းစေနှင့်လေ၊ မြောက်ယွန်းယောင်တောင်
ရွှေသီလာ၊ ခင်းငယ်နှင့်လေး၊ စံခင်းဘွေကြော့ လွမ်းရန်ထေ့လည်၊ ခုနစ်ခေ့ရုံ
ရောင်စုံကြွိပါတဲ့၊ မန်းရွှေမြို့ပြည်ငယ်ကိုလေး။ ။

သဖြန် ။ ။ ဘုန်းပန်း နေညွန့် စည်၊ ရှေ့ ဉာဏ်ရည် လွန်ဆက် x ။
နတ်ညွန်းငယ် ဖန်တော်ယောင် သို့၊ ငွေ ရင် ပေါင် သောင်တကန်ငယ်မှာ၊
တောင်ဖြန့်ကာဝဲ။ ။

၅၁။ မင်းကြီးကတော် ခင်ဆုံရေး - ဂန္ဓမာတောင်သို့
လိုက်သော ပတ်ပျိုး

ဆောင်ပဇိရာ၊ ညောင်ကွန်းညာငယ်ကသာ၊ သီဟာ ဘွေပြင်၊ များဖေဂါ
ရွှေဆင်လိုလဲ၊ ကြည်လင်နိုင်ဖွယ် တွေးကြံရည်ရွယ်ကာနှင့်သာ၊ ဧလွယ်အောင်
ဖန်တော်မူရင်း၊ ချီပန်းငယ်တည့်အခိုင်ခိုင်၊ ဆုတ်ကြိုင်ငယ်လေညှင်း၊ ချမ်းစေ
စိမ့်သွင်း၊ ငွေယုန်ပေါ်သီတာ - မိုးယံ မြင့်မှာ၊ နှင်းငွေလွှာရည်မွှေး၊ သဲရင်မြေ
ဧ၊ ညှိုးညှိုးညှိုးငယ်ရေး၊ သင်းကြူကြူ - ဒါဟန်နန်းကမေး၊ လေသွေး - ခြုံတေး၊
ချမ်းဝန်က လေးတယ်ကိုလေ၊ နွေးနွေးနွေးနွေး - နွေးနိုင်သေး၊ မုလေးပျံသင်း၊
ကြာရုံညောင်လင်း၊ သည်ဆောင်ဘုံတင်း၊ ညှင်းညံ့ညံ့၊ ဆုတ်ကြည်ဖွယ်ညွန်း -
လွမ်းပျံပျံ။ ။

သဖြန် ။ ။ ညည်းညူခန့် ဆွေးစ ဖွယ်သာ၊ သောင်း ရှေ့ပင့်ဝါ၊
သည်မာလာပင်မြင့်ဆုံး x ။ တဇင်မင်း ရှေ့ခက်ကယ့်ပန်ချင်ပါတယ်၊ ရှေ့ချည်စည်း၊
နီးပြီလျော့ရုံး။ ။

၅၂။ မြမြမောင်းမောင်းသို့ လိုက်သော ပတ်ပျိုး

ပပငယ်လေ ဝင်းဝင်း x မှန်ရဝေဆောင်၊ ကိုယ်ရောင် တိုက်ခန်းလင်း x
ဟန်တခါပြင်၊ ရှေ့စင်ဆယ်တင်း၊ ဆက်သွင်းပုံသေ၊ သိန်းတန်တုံမေလေလေ၊
တင့်ကျူးငယ်မူရာထွေ x မြင်သူ မြင်သူဗျာဝေ၊ ကွဲကြောအံ့မဆုံး x တင်ကာသွင်
မျက်ခုန်း၊ ခြယ်မင်မသုံးသည်နှင့် သမ်းကာမောင် x ။ မျက် လုံး တော် ရောင်၊

သောက်ရှူး ကြယ်ညီနောင်၊ မြေမျက်တောင်၊ မင်ကော့ရွန်း၊ ကေသီမှာ ဒေဝီ
 ကျမ်းစာဝင်၊ မျက်နှာပြင် စံလွတ်ကျွန်း၊ ငွေလဝန်း ပေါ်သည့်သွင်လေးတဲမှ၊
 ခြောက်ပါးငယ် ပြစ်လွတ်စင် x၊ တပုံဒလ - တထုံးလေ၊ တနှုန်းလေ၊ တအင် '၊
 မှုရာ မှုရာစုံလင် - နတ်ပင် လှပင်လား x၊ ထင်ယောင်ထင်ဝိုးဝါး၊ မြင်မြင်သူများ
 ပ-ခြားနိုင်ရှာ x၊ ငုံ့ကမ်းကြိုင်စွာ၊ ထုံ့မုန်းချိုသံသာ၊ နတ်ဗျူငှာဆိုတင့်ကျူး၊
 ခင်မေကို - ကြင်ဆွေ - သဲဆိုင်နှောင်၊ မြဲခိုင်အောင်၊ ဆောင်စိတ်ကူး၊ မောင်ရွယ်
 စူး ကြံ့ပါးမယ်လေလေ၊ ကြော့မူးခင် ယုံတော့ကွယ် x၊ သဲဘွင်ဝယ် - ကြင် ချစ်
 လှိုင်း ထင်မြင်တိုင်းတင့်လှတယ်၊ အို-မိုးလယ်ဝေယန်ဖျား - သူဇာထင်ယိုးမှူး။'။

သဖြန်။ ။ မျက်ထားတော်ချို၊ မြက်ကြား အသံဆိုတော့၊ တက်ပွားပို့
 ဖရကာဟုန်နှင့် သဒ္ဒါရုံဇေး x။ ထူးမြတ်သမ္ဘာ၊ ဘယ်ဘုန်းမှာ ဘယ်ပတ္တနာလေသိ၊
 ဆွယ်စရာ ဇမ္ဗူလုံးမှာ၊ နှုန်းစံဖက်ဝေး။ ။

၅၃။ မြမြမောင်းမောင်းသို့ လိုက်သော-အီနောင်ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်

(က) ညိုညို ငယ်လေ မိုင်းမိုင်း၊ x ပြာညိုရွှေ - တိမ်ခြေမြို့ခိုးဆိုင်း၊ x အို ဘယ်
 မှာ ဒါဟန်ရွှေတိုင်း မှုန်းနိုင်အောင်သာ၊ နန်းမြေသိင်္ဂါလေလေ၊ မြရိပ်
 ကယ် ဝေဆာဆာ၊ x အိုဝေယန္တာ - နတ်ကယ်မေ့လေငြား၊ နေတယ်ဖန်ဘဲ
 အား၊ ကူရေပန်တိုင်းလုံး ကေသီမှန် - နတ်နန်းရာရုံ၊ မြင်လဲမြင်ပြန်၊
 လျော်လေဉာဏ်ဖန်ဘဲအား၊ ဒါဟန်ပျော် ညာမော်နန်းသူမေ - ရွှေမှာ
 ခြေထင်မိမှူး၊ မျော်တော်သာ မျော်မိယောင်လေတဲမှ - ထပ်ထပ်ကယ်
 ပူဖွဲနှောင်၊ x တောတောင်ပိုင်စိုးငြား ရှေ့ပင်သား - နတ်ကယ်မောင်၊ အို
 ဖန်ဆောင်ကယ်ယူနှေး၊ မြင်လာပါဘဲဆွေး x။ ။

သဖြန်။ ။ လေးပြန်တဲ ပူဝန်၊ ယူညွန် ကော့ဘုန်း x။ တောရိပ်ကယ်
 မြိုင်လယ်က၊ ဖန်မလွယ်ကြံရာမဲ့ကို မြင်စမ်းလွဲအုန်း။ ။

(ခ) ပျံပျံငယ်လေသင်းသင်း၊ ခိုင်ရွှေဝါ၊ ညာတံပင်လုံးလင်း၊ မှုသိင်္ဂါ၊ မာ
 လာ အင်ကြင်း ဂေါ်ဇင် ခွါပြာ ပန်းစုံကသာ လေလေ၊ မြရိပ်ကယ်
 ဝေဆာဆာ၊ ညိုရည်တောင်စာ-လိပ်ပြာ ပျံတစေ - ဘာသာခေါ်ထူးဇေး၊
 တွန်သံချေကြေး ရင့်လွမ်းရန်ထွာ၊ တိုင်းကူရပ်မြေ - တိမ်ဆိုင် နီလာဘွေ၊
 ညှင်းပြေပြေနေနှုန်းထား၊ ဒါဟန်ပျော် ညာမော် နတ်ကယ်လေ-လျှတစေ-
 ခေယိမ်းနှမ်း၊ ကြာလေ ပန်း ပွေလအောင် လေလေ၊ ထက်ကြပ်ကယ်
 ပူဖွဲနှောင်၊ တောတောင် မြိုင် လုံး လင်း - ရှေ့အင်ကြင်း သင်းပျံ့ကြယ်၊
 အို ကြံဆောင်ကယ်ယူနှေး-မြင်လာပါဘဲဆွေး။ ။

သဖြန်။ ။မေးတဲ့နိုင်၊ အရေးတော် သည်ခါဆိုလို့ မပိုင်လေ
ခြင်း x ။ နန်းညွန့်မျက်ဖျော်၊ ကိုယ်တို့မှာ ဘဏ္ဍာတော်မို့ မဝေါ်သာ
မျှော်ကာပြုံးရတယ်၊ မုန်းစိတ်မသွင်း။ ။

မှတ်ချက်။ ။အထူးသိရန်-၎င်းပတ်ပျိုး နှစ်ပုဒ်သည် မြမြမောင်းမောင်းသို့သာ လိုက်
သည်။အချိုးမပြည့်ကြ၊ သို့ရာတွင်စုံလင်စိမ့်ငှာသာရေးထည့်လိုက်သည်။

၅၄။ ပတ်ပျိုး

စက်လဲဘုံဘွား၊ လေပြေ ဆော်သွင်းလို့ မှန်ရီ ငွေနှင်းနှင်း၊ မင်းငယ်ဖြူပြာ၊
ခင်လေးငယ် - လိမ် တမာ မူမူရာ၊ ဆန်းတဲ့ ရွှေကိုယ်၊ သူသူ ဇာနန်းက - လိုလို၊
ဘုန်းမိမိငယ် မြင်လှပဆို၊ ရွှေကိုယ်ပန်းတဲ့ဖြစ်ကို မိုးညိုဒေဝါ - ရွှေဟန်နှင့်
ပြင်၊ အံ့ရီလို့ပင်၊ မှန်ပြာပြာဆီးလို့ဆင်၊ အိုအဝါကြီးကိုပင်၊ မရွှင်မြန်းသခင်ပန်း
ပေါ့မလနန်းဆောင်ပြုသာ-ခေ့နှမ်း မျှော်ယောင်ကာ၊ ဝေဆေးမှိုန်း၊ မတိမ်းတဲ့
ပျော်ပါယောင်၊ အိုမောင်တဲ့ဖြစ်ဟန်ကို၊ ရွှေကိုယ်နန်းသူငယ်၊ အိုမူရာဖြူပြာ-ငယ်၊
အိုသာလေ ပန်းဘော့မှာ၊ ခေ့မိယောင်ဆောင်ဆောင်ဦးငယ်မှာ၊ အိုကံသာညည်း
ဆိုယောင်၊ မြောက်တောင် ဘယ်ဆီသိတတ်ပုံ ပြီတိမ်နီတက်ဆင်းလို့ စိုးအဝင်း
ဝင်း၊ သွင်းလေပြည်ဆော်၊ ရွှေကိုယ်ခနာ် ပန်းတဲ့ဖြစ်ကို၊ မရွှင်နန်းလို့ ဆိုယောင်
သခင်မုန်းဘိမောင်ငယ်၊ လေးသာ လေဆောင်၊ ပြာဝေမှောင် ခင်းဘုံဆောင်
ငယ်မှာ၊ ပျော်နိုင်အောင်၊ ပျော်နိုင်ပေါင် ညည်းဆိုမိယောင်တယ်လေး။ ။

၅၅။ မြာတိမင်းကြီးရေးသော-ပတ်ပျိုး

ဖြေလဲမပြေ၊ ကိုးမြက်-မြာ - စက်ရာတွင်းမှာ၊ မှိုင်ရင်း ငိုမိလေး x ၊ မယ်
ကံဖြစ်ထွေ၊ ကြုံလေတော့အာ၊ ညည်းယောင်မိမှား x ၊ စိတ်ထားစွဲမာန်ခု နေနိုင်
နေရက်တယ်-မုန်းချက်ကစောလွန်း x သည်မယ်ကို ကြေမြေ့အောင်၊ မုန်းမာန်
ငွေသွန်းသွန်း x ကျန်းရုံပ - ကြုံလေဖြစ်နဲ့ လွမ်းဝှန်ဆင်ကဲ x လဲလဲသေဖွယ်၊
သည်မယ်ပူပန်၊ တကိုယ်ရေထည်းမို့ ညည်းမိပြန် x စံခန်းမြင့်ဘော့ရုံ သန်းခြေရွှေ
သမုငယ်-ဘုန်းဘာပြုရှောင်လှဲ x ၊ ဘွင်သဲမှာ တုန်တုန် ရင်ထဲလှိုက်ခုန်၊ တမူန်မူန်
ဘုန်းလှုံမာန်တော်ပွားထင်လေ x ၊ တမူန်မူန်-ဘုန်းလှုံမာန်တော်ပွားထင်လေး x ၊
နတ်များတို့ခနုခိုရန် မြောက်တောင်ဖန်မယ် အိုသေ့ငြား၊ ပြုကောင်း ပြုသင့်

တယ်၊ မယ်မှာငယ်သို့ပစ်လိုကား x အားကျန်မ-ငယ်တယ်ကိုဘုန်း၊ ပြုလာနှင့် အုန်း x ၊ စိတ်ကိုချိုးပါလို့၊ နန်းလာပြီ၊ အိုဘယ်နှယ်ကြံဆင်ခြင်တော့၊ မယ်ရှင် နိုင်ဘူးငယ်လေး နန်းခေလို့မူး။ ။

သဖြန်။ ။ မှန်စီဆောင်မြင့်ဘွေက - ပရမေစံခေါင်ဖွား x ။ သည်လိုများ ဖြင့်-ထားနှင့် တူတူ-သွားနှင့် ဘုန်းလှငယ်လေ၊ မပူဘူးလို့နေပါကတဲ၊ စိမ်းရက် တော်မူလေနဲ၊ သေရင်ပ မြန်မြန်ငြိမ်းလိမ့်မယ်၊ သိမ်းမိစိတ်ထား။

၅၆။ အိနောင်-ပတ်ပျိုး

ရွှေတောင်ပံ နေရောင်ခံ ကျူးကျော်ရင့် မြူးပျော်စံ၊ ညှင်းညံ့ညံ သံရင့် ကြေး၊ စုံနယ်ယံ ကြုံတယ်ကံ၊ ကျွန်းလောင်လူ ဆယ်နေလျှံ၊ ဘယ်ဖူးစာကံငယ် လေး၊ ဘယ်ဘုန်းစီမံငယ်ကို-ဘယ်ဖူးစာကံ၊ ဆယ်ဆယ်ခနလျှံ၊ ဝေး ရွှေနိုင်ငံလေး၊ တိုင်းကူရေပန်၊ စံမည့်ဘုန်းငယ်လေ၊ မှိုင်းမြူဝေလျှံမှာ မြင်ပြန်လှဲအုန်း၊ ဘုန်းမိမိ လွမ်းရန်သာပိုလေး၊ လွမ်းတယ်ဆို၊ လွမ်းလိုတူဘူး ခေယိမ်းမူးလေး။ ။

သဖြန်။ ။ တန်ခိုးငယ်စည် လေပြည်ကသွေး x ။ ပန်းပူရကြုံ၊ စံရွှေဘုံ ဘယ်ဆီမှန်း၊ နန်းမြေကဝေး။ ။

၅၇။ မြဝတီမင်းကြီးဆို ကုန္ဒာဝုဓမင်းသား ဝေးယင်ချင်းပတ်ပျိုး

ရွှေဘုန်းသမ္ဘာရှိန် လေတည့်မှ၊ နေနှုန်းအသမ္ဘိန်၊ မြတ်ရာဇိန် စံစိုးမြန်း၊ တိုင်းဘူမိန် ပြည်ထီးနန်း၊ အောင်ပန်းညွန့် ဝေဆာလေတည့်မှ၊ မြန်ခန်းရွှေညီ လာ၊ စကြာတော်ပိုင်စိုးမြဲ၊ ရွှေတေဇာ ကြေညာလေ လွန်ထူးကဲ၊ အို ငိုလဲ ငို တော့သာ၊ စက်ဖူးဖျာ တစာစာ၊ ဒီပါလေ ရွှေနှုန်းရိုး၊ ဘွေသီဟာ - ရွှေညီလာ စုံရှိမိုး။ ။ လောကနတ်ဆက်။ ။ တန်ခိုးထိန်ဝေ၊ နတ်ဆွေငယ် နန်းလျှာ၊ သောင်းလုံးငယ် ကြေညာလင်း၊ ဝပ်စင်းငယ်ပြည်ထောင် ရည်ဆောင်ဆက်ရာ၊ ရင်သွေးငယ် ကညာရင်း၊ ပျံ့သင်းရွှေမဇူ၊ လေတည့်မှ၊ နံ့ သင်း မွှေး လှိုင် ကြူ၊ နတ်တူလေ ရွှေနှုန်းဖွား၊ မဟေသီဒေဝီငယ် သည်းကြူဖျား။ ။

သဖြန်။ ။ များလှပိုလ်လူ၊ ခွန်သွင်း ရာဆူဆူတို့၊ တောင်ဇမ္ဗူ သပြေ ညာလို့၊ ကေသာ ဆံဖျား x ။ မင်းမင်းရှိပန်၊ ဆက်သွင်းကညာမုန်နှင့်၊ ရာဇဒဏ် မှန်မချိုဘယ်၊ ဘုန်းနေသို့လား။ ။

၅၇။ ရဂုံပြိုင်ချာသို့ လိုက်သော အလွမ်းဘုံပတ်ပျိုး

ဝသန်ခါမှ မိုးရင့်သီ၊ ရွှေသိုင်း ဝင့်ကာချို၊ x တိုင်းဌာနိငယ်လေ ဘယ်
ဆီကိုရော်ရမ်း၊ သည့်မောင်မှာ ဆွေးစော့ပန်း x ရဂုံလေသာဆန်း ကျောက်စမ်း
နှင့် ရေယဉ်၊ သွယ်စီးဆင်းသွင်သွင်၊ ရွှေလှုံ ရွှေလှုံပင်မြင့်၊ သင်းကြိုင်၊ ဝတ်ပန်း
နံ့ဇေးလှိုင်လှိုင် x ဂနိုင်းလေ ဂနိုင်းကာသီး၊ ရွှေပြည်ကွာခရီး x တောကြီးလေ မြိုင်
လယ်၊ ပုနယ် ပုနယ်သာဆုံး၊ အိုညာမယ် မြင်လွဲအုန်း x ထုံးဆံခွေသျှောင်ရစ်က၊ ချစ်
သူကြောင့်မြိုင် x၊ မကြံနိုင်တကိုယ်လုံး၊ ပန်းမြိုင်လယ်သာဟန်က၊ ငွေလှိုင်
ဂမုန်း x ဝတ်ရည်ခွေ ရွှေပိုတုန်း ဂဲပျံကြသုံး x၊ တိုးဇာမရီစိုင်းဆတ်နှင့်၊ တော
မြိုင်ရပ်လယ် x၊ ကျားသစ် ပြောင်ဆင် ရဲမာန်သွင်းတယ်လေ၊ ချင်းသူတို့နယ် x၊
သဲဘွင်ငယ် ကြေကျမ်းအောင်၊ လွမ်းဖေမဲဝေး x၊ မြင်လွဲပါ ကက်ယံရေးမှာ၊
ဖုန်းသူ ကြောင့်ဆွေး x ။ ။

သဖြန် ။ ။ သင်းထုံပျံကြွယ်၊ ဆွေမယ်ကြောင့်ပန်း x ။ ရွှေဝတ်ကယ်
လှိုင်လှိုင်နှင့်၊ ပန်းစုံမြိုင် မာလာပြန်ငယ်မှာ၊ ပေဟန် ပူခန်း ။ ။

၅၉။ ပတ်ပျိုး

ကြုံလေ ဘုံဘွေ ဆော်ထွေမြိုင်မိရင်း၊ ကံကံငယ် ခေလို့သာ၊ ကြုံရလေ
ခြင်း x၊ ကြမ္မာငယ်လေယိုယွင်း ဖန်တံခင်း x၊ ဂြိုဟ်ခင်းမယ်ကိုမေ့ - နတ်မင်း
တို့နေနိုင်လေ x၊ ထက်ဘုံဘွေ ပိုင်စိုးငြား x၊ မြကေခိုင် ရှိဦးတွား x၊ စုံခြေတော
ဖျား၊ မယ်အားခုပတာ၊ နတ်မင်းတို့နေနိုင်ရှာ x၊ ပူဗျာပါဝန် တောင်ထူမှာ၊
လေးရောင်ဆိုင်ရွှေမေရုလို့၊ နှိုင်းတူဘု မယ်လွမ်းတာ x ။ ။

သဖြန် ။ ။ မဘင်းတဲ့ကျောက်ဖျာ x၊ ကသစ်ကယ် ရွှေပင်ရင်းမှာ၊ ခင်းတဲ့
သေလာ ။ မိုးဣန္ဒာငယ် - မ၊ ပါခု နတ်များ x ။ သည်ပူကို မကြာလွန်းစေနှင့်၊
ကျန်းချည့်ဘုရား ။ ။

၆၀။ ပတ်ပျိုး

ပဟိုရ်မြက်သံ၊ တကိုယ်စက်ရန်၊ ညှင်းလေကထန် x၊ ယုန်ပုံလေ ပဝင်း၊
ရွှေလမင်း x နဝင်းလဲ့လဲ့ သာကြူ၊ တည့်မုန်းလ သိတဂူ x နန္ဒမုသော်က က
သင်း x စန္ဒကူ ဇော်တန့်နှင့် x ဆောင်လေသာပြုတင်း၊ ယောက်ချင်းခုထထိုင်၊

မြကေခိုင်မင်လုံး၊ ဇင်ကုံးက ထုံလို့သာကြိုင် x ၊ သူဇာပိုင် ဒေဝရာဇ်မှာမှ၊ ပူဗျာ
 လှိုင် ပေအုတ်ကိုဖြင့်၊ ဆေးမင်နှင့်ရေးတင်သင့်၊ လေးခင်ခင် တွက်တာဆိုင် x ၊
 မပိုင်သေး - မိုင်ငေးလေး ခက်လှခက်လှ၊ လိပ်ပြာတွင် ရိပ်ကြာဝင်၊ တသန်းမှ
 ဆန်း ထူး တော် ဝင်၊ တနန်း မှ ပန်း ဦး ဂေ T ဇင်၊ မှန် ရဝေ မှာ လှ ထုံခြေမယ့်
 လှကေရှင်။ ။

၆၁။ ပတ်ပျိုး

နှစ်ကိုယ်သစ္စာ၊ အဟိုမေတ္တာ၊ မြဲအောင်သာ x ၊ ကေသာလေမြတ်ဖျား -
 တင်ဦးထား၊ နှစ်ပါးကျိန်သစ္စာ၊ စုလျားတဲ့ ရစ်ခွေကာ x ၊ သေချာလေ မှန်
 ကြောင်းလျား x ၊ တူနှစ်ကိုယ် ချစ်ရေးတော်ထား x ၊ စာရွှေလေနှစ်ပြား၊ စုလျား
 တဲ့ဂဟေ - ဆော်မြဲပ မှန်ပုံသေ x ၊ ခင်တမေ သည်တသက်တွင်ဖြင့်၊ မြတ်ဆံကေ
 စိန္တစက်မှာမှ၊ ကျမ်းရွက်စို့ လှမ်းဆက်လို့၊ နန်းဆက်ညွန့်လှော် - ဆံကေ။ x ။
 မသွေတမ်း ရွှေကျမ်းကို မောင်က မောင်က ရွက်ပါမယ်တဲ့၊ မောင့်သက်လှယ်၊
 မမှန်းတမ်း ဆုံးခန်းတိုင်ရွယ်တိုင်ရွယ်၊ တဘုန်းမှန်း သုံးခန်းရွှေလယ်ရွှေလယ်၊
 နောင်သွေဖယ်ဘု၊ ဆွေမယ်လျ လှနတ်ကယ်။ ။

၆၂။ နိဗ္ဗိန္ဒပတ်ပျိုး

နံသာနီတောင် ကမ္ဘာတည်အောင်၊ ဖန်ဆိုးနှင့် လဲဝတ်ကြောင် x ၊
 ကေဥသျှောင်ပယ်လှီးချာန်နှင့်နီး x ၊ ပုတီးလက်တွင်ဆောင်၊ ခရီးမဂ္ဂင်ဖေင် x ၊
 စိန်ကျောက်ရောင်ပြောင်ဝင်း၊ တောင်မျှားမင်း x ပယင်းနန်းရွှေဂူ တလင်းပြန်ပန်း
 မဉ္ဇူ။ x နန္ဒမူပတ်ဝိုင်း၊ ခညွတ်ကိုင်း x ၊ တံတိုင်း ကျောက်နီလာ၊ ကသိုဏ်းပ
 ဆောက်တည်ရာ x ၊ မကြာလေဖန်ဝတ်နှင့်သွား x ဘာဝနာ ဈာန်လှတ်လို့
 ပွား x ၊ စုံခြေတောပြား ကျင့်တရား ပတ္တမြားနှင့်ဆီခြံ၊ စကားပွင့် သင်းကြည်
 လျှံ x ၊ ရွှေဝတ်ဆံ တံတိုင်းမွှေး x ကြေညွတ်ဟန် ညွှာတိုင်းကွေး x ၊ စပယ်လေ
 ချမ်းေး ၊ မြတ်လေးနှင့်ကန့်ကော်၊ ပန်းစုံတဲ့ဟေဝန်မော် x ၊ ပန်းစွယ်တော် ခွါ
 ဇလပ်ကယ်နှင့်၊ လှမ်းမယ်နော်ကြာပြာသာဒ်ကို၊ ဝါတော်မြတ်ဆောက်တည်ရာ x ၊
 မြိုင်သနင်း ကြိုင်သင်းလေ ပါလှပါလှ၊ ပန်းစုကာတဲ့မှ လှမ်းမူရာ၊ တရားသုံး
 ကျင့်အုန်းရယ်တဲ့ ကွယ်ရာကွယ်ရာ၊ ထုံဂန္ဓာသို့သာ၊ ပျော်ရွှားတဲ့မြိုင်ဟေမာ x ။ ။

သဖြန်။ ။ သလင်းတောင်မ ယွင်းအောင်ဘာဝနာနှင့် ခါတရာပွား x ၊
 သစ်သီးကိုရွာ၊ ပုတီးဖန်ဝါဝါနှင့်၊ ဂန္ဓမာ မြိုင်ညိုကြီးမှာ၊ မိုးရတရား။ ။

၆၃။ ပတ်ပျိုး

မျှော်တိုင်းခုဝယ်၊ လွမ်းနယ် - ကျမ်းရွယ်ညွှန်းတယ်နတ်များ၊ ဖန်မလွယ်
 ကံငယ်ဆိုမိ မှားသည်နှင့်လေး x ဆည်ဖွယ်ဖြာငြား၊ ကယ်သားပ လွမ်းရက်လေ
 စေ x ဒီပါအောင်မြေ သိတာမြောင်ခွေ ဖိလာတောင်ခြေ ဆိုင်းဆိုင်းမြင့်သွန်း၊
 ရွှေမိမာန်လှံညှိုးကွန်ရှန်း x ကမ္မလာပေဝန်း၊ နတ်ညွှန်းငယ်တညွှေးသလာ၊ မတင်း
 ခု ဘယ်ရေးတော်မညွှာ x၊ ဣန္ဒာလေ မြတ်ဖျား x၊ ထောင်မျက်မြင် ထင်သိသင့်
 သား x များရွှေရံခ သုံးပေါ်ညာညီ၊ နှင်းလှိုင်ဘုံပျံ၊ အုံးဇာတိ x ။ သိမ်းတံ
 တတ်ပြီ၊ ကေသိခြယ်မရုန်းနိုင်နှင့်လေး x မြသာရွက်ရှင်ဖြည့်သင်ဖြည့် မထုံးနိုင်နှင့်
 လေး။ ။ သုံးယုံညွှန် သန်းခေါင်ချိန်ကျော်၊ ငွေမောင်းကဆော်၊ လင်းရောင်မိ
 စက်ပါမပျော်၊ သောက်လင်းကကျော်။ ။

သဖြန် ။ ။ ခင်းညံ့ဘုံပေါ်၊ မြတ်ဝေရော်စိန်ဝဇီသို့၊ ချိန်တရတိ
 မျှော်ရာဖန်တဲ၊ ဖြေခက်ရန်ခင်း x ။ လွမ်းသူပျာကြွယ်၊ သည်ဝယ်သာ ရေးကြုံလို့၊
 နတ်အမွန် ငြိမိတယ်၊ ကိုယ်သိဖြစ်ရင်း။ ။

၆၄။ ပင်းကြီးကတော်ခင်ဆုံရေးသော - ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်

(က) သန်းရံခြေ၊ ရွှေကြော့ဝန်း၊ စမယ်အုံးငယ်မှာ x မပြယ်ဆုံးကိုမူ၊ ဘယ်
 ဘုန်းငယ်လေ သိမိန်ခွန်း x မိုးစည်ရင့်သာ၊ ကိုးဖြာကဝန်း၊ မျှော်လဲ
 ကျန်းမယ်နှင့်၊ တနှမ်းငယ်တခွေခွေ၊ သဇင်ခက်ကယ်နှယ်၊ မမြင် - ရက်
 အောင်ပ၊ ဘင်သက်ကယ် - ကြေယိုင်စေ x မြနန်းသိန်ရတော့၊ တိမ်ခြေ
 ရှက်ဆိုင်း၊ မှိုင်းရင့်ရင့်၊ သိုင်းဝင့်ဝင့်၊ နှိုင်းချင့်စာဘဲ၊ သာန္တမကြူး -
 တောင်း x ။ ရွာသာပြန်လဲ၊ သန်မိုးခနောင်း၊ စေတော်မူ ပူဆွေး
 ကြောင်း x ။ ညှင်းတပြောင်းပြောင်း၊ ဖျန်းသွန်းလောင်း၊ ဝါကြွင်းရက်
 ပေါင်း၊ ဖူးပွင့်ညောင်း၊ ရွှေမိခိုင်ခနောင်း၊ နယ်ကပူအင်၊ သည်သည် ရှေ့
 သဲငယ်မှာ၊ ကြည်ကြည်ကြေကဲစေ့၊ ဆိုလဲခုတိုင်အောင်ပင် x ။ သံလှိုင်
 သိက္ခာ-ချိတုံနယ်မောင်း - လျှပ်ရောင်ငယ်ဟန်ပြ၊ ပန်ရေးကို ဉာဏ်ပေးလေ
 ဘိသော်မူ နန်းလျ တွေးတော စောသို့၊ ကေသယ်၊ ဇင်ငုံမ လေးငယ်ကို၊
 ထင်ပုံမနိုင်ဘု၊ မြင်ရုံနဲ့ဝေး၊ လေသွေးရာ ကြိုင်လှိုင်ပြယ် x ။ ။

သဖြန် ။ ။ ပန်းမုံကြော့လယ်၊ နောင်မယ်ဆင် တော်ပိုင်မို့၊ ပြုခိုင်
 ရွှေကေသိလံ၊ ရွှေညီပုလဲ x ။ မှာတော်ခွန်း၊ ပြန်ညွှန်း ဆင်သိသော်၊
 တော့ပေါ်တိမ်ဖုံး မေဆိန်ဘုန်းငယ်လေ၊ ငွေမန်ဆုတ်ဖွဲ့။ ။

(ခ) ဟေမာ - ဝေဆာ - ဘေ့ချာင်္ဂမြိုင်၊ တောတောင် ဂနိုင် အိုင်ထုံသင်း x
 ကျောက်စက်ကယ် - ရေတံခွန်က၊ လျှောသွန်ကျဆင်း x၊ ဖန်ခါခါ သံ
 သာညှင်း၊ ချစ်တင်းခေါ်တ-ငှက်မောင်နှံ၊ သွင်းလေချို နေညိုချမ်း၊ သိုက်
 နန်းပေါ်မြင့်၊ ရှေ့ပြည်တော်ပြန် လှမ်းစေဘို့ဖန်၊ x သစ်ဆန်းနှေ့ဂိမ္မာန်
 မို့၊ သဇင်ခြံပင်ယံမြင့်မှာ၊ ဆင်တော်ရန်လင့်ညောင်း x ထုံကြိုင် စုံမြိုင်
 ခေယိုင်လျောင်း၊ နှံနှံနောင်းနောင်း၊ ပျောင်းပျောင်း ခေယိုင် ဖူးတံ
 သွယ်လို့၊ နွယ်ယှက်ဆိုင် x ဂနိုင် တောလုံးလန်း x၊ တောင်စဉ်နုလပ်ဝန်း
 ယက် - တန်း x ။ ။

သဖြန် ။ ။ ဇော်ရမ်းငယ်တိုင်၊ စုကာခိုင် အညိုဖေါက်ပါလို့၊ တ
 ရှောက်ကယ် - ဟိုတိုမိပြာက၊ မိလ္လာရည်ရော x ။ မုန်းမာန်ပြစ်ရှာ၊ ကသစ်
 ညာဆွေစွန်းက၊ ခေ့နှမ်းရန်ကြေစေမည်ထင်၊ မိုးစည်ခြံမြံစော။ ။

(မင်းကြီးကတော် ခင်ဆုရေး-ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ် ပြီး၏။)

၆၅။ သမုဒ္ဒသောသထွက် ပတ်ပျိုး ၂ ပုဒ်

(က) ရှေ့ဘုန်းဘေဇာ၊ နေနှုန်းသေ့ကာ၊ သောင်းညာဘေ့၊ သပြေမြင့်မှ၊ ပြည်
 ပြည်မင်းကိုးကွယ်ရာ x၊ သင်းပျံ့ပျံ့ မွှေးကြိုင်စွာ x၊ ထောင်ရောင်သိင်္ဂါ၊
 ပျောင်းတိုင်နှင့်သာ၊ ရှိညွတ်ကယ် တင်ဆက်ကာ x သြဘာတော်ထူး၊
 ရန်တိုင်းငယ်၊ ဆင်ချင်လှ၊ ရှင်ရှင်နတ်မှူး x၊ ကြည်နူးဖွယ်ပင်၊ တောင်း
 ဆုမြတ်ဘုန်းရင်၊ သည်တွင်သာပဖျား၊ ရှေ့ဉာဏ်တော်လင်းပါရော့လား x
 ရှင်ရင်းမြတ်မွန်ငယ်လေ၊ ဖန် ညွန် တော် ရှင်း ပါ မှ လေ၊ နတ်မင်းညာ
 မြင့်နေ ။ ။

သဖြန် ။ ။ မယ်ဖြစ်ထွေ၊ ရေမယ်သွယ်လျဖြားက၊ မြင်များမြင်တော်
 မူလှဲ့၊ ပူသုမဒေး x ။ ဘယ်မှာသာကြာနေလို့၊ ခွါပြေအောင် သွေမလင့်
 ပါနှင့်၊ ဘုန်းဖန်ခွင့်ရေး။ ။

(ခ) သီလာ ဝေယန် သာဟန် - ဆင့်ဆင့် ငယ်ဆိုင်း၊ တိမ်စေ့ ခေ့လို့သာ၊
 လေညှင်းဝိုင်း x၊ မျှော်ရာလေဘိုင်း ညိုညို မိုင်း ရှေ့စည် ရှေ့သိုင်း မြင့်
 လို့သာနှိုင်း၊ တင်နှိုင်းဖက်ရန်ဆင်၊ သွန်မှူးဖြိုးလို့ပင် x ရှစ်ခွင်လေ
 ဆော်ကျူးနှဲ့ x တောင်သပြေ ရှေ့နန်းပဲ့ x ပုလဲညွန့်သွယ်ဖြာလေတည့်၊
 ရှိဦးငယ် လက်ဆယ်ဖြာ x ဆင့်ကာလေ ပျော်မှူးရင်း x သံသာလေ -

သံကျုံးညွင်း x ၊ အောင်ခင်းဇေယျာ၊ ရောင်လင်းဝေဆာ၊ တောင်ညာ
ကြေ - သပြေညွန့်မှာ၊ ထောင်ရောင်ကွန်နေနန်းဖြာ x စိုးရရ - မိုးဣန္ဒာ၊
ပြည်ပြည်နိုင်ငံဖူး ညွတ်ခလာ လေတည့်မှ၊ ထုတ်စွန်းငယ် ဘွေမြန်ချာ x
နန်းညာငယ်ရွှေပေါင်း၊ သိတိုင်းငယ် ရွှေဉာဏ်ဖန်လို့၊ တန်တန်ခိုင်
လျောက်တောင်း x ၊ ပျံလှောင်းငယ်ကြိုင်စွာ၊ သင်းလှမွှေးဂန္ဓာ၊ သိင်္ဂါ
လှဲမောင်း၊ သည်ရွှေတိုင် ဖျောင်းငယ်နှင့်၊ ပြည့်ကြောင်း မသေတယ်
လေး၊ ယဉ်မျိုးငယ်-ဂန္ဓာ၊ ပန်းကြာနှင့် ရေတဲမှ၊ မြယွန်း ငယ် ညာ
မြင့်နေ x ။ ။

သဖြန် ။ ။ အထွေထွေ၊ လွမ်းလေအောင် မဖန်ပါနှင့်၊ ဗိမာန်ရွှေ
ဘွေတောင်ကြီး၊ ဘုန်းခေါင်သရင်း ။ သည်ရက်ကယ် ဟိုအရင်က၊ တူဝင်
မှာ ထွေတော်လေ့ငယ်ကို၊ ဖြေ၍မရှင်း ။ ။

(သဗုဒ္ဓဓမ္မာသထွက် ဗတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်ဖြိုး၏။)

၆၆။ မြဝတီမင်းကြီးရေးသော-ဗတ်ပျိုး

ရဝိန်ဒေါင်းယာဉ်ပျံ၊ လယ်နန်းကွန်စုံ၊ ကျမ်းသူဆွေးရန် လွမ်းပူစေဖန်
တိမ်ဇော်ရမ်းငယ်နှင့်၊ ချိပ်ပန်းဆင်ရစ်တံ x နှင်းငွေကျန် လေပြန်လောင်းလို့၊
ညာညောင်းကြေလှစုံသခွင်၊ ဂေါ်ဖီအင်ကြင်းငယ်တို့လေး၊ ပွင့်ချင်းခိုင်ညာတံ၊
ဆင်တော်ရန် - ပြည်ပြန်လှမ်း x ၊ ဒေချိုချိုနေညိုချမ်းမို့၊ ခင်တန်းမြောင်ကွေ -
တောင်ကမ္ဘာယံ၊ ရွှေမောင်နွဲ့ ချိုးငယ်တို့လေး၊ ဆော်နှိုးဖန်ခါခါ၊ သံစာစာ
ကြော်ညာကြွေး x မိန်ရာသီ - ခါတော်ဦးမို့၊ တက်နှူးဆော်လို့ သည်ခါခွင်၊ လှေ
ဒေါင်ဒင်တီးပါလို့လေး၊ မြစ်ကြီးသောင်ဘုံဘွေ၊ ဖေါ်စုံရွှေရိုးလေးဆုံ x ၊ ပေါက်
လဲဝါကြေ - ယာမြေနှံသင်း၊ ဆော်ဖန်လေညွင်းသည်ခါချိန်၊ မိုးတဲမိုး ဒေဝိန်၊
ဘေဟိန်နတ်စည်စော၊ ရှုမာဖွယ် သီတာမြကုံး၊ စာဓိပ္ပာယ် ရုံးပါလို့ မဆုံးနိုင်၊
ဆွေတဲဆွေဗျာလှိုင်၊ စုံမြိုင်လေး ကျေးရေဆန်း ။

သဖြန် ။ ။ ကြာငှန်းငယ်တည်၊ တိုင်းဌာနီ - ရွှေပြည်ဘောင်က၊ ကွာသီ
ခေါင်ဝေး၊ လုပ်လဲ လုပ်လီ မှီဘဲငယ်မှီဘမှီနှင့်၊ ရွှေပိုးတီ - ဟန်ပင်နွဲ့ငယ်၊ လှမ်းတဲ
ပါရေး ။ ။

၆၇။ ပတ်ပျိုး

ဇေယျာအောင်စည်၊ တေဇာခေါင်တည်၊ နေဝါရောင်ခြည်မွန်း၊ ရေမြေ
 ကျန်း x ဖြူဝန်းဖြန့်လွှား၊ ရာနန်းဒန စက်ရွှေတင်ဦးထား x နတ်လားသွင်ကညာ
 လေဟည့်မှ-ထံရင်းများစုံစွာ x သြဘာလေသံဝှဲချီး x၊ စကြာတော် ရောင်ညီး
 ညီး၊ x၊ ကောင်းချီးဇေယျာ၊ သိတာလေမိုးယံ၊ နတ်ပေါင်းငယ် ကြော်ငြာ
 ကျူး x တီးမျိုးငယ်ဆယ်ဖြာ သာယာလေကြေးမြည်၊ ပတ်ဝန်းငယ် ရေပြင်
 ထူး x သပြေမြန်ဘောင်၊ ရဝေမွန်ဆောင်၊ ပရမေစံခေါင်ဦး x ပျော်မြူး အံ့ရာ
 လွန်လေတည့်မှ၊ နတ်လား ပုံတသွန် x ချီးမွမ်းလေ မခြားတောင်း x၊ ထုံဂန္ဓာ -
 ကြိုင်မွေးလောင်း x လေညောင်းညာဘယ်၊ နွေပြောင်းခါဝယ်၊ ချိန်ခါစွန်သာစွ
 မှာ၊ ဟေမန္တ ဆောင်းရက်ကြွယ် x လွမ်းဆင့်ဆင့် ညှန်းရန်ဝယ်ငယ် - တိမ်ယံဘုံ
 လယ်၊ မန်းမေရုနယ်လေးတည့်မှ ရွှေနန်းသိင်္ဂါလယ်။ ။

သဖြန်။ ။ ကိုးရောင်ကွန်ဩယ်၊ စံစမ္ပယ်လှိုင်ရွှေညီလို့၊ ရွှေကေသိ ဆင်
 တော်ရန်ပ၊ မြဆံကြာပန်း။ ထူးသာဘွဲ့ချိန်၊ စိန်ဝရဇိန်နန်းမော်က၊ ငွေစန္ဒော်
 ပုဏ္ဏာကဲ့ငယ်ကို၊ အိုဖူးလဲ့စမ်း။ ။

၆၈။ တပျိုး ကိန္ဓရာချောင်းခြားကြီး - ပတ်ပျိုး

မယ်သေချင်လိုက်ပါဘိ - မကိုဋ်ကေညွန့် သွန်းရွှေစင် - ချောင်းသိတာ
 မြစ်ကြီး၊ ကာဆီးလို့ကြုံတဲအင် x နောင်မြင်တော့လား၊ ဝလာပိုင်း နတ်သိုင်း
 ဆော်လှိုင်းလို့မိုးနှင့်လေမှာ၊ မောင်ကြီးခေါ်တမယ်ဗျာပါ၊ ထင်လာမြင်လာ၊
 ဗျာပါထပ်ပွား - တောနှင့်ရဂုံ - စုံခြေ ဂနိုင်းခြားလို့လေး x၊ သက်မသေဘုန်းဝေ
 သူတပါးကြောင့်လေ x နတ်များကူပါ၊ ပူဆာရွှေရင် ကျန်းမျှလေး x စီးကျ မျက်
 ရေ၊ ထေထေသည် မြိုင်စွန်းကလေး x ဆွေးကြောယိုင်ငယ်နှင့်သာ လွမ်းထေလို့
 မှိုင် x ဖြေနိုင်တော့ရှာ၊ ရွှေအားတော်ငယ် နတ်နွယ်တပါးရယ်ကြောင့်၊ စုံဖျား
 ဂန္ဓာ x မမြင်လာ - သက်လျှာမောင်နှင့် ဝေးတယ်လေ၊ ထင်မြင်ယောင်ငယ်နှင့်
 လာ - ကြင်ဖေါ နှောင် x သဲငယ်လောင်၊ မြမြောက်တောင် အိုဘယ်ဆီ သိလဲ
 နိုင်ပြီ x ရီလဲ့မုန်လို့ - ပန်းစုံဟေဝန် - ကြောက သီခေါင်၊ ဘုန်းမောင်ဘုန်းမောင်-
 တမ်းလို့မျှော်ယောင် ရွှေတောင် ဂန္ဓမာနန်းသို့ရောက်အောင်ကူဆောင်ယူနှောင်
 ပို့ပါနတ်မောင်၊ စုံခြေ ဟေဝန်ကျေးက ဝေးသီခေါင်၊ ရွှေဘွင်စောလို့ မောသေ
 အောင်၊ လူမနှောတဲ့ တောသာခေါင်လေ x လူမနှောတဲ့ တောသာခေါင်၊ သစ်
 ကျား ရယ် စိုင် ပြောင်နှင့် ရှောင်ပါမဝေး၊ တကိုယ်ရေးဟာမို့ ဆွေးပြန်ခဲ့ပြီ၊
 သေလဲသေသေ ရှာဖွေမြန်းတယ်၊ စက်ပန်းဘယ်သို့ နောင်ဖြန့်ချိ။ ။

သဖြန်။ ။ ဗုလဲသီ တကဲ့စီ ဘယ်ကံဖန်လို့၊ ကြုံရဟန်ထူး။ သွင်းလေ
ဆောင်၊ စုံကျေးသည်မြိုင်ချောင်က၊ နိုးလွယ်အောင် ကြံတော်ကြပါ၊ လေးပါး
နတ်မှူး။

၆၉။ မီးခွက်ကချင်း ခေါ် - ပတ်ပျိုး

ယမုန်သီတာ - အဟုန်ချီကာ - ဝသုန်ဒီပါဝန်း - ရေမြေကျွန်း ။ အရုံစီ
ဖြာ၊ မမုန်ညီစွာ၊ တဂုဏ်ဂီဝါ ထွန်းရွှေလှံမှန်း ။ သာခန်းတွင်ဆုံး၊ ရွှေဗိမာန်
နတ်ထံမခြားလွန်း ။ တင့်ရွှန်းချို သံသာလေကည့် ရှိခိုးတင်ဆင်ကာ ။ ဆယ်
ကြာလေ စုံဖူးနဲ့ ။ စံရာလေ ရွှေနန်းပဲ့ ။ ကြော်သဲကြေညာ မျှော်လဲ ဝေဆာ၊
မြတ်ဖျောင်းတိုင် ထုံပျံ့ငယ် ကြိုင်လှိုင်နို့ ထွန်းလင်းဖြာ ။ ဘုန်းပွင့်ပွင့် ဖြိုးမြင့်
မင်္ဂလာ၊ ပြည်ပြည်ထောင်ပိုင်မင်း ခိုလော၊ ညွတ်ကျိုးငယ်ဆယ်ပဏ္ဏာ စကြာတော်
လှံမြူး၊ ရောက်ကြောင်းငယ် ချိန်ခါမို့၊ မိုးဣန္ဒာမှူး ။ ရင့်ကြူးငယ် သံသာ
လေ၊ နဲ့ရွှေတံ - မြွှာ - ယင်ဆု - ပျော်မြူး၊ နတ်စည်သာကျူးပါလို့ - တိမ်ဦးမြက်
ညာငယ်လေ၊ စိကာချီကာသွန်းခြေချလော၊ ရွှေမိုးငယ်ဆော်ဆင်ရွာ ။ ။

သဖြန်။ ။ ဘုန်းမြတ်ခေါင်ချော၊ နေမဟာတေဇာရီနှင့်၊ ရာနရိန်ဆယ်
ကြာ ပုံသည်၊ စက်စုံတော်ဦး။ မြမန်းခြေအောင်ဇေယျာမြင့်၊ သပြေညာ ရွှေ
ဌာနငယ်လေး၊ သာစုညတ်နှူး။ ။

၇၀။ မီးခွက်ကချင်း

သပြေညာဘောင်၊ ငရမေသာခေါင်၊ ခုနစ်ခွေရေတောင်ဝန်း၊ အောင်မြေ
ကျွန်း ။ နီလာစိန်ကြောင်၊ ပြာပြာရီမွှောင်၊ ညိုမှိန်မမွှောင်ထွန်း၊ ပြောင်ပြောင်
ရွှန်း ။ ရွှေငမြနန်း၊ ရွှေဗိမာန်၊ နတ်ထံမခြားလွန်း ။ ပြန်မှန်းမှန်မသွေ သေ
တည့်၊ ဘုန်းမှူး ထပ်ကာစေ့ ။ ခါနွေ ပေါ်ဦးဆန်း ။ ရည်ရွယ်လေ ပျော်
မြူးသန်း ။ မြခန်း အောင်မြေ၊ လှံလန်း ရောင်ဝေ၊ မင်းဝံပြည် ရွှေဝသာ၊ တိုင်း
ရာများ - ဥသျှောင်မြေ ။ ပွားမြိုးမြင့် - များရံရွှေ - လူစည်ဆော်ကာကြွေး -
သီရင့်ထွေ၊ မြရိပ်ကယ်မြန်သပြေ ။ မြတ်စေနာ တော်ထူး - ရွှေကျောင်း ဝေ
ယန်က၊ သာဟန်ပျံ့ပျူး၊ ရှိဦးငယ်ဆင်ကာလေ၊ သင်လှူးမှူးကြိုင်စွာ၊ ဆယ်ဖြာ
စုံပေါင်း သိဂီရောင်နှယ်ဖျောင်းငယ်နှင့် တောင်းဆုပန်တယ်လေ၊ ရွယ်မှန်းရည်
ကာ ဆန်းလှမသွေ၊ ပွင့်လောင်းငယ် နေမင်းဆွေ ။ မြတ်ရွှေသမ္ဘာတော်ထူး၊ ပုလဲ

ငွေလုံနှင့် တိမ်ယံကွန်မြူး x ပြောင်လူးငယ်မံသွင်၊ မိုးမျှဆဒ္ဒန်ဆင်၊ ရင်ပုံရွှေနန်း
တောင်ရွှေမြူးငယ်က၊ စုံဖူး - စကြာငယ်လေး၊ ဆက်ကာသာ ဆိုက်ပြန်တော့
မည်၊ ညွတ်နူးငယ်မြွက်သာကြည် x ။ ။

သဖြန် ။ ။ ဝပြောငယ်စည်၊ မြတ်ဆယ်လီ၊ ကုန်ဝတီနှင့် ဘုံသည်ကိုပယ်
နယ်သည်လို့၊ ရည်ရွယ်ခန့်နိုင်ဘူး။ ဖလ်နန်းငယ်နေဆိုင်နှင့်၊ ငွေရုံမြိုင်ညာ ရွှေ
မြင့်ငယ်လေး၊ ရာမင်းမင်းမူး။ ။

၇၁။ မြဝတီမင်းကြီးရေးသော - ပတ်ပျိုး ၂-ပုဒ်

(က) ခွါပြာသင်း ညှင်းပြေပြေ၊ လေပြေဖြူးပြန်ပြီ၊ အိုသည်ဗေဦးငယ်ဖူးသည်
ခြံစီစီရုံမုန်ငွေနှင်း၊ အိုဂေါ်ဇင်မင်းငယ် သင်းလှိုင်ထံ၊ ထင်ချက်ကယ်ရုံ
လုံပါဘူးငယ်လေး၊ သန်းယံကကျူးပြီမေ - အို - လုံပါဘူး ညှင်းလေက
ဖြူး။ ။ မှန်ညာစံ ရိပ်ကြာခကြာဦး၊ သည်ဆိုင်းတော် မဟာသိရ်က -
လွမ်းချိန်တန်ပါပြီလို့၊ မေသရီပယ်တရိုငယ်လေ - သာဘိညွတ်နူး။ ။
ကြိုင်မူးလှိုင်ယုက်၊ ကိုးမျက်ကယ်လေတည့် ခြယ်လှယ်အံ့၊ ပတ္တမြားဝတ်မှု၊
စိန်ချပ်ရုံရည်သင်း၊ ရွှေရိုးရွက်ညာ - နီလာတည့် ဖန်ရည်ရေ ကျေးမယ်
နှင့်မင်း၊ ချစ်တင်းရွှေညီစုံလို့၊ ရက်မြိုင်ယံငင်းမူာ - လွမ်းလေက ညှင်း၊
မြူးတောင်စာ - ဘမရာ - ဣန္ဒနီငယ်တို့၊ သီရိဝတ်ရည်ထုံသည်၊ စိန်ချပ် ရုံ
ခင်း၊ တိမ်ညှန်မိုးယံ၊ ဝိသုကံ သူဝယ်ကြုံတုံ၊ လွမ်းပုံကုံ ဘယ်ဝယ် နေ
ငယ်မှ ပြေ၍မရှင်း။ ။ ရတနာကိုးသွယ်လေ၊ ရောင်နွယ်ငယ် ညီးလို့
လင်း၊ ရာမင်းလေ၊ ထံရင်းလေ၊ ညွတ်ကြည်ညို ခိုလုံခသည်နှင့်သာ၊ ရွှေ
မြေအမရ သာစုထုတ်ဦးငယ်ဘော၊ ညွတ်နူးဖွယ်စေ၊ ဆွတ်ခူးငယ်သာ
ခြေ၊ မျှော်မဆုံးနိုင်တဲ့ ဘုန်းမြူတေ၊ ဆိုင်းတော်ပရမေ၊ ဘယ်ဝယ် နေ
ငယ်လုံမောင်း၊ ဇမ္ဗူရည်ပွင့်မကုန်တန်၊ သရက်ခံမူာ - လည်မြန်ရွှေတိုး
အောင်း-သည်နှင့်နှင့်၊ သွယ်ခွေပျောင်းတယ်လေး၊ ဥဒေါင်းကိန္နရာ၊ ဂ
မုန်းအင်နှင့် ဂေါ်ဇင်မနွာ၊ ခွါသွင်းလေကလဲ၊ ဆွတ်ကြေဖွယ်သာ၊
သည်လွမ်းပုံနှင့်လေး၊ ရည်ညှန်ရုံနှင့်ဝေး၊ ဖန်တော်ခရငယ်မူာ၊ ရေ
ဝေးနေသို့သာကြာ။

သဖြန် ။ ။ မလွမ်းဘူး၊ နိုင်မြူးဖြေရမည်တာ၊ ဂေါ်သဇင်နွယ်ခွါပြာက၊
ညှင်းလာသာ - လေဖွဲ့ဝယ်ပ၊ ကြေကဲ့ဖွယ်ရေး။ အိုသို့တုန်းပါ၊ သည်
ဆိုင်းတော် မှန် ရှည်က အိုပျာပါဖြေဆည်နိုင်ဖွဲ့၊ ပုလဲခိုင် သာခွါအိ
ငယ်မူာ၊ ကိုယ်သိနှင့်ဆွေး။ ။

(ခ) သာယာစုံစီ - သီတာရုံခဝန်း၊ ရန်ထူးကျန်း၊ လွမ်းတယ်လေ၊ မျှော်လေ
 ရှိ သာဆန်းလှလှ၊ ထေထေရာရာ၊ ဝေဝေဆာသာ၊ ယဉ်ရေတည့်ခွကာ
 လေပြေခ-ယမုန်ဆိုင်း၊ မြိုင်မာလာ၊ ယိမ်းပင်သာ-ယိမ်းနွဲ့နွဲ့၊ စိမ်းလဲ့လဲ့ပြာ
 ကြော၊ များရှင်လူ-ခိုဝင်ရာ၊ စည်ပင်စု-လွန်သာမော၊ စည်ပင်ဝပြော-အံ့ဩ
 မကုန်၊ ကျန်းမျှားရန်လုံးငယ်လေ၊ ခြေပန္တရသရက်ခုံမှာ၊ ပျော်ပွယ်စုံလှ၊
 ရှေ့မုံငယ်မှာ၊ လွမ်းနှစ်ခုဆူး၊ ကျေးငှက်ကယ်ညီညီ၊ မောင်နွဲ့ပျံ၊ ရှေ့ဝမ်း
 ပဲငယ်နှင့်၊ ပဲထူးငယ်စင်ရော်၊ မြူးကာပျော်တဲ့ ကျူးကာကျော်၊ တွန်
 ခေါ်ဖိုမ - သောင်တင်းစသည်၊ ဟင်းသာမောင်နွဲ့ - ချစ်ရေးငံတဲ့၊ ရင်
 ကြေးပြန်၊ ညံစီစီ သံညီသံကဲ့ပြောင်း၊ သာကာလေ သာမျိုးပေါင်း၊ ငြိမ်
 သောင်းလူလို့၊ မယ်ညီခေါ်ဆိုကျူး၊ ဝံလိုရေလှိုင်းမြူး၊ အထူးထူးငယ်နှင့်
 ချစ်ကြူးကာပန်း၊ အဆန်းဆန်း၊ မြိုင်လမ်းပင်ရိပ်ဆီတဲ့မှ၊ နံ့မျိုးငယ်
 မွေးကြည်ကြည်၊ သံပြီသံလဲ့ပြောင်း၊ သာကာလေ သာမျိုးပေါင်း။

သဖြန်။ ။သောင်း များ မဟေ၊ ထား ကေ လို့ ပန်း။ မစုံ သူ
 သည်ရတုမှာ လွမ်းမှုကဆန်း။ ။

(မြဝတီမင်းကြီးရေး - ပတ်ပျိုး ၂ - ဗုဒ္ဓ ပြီး၏။)

၇၂။ သမုဒ္ဒသောသထွက်ပတ်ပျိုး

တပင်စံရာ၊ သဇင်မလွှာ၊ ရှေ့လျှံသိင်္ဂါမြန်း၊ ထေထေဆန်း၊ ဖန်ခြယ်ကာ၊
 စိန်ကြောင်နီလာ၊ ဆောင်ဆောင်ရတနာနန်း၊ မြင်သူပန်း၊ မျှော်တိုင်းတင့်ဆုံး၊ စိန်
 လေသွန်၊ သလွန်အခန်းခန်း၊ လေညှင်းကျူးဇေးဖျန်း၊ ဖျော်ဖြေလို့ တမြန်းမြန်း၊
 မှန်းမှန်းရည်ရွယ်၊ ရေလဲရေနိုင်ဖွယ်၊ စံဖိစမှယ်စကား၊ ခွါခွါပြာနွယ် သင်း
 သင်းထုံလှယ်၊ ကြိုင်တယ်မွေးကြူ ဆတ်သွား မဉ္ဇူ ဒန်းနှင်းရွန်းမိုးစေ၊ သီဝေ ဝင်း
 လျှံ-ရွှေဝတ်ကယ် ညှာတံသန်း - အနို့ဇီဝါလေတည့်၊ ပျံမွေးပန်းညီလာ၊ သံ
 သာသံနွဲ့ပျောင်း၊ လေပြည် လေညှင်းလောင်း။ ။

သဖြန်။ ။သောင်းမျှားမဟေ၊ ကေသိန္န့နောင်း။ မစုံသူ သည်ရတုငယ်
 မှာ လွမ်းမှုနှင့်ပျောင်း။ ။

၇၃။ ပတ်ပျိုး

ရွှေတဒါ၊ တိုင်းကြေညာ၊ ဒီပါလေ၊ ညီညီလင်းသာ၊ ထောင်ရောင်
 လှမ်း - ဘုန်းတန်းနေနှစ်ဖြာ၊ မင်းမင်းစကြာပန်း၊ ကျွန်းကျွန်းနိုင်ငံ၊ မြေယံငယ်
 ကျူးသွယ်၊ စိုးမိုးသာလွယ်မြန်း၊ တောင်ရေရံကာ၊ ခေါင်ဘေ့စံဆာ၊ မှောင်မြေ
 ရတနာနန်း၊ မြန်ခန်းတင်လှမ်း၊ ရွှေဝယန် - သာဟန်အဆန်းဆန်း၊ မျှော်တိုင်း
 တွေးကြမ္မန်း၊ တိမ်လေမသန်း၊ ယန္တရားဝေအံ့၊ ကြည်လဲ ကြည်ကဲ့ပုံ၊ စမုန်စမုန်
 မြေကြာ - ရောရုံ၊ ဖြူပြာညိုမုန် ငှက်ကျေးဆော် ရွှေစုံ၊ ပုလဲသောင်ခုံ - ပျော်တုံ
 ဝဲပျံ - သောင်းသောင်းညီညီကြွေး၊ ပဲထွေးဝံလို့ - မယ်ညိုဟင်းသာ၊ ကျူးနဲ့ဖေ
 ရှာဒေး၊ ဖွဲရေးကုန်နိုင်ပါလေတည့်၊ ဖွဲရေးကုန်နိုင်ပါ၊ သိင်္ဂါလေ ရွှေနန်းပွဲ၊ သံသာ
 လေ ချစ်ကျူးနဲ့။ ။

၇၄။ အိနောင်ထွက် ပတ်ပျိုး

ရွှေနှုတ်ကယ် လှယ်လှယ်၊ သင်းပျံကြွယ်၊ သာဆုံးပ - မောင့်နားဝယ်၊
 လေးနုတ်ကယ်မိမယ်၊ စမုယ်လို့ပျော်ဘူး၊ မြင့်သီလာ - သာမျိုးစမူး၊ ညှင်းလေ
 ပြည်ယုက်ကူး၊ မှူးမှူးငယ် - ကြိုင်လှိုင်၊ ကြာမင်းက - အဆိုင်ဆိုင်၊ လှမ်းလို့ပမိုင်၊
 မြရည်မြိုင်ဂန္ဓာနှင့် - မျှော်ရာ မျှော်ရာတိုင်းဝယ်ပ၊ တိမ်ဆိုင်ဆင့်ကဲ၊ ပန်းပင်
 ကြော့ဘုံ၊ သိုက်ရွှေမြို့ ထုံခလေငယ်နှင့်၊ ရင်ငွေလုံမသေလှလေဘု၊ အထွေထွေ
 ဖေ၊ ရွှေငှက်သို့ - ဖန်လျက်ယူလဲ။ ။

သဖြန်။ ။ သစ်တဂုဏ် - အပြစ် ဝော်တော်ပုံပ၊ မယုံတယုံ ပြုပါနှင့်၊
 အမတော်ပေဆိုက်ကာမှ၊ မထိုက်ဟန်တိမ်း။ အားမတန်၊ သူမုန်းရင်ဆယ်ပြန်ပ၊
 တန်ချင်လျှင် - ရန်မခုပါနှင့် - ဘုန်းသူ ကယ်မိမ်း။ ။

၇၅။ မြဝတီမင်းကြီး ရေးသော - ပတ်ပျိုး

အိုကြော့ဆိုးမယ်၊ ကေသွယ်လျော့လျား၊ မောင်သနားလှတယ်၊ အိုဘဲ
 နှယ်ဖေပါမပါ၊ သွားရှာရော့ဝေးမြေတာ၊ သဇင်ညွှာ ခွါပြာက - သင်းတယ်
 လေ မြိုင်တွင်းတောရဂုံ - ငှက်ကျေးဖေ၊ ရွှေစုံ။ ။

သဖြန်။ ။ လှမ်းလို့မကုန် - နဂါးရုံ မရွှေတိမ်ဆိုင်းဆီက - ရှုတိုင်းသာလှ
 သွားရှာရော့မေ၊ မိမယ်လေ မမြိုင်ဝံ့ပါဘု၊ ရင်ညွှန်မှာ - ပူဗျာ ဆိုက်အောင်၊
 လှမ်းလို့က်မယ်က။ ။

၇၆။ ပတ်ပျိုး

မြနန်း ဘုံပေါ်မှန်၊ ရွှေဝတ်မှု တင့်ဆန်း၊ ဆင်တော်ရန် ကုံးတွဲပန်း၊ x
လကျာငယ်ရစ်သန်း၊ ဖလ်နန်းငယ်ရံကာ၊ ပေါ်ထွန်းပြန်လို့သာ x၊ ချပ်လွှာငယ်
ယွင်းယို၊ သင်းမလှိုင်၊ လေဆိုင်ရာ ပါးပျံ့လေ x ပျံ့ပေါင်းငယ် ထေ့သလေ၊ နှင်း
ငွေကြော့ဦး၊ ရွှေသည့်ရုံမှန်ပန်းကဖူး x ကျူးပါငယ်နိုင်ဘူး၊ ပူကြူးရာသီ၊ ကြုံ
များကြုံခဲ့ပြီ x၊ အိုဘယ်ဆီခန့်ငယ်မှ - စောတော်လေ့မယ်၊ ခုသာလွယ် ဖန်ဆင်း
လဲ့လေး။ ။

၇၇။ ပတ်ပျိုး

ညဉ့်သုံးယံခါ - လေပြေလာ - လေပြေလာ၊ ဒေးရွှေရင်မှာ၊ x ၊ လာနိုး
မျှော်လဲခု - ပြေမပျော်နိုင်ဘူး၊ ဖုန်းမယ်ကိုယ်ထူး x မဖူးသာ x လွမ်းတာကပွါး၊
ရှင်နတ်များအိုအို - မဘဲကို၊ x ၊ ဆိုင်မိုင်ရှက်ကယ်ဒေး၊ x သေလုပ်ပြီ -
ကြေလုပ်ပြီ၊ အို - ဘာပြု - မလာလေး၊ လွမ်းတာကဆွေး x လေးမယ်ငယ်ကံ x
ရေးမှ - မဟန် - လေး x အိုကြံရေးပန်းပါဘိ၊ လမ်းဘယ်မမြင် x ရှေ့ပင်လယ် ဆီး
သည်သို့ နိုးမယ်မထင်၊ x ၊ သုံးရွှေကြော့ရှင် x ဖုန်းလာမမြင်လေး။ ။

သဖြန်။ ။ နှစ်မလေး မယ့်သခင် တင်ရန်ကများ၊ လှိုင်းကြီးတဲ့ရေ၊ မြ
ကြော အဏ္ဏဝေသို့၊ နှစ်စုံရွှေ စကြာကုန်တယ်၊ နန်းနေညွန့်ပွား။ ။

၇၈။ ပတ်ပျိုး

မြို့ခိုးရယ်-တိမ်ဘုံကသာ၊ မှန်အဝေဝေရီလျလျ၊ ရွာမလိုလိုပင်၊ မိုင်းဝေ
ရီလဲမှန်လို့မဲ ရင်နွဲ့ကျူးကာ၊ ရွာလာလေခြင်း၊ သန်မိုးကြွင်း၊ သွင်းတဲ့လေပြေ၊
သွင်းလေပြေ၊ သွင်သွင်ရေးလဲ ဖန်စီစီ၊ သလွန်မှီက ပန်းယံဘွေ၊ ရေဆိုင်ဝဲက
သဲငယ်ပေ၊ အိုဖြေနိုင်ဘဲလဲပန်းစေ၊ ခွေခွေမှူးဖြေတော့သား၊ လားလားဖြေနိုင်
ပါ၊ နွဲ့ကာလေနွဲ့ကာလေ၊ ပဇ္ဇာန်မိုးက၊ ပြုံးလို့သီးတော့သာ၊ ရွာဘဲခါဘဲ၊
မိုးဖန်ပလဲ၊ တိမ်ထဲလို့ဆို၊ ပြုံးလို့လိုပင်၊ မှန်ပြင်ပိုက်ကာလေ၊ ကျူးရိုက်ကာ
ခွေခွေ၊ မိုင်းမှန်နှောပါတဲ့ စုံတော့ခြေ၊ ပန်းမျိုးထူးထွေ၊ ရွှေပွင့်လန်း၊ ငုံ့ပွင့်လန်း
လို့၊ ကြိုင်လေတဲ့ကြိုင်လေ၊ မြသိင်ဆင်ရန်ဆန်း၊ ဆင်တော်ရန်ငယ်က၊ ကြိုင်
လေတဲ့ကြိုင်လေ၊ ခွေယိုင်ကာမော ပြေနိုင်ပါ၊ အိုမယ်မောင်သံစာစာ၊ ကျူး
လာ ဖေါ်ချင်းနွဲ့။ ။

၇၉။ ပတ်ပျိုး

ရွှေဖီဇင်ဂဂါ၊ ခြေမှီပင်ပေါ်၊ ကေသီဆင်တော်၊ ထူးလှ ဆန်းဆန်း၊
 သင်းကြိုင်ကြိုင် ခိုင်ဖူးတံနှင့်ပန်း၊ x မြိုင်ခြေစုံခန်း၊ မြုံနန်းခိုကြ၊ ရှက်ထွေး
 ငှက်ကျေး၊ ကြော်သံတည့်အော်ညံ၊ ဆင့်ကဲ ရင့်နဲ့ကြ လူ့သဏ္ဍာန်၊ x အိုလွမ်းစေ
 ဖို့ ဆွေးအောင်ဖန် x ဗိမာန်လေထောင်နေ - မဇ္ဈေရွှေကူး၊ ရွှေပုဏ္ဏားနဲ့၊ ငွေ
 ယုန်လွှာ၊ ကျီးမင်းတာရာ၊ အာကာမ္မာလေ - သာခါ - ကြယ် မြကမြူး x ။ ။
 ရတု။ ။ ညွတ်နူးစေအောင်၊ ပူဗျာနှောင်ခဲ့၊ တောတောင်သာမှု၊ ခါရတု
 ဝယ်၊ ညွာနုယုက်တင်၊ မင်းလွင်တိမ်ပန်း၊ ရစ်ကာသန်း၍။ x ။ ရှစ်ခန်းနယ်ခွင်၊
 ခြယ်မင်လှိုင်းပါလို့၊ ဆင်သင်ဘိုင်းရယ်နဲ့ ဝိုင်းတယ်လို့အံ့၊ နတ်မှူးငယ် ရှေ့အမျှန်က၊
 ရွာမရုံ - ဆော်လာခဲ့တယ်၊ ဖေဂီကွဲမဲ့ ဆွေးစေပုံ၊ ရွာရုံဟန်နှင့်သာ၊ မာန်ငြိုး
 တင်း၊ x အသူရာနှင့် - ဗျူဟာကျင်း စစ်ခင်းပြိုင်ကြ မိုးလယ်တိမ်ဆီ၊ ။ ချိန်
 ခါမှီ ။ x ။ ရာသီဆန်းတယ်လေလေ၊ ဘုံခန်းစာပျို့နှင့်၊ ဆီအောင်တဲ့၊ ညီ
 အောင်၊ ။

သဖြန်။ ။ ရှစ်ရပ်ကယ်နှောင် x တိမ်မင်းလွင် အာကာဘောင်က၊ ရီ
 မှောင်ကာဖြိုး။ ရေးတုမမှီ x ဆေးပန်းချီငိုလောက်ကဲ့၊ ကွက်ထောက်ကယ် - စူကာ
 ငိုနှင့်၊ ရီမှန်ကာ ပြာပြာနုငယ်မှာ၊ ခင်းပြုချက်ဆိုး။ ။

၈၀။ ပတ်ပျိုးကလေး

ဖြေလျော့ခွေ၊ ရှိကေရှိရင်ထားသာပလေ x ။ မုနိစိန္တေပရမေကိုယ်တော်
 ဖျားငဲ့လေး၊ တောက်-ပွါး-ညီးဝေ၊ ခြောက်-ပါး-မီးရေ၊ ယမိုက်စုံရောင်ခြည်
 လွင့်တယ်၊ သုံးပြည်ခွင့်ထွတ်ခေါင်နေ x ။ ဖန်ဖန်ခြေတင်လျှောက်ကယ်ထား x
 ရှေ့ဉာဏ်တော် သိရင်းငယ်သား x ။ ချစ်သူငယ် - သူကား ဝေးပါပေါ့ဖျား x ။
 ထွေပြား သစ္စာဆိုသူ - မေတ္တာညီမူညည်းပြီထင်လေး x ။ သွေလျားပစ်ခွါ၊ သစ္စာ
 ဆိုသူရှိပြီထင်လေး။ ။ စောမိရွှေဘွင် x ။ မြတ်ဆုံးသာပ၊ ဘုန်းသျှင်ပင်ငယ်
 လေး၊ သာကြောင့်ငယ် တောင်းဆုဆင် x ။ ။

သဖြန်။ ။ သုံးဘုံတိုက်ပြင်၊ ယမိုက်လျှင်ရောင်ရှိန်ငဝသည့်၊ စိန္တေယျာ
 ဖျား x ။ ယိမ်းလွှဲမကြုံ၊ စိမ်းမဲ့ပုံ သူပေါ်ပေါ့၊ အမှုတော်ဟန်ပန်ရအောင်၊ မှိုင်းမ
 ပါ - ဖျား။ ။

၈၁။ ပတ်ပျိုး

ယုဇနမာလာ၊ ဂန္ဓာပင် ဘုံဦးဝယ်ပလေး x ပုလဲချပ်ရုံ၊ ဝယ်ဆံရွှေရည်
 လူးလို့လေး x ၊ မာလာခိုင်ငုံ၊ ထူးတန့်န့်၊ သိင်္ဂါစံပို့ ဖူးဘလဲလဲ၊ လွှမ်းဖွဲ့စေသာ၊
 သီတာမြေသွေး၊ စီးသွယ်သွန်ဖြာဝှန်ရေကြည်ဇေး x ၊ တောင်ဂန္ဓမာ၊ နန္ဒမူချာ၊
 မဇ္ဈအာကာ သင်း သင်းပျံ့မွှေး၊ နတ်ကယ်ဖန် ကန်မင်းကပွေး၊ ငါးပည်
 ရွှေကြာလေသပျံ့သွေး၊ တုန်ဇေးငယ်ကြိုင်စွာ၊ ဝတ်ရည် ရွှေသုံး ပိဘုန်းမြေကာင်
 စာ၊ ဣန္ဒနီလာ၊ သိင်္ဂါ ရွှေရည်သွင်းလို့လေး x ၊ မြစ်တူးကြော် စင်ရော်
 ရှေ့ပိန်ညင်းနှင့်လေး x စံခင်းဘွေကြော့ ကြက်ကယ်ညီနောင်၊ မြင်တင်ရော
 ခေကာသန်း၊ နန်းမေရတောင် x ရွှေဘုန်းနေလရောင်၊ ခွန်ဆောင်တိုင်းခန်း၊
 ထီးနန်းသိမ်းမြန်း၊ ဇေးသီတာ လေးဒီပါ၊ ထူးတဲ့ ထူးထွေလာ၊ ကျူးလဲမှကျူး
 စေရာ၊ ရွှေကြာ ဆက်ကာပိုင်မဲ့၊ ဘုံမဏ္ဍိုင် - ဝေယံမြင်မှာ၊ ဘုန်းနေကွန်ပျိုး၊
 တန်ခိုးဝှန်ဝေ၊ ရေမြေခင်း၊ ဖမ္မုသောင်းတိုက် ချဉ်းပါလို့၊ ရာမင်းမင်းစိုးခေါင်
 တည်။

သဖြန် ။ ။ နှုန်းစံဖက်ရှည်၊ ဝတီပြည်သည်ဝယ်ပင်သို့ အထင်အမြင်ပါ
 ပမာသွင်မခြား x ။ လေးရောင်ကွန်ဆိုင် x ခြောက်ဘုံပိုင်နန်းစံမှ၊ ဖန်လာမည်လို့
 တော်ပြည့်ကို၊ ဆင်ဘိ နှစ်နား။ ။

၈၂။ ပြင်စည်မင်းသားကြီးရေး-ပတ်ပျိုး

ပြယားငယ်တည့် ဝေသာဏ်၊ မြသားသီလာ တောင်စွန်းရင်း၊ ကန်မုန်
 မင်း - ကြည်ဖွယ် ခင်းငယ်ချ၊ နတ်မင်း ဘယ်ဝေယန်ပျော်၊ ဖုန်းသူ့ဖန်တော်၊
 သွင်းလေဆော်၊ စုံခမာယံကြော့ဦးငယ်ကို၊ တောင်ဗဟိုတောင်မန်း၊ ညွှန်းရွှေ
 သိုက်နန်း၊ x ၊ ပတ်သန်းရှက်ဖြာ၊ မဏ္ဍာရေအိုင် ဖွေးလို့လေး x ၊ ဂဠုန်ကြက်ဆင်၊
 မည်တွင်ကန်မုန် ရှေးငယ်ကလေး x ၊ မွေးလုံ မွေးကြိုင်စွာ ရွှေကြာတော - စော
 မယ်မောင်မြတောင်စာ၊ ဘမရာရောင်ရွှေ၊ သိင်္ဂါနှုန်း၊ ရွှေရည်ဖိုး၊ သုံးတော်ခ
 ညီလာရွှေရုံ၊ ရှစ်သောင်းငယ်ခြံ၊ ဇေးကြည်ငြိမ်ရွှေပြည်သာဟန်၊ မြယ်နန်းဘုံပျံ၊
 နတ်ဝိသုကံ ဖန်တော်မူဘိသောလေ၊ စကြာသည်တည်၊ ဆိုက်ရောက်မည်
 ဆောဆောငယ်နှင့် လေ x အိုမြော်မောမြင့်သည်ချိန်၊ ရာမင်းမင်း-ကေရိန်။ ။

သဖြန် ။ ။ စိုးရဒေဝိန်၊ မော်ဝတီ သီလာရံညွှန်၊ ခြောက်တန်ရွှေ ဘွေ
 နယ်က၊ သည်ဝယ်မခြား။ လေးဒီပဘွေ၊ ရွှေဖုန်းတော်၊ ဖန်ထောင်နေသို့၊
 ရန်မောင်ခြေ ရာများမှူးငယ်မှာ၊ လှိုဖူးစက်ဖွား။ ။

၈၃။ ငယ်တိုးအတွင်းဝန်ရေး ကိန္နရာချောင်းခြား - ပတ်ပျိုး

အာကာယံထဲ စံမြဲမြန်းလို့၊ နန်းဖလ်ဆောင်၊ လှိုင်းရွှေတိမ်တောင်၊ စိမ့်
 ကြီးမြိုင်ကြီး၊ ရိပ်ကြီးသာခေါင်၊ မိုင်းဝေဆာမွှောင်၊ မြအရောင်လို့၊ တတောင်
 လုံး ရွာမည်ဟန်လို့၊ မိုးမိုဆင်လာဖုန်း၊ ဆိုင်းထွေထွေ မိုင်းဝေဝေ သဲခုံမော်
 ငွေပုလဲကိုကိုး၊ ဆည်းစျာ - ညံညံဖန်လာ၊ တောဟေဝန္တာ၊ တောင်ဂန္ဓမာ၊
 မာလာဂန္ဓာ၊ နတ်ကယ် ဖန်တော်နန်းငယ်၊ နန္ဒမုမဉ္ဇူ ရွှေရောင်လှိုင် ရနံ့မွှေး၊ ယူ
 ဆောင်လေညှင်းသွေး၊ ကျေးလုံးညိုညိုပြာပေါင်၊ စိမ်းလဲ့ငွေရောင်ဖြန့်ရွှေတောင်၊
 ပုလဲကူးတနဲထူး၊ မြိုင်ဦးရင်္ဂုမာ၊ မှောင်မှောင်သာမိုက်ပါလို့၊ ဘိန်းခိုက်ကာ
 ရွာသလေး၊ တိမ်တိမ်ညိုခကြာ့ငယ်က၊ ပန်းဖြေဖြော့လို့ကာ၊ လဲ့လဲ့ငယ်ပြာပြာ
 တောင်ရိပ်ကယ်ကာ၊ မြိုင်ကြီးတောဟေမာ၊ လမ်းဘယ်ညာငယ်လေ - မိလ္လာငယ်
 ရောင်ဖျန်း၊* ဆင်တော်ရန်ဆွတ်သည့်ပန်း၊ ညွှန်ရှင်ငယ်လူလန်း ပင်နန်းငယ်သပြေ၊
 သီးမုည့်ဗမ္မူရွှေ၊ စီးရေမြေအဆင်း၊ သောင်ငွေပုလဲခင်း၊ အိုရင်တွင်းတုန်လှက်၊
 မြင်ဖူးကြုံချပြန်၊ နတ်ကယ်ဖန် မှန်မည်ဖြစ်မြဲပေပလေး၊ ဆက်သရာ ဖူးစာ -
 ရွှေတွင်ဆိုင်းလို့လေ။ ။

သဖြန်။ ။ ရေးရေးရုပ်သွင်၊ ပါးတွင် ကွယ်ထင်ရှိလို့၊ မြင်မိရောင်သား။
 ရွှေသုံးရံကာ၊ ရွှေမျက်နှာသော်ဘာဝန်းငယ်ကို၊ နောက်ထွန်းပေလား။ ။

၈၄။ လောကနတ်

တိမ်မှောင် ဝေးကင်း မြူမွှေးရှင်း၊ မြူမှောင်ဝေးကင်း တိမ်မှေးရှင်း၊
 စန္ဒာရောင်ဝင်း၊ ထွန်းလင်းသန့်စင်ကြည် x မိုးမင်းလွင် လေသည် x၊ မြောက်
 လေငယ်ပြန်ညောင်း၊ ဆောင်းလည်းရောက်ပြန်ပြီ၊ အိုကံဆိုးသည်၊ ထေထေ
 ထူးလည် ညွှန်စီ လန်းလို့၊ လောင်းပန်းဂမုန်းအင် x၊ သဗင်မွှေးကြူ ပေါ်ပြန်
 တော့ပြီ၊ ကြံစည်စိတ်ဝမ်းများ x မရှင်ပါလားလား x ပျော်ပါးခုရောက်ဘဲ x
 ပင်နှယ်ကြာထင် x ကျွမ်းဝင်ကြင်သက်ထား x လည်လည် ဆာဆာ x သူ
 များ နှင့်သာ၊ ငါမင်းကိုသာ x စိတ်ထဲမှတ်စွဲကာ၊ တင်းတင်းစိတ်မှာသား x
 ဝမ်းနဲ့စရာ - ဝမ်းကဲ့စရာ - ညှိုးနှမ်းစရာသား x ညှိုးနှမ်းစရာ - ဆင်ကာ၊ ထပ်
 ပေါင်း၊ ချမ်းဆောင်းထပ်ပြန်လောင်း၊ x လေသာလေညှင်း၊ ဝင်လာရင်တွင်း
 ဗျာပါသာလွန်မင်းကြောင်း x သွေပေါင်းစိတ်ဝမ်း၊ ပူစရာ ကိုတည့်သာ ထေ
 လာထပ်ပွားကဲ x အံ့သံအပါးပါး အခြားခြား၊ လွန်ကဲ အပွားပွား x လား
 လားစိတ်ခိုင်၊ ကံပိုင်ဖြေနိုင်၊ တရားကို ဆောင်နိုင်ဘဲ၊ x သည်းထဲမှာသာ -
 လွမ် မြပင်သာလွမ်း x ပူပင်ခွေနှမ်း၊ ဆိုချည်မြည်တမ်း၊ ငိုချည်ယောင်ကာရမ်း x

* ပန်ဆွတ်သည့်ပန်း။ ပန်ညွတ်သည့်ပန်း။

ဆီးတားခက်တောင်း - ဗျာပါဝန်များသာ ကျွန်မချစ်ကျွမ်းလွမ်း x ၊ တေ့ဆန်း
 ချစ်ကြောင်းချင်း၊ ချစ်ကြောင်းချင်း၊ ပုံကင်းဖက်နှုန်းဘူး x ထွန်းပြူးစိတ်ခြည်၊
 တိမ်းသည်များသည်၊ မိုးလုံးပတ်လည်လင်း x ရှင်ရင်မြတ် ဖျား
 ကျော်လေးဆူ - လွှက်ကူသနားကြောင်း x ဆယ်ချောင်းရှိလန်းလန်း၊ ရှိလန်းလန်း
 ရည်ညွှန်းထိပ်ဦးထား x လျှောက် ပြန် တိုင်ခင်းထား၊ စိတ်ထားကြံပါများ၊
 ညတိုင်းလျှောက်လျှင် ကြာလေတော့မည်၊ လားလား လျှောက်ချင်ပေါင် x ၊
 မည်သာလေ ကျော်လေးပါး x ရှင်ပင် ရှင်စောဖျား x ။ ဘုန်းတော် ခြောက်
 ပါး ပြိုင်ဖက်ရှား၊ တေ့ဘတော်တန်းခိုးအား x ၊ လျှောက်ကြား တင်တော်မူ
 လေတည့်၊ ထောက်ထား ဆင်တော်မူ၊ ကြည်ဖြူလေ သနားကြောင်း x ဉာဏ်ဝ ၊
 ရေးလောင်း၊ စိုးရိမ်ညွတ်ပျောင်း ကယ်လွတ်တောင်း၊ မြတ်ရှင်ပင်တန်းခိုး
 ပေါင်း x ဉာဏ်ဝ ၊ လေ ရေးလောင်း x သိဘာလေရချမ်း ရွှေသီတာ ရေ
 ချမ်းလောင်း။ ။

၈၆။ မြဝတီမင်းကြီးရေး - သိင်္ဂါသံ အိနောင်ဇာတ်ထွက်

နှင်းငွေမြူမောင်၊ သွင်းလေယူဆောင်၊ မောင်မောင် ဘယ့်နှယ်၊ ဒါဟန်
 ထီးနှင့်နိုးရမယ်တဲ့ နိုးရမယ်၊ x ၊ အသွယ်သွယ် ဘယ်ဝယ်ဘယ်မှန်း၊ မောင်ရှုတယ်
 ပန်းပါပေါ့၊ စက်ခန်းငယ် ဖြန့်ကာချို၊ စုံမြိုင်တောမှာလှ၊ မောင်မောလို့ခွဲခွဲပြို၊
 သီကရီ ဘယ်ဆီပြည်ဝယ် ဆွတ်ကြည်မြင်ခေ ၊ ဆွေးလို့လွမ်း၊ ပစာဝံတောင်မုန့်၊
 ကြာညောင်ကုန်း လွမ်းတဲ့ဖြစ်ဟန်၊ သူသေယိမ်းလို့၊ စိမ်းတော်ဖန်တဲ့ စိမ်း
 တော်ဖန်။ ။ ဒါဟန်မိငယ် စံရွှေနန်းငယ်က၊ စက်ပန်းဘယ်ဝယ် မြိုးလိမ့်
 မယ့်ဘဲမှ၊ မြန်းလိမ့်မယ်။ ။ (စည်းလှုပ်) ၊ မြန်းလို့ကေမိုင်၊ ခွေကဝယ်ညှိုး၊
 တွေ့နိုးကြုံအင်၊ ပုပိုငယ်ဆင် လွမ်းအင်၊ ပျံလှိုင်း မျော်လေတိုင်း၊ ဝေ့မိုင်းမှန်ချို၊
 ဆွေးခွဲပြီးတဲ့ခင်းခွဲပြို၊ ဘယ်ဆီဘေးရားဖန်ဖန်ငယ်တွေး၊ ကံရှေးက ကူဒါနန်းသူနှင့်၊
 ဆုယူသစ္စာတူမကွာ၊ သမ္ဘာရင့်ဖုန်း၊ မြေတာဆိုးစေတော့၊ ရှားအုန်းအုန်းဖွဲ့နှောင်၊
 မောင်လေးမှာ ငိုခွဲယောင်။ ။

သဖြန်။ ။ ဖြန့်မိုးငယ်နှောင်၊ ဇာတောင်နန်းက ရှေ့ငှက်ပျံ၊ ကြင်သူ
 ဝေးလို့ အဆွေးတော်ထန်၊ ပြည်ကာလံ စံပါလွှဲဖုန်း။ ။ တူစုံဥက္ကာကန်ယောင်၊
 ပန်းရည်များနောင်၊ ဖျောင်းလှိုင်းလေငဲ့သူ တိုင်းဘောင်၊ ကြက်ပွဲတော် နာရီဆောင်
 လို့၊ သိသာအောင်ရွှေစောင်းနှင့် ပျောင်းတပျော့ပျော့၊ ထီးများနန်းလုံး။ ။ ။
 ဉာဏ်သုံးလွန်ကြည်ဖြူလှ၊ ပြည်သူတို့ဆွတ်လွမ်းဖွယ်။ ။ (စည်းလှုပ်) ၊ သွယ်
 သွယ်ဝဝ၊ ကြောင်းစစကို၊ ဖျောင်းဖျော့ညာရည်၊ မော်ဒန်ပြည်သူ၊ ပြန်လည်တော့
 ရန်၊ လျှောက်တင်ပန်၍၊ ကလံဘုရင်၊ နန်းကြီးရှင်က၊ သခင်မေတ္တာ၊ ကရု

ဏာနှင့်၊ ကြင်နာသဖြင့်၊ ရွှေနှုတ်ကယ်ဖွင့်လို့၊ အခွင့်ရေးယူ၊ ပေးတော်မူမှ၊
 နှစ်ဆူစကြာ၊ ဖြန့်ခွဲလာသော်၊ သာယာစုံမြိုင်၊ ထုံသင်းကြိုင်တဲ့၊ ဂူလိက်ပန်း၊
 ညောင်၊ လာသန်းတောင်မှာ၊ စာနှောင်ဆက်ပွား၊ ရွှေလွှာများနှင့်၊ ရထား
 ယာဉ်သာ၊ ဆွဲရစ်လာဖြင့်၊ ပစ်ခွါငေရီ - ဘိုးတော်ဆီသို့၊ တပသီပုံသ၊ ကြုံပြန်ရ
 တယ်၊ အို မ,ပါရန်၊ တို့ဖြစ်ဟန်ကို၊ ထိပ်ပန်ဖုန်းမော်၊ ခမည်းတော်နှင့်၊ မယ်
 တော်ဖုန်းဝေ၊ မသိလေဘူး၊ ရွှေဒါဟန် ပြည်တိုင်းသာက၊ မြင်လို့ ပါလား၊ နတ်
 တို့အားကို၊ သနားမတန် ပူဖိုက်၊ ။ပြည်ကာလံ ဘုန်းငယ်က၊ နတ်နှုန်း
 သွယ်လှမမထံ၊ ရွှေဉာဏ်တော်မြော်မှန်း၊ ရော်ရမ်းခုလိုက်ရှာရပြန်၊ ဗျာရန်ဖွဲ့
 ယူ၊ ပြည်ကာလန်နယ်ကွန်း၊ ရွယ်ညွှန်းလို့ ရောက်တော်မူ၊ ဝတ်ပန်းပျံသင်း
 ထုံကြ၊ ပုံဟန်က ကြုံပြန်မူ၊ ဘုံစံသူ ထွတ်ကဲ၊ တနိုင်ငံ မြိုင်ယံရုံမြင့် ထဲမှာတဲ့
 လေး၊ လက်ရုံးချီ ကိုယ်စီသံလျက်ကယ် စွဲလို့လေး၊ အိုကြုံနဲ့ခု - ကြုံရဟန်၊ ရွှေ
 ထားက မီးတောက်ပြန် ။

သဖြန် ။ ။ နွယ်ရိုးငယ်မှန်၊ ဆိုရန်ခုခင်း ။ လင်းသိတော်မူ၊ လွန်ကြည်
 ဖြူလှ ဆယ်ပေါင်းစုံတယ်၊ သောင်းရွှေသနင်း ။ ။

၄၆။ ဘိုးတော် ဘုရားလက်ထက် မင်းသိင်္ဂါဆိုသူရေးသည့် သိင်္ဂါသံ

လေရူးသုန်သုန်၊ မြူးလာအုံ၊ မြူးမုံတခိုက်၊ နှင်းတလှိုက်ကယ်နှင့်၊ တိမ်
 တိုက်ကမ္ဘာင်၊ မာလာရင့်နှော၊ ပန်းစုံငယ်ပေါပါတဲ့၊ တောသာခေါင်တဲ့ တော
 သာခေါင်၊ x အတောင်ငယ်ယှဉ်နှဲ့၊ ရွှေလည်တဲ့ ဝမ်းဘဲပမာ၊ ရွှေဟင်္သာသို့၊
 မကွဲအတူ ပါတော်မူ - နန်းသူမိငယ်၊ ဘယ်ဆီများကိုတဲ့၊ လှည့်ပါးတိမ်းဖယ်၊
 သွားလေတယ်တဲ့ သွားလေတယ်။ ။မောင်ငယ်ပျော်ဘူး၊ ခေါ်မထူး နော်
 ရူးချည်မယ် သည်တောလယ်မှာ၊ ဂျီငယ်က ဟောက် - သမင်က တောက်ကယ်နှင့်၊
 မျောက်က ကြိုးခွေ၊ ဒေါင်းအိုးဝေတဲ့ ဒေါင်းအိုးဝေ ။ ။စုံခြေဂနိုင်၊ ပန်း
 ဗေဆိုင်မှာ၊ တေ့မိုင်ခဲပြီ၊ မောင်ကြီးငယ် ဆွဲပါတဲ့၊ ပုလဲသိင်္ဂါ၊ မူးချိန်မို့တဲ့ မူးချိန်
 မို့။ ။ဘယ်ဆီကို မြန်းပါရမယ်၊ သံသာငယ်ကျူးပါလို့၊ ခေါ်ထူးလေး
 ယောင်မိတယ်။ ။

၄၇။ မြဝတီမင်းကြီးရေးသော - အိနောင်ထွက် သိင်္ဂါသံ

မယ်တို့နု တိမ်ခြေတောင်နန်း၊ လျှင်ခြည်တန်း ပတ်သန်းညိုရိပ် မှိုင်း
 ချိပ်ချိပ်ကယ်နှင့်၊ ရွှေလိပ်ကယ်ခကရ်၊ လျှပ်ပန်းဆင်ဆိုင်၊ ရွှေသိုင်းကဆော်၊
 မိုးစည်တော်တဲ့မှ - မိုးစည်တော်။ ။ပြည်တော်ဗာရာ သိင်္ဂါ ထဲက ခွဲခွဲ ရ

တယ်၊ အိုအိုဆွေးပါဘိ၊ ရေးနတ်ကယ်တဲ့ ရေးနတ်ကယ်၊ သွယ်လဲသွယ်ရွန်း
 လစန်းထွန်းဖန် ဝန်းရောင်ရှိန်၊ ထိန်ထိန်လင်းပါပေါ့-ဆင်းပါရမယ်၊ ညာသွယ်သူ
 ဖုန်း၊ လှခေါင်ဆုံး အိုမယ် မမုန်းပါနှင့် မှန်ညာသူ၊ သွေးနွဲ့ယဉ်လေး၊ အို
 ဆွေးအဆွေးသင့်ဘူးတဲ့မေ၊ ငဝး အဝေးသင့်ဘူးတဲ့မေ။ ။ နှစ်ပါးတူကွ၊ ချစ်
 မဝ၊ မောင်လှမှာကား၊ ရွှေနှစ်ပြားကိုတဲ့၊ တသားငယ်ဂဟေ၊ သေချာအောင်
 စွဲလို့၊ မြဲပါတော့ မြဲပါစေ၊ သက်ဝေငယ်ရွှင်လွဲ ပယ်ကွဲ၊ ပဲ့-ရဲတဲ့နှင့်ကို၊
 ကြိမ်ကြိမ် ခေါက်ခေါက်၊ တမန်သွားရာ၊ ရွှေပေလွှာ၊ လှလဲမလာ၊ စလဲ
 မရောက်၊ အကြံပေါက်တယ်၊ လှောက်မှန်းမသိ၊ ကိုယ်သာလိငဲ့-မောင်ကြီးစားတဲ့၊
 မောင်ကြီးစား၊ မပေါ်လာပြန်တာကတခြား၊ ဟိုတပါးမှာတဲ့ ပျော်ငြားမယ့်သူ၊
 မယ့်သည်းအူတဲ့ ငယ်သည်းအူ။ ။ နန်းညှိနဲ့ သူပန်းပင် ရောင်လောင်းလို့။
 ပေါင်းပါရမယ်၊ ကျန်မသခင် ငယ်ကကုံးပေတဲ့ ဂမုန်းသွယ်တဲ့မှ - ဂမုန်းသွယ်၊
 သက်လယ်တခြား၊ မယ့်ရွှေသားငယ်မှာ၊ ခွေကာသာပျောင်းရချည့် တာပါလေ
 မောင် - တောင်ပံတဲ့နှင့် ဝဲလွဲမောင်တဲ့ ဝဲလွဲမောင်၊ စိန်ကြာညောင်မှာလေ၊
 တိမ်းရှောင် သွေကဲ၊ ရဲတဲ့သူ ညဏ်၊ ဝိတ်ဝိဟန် ပုံကြီးနဲ့။ ။

သဖြန်။ ။ ရဲညာဇာတိနှင့်၊ ကိုသာလိငယ်။ ပျံပါလေနားတော်ကျူး၊
 မင်းတိမ်ညွန့်မြူး။ ။

၈၈။ သိင်္ဂါသံ တမျိုး၊ ဝေဿန္တရာ အကြောင်း
 (နောက်ဆရာများ ရေးသည်။)

ဆုကြီးကိုမို့ မယ်မဒွိသက်နှင်း၊ လောင်း ဝေဿန် မင်းမြတ်သည်းချာ၊
 သားလှမောင်ဇာ x၊ ဝက်ပါ၊ ကဏှာတို့ - စံရွှေကျောင်း၊ လွမ်းဖို့ကောင်း x
 ပါရမီ လွန်ရင့်ညောင်းတဲ့၊ လောင်းဗောဓိ ထံတော်သာငယ်၊ လှူခံသာ မောင်
 ပြာဟွေဏာကိုတဲ့၊ ဗောဓိဆွေ သဒ္ဓါပြင်း x ရင်သွေးမောင်ဇာ၊ ကဏှာတို့ ကန်
 တော်တောင်း ဆင်းတယ်လို့ ပြေးသကိုနော် - ပုန်းကြလေသော် x၊ တကြော်
 ကြော်၊ ဖေခေါ်ပြီကဲ့ မောင်နှစ်မငယ်လေး၊ ထူးပါကြလား x၊ ဘ ဖုန်းဝေခေါ်
 သံကြားလို့ သွားကြစို့ မောင်လှရယ်၊ မုညလိန် ကန်တော်ထဲက၊ လက်တဲ့ကာ
 မောင်နှစ်မတို့ တောင်းပန်ကြတယ်၊ ဆုကြီးကိုရွယ်၊ ဘဘုန်းကြွယ် ရယ်က -
 သူ့လက်တောင်း ကိုလေး၊ တင်းလေ တင်းလေ ထည့်လေခြင်း (လိုက်ဘယ်) x
 မယ်မဒွိ မြင်အိပ်မက် ကယ်ကြောင့်၊ ရွှေစိတ်စက် နေမသာ၊ သမီးလှ မယ်
 ကဏှာနှင့်၊ သားမောင်ဇာ သူ့ အကြောင်းကြောင့်၊ အမေလေး နေမကောင်းပါ
 ဘု၊ ခြင်းတောင်း ညာတံချူနှင့်၊ နေပူရင် စလူဆောင်းလို့၊ စံကျောင်းတော်
 ဝက်ပါက သစ်သီးရွာ သွားရာခိုက်ကိုတဲ့၊ လှလိက်လေလက်ပြန်ကြီးနှင့်၊ အမျိုး

ယုတ် - ဇူဒကာ၊ မာနာ အိုမညာသို့ ရိုက်လေခြင်း၊ သွေးဖြာလို့ဆင်း x၊ စီးကျ
ထွေထွေ၊ ရှေ့မျက်ရည်တံ - လည်မစဲ နှင်းရည်လို့ရဲ့ x၊ မယ်မဒွိစုံမြိုင်ထဲက၊ ထုံး
ကေသီ-ပြေရော့ရဲငယ်နှင့်၊ ခြင်းတံချူလက်မှာစွဲပါလို့၊ နေနဲရင်ပြန်လို့လာ။ ။

၈၉။ သိင်္ဂါသံ - သုဝဏ္ဏသာမ

မင်္ဂလမ်းကိုယူ - လောင်းဒုက္ခ - စံခင်း၊ ပါရိကာ၊ မင်းမြတ် သည်းချာ၊
သားသုဝဏ္ဏာ x၊ ရင့်ကြောင်းကိုရှာ၊ ၊ သာပေသည့်၊ သည်မြိုင်စောင်း၊ လွမ်း
ရန်ဖို့ကောင်း x၊ ရှေ့မိဂါ သမင်းပေါင်းနှင့်၊ လောင်းတော်မြတ် ရေခပ်လာရာ၊
တိုင်းဗာရာရွှေပြည် မ - က၊ မင်းရာဇာ - ပိဋိယက္ခာ၊ ပင်လိုက်လေ မျက်မာန်ပွား
လို့၊ ရှေ့မြူးတော်၊ ရင်ကိုခွင်းတယ်၊ သဲသဘာ လဲရှာပေါ့ မြတ်မယ်ဖွား၊
ပြေးမြိုင်လို့ လား x၊ ဆုံကြီးပန် - ညည်းသံကြားလို့၊ ပါးတော်က - ပွင့်လောင်း
မွန်ကို၊ မှားချေပေါ့ခွင့်တောင်းပန်ကာ၊ မွေးမိခင်ဖခင်ရေးကြောင့်၊ လုပ်ကျွေး
ပညာစိတ်တော်ချပါဟု၊ ရဲအာမခံတော်မူရှာ၊ နှစ်ပါးတို့ထံ၊ သုံးရန်ဖို့ ရေကိုထမ်း၊
မင်းပိဋိလှမ်း x မြတ်သားတော်ဟန်၊ ခြေသံက မမွန်လဲ့၊ မင်းဘယ်ကလဲကဲ့
သည်းချာ၊ ပြေးပမွန်ရာ x၊ လောင်းသုဝဏ္ဏ စုံမြိုင်ဝ၊ မြူးမွန်ကာ နတ်ရွာကြံ
ပေါ့-တောင်းပန်သ ရှိဦးတင်ကာ၊ တိုင်းဗာရာရွှေပြည်တွင်းက ပိဋိ - ဖျာ - ရက္ခ
မင်းလို့၊ ဝပ်စင်းလို့ လျှောက်ကြားသိသာ၊ ကျွန်ုပ်ကိုသာ - ပါရိကာ - နှင့်
ဒုက္ခမင်း၊ သားအမှတ်သင်း x၊ လောင်းသုဝဏ္ဏ သည်ပူမီးငယ်ကြောင့်၊ ပါရိကာ
ရင်ကိုတီးပါလို့ ပဏ္ဍိတမြိုင်ဟည်းအောင်ပါ လူးလည်ကာ၊ အိုင်တော့ရှာ။ ။

၉၀။ သိင်္ဂါသံ-ဗုဒ္ဓဝင် တောထွက်ခန်း

မယ်ယသော် - ဆံကျင်၊ ရှေ့ဥယျာဉ်ပျော်ခင်း၊ မတ်မောင်ဆန် မြင်းနှင့်
မက္ခာ၊ လှမ်းကြလေရာ x၊ သူအိုတဲ့ - သူသေ - သူနာ၊ မြင်လားရ မြတ်ရဟန်း၊
သည်းတုန်လို့ချမ်း x၊ ရှေ့ဥယျာဉ် သာစခန်းက နန်းတော်သို့ပြန်ခဲ့လားရာ၊ ရှေ့
သံဝေ စိတ်တော်စောလို့၊ ဗောဓိဆွေ - ကြံမြိုင်ညှိုး x၊ သန်းခေါင်ယံ၊ မောင်
ဆန်မတ် ကျန်တော်မျိုး၊ ပါးအပ်လို့နှိုးတဲ့မှသာသာ၊ မြင်းပြင်ချေပါ x၊ ရှေ့
ပြုဗွာ၊ ဒွါရာတဲ့မှ ဓာတ်တံခါး၊ ဖုန်းထွက်ကြသွား x၊ ခြောက်ဘုံပိုင် မာရ်နတ်
သားက တားပြန်တော့တယ်၊ ပြန်မိန့်တော်ထုတ်ဖော်ကြားခဲ့၊ မာရ်မိစ္ဆာ ဆုတ်
မတားနဲ့၊ ရှားရှောင်ဟဲ့ဖယ်၊ ငွေသဲသောင်စွယ်၊ ဆံတော်ပယ်ပါလို့ ထွက်
မြောက်ခန်း၊ ဖုန်းစိတ်ကမွန်း x၊ ဗဒ္ဓိကာ ကြာသင်္ကန်းကိုတဲ့ လှမ်းဆက်သ ဆင်
မြန်းစမွယ်၊ ဝဋ်သုံးမည် နှောင်အိမ်တွင်းက ကင်းလွတ်ဖို့စိတ်ထားကြံရွယ်၊ ရာဟု

မယ်၊ နန်းသယ်က မျှော်တော်စော၊ မင်းပြန်လို့တဲမှ၊ ပြောချေပ မောင်ဆန်၊
သွားပမြန်မြန်×ပြန်မိန့်တော် ထုတ်ဖော်ကြားလို့ သွားပြန်ရမနေသာ၊ သဲခုံမြင့်
သောင်ယံမှ၊ ကဏ္ဍိက နောက်တော်ပါ၊ သက်ခန္ဓာသည်တိုင်ဆုံးလို့၊ ဇက်
သုံးနှင့် က-ကတောင်၊ ရွှေနန်းသို့အပါဆောင်၊ မယ်ယသော် ကြုံရဟန်မှ၊ မောင်
ဆန်ကိုပြန်မရွှေနိုင်ဘု၊ ဗိမ္မာမယ် ရင်ကိုထုပ်လို့ - ရာဟုမယ် ပင့်သက်ရှု။ ။

၉၁။ သိင်္ဂါသံ - ဗုဒ္ဓဝင် ဘုရားဖြူခမ်း

ပင်ဗေဒိအဇပါ၊ သုဇာတာလူဒါန်း၊ မြတ်စာနာ ဆွမ်းနှင့်စုံစွာ၊ ကမ်း
နေရဉ္စရာ×၊ ရွှေခွက်ရော - ကမ္ဘာစောင့်-နတ်နဂါးသိမ်းပိုက်လို့ထား×၊ ဒေသာရီ
ဖြန့်ချိသွားလို့ - သားစုံတဲမြိုင်မိဂဒါ၊ တူငါးလိပဉ္စဝက်ကိုလ၊ ဓမ္မစက် ရေ ဆွတ်
ခါဖျန်း×၊ ဝတိံ သာနတ်ရွာသို့ မယ်တော်နန်း ယွန်းချီကြွမြန်းပါလို့သာ သာ
ဟောအဘိဓမ္မာ×၊ လှည့်လည်ကာ၊ ဝါတော်က - လေးဆယ့်ညွှန်း၊ ငါးဝါတည့်
စွန်း×၊ ဝါလေးဆယ်ကျော်လို့စွန်းတော့၊ ယွန်းချီကြွပြည်ကုသိသာ၊ ရွှေအား
တော် ကြာလေလေးလို့၊ ဝမ်းသွေးတော် စိန္တယျမှ၊ ရှေးကဝဋ် ကြမ္မာဖန်
ဘေးမလွတ်ခမျာကံ၊ ညီမင်းနန္ဒာ၊ ရေရှာလို့ကပ်ပါအုံး - စေ့မုန့်နူး× ကကုဓါ-
ရေရှာခု ညီတော်သွား၊ ချောင်းမြစ်၌ - နားမှ၊ များစွာ လှည်း သား ငါး ရာ၊
မောင်းလို့ နောက်ကာဝပ်ထည့်ပါသော်၊ အကြည်မရနိုင်လို့၊ နောက်လှသည့်
ရေကိုသာ၊ မြတ်ညီလှနန္ဒာက ကပ်သောခါ၊ ငါဘုရား နွားဘာ ဖြစ်စဉ်ခါက
ပါလေတဲ့ဝဋ်ဝိပါ၊ မလ္လာမင်းဥယျာဉ်သာမှ၊ ရတနာ ရွှေညောင် စောင်း၌၊
ဦးခေါင်းတော်မြောက်ကိုပြုပါလို့၊ သဗ္ဗညုပြည်နိဗ္ဗာန် - ဆုံးအာယု - ကိုယ်တော်
စံ၊ ညီမင်းအာနန္ဒ၊ မကြံနိုင်ပါလို့ ခွေယိုင်ကာမူးတယ်လေး မေးခေါ်ရဘူးငယ်
ဖုန်းလူ မြောပင့်သက်ရှု။ ။ နောင်နိဗ္ဗူ ဝါတော်ကပ်သော်ကြောင့်၊ ရံသင်္ဘာ
ဗြဟ္မာနတ်ကယ်တို့၊ ညီမင်းနန်မထေရ်မြတ်ကိုတဲ နှာနှုပ်ကာ သာဒပူယူ။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းကို သီချင်းစုံစစ်မှီသောငှာ ထည့်သွင်းလိုက်သည်။

၉၂။ လေးထွေသံကပ်

ကိုယ်တော်နှင်းနို့၊ ကိုယ်တော်နှင်းနို့၊ ကိုယ်တော်နှင်းနို့သား၊ မွေး
မွေးပျံ့သင်းသည်နှင့်၊ မင်းမင်းငယ် ကိုယ်ရောင်၊ နေသို့ပြောင်၊ ဆောင်ဆောင်
ညီးမျှ ၂။ ဆောင်ဆောင်ညီးမျှသား၊ သီတာနှင့်သာ မြသား၊ မောက်မို ကျန်း
မာလာနှင့်သာ၊ ရွှေရည် လက်တံရှည်၊ ယဉ်သည် - ကောင်းသည်၊ ယဉ်သည် ယဉ်

(၂၀) ရတနာဂိုဏ်ရည် (က - ၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

သည် - ကောင်းသည်နှင့်သာ၊ ဆောင်လုံးမြိုင်ငယ်လေး၊ ပန်းများမင်း၊ ဆောင်
 လုံးမြိုင်ငယ်လေးပန်းများ ထိပ်ပေါ်နေ။ ။ ထွေထွေတည့် ထူးထူးဆန်း၊ ဇမ္ဗူ
 တောင်ယံကျွန်းမှာလလေး၊ ဖွဲ့ရေးမကုန်တိုင်းသိဘဲ၊ ယဉ်ရာဘေ ဦးစွန်းမှာလှ၊
 အခန်းခန်းရယ်နှင့် ရွှေနန်းသုံးဆောင် ပြောင်ပြောင်ထိန်လင်း၊ စိန်ကြောင်ရောင်
 ရှိန်ဝင်း သည်နှင့်၊ အချင်းချင်းငယ်နှင့်၊ ထွန်းဝင်းငယ်လှည်း၊ တကဲ့မီးယိုစီးလိုလို
 ထင်၊ နှုန်းပင်သာ - နှုန်းပင်သာ - နှုန်းပင်သာ ဖက်မဲ့၊ ကြူးရကြူးတယ်ရှင်၊ စံရှင်
 များလှ၊ မိုးနှေလားရယ်လို့ တွေးမှူးထင်ကာ၊ ယဉ် ရာ များ လှ လေး၊ ပွား
 တောင်း များတောင်း ကြူးတောင်း ကဲတောင်းရှင်။ ။

၉၃။ လေးထွေသံကပ်

စိန်မှန်ဆောင် မျက်ကိုးစုံပွင့်၊ ထိန်လှုံပြောင် ထက်မိုးဘုံမြင့်၊ မြနန်းဝေ
 ယန် စံနှုန်းတူခွင့်လေး x၊ သဒ္ဒသိကယ် နှိုင်းပါလို့ ရှုတိုင်းငယ်သာယာ၊ မန်းမြို့
 အောင်ချာ x ရှေ့သိင်္ဂါ ထိန်ညှိခြယ်လို့၊ နေရှိန်ဝါ တိမ်မီးနှယ်သို့၊ ပြာသာဒ်
 ရောင်နှယ်စိုင့် ရှူးကြယ်ပွင့်လေး x၊ မြင်မြင်ရသူ မှိုင်တွေးရှုမျှော်ရေး x၊ ပြည်ပြည်
 နန်းမြင့် မြတ်ခေါင်ဘေတိုင်းအောင်ဘုံမြေ x၊ ယဉ်ရွှေညီလာခြေ - ယဉ်ရွှေညီလာ
 ခြေ၊ တက်နေနှုန်းရန်ရွှေဘုန်းဖန်တယ်လေ စံတိုင်းဝေး x၊ ဘယ်ရှေး ဘယ်ရာ
 ဝင်များမှာမှ ကြားမထင်၊ ဘယ်ခွင်ဘယ်တိုင်း နှိုင်းအံ့ပုံမမြင်၊ သောင်းခွင်လုံးပြိုင်
 နှုန်းဝေး x၊ သဘင်ညီလာ ကျင်းပါလို့လေး၊ ဘုရင်တကာ မင်းတို့လေး x လှုံ
 ဝင်းကညာ ပဏ္ဏာစုံပေါင်းရှိလှုံဖူးညွတ်ပျောင်း x၊ သံကြီးငယ်ညောင်းသည်နှင့်၊
 ဆုတောင်းငယ်ရည်စူး x၊ သြဘာကျူးလို့ နတ်မှူးဘုံပြာဟွာ x ရွှေပြုဗ္ဗီစွန်းငယ်
 က၊ စက်ဝန်းပွင့်ရတနာငယ်လေး၊ သက်လာစောတော့မည် x၊ ဘုန်းရာမင်း ထီး
 ပေမှို ကျွန်းကြီးငယ်လေးဖြာ၊ ရိပ်ကြာမိုးတော့သည်၊ စိုးကြောင်းမိုးကြောင်း
 စံ x၊ ဘယ်နန်းညာနေ တုဖက်ယဉ်ဝေး၊ စိမ်းလဲ့ငယ်ညာမော်ကျူးရင့် ကြူး
 သံကြော်၊ ပူသော်ရွှေစောင်း ပျောင်းလို့ဖြေမပျော်၊ ညှိုးလျော်တည့် ခေ့နှမ်း
 ရေး၊ တသွင် မင်းမယ်က ကလေး။ ။

၉၄။ လေးထွေသံကပ်

ရွှေညီလာ ကြာယွန်းလယ်က၊ ရွှေဖီညာ ခါကျွန်းနှယ်က၊ ဆက်ပါမယ်
 လေ၊ သာညွှန်းလွယ်လှသေး x သက်ထက်ကယ် ကျူးပေသည်၊ ကြော့မှူးကေသီ
 ဖုန်း မယ် ရို့ ဆီ x ။ လေချီချီသာတိုင်းမြေခ၊ ထက်စည်ကုံကုံညညှင်းငယ်

ပလေး x ၊ တင်ဆက်ရမည်ကြိုင်ဇေး၊ ဆွတ်ကျွေးရေး၊ သည်သည်နှင့်သာ တန်လေ
 စေ - ရဖန်တော်ထေ x ၊ ရေ မြေ ဒီပါဘော၊ ရေ မြေ ဒီပါဘော စက်ရွှေဖြန့်ကာ၊
 ဘယ်နန်းညာနေသူ၊ ဖက်ရှင်းခဝး x ၊ စိန်လေးငယ် ညာမော် ကျူးရင့်ရင့် ကြွေး
 သံကြော်၊ ပူဒသင်ရွှေဖော် ပျောင်းလို့ ဖြေမပျော် ညှိုးလျော်တည့် ခွေနှမ်းရေး x ၊
 သဇင်ခွါပြာ သင်းတယ်ပလေး၊ တသင်းမာယာ မင်းမယ်ကလေး x ၊ ညှင်းညှံညှံ
 လေပြည်၊ မဆီတို့နိုင်လေး ထင်ယောင် တရေးရေး x ၊ ဆိုဆိုတင် မေးသည်နှင့်၊
 ငှက်ကျေးငယ်ဖော် နှော၊ မယ်လျစော၊ ဥသြ တွန်သံသာ x ၊ မြတ်မှာတော် တူး
 ပေမို့၊ ဖူးရွှေညှိခြံငယ်မှာ၊ သင်္ဃာတို့မှာ ရှုစားမိလေး၊ သောင်းရွှေလုံးမူးငယ်က၊
 ဖန်ကူးငယ်လှမ်းရာ၊ မြင်တော်လာဘဲငယ်နှင့်၊ ပွားတောင်း များတောင်း၊
 ပွားတောင်း များတောင်းထေ့။ ။

(ပတ်ဖျိုး သီချင်းများ ပြီး၏။)

၃၇-ချင်း

၃၇-ချင်းဆိုသည်မှာ နတ် ၃၇-မင်းကို ပသသော နတ်ကပွဲတွင် ဆိုင်းများ
က တီးမှုတ်ကြသော ရှေးအရိုးအစဉ်ကို နောက်ဆရာများက မှတ်သားထားပြီး
လျှင် ၎င်းတို့ကို ၃၇-ချင်းဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်သည်။ ၎င်း ၃၇-ချင်းတွင်-

၁။ သိကြားနတ်၏ တိုင်ချင်း

ဘုန်းတန်းတေဇာ၊ ဖြာဖြာအရောင်လင်းပါလို့၊ မင်းမင်း ထိပ်ခေါင်
ဘော။ ။ (ပထမခံပြီးလျှင် နောက်) ။ ကြိုင်သင်းနန်း မဉ္ဇူလေတည့်၊
ကြူကြူလှိုင်၊ မြူမြိုင်သာ ပျံ့မွှေးငယ်မှာ - ထွေပင် ထွေဆန်းလှဒတောင်း။ ။
ကြိုင်ဇေးဇေး - နန်းမဉ္ဇူငယ်လေ၊ ဇမ္ဗူပြန်မြေချာ၊ ပျံ့လှိုင်ထုံလှ မွှေးတယ်လေ၊
သပြေမြေဒီပါ၊ မြတ်ခွင်မြတ်ညာ။ ရာမင်းရှိန်ကာ၊ တေဇာပြင်းပြင်းလေ၊
မြတ်စွာရွှေဘုံနှင့်နှင့်လေး၊ ဖလ်နန်းဆောင်၊ ဝေမွှောင်လွင့် လွတ်ရှားလို့၊
သိကြားနတ်ဘုံလို့။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းကိုခံပြီးမှ နတ်သံပစ်သည်။ နတ်သံချ၍ ပသသောအခါတီးချင်း။

သောင်းခန်းလုံးကေသာ၊ ဘုန်းတန်းကြီးကြောင်း၊ သောင်းခန်းလုံး
ကေသာ၊ ဘုန်းတန်းအနီးတေဇာ၊ ကြေညာကျော်သဲ၊ မိုမိုဝေဆာ၊ အာကာ
ဘုံထဲ။ (အဖန်ဖန်တီးပြီးနောက်)

ဖြိုးဖြိုးမြင့် ဝေမြိုင်၊ ယိမ်း ယိမ်း ပျောင်း ပျောင်း၊ ရွှေပြည်လုံး
ငြိမ်းကြောင်း၊ ရုံးပေါင်း ပွဲတော်သာကို လာချည့်လေ၊ ရှင်မြူး ကျူးကြော်ကာ၊
သာပင် သာစုလေ၊ ရွှေဝန်းရံကာထွန်းလှံဖြာ၊ ရွှေကျန်းမြန်ချာ၊ ပြင်ဖြာစည်
လှလေး။ ။

တနည်း နတ်သံချလျှင် တီးရမည်မှာ။ ။ တုသီတာ-တုသီတာ၊ တုသီ
တာ သာမော၊ နတ်ပင် နတ်တို့တော၊ သာမော တုသီသာငယ်လေ သာစုလေ၊
သာမော တုသီတာငယ်လေ သာစုလေ။ ။

၂။ မဟာပိန္နဲနတ်၏တီးချင်း မဟာဂီနတ်

သာဘောခေါင်ချိကျူးနဲ့၊ ဘုန်း တန်း ကြီး မား များထွက်ကယ်ဟန်
ယိမ်းဟန်နဲ့။ ၊ လျှံမြေ့နန်းသူလေး၊ ကြည်ဖြူပျော့ပျောင်း၊ ယိမ်းနဲ့လေး။ ။
နေနှုန်း ဘုန်းတေဇာရောင် ဖြာချည့်လေး။ ။

နောက်အပိုဒ်တီးချင်းကား။ ။ ညီးညီး ထိန်ထိန် လင်းလင်း၊ ကြိုင်ပင်
သင်း၊ ကြိုင်မွေးကြူကြူ၊ မေးကြူကြူ။ ။ ရွှေပုန်းမဉ္ဇူသင်းသင်း ကြိုင်သင်းသင်း
ရှင်ကြည်ဒေးတယ်။ ။ ကြွယ်များတိုင်းကား၊ ရွှေပြည်သာစွာလ၊ တောင်မင်း
သီလာ ကြီးဧရာ၊ အင်ကြင်းမလ္လာ စိမ်းညိုပြာ၊ တောင်မင်းစံရာနန်းက၊
နဲ့ပျော်သာချည့်လေး၊ မျက်မုန်းရောင်ဝေလင်းဖြာ၊ ပြည်ကြီးသာလို့လေး၊ သိင်္ဂီ
ပင်မှည့် မြတ်ညာပျော်၊ နတ်နန်းပျော်နှင့်လေး။ ။ မောင်တော်ဖုန်းမြင့်၊
ကြော့ကြော့ ဝင်းဝါ၊ ပယ်သင်းရန်ညှာ၊ ဂုဏ်ရှိန်ထန်စွာ၊ သံသယသံသ
ကံကောင်းပါလို့လေး၊ ရာဇိန္ဒနတ်၊ ရှင်နောင်လာ၊ နောင်မြင့် စိုးခန့်လို့လား၊
ပျောက်လွင့်ဝေးကာ ဝေးစေ၊ ရွှေဗျောညွန့်က-မြတ်စဉ်ထွေ၊ ညာများခနပါ
ငယ်ပြီ၊ ထူမယ်ဘည့်လေး၊ နေငယ်မည်ထူ၊ ပျော်မြူးပျော်မြူးအောင်၊ ကျမ်းလောင်
မယ် ဆွေးမင်းငယ်နှင့် တောင်မြတ်မယ်တော်။ ။

၃။ နှစ်မတော် တောင်ကြီးရှင်နတ်

မြိုင်မြိုင်ဝေမှုန် ပျောင်းပျောင်းယိမ်း၊ ရွှေပြည်သူများ ချမ်းငြိမ်း၊ သိမ်း
သိမ်းတော်မူလို့လေး ထီးဆူဆူနှင့်လေး။ ။ ရွှေနန်းငယ်လေး၊ နန်းသူငယ်လေး၊
ရွှေနန်းငယ်၊ ချမ်းမြေ့ငြိမ်းအောင် ဖန်ချည့်လေး။

နောက်အပိုဒ်မှာ။ ။ ညိုညိုဆိုင်းဆိုင်း၊ မှိုင်းမှိုင်း ဆင်ကာ - မိုးကည့်
မိုးဣန္ဒာငယ်လေး၊ မြေရောင်တိမ်ခံလွှာလေး၊ လွမ်းတဲ့ လွမ်းအောင်သာ၊ ကျူးနဲ့
ကျူးနဲ့ရာ၊ ပွင့်လှငယ်ရွှေဝါ ပန်းမြတ်စွာ၊ အခါရောက်ချိန် နီးခဲ့ပြီလေ၊ အခါ
ရောက်ချိန် နီးခဲ့ပြီလေ၊ အခါရောက်ချိန်၊ ထိန်ထိန်ညီးညီး လင်းပါလို့၊ ပျံ့သင်း
မွေးကြူကြူလေတည့် ပျံ့သင်း မွေးကြူကြူ။ ။

(၎င်းကိုတံ့ ပြီးလျှင်ခံ) နောက်ချင်းမှာ။ ။ ပုပ္ပါး ပုပ္ပါး တောင်တော်
ရွှေပုပ္ပါးငယ်တည့်လေး၊ ပုပ္ပါးတောင်မှာ ပန်းမြတ်စွာ၊ အခါရောက်ချိန်တန်
စွာလေး။ ။ ပုပ္ပါး ပုပ္ပါး တောင်ပင် တောင် ပုပ္ပါးငယ်တည့်လေး၊ ပုပ္ပါးတောင်
မှာ ပန်းမြတ်စွာ၊ အခါရောက်ချိန် နီးခဲ့ပြီလေ၊ အခါရောက်ချိန် နီးခဲ့ပြီလေ၊
အခါရောက်ချိန် ထိန်ထိန်လျှံညီး လန်းပါလို့၊ ပန်းစုံစီလေတည့် ပန်းစုံစီ။ ။

၄။ ရွှေနဘေနတ်

၎င်းနတ်မှာ လက်ဝှေ့ အယိုင်သွား လေးခင်းဆိုင်း လင်းကွင်းကြီး၊
ကြေးနဲ့တို့က တီးမှုတ်သော-တီးချင်းမှာ-

ရွှေနဂါးခြုံစရာ၊ ကတ္တီပါ၊ ဖဲကတ္တီပါ ရှာပါတုန်း မိုးတောင်ကချုန်း၊
မုံလုံးကို စက္ကူကပ်လို့ ကြာကလပ်မှာတင်၊ ပလ္လင်ပေါ်က မျောက်ကလေး
ဆင်းတယ်လို့လွှေး။ (၎င်းကိုအပြန်ပြန်တီးရသည်)

၅။ သုံးပန်လှနတ်

၎င်းနတ်မှာ ကြေးနဲ့များက ပထမ နတ်သံချပြီးလျှင် လောကနတ်ချင်း
ကိုတီးပြီးလျှင် နောက် တလှိုင်းနတ်ချင်းကို တီးရသည်။ (သိချင်းစာကိုအထူးမပြ)

၆။ တောင်ငူ ရှင်မင်းခေါင်နတ်

သာခေါင်ကြူး ဘုန်းတန်းဖြူး၊ ထူး အထွေထွေ၊ သာခေါင်ကြူး
နန်းမြေမှူး၊ စံပျော်ဦးမို့ ကြုံဘူးတခန်း၊ ပျော်မြန်းသွယ်သွယ် လွမ်းဖွယ်ပေ၊
ရှင်မင်းခေါင်လော၊ ပြာမြေ ဝါရွှေသာ လေပြေလာ၊ ချမ်းသာရှာရလေ၊ သာမျိုး
သာမျိုးစည်၊ ရွှေပြည်ကေတုနန်းငယ်က၊ ကြိုင်လန်းပျံ့ကြူကြူ။ ။

၇။ မင်းတရားကြီးနတ်

မြန်ပင် မြန်ခန်း ထွတ်စိုးယူ၊ ရွှေပြည်သူ့ငြိမ်းကြောင်း၊ ဖန်လာတောင်း
ပြန်ခန်း မှန်နန်းသူ၊ ကြည်ဖြူရိညွတ်ပြောင်းပါလို့၊ ဆယ်ချောင်းရွက်စုံကာ။ ။
(အပြန်ပြန်တီး)

၇။ သံတော်ခံနတ်

၎င်းနတ်မှာလည်း စာကိုယ်ကိုမပြ၊ တလှိုင်းသံကို တီးရမည်ဟု အမှာ
ရှိသည်။

၉။ ရွှေနှော်ရထားနတ်

လွဲကျူးသံချို၊ နေ့ကျူးသံချို၊ ဆင်စွယ် ဆင်စွယ် ဝန်းယှက်၊ မြပင်
မြပုခက်ကယ်မှာ၊ မစက်ကယ်နိုင်ပါလို့၊ တဲ့ ကာနွဲ့ကာငို၊ စက်ပါရော့မောင်ထွေး
စက်ပါရော့လေး။

နောက် ဂုံညင်းထိုးချင်းမှာ။ ။ ရွှေနှော်ရထား ဂုံညင်းထိုးချည့်လေး။
ဂူလီချင်းပှာ။ ။ ရွှေဂူလီခတ်သံ သာစုလေ။

၁၀။ အောင်စွာမင်းကြီးနတ်

မင်းအောင်စွာငယ်လေ၊ မင်းအောင်စွာ ငယ်လေ၊ ကြေညာသောင်း
တွင်း၊ သင်းအကြိုင်ကြိုင် သင်းသင်းကြူ၊ မင်းအောင်စွာ၊ သူရာသုံးချိန်တန်
ပေါ့လေး၊ မင်းအောင်စွာ သူရာ သုံးချိန်တန်ပေါ့လေ၊ မင်းအောင်စွာငယ် သူရဲ
တကိုယ်ထဲ၊ လွမ်းလဲထင်လဲ၊ လွမ်းလဲမျှော်ကာ ရောက်တည့်လာ၊ လွမ်းသူအူချာ
ပြတ်ချည့်လေ၊ ဝေဝေဆူဆူ ယဉ်အမူ ယူမထွေး။ ။

၁၁။ ငါးစီးရှင်နတ်

ရှင်းနတ်မှာ၊ သိချင်းစာကိုယ်ကိုမပြ။ မြင်းထွက်၍ စိုင်းသောအယိုင်ကို
တီးရမည်ဟု ဆိုသည်။

၁၂။ အောင်ပင်လယ် ဆင်ဖြူရှင်နတ်

အောင်ပင်လယ် ကမ်းငယ်တည့်လေ၊ ပျော်ချင်ဖွယ် မှန်းတည့်လေး။ ။
အောင်ပင်လယ်ကန်ရိုး၊ ရွှေထီးမိုး၊ ဘုန်းမျိုး ဘုန်းပျိုး ဘုန်းမျိုး ထွတ်တင်
ဆင်ဖြူရှင်၊ အောင်ပင်လယ်သာစုလေ၊ အောင်ပင်လယ်သာစု ထူးထွေသာစုလေ၊
ချစ်တဲ့သူလေတည့် ချစ်တဲ့သူ။ ။ (နောက်ဆင်ဖမ်းချင်းပှာ) ။ ။ ဆင်ဖြူဆဒ္ဒန်
ဆင်ဆဒ္ဒန်၊ ဆင်ဆဒ္ဒန် ဆင်ဆဒ္ဒန်မှန်လေ၏၊ မြတ်ဆင်ဖြူလေတည့် မြတ်ဆင်ဖြူ ။
(နောက်ကောက်စိုက်ချင်း) ။ ။ သိုးရုံခမောက်၊ မြပင် မြခက် ကောက်ကယ်နှင့်
လေ၊ ဆင်ပေါက်ကယ်သခင် ဆဒ္ဒန်နာဂရှင်၊ ဘုန်းတော်ရှင် သခင်လွမ်းချိန်တန်
ချည်ပေါ့လေ' ။ ။

၁၃။ တောင်မကြီးနတ်

သင်းသင်းလေကြ မွေးမွေးလွန်း၊ လန်းလန်းဝေးသာမွေးမွေး ဖုန်းမွေး၊
 နတ်တူကြည်ဖြူ ဝန်းလျား ။ ။ သင်းသင်းကြကြ၊ မွေးမွေးကြိုင်ကြဲရေး၊
 လေးလေးသာသာ ပြောင်တည့်ပြောင်မှုရာ၊ ညိုပြာပြာ လေညှင်း လေပြေလာ၊
 ရှေ့ရှေ့ မြို့ပင်မြို့ခရူ၊ ရှေ့ရှေ့ငယ်သာလေခြင်း၊ မြို့ပင် မြို့ကြီးတွင်း၊ တောင်မင်း
 ရွယ်ပျို၊ ပန်းဘဲနောက်ကယ်မှာ၊ ညီတဲသ ညီအစ်ကိုလေတည့် - ညီ-ညီတဲသ
 ညီအစ်ကို၊ ကြည်ညိုငယ် စုံမက်၊ လက်ပင် လက်ခြောက်ဖက် ကယ်နှင့်လေး၊
 တောင်ပင်း ရှေ့သာ ဝင်ချည့်လေ။ ။ ရှေ့သာဝင်လို့ ပူဆွေးတည့်၊ ပူဆွေး
 လေလေ ဝေးလေလေ ပူဆွေးလေကပင်၊ ဝေးလေစွတည့်လေ၊ အူဆန် အူသွေး
 အူကလေးငယ်မှာ၊ ပူဆွေးပြတ်ချည့်လေ၊ ပူဆွေးပြတ်ချည့်လေ၊ ပူဆွေးပြတ်ချည့်၊
 ချစ်တဲသူလေတည့် ချစ်တဲသူ။ ။

နောက်ဆုံးချင်း။ ။ ကြူကြူသင်းသင်း-ညှင်းညှင်းလှိုင်လှိုင်၊ ကြိုင်ကြိုင်တည့်
 ရှန်းရှန်းလန်း၊ နန်းတော်တောနန်းမြိုင်ရိပ်ဝေ။ ။

၁၄။ မြောက်မင်းရှင်ဖြူ

၎င်းနတ်မှာ တီးချင်းစာကိုယ် အထူးမပြု၊ ဒလှလှော်ချင်းမှ ပုံတောင်
 တီးရသည်၊ ဝေးကဟန်မှာ ရှမ်းချင်းတီးရသည်ဟူ၍ ဆိုသည်။ ။

၁၅။ ရှင်တော်နတ်

၎င်းမှာ အယိုင်ကို ပတ်ကတီး၊ ကြေးနဲ့ကမှာ။ ။ မောင်ရှင်သစ်ကယ်
 လာ သာစွလေး၊ မောင်ရှင်သစ်ကယ်လာ သာစွလေ။ (အပြန်ပြန်တီး)

၁၆။ ညောင်ချင်းနတ်

၎င်းမှာလည်း အယိုင်ကိုတီး၊ ကြေးနဲ့ကမှာ။ ။ ခြေတိုလက်တို ညောင်
 ချင်းအို၊ တိုလျှင် နှမည်မုချသား။ (အပြန်ပြန်တီး)

၁၇။ တပင်ရွှေထီးနတ်

ရွှေပြည်တောင်ပြည်၊ မိုင်းမိုဝေစည်၊ နန်းနန်းနှင့်တည်၊ ဝင်းဝင်းရောင်
ခြည်၊ ဗေဒျာလယ်၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း၊ လင်းလင်းကြည်ကြည်၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း
ကြည်ဖြာမို့၊ စံခန်းရောင်ဝေ ရွှေငွေမြေဖျားကိုးကွယ်ရာ။ ။

၁၈။ မင်းရဲအောင်တင်နတ်

လာချည်ပြီလေ၊ ဝေဝေဖြိုးစွ ထွတ်ခေါင်ချာလေ၊ ဝေဝေဖြိုးစည်စည်။ ။
ယိမ်းနွဲ့ မင်းရဲအောင်တင် လာချည့်လေး၊ ရွှေစောင်းသာသာ၊ ပျောင်းကာ
ဆောင်ကာသာကျူးလို့၊ ပိုက်ပျောင်းချည့်လေး၊ သာသာ ပျော်ကြောင်း၊
ရွှေစောင်းပိုက်ကာ ပျော်ချည့်လေး။ ။ ။

၁၉။ ရွှေစစ်သည်နတ်

ပန်းမျိုးစုံလှိုင်၊ မွှေးမွှေး၊ သင်းသင်း ဝေးဝေး၊ ကြေငြာလှုံ့ပြေး - နီးဝေး
ဘယ်ညာ၊ သံသာချမ်းဝေး၊ ကြေညာသာဝေးချမ်းဝေး။ (၃-ကြိမ်)

ရန်မီးငြိမ်းရှင်း၊ သောင်းခန်းကျွန်းတွင်း၊ လင်းလင်းမှောင်ကြေ အရောင်
ဝေ၊ နေမိုးသို့ဘုန်း၊ ရွှေပြည်လုံး အရည်ကျိုး၊ ယဉ်ဆုံးဖွယ်ရာ နှုန်းဖွယ်ကွာ၊
ဖြူပြာမူရာ ငယ်စွာကွေးလေး၊ ငယ်သွေးပြင်လျာ ပြစ်မဲ့ဝေး၊ နတ်တို့တည့်
နတ်သွင်လို့။ ။

၎င်းနောက်။ ။ ညိုညိုစိမ်းလန်း ဆန်းဆန်းသွယ်သွယ်၊ ငယ်ငယ်တည့်
သေးသေး သေးရှင်း၊ သင်းတဲ သင်းသင်းဝေ။ ။ ရွှေခွန်းသာထေ၊ ပျံစင်ပျံမွှေး၊
ထက်ဆင့်ငယ်ကြေး၊ မြရွက်စိမ်းညို၊ လေညှင်းငယ်ချို၊ ဘုန်းဘုန်းမိုမိုငယ်လေ၊
ပြာရွှေ ညာကြေ သာကြေ၊ ရန်မီးသင်ကာ မြတ်ခွင့်ရေး၊ မြတ်မဉ္ဇူလေတည့်
မြတ်မဉ္ဇူ။ ။ တိမ်ခြေငယ်ရေး၊ ကိုးနယ်လုံးကကြေး၊ လွမ်းအောင် မိုင်းမှောင်
ရွှေလှိုင်းသာခေါင် ရပ်ကလေး။ ။ သင်းသင်းဝေဝေ၊ တပေါင်းထူးထူး၊ ထပ်ကာ
ဆင်လေတည့် ထပ်ကာဆင်၊ ဆန်း အဆန်း ကြိုင်ကြိုင်လန်း လန်းလန်းရှင်။ ။

အထူးမှတ်ရန်။ ။ ၎င်းနတ်ကို မဟေသရကျမ်းများက မြင်းဖြူရှင်နတ်ဟု ဆိုသည်။

၂၀။ မယ်တော်ရွှေဝကားနတ်

၎င်းနတ်မှာ တီးချင်းစာကိုယ်ကိုမပြု၊ တလိုင်းသံကို တီးရမည်ဟူ၍သာ ဆိုသည်။ ။

၂၁။ မောင်ပိုးတူနတ်

တက်ခဲ့ပ တက်ခဲ့ပ တက်ပါလေ တက်ခဲ့၊ ရွှေတူ နားတောင်းဖြူ၊ ရွှေ တူဝန်နှင့် တက်ခဲ့လေ၊ ရွှေဘူဝန်နှင့်တက်ခဲ့လေ၊ ချစ်ဘဲသူလေတည့် ချစ်တဲ့သူ။ ။
နောက်အပိုဒ်မှာ။ ။ အသူ့ဝန်ဘင်၊ မိုးကျပ်ပြင်ကို နှင်လိမ့်မယ်၊ မိုးကျပ်ပြင်ကို နှင်လိမ့်မယ်၊ ဝန်တင်လည်းဆုံး နှားလည်းဆုံး၊ အသူ့ဝန်တင် မိုးကျပ်ပြင်ကို နှင်လိမ့်မယ်၊ မိုးကျပ်ပြင်ကို နှင်လိမ့်လော၊ ချစ်တဲ့သူလေတည့် ချစ်တဲ့သူ။ ။
အထူးမှတ်ရန်။ ။၎င်းနတ်ကို ကုန်သည်များ ရိုသေပသ တင်မြှောက်ကြသည်။

၂၂။ ယွန်းဘုရင်နတ်

အာကာညိုညို ပြာပြာမိုင်း မိုးရွာလာ၊ ညိုညိုပြာပြာ ခြိမ်ခြိမ့်သဲသဲ၊ နွဲ့နွဲ့ ဆော်ကာ။ ။ (နောက် ယွန်းထုပ်မြှောက်ချင်း)။ ။ ရွှေမြေလနန်းအောင် ချာ၊ ပျော်ဖွယ်သာများလှလေ။ ။ (နောက် ဆေးတံထိုးချင်းမှာ)။ ။ ဆေးတံနှင့်ယွန်းမင်း ယွန်းမင်း ရှင်ယွန်းမင်း၊ ယွန်းမင်း ဘယ့်နှယ်တက်လိမ့်မယ်၊ ယွန်းမင်းဘယ့်နှယ်တက်လိမ့်မယ်လေ။ ။

၂၃။ မောင်မင်းဖြူနတ်

မောင်မင်းဖြူ မောင်မင်းဖြူအင်းနား၊ မောင်မင်းဖြူ၊ မောင်မင်းဖြူ လူက လေး၊ ဖျေသခင်ခက်ကယ်ကို နားကချွတ်လို့ပေး၊ မောင်မင်းဖြူငယ်လေ၊ လေး ကွန်းစကြာလည်ချည့်လေး၊ ။ ။

၂၄။ မန္တလေးဘိုးတော်နတ်

ဘုန်းတန်းထွန်းတေဇာ ဖြာအဖြာရောင်လင်းပါလို့၊ မင်းမင်းထိပ်ခေါင် ပေ။ ။ (အပြန်ပြန်) နောက် တျာယိုင်ကိုထိုး။ ။

တီးချင်းမှာ။ ။ အရှေ့မှာတူရှု ဘိုးတော်ဂူ၊ ပျဉ်းဖြူပွင့်သည် လှိုင်စုလေ၊
 ပျဉ်းဖြူပန်းကြယ်၊ ဂူတည့်သာ ဂူတော်ဝယ်၊ ဓါးလှယ် ဓါးလှယ် ဓါးလှယ်
 ရောင်ချက်၊ ဓါးပင် ဓါးရိုး နက်ကယ်နှင့်လေး၊ ပျဉ်းခက်ကိုချိုင် လှိုင်စုလေ။
 ပျဉ်းခက်သာမကျ၊ ဓါးလှယ်ပါ လဲကျပါလို့လေး၊ မွေးဖလက်မိုင်၊ ပျဉ်းပင်ထက်
 • ကယ်မှာ ပျဉ်းခက်ကယ် လှိုင်စုလေ။ ။

၂၅။ ရွှေပျဉ်းနောင်တော်နတ်

ပြည်ပြည်မင်းတို့ ခွန်သွင်းကာ၊ ဒေဝါမိုးက ဖြိုးအောင်ရွာ ကြေညာငြိမ်း
 လှလေး။ ။

အသင်းအသင်း လှိုင်ပါခြင်းမှာ၊ တောင်ပြုန်းရွာ သာလှလေ၊ တောင်
 ပြုန်းမြေပြင် ကျပ်မြေပြင်၊ နှမ်း လူး ပြောင်းကြဲ၊ ပေါက်လဲပွင့်ခါ၊ လူးပြောင်းရွာ
 သာစုလေး။ ။ ရွာတောင်ပြုန်း ရှေ့ငယ်တွင် သပြေပင်၊ သပြေပင်၊ ညွှန်ရှင်ခက်
 သေး ဖြာချည့်လေး။ ။

ယုန်ပေါင် ယုန်ပေါင် မင်းလက်ဆောင်၊ ယုန်ပေါင် ယုန်ပေါင်တကိုက်
 သေပင် သေတကျိုက် ကယ်နှင့်လေ၊ အလိုက်ကယ် မင်းညီနောင် ပျော်ချည့်လေ၊
 အလိုက်ကယ်မင်းညီနောင် ပျော်ချည့်လေး။ ။

၂၆။ ရွှေပျဉ်းညီတော်နတ်

လူပျို မောင်ထွေး × လူမောင်ထွေး၊ လာသာပင် သာစုလေး ×
 မောင်မင်းထွေးငယ် မလာ မလာ၊ လေးငါးခြောက်ရက်ကြာ၊ အိပ်ရာသင်ဖြူး
 မွှေးမွှေး သင်းသင်း၊ တမိုင်းမိုင်း၊ ကျွန်မောင်ထွေး သူတထူးနှင့် ပျော်မြူးချည့်
 လေး(၄)။ ။ သုံးချက်တီးကျော် အချိန်အချိန်သော်၊ မောင်မင်းထွေး ကြွလာဆီ
 ကိုယ်တော်ချည့်လေး × မောင်မင်းထွေး လာချေပြီ၊ သက္ကသတ်ကယ် ခြေနှင်းနီ ×
 ညနေဝင် ရိတရော၊ တို့မှာ - လုံမလေးငယ်ကို ခေါင်းမြီးခြုံလို့ပြော × ရိတရော
 ငယ်ကို လေးကျွန်းစကြာ ဝင်ချည့်လေ × လူပျိုမောင်ထွေး လေးကျွန်းစကြာ
 လည်ချည့်လေး။ ။ ×။

(ဤကား ချေးဟောင်းတီးချင်းများပေတည်း။)

ထို့နောက် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ခုနှစ်ဆယ်လောက်က နောက်ဆရာ ၂ ယောက်
 စီကုံးကြသော တောင်ပြုန်းနတ်ချင်းတို့မှာ တဖက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ ။

စိစိတဲ့ ရီရီ ရွှေပြုံးဆို ပဲ့တော်ကြီး နိုးပြန်ခဲ့ပြီ x ပျိုလေးတို့နှင်းဆီ၊
မင်းညီနောင်လှေကလေးနဲ့၊ ဆီးကြိုလွဲလေး၊ x ၂၄

တက်ပြင်တဲ့ရွက်ပြင်၊ ရွှေပြုံးဆိုရွာအနောက်ကဲ့ ချောင်းပေါက်ကိုဝင် x
မိုးသက်ကယ် လေဆင်၊ ပြန်ခင်မယ်ထင်ဘူး၊ ပျိုတို့မောင် နှစ်ကိုယ်ထူး - လောင်း
ညိုကလေး၊ x ၂၅ ။

ဘယ်စိစိ ညာစိစိ ရွှေပြုံးဘက်ကိုချီ x ညနေရီ ဆိတ်စိကျန်မ၊ တိတ်
တိတ်ခလေး ဖူးချင်လှလို့၊ မဖူးရပါလို့ ရွှေပြုံးဖက်ကငို x နေညိုညို ရွှေကိုယ်
ညိုနဲ့ ပျိုတို့မောင် ငယ်ကကျွမ်းကို လွမ်းလှချေရဲ့၊ x ၂၆ ။

ရွှေပြုံး ရွှေပြုံး မြို့ပင် တမြို့လုံးငယ်နှင့်လေ x ရွှေပြုံးစည်တဲ့ရွာ သာ
လွန်းလှလေး x သပြေပင် သပြေပင် ရွှေပြုံးသပြေပင် x သပြေပင် ညွှန်ရှင်ခက်
သေး၊ ဖြာချည့်လေး၊ x ၂၇ ။

သပြေပန်းကိုလှ လက်လှမ်းတဲ့ကိုင်ကာ၊ မင်းညီနောင် ပန်၍သွားလျှင်
နားပြည့်အောင်ပါ x တောင်ပုပ္ပိုးရယ်က မယ်ဘုရားသည်းချာငယ်၊ ယဉ်ပါဘိ
ကြော့ရှင်း၊ ပုဆိုးပန်းနီလွင်နှင့် ဗောင်းကြယ်ပြင် ရွှေရောင်ပုမှာ ထုံးမြိတ်
စ, ကွင်း၊ x ၂၈ ။

တရုပ်ပြည်ဂန္ဓာရ ချိုကြပါစို့၊ ဗိုလ်များဘောင် ပဲ့ရ, ညီနောင် x ခန့်တိုင်း
ရယ်အောင်၊ ကျိုးတော်ဆောင်မှန်ဆုံး၊ နှစ်ချပ်ကယ်အုတ်မြေနှင့် လူ့ ပြေမှာအသေ
ရှုံး၊ ပဲ့ရ, တောင်ပြုံး၊ ။

အုတ် နှစ်ချပ်ကယ်နဲ့ ဓါးသတ်ကတဲ့ ခံရတယ်၊ တို့ညီနောင် နှစ်ကိုယ်
ထဲမှ ဝမ်းနဲလှတယ် x တို့ကိုငယ်လွယ် မွေးမယ်မယ် မြင်လို့၊ ဖ, ကုလား
ငယ်နှင့် ပုပ္ပိုးတောင်ခြေရင်းကို ဆင်းလို့ကြိုလို့၊ x ၂၉ ။

နော်ရထာ ရွှေကြိမ်လုံးနဲ့၊ သုံးချက်ဆင့် ရိုက်ကာခေါ်၊ တို့ညီနောင်
ဖေါင်တော်ဦးမှာ ဒူးတုပ်လျက်ပေါ်၊ ပုံတောင်ငယ်ဆော် မြဲသော်ခိုင်စွာ
နော်ရထာစံပျော်တဲ့၊ ရွှေဖေါင်တော်- မစုန်ရအောင် ဆဲ့စို့ ညီလှ။

အပြစ်တော် ဒဏ်မပေးသင့်ပါဘူး၊ တွေးထောက်ဆ မြော် သင့်တယ်၊
ကျန်နှစ်ယောက်မှာလ - လွန်လောက်အောင် ဘယ်ဂုဏ်ကိုးနိုင်ပါ၊ မျိုးသာကိ
နွယ်၊ x ၂၀ ခန့်လိုက်တိုင်းကိုတဲ့ ပဲ့တိုင်းပ, အောင်ခဲ့တယ်၊ ဘယ်ဝယ်ပ, ရှုမစိုး၊
များဗိုလ်ထုလယ် x ဖြတ်ပိုင်းကာ ယူလှယ်လို့၊ ကျန်နှစ်သွယ် မသေသင့်ပါဘူး၊
လောင်းမင်းနေမျိုး x ။

ကျော်စဉ်ကို ပိုင်သနားခဲ့ပေ ဖ၊ ဖွား ရွှေဂုံရှင်၊ နှစ်ပါးညီနောင်တို့
မျှော်တော်ယောင် နှစ်ကောင်ကြွက်မှာ၊ ပေါင်းဖက်မမြင် x သည်ဖြစ်လားကိုလှ
စဉ်းစားလို့ ဖ၊ နန်းရှင်ငယ်၊ ကြင်နာပါဘုရား၊ တောင်ပြုန်း ကျော်စဉ်၌
နယ်တခွင်အကုန်သိမ့်အောင်၊ ဘုန်းမိန့်တော့လား၊ x'။

ရွာပျော်တောင်ပြုန်း အရှေ့ဆီမှာ-တ်ခေါ် နှစ်ခေါ်ခြားပါလို့၊ ဘုရား
လုံးညီ၊ ရွှေတံရွှေစေတီ x ညနေရီ၊ တို့ညီနောင် ဗလီမတ်ချိန် တန်ချည့်လေ x'။

အရှေ့ဖက်တခွင်၊ ကျော်စဉ်တလွှား၊ ယုန်ပင်ကို ချည်ထောင်ပါတယ်၊
အုန်းပင်ရကွင်းငါး x ကြက်သားမတန် ဆူချက်ပြင်းလေဟန် x တောင်သမန်
မူလေ ဖျဉ်းအိုးသစ်၊ အနားသုံးဆစ် ရစ်ပါလို့လေး x သခင်သစ်ကယ်ကျို
ချိုလွန်းလှလေ x သခင်သစ်ကယ်ကျို ချိုလွန်းလှလေး x ၂။

ရွှေပြုန်းက ပန်းခွါညို မွှေးလှတယ်ဆို၊ ပန်စေလို့ လောင်းညို လှေ
ကလေးနဲ့ ကူးပို့လဲ့ လေး၊ ရွှေပြုန်းကလူငယ်လေ - စေ့စောင်းစောင်း၊ ဆိုးချည့်ရဲ့
သက်နှိုငယ် မင်းကြံလို့ပေါင်း၊ ရွှေပြုန်းကိုသွားမယ်လို့ လှံသွား သုံးတောင်
ပြောင်လောက်အောင်သွေး x ကျောက်ပျဉ်ကြီးငယ်နှင့် မှန်ဘီးကိုယူခဲ့ပါ၊ ညိနွဲ့
ငယ်လေး။

ရွှေကံဘူးလား၊ မကြောက်ဘူးလား၊ သောက်ခေါင်ကြူးတဲ့ မင်းညီနောင်၊
ရွှေပြုန်းသူများ မောင်၊ ရှက်တတ်ရင် သောက်ပါရိုးလား၊ ကြောက်တတ်ရင်
သောက်ပါရိုးလား ပုဆိုးစွန်တောင် သက်တံ့ သွေးနဲ့ ဘိုးတော်ကြီးမြေး။ ။

၂၇။ မင်းသား မောင်ရှင်နတ်

မောင်ရှင်သစ်ကယ်လာ သာစုလေ၊ မောင်ရှင် သစ်ကယ်လာ သာစု
လေး။ ။

၂၈။ ထီးဖြူဆောင်းနတ်

အရှေ့မှ မဲမဲ ရှင်ပင်ရှင်ဒန့်ကျဲ့၊ ဝသဲးကိုးရုံ ကျူကိုးရုံ ဝါးပင်ရင်း ဝါးရွက်
ကိုခင်း၊ ကြက်ကင်ငယ် ဘယ်သူတင်ပါ့မယ်။ ။ အမြီးများလျား တောတဲ့ တော
ကြောင်ပါး၊ ကြောင်ပါး ဘယ်သူနှင့်ပါ့မယ်၊ ကြောင်ပါးဘယ်သူနှင့်နှင့်လေ၊
အလည်လွန်စွာ တောတဲ့ တောကြက်ဖငယ်လေ၊ တောတဲ့ တောကြက်ဖ၊ ကြက်တဲ့
ကြက်ဖ၊ နီတည့်၊ နီညိုညိုတည့်လေ၊ ကြက်တဲ့ ကြက်ဖ၊ နီတည့် နီညိုညို။

၂၉။ ထီးဖြူဆောင်းမယ်တော်

၎င်းမှာ ထီးချင်းစာကိုယ်ကိုမပြု၊ တလှိုင်းချက်နှင့် အထက် မယ်တော်
ရွှေစကားနတ်ကဲ့သို့ ထီးရသည်ဟုဆိုသည်။

၃၀။ ပရိမ္မဂ္ဂင်မင်းခေါင်နတ်

မင်းခေါင်သခင် ရွှေလေးကြော့ရှင်၊ တင်တင်သာ တင်သေးသည်၊
ဆွဲသေးသမိုလား။ (အပြန်ပြန်တီး)

၃၁။ မင်းစည်သူနတ်

ပုဂံ ပုဂံ စိုးယူ၊ စကြာရတော်မူ၊ မင်းတွဲမင်းစည်သူ -မင်းစည်သူ ပျော်စံစား
တောင်ညာကျွန်းဖျား၊ လှေများညွတ်တွား၊ ဖေါင်ဖော်ပါးငယ်မူ၊ မြူးကာပုံ
ချည့်လေ။ ။

၃၂။ မင်းကျော်စွာနတ်

မြောင်းတူး မြောင်းတူး မြောင်းတူးရွာ၊ မြောင်းတူးရွာသာမော စိန်ပင်
အရက်တော x ထန်းရေပေါ်တွဲ မြောင်းတူးရွာငယ်မူ၊ ပျော်ချည့်လေး၊ x၊
တစက်နှစ်စက် ပေါင်းပင်ပေါင်းက ထွက်ပါလို့လေး၊ ရွှေအရက်ကယ်ထုံ ရေထုံ
ရေကောင်းလှချည့်လေး၊ x၊ တထုပ် နှစ်ထုပ် ကျောက်ခေါင်းပုဇွန်ထုပ်ကယ်နှင့်
လေး၊ တထုပ်ကယ်ရပြန်လျှင် ညှပ်ကလေးနဲ့ကင်၊ စိန်ပင်စိန်ပင်၊ တကျိုက်
တကျိုက် သင်းပင် သင်းတကိုက် ကယ်နှင့်လေး၊ အလိုက်ကယ် မောင်မင်းကျော်
ပျော်ပျော်ပျော်ချည့်လေ x ၊ ကြက်ကလေးငယ် ဆူပါလွန်း၊ ဝက်တွဲဝက်သား
ပြွမ်း x၊ ဝက်သားပြွမ်းနှင့် အရက်သောက်ချိန်တန်ချည့်လေ x၊ သောက်ပါလို့
လာ ဖျာမူအလူး၊ မင်းကျော်စွာတို့ရွှေကိုယ်ဦး x၊ ထန်းရေဗူးကိုတွဲ နောက်က
လွယ် မင်းကျော်စွာနှင့် တူလို့လဲ။ x။

၎င်းနောက်ကြက်တိုက်ချင်း။ ။အင်းနားနေ ရေကြည် သောက်တဲ့
ဖေါင်းကလေး၊ နံနက်ကို ရေနေ့။ ညရေဓေး၊ မောင်ကျော်စွာမေးသည့်
ဖေါင်းကလေး။ ။(ဤကား ရှေးဟောင်းတီးချင်းပေတည်း။)

နောက် ဆရာပျား ရေးသားသော ပုခန်းပင်းကျော်စွာ နတ်ချင်းမှာ
အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။

ပုခန်း ပုခန်း ဖယ်ကယ်မှာ၊ ဆယ်ပယ် ကိုးပယ်ပြောင်းပါလို့၊ မြောင်းတဲ့
မြောင်းတူးရွာ x ၊ မြောင်းတူးရွာသာမော-ဘိန်းပင် အရက်ပေါ x ၊ အရက်ပေါ
တဲ့ မြောင်းတူးရွာ သာလွန်းလှလေး။ x ။

ကောက်ကလိမ် ကောက်ကလိမ်၊ ကောက်တဲ့ကောက်ကလိမ်၊ ကောက်
ကလိန်၊ ကလိန်လစ်၊ ချင်းတွင်းချင်းတွင်းမြစ်ကယ်နှင့်လေ x ၊ ချင်းတွင်းမြစ်ကယ်
နှင့် မြောင်းတူးရွာ၊ သာလွန်းလှလေး x ၊ ချင်းတွင်း မြစ်ကယ်နှင့် မြောင်းတူးရွာ
သာလွန်းလှလေး။ ။

မြောင်းတူးကိုရွှောက်ပါလို့၊ ပိတောက်ရွှေဂူနို သင်းပြန်ခဲ့ပြီ x ၊ ညနေ
ထိ နွယ်နိုသောင်စွန်း၊ ကိုကြီးကျော် ပလီလွန်း ဘိန်းစိုက်တဲ့ကျွန်း။ ။

မနိုင်တဲ့တနိုင်၊ ကိုကြီးကျော် ငယ်ကချစ် ကွမ်းအစ်တော်ကိုင် မနိုင်လို့
ကျကဲ့၊ ကိုကြီးကျော် ငယ်ကချစ်မို့ ဆိုဖြစ်နိုင်ဘဲ။ ။

သောက်လိုက်လျှင်ဖြူ သည်းအူက သွေး၊ ဦးစွန်းဖုတ် ကယ်နှင့် တရုပ်
ငရွေကြူတို့၊ ပေါင်းယူတဲ့ချေး။ ။

၃၃။ မြောက်ပန်ရှင်ပနတ်

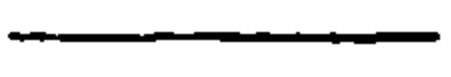
ထူးထွေ မူးခွေခွေ ပန်းပွလဲမှာ၊ ဖြေနိုင်ခဲလွမ်းပွယ်အင်၊ မိုင်းတဲ့မိုင်း
ညိုလွင်၊ ရွာချင်လွန်းလှလေး။ ။

၃၄။ အနောက်မိဖုရားနတ်

ဝါပင်ဝါသီး ကောက်ချည့်လေ၊ ဝါသီးကောက်ရာ မြင်းစိုင်းလာ၊ အသူ
လေမှန်း၊ မင်းကျော်စွာငယ် ပျိုငယ်ကျွမ်း၊ ချစ်တဲ့သူလေတည့် ချစ်တဲ့သူ။ ။
ဗိုင်းငင်ရှင်မ တတ်ပါစ-ရက်ကန်းရှင်မ တတ်ပါစ။ ။ နောက်အယိုင်တီး။ ။

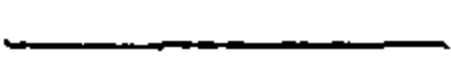
၃၅။ ရှင်ကုန်းနတ်

ကုန်းကုန်းငယ်၊ ကုန်းငယ်၊ ကုန်းငယ် ရှင်မကုန်း။ ။



၃၆။ ရှင်ကုန်နတ်

ကုန်ကုန်ငယ်၊ ကုန်ငယ်၊ ကုန်ကုန်ငယ် ရှင်မကုန်။ ။



၃၇။ ရှင်နမိနတ်

သနားစရာ ချစ်စရာ၊ တကိုယ်လုံး ရှေ့ကိုးဆင်လို့လာ၊ ခြေမှာ လက်မှာ
ရွပါလို့မငြီး၊ ခေါင်းပွဲခြေကျင်းကြီး၊ ရှေ့ပုတီးငယ်တထောင် ပြည့်အောင်ဆင်
ချည့်လေ။ ။ ရှေ့ပုတီးငယ် တထောင်ပြည့်အောင် ဆင်ချည့်လေး။ ။

၃၇-မင်း တီးချင်းများ ပြီး၏။

မေျာင်မင်းဆူသံနှင့် မေျာင်ပိုင် ပတ်ပိုင်

၁။ မေျာင်မင်းဆူသံ

အိုပင် အိုကံ ဆိုးပင်သာ ဆိုးလှလေး၊ လုံးမကလေးရယ်လေး - မောင့်ကို မသနား၊ ပစ်တဲ့ ပစ်ခွါ သွားပါလို့လေ၊ မိုးမင်းဘယ်တော့မှ သောက်ပါ့မနော်၊ ပန်းဘဲ ဘယ်တော့မှ ခေါက်ပါ့မနော်၊ အိုရွှေလိပ်ပြာညို့ ပျံကသွား၊ ဟိုမှာ သည် မှာနား၊ ကြာဆံကို စားပါလို့၊ ရေးပါမှာ သွားပါလို့ မောင်မင်းကြိုက်တော်မူ လေတည့်မှ၊ မောင်မင်းကြိုက်တော်မူ။ ။ (ဤသို့လည်း အစချီကြာသည်။)

တနည်း

ဟေမဝန္တာတောကည့် တောခန်းဝါ၊ လုံးမကလေး မောင့်ကို မသနား ပစ်တဲ့ ပစ်ခွါ သွားပါလို့လေ၊ မိုးမင်း ဘယ်တော့မှ သောက်ပါ့မနော်၊ ပန်းဘဲ ဘယ်တော့မှ ခေါက်ပါ့မနော်၊ ငါ့လက်ကိုမချိုး ငါ့ခြေကို ချိုးပါလို့လေး၊ မိုး မင်း ဘယ်တော့မှ သောက်ပါ့မနော်၊ ပန်းဘဲ ဘယ်တော့မှ ခေါက်ပါ့မနော်။ ။ (ဟူ၍လည်း အချီဆိုသည်။)

တနည်း

အိုပင် အိုကံ၊ ညဉ့်ယံ သာလို့ ကဲတော့ဘယ်၊ မောင့်ခြေငယ်လေး ကျိုး ကျိုး၊ မောင်လက်ကယ်လေးကျိုးကျိုး၊ မိုးမင်းဘယ်တော့ သောက်ပါ့မယ်၊ ပန်းဘဲ ဘယ်တော့ ခေါက်ပါ့မယ်၊ ဘလုပ်ငှက်က စိမိ၊ ရောင်နီလာ ချင်းချင်း၊ မိုးပင်သာ မိုးသောက်လင်းပါလို့လေး၊ ရှင်ရင်းကြွချိန် တန်လေ တန်ချည့်လေ၊ ရှင်ရင်းကြွချိန် တန်လေ တန်ချည့်လေး။ ။

အရှေ့ အရှေ့ ပါးငယ်မှာ ဘုရားငယ်လေးသုံးဆူ တည်တဲ့ တည်တော်မူ၊ တဆူလေ တဆူလေ တဆူပေါင်းလဲ၊ တန်းခိုး တန်းခိုးကဲပါလို့လေ၊ ကိုယ်တော် စား သင်ပုတ်ကယ်တင်တင် - တင်ချည့်လေး၊ စားတဲ့ စားတော် ဦးငယ်မှာ၊ ငလူးငယ်လေ ပါပါစလား၊ အိုငလူးလေ မာလျှင်၊ လားလားမှ မစားချင်၊ ထိပ်ခေါင်တင်ငယ်မှ ကိုယ်တော်စား၊ ကျွန်မ - ကျွန်မ မယ့်ကိုယ်စား၊ ကိုယ် တော်စား သင်ပုတ်ကယ်လေ တင်တဲ့ တင်ချည့်လေ။ ။

၂။ မျောက်မင်းအူသံ

သောက်တဲ့ သောက်ရေအိုးငယ်မှာ၊ မွှေးမျိုးငယ်လေ ပါပါစလား၊ မွှေး
မျိုးငယ်မပါရင်၊ လားလားမှ မသောက်ချင်၊ ထိပ်ခေါင်တင် ကိုယ်တော်စား၊
ကျွန်မ ကျွန်မ မယ့်ကိုယ်စား၊ သင်ပုတ်ကယ်လေ တင် တင် ချည့်လေး၊ သင်
ပုတ်ကယ်လေ တင်တင်တင်ချည့်လေ။ ။

ဝတ်တဲ့ ဝတ်ပုဆိုးငယ်မှာ၊ ပိုးမျိုးငယ်လေ ပါပါစလား၊ ပိုးမျိုးငယ်
လေမပါလျှင် လားလားမှ မဝတ်ချင်၊ ထိပ်ခေါင်တင်ငယ် ကိုယ်တော်စား၊ ကိုယ်
တော်စား၊ သင်ပုတ်ကယ်လေ တင်တဲ့ တင်ချည့်လေ။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းကို မျောက်မင်းအူသံ နံနက်ချင်း ခေါ်သည်။ အောက်ပိုဒ်မှာကား
မျောက်မင်းအူသံ နောက်ပိုဒ် ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို လိုက်သံဟူ၍လည်း
ခေါ်သည်။ ဉာချင်းဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။

ရှင်သေမင်းငယ်တို့၊ ကိုယ်ချင်းတဲ့ မစာ၊ ဗိုလ်ပါလေ ဆင်မြင်းနှင့်၊ စစ်
ခင်းလို့ မတိုက်ရလေပါ၊ ဖယ်မျက်ရေငယ်လေ စီးသွယ်ကျဆင်း၊ ရွှေကညင်း
နှင့် မသင်္ဂြိုဟ်ရာ တောဝကန္တာ x ဖိုကျင်ထိုးလို့ ပြုရိုးပါ၊ သံဆန်ခါနှင့် ပြာ
တော်ကျမအောင် သင်္ဂြိုဟ်ရဘဲ x၊ အယူတော်လဲ့ပါနှင့်၊ သေမြဲငယ်ဓမ္မတာ၊
အလိုကွယ်သည်တရား၊ ရွှေသားနှင့်ရှိလျက်ပါ x၊ မြတ်မဟာငယ်လေ ရွှေ
နန်းရိုး၊ ဗျိုင်းတောင်ရွမ်းလို့၊ လွတ်ကုန်း ခြယ်စီမံ မှူးမတ်ပေါင်းရံ x၊
ရွှေတလားနှင့် မြသားခံ၊ ဖလ်မှန်ခြယ်တဲ့ ကတ္တီအုံးမှာ၊ ရှေးမန္တာတ်ထုံး x၊ ရွှေဘုန်း
ရွှေဘုန်းနေမရှင်၊ ရွှေရင် ရွှေရင်တုန်လှိုက်ပန်း၊ မြိုင်လမ်း နတ်ရွာစံလေတည့်မှ
မြိုင်လမ်းနတ်ရွာစံ။ (ဤသည်ကား တမျိုးတည်း)

၃။ မျောက်မင်းအူသံ

ရှင်သေမင်း၊ လူချင်းရယ်တဲ့ မဟုတ်ပါ၊ ဗိုလ်ပါဆင်မြင်းနှင့် စစ်ခင်းလို့
မတိုက်ရလေပါ၊ အယူတော် မလဲ့ပါနှင့်၊ သေမြဲငယ် ဓမ္မတာ၊ အလိုကွယ် သည်
တရား ရွှေသားနှင့်ရှိလျက်ပါ။ ။ အသောင်းစင်ကြာကလပ်ကယ်နှင့်၊ ပြာသား
ကလေးရယ်တဲ့ သုံးဆောင်ပေါ်၊ မြန်းရှာတော့နော်။ ။

အိုတလားမှာတဲ့၊ ရွှေပြောင်ပြောင်၊ ပျို့မောင်ကြီးငယ် ယဉ်ယဉ်စီးစေ
ဖို့၊ ခုံကြီးရယ်ရွှေမြင်းဘောင်၊ တူမောင်မယ်နှစ်ပါး၊ သံသာတော်များရယ်နှင့်
တရားတော်နာရအောင်။ ။ ရေစက်ကယ်တဲ့ ချချိန်တော်၊ ပျို့မောင်ကြီး
ကုသိုလ်ရအောင်လို့၊ အမျှရယ်ဝေပါ့မနော်။ ။

ပျို့မောင်ကြီးရယ်တဲ့ ရှင်မယ်ဆို၊ တရွာကို တဆရာပြောင်းပါလို့၊ ပျို့
ငယ်ပေါင်းကိုတဲ့ မကုလိက်ရလေ၊ ပြိဏ္ဏောကျမ်းနှင့် ဓာတ်ကျမ်းတွေ၊ မန်ကျည်း
ဖျော်ရည်ဆီဆမင်းငယ်နှင့်၊ ရင်အပူကင်းအောင်လို့၊ လဲ့လဲ့ဝင်းကို မကုလိက်ရ
လေ။ ။

တို့မလေးက စိတ်မကြေ၊ ရွာစားရယ်မောင်မောင်တို့ရယ်၊ ကာလလက်
ခြားပေင့်လက်ဖျားမှာ ပေလှတယ်၊ သေသူမှာ ကွာဝေး၊ ရှင်သူမှာ ဆွေးအောင်
လို့၊ ဆရာကလေးမောင်တို့ရယ်။ ။

တလားမှာတဲ့ ဝေယျာဉ်ပျံ စိန်ကိုးရစ်ခံ၊ ပုံတောင်းရယ် ဖြူမိတာန်နှင့်
နုရားပျံရွှေတလားမှာ၊ ပျံသွားမည့်ဟန်။ ။

တလားမှာတဲ့နာရဏီ၊ စိန်ကိုးရစ်စီ၊ ယပ်မား ဖြူနီနီနှင့်၊ ဆွဲဒါလီ စိန်
တကိုးငယ်၊ သွားအုန်းတော့နော်။ ။

မောင်သေရင် မြေမဖို့ပါနှင့်၊ မီးရှို့လို့သင်္ဂြိုဟ်ပါ ထုံးစံရှိရာ၊ ပြာပုံမှာ
လိပ်ပြာတော် ကိုယ်စား၊ ဘုရားစေတီတယ်လို့ ကိုးကွယ်တော့လား။ ။

အို ဘယ်ဘုရားမှာတဲ့ ဆွမ်းတော်တင်၊ ဘယ်ပလ္လင်မှာ၊ ညောင်ရေ
လောင်းပါလို့၊ ပျို့တို့မောင် ငယ်ကပေါင်းကို၊ အောင်းမေ့လှတယ်။ ။

အို တဝဲကလေးရယ်တဲ့ တလယ်သယ်၊ ရေပေါ်မှာပျံတဲ့ငှက်လို့၊ နား
ခက်လှတယ်။ ။

အို တကျူးကလေးရယ်တဲ့ တကြော်ကြော်၊ မယ်ခေါင်းပေါ်မှာလှ
တစ်တီတူးရယ်၊ ဖြစ်ပြီဘူးလို့ သူ ကရော်။ ။

ပျို့မောင်ကြီးကွယ် မင့်အလောင်းကိုလှ၊ မကောင်းဘူးရယ်လို့ ဆိုကြ
တယ်၊ ရွှေနှံသာနှစ်ပင်ကြားမှာ၊ ထားခဲ့တော့မယ်။ ။

အို ဘယ်နှယ်ပစ်ရပါ့ ငယ်ချစ်ကယ်၊ ချေ၊ သမင်၊ ပြောင်၊ ဆင်၊ ကျားငယ်၊
စားကုန်လိမ့်မယ်။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤကား ဆိုင်းဆရာများတီးမှုတ်ကြသော မျောက်မင်းအူသံချင်းတည်း၊
မှတ်သားလိုသူများအတွက် ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက်သည်။

ခုနစ်သံချီတွင် ဆိုင်းပျားတီးမှုတ်ကြသော

ကျော-ယိုင်

(၁) ရွှေနန်းကြော့စံငယ်မှာ မတ်ရံကျန်ရင်း၊ တောင်ဇမ္ဗူ နောင်စိုးမဲ့
မင်း၊ တောင်ဒဝယ်ဆောင်တွင်း၊ သတင်းတုံကြေညာ၊ ရေးတော်ပိုင် စာချွန်ပါကို
လေ-^၂၊ ညဏ်တန်ဆောင် ထွန်းဒေမည့်၊ မော်ကွန်းကြီး သုခမိန်၊ ဖက်ပြိုင်သူ
ကွာဝေးလှလေး။

(၂) ရွှေကျီးညိုငယ်လေး၊ ဖောင်ကိုသပံ့သွား၊ မြင်ပါလိုက်ကဲ့လား၊
ကျန်တော်မ ငါးကိုလ ချီသွားပြန်သလ၊ လားလားမှ စိတ်မကျေ၊ ပျံ့ရှာ
လေအုန်းတော့ ရွှေကျီးညိုငယ်၊ အတောင်ညောင်းခါမှလေး။ ။

(၃) ရွှေကြိုးကြာငယ်လေ၊ အာကာကိုပျံသွား၊ ကြင်ဖေငါနှင့်ကဲ့ရော
သလား၊ အာကာကိုပျံသွား သနားစရာ၊ ကော်ခင်းကော်ခင်း ဖေမပါ၊
ဝဲကာသာ ပျံကာသ မြူးလို့၊ ပျို့ခေါင်းပေမုာလေ၊ အတောင်ညောင်းရှာ
လိမ့်လေး။

(၄) ကြက်တူရွေး ကြက်တူရွေး၊ မည်မီးတုတ်ကယ် ငယ်ငယ်ကမ္မေး၊
ကြက်တူရွေး အာခေါင်နီ၊ ကွမ်းကလပ်ကို ချီ၊ မချီပါနဲ့ ကိုကြက်တော၊ ကျန်
တော်မ ဆံထုံးပေမုာ၊ ကက်ကက်ကယ် မြည်ပါလို့ပြော၊ ရွှေကျေးကုလား၊
မောင်က လူလိုလေမှတုံ၊ ^၂ ။

(၅) မဆီမဆိုင်၊ ပန်းလှိုင်မြစ်ကြီး ဗူးပင် ခရမ်း ငင်လို့သီး၊ အရင်လင်
ကြီးမြင်းစီးကောင်းတယ်၊ အောင်တပ်ကိုထဲ့လိုက်မယ်၊ အလယ်လင် - ချစ်ခင်လေ
သနား၊ ကျောင်းမှာလေ ရှင်ပြုလို့ထား၊ နောက်ဆုံး လင်ကလေး၊ ဆေးပေး
မီးယူ အိုးအောင်ပေါင်းမယ့်လူ၊ ဘော်တွင်း ငွေယူ သွားနေကျလူ၊ ဖေါင်းဝတ်ဖြူ
ငွေလေးနဲ့၊ ဆီးကြိုလှဲလေး။ ။

(၆) ထိပ်ခေါင်တင် - ထိပ်ခေါင်တင်၊ ပိုသာလေးနှင့် ဘေးလွယ်ကာ
တင်၊ ထိပ်ခေါင်တင် တင်ငယ်လေ၊ သခင်တပိုင်း၊ ကျွန်တော်မ ကျွန်မလင်တပိုင်း၊
အိုးလူတိုင်းကြိုက်တယ်ကို၊ လုံမကလေး လူတိုင်းကြိုက်တယ်ကို။

(၇) ဒီပါရုံ ဒီပါရုံ၊ စကိုင်းဒီပါရုံ၊ ဒီပါရုံငယ်လေ ထီးတော်ဖျား၊ ရော
ငှက်ကြီး နှံပြုစုတ်ကယ် ဝင်လို့နား၊ လေးသမားနှင့် မြားသမား၊ မြင်ပြန်လျှင်
တုံ မြင်ပြန်ရင်၊ အုတ်ကြိုအုတ်ကြား၊ အုပ်ချုပ်ကြား၊ ဝင်လေဝင်လေ၊ ဝင်လေ

တည့်မဆိုင်း၊ ဒီပါရုံကိုလေလေ၊ ဒိုရွှေကိုင်းဒီပါရုံ၊ စကိုင်း စကိုင်း စကိုင်းဒီပါ
ရုံကိုလေလေ။

(၈) အောက်ကယ်က အောက်က တကြော်ကြော်၊ တောက်ရိုက်လို့
ခေါ်၊ လေးခင်မောင်နှင့် မပျက်လား၊ ဟိုနှယ် သည်နှယ် မပျက်လား၊ လုံ လုံမ
ကလေးတို့ ချစ်တဲ့မောင်၊ ရေငုံခိုက်ကယ်နှင့်၊ ကွမ်းပုံခိုက်ကယ်နှင့်၊ လုံမကလေး
ကြိုက်တယ်ကို၊ '။

(၉) မညိမ်းဇံရယ်လေ ဟေဟေလား၊ မညိမ်းဇံရယ်လေတဲ့မှ ဟေဟေ
လားလား၊ မညိမ်းဇံ တဖက် - ပန်းတလက်ကယ်နှင့် ရှေ့စာ၊ လေတဲ့သာ
လေပြေသာ၊ မညိမ်းဇံရယ်လေ ဟေဟေလား၊ မညိမ်းဇံတဲ့ ဟေဟေလား။

(၁၀) ကိုကြီးရောက်ကယ် - ကိုကြီးရောက်ကယ်၊ အကွယ် သမီးချောလှ
တယ်၊ လူတိုင်းပြောကြတယ်၊ တောင်သမန်မှာ ဖျဉ်းအိုးကဲ့၊ လင်လင်လေ လင်
ချင်းလဲ၊ လင်ချင်းတူမှ - ယူပါ့မယ်၊ နင့်လင်ရှုနာသယ်၊ ရှုနာသယ်မှ ဟုတ်ပါတဲ
နင့်လင် မုတ္တစဲ့၊ ဟေဟေ လားလား။

(၁၁) ရွှေနန်းတော်သူပျိုဖြူပြာထွား၊ အိုချောလေနိုင်မျှလား၊ ရွှေတော်
ရွှေတော် များငယ်နှင့်၊ စကားရှင်မြူး အဆန်းထူး၊ ပန်းဥယျာဉ်တော် ငယ် '။
စမယ်ဆီရော နှင်းဆီရော၊ မှူးပေါင်းကြိုင်လို့ လှိုင်တယ် ကိုလေ၊ သုတ်
သွင်း ဆော်လေပြေ၊ ဟီးလေဟို ယိုမြှနန်း၊ နန်းသူစီးတဲ့ဒန်း၊ တတုန် ထွန်လိုက်
လို့၊ တထွန်တထွန်မဟေ၊ တထွေပေါက် ကျောက်စိတ်လေ၊ မြေမရှိရ၊ နှမတလဲ
မောင်တလဲ ကြီးကိုကြီးကို ဆွဲပါလို့ လွဲကာယူ '။ ဘယ်သူ ဘယ်စီးပါတဲ့၊ ဟိခသ
ဟိုယိုလား ယိုဟီးလေး ယိုလာ ယို လေလေ။

ဇမ္ဗူရွှေလျော်ကုံးနှင့်လေး၊ အတူစံပျော် တုန်းပလေး၊ မြနန်းထောင်
တည်သာ ကြည်ပျံ့မှူး တောင်တော် မန္တလေး၊ တရေးရေးငယ်နှင့် ဝပ်တွေး
ရယ်ညွတ်ပျောင်း၊ ခဝပ်ညောင်းလို့ ဘုန်းကောင်း ဝေဆာဆာ လေတည့်မှ၊
ထီးဆောင်းမင်းတရာ၊ သာယာယဉ်မျိုးကျူး သာယာယဉ်မျိုးကျူး၊ အထူးထူး
ငယ်နှင့်၊ ဘုန်းမှူးငယ်ဆင်လာ၊ စကြာတည့်ဆက်လာ၊ ထံတော်ပါးမှာလှ၊ သွား
၍သာကြည်၊ ပူးရောက်ကြသကိုလေ၊ ဝပြောငယ်စည်သလေ၊ ဘယ်သိမှီပါ့၊ စိန်
တသိငယ်လေ၊ မိုးလယ်လောက်ကြီး။

ပတ်ယိုင်

ရွှေဘုန်းတော်ထွန်းပါလို့၊ နေဝန်းတည့်ပေါ်၊ နိုင်ငံတော် ပြည်ရေးက
သာလှသလေး။ ။ ရွှေဘုန်းတော်ရောင် နေလို့တောက်ပါလို့၊ ရွှေစက်အောက်
မူာတဲ့ ကျွန်တတွေ၊ မိုးသံ လေသံနှင့် နတ်ရေကန်သာမောလို့၊ ဝပြောပါပေ၊
မင်းပေါင်းခ,ပါတဲ့ ပြည်တော်ရွှေ၊ မြရေကြည်ကြာအင်းလို့ မွှေးပါတ်ခြင်း။

တောင်ထိပ် ပေါ်မှာ နွယ်ချိုနှောပါလို့၊ ဥဩတုန်တဲ့ လ - ရာသီ၊
တပေါင်းရယ်တဲ့ ပွဲတော်မှီ၊ သရဖီနှင့် ကံ့ကော်ပန်း၊ မွှေးစွယ်တော် ယဉ်မဆုံး
တယ် သုံးတော်ရပန်း။ ။ ဘုန်းတော်ကြောင့် ပေါပါလို့ ချောရာကိုယူ၊ ပျို
ဖြူသာဝင်း ငြင်းသာမှငြင်း။ ။

ရွှေကျီးညိုပြာ ဝဲတဲ့လို့လာ၊ ပျို မောင်တော်လာမယ့်ရေး၊ ဆီးကြိုပလေး။ ။
ပျိုလေး ကြိုလှဲလို့ မှာခဲ့သလေ၊ ကြိုလှဲပ ရောင်ကြီးပေ၊ လမ်းအိုလို့လေး။ ။
ဂန္ဓမာ တောင်နန်း၊ နတ်ပန်း ရွှေမဉ္ဇူ၊ သင်းပျံ့ပျံ့ကြူ၊ လေယူရာ ကြိုင်သင်း
မွှေးပါတ်ခြင်း။ ။

မကြိုလာ လူပျိုမောင်ထွေး စက်ပါရော့လေး၊ ရွှေလမင်းတဲ့၊ စောင်း
ထောင်ထောင်၊ ပျိုတို့မောင် လာဝံ့ရိုးလား၊ ကျရွှေမိုးမွှောင်။ ။ သလောက်
တဲ့ ကျမိုးမွှောင်ကို၊ မရွှောင်ပါနဲ့ မောင်ရွဲလေး၊ ပျိုတို့မောင် ပြန်လှထဲမယ်၊
မင်းလာခဲ့လေး။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းပတ်ယိုင်သည် ဇာတ် ရုပ်သေးများတွင် ပွဲမထွက်မီ ခုနစ်သံချီတွင်
ဆိုင်းဆရာများ တီးမှုတ်ကြသည်။

ယိုးဒယား သီချင်းများ

ကြိုးဘွဲ့သီချင်းခံ ပတ်ပျိုးတို့ကို ပြုပြီး၍ ယခုအခါ (စောင်း) ၌ ပုလဲ ညိုသားသော အသံတွင် သီဆိုရသော ယိုးဒယား အမျိုးမျိုးတို့ကို အောက်၌ ဖော်ပြဦးအံ့။

၁။ ပြင်စည်ပင်းသားရေး-ယိုးဒယားဖိန်းချားကြိုး

ပန်းမြိုင်လယ်၊ သာဖွယ်ဘွေ မျော်လေတိုင်း၊ ပြာခြေဆိုင်း ဝေ့မိုင်း မြူမုန် ခြယ်၊ အိုဘယ်ဝယ် - တောင်စွယ်မော်ရုံကြော၊ လွန်သမောဘွဲ့ တောစုံယံခွာ၊ ရွှေလှိုင်းမုည့် ထုံမုန်ခြေ၊ ရီဝေပြာပြာ လွမ်းဖွယ်စေ x၊ လေပြေဆော် လာ ဟေမန်တွင်း၊ ထုံစီမာလာ ဂန္ဓာသင်းဝှန်၊ ယဉ်ရေကင်းငယ်ရှင်းကြည် သွန် x သီလာဘွေကွန်း ညာမြေစွန် x မြရောင်ဖြာဆင်း ကန်သာမုန်။^၂ မျော် x ဆွေးဖိန်လယ်၊ ရေးခုကြုံ တယ်ညွန်၊ ပင်တိုင် - မြနန်းစံ ဆွေးရန် ငယ်သာ၊ မြင်တော်ဖန်လာကန္တာ x၊ သိတာ မြူပြာမူယာလဲလို့ ခုဝပ်ကြုံတော့ ဘယ်ရွှေကံ၊ အိုလေဆိုယောင် ငိုယောင်ကြိုးငယ်နှင့်သာ ညည်းမိ ခါဖန်ဖန်၊ ကြာ x နန်းမယ်မုန်းရွယ်၊ ပန်းတယ် ပူဗျာဝန်၊ ဖြေညွန်ခွေ ယိမ်းပျောင်း၊ သောင်းမြေပြန်ရုံဝေယန်သိင်္ဂါရွှေတုံ x၊ တောင်ယံနယ်ကြော၊ မြိုင်လယ်စုံ - ခိုင် ရွှေညာကြော၊ မာလာမုံ၊ (ညှင်းလေသွေးငယ်သင်းချိုဇေးဖွယ်၊ ဆင်းရွှေသွေး ငယ်၊ မွေးကြိုင်ထုံ၊ သင်းပျံ့ကြူခိုင်ပန်းရွှေမဉ္ဇူ၊ နွဲ့မူယာ-ဂန္ဓာလွန်သာပုံ၊ ဟေ ဝန်မြိုင်သိတာ ဆီးကာမြောင်ကေ့၊ ယင်ဘောင် လယ်ဝယ် - ခြယ်ရုံလွမ်းဖိန် လာကြုံ၊^၂ x) ဘုံရွှေနန်းလယ် သည်ဝယ်ကွာနယ် ဆွေးရန်ကြုံမိုင်းတေးပြန်၊ ပူဝန် ပန်းဖွယ်၊ သည်မယ်၊ ညှိုးတယ်ဝင်္ဂီဖန် ဆိုယောင်မှားကံ၊ ဝေး-ဘူ ရုပ်နယ်မြေ၊ စကြာ-စုံရွှေမြန်း (ရိန်ဖြာ၊ ကိန္ဒာပြည်တိုင်းခန်း၊ ကြို့ညိုသည်ဘုံ စံကွန်းနန်း^၂) ဖြန့်မြန်းညီနောင်လေး x စွန် - တောင် - ကိုင် - ရွှေ - လေး၊ ရိပ်ဝယ်ငယ်လေး ခိုကြောင်းရေး၊ ပျော်ယောင်သစ်စက်မွေး၊ ဆွေးဖွယ်ကိုပင် သူကျိပ်မျော်ရွှေ ဆင်ခြင် x၊ (ညီနောင်မူယာသူသာမြင်၊ သည်တွင်ရွှေတွင်လွန်လှိုက်လှိုက်^၂) ပူလောင် ကြည်ကဲ့ (ဆိုယောင်ဆည်လဲ၊ သည်သဲပြတ်အောင်သာ၊ သွယ်ဖြာငွေနှင်း၊ မျက် ရေကျဆင်း၊ ရင်တွင်းဝယ်မှ၊ ရာမင်းငယ်သာ၊ စက်ခါပျော်ဘဲနိုး^၂) x မြင် သော် ညွန်တော် ရွှေလက်ညှိုး x ဝပ်လျှိုးမျောက်မုန် - ကြောက်ရွံ့ကြက်သီး နိုး။ ။

၎င်းအဆက်။ ယိုးဒယားဘာသာဖြင့် ဘုယက်လည်ဆွဲခေါ်သည်

စုံ-ဆယ်-ဖြာ၊ ပန်ထွာ ဦးတင်၊ ဖူးမြင် သက်လွတ်ကြောင်း၊ ထံတော်
ပေါင်း၊ သောင်းလုံးရွှေပိုင်၊ ရာမင်းဦးကိုင်၊ ဘုန်းညွန့်လှိုင်၊ ပြည်ကိန္ဒာ၊ နန်း
မြိုင်သည်မှာ၊ ဗလီသမင်းမူ၊ ပူဗျာဘယ်မငြိမ်း၊ သိမ်းယူငယ်သာ၊ ဖေါ်ကွာ
မယ်သုဘတ္တာ x၊ သည်မှာ-တောင်ညာခိုမှီရာ၊ သီလားမြိုင်သာ၊ ကြို့ညိုနန်း ဖြန့်
မြန်းခုဝယ်၊ (နေနွယ် ရွှေဘုန်း-ပြိုင်နှုန်း လက်ရုံးတေဇာ၊ စကြာတော်ရင်း၊ ဆက်
လှာခွန်သွင်း၊ သက်နှင်းပန်ထွာ၊ ကြောင်းလျားငယ်ကုန်စင် ရှိဦးထား) (ရွှေ
နားဆင်ပါ - တင်ကာပန်လျှောက်ကြား)။ ။

၎င်းအဆက် - ဖိန်းချင်း

ညာနန်းနတ်ကယ်သွင်၊ လေယာဉ်ပျံ တိမ်ယံတောင်စွယ်၊ မိုးလယ်ဝေယန်
ဖျား x မြသား စုံမြိုင်ညို၊ သိန်းဆိုရှင်တင် ယူဆောင်သာ မျှော်ကာမြင်မိမှား၊
တ-ဆိုငိုသံသားငယ်ကိုသာ၊ ကြားရခါဖန်ဖန် - အိုကံရွှေဖူးစာငယ်နွယ်၊ ကြုံတယ်
ဘယ်ရှေး ဝဋ်တုံ့လှယ်၊ ခုသည်ဝယ်၊ ဆည်ဖွယ်ကြံရှယ် ပူနယ် ပိုအင် သက်ပင်
ကြေလုသဲ၊ မြင်တော်လာဘဲ ငယ်နှင့်သာ ကံကြေပူဗျာပုံ၊ မျှော်ရုံဂုနန်းစံတော်ရာ၊
မျှော်ကာမြင်သေး ဆိုယောင်သား ငယ်အောင်ကို၊ ဆည်နိုင်အောင်ကို၊ လွမ်းဝှန်
ထပ်ပိုဆွေးညွတ်ပြို x (မြရေညိုပင်လယ်သီဟိုဠ်-လေ နန်းဝေယန် ဗိမာန်တောင်
စွယ်ခို၊ အာကာယံဘုံလယ်ဝေမို၊ ငွေနှင်းစိုစို - ကြည်ကံရန်ဖိုကို)။ ။ [အိုဘုန်း
မြင်တော်မူလှူအုန်း၊ ကြော့ကြော့ဆိုးငယ် ရွှေကေရှင်၊ သော်ဘာ-လနန်းငွေတိမ်
စင်၊ ကြေးမုံပြင် သွင်မြသား၊ x၊ တယောင်-ဘုန်းမောင်ရွှေကိုယ်သာ၊ ဟေဝန်
ဖျား မြိုင်သီလာ၊ တောင်ယံတောနယ်၊ သာမောဖွယ်စေ-ယဉ်ရေသွယ်သွယ်ဖြာ၊
သီတာ-ဖီလာ ဆီးကာသန်း၊ ရွှေကိုယ်-သည်ဝယ် ပူနယ်ပန်းအောင် မယ့်မောင်
ဗျာဝန်ပိုမို ဆိုငိုမြိုင်ယောင် သည်းခေါင်ကြေလုပန်း။ ။

၂။ မှိုင်ခန်း

အို - ကြာရံနန်းသူမယ်၊ တာရာမူး တိမ်ဦး တိမ်ဦး ရွှေလနွယ်၊ ပန်းပြန့်
ဗွေလယ်၊ ကြိုင်လှိုင်သင်းသင်းမွှေး - တလဲ ဆည်လဲ ပြေနိုင်ဖွယ်။ ။ သာရေး
အိုဘယ်ခါ စုံခန်း-နန်းပြည်ရွာ၊ ရော်ကာရမ်းလို့၊ လှမ်းနိုင်ရွာ၊ တွေးကာ တွေး
ကာသာမှိုင်၊ တံစားဆည်မပိုင်။ ။

၃။ မှိုင်း

မကြံနိုင်၊ မှော်ရုံမှိုင်းတော - တောင်စွယ်၊ မောင်မော့ဖွယ်၊ မှိုင်းငေး
ယောင်ဆွေးလေ ပူဗျာကြွယ်၊ ဘုန်းကြော့နတ်ကယ် မှော်ရုံမှိုင်းလယ် - ဘယ်ဝယ်
စံသည့်ခင်း၊ မေးဖွယ် - ဆွေးတယ် - မောင့်ဖြစ်အင်၊ မေးဖွယ် ဆွေးတယ်မောင့်
ဖြစ်အင်၊ x၊ သည်တောဝ ဖာဝာမှော်ရုံခွင်၊ တွေ့နိုး တွေ့နိုး မောင်မထင်၊ မှိုင်းငေး
လေးညိုရင်။ ။ သည်တွင်ကြို့ ပင်ရိပ်ဝေဆာ၊ ညီခင် ရင်ခွင် လက်ပေါ်မှာ-သာ
မွေးစက်သောခါ၊ x၊ သည်တွင်ခါ၊ သူမြင်ရှာ ရှေ့တွင်မှာ၊ လွန်ကြင်နာ၊
သည်လိုသာ၊ ညီအစ်ကိုဆိုတာ၊ ကြင်နာကြင်နာပါဘဲ၊ စိတ်ထဲကဝမ်းနဲ့ သူ့ ကျိတ်
ကြံ၊ ဘုန်းမော်လောင်းတော်ရာမ - လက္ခဏာတွင်ခေါ် ညီတော်ထိပ်ပန်၊ အိုလေ
ဟိုမှာ နန်းကိုယူဆောင် ဗာလီမိုက်ကယ် ကိုက်၍ လွတ်လိုက်ပြန်၊ x၊ ကျမက်
ရေ ထွေထွေရာရာ စီးသန့်သန့်သာ၊ သူကျိတ်ငိုသည့်တာ၊ မြတ်လောင်းတော် - ဖုန်း
မော် ရာမ နိုးပါလို့ စိတ်တော်ဆိုးသည့်ခါ၊ လေးစကြာနှင့် ခွင်းမည့်ကြံ ညီတော်
လျှောက်တောင်းပန်။ ။

၄။ မှိုင်း - တမျိုး

မှုန်မပြ၊ သဲရွှေဘွင်ကျွမ်းမျှ - လွမ်းရန်လေ၊ ဖြေလဲ မောင်မပြေ၊ သဉ္ဇာ
ညောင်ကွန်းမှာ ဆောင်ယွန်းဘွေ x၊ မဟေညာစံ၊ ဘယ်ကံဖန်သည့် ဆိုယောင်
မှား၊ ငိုယောင်မှား၊ ဖူးစာနတ်များ၊ ဖန်အားလေတယ် x အို ဘယ်ဝယ်
ရှေးလေဝင်္ဂတို့လှယ်၊ x၊ သက်လယ် ဖုန်းခင်ကြောင့် ဆွေး၊ ရတက်ကြွယ် ခင်း
ကြံရသေး x ကြင်ရာ ခင်လေး ပုံဝေးကွာ - သံသရာဝဲ မြဲဓမ္မတာ၊ သင်္ခါရေ-ဟော
ပြ-တို့သူငါ၊ x၊ စိတ်သာပြေကြောင်း နွဲ့နှောင်းမှာ၊ ရိပ်ငှဲညောင်စောင်း ကံ
ဟောင်းသာ၊ အကြောင်းကံ ပေါင်းရန်ကဝေး၊ မနောညာဏ် - ဘောကြံဆတေး၊
ကြင်ရာခင်လေးငယ်ကြောင့်၊ ပူဆွေးဗျာပို့၊ မောင့် ရှေ့ရင် စုံတီးပါလို့ငို။ ။

၅။ ယိုးဒယား ဖိန်းချားကလေး

ပန်းဟောဝန်၊ ခုနစ်ခွေ-မျှော်လေယောင်၊ ညိုပြာရီမွှောင်၊ တိမ်တောင်
နီလာသွေး၊ ဆွေးဖွယ်၊ သွယ်သွယ်ထွေလာနှော၊ ရေယဉ်ကြော ငွေသောင်ယံမှာ၊
မောင်နွဲ့လွမ်းလို့ ကျွမ်းကြော့ပြန်၊ ဖြေလဲ ဖြေဘဲ မှော်ရုံမြေ x ထွေထွေကြံလာ
မြလိုက်နန်း၊ စိန်ဆောင် - ရွှေတောင် - ငွေရောင်သန်း၊ စာမရီလမ်း မြိုင်တန်း
သာ x သည်မှာ တိုမှာ - ငွေခွါကြိုင်နံ့ဖြာ၊ သည်မှာကုန်ဆန်း၊ တမ်းဆိုယောင်၊

(၂၃)ရတနာဂုဏ်ရည် (က-၁၃)

(သတ္တမအကြိမ်)

မြောက်တောင် ဘယ်ဆီမှန်း၊ ရွှေသန်းညာမယ်၊ ပျော်ဖွယ်ဟောဝန် - ဂန္ဓာမြိုင်
 တွင်း၊ ကြိုင်သင်းလေဂေါ်ရွှေဖီ၊ စိမ်းကြည်ဖြာသွန်း၊ အိုင်မှန် ဣဏ္ဍာခင်း၊ ယိုဆင်း
 တော့တော့ စီးကျပြန်အိုင်ရေ၊ ကြာထွေငါးမျိုး၊ ဝပ်လျှိုးဝတ်ဆံ၊ စုံမြိုင်ယံမောင်
 နှံ့ခြံမံအုန်း၊ ရွှေပိတုန်း၊ ယူသုံးစားရှာ၊ တမာ ရွှေကြက်တော၊ ဥသြမြည်သံ၊ မြိုင်
 ယံပြည်စိုး၊ ရွှေဖိုးလေခေါင်ငှက်တော်၊ တွန်ခကြာငြာကြေး၊ တွန်ကြာငြာကြေး၊
 ခံ့ နွေးလေးယူလို့ လူလိုဟန်၊ စုံမြိုင်ယံ၊ ဘာသာ ဘာသာ မြူးတယ်၊ ဘာသာ
 ဘာသာ မြူးတယ်။ ။

၆။ ယိုးဒယားဘာသာ - ခမိန်

တော တောင် စွယ် x သာနယ် ထေထေ ထူး x ပန်းစုံငယ် လေ ငိုကင်း
 မာလာဖူး၊ သင်းပျံ့ကြိုင်လှိုင် - ရွှေခိုင်မြိုင်ယံစုံခိုင် မင်းလွင်တိမ်ခိုးမြူး x ကျူးညံ
 စာစာ၊ သာရကာ ဖေါ်ရှာကြေး ဘာသာငယ်လေ တွန်ကြ သူဝကျေး၊ ကြိုင်
 ရေး သွယ်သွယ် လူနွယ် - ပျူငှါလှယ်ဝေ၊ ပျံ့ကူးသိုက်မြုံဗေ၊ ယဉ်ရွှေစံမြန်း၊
 ပင်နန်း ငယ် သာနယ်ဗေ၊ တိမ်ခြေ - တောင်စွယ်တန်း၊ စမ်း သွယ်သွယ် ခေ -
 စီးကျယဉ်ရေ x လေပြေ ဆော်လာသွေး၊ ထုံစီမာလာမေး၊ မြသွေးကြည်စွာ၊
 ရေသီတာ - သွယ်ဖြာဆင်း၊ တောင် တောင်မင်း ခင်းသာယာ x မြောင်ဖီလာ -
 ကန္တာစုံခြေလမ်း၊ အိုဘယ်ဝယ်၊ ဆည်သွယ် ရည်ရွယ်မှန်း၊ စံခန်းကွာနယ် x ၊
 ပူတယ်လေ ဆယ်နက်၊ ပြေမပြေဘဲ သံဝယ်ဖို x ? (ညိုပျိုကာ ဆိုငို မိုင်ယောင်
 လှမ်းနှောင်တောင်ရွှေဆိုင်) ကြံမိုင် - ကြံမိုင် ကြံမိုင်ဆွေးဗျာအင် x ရွှေမင်ငယ်
 ဆေး x ဘယ်နတ်ကယ်လေ-ဖန်လာရေး x ၊ ရွှေ ရွှေဖူးစာငယ်ကံ၊ ဆော်စီမံယွင်း၊
 ရေကင်း၊ နေနှင့်ကြာ x နေနှင့်ကြာ ခေယိုင်ကာညှိုး၊ နတ်မိုးဆွေလူနွာ၊ မြင်ဘဲ
 ခုသာ၊ ဝေယန်ညာ လေးသွ ဘုန်းမိမိ ရွှေကိုယ်တော်၊ ရေးသီရင်း၊ မြော်တင်း
 ဖန်ဆင်း၊ မောင်မယ် - ပုဝန်ပြင်း၊ မြူခြေငွေနှင်း လေသွင်းဆော်လို့ ချီ၊ (ရီရီ
 ပြာပြာ ညိုမှောင်တောင်ခိုး ခြယ်လှယ်အံ့၊ လှမ်းပုံသွယ်သွယ် ဖြေတယ်ပြေတော့နိုင်
 တေးမိုင် ဗေဆိုင် ဟောဝန်နန်းမြိုင်) ? ။ ။

၇။ ယိုးဒယား (ကျောက်ကောက်) ငုငစ်

မိုင်းမှန်ပြာညို၊ ရီမှောင်ဝေ၊ မြူတိမ် ခြေသွင်း၊ ငွေနှင်း ဆော်ထေ၊ ပျံ့ပျံ့
 ငယ်လှိုင် ဗေဆိုင်၊ ပန်းစုံငယ်-ဟောဝန်မြိုင်၊ x ၊ ထုံဂန္ဓာကြော့ မာလာခိုင်၊ လှမ်း
 မပြေနိုင်၊ ခေယိုင်သာဟန်ထူး၊ မင်းလွင်တိမ်ခိုးမြူး၊ တောတောင်ယံ သာဆန်း

ထူး x စုံနယ်ဗေက၊ ယဉ်ရေသွန်၊ စိမ်းကြည်ဝှန်အိုင်မွန် * မဏ္ဍာခင်။ သင်းကြူ
 ကြိုင်ပန်းဖူး ငှက်ခပါင်းမြူး၊ ဖေါစုံခမာင်မယ်က ပျော်ဖွယ်သာ ရွှေကျေးတမာ၊
 သာရကာ ခေါက်ရှာမယ်လှစော၊ လွမ်းပိုခအောင် ရွှေဥဩ၊ x၊ ရေကြောကြယ်သည့်
 ကန်လယ်မှာ၊ ထူးတဲမူရာ၊ အိုမြူးတဲပျူငှါ၊ များစွာ၊ ဆန်းထေ့လာ * ရေမဏ္ဍာ၊ ရေ
 ကြောကြယ်တည့် ကန်လယ်မှာ၊ ထူးတဲမူရာ၊ အိုမြူးတယ်ပျူငှါ၊ များစွာတဘာသာ၊
 စုံဟေမာ တောကြီးတောင်ယံနယ်၊ ရဂုံလယ် x၊ (မျှော်လေလေ လွမ်းဖို့ကျမ်းရန်
 ကြယ် x၊ သည်ရာသီဝယ်?) ဒွါရာမယ် တိုင်းကြို့ ကြံဘော်ရွယ်၊ ရွှေညာဏ်ချယ်၊ သာ
 ရွှေမြေ နန်းမြင်တောင်ယံစွယ် x၊ ပြန်ရွှေစာနွယ်'။ .။

၈။ ယိုးဒယားကြေးသွား

ခိုင် ပန်း စုံ၊ မှုမာလာ၊ ပင်သိင်္ဂါ သင်းပျံ့ကြိုင်လှိုင်မွေး၊ လေပြေဆော်
 လာ မြိုင်လုံးသွေး x။ သာရကာ မောင်မယ်ဖိုကျေး။ ရင့်ကြေးငယ် ညံ့စာစာ။
 သီတာမြောင်၊ ရေတောင်ပီလာ - ဆီးကာသွယ်ဖြာဝန်း၊ သာနယ် ခါရွှပ်
 မျှော်ဘယ် ပူဖွယ်ထေ့ထေ့လွမ်း၊ မှိုင်ကာရွှေဘွင် ဖန်ရွယ်၊ ပူနဲကြုံလာသည်မှာ၊
 ခေမူးပျောင်း၊ နွဲ့နောင်းငယ်၊ သောင်းရွှေညာ၊ ကန္တာလယ်၊ စုံယံသာနယ်ဦး၊
 ထူးသာဟန်၊ ပန်းမာလ်ဝေဆာမြူး x အိုလေကြည်နူးဖွဲ့စေ၊ လဲကြူးရယ်
 မူးမဲ့ခဆွ၊ လွမ်းထေ့ထေ့ ကြုံစေဖန်ရွယ်၊ နယ်ကယ် မြင်ဘဲနွေး x။ ဝေယန်သိင်္ဂါ
 ရွှေလျှံထိန်ပြာ၊ ဣန္ဒြာဖန်ဖွယ်ရေး x ရေဝေးငယ်၊ ရွှေကြာနွယ်၊ ဘုန်းမယ်
 သာ၊ ကိုးရာ သည်ဝယ်ကြောင်း၊ ဆယ်ခိုင် သွယ်ပိုင်ရိုစုံခပါင်း၊ ခုဒေပါလွယ်၊
 သွယ်သွယ် သာနယ် ပုံကွာလွမ်း ဆန်းရန်ခြယ် - ဆည်လဲပြေနိုင်ဖွယ်။

နောက် (သီတာမြောင်) ပြန်ကောက်၊ နောက် (လွမ်းထေ့ထေ့) ပြန်
 ကောက်၍ (ခုဒေပါကွယ်) ကို သုံးခါချ။

၉။ ပြင်စည်မင်းသားရေး - ယိုးဒယားဘာသာခေါ် - ထနောက်

တောမြိုင်ခြေလမ်း ရဂုံသာဘွေ လေး၊ တောင်ရေစမ်း စီးသွယ်ခွေ x၊
 အိုဖေါ် ကွာရှာရန် ပန်းဖွယ်စေ x။ ငုံရွှေမာလာ ကြိုင်ကြိုင်မွေး x။ ပူ
 အောင်ငယ်သာ မျှော်ကာ သည်လွမ်းရေး၊ လေယူရာ၊ မဉ္ဇူမာလာမွေး။ ။

* အထူးမှတ်ရန်။ ။ (အိုင်မွန်မဏ္ဍာ) (ရေမဏ္ဍာ) ဟူရာ၌ မဏ္ဍာ သဒ္ဒါ ကြည်လင်
 ခြင်းကို ဆိုသည်၊ ကြည်လင်သောရေဟု ဆိုသည်။

သင်းကြူကြူ မြိုင်ငူစုံတော မောလေဖွယ်၊ ပန်းမွန်းရည်ရွယ် x မျှော်ယောင်
 ခေါ်ယောင်ငယ်၊ ငှက်မောင်မယ် ပျော်ဖွယ် သာရကာကျေး x ။ စုံခြေငယ်
 လေ ကန်မင်းဖွေး၊ ရှေ့ပြည်သာ၊ ကွာလှမ်းဝေးx ။ ။ ရော်ရမ်းမမြင်ပါ x ။
 မြောင်ဖိလာခြား၊ လှမ်းရန်သွယ်သွယ်၊ ထွေးတဲမှုန်ဝေ မြူခြေ တောင်စွယ်ကာ၊
 ရှစ်ခွင် မင်းလွင်ရီပြာ၊ ပတ်ဝန်းဘယ်ညာ လေညှင်း လေပြေလာx ။ သင်းသင်း
 ညှင်းညှင်း ဆင်းဆင်း ဝင်းရွှေဝါ၊ ထုံဂန္ဓာ တောနှင့် တောင်မြိုင်၊ ရေသီတာအိုင်
 ကြာမျိုး ငါးမည်လှိုင် x ။ ။ ကြိုင်ကြိုင်ငယ်လေ၊ လှိုင်လှိုင်မွေး၊ ခွေကာယိုင်
 မိုင်မိသေး x ။ ။ ရေး-ရှေ့ - ရုပ် - ကယ်x ။ ။ မွှော်ရုံမြိုင် ညာပင်တိုင်နန်းမယ် x ။
 ရှာရန်လမ်းတာ၊ ပန်းကာပိုမို လှမ်းဝှန် ဗျာပါကြွယ်၊ ဘယ်ဝယ် ညာဘယ်
 မျှော်ယောင်မွန်း၊ နတ်နန်း ရှေ့တောင်ဖိလာ၊ အိုင်မှာသီတာ၊ ဆီးကာသွယ်ဖြာ။
 ဖေါ်နှောသက်လယ် - ငှက်ကယ်ပျူငှါ၊ ကြေးတယ်မူရာ၊ သံသာသံချို လှမ်းပို
 အောင်ပင်၊ ဆွေးဘွင် လှန်ကြည်ကဲ။ ။

၁၀။ ယိုးဒယားဘာသာခေါ် - မဟိုးသိး

ဝေဇယန္တာ - နန်းဘုံx မြမန်းလေး ဇေယခုံ x ယမုန် - ငယ်လေ၊ သောင်
 ငွေကျန်း၊ မြောင်ဖိလာ သီတာဝန်းရံခွေ x ရှန်းရှန်းဝေ x အိုရှန်းရှန်းဝေ x
 မြန်သပြေဘောင်တောင်ကျန်း x ပျံ့မွန်းလေး မင်္ဂလာ x ဇေယာငယ်လေ ဩ
 ဘာကြေး၊ ပဉ္စင်တံမြာ သံသာ ကြေးရင့်ဧး x (သင်းသင်းမွေး) ဗြဟ္မာငယ်
 လေမွှေးတိမ်ယံဘွေ - လေပြေမြူး၊ အာကာဘောင် မြူမွှောင်ချီချီ - တိမ်နီ - မင်
 မှောင်ဆိုင်း၊ မျှော်လေတိုင်း၊ ရှစ်ခွင်မင်းလွင်၊ တောင်စဉ် တိမ်စွယ်ကာ၊ မာ
 လာသိင်္ဂါ - တိမ်ဖြာမိလ္လာ၊ လှမ်းဖွယ်သာ x ညှင်းညှင်းညာ x ညှင်းညှင်းညာ။

၁၁။ ယိုးဒယား

ဖေါ် ကွာ ဝေး သူ မို့ - ဆွေး ပူ ရ တယ် x မြင် တော် လာ စမ်း ပါ လှဲ့၊
 နန်းနေညှန်နှယ် x ကန္တာလယ် တောရယ်က၊ သာမောဖွယ် x တိမ်စွယ်ဘုံလယ် -
 ဝေယန်ဖျား၊ အိုသနားငယ် ဖန်တော်သာ မြိုင်ဟေမာ၊ ကူးမိမှား၊ အိုမန်းရှေ့ညာ
 ဘယ်ဆီ ဘယ်မှာ လှမ်းဝှန်ဗျာပါ ရေးကပွား၊ များ - များ ပူလိမ့်သွယ်သွယ်၊
 မြိုင်လယ်စုံခြေ၊ သာစုပန်းထေထေ x လေ လေလေ ညှတ်ရာ မွေးပျံ့ သင်း၊ မှုံမှုံ
 ရှေ့ဝတ်ကယ် - ဧးမြညှင်း၊ သိင်္ဂီ - ရောင်ကျေးမင်း သာရကာမယ်၊ သိုက်လယ်
 ကြေး ကြေး တဲ့ ရင်း x ရေးနွဲ့ချင်း x ဆွေးဘွယ်ခင်း။ သိုးရွေသနင်း x နွဲ့မုမင်း

ဆင်းရုပ်ဝါ၊ စန်းသော်တာ၊ ထွန်းသိုလင်း။ ။သည့်ရေမြေ နယ်ခပင်း၊ မြိုင်ယံ
တင်း၊ ခိုင်စမှယ်၊ နွဲ့နိုင်ဆုံး ဖုန်းကြယ်ကြယ်၊ ကိုယ်တော်ထဲ၊ သဲကြေလုပွယ်
(သေ့ယိမ်း၊ ဖလ်နေရှ်း၊ ရှက်ကျင်စိမ်း သဉ္ဇာလယ်၊ စက်လဲငယ် ပျော်နှိုင်ဖွယ်၊
ဖန်ရည်ရွယ်၊ ကူးမိမှား) × (လှိုင်းရေညိုထဲ၊ လှဆယ်နဲ့ တွဲရငြား၊ ဖန်များ
ရယ် ငိုမိယောင် မျော်တော်မိမှား၊ သည့်မြိုင်ချောင် သဲကြေ လောင် ကျမ်း
လိမ့်လား။)

ပညာရှိအုပ် ဝက်မစွတ် ဝန်ထောက်မင်း အဝရို စာရေးအဖြစ် ရှိနေစဉ်
အဆောင်နိမ္မား မောင်တုတ်က တောင်းပန်၍
ရေးသားသော

၁၂။ ဖိန်းချားကြီး ပန်းမြိုင်လယ်အလိုက် - မန္တလေးမြို့ဘွဲ့

မန်းညာနွယ်၊ ပျော်ဖွယ်ထွေ - ရေယဉ်ဝိုင်း၊ မျော်လေတိုင်း ဝိုက်သိုင်း
ညိုမောင်လွင်၊ အိုတောင်စဉ် - ရှစ်ခိုင်မြောင်ခေသန်း၊ မှောင်ခြေဆန်းတဲ့
နန်းဝေယန္တ၊ ရောင်စုံဝင်းဝါ - ထိန်ထိန်ဝေ၊ စိန္တေဗျာ ရှေ့ခန်းတော်ဆင်။ ×
သည့်တင်နောင်ဖန်ခါရောက်လျှင်၊ သာသနာနေလိုထိန်ဝါဝင်းကြည်၊ လွန်စွာ
ထွန်းလိမ့် ခန်းနှုတ်ခြည် × မြလျှံဖြာကွန် ကန်ရေလည် × အောင်ပင်လယ်နှင့်
နန္ဒာမည်။ ။လျှံ - ဖြိုးကွန်နေခြည် မိုးညွန့် - ရှေ့ပြည်နွယ်၊ ပြိုင်ဆွယ်တု
နှန်းကွာ၊ သောင်းဒီပါငါ၊ မြန်နယ်မြေချာဇမ္ဗူ × ရှင်လူကြည်ဖြူပြည်သူ -
ပျော်ဖွယ်ပြည်တော် တောင်ညွန့်သီလာစွယ်၊ ညိုရွှေပြာ ငွေဖြူရောင် - ဆန်းသည်
နှင့်သာ- မန်းမြင့်တောင်သေလာ၊ ဖြာ-ရှန်းဝေ ထွန်းနေ ကျန်းမြေလကျောခွင်၊
ဘယ်တင်စည်ထွန်းလင်း၊ ဝန်းရှိန်ရောင်ဟန်၊ ရှေ့ရည်ဖြာ-ရောင်လျှံစုံ × ကြိုင်လှိုင်
ကြူတဲ့ မလ္လာမုံ၊ ခိုင်မဉ္ဇူ - နွဲ့စမှာဂုံ၊ ဝင်းရွှေပူးဝယ်၊ ညှင်းလေဖြိုးတယ်၊ သင်းခေ
မူးဖွယ် ဥယျာဉ်ဘုံ သင်းပျံလှိုင်ထိုင်း၊ ရှေ့ရည်ခိုင်က - ဆိုင်တာ မလ္လာဝေညာရုံ၊
ဘော်ကြူရောင်ရှိန်ဖြာ၊ သိင်္ဂါရောင်သွဲ့ မင်ဂူရံငွေ၊ လျှံစုံ-ဖွေးလဲ့ ကြည်ကြည်
မုံ။ ။ × ။

နေရုံနန်းနွယ်သည်ဝယ်၊ ပြိုင်ဆွယ်ယိုးရန်၊ ရောသန်းခြံ၊ ဇေယျုံမန်းနတ်
ညာဘယ်၊ ရောင်နွယ်ဝင်းလျှံ - ရှေ့တောင်ဘုန်းဖန်၊ နန်း - သုဒသ် ရှေ့မြေဝတီ
ဘုံဘေ့မှန်း၊ (စိန်စီသိင်္ဂီ မှန်ရွှေနန်း၊ မျက်မြာယှက်ကာ ခြယ်လှိုသန်း) ဖြာလန်း
ခြည်ရုံလေ × မြူဟန် ရှိန်ဝါဝင်း၊ ရှစ်ဆိုင်ဘေ့ - ဖြန့်မိုးကျင်း၊ ရာပြည်ထောင်
စိုးခြင်း-မင်းရာဇာစုံ-ဆက်သွင်းနှင်းပဏ္ဍာပုံ၊ × (သေနှင့်ညီလာသီဟာဘုံ၊ ရှေ့ရုံ-
ဆေ့စုံ ရုံ - ခဝန်း) ဘုံဝေယန်ကွန်း၊ (သည့်ဒီပါကျန်းပေ၂ထွန်း၊ မော်ကွန်း

စဉ်ရှည်၊ ရာပြည်ထောင်လုံး၊ ညွတ်လာရွက်ကျုံး၊ စက်ဖုံးနှိပ်ကာ၊ ရွှေဘုန်းတေဇာ-
ပတ်ကာခြံအုပ်စိုး၊) (ခနမျိုး၊ ဘုန်းရောင် ကုန်းဘောင်နွယ်ညွှန်ရိုး။)။

သိန္ဓဝါ - ဇာနည်မိုးပျံ - စိုးစံစမ္မာယ်ကျင်း၊ ဆဒ္ဒန်မင်း ဝင်းဝေဆိုင်၊
ဖြိုးဖြိုး ဖြိုးမြင့်လှိုင်၊ ပြိုင်စွယ်ရောင် ခြောက်မည်ကြည်စွာ၊ ရုဇာ-ငွေဆင်းရောင်၊
ရွှေတောင်တူ နှုန်းနန်း၊ သန်းရွှေညီလာ - ဆက်မျိုးစုံ - စကြာ x (ဗိုလ်ပါ
ဝေနေ-ကြာရေလန်း၊ သာသနာ-ဖြာဖြာ- ထိန်လှိုလျှမ်း)၊ ရှင်ဝမ်းကြည်လင်
(ပြည်ခင်သာဆုံး ခါလုံး၊ ရွာချုန်းရိုက်တုံ အမွန်စေ့ကျိုး၊ ရေစာမညှိုး ဖြိုးဖြိုး
မောက်ဝေ - မန်းညာမြေ - ဗိုလ်ခြေ လွန်ချမ်းေး) ဟိုရှေးငွေစင် ရေယဉ်
သက်ဖူးသေး၊)။

ရပ်ဝေးဂန္ဓာပြည်၊ ရံဖြာလည်၊ မြရည်ညိုရောင် မြိုင်ချောင်ဘေ့ကဆင်း x
မြစ်မင်းရေမဏ္ဍာ သုန်သုန်ဖြာ သီတာယင်ဘောင်၊ ရွှေတောင်ရောက်စေလျင်း၊
ရွယ်ရည်တော်ရင်းငယ်နှင့်သာ - မင်းမင်း ကေရွက်ငုံ၊ လိုတော်ရှိတိုင်း ကြံတော်
ရုံ၊ တေဇာနေမီး သမ္ဘာဟုန် - မန်းမြေဘုံ - ဇေယျုံ - ဝေပုလ်စက်စုံ ကုန်ရန်
ယက်သံ ဖြာခွဲဆင်း၊ မြလှုံကြည်ရှင်း သည်နှင့်သာ - သင်းကြည်ရွှေဂင်္ဂါ၊
နောင်လျှင် မော်ကွန်းရှည်စိမ့်ငှါ၊ သိဂီရွှေရေး မင်ဇဝါ၊ မည်သညာ-ရတနာနဒီ
ကျူးချီ ဗျာမိန်ညွှန်း (တောင်စကျင် နီလာရောင် ရှင်၊ ထက်ဝန်းကြည်လင်၊
မြောက်ယွန်း သေနံခင်။)။

ရှင်ဝမ်း၊ ရှင်လူ ကြည်ဖွဲ့ငြမ်း၊ ပြည်နိဗ္ဗုနန်းကိုတဲ့ ရွယ်ချူဆင်၊ စိန္တေတူ
နှုန်းစံရုပ်ရှင်၊ မန်းပြည်ခင် ဖူးစိမ့်သား၊ x ၊ ရွှေဉာဏ် ဝေဖန်ရည်ခွဲညား၊ ရွယ်တော်
ထား ရောက်လွယ်စေ၊ ကြံဆောင်ကြိုးကာ မိုးနတ်မယ်ဆွေ၊ နှင်းဆက်ပဏ္ဍာခြေ၊
ဘုံဘေ့ရောက်လွယ်စေငယ်ခင်း၊ လျင်ပြင်း တေဇာကြေညာ၊ နေညွှန် နန်းညာ
ရူပန်ဆင်ကာ၊ ရံဝန်းလည်ရှာ၊ ညွတ်လာဖူးရငြား။ ။

သဖြန်။ ။ ရွှေဖဝါးတော်စုံ၊ တင်ရှိမုံ ဖန်ရည်ရော်လို့၊ ဘုန်းတော်ကို
လှယ်ဝေဘန်ခွင့် မတန်လေအား x ။ စိုးဝေယန်ရှင်၊ သမုဒ်ပြင် မင်ရည်ကုန်နှင့်၊
ရွှေမေရုံစုတ်ချီလို့၊ မဟီပြင် ရွှေပေလွှာထက်၊ ဆယ်ကမ္ဘာ ရှည်စေဖြန်တယ်
လေး စာသန်လိမ့်လား။ x ။ ။

၁၃။ စက်လဲပျော်ပါနိုင်-ယိုးဒယားတီးကွက်တမျိုး

ဂိမ္မာန်နွေဘွဲ့ရာသီ၊ ရှစ်ခွင်တိုင်းမှာ၊ မင်းလှင်ဆိုင်းတယ်၊ မှိုင်းလေပြည်-
ဝိုင်းလေမှုန်ပြာရီ၊ ဘဂူဏီ ယဉ်မိယုန်ငွေစန်း၊ ခိုင်ပန်း ခိုင်ပန်းရွှေဖီ၊ မြေဆီခတ်
ပြန်-ပတ်လှိုင်ကင်းဖူး၊ သင်းကြူထုံ ဝတ်မှုပျံစွာ၊ ခိုးလှုံဖြာ၊ တောင်ယာမြေ

ပြင်ကြီး ညိုညိုညို၊ ရှိမီးထိန်ထိန်၊ ဖလ်ရှိန်မောင်း၊ စံအိမ်ပြောင်း၊ ဒေါင်း
စက်ပျံ့ရည်လျှံမှိန်လဲမွေး၊ (ချိပ်သွေးဆင်လို့ မင်ကူကာ၊ ပဇ္ဇာန်ဆော်ကျူး စည်တံ
မြွာ၊ ဗျူဟာ လျှပ်ပန်းရွှေပွင့်၊ နတ်ဒေဝိန် မေဆိန်ရွာဆုတ်ဖျန်း၊ စုံနယ်
မှန်ကြယ်ဝေဆာပန်းလေးမြှော်တမ်း-ခေါ်မှန်းလူလို့ - မဖိုကြေးတယ် ငှက်ကျေး
စုံလင်၊ နန်းဟိုပင်ပျံ့သင်စာခွံ မြူး၊) သိုက်မြုဦးထွေလာပြေပါနိုင်တော့ဘူး။ ။
(ချိပ်သွေးဆင်လို့ပြန်ကောက်။)

ဆရာဦးမြိုးချိုရေးသော-ရွှေတိဂူစေတီတော်သမိုင်း
ပန်းဖြိုင်လယ်သို လိုက်သော

၁၄။ ယိုးဒယားဖိန်းချားကြီး

မိုး-ဣန္ဒာ၊ တည်လာ-ဖန်၊ စံရွှေနန်း၊ ရံထွေဆန်း ရစ်သန်းရေယဉ်သွယ်၊
ငွေမင်ခြယ်၊ ပြင်ကျယ်ပင်လယ်ကမ်း၊ မြင်ဖွယ်လွမ်းလို့ - တမ်းဆိုယောင်ကာ - ဟံ
သာတိုင်းကြီးအောင်ချာမြေ၊ ဝေရီသွေပြီကုန်ရာသာမောစွာ ဝတိံသာ - နိမ္မာတူ
ဖွယ်နှုန်း၊ လေးဆူမေ့တော် စံပျော်ဘုန်းပါ၊ တေဇာချုန်းတယ် - ကုန်းမြတ်
စွာ x၊ တိဂုံသျှင်မြတ်ဖျားစေတီယာ x၊ ရွှေစာထွင်သမိုင်း တင်တိုင်းသာ x ခါ-
ပိုင်းမြတ်ညီလေ၊ တိုင်းမြတ်မဇ္ဈိမေ၊ ပြည်-ရွှေ-ကပ္ပိနန်း၊ မြန်းစံတော်မူ သုဒ္ဓေါ
မင်း-မြတ်ရာဇ၊ x တောင်ညာမာယာ ဒေဝီဖွားမြင်၊ တိုက်တသောင်း ရိုက်
ညောင်းထိန်ထိန်ဆူ၊ သုံးရွာဓမ္မာ ရွှေစည်တီးတော်မူမည် ကြီးမြတ်ဗုဒ္ဓဂုံ၊ မြူး x
များပြားရန်ထွေ - ငါးပါးမာန်ကိုခြွေ၊ အောင်မြေမှန်မြတ်သော၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၊
ဝိဇ္ဇာသုံးဆူဉာဏ်ပိုင် x၊ (မြေအပရာဇဉ် ဦးပလ္လင် ရတနာစိုင်း၊ အနေကဇာ ရင့်
ကျူးအစဉ် တဏှာနိုင်၊ နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းသဟံ၊ အမြတ်ဓမ္မာ တောင်းပန်၊
သတ္တဌာ - ပြောင်းစံ၊ အပေါင်း ဉာဏ်ပိုင်၊ ကျမ်းအဘိဓမ္မေ - ရွှေဉာဏ်ဆင်ခြင်
ခန်း၊ မြတ်ပဋ္ဌာန်းတွင်၊ လျှပ်ပန်းခြောက်ရောင်ဆိုင်၊ ပြန်လှိုင် - ဆယ်ဒီသာ၊ ချီကာ
ထိုမှစံရွာ၊ ရာဇာရတနံ၊ ထူးမြတ်ပင်ရိပ်မြိုင်)။ ။

နိုင်ငံတိုင်းမြတ်ဥက္ကလာ၊ ညီနောင်နှစ်ပါးတို့ - ပြည်ဘောင်အခြားကိုသာ၊
ကုန်သည်တဖုဿ-ဘလ္လိကာ၊ မဇ္ဈေခန်းကို ကူးသန်းလည်ရောက်ခါ၊ မင်း-ရုက္ခ
နတ်ရှင်၊ မြင်စေကိုယ်ထင်လျား၊ (များစွာ ငါးရာ လှည်းကိုတား၊ မြတ်ဘဝဝါ
ကပ်ကာလှူဖို့ကြား)။ နှစ်ပါးညီနောင်လေ-ဘုန်း ခေါင်ခြေတော်ရင်း၊ ဒွေးဝါစိ
သရဏဂုံ ခံလှစ်ယူ-ရှစ်ဆူဆံတော်နှင့်၊ မေ့တော်ရင်ရိုရင်း သွင်းဌာပနာ - ကုန်း
တော်မြေသိဂုံတ္ထရာ၊ x၊ (မြင်မြော်-သျှင်တော်မိန့်ရွှေဗျာ၊ ပန်ကာပြန်လာ ရွှေမြို့
ကမ်း) ဗိုလ်ပါပြည့်လျှမ်း၊ (ကြိုကာလှည့်တန်း ကြည်ရွှန်းရှိပန်းတုပ်ကာ၊ ဥက္ကလာ

မင်း နှုတ်ပတ္တနာခြင်းလွန်မင်းသဒ္ဒါ၊ များသူငါဆူငြားခြိမ့်ခြိမ့်သဲ) x ခြောက်
 မည်ရောင်ခြည် ပျံကုန်ဝဲxလွန်ကဲတဖန်နော် ဆံတော်ကြိုသည်ပဲ။ စိန္တယျာ၊
 ဗျာရွှေခန်းငယ်၊ ညွှန်းလိုက်သည်ကို ကြည်တင်လျှောက်ကြား၊ မိန့်တော်ချိုစွာ
 ဗိုလ်ပါများ၊ သွားလှည့်ရှာခြေ တောနှင့်တောင် နှံလျက်ထေထေ၊ ကြွင်းမကျန်
 များမြင်သိပေ၊ဘယ်ဘာကို ကုန်းမြတ် သိဂိုတ်ဘေ၊ ကော်မုန်သိသ၊ လူတင် ဘယ်
 ရှိအုန်း၊ ချွန်းချင်ချင် ညီနောင်ဆွေးပူကြလျှင်x၊ (ဝတီ သာ စိန်ကမ္မလာ ဣန္ဒာ
 ရှင်၊ ရှုမြင်လူ့ခင်မြန်းကြမေး)၊ ရှည်ကြာဘိဝေး၊ (မည်မှာရှိသေး ညှိတေး သိ
 ရေးခက်စွာ၊ ဤခါမြော်တင်း၊ ဝေယနိသနင်း၊လျင်ပြင်းတေဇာ၊ သက်ရှည်ကြာ၊
 ကမ္ဘာတည်နတ်များ) ၊ လျင်လျား၊ ခုသာ၊ စုလာရောက်စေသား။ ပြန်
 တမ်းရွှေဗျာဆင်၊ မနေသာပင်၊ သံလျင်ဣန္ဒကာ - နှိမ်ကာရိပ်နတ်တူး၊ သည်း
 ကြားရွံကာဖို၊ မော်ဘီဆို၊ နတ်အိုဆူးလေ ရောက်ပေ ဝင်ခင်း x၊ ထက်ဘုံစံ
 သိကြားငယ်ကသာ၊ ကြားစေမိန့်တော်သံ၊ သုံးဆူမြတ်ဖျား မေ့တော်စံ၊ မြတ်
 သိဂိုတ်ထီးရွှေတောင်ယံ ငယ်ဘယ်မှာ - ညွှန်နိုင်ပါလျှင်၊ သိချင်တော့သည်၊ မြက်
 ကြည်ဖေဂါထုတ်မေး၊ ရောက်လာစုဝေးကြလေတာ၊ များတို့ဒေဝတာ၊ တေဝေ
 ကြံတေးနေစဉ်ခါ၊ ဆူးလေနတ်ကြီးသည်သာ ကြားလျှောက်တင်ကာ၊ ရှည်စွာ
 ယခင်ဖြစ်အင်ထိုထို၊ ညွှန်းပြဆို၊ ထက်ဘုံပိုင်မင်းနှင့် ညီအစ်ကို၊ ပြည်လုံးလူဗိုလ်
 ရှင်မြူး လွန်နှစ်လို၊ မြတ်သီလာ တောင်မြင့်ဘေကို ရှိဟောင်းမေ့တော်ထုတ်ဖေဂါ
 ရှင်နှစ်လို။ ။(ချိုညောင်း၊ နတ်လူအောင်ဆုတောင်း၊ မြတ်ရာပြောင်းဖို့၊ စိတ်
 ကြံရည်၊ လေးဆူမေ့ပေါင်းစိန္တတည်၊ ကြိမ်ပေသည် ထူးမြတ်ပဲ)၊ သုံးဘုံနတ်
 လူဗြဟ္မာလဲ၊ ခါမစဲခြိမ့်ခြိမ့်ဆူ - သာသနာ ငါးထောင်၊ မြားမြောင်သတ္တဝါ၊ နတ်
 ရွာဖိုလ်နိဗ္ဗာ၊ ရှယ်ချူလွယ်ကူရောက်စေကြောင်း၊ ကောင်းခြီးပုညမဂ်လာ၊ ပွား
 ရာစင်ဖြူ လေးဆူဓာတ်ပုံ တိဂုံစေတီ၊ ဦးချီတင်ညွတ်ပျောင်း။

၁၅။ ပန်းမြိုင်လယ် ဖိန်းချားကြီးသို့ လိုက်သော
 မယားချော့ယိုးဒယားကြီး

(ရှေးသူ-မောင်ဘိုးရွှေဟု တွေ့သည်)

သန်းရွှေညာ၊ လှမ်းပါမေ-ကေခိုင်ဖွား၊ ဟန်ပိုမိမာန်ငြို ကိုယ်မျက်ထား
 လဲမရာဖြူပြာသူဇာပွား၊ ရွှေအားတော်က ငယ်ငယ်ညာရံပင်သူသင်းလဲ၊ မင်း
 ကေသွယ်၊ နှံနိုင်ဆုံးရယ် သုံးရွှေမယ်၊ စုံနယ်ဂန္ဓာ ဟေဝန်တိုင်းသဇင်ညာ-ခွါပြာ
 မာလာသင်းစွာ၊ ပန်းစုံပေါ်တယ် တောကသာ၊ ကုန်းမြူးညွှန်းဖူးခိုင်ဝေဆာ၊ ကုန်
 ဆန်း စုံပမ်းမြိုင်ဟေမာ၊ ဝါ-ဝင်းလဲဖြူကြတင်းနှံ့မာလာ ငူညာသူပင်ရိပ်ဖျား၊

ထားငွေသော်တာ၊ လှမ်းပါနန်းရွှေဝတ်ညွှာ၊ ထူကာ ယူပါကုလှာအုန်းမယ်သုံးရွှေ
 လှ ဆံကေဆံညွှာ၊ ချစ်သွကြိုင်သွ ခင်မူပန်းဟယ်နှင့်သာ၊ စမ်းကျ ရေယဉ်ကာ၊
 ကြာ - မှေးပျံ့ထုံထုံ၊ နေညှိစိစိရုံ၊ ဝတ်မှုန်သာတင့်ကျူး၊ ဖူးပွင့်ဝါယော်၊ သွင်း
 လာညှင်း လေပြည်ဆော်၊ ကုန်ဆန်း-စုံလမ် မြိုင်ဟေမော်၊ ချစ်ကျူး သစ်ထူး မဖို့
 ခေါ်၊ စာစာဒေးတယ်၊ သာရကာ ကျေးရယ်၊ ဘာသာ-ပေးတယ် ကြေးရင့်ကြော်၊
 သန်းရွှေရင်-မေခင်မျှော်တဲ့အုန်း လှဲပန်းကြယ်၊ နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့
 ကာ၊ ဖီလာမြောင်နှင့် တောင်ပတ်လယ်သည် ခြယ်ရုံဝန်းလို့ လှမ်းပို့ဆုံ။ ။
 ထုံထုံမှေးတဲ့ မာလာ-ကြိုင်လှိုင် သင်းစွာ၊ မြိုင်ယံမင်းမှာ၊ ငှက်ရွှေကျေးတို့ ဘာ
 သာ-ညှိစာဒေးတယ်၊ သံဝါကြေးကာ (ထူး - ကြေးမြင့်သိလာ၊ ရီပြာတောင်စဉ်
 တန်း၊ ဟေမဝါ သေလာမြိုင်ရိပ်ခန်း၊ သဇင်ခွေ ခင်မေမယ်ကပန်း၊ လာလှမ်းခဲပါ
 လေး-ဖွားခြေ ကုန်ကုန်နွဲ့၊ ငိုမလို့ ရွှေကိုယ်ဟန်က ခွဲ၊ သာ-ထူးပေက တဲ့၊ ခဲကဲ့
 ဒါရူ လှမ်းပါ နန်းရွှေခွေ၊ သဇင်ခိုင်၊ ပင်တိုင်ညွှာယံသာ၊ သပြေ မေပူပိုဖွယ်အား၊
 ထိုင်ယောင်ထိုင်မှား) (သစ်ဆင်ပြောင်များ ရှောင်မသွား - မောင်ထားခဲမယ်၊
 ရန်ပယ်ဖျက်ဖြုန်း၊ မာန်စွယ်ထက်ဆုံး၊ မျက်လုံးကျယ်ကျယ်၊ ကျားတဲ့ကွယ်
 ထားမယ် (မြိုင်ရဲ့သား)၊ မြိုင်ဖျား၊ လိုရာ ကိုယ်ပါမျှလို့ဝါး)။ ။

သက်တင်ဆွေခင်မေစောကြယ်၊ မောတယ်မူရာများ၊ ကန္တာဟေဗန် ရေ
 ဖြာ၊ သွန်းငွေငွေညွှာ၊ အရိပ်သာနားဖြေဒတာမယ် ကေကြော့ငယ်၊ မောင်ဖုန်း
 သက်လယ် ဖေတဲထမယ်သာ ထပါတော့ကွယ်၊ စံရွှေပြည်တိုင်းဘုံအောင်ချာလယ်၊
 ကြံရွယ်ကာရည်စိတ်ကူး၊ ဩဘာသံရင့်ကျူး၊ ကူးဘိသိက်ခံ၊ မှူးမယ်ချစ်ဦး
 တောင်ညာစံ၊ ကညာမော် ရာကျော်သွမလှန်၊ တကော်ဖေကြံတံ့မို့ဘဲ၊ ရှည်စေ
 နောင်က၊ သိဝေဆောင်ထဲ အောင်ပဲ့၊ မောင်စွဲခိဋ္ဌာန်၊ စိတ်ကြံရွယ်ရင်း၊ မိတ်နွဲ့
 နွဲ့ရှင်း၊ လဲဝင်းရုပ်ပုံ သွန်းနိတုံမယ် ယုံပါတော့သား၊ ထေ့ပြားနှစ်ရာ သစ္စာ
 မောင်ကထား)။ ။

ညာဖွား လှဒါရူ လိုက်တော်မူ မြိုင်ငူသေသာ၊ ဟေမဝါ စိုးကွလမ်း၊
 ရွှေနန်းစံဌာနီ၊ ရောက်ပါပြီ၊ သဏ္ဍိတတင့်ဆွေ၊ ကြော့မေငွေလစန်း)၊ ဖွား
 ခြေကုန်နွမ်းဘယ်နှင့်သာ၊ စမ်းကျမြောင်ခွင်မှာ၊ ကြိုင်သွယ်ပေါင်း မယ်ညောင်း
 ညွှာ၊ ရွှေစကားဝါပင်ရင်း၊ မြေပြင်အပါးဝယ် နားမယ်၊ ထိုင်ပါမေငယ်၊ စိန်မူ
 နှစ်ကယ်၊ အားလေသစ်လို့သာ၊ အောင်ရွှေဘုံ ထီးငယ်ကိုသာ နီးပေါ့ပုံမကွာ၊
 ရွှေယုန် လမ်းငွေသော်တာ စံတပုံနွဲ့နွဲ့၊ မယ်မျက်နှာငယ်ကိုပင်၊ ဖလ်ဝါရောင်
 လည် နေခြည် ခ,လာ ချေးဖြာ ယိုလို့သန်း၊ ဘွေသီဟာ နန်းမအောင်ချာ၊ ရေ
 ဖျန်းမင်လာရွှေသန်းခြံရံကာ၊ အောင်ဇေယာလန်း ခက်ဝေဝေ - ရွှေဥကင်ဘွေ
 တင်ကျူးဘိသိက်ခြေ။ ။ ထေ့ထူး ဘုန်းမောင်သွေပါဘူး၊ ရွှေဖျားမှူး စိုးငဲ့ဆွေ

(၂၄)ရတနာ့ဂုဏ်ရည် (က-၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

သာဂီ၊ သစ္စာတော်သုံး ငုံးနှင့်ရည်၊ ကုံးဆင်မည် ကြိုးလှိုခဲ။ ။ ယင်းယို မြင်းမိုရ် ရှေးတင်လဲ၊ ကောရောင်တဲ စံချစ်သူ၊ ရှည်စေရာကြောင်းငယ် ဆုတောင်းပန်ဆို မင်ဖိုလ်ခေမာဠ၊ စိတ်တူ ရိပ်ဖြူ ဖြန့်ကာမိုး၊ စိုးလေပါနှင့် မေရယ်၊ ရှေ့လက်တဲလှို ကေ့ဒေဝင်ကွယ်၊ နိဗ္ဗာန်က ကျူးအောင် ဗြူးမြို့တိုင် ကြင်ပါမယ်။ ။

၁၆၅ ပန်းမြိုင်လယ် မိုးချားကြီးတွင် အဝင်ဆိုရသော-ယိုးဒယား

လွမ်းဝှန်ပို၊ ရွှေကိုယ်ဘယ်ဘယ်ဆီမှန်း၊ မြိုင်ချာလမ်းက ပန်းမြိုင်ကာ၊ ဝေးဖော်ကွာ ဆွေးပူတာ၊ ထူထူအဆော်လှိုင်ဗျာဆိုင်၊ တေ့မြိုင်ထပ်ကာပို၊ ကံအို- ဖန်ကြို၊ ဖေ့ရှာလေနဲယို၊ ရေပိုဖန်ဖန်ဆိုမိ၊ အိုကံကံကန္တာယံ ကသာ၊ ရွှေလှိုဝင်း လေသွင်း၊ ခြေဘင်းထိုလှိုင်ကြည်ကဲ့အင်၊ ဆွေးဘွင်း၊ တယောင်ရေးရေးကို၊ တယ်ဝယ်ဆီမှန်း၊ မျှော်ယောင်သာပန်း လွမ်းနိုင်ဖွယ်သားကြို၊ ။ အိုလွမ်းနိုင်ဖွယ် သာကြို၊ ဆွေဆွေမောင်ကိုယ်ဘာ၊ ဘယ်ဆီဘယ်မှာ လွမ်းဗျာထပ်ကာဆိုင်၊ မှိုင်မိ ဝေး၊ ရွှေဘုန်းတော်-နှုန်းလျော်စံပျော်၊ အိုစံသားမြိုင်၊ ကြံမြိုင်ကာဝေး၊ ရွှေ ပြည်မှာလေ အောင်ခန်းဝေး၊ အိုဖန်လာဇေး-ဆွေးရပြန်သာ၊ နတ်ကယ်-စံခဏာ သာ၊ အိုလေးဘယ်ဆီမှန်း မျှော်ကောတမ်းရ လွမ်းနိုင်ဖွယ်သာ သည်ဝယ်သာ- ပူပွားလေအောင်၊ အိုဆိုတောင် ရေးရေးရေးလွမ်း။ ။

၁၇။ ယိုးဒယား

မြဲမန်းဂီရို သေသာတောင်၊ နန်းတည်ထောင် ဘုန်းရောင် နေသို့လင်း၊ နောင်ညိုကို-ရွှေဘို နွယ်တော်ရင်း၊ ရာဆူဆူ ပြည်သူ့ခ ဝပ်စင်း၊ ရွှေဘုန်းတော် နှုန်းလျော် စံပျော်ခင်း၊ တေဇာတိုးလှိုဖြိုးဝေ၊ မန်းဌာနေ-အောင်ဇေယာပြည် မင်း။ ။ ပြောင်းလူးနာဂရုစာ၊ သော်တာငွေလှို မျို မြတ်ဝေဒွန်၊ ရွှေနန်းဘို တော် ရောက်ရာရွှေကိုယ်တော်၊ ပြည်တော်နိုင်ငံရွှေဘိုဘွင်း၊ ဆန်းမူရာ သူစာရွှေ ခင်း၊ ရွှေဘုန်းတော် နှုန်းလျော် စံပျော်ခင်း၊ တေဇာတိုးလှိုဖြိုးဝေ၊ မန်း ဌာနေ အောင်ဇေယာပြည်မင်း။ ။

အထူးမှတ်ရန်။ ။ ၎င်းသီချင်းသွားသည် (သော်ကရွှေနှုန်း) ချီယိုးဒယားကိုဆိုသော အခါ (ပန်းစုံကသာ)က-စ၍၊ တီးသော ဆရာက-ဤတီးချင်းဖြင့် လိုက်ရသည်၊ သော်ကရွှေနှုန်း တီးကွက်ဖြစ်သည်။ ။

၁၈။ ပြဝတိပင်းကြီးရေသည့် ယုန်ငွေ့နန်းစန်းလော်တာသို့ လိုက်သော
ယိုးဒယား

အို သာတင့်ဆုံးငယ်နှင့် - သုံးရွှေလယ်၊ ပျံလှိုင်ကြွယ်၊ နယ်ရပ်ပြိုင်လုံး
လင်း၊ မှုရွှေလျှံ - ပွင့်ညွှာတံညီးညီးလင်း x ရွှေယင်ဒဘာင် မင်းငယ်နှင့် ဟင်္သာ
လယ်၊ လွန်ပျော်ဖွယ်ငှက်ကယ်၊ ကြေးလေလေ - ငကြေးတွဲရင်း x ဇေဖွတ်ခပ်၊
မိလ္လာသွယ်သိင်္ဂါ - စိန်ကြွေလယ်၊ ဖန်လှုပ် - လှက်မွှေးမွှေးပျံ့သင်း၊ ဇေညံ
ညင်း၊ ၊ သင်းကျရေကင်း၊ မြလျှံတဆင်း၊ ရှင်းကြည်စွာ ဘောင်ရုံက၊
ထိုဂန္ဓာ နှံ လှယ်ဝေသည့် ရွှေညီလာ၊ ညံ့ခာဇာ - သာရကဒေနေ၊ ဗျာကြေဇေး-
လဲရည်သွေး - ကျေးကစော။ ။ စံခန်းသည့်စုံကြော၊ ဝတ်ရည်လျှော-ညွှာစိစိ။
နေနတ်ကယ်-ဒန္တရာသီ၊ မှုသိင်္ဂါပင်းတွဲတော။ ။

သဖြန်။ အိုရွှေခေဘယ်၊ တားကေသွယ် သည့်ဝယ်ပုံဖြင့်၊ မကြုံလေ
သေး x ။ ဖြူဝန်းငယ် ရံပြိုင်သည့်၊ ညာပင်တိုင်၊ ရွှေဘွဲ့ဖြင့်ငယ်ကို၊ ပြန်ခွင့်က
နေ့။ x ။ ။

၁၉။ ယိုးဒယားနှင့်လိုက် - အိနောင့်

စက်လဲ-ပျော်ပါနိုင်၊ နန်းပင်တိုင်ကြော၊ ကြာရုံလယ်၊ ယဉ်ရွှေလုံး၊
ရွှေကသီ-စုံညီပျော်ပါး၊ ရွှေဝန်းလျှားမြယုန်း၊ သန်းယံကျော်၊ နန်းကဟိုရ်
ဆော်လို့ ပျော်ဘဲငြား x ဘယ်ဆီမှာ၊ x ဘယ်ဖုန်းအား၊ ပျော်တော်ငြား ရှာလိမ့်
မယ်၊ သူ့တိုင်းကြော့ - ကာလံနယ်၊ လွမ်းတာ - ကြယ်လို့ပုနယ်ပွား၊ x ။
ဘယ်ဆီမှာ - ဘယ်ဖုန်းအား၊ ပျော်တော်ငြား ရှာလိမ့်မယ်၊ သူ့တိုင်းကြော့၊
ကာလံနယ်-လွမ်းတာကြယ်လို့ ပုနယ်ပွား။ ။

၂၀။ စက်လဲသို့လိုက်သော တီးကွက်ယိုးဒယား

ရိပ်ကြာ ဆောင်ခန်း နွမ်းခွေ၊ လေပြေဖျန်းတယ်၊ ပင်တိုင်နန်းလယ် -
စံမြန်းမွှေးလျော် - မွှေးမှိတ်စက်မပျော်၊ ဖုန်းမော် မောင်တော် လာလိမ့်ခိုး၊
တိတ်ခိုးပူအောင်စံညောင်၊ ယုံအောင်လည်ဆယ်၊ မယ်ငယ်မျက်ရေဝဲ၊ သဲငယ်နာ
ကံသာဖန်ရာဘဲ၊ ရွှေအုံးရှင်ယွက်ထင် - ကြင်မိနဲ၊ ရွှေရောင်တွဲလွဲသည်တာ၊
မယ်သာလွန်းတယ် စံညောင်ကွန်းဝယ်၊ ငယ်ကျွမ်းကိုမျှော်၊ ကိုယ်တော်ပေါ်လာ
ခိုး - တိတ်ခိုးမျှော်မိ ဖန်ခါခါ၊ မောင်လာချိန်နိုးရွှေကျိုးသာ။ မျှော်ပါသော်

စံနန်းပေါ်က၊ ထိပ်တင်ဖုန်းမော်၊ နေတော် နေနိုင်အား၊ သည်ခါမယ်မှာ-လုံးလုံး
 မှား၊ လူဝါကား၊ ထားထိပ်တင်၊ ယဉ်ကြော့ဆုံးမှာ အံ့ပုံးမယ်ငို - လာနိုင်
 လို ဖုန်းမိုချိန်ကကျူး၊ သန်းခေါင် ကူးလို့ ကြော့မူးမျှော်၊ မောင်တော်
 လူဆိုးလုပ်ပြန်သော်၊ မျှော်ပါသော် စံနန်းပေါ်က - ထိပ်တင်ဖုန်းမော်၊ မောင်
 တော် - လူဝါကြား၊ သည်ခါ-မယ်မှာ ပူရေပွား၊ လွန်စိမ်းကား ပျိုထားကေရှင်၊
 ယဉ်ကြော့ဆုံးမှာ အံ့ပုံးမယ်ငို လာနိုင်လို ဖုန်းမို ချိန်ကကျူး။ ။

၂၁။ စက်လဲတီးကွက် ရိပ်ကြော့ဆောင်ခန်းသို့ လိုက်သော
 ယိုးဒယား(ရာမ)

ပန်းညောင်လှိုင်ဖွဲ့ ဗေဒိုင်၊ ကေခိုင်ကုံး၊ ခွေယိုင်နန်း သုံးရွှေလည်
 ဖုန်းမယ်ဒါရူ သည်းအူဗျာလှိုင်ကြွယ်၊ ကျမ်းလောင်ဖွယ် ကြံတယ် ဖန်တယ်ရေး၊
 လေနန်း လေနန်းဝေယန်၊ သည်သည် ဒေဝီ-ဖြေဆည်နိုင်ဖွယ်ခရား၊ မွေးစက်ယောင်
 ကြော့ညောင်တွင်းမှာ၊ ငွေနှင်းကြိုင်ကြိုင် လေပြိုင်ဆော်ယူသွေး၊ ကြံပြန်လာ -
 ထုံဂန္ဓာလယ်၊ လေပြန်လောင်း၊ ခါနှေပြောင်း၊ ညောင်းပင်တံ - ရွှေလှိုင်ဖိုကင်း၊
 မြိုင်မင်း မွှော်ရုံ စံတော်ဘွဲ့၊ အို - လေလောင်ကျမ်း ပူဗျာပေ၊ သူမညာနန်းလေ
 သိ၊ နန်းဝေယန် ဗိမာန်ဆောင်လယ်ဦး၊ ညာမယ်၊ သက်ကယ် - ဖြေနိုင် မူးခွေ
 ယိုင် ပူဗျာလှိုင်လေ၊ ကေခိုင်ဖွား ထားဟန်ဉာဏ်ခြယ်၊ သုံးရွှေလယ် ကြံတယ်
 မိုင်မိုး၊ ကိုယ်ထူးဆိုယောင်ငိုယောင်သာ၊ အာကာနတ်နန်း ဝေယန္တ၊ ဖန်
 လာဘယ်ရှေးကံခွင့်၊ သိန်းသိဋ္ဌိစံ တိမ်ယံ ဆောင်ယူသွား၊ ကြင်သူ မြင်တော်မူလိမ့်
 လား၊ ခါခါထွေ-ဗျာပါဝေလို့ ကေသာကုံးငယ် ထုံးလေ - ရွှေမှိုင်သုံး ရွှေရင်နှံ
 ပင် ခွေလို့မူး၊ စိတ်သာ - ရည်ရွယ်စူး၊ သီခေါင်ရီမှောင် တောင်မြင့်ဦး။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤယိုးဒယားတွင် (သုံးရွှေရင်နှံ ပင်ခွေယိမ်းမူး) မှာ စက်လဲဆုံးသည်
 (စိတ်သာရည်ရွယ်စူး) ကား အပိုဒ်ပိုအဖြစ် အဆုံးသတ်ချရန် အတွက်
 သာ ရေးထားသည်။

၂၂။ ရာမဇာတ်တော်ထွက် ယိုးဒယား

ကြို့ညိုစံရာ သူကျိတ်မင်းမှာ x ယောက်ချင်းလေ ပျော်ရရှာ x၊ မြင်လာ
 အုန်း၊ ဖုန်း သူဘတ္တာ x သည်မောင်ပူရတုန်းပါ၊ ဝေးဝေးဝေး၊ ဖေါ်ဖေါ်ကွာ
 ပိပူလိကျန်းမန္တာ x၊ (ကိတ္တကိန္ဒာ၊ စံရာနန်းကို) မျှော်မှန်း၍သာ၊ သူကျိတ်
 မင်းမှာ ယောက်ချင်းပျော်ရရှာ၊ x တောမှော်ရုံမှာ အိုရွှေသမင်မိုက်ကို၊ လိုက်လို့

လော၊ လေးညို့ဒေါင်တင်ကာ၊ စကြာ စကြာ ကိုယ်တော်နှင့်၊ တော့မွှော်ရုံကွင်း၊
 ညီတော်ကယ်အုန်း၊ နောင်ဖုန်းမှာသာ၊ လက်နက်စကြာဦးပေါ့၊ မာယာဆန်းချို
 မိဂမ္ဘီ၊ မင်းသိတာ၊ မင်းသိဟာ၊ မျှော်ကာမျှော်ကာရင်တီး၊ ပုပုပုလော၊ ပုတယ်၊
 သက်လယ်ဖုန်းကြွယ် - ကိုယ်တော်ကြိမ်တံ့မီး၊ ရွှေရင်အုံ ဘုန်းဘုန်းမလို့ တီး
 မတ်တော် မောင်ရင်း၊ လိုက်လေ လိုက်ချက်ချင်း၊ ခင်းတဲခင်းမဟာ၊ စည်းလေး
 သုံးတန်ဖြာ၊ လိုက်ရှာရ တောဝမွှော်ရုံခွင်၊ သိန်းသိန်းသိန်းသိင်္ဃိုဋ္ဌရှင်၊ ဟန်ရုပ်ဆင်
 ဟန်ရုပ်ဆင်၊ ကိုယ်တွင် ကိုယ်တွင် သက်နိုးဝါ၊ မင်းသိဟာ သစ်သီးလှပဒကာမ၊
 စည်းတွင်း ခင်ကြ ခင်ကြ၊ အို ဘယ့်နှယ်ဖုန်းခင် ဝင်ရမယ်၊ သည့်နှယ် ရပ်ဆိုရန်
 ကွယ်၊ သိတာနွဲ့နောင်၊ လောင်းရှာရတယ်၊ မိုးတိမ်လယ်၊ သိန်းသိင်္ဃိုဋ္ဌစားငယ်၊
 ယုလေဆောင်ကာသွား၊ ပန်းစုံကြိုင်သင်း၊ ဂန္ဓာတွင်း၊ ညှင်းတဲညှင်းနံ့ဖြာ၊
 ပန်းမျိုးစုံလင်စွာ၊ ကန္တာကြော့ မောင်မယ် ဖေါ်မပါ၊ ဖေါ်ကွာ ဖေါ်ကွာ
 ပြန်တော့သာ သည်မောင်မှာ၊ ကိုယ်ထူးကြုံရကြုံရ အိုကံ၊ ဘယ်နတ်ရေးရွှေဖူးစာ၊
 မိုးဣန္ဒာ ဒေဝါမင်းငယ် ဆင်းစောင်မပါ၊ သည့်လဖေါ်မပါ တေ ကြီး
 ကန္တာ၊ အို တိုင်း အောင်ချာ၊ တိုင်းအောင်ချာ၊ မျှော်ကာသာဆွေး ဆွေးဖို့သာ၊
 ကိုယ်ထူးမောင်မှာ၊ ကြုံလာရ ကြုံလာရ၊ ဟိုခင်ကံငယ်မွေးဘယ် နေနိုင်ဖွယ်၊
 တောမြိုင်လယ်၊ သိန်းသိင်္ဃိုဋ္ဌစားငယ်၊ ဆောင်သွားလေ ပြန်တော့တယ်။ ။

အထူးမှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းသည် ယိုးဒယားဇာတ် သုကျိတ် မာလီတို့ တွက်ခန်း
 တွင် (ကရောင်း) ရိုက်လျက် တီးမှုတ်ကြသည်။ ၎င်းသီချင်းကို ရှေး
 ယိုးဒယားဇာတ်တော်၌ တီးမှုတ်ဖူးသော ဆရာများမှ မှန်အောင်
 တီးတတ်သည်။

၂၃။ ဖေါ်ကွာဝေးသို့ လိုက်သော (ယိုးဒယား)

လေပြည်လောင်းသည်နှင့်၊ သောင်းမြိုင်ပြန်လယ် x ကြိုင်လှိုင် လန်းပါ
 လို့၊ ပန်းမုံနံ့ကြွယ် x ဖန်ရည်ရွယ်ညွှန်းလို့သာ ကျမ်းကြော့ဖွယ် x ဆည်သွယ်
 တိမ်နယ် - ညိုရွှေမောင်း၊ အိုတပေါင်းငယ် ခါရာသီ၊ ညွာစီစီ - နင်းညွှန်လောင်း၊
 ရောင်ရှိန်ထိန်ဖြာ၊ တောင်သိန်မိလွှာ၊ ကျေးရွာသာရကာ နွဲ့လှပျောင်း x ၊
 သောင်း - ရှေ့လုံးကေသီ၊ ယဉ်မယ်သာကီ၊ စောတဲ ဆွေးယာယီ x (မို့မို့မို့-မို့ရုပ်
 ကယ် ယိမ်းနွဲ့နောင်း၊ ရှေ့-ရှေ့-ရှေ့ဝတ်ကယ် သင်းပျံလှောင်း၊ ') သာဟေမန်
 ကျမ်းလို့ ညွှန်းရွယ်ရန်၊ ဘယ် ရှေ့အန်ကိုး၊ မိုးချင့်ကောင်း၊ x ၊ မြိုးဆင့်
 လောင်း၊ x ၊ ကြိုးရင့်ညောင်း၊ ၊ ချုန်းပတ်လည်ဝိုင်း x လျှပ်ခြည်ဆိုင်းလို့မိုင်း
 ရီဝေ၊ ခါဂိမ္ဘေ - ဦး၊ ကူးလို့ပြောင်း၊ (တောင်ပြန်လေ ဖလ်ဒနဒေါင်း၊ နွယ်
 နှာမောင်း ခွေပါပြီ၊ သောင်ငွေပဲ့ သဲစေတီ၊ အလိုခြေဆွတ်ကယ် - မဟံဝတ်ဆီ ')

ရီမှိုင်း၊ညိုဆင်တိုင်း၊ဘယ်ညာသိုင်းငယ် ဟန်ချီချီ၊ ရွာပေဘူးလေး စေ့ပီပီ၊ သာစွာ
သီကျူးရင့်ညောင်း၊ x ၊ ဖူးလွယ်စေကြောင်း၊ ရည်ရွယ်တောင်း၊ သောင်းရွှေညို၊
ညာနတ်ကယ်မောင်စိစိ၊ စံရာနန်းလေး မှန်သိင်္ဂီ၊ နေရီခင်း၊ ညှင်းညံ့ပျောင်း။

သဖြန် ။ ။ သာမျိုးငယ်စုံ၊ မြရင်္ဂို သီလာနယ်ကံ၊ နှစ်သွယ်ရေတံခွန်နှင့်
စီးဝှန်လုံးမောင်း x ။ မှုတ်ကယ် သင်းလှိုင်နှင့်၊ စုံဂနိုင် မြိုင်ယံ မြင့်ငယ် မှာ၊
နှေလင့်ရွက်ညောင်း။ x ။ ။

၂၄။ ဖော်ကွာဝေးသို့လိုက်သော - နွေဘွဲ့ ယိုးဒယား

ခါ - နွေဆန်း - လန်းစိစိ - မှုရွှေဝတ်ကယ် သင်းလှိုင်ညို၊ လေချီချီသွင်း
ပါလို့ နှင်းသုန်သုန် x အာကာဘုံမှာလေ မြူမှုန်ထေ တောင်တောငယ်၊ သာချင်
ဖွယ်၊ စုံမြိုင်လယ် - ကျေးကဆန်း x ၊ မောင်မယ်ခေါ်ကာ၊ ရွှေပင်ယံမှာ
ကျူးရင့်သံသာ၊ မြူးကြမြန်း၊ x ၊ နတ်ဖလ်လဲဖြေခြည်၊ ၊ တိမ်မိလ္လာရောင်
တောင်ကညိုမောင်ရီ၊ x ၊ ဖိရွှေဝတ်ကယ် နွေသုန်သုန်၊ သိုက်ရွှေမြိုင်ထဲက နွေပျော်ကာ၊
ညံသာစာ ကြေးတံ့ရင်း x ၊ ဆေးဖယ်ခင်း၊ x ၊ ဇေးနွေညှင်း၊ ၊ မြလျှံတဆင်း x
နာရနင်း ရှင်းကြည်သုန်၊ ရေတံခွန်-စိမ်းလွဲလန်း၊ (ညာရွှေဖိလှိုင်မခန်း၊ ဇင်နွယ်-
ပန်းခိုင်စမှယ်၊ နွေ-ရာသီဦး နွေကြည်ဖွယ်၊ ၊ တံတံတံလှုပ်ကယ် - သင်းပျံ
ကြယ်၊ အို-ရေတုက်ကယ်၊ ခန်းနိုင်ဖွယ်၊ ၊)၊ သွေယန်းမြူးမြူန်း ညာရွှေ
ကွန်း- စံရာလယ်၊ စိုးအုပ်ကယ် ဖြာဖြာကြယ်၊ မြိုင်လာဘဲဆေးမှုပန်း၊ x ၊
တောင်မင်းဝန်ဦး ညှန်နွယ်ဖူး-မြူးလိုသား၊ ပျော်ပါးငယ် ဖြေလွယ်အောင်၊
ဒါဟန်မြန်း စံသူညောင်၊ ညှို-သန်းခေါင် ကူးမိမှား။

သဖြန် ။ ။ ခြေမပျို-ငိုဆိုမိမှား x ။ စစ်မက်ကယ် လင်မြိုင်ယောင်နှင့်၊
ရွှေဘွဲ့တောင် နယ်မက ငယ်မှာ-ကြုံရဲဖြစ်လား။ x ။ ။

၂၅။ ယိုးဒယား-ဖရံတင်တီးခြင်း

ရွှေတညာ၊ ဖျော်ဖြေဗွေကြော၊ မန်းမြေချာဝယ်၊ လွမ်းသာထေ့လို့
ဖန်ရွှေစာငယ်၊ မှုရာပို့ဖွဲ့၊ ဆိုယောင်မှား။ x ။ ။ စံပမှယ် - သည်ဝယ် ၊ သာခု
ညာညိုရွယ်၊ ဘုံလယ်ဗွေငယ်မှာ x လွမ်းစေ၊ ဘယ်ဝယ် သာလေ ဖုန်းဝေ၊ ဆန်း
အထေ့ထေ့၊ မန်းရွှေမြူ၊ ပန်းဖြေကာ x ဂန္ဓာကြိုင်သင်း ညှင်းလေညာ၊ မာလာ

ခိုင်စုံ ရှေ့ဖွဲ့ နှံ့ ကြိုင်လှိုင်၊ တောင်တောင်ယံစိကာ ဖိသာမြိုင် x လွမ်းမပြေနိုင်၊
 ကျမ်းအကြေယိုင်၊ ကွန်းဗေ့ဆိုင် x ပန်းခိုင်မုံပျံ၊ ထုံမပြေ x ရှေ့ အရှေ့လယ်၊
 ပျော်တော်-ဖော်လှော် ချီငေါ်လေး ရင့်ရင့်ကြေး။ x။ ချီသံသာ၊ မူရာဟန်နှံ့
 လွမ်းရန်ထွေ x ဖြေမပြေတယ်၊ သည်ဝယ် - ညှိပျို - ဆွေးမှုဝန်ကပို။ x။ ရှေ့ဖွဲ့
 ဖွန်းမိမို၊ ခေ့နန်းနန်းရန်ကို၊ ဗေ့အုံး အုံးညိုညို၊ ဆည်ရုံး ရုံးနိုင်လို၊ အို - မန်းမန်း
 ဗေ့လယ်၊ ရှေ့နန်း နန်းမြေဝယ်၊ ပန်းလေဖွယ်အောင်၊ ညှင်းလေပြေဆောင်၊
 ဝေအေဝေမောင်၊ ပြာရောင်ရှစ်ခွင်၊ ဆင်ယဉ်လေ ဝိုင်းကာအံ။ x။

ကျူးဝသုန်၊ ပဇ္ဇန်ဆော်နှိုး၊ မိုးမိုး မိုး မာန်မာန်၊ တိမ်ယံကွန်မြူး x
 မူးခေ့ယိုင်ကာသာ တေ့မိုင် ခါခါသာပင် ဖြေလဲမရှင်၊ ပျော်ဖွယ်သာဆင်၊ ရှေ့
 ဘွင်၊ ကြေအင်ကြေကဲ သဲနေမရှင်၊ မင်းလွင်မြူမောင်၊ ပြာရောင် တောင်ခိုးခြယ်
 လှယ်အံ၊ မိုင်မုံအာကာဘောင်၊ ပူအောင် ပူအောင်သာပင်၊ ရှစ်ခွင်ကာသာ
 မုန်တိုင်းဆင်၊ လွမ်းစေ၊ ကျမ်းကြေမည့်သွင်၊ ဆိုရင်လဲသာ-တန်ဘဲကို၊ မိုးမာန်ဂုဏ်
 ငြိုးဟန်သုန် - ပဇ္ဇန်ကသာ ဆော်သုန်းမြူး။ ။ ထူးထူးထေ့ထေ့ - ဖော်ရှေ့ ပျော်
 ကြောင်း ဖန်ခါခါ၊ ကျူးသည်ဝယ်သာ၊ မူးခေ့မိုင်ရှာ၊ တေးမိုင်ကာ၊ သဲကြော်
 ငြာ၊ ရှင်စံရာ၊ ဖူးရှေ့ဖန်ပြာ၊ နှံ့ကာင် ယိမ်းယိုင်ချင်၊ လွမ်းရန်ဖို့ဆင်။ ။

၂၆။ ယိုးဒယားဘာသာ - ခမုန်

မြိုင်ဟေမာကန္တာလမ်း၊ ဆန်းထေ့လော၊ တောင်သေလာဥ၊ ချောင်ရွေဝါဂူ၊
 လေပြေသုတ်ကာယူ တောလုံးကြူ၊ နန္ဒာမူ လိုဏ်ဂူဘူရိပ်ကြား x။ ပွင့်ငုံကြား၊
 စကားသရဖီ၊ ထုံသင်းကြိုင်လှိုင်။ x။ ပန်းစုံစီ ရိုးနီရှေ့အင်ကြင်း သင်းပျံလှန်။ x။
 ကန္တာစုံမုန် ဟေဝန်ဘေ့ချာလမ်း x။ ဆော်လေဖျန်း လန်းစီစီ မှုတ်ရွေရည်။ x။
 ညှင်းလေပြည်သွေး၊ ရေကင်းငေ့မုံ x ကြိုင်လျှမ်းထုံ နန်းဘုံကွာလှမ်းဝေး x လဲ
 သွေးကြင်သူ x တေးမြိုင်ငူ ပန်းမဉ္ဇူ ကြူပါလှိုင်သင်း x လှိုင်ဝေဘူ ရှေ့တောင်း
 ဝင်းဝါလှုံ x ခိုင်တံကြိုင်လှုံ မြိုင်ယံစုံတဲတော x၊ မဒုံခေါ် တွန်ကြော်ရွေဥသြ
 ဆုတ်မော ဖွယ်ကြုံ - ပန်းငုံပန်းငုံ၊ လေပြည်သုန်သုန် မြူမုန်ကြိုင်ပျံသင်း x၊ ရွက်ဝါ
 ကြေမြေသို့ဆင်း၊ ဂေါ်ဖီ အင်ကြင်း နှင်းနံ့ကြမ်း - လေချို၊ သုတ်သွင်းခင်းပြန်
 ဝယ်၊ သူဇာနွယ် မူရာကြယ် ယူပါကွယ် တ၊ သလိုလို၊ ပဖိုသံချင်းပြိုင် တေ့မိုင်
 ဗေ့ဆိုင်၊ မြဲသူ ပပူလှိုင်။ ။

၂၇။ ယိုးဒယား - မန္တလေးဘွဲ့

တောင်ဗမ္မပိုင် ကျော်လှိုင်တေဇာ ဖျိုးပျံ့မွှေး x တသီရိန် ကြေညာ
 နေလာသမ္ဘိန် ရာဇာအားဟိန် - ဂီရိန်ရန်မြူဝေး x နန်းလေတန္တရာဝင်၊ ရှေးငယ်
 ကသာ၊ တေးဖွယ်စာမရာ၊ မန်းသေလာအောင်ချာရွှေမိမာန်၊ ဝိသုကံ စီ မံ ဖန်
 လာဆန်း x ။ တညီသွန်တိမ်စွန်အာကာ၊ မိုးယံမွှောင်မြူ ရှင်းတယ်ငယ်ခွါ၊ ခြယ်
 မြာစုံစီ၊ နီလာစိန်ကြောင် ရှိန်ဖြူရီမှောင်၊ စံဆောင်ဘုံရွှေနန်း x ရေယမုန်သီတာ၊
 ရေယမုန်သီတာ၊ ရော့ခွေခါ သုန်သုန်ဆင်းတယ် အောင်မြေမှန်ရာ မဏ္ဍာ မြေဘုံ
 မင်းမ္မာ၊ သီဟာရွှေဂူငြိမ်း ။ x ။ ဝေလျှံဖြာနန်းရွှေမျက်နှာ၊ ကြည်စင်ရှင်းတယ်၊
 ကန်မင်းနန္ဒာ၊ ကမ်းတေးရွှေပင်၊ လျှမ်းပြေ ရွှေကြာ၊ ချပ်မုံအာ ကြိုင်သင်းထုံလှိုင်
 စွာ ။ x ။ ရွှေသာရကာမင်းငယ် - ကျေးကပေါ x တညီညာ ကြော်သံခေါ်ကာ၊
 မယ်ညိုဖေဂီ ရှားရင့်သော x၊ နန်းချင်းပျူငှါဘာသာ၊ နှောသနှင့်သာ၊ ရောဆင့်
 ကြော်ငြာ၊ စင်ရော်ပုံလာ ဇာတိငွေမုံသောင်ခုံပြန်ဗေ၊ နေဇာသောင်တင်လှမ်း x ။
 ကန်သာထူးတင့်ဆန်း၊ သံသာ ကျူးရင့်သန်း ။ ။ စမ်းရေယဉ် တောင်စဉ်ခွေကာ
 ရစ်ဆီးခြံရံကာ၊ တရွှေညီဒေဝီသူဇာ၊ နတ်မင်းဗျူဟာဆန်းတုံမူရာ၊ ရွှေသိင်္ဂါသူ
 ဆာပူကြုံလာ၊ သည်မှာကပ်အောင်၊ သိခေါင်ရီမွှောင်ဆိုင်း ။ x ။ မိုးနှုဂီမှာန်ခါမို့၊
 လျှပ်ခြည်ဆိုင်းတယ်၊ အံ့မိုင်းရီမွှောင်၊ ငမေမီ ဒေဝီ ပတ်လည်ဝိုက်ကာ သွန်းသနှင့်
 သာ၊ ရှမ်းဆင့်စည်တံမြွာ၊ x ။ အိုအမ္ပုန်မူးကျူးပြန်တော့သာ၊ အိုပြည်သူပေါင်း
 သောင်းခြံမို့ ကြော်ငြာ ။ x ။ အိုဖုန်းတော်မိုး ဖြိုးလေရွာသွန်းကာ၊ x ။ ရာမင်း၊
 စက်တော်ခိုဝပ်စင်း၊ အိုလေးကညာ ဆက်ကာသွင်းသနှင့်သာ၊ မင်းမင့်ကေရာ၊
 နေလာတေဇာဝေဖြာမိုး၊ စိုးလေစံကာစံကာ၊ ပြည်ရွှေမန်းမြို့ အောင်မြေမှန်ရာ၊
 သိမ်းစံမြန်းတယ်၊ နန်းလေသောင်စိုက်ရာ။ ။

၂၈။ မန္တလေးမြို့ဘွဲ့ - ယိုးဒယားကြီး

အောင်မင်္ဂလာ၊ သိင်္ဂါဆောင်ဘွဲ့ တောင်ခြေရစ်သန်း၊ စကြာဆူဆူ
 ရှစ်ဖြူကာလှမ်း၊ ကြက်သရေလှမ်း၊ ပြည်တော်ရွှေမန်း၊ ငါးထောင် လေလေ
 သိုက်ကျမ်း၊ စိုက်နန်းရယ်ဟည်တော်မူ ။ x ။ များဗိုလ်လူ အူအူကျက်ငြာ လက်မှာ
 ညောင်ရေပန်းနှင့် ဝေဝေထူးတင့်ထွေ ။ x ။ အလျှံဝေဝေ - သပြေမြူ ထီးစိုက်
 ဆောင်း၊ မင်းပေါင်းဆက်လာ၊ ကညာရွှေပန်း၊ ချမ်းငြိမ်းပြည်သူ နှိုင်းဖက်မတူ
 ခံယူသစွာ၊ မေတ္တာတော်ဝေလို့လောင်း၊ x ။ သမ္ဘာဂုဏ်ပေါင်း၊ ပဏ္ဍာစုံညောင်း၊
 သောင်းဘူမြေ x ဖုန်းတော်ဝေ၊ တေဇာလျှံပြောင်၊ ငါးထောင် သာသနာ၊
 ထွန်းပတည်ရာ၊ ကျန်းများဒီပါ၊ စက္ကဝါလုံး၊ ဖက်မသာနှုန်း၊ ထက်ပြဟွာဖုန်း

တို့တောင်၊ ရိုက်ချုန်းရယ် ပဲ့တင်ညံ ၊ x ၊ ကော်ရော်သံ ကော်ရော်သံ၊ ဆင်ပန်
 လက်စုံကျိုးတယ်၊ မျိုးလေးဖြာ၊ ရာရာကျော် - သက်တော် ရှည်စေကြောင်းငယ်
 တောင်းဆုခြေ၊ x ၊ ရွှေအံ့ကာ ထက်ညာပဇ္ဇာန် - မိုးနတ်အမှန် x ဖန်တော်ပုံ
 ဉာဏ်မြော်စုံ၊ ဖန်တော်ပုံ ဉာဏ်မြော်စုံ၊ သုံဝေယန် နိုင်ငံပြည်သူ စေစေဗိုလ်လူ၊
 ရည်တူကြည်ဖြူ - ဗုဒ္ဓင်္ဂုဏ် - ရွှေနန်းစိုက်ထူ ထီးဖြူကာ ရှစ်သန်း ၊ x ၊
 ချစ်ချစ်။ ။ ဆန်းဆန်း (သဉ္ဇာကြာညောင် နန်းမြင့် ပေဆောင်) ရွှေညဉ့်
 လွှာရုံ ညဉ့်လွှာရုံ ခြုံ ခြုံ ခြုံထွေး ထွေးထွေးစက်ပါသော် ပျော်ပေါင်တုန်လှိုင်း၊
 သံတဟုန် သံတဟုန်၊ မာန်ဂုဏ်လွှာဖြိုး လွှာဖြိုး၊ ချိုးခြိမ့်ဆင်လာ ချိုးခြိမ့်
 ဆင်လာ၊ မယ်ကျမ်းကြောကာ ကွန်းပေမှာ-စာစာနာ ကောင်းသင့်လျက်ပါ၊
 ပေါ်ကာသပူစေ၊ ပျာနှောင်ချဲ့လှိုက်ဖို့ သဲရိုက်ငိုပဲ့၊ ဇံတချီချီ - ကျူးရင့်ရွှေစည်၊
 ရှစ်ခွင်မှာ မင်းလှိုင်ပြာလှိုရီ၊ ရာသီပဲ့ ခါမိန္ဒ - ခြုံသလေလေ - ဆောင်ရွှေထဲမှာ
 သဲတဉာဏ်ပိုင် ကံမခံနိုင်၊ ပျာပဲ့လှိုင် ညာသဲဆိုင်၊ ညာသဲဆိုင် ပျာပဲ့လှိုင်၊ ပူဝန်ပို့
 ပွားကာမိုင်၊ ငိုကာ ယောက်ထည်းသာထိုင်။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းမှာ ရေးသူကိုမသိ၊ အချို့ဆရာများက လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်
 က ခဲအိုတော် မင်းတုန်းဘုရားသို့ ရေးသားဆက်သွင်းသည်ဟု ပြောစဉ်
 ရှိ၏။

၂၉။ တောင်ဗေမ္မုပိုင်သို့ လိုက်သော တောထွက်ခန်း ယိုးဒယား

ပြည်ကပ္ပိမှာ၊ စံတော်မူရာ သိဒ္ဓတ်မင်း x လောင်းလျာ - သည်မှာ - ဗိမ္မာ
 ရွှေလှော်၊ သားတော်ဖြူဖြူ ရာဟုရွှေဘွဲ့နှင်း x မင်းမင်းသီဟာ ဗိမာန်နန်းငယ်က
 သာဆန်းတဲ့ မြေပုန်းလှုံ၊ သန်းခေါင်ယံမောင်ဆန် - ကဏ္ဍမြင်း၊ နှိုးတိုင်ပင် - ဗုဒ္ဓင်
 လောင်းတော်ရင်း x တဏှာညွှန် သည်ဂဲရေစွန် လွတ်အောင်ပယ်ခွါ-ရှင်းတော်
 မူရာ၊ ကြံစည်ဖန်လည် ရွှေပြည်သိင်္ဂါ - ဘုံဆောင်နန်းမှာ စံရှာပါလိုက်၊ x ၊
 (ရာဟုလာ-သားတော်)၊ ညက်စွာဗိမ္မာရွှေလှော် သိုးဆောင်နန်းပေါ် - စွန့်ပစ်
 ခွါသော် လောင်းတော်မင်းမှာ၊ ထွက်ရှာပြန်တဲ့ရင်း x မောင်ဆန် ကျန်ရင်း
 နောက်တော်ပါ၊ ကဏ္ဍကမြင်းကို စီးနင်းပေရှာ၊ သန်းခေါင်ချိန်ခါ - ထွက်တော်
 မူရာ၊ နတ်များစွာ၊ မီးဝါလာလှိုလင်း x ရွှေကြာယွန်းရှာ - ဘုန်းများမင်း x
 နိဗ္ဗာန်သာခေါင်၊ ဘေးမဲ့ရွှေသောင် ရောက်အောင် ကြံဆောင်ပြုမည်ခင်း x
 သွားလေရာ ရာသည်မှာ- လင်းပါတိသနှင့်၊ မင်းမင်းဥက္ကာပွင့်မည့် လောင်းလျာ၊
 သည်ခါနိုင်လို့ ဇက်ကိုကိုင်ကာ ရွှေမှာမာနတ်သား၊ x နိုင်လို့ရေးနှင့်တား၊
 ပြန်ပါအုန်းတော့လား၊ သွားသာစေ - ရွှေပြည်ကပ္ပိ တိုင်းလေးအောင်ချာဆီ၊

(၂၅) ရတနာဂုဏ်ရည် (က - ၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

မသီချင် - နော်မာ သောင်ခွင်၊ ရေယဉ်သွယ်ဖြာ၊ စီးတဲ့ခြယ်လာ၊ သည်ခါကြုံလာ-
 ဗျာပါဆူဝေ နေတော်ကပ်အောင် - နော်မာသောင်ခုံတွင်း၊ x ၊ ဖွားဖက်
 မောင်ဆန် ကဏ္ဍက မြင်းလေးကိုတဲ့ စီးနင်းကေန် - ဖန်ဖန်ခါခါ ကူးတော်မူပါ၊
 လျောက်သနှင့်သာ၊ ကူးရမြစ်နော်မာ ၊ x ၊ နတ်ဒေဝါများ ဆောင်ယူသွား x
 အိုဗြဟ္မာများ သင်္ကန်းကပ်လှူငြား x ရွှေသန်လျက်ခါး၊ ဆံတော်ပယ်ကာရှား၊ x ၊
 မြိုင်ဖျား၊ စွန့်ပစ်ခွါရွှောင်သွား၊ ဗိမ္မာရာဟု ရွှေဘွဲ့သားလေးကိုတဲ့ လားလား
 သူခင်ပေါင်၊ နန်းဆောင်ခွါရွှောင် ပိုးလောက်မျိုး ကတိုးလေ နုံသာလို့ပင်-
 လောကီသားတို့ ထင်မှားကြလျှင် သံသာဝဲမှာ - လွတ်ခဲမယ်လို့ထင်။ ။

၃၀။ တောင်ဇမ္ဗူပိုင်သို့လိုက်သော ဝေဿန္တရာဘွဲ့ - ယိုးဒယား

တောင်ပင်ပါ၊ မာလာကြိုင်လှိုင် မွှေးပျံ့သင်း x ဇာမရီ ဧကိကိန္ဒရာ
 ကိန္ဒရီ၊ ဝိဇ္ဇတပဿိ ဇော်ဂီပျော်စံခင်း ၊ x ၊ လောင်းမင်းဝေသန် ရာဇာ
 ဖုန်းငယ်တို့သာ၊ ကျင့်သုံး - ဆောက်တည်ရာ၊ တောဟေမာ ဂန္ဓာ မြိုင်ညိုတွင်း၊
 သီးရွှေဝါ ရသာလွန်ချိုသင်း x မဒ္ဒိမယ် ဖေါလဲမပါ၊ တောနက်ကန္တာ လှမ်း
 လေသောခါ၊ ဒေဝါနတ်မောင် ဖန်ဆောင်ကူကာ၊ သစ်ကျား ပမာ၊ ဆီးကာ
 လမ်းမြောင်ဘေး x ။ ။ (ပါရမီတော်ရှင်၊ ၂) သည်တွင် ဇာလီ ကဏှာ
 ပုဏ္ဏားဇူဇကာ၊ လှူခံလာရာ၊ မကြာရှေးရှု၊ နှင်းလထည့်အပ်ပေး x ။ ဇာလီရင်သွေး
 မယ်ကဏှာ၊ လှူပူဆွေး ထွက်ပြေးသောအခါ၊ ပုဏ္ဏားယုတ်မာ သားချင်းမစာ
 တုပ်နှောင်ကာ ရိုက်တွင်း သေလုရှာ x ဖုရာဇာမင်းငယ် ငြိုးမိမှား၊ တဖန်လည်
 ခန္တီပရမေ၊ အောက်မေ့ဆီဖြေလောင်း - မြတ်ဖျား ။ x ။ နယ်မယ် မဒ္ဒိပြန်ကာ
 မေးသနှင့်သာ ပုဏ္ဏားထံမှာ၊ ဇာလီ - ကဏှာ - သည်းချာ - နှစ်ဖေါ်၊ လှူလိုက်ပြီ
 နော် မိန့်တော်မြက်ဟကျူး x ။ တောင်ညာနန်းမမှူး၊ မြေမှာလဲလို့လူး၊ ။
 မှူးမိုင်ဝေ၊ ထေထေရာရာ လှမ်းထင်မိရှာ၊ ဝက်ပါ သေလာတောင်စွယ် နတ်ကယ်
 မူရာ၊ ကဲဆင့်ပူဗျာ၊ ပြန်ကာ လှန်ကာ ရှာသော်တော့ပေါင် မြော်ကာထင်ယောင်-
 မြောက်တောင် ဘယ်ဆီမှန်း။ x ။ မိုးဣန္ဒာပိုင်ရှင် သိကြားရယ်က၊ ပုဏ္ဏား
 သဏ္ဍာန်၊ ဖန်ဆောင် တူစွာ နန်းမယ် တောင်ညာ တောင်း သနှင့် သာ-
 လောင်းတော်မြတ်ရာဇာ x ကြည်သာချိုဇေး-သောကမနှောင့်နှေး ။ x ။ စိတ်ဝယ်
 ဆန်ရွေး - တာတယ်မပူဆွေး ။ x ။ ကြင်ရာရွှေသွေး နှင်းလထည့်အပ်ပေး၊
 ငြိမ့်လေး၊ ဆုန်မြက်ဆိုး၊ နောင်ဝယ်-သုံးဘုံကြူပျံ့ မွှေးသနှင့်သာ-တေးချင်ကြံ
 ရှယ်ကာ၊ ပါရမီ စက်ပြည့်စေမှန်း၊ အောင်ခန်းလေ ခေမာနိဗ္ဗာန်၊ မဂ္ဂင်မှူးမည့်
 ကူးဘိုရည်ပြန်၊ ဆုယူတောင်းတယ်၊ မြတ်လောင်းမင်းဝေသန် ။ ။

၃၂။ မြဝတီဝန်ကြီးရေး - တလိုင်းသံ

စိန်ကြယ်-ညီး၊ လင်းရောင်နှယ်၊ ရေယာဉ်နန်း မြန်းစမှယ်၊ သုံးရွှေညာ
မယ် - ငယ်ဆေးလေး၊ •သင်းသင်းမွေး။ x ။ သောင်းသောင်းကြေး - လွမ်း
ကြောင်းရေး၊ ရွှေဒါလောင်း ရွှေတံမြှာ၊ ညှင်းညှင်းသာသည်လေ - ခါးကောင်း
ရွေး၊ လွမ်းကြောင်းရေး။ x ။ ဆွေးလျ - ကြေဖွယ်၊ မောင်မယ်တည့် ခေါ်ထူး
ဇေး - ကျေးသာရကာစော - တောကမိုင်းညိုလွင်၊ ချစ်ဆွေ - ချစ်ဆွေခင်၊ သွယ်ငင်
ဆိုဘင်းမေး၊ ပတ်ခြံသံညှင်းကြေး ဆွတ်ပျံ့ သည်လွမ်းရေး။ နှင်းရွှန်းသာဟမန်၊
လေပြန်လောင်း၊ ပြောင်းမည်ဟန်၊ မှန်နန်းကွာလှမ်းဝေး၊ ဆွတ်ပျံ့ သည်
လွမ်းရေး - တိုင်းကျေး ဘယ်မြေကာ၊ သုံးရွှေလုံးညာ x လေးတံ့မူရာ၊ မဉ္ဇူ မာလာ
မြန်းတဲနေနှင့်ကြာ x လွမ်းရာဆင့်ဆင့်ဖြိုး၊ ညှိုးလျဖွယ် မိုးက ထေ့သံသာ၊
ရောငယ်လေး လျှည်းလင်း၊ သောင်ငွေသော်တာ မျော်ရာယ်၊ မင်းမယ်နှင့် ရေး
မဆနိုင် ဝေးကဆွေးလျဖွယ်၊ သွယ်သွယ် သွယ်သွယ်၊ ဘယ်ဆီမှန်းမျှော် တမ်းဆေး
ဟံသာနန်း ကွာလှမ်းဝေး၊ တိုင်းကျေးမြေကာ တိုင်းကျေးငယ်၊ ဝေးက ဘယ်မြေ
တာ၊ မျော်တော်နိုင်ပါရေး ဘေ့သီဟာ x ဘေ့သီဟာ။ x ။ မြင့်ညာပိုင် စိုးရ
ဣန္ဒာ၊ ဖန်သာတည့် ဖန်သွန်းနှေး၊ လဲဝေး ဝေးက တင်ဆင်ကာ၊ ကိုးရာမယ်
ဖုန်းငဲ့ပြင်သာ၊ ဘယ်မှာမှ - သေယွင်းနှေး၊ ရောယဉ်ထေ့ ရေလှိုင်းပေး၊ ကျူးဇေး
ကျူးဇေး၊ လေးထေ့သံသာ၊ မိုးတိမ်တိမ်လွှာ၊ ညှိုးသိမ်နွဲ့ပါ၊ သိင်္ဂီဝင်းမှည့်
ဆင်းရွှေညာပျော်မြူး ကျူးသံသာ၊ သန်းရွှေညာငယ်လေ ကြာနန်းဖွား x သည်း
ချာ x စောဖျား၊ နှိုင်းသွေးငွေသော်တာ၊ မိုးတိမ်တိမ်လွှာ၊ ညှိုးသိမ်နွဲ့ရွာ၊ ဂီဝါ
ရောင်ရှိန် စိန်ပွင့်သွေး x ကျူးဇေးပြန်လာ-ဂန္ဓာထုံရည်မွေး၊ ကျေးရွှေသာရကာ
ခိုင်ညာရွှေမြှောင် နွဲ့ရွှေပျူငှါ၊ များရွှေညီလာ x ဆယ်ကြာ၊ သွယ်ဖြာ၊ ပျော်
တော်မူရာသာပါဘူး x နူးကြည်စွာ x သည်မှာမယ်ဆွေဦး x ကျူးသံသာ x သိင်္ဂီ
မှန်ရွှေနန်း x ဆန်၊ သော်တာ x များရွှေညီလာ x ။ သောရာမြင့် - သုံးဆင့်သံချို
မှန်း၊ ယုန်ငွေဝန်း ဖန်ခါခါဆွေးကြောင်း။ တိမ်ခြေနှင့်နှင်းပေါင်း ခါနေ
ပြောင်း ရွာပြန်လာ၊ သွန်းလောင်း၊ နန်းသုပဆွေးကြောင်း၊ ဘေ့သည့်ကြာ၊ မယ်
မူာ ခေညှိုးပျောင်း။ ။

၃၂။ တလိုင်းသံ - ဘာသာခေါ် (အလေးမေ့)
(ပြင်စည်မင်းသား ရေးသည်)

တောင်တောင်ယံ တောက - မောလေအောင် x ဝေးကြူးသီခေါင်
ရီမှောင်ပြာလဲ့ညိုဆိုင်းဆိုင်း x ဝေ့မှိုင်းမှိုင်း x လေး။ ပင်တိုင်းသာ၊ မာလာခိုင်
ကြိုင်သင်းသင်း x ။ နှင်းရွှန်းဝဿန်နှေ့ x စုံမြိုင်ခြေဦး x သာဟန်လေ သာဆန်း
ထူး x 'ငုံကင်းဖူး၊ ထုံသင်းမြူး။ ' ။ လေပြည်ညှင်း သွင်းလုံ့ခြေ - ရွက်ဝါကြေ

လော၊ နွေမူးမူး၊ မွေးမျိုးကြူး x ထူးထူးထွေထွေ၊ ဝေဆာသည့် - ပင်လုံးလန်း
 ပန်းစုံမြိုင်တွင်း - သင်းတဲသင်းကြည်စွာ x ရေယဉ်သွယ်ဖြာ၊ တောမြောင်ဆီး
 ကာ x ဖီလာရင်ဘောင်တန်း x သီတာလေ မြောင်ပတ်သန်း x ။ သင်းပျံ့လှိုင်
 ကြူထုံ x မွေးရွှေဝတ်မှု x ပန်းက - စုံစုံ၊ သာနယ် ရဂုံ ကြည်းဖွဲ့ ရေယမုန် x
 (သုန်သုန်လေပြည်သင်း၊ ခင်းညှိဘုံ၊ နှင်းနံစီစီရုံ x ') မှုန်မှုန်မြိုင် နယ်တဝှန်း၊
 အ မျှန် ဆိုင်း ဘေ့ တ သန်း။ ၂) လင်းရွန်း အရောင်ဝေ x လင်းရွန်းငယ်
 အရောင်ဝေ မြူခြေမင်မွှောင်ဆိုင်း x မှိုင်းညှိပြေ၊ မှိုင်းညှိပြေလေ။ x စံရဝေ၊
 မန်းဘေ့ရွှေတိုင်ခန်း x နန်းအောင်မြေ x မျှော်လေခါခါပန်း x မန်းနယ်ဘေ့ x
 မန်းနယ်ဘေ့လေး x ။ စန်းရောင်ရွှေ - နန်းငွေယုန်ပျံ့မှန်း၊ ပုဏ္ဏားဝန်းငွေသော်
 တာထွန်းဝင်း x ။ မိုးယံမျှော်မိသေး ဖန်ဖန်ဆွေး၊ ပုဝန်ပိုပွားရင်း။ x ။ သုံးယံသံ
 နွဲ့ပျောင်း၊ သာငွေမောင်းက - ညံညံဆော်၊ ညဉ့်သုံးယံ သံနွဲ့ပျောင်း၊ သာငွေ
 မောင်းက ညံညံဆော်၊ ပျော်နိုင်ပေါင် မှိုင်ရက်ကယ်လင်း။

၃၃။ ယိုးဖယား-တလိုင်းခေါ် ကြာစေ့ကောက်

နှင်းရွန်းဂိမ္မာန် လေပြန်ခါနွေလောင်းပါလို့၊ ညောင်းညွှာကြေ x မျှော်
 လေလေဆွေး၊ ရှေ့ပြည်တော်နယ် - တိုင်းဝေး။ x ။ သောင်းကျေးဒီပါဘေ့ x
 ညီလင်း အရောင်ဝေ x တောင်ရေဖီလာ၊ သီတာပတ်ဝန်း ယင်ဘောင်၊
 ရှေ့အဏ္ဏဝါ။ x ။ ရှေ့ရံကာ x ဘေ့စံရာ x လေး၊ စံမြန်း လှည့်လန်းနေနှုန်းနုန်း x
 မျှော်ရာထွေထွေထူးဆန်း ။ x ။ သင်းပျံ့လှိုင်ကြူထုံ x မွေးရွှေဝတ်မှု x ပန်းက
 စုံစုံသာနယ် ရဂုံ ကြည်းဖွဲ့ရေယမုန် x (ရွှေဘုံ ဟံသာကွန်း လွမ်းဖြေဆည်-ကျမ်းမျှ
 နေမတည်။' x) လေပြည်ညှင်းဆော်သင်းမြူး၊ မျှော်ကာခေ့ ခေ့ယိမ်းမူး၊ ထူးထူး-
 ထွေထွေ၊ ထူးထူးငယ် များထွေထွေ၊ သောင်ငွေယမုန်သဲ x သဲခုံဘေ့၊ x သဲခုံဘေ့၊
 ငှက်ဖေ၊ စုံရွှေ x ။ နန်းရွှေဘုံမြေ မျှော်လေဝေး ဆွေးလျှယ် x မြတ်ဆံတော်မေ့
 စုံရွှေဦးဖူးစုံဘဲ ။ x ။ ခါဘယ်ဝန်းမှန်းသိ - ရမ်းနိုင်ဖွယ် x လွမ်းလွမ်းရန်ကြွယ်
 စုံနယ်သာ သာမျိုးဆန်း ခိုင်လုံးလန်းလေး၊ ဂန္ဓာကြိုင်မွှေးပန်း x မြန်းရွှေညီလာ
 ပင်နန်းရိပ်သာ၊ ကျေးရွှေသာရကာ၊ ဖေ၊ ရှာလေ သွယ်သွယ်ရေး x ။ (လေသွေး-
 လှိုင်ကြူ-ခိုင်ပန်းမဉ္ဇူ။ ။' ။) မြန်နှာမူ လိုဏ်ဂုနဲ့ ရွှေသဲဒေး x အို ဖန်ဖန်ဆွေးလို့
 မျှော်တေးမူခေကာ ခေ့ယိမ်းနူး ။ x ။ ဖူးရွှေစာညှိလျက်ငယ်၊ နတ်ကယ်ဖန်ဘဲ
 ရေး၊ မြင်တော်မူ - ပုဝန်ပိုပွားရေး၊ သုံးယံသန်းယိမ်းကျူး၊ ခေါင်လေဖြူးလို့
 လင်းရောင်လာ ညဉ့်သုံးယံ သန်းယိမ်းကျူးခေါင် လေဖြူးလို့ လင်းရောင်လာ၊
 ပျော်ပါနိုင် မှိုင်ရက်ကယ်ဆွေး။ ။ ။

၃၄။ တလိုင်း-တောင်ယံတောကြီး

တောင် တောင်ယံတောငယ်နှင့် မောလေအောင် x ဝေကျူးသီခေါင်-
ရီမှောင်ညို - ညိုဆိုင်းဆိုင်း၊ ဝေမှိုင်းမှိုင်းလေး၊ ပင်ကိုင်းသာ မာလာကြိုင်ကြိုင်
သင်း x ။ နှင်းရှုန်းဝဿန်နေ့ စုံမြိုင်ခြေဦး၊ သာဟန်လေ သာဆန်းကူး ။ x ငိုကင်း
ဖူး၊ ထုံသင်းမြူး၊ ဂေါ်ဇင်မင်း ဆင်းသိင်္ဂါ၊ ဝင်းမှည့်ညာယော်လေ၊ သာယံမီးနှူး၊
မွှေးမျိုးကြူး x ထူးထူးထွေလှာ - ဝေဆာ - မြိုင်လုံးလန်း၊ ပန်းစုံမြိုင်တုန်း၊
သင်းတဲသင်းကြိုင်စွာ၊ တောင်စဉ်ရေယဉ်တော၊ ရှုညာ x သီဟာရေကြည်လဲဒေ၊
ငှက်မွန်ဖြေတင်းမေး၊ ပျူငှါသံကြူးကြူး x ခါကူးဂိမှန်နေ့၊ တောင်ပြန်ညှင်း
သွင်း သုတ်လေဆော်သွေး - မျော်တေး၊ ဖေါ်ကာဝေး၊ ဆွေပူ-နေနိုင်-ခွယ်ိုင်၊
ဆွတ်ဖျန်း ဖြေဆည်နိုင် x သုံးရွှေလုံးပိုင်၊ နှင်း ယုန်း ဖေ့လိုင်၊ မဉ္ဇူကေခိုင်
နှမ်းလျော့သာခွယ်ိုင် x သည်မြိုင်ကြားရံတုန်း၊ ။ သင်းပျံ လှယ် - ဝေးကစုံတနယ်
သယ်သယ်ငယ်လေ မျော်တိုင်းပန်း၊ ငိုခြေမုံရွှေ-ထုံလေပြေ၊ တိုင်းဟံသာ ဝေးမြေ
သီခေါင်၊ ကျမ်းဖို့ လှမ်းဆည်ဖြေ၊ ဆွေးဆည် - ပွေနည် - နေတည်ပန်းအောင်လဲ
ညှီး၊ အာကာနန်းနယ်ဘရီး၊ သွန်းပြိုးမဏ္ဍာ သွန်းပြိုးငယ်မိုးမဏ္ဍာ တံမြာရွှေစည်
ကျူး x ထူးသံသာ၊ ထူးသံသာ-မန်းညာရင့် - မိုးမြင့်သီလာ၊ ဣန္ဒာခူ-မန်လှန်း
သေး၊ ဆင့်ကြေးငယ် ဝေးကထင်မလွယ်၊ ကိုးနယ်ပြည့် သွန်းမည့်ပုံသာ၊ ဖေါ်
ကွာသူ ပူလှမ်းရေး၊ သီတာရေယဉ်ကြည်လဲဒေ x ဖွေဖွေ ။ x ဆေးလေး၊ သောင်း
ကျေး ဗေဒီပါ၊ ဆန်းထူးထွေလှာ၊ ဆန်းထူးထွေလှာ၊ ရောအဏ္ဍဝါ ခွေပတ်ဆီး၊
ညှီးညှီးလျှံဖြာ၊ ရွှေဒွါ-ရံရွှေလောင်း x သောင်းသောင်းငြာ x သီတာယင်
ရောင်ခင်း x ဆင်းသိင်္ဂါ ဆင်းသိင်္ဂါ x သွင်းလေပြေလာ ။ x ။ သော်တာငွေ
ယုန်း ဤတိမ်လှာဆန်း၊ ပူဏ္ဍိန် နန်း သီဘဂူ ဝိုး ဝင်း ။ x လှမ်းရန် ဖန်ဘဲရေး
မြော်ကာတေးညှီးရင်း x ပါးမှာထင်မူးမူး၊ သန်းယံကြူးလို့ သုံးပပိုရ်ကျော်၊
ပျော်ပါနိုင်ဘဲလင်း ။ ။

သဖြန် ။ ။ နှင်းနံ့မပြယ်၊ များရွှေလယ် စမှာယညီသည့်၊ ကေသီ
ညွတ်ရုံး x ။ လေးဆူခက်ပုံ၊ မြတ်တိုက်ဆံတော်မေ့မှ၊ သည်မေပူရန်ခင်းငယ်၊
တင်းဖန်ပါဖုန်း ။ x ။ ။

၃၅။ မှန်-ယိုးဒယား-တလိုင်း

စိန်မြ-လျှံခြယ်၊ သိင်္ဂီရောင်နွယ် နေယဉ်လွယ် x ရွှေလယ်ပျော်တော်ကြူး x
ထိန်အလျှံခဝ၊ ထွေဆန်း၊ စံခန်းနန်းဦး x ။ မောင်မယ် ကြုံတော့ဖွယ် x ။
တောင်ရေမြေတနယ် x မယ်မယ်ကြုံနိုင်ဘူး x ။ ထူးချွန်လေအောင် x ။
မှန်ဆောင်ညှီးညှီး လင်းလင်းထိန်ထိန်-ဖြာရိန်ဝင်း၊ မစာ မညာလေ လောင်းကြ

ခေညိုးရင်း x ညှင်းညှင်း သံသာ x ။ ပဉ္စင် ရှေ့တံမြွာ၊ သင်္ခါဆယ်မှန်
 ဝဇီရစိန် ဝင်းရိန်မှည့်ဝန် x ။ တောင်နှင့်ရေညှန် ဘယ်မြိုင်နယ်စွန်၊ မြန်းလိမ့်ညာ
 ရှေ့မှန် x ကဲလွန်ဆင့်ဆင့်လောင်း၊ နှောင်မြင့်ငယ်လောင်း ၊ မင်းမယ်ဆွေကျန် x
 လွမ်းဝန်ထပ်ဆင့်ဖြိုး ညှိုးလျဖွယ်၊ မိုးစုံတသွန်၊ (သာသာလွန်း ၊) ဆည်ဆည်
 ဖြေဖြေ ရှေ့ရှေ့ မှန်မှန်၊ နန်းညာမယ်၊ ဆွေးစလိမ့်လေး၊ ဝေးကတေး ညဏ်ညှန် x ၊
 ကျန်းကျန်း လွမ်းဆွတ် ဖျန်းဝတ်နန်း၊ သင်းမြူး ဖုန်းကိုယ်တော်သွင်၊ မြင်လဲ
 တိမ်းမူ၊ ဆန်းဆန်းထူး ၊ သဲကျေလူဖွယ် ရေးရာဆင် x ၊ နန်းမြင့်ညာနွယ် လေးမယ့်
 ခင် x ၊ ညှတ်ကာစေဝယ်၊ ဆွေးဖွယ်ပင် - သည်ရှေ့ဘေ့ခင်၊ မောင့်ရယ်ကြုံအင်၊
 မြင်တော်ဘဲ သဲဘွင်ဝင် - ညှန်မဆွံနိုင်ကျမ်းလို့ လွမ်းနှောင်ဖြာ x ဆွတ်ဖျန်း
 ဝတ်နန်းသင်းမြူး x ဖုန်း၊ ကိုယ်တော်သွင် - မြင်လဲတိမ်းမူ၊ ရှိန်းရှိန်းနူး၊ ကျူးရင့်
 ဧလို့ လေးဒီပါ x ဖူးပွင့်နှေးလို့ တေးယောင်ကာ x နေနှယ်ကြာ၊ ကြေညာ
 နီးဝေး၊ မေးဖေရှာ၊ တိုင်းကျေးမြေတာ တိုင်းကျေးငယ် ဝေးမြေတာ၊ x ၊ ဖန်ရာ
 လွန်ကြည်ကဲ x ကြုံတော့ပြန်လာ x ၊ စံရာလယ်မို့၊ မြင့်တိမ်လွှာ၊ ဘယ်မှာမှ
 မယ်လွမ်းနဲ၊ မယ်မယ်ပူအင် မြင်ရက်ဘဲ x သဲလောင်ကြေစေ၊ x ၊ ဖန်ရေရေ
 ဆည်ဆည်ဖြေဖြေနေလို့လဲ x တန်လဲစေ x အဏ္ဏဝါရေယဉ်ဝဲ x မြဲထေ့ x
 ဆည်ဖြေနိုင်ကြည်ဘဲ x တင့်ရဲလေ x ၊ ဖန်ရာသွယ်ခွေ ဘေ့ပြန်ထဲ၊ ခုသဲကြေ x ၊
 ခုသဲကြေဖွယ်စေ x ၊ ၊ နတ်ရေကုန် နှင်းညှန် - လေပြေမောင်း၊ ရွာပြန်လာ
 သွန်းလောင်း x နန်းရွှေမြေတိုင်းခန်း ရှေ့ညီလာ မင်းပေါင်း၊ x ၊ သဲကြေ၊
 နေနှန်းနန်း၊ ဘေ့သင်္ဂြိုဟ်၊ မယ့်မှာ ခေညိုးပျောင်း ။ x ။

၃၆။ ပြင်စည်မင်းသားရေး ယိုးဒယား

ကောင်းခြီးသင်္ခါ ရှေ့နေဇာ၊ ဖုန်းမိုးစေကာ သွန်းဖြိုးစေရာ၊ ဟသံာ
 ဘေ့သောင်းမြေရွှေဘုံဦး x သြဘာတော်သာ ကျူးရင့် ကြေးကြော်ငြာ x
 ပိုင်စိုးသောင်းမြေနယ်ဒီပါ x (သီတာဖိလာ ရံဝန်းသွယ်-ပင်လယ်ဝေမို့၊ ရေလှိုင်း
 ပြိုင်) (လေးဆိုင် x လေးဆိုင် x) ဆယ်ခိုင်စုံကြာ - ရှိဦးခိုလှုံကာ၊ x ။
 မြန်ဇမ္မုချာလုံး၊ စံမတူရာဖုန်း ပြည်ပြည်ခွန်ယူ ကျိုးလိမ့်ရှေ့တေဇာ၊ x ၊ (ထီးရာ
 ပြည်ပြည်မင်း နှင်းပုံလာ၊ များလွန်းစုံပဏ္ဏာ x ၊) ၊ ဘုန်းပန်းမင်္ဂလာ၊ မှန်ဇုန္ဒာ
 ညှန်၊ မြမန်း ဘုံရဝေ၊ ငွေစန်းခြေသန်း နေနှန်းလင်းထွန်း x တိမ်ဆိုင်ဝေ
 မမှောင် x ၊ ဝင်းရွှန်းဖလ်တန်ဆောင် x သာခေါင်ဖြာရောင်၊ ရှေ့တောင်သိုက်ညှန်
 နေရုဏ်ဘေ့ မဏ္ဍလာ၊ x ၊ (ဝေဆာကြိုင်ကြိုင်လန်း၊ ပန်းမာလာ မှေးပျံ့ ရှေ့နွှေ ၊
 သာယာမျိုးကျူး၊ လေပြေ လေညှင်းမြူး၊ (ထူးထူး ထေ့ထေ့ ထူးထူးငယ်

များထွေထွေ) စုံခြေရုံတော x ငှက်မွန်ငယ်လေ၊ ဖေါ်ချင်းနှော၊ စောမယ်မောင်
ရေညို - သီတာယင်ဘောင်ဖြူသဲကျန်းငွေသောင်၊ ၂) လွမ်းအောင် ဖန်လာ ရေး
သံသာချိုကျူးဒေး၊ လေးဒီပါ ကျန်းကျန်းပိုင်ယူကျူး၊ တေဇာဖုန်း ရွှေအာ
ဏာထွန်းလင်း၊ x မန်းမြေတောင်များထီး၊ ရွှေပြည်ကြီးတည်စံရာ - ရှန်းဝင်း x၊
စကြာပိုင်စိုးမြန်း ဆယ်ကြာပန်းဦးနှိမ်ကာ၊ မင်းမင်းငယ် လေ စက် ဖွား ခတင်
ရင်း။ ။

၃၇။ တလှိုင်း ၁၂ - ခန်း

ဝေယန် သိင်္ဂါမိုးညွန့်ခင်း၊ ဆဒ္ဒန်ရုဇာ နတ်သ နှင်း၊ ဣန္ဒာသည်မှာ နှုန်း
ရဖက်မယွင်း၊ ညှင်းညှင်းပဉ္စင်ရွှေတံမြွာ၊ ကျူးဒေးကျူးဒေးတံမြွာလေ၊ ဆော်
သံဝါရွန်း၊ လွမ်းဖွယ်သာ၊ ညှန်းရွယ်ကာ-သီတာရေခွေ ဝန်းမြောင်လို့၊ လွမ်း
နှောင်ရွှေအဏ္ဏဝါ - ကြင်ဖေါ်ကွာ၊ မြင်တော်လာလေ၊ မျှော်ကာပူဆွေးရင်း၊
အိုပျော်တဲလင်း၊ ခင်းစံဘေလယ်၊ ငွေနှင်းမွန်ခြယ်၊ ညှင်းသာလေဝယ်၊ မျှော်တယ်-
ပြေတဲလင်း၊ စံခင်းဘေပေါင်၊ ကိုယ်ထူးပျော်ယောင်၊ မိုင်နှုခွေယိုင်၊ သဲဆိုင်
လောင်ကျေကျမ်း၊ ဖန်ဖန်လွမ်းရသည် ပူဝန်ပွားရင်း တိမ်စင်ငွေစန်းမှာ၊ ထင်
တော်သာခု - ရွှေရုပ်သွင်၊ မြင်လာပြန်ရက်ကယ်လင်း၊ နှင်းလှိုင် ပျံ ခင်း စံ ရာ၊
သင်းကြိုင်နဲ့ ပန်းမာလာ၊ ကေသာကြော့မြဆံကြာ၊ သိမ်းနှိုင်ပါခု ပူဝန်သွယ်
ဖြာ၊ ရွှေသဲဘွင်မှာ မရွှင်ပါနိုင်ဘဲကျမ်း၊ လွမ်းဖြေပုံသည်ဝယ်၊ တောင်နယ်
ထူးဆင့်ကဲရင်း၊ ရွှေနေရုဏ်ညီလာ၊ ဒီပါပျံ ထုံနဲ့သင်း။ ။

၃၈။ ကောင်းခြီးသင်္ခါသို့ လိုက်သော - ဘုန်းဘွဲ့ ယိုးဒယား

သောင်းလုံးမြေချာ - ကြေးရင့်ဖြာ၊ နှုန်းရှောင်ပယ်ခွါ၊ ကုန်းဘောင်နှယ်
လာ လေးဒီပါစကြာပိုင်သိမ်းမြန်း x ပြည်ရွှေရတနာ နန်းမြေ ဘုံ တိုင်း ခန်း x၊
ငြိမ်းချမ်း - ငြိမ်းချမ်း၊ ပွင့်လန်းစည်ပင်သာ x၊ တရာပြည်ထောင် ဝပ်လျှိုး
စင်း၊ တေဇာဂုဏ်ပန်း ယုန်စန်းလင်း၊ သွင်း ပဏ္ဏာပဏ္ဏာ၊ နှင်းကညာကညာ၊
နတ်လူဗြဟ္မာ ကောင်းခြီးကြေးကြော်ငြာ x၊ ဘူမန္တလားတိုင်း ဓမ္မကွန် သာ
သနာလင်း၊ မိစ္ဆာရန်မှောင် ကွင်းလေရှောင်ပယ်ခွါ x၊ (ရိပ်ရာ ဆက် ခံစိုး၊
မျိုးဝံသာ ဗောဓိဝံရွှေအာ ၂) ဆုကြီးပန်ဆင်ရာ၊ ကြည်စွာ - ဖြောင့်စင်း x
အောင်မြင်လွယ်တကူ၊ တည်ကိန်း၊ ပြည်ငြိမ်းရွှေစည်ဟိန်တယ်လေ လေးသိမ်း
တော်မူ x၊ ဖြန့်မိုးကနက်ထူ ဆုဘောင်းသောင်းမြေငှ x ရိပ်ဖြူဆင်ယင်၊ ဆယ်

အင်ပြည့်လျှမ်း၊ ချစ်ပန်းငယ်၊ ခြယ်ခြေယူ x၊ (ဘယာ ကင်းစင်ဝေး၊ မွေးလှိုင်
 ကြွေးလေ ပြည်တော်သူ)၊ x ၊ မြူရန်ကင်းဝေး ရန်ကင်းဝေး ပါရမီစာဂီတော်
 ကြောင့်လေး၊ ရန်ကင်းဝေး၊ (တိုင်းကျေးကျေညာ၊ နတ်နန်းဝတီသာ ပမာပုံ
 မခြား၊ ဒေဝရိန်ငယ်လေ မာသိန်ဖွား၊ များပြည်ထောင် ထံရင်းခွန်းသွင်းဝပ်
 စင်းခြေနှောင် ရာမင်းကေဥသျှောင်) (လူ့ဘောင်နတ်ခွင်၊ ပြဟွာစိုရ်ရေ တိုက်
 ကျေး၊ ၊ ရေးခြယ်လှယ်၊ နေမင်းနွယ်တော်ရင်း၊ တေဇာလင်းရိုန် သမ္ဘာကဲမိုး၊
 (ရာပြည်ထောင် ခေါင်ထိပ် နင်းအောင် စည်ညှင်းလှို မင်းဗိုလ်ပုံ၊ ၊ ထီးရာခိုလှို
 စုံညီညွတ်ကျိုး။ ။

၃၉။ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ - ယိုးဒယား

မြန်သပြေညာ၊ ကျန်းဒီပါ x ချီးအံ့ဖွယ်ရာ၊ ပြည်သီဝံနန်းညွန့် မှန်းရွယ်
 ကာ၊ များဗိုလ်ပါ၊ လိုရာဆုပန်တောင်း x ငြိမ်ညောင်းငယ်သံဝါညီစာ၊ နေဝံသာ
 ကုန်းဘောင်နွယ်လာ၊ ညွတ်ပျောင်းစေရာပိုင်စိုးမိုးမြေချာ x ဖြိုးဖြိုးဝေဆာ x
 ရှေ့တဲ ရှေ့သမ္ဘာ၊ နိုင်ငံတော်ရေး လွန်သာယာ၊ ရာပြည်ထောင်မင်း - ဆက်သွင်း
 သာ x တေဇာဝေဖြာ - ရှေ့ဗျာသန်းတယ်၊ ဆောင်ဆောင်နန်းမ္မာ - မြန်းတော်မူ၊
 စံမတူ စံမတူ ပြည်ပြည်ထောင် - မင်းမြတ်မှန်ကူ၊ ရှေ့ဘုန်း လှိုင် ကြူ၊ ကျော်
 သောင်းနယ်ဇမ္မူ၊ ဘုန်းဝေမြတ်နေနတ်-နှစ်ဆူ။ ။

အထူးမှတ်ရန်။ ။ ၎င်းသီချင်းသည် ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်း ဘုရားနှင့်
 ညီတော် အိမ်ရှေ့ဘုရားနှစ်ပါးကို ချီးသော ဘုန်းဘွဲ့ ဖြစ်သည်။

၄၀။ မန္တလေးမြို့ဘွဲ့ - ယိုးဒယား

မန်းလေး တောင်လကျာ၊ ဘုန်းလေး နေလ၊ နွန်းလေး တေဇာ၊ ဝင်းထိန်
 လှိုင်၊ များစွာဗိုလ်ခြေ ဝေနေပေါင်း၊ ကောင်းအောင်ချ၊ ကောင်းအောင်ချ၊
 ဗုဒ္ဓင်လောင်းရယ်-နန်းသစ်တည်ထောင်၊ မင်းများနေောင် ကုန်းဘောင်နေညွန့်
 သွေး x ဒီပါမြေပေါ် ကျော်နံ့မွှေး၊ ဘုန်းတော်ဟုန်-ခြောက်ဘုံနတ်ရွာ-ကြေ
 ညာကြွေးတယ်၊ ဘေးတော်မြေးမှန်၊ ထီးရာစံ-နတ်ဖန်ကူလှိုပေး၊ ရှေ့ဘုန်းတော်
 တေဇာ-အာဏာ၊ မန်းလကျာ၊ ပြည်ရွာ-ရေသို့ဒေး x ၊ ကုဏ္ဍာ ကုဏ္ဍာအိုင်မြတ်
 မင်းငယ်မင်းငယ်လေး၊ ငါးမည် ငါးမည်ကြာနံ့ သင်းတယ် သင်းဘယ်လေး x ၊ ရှင်
 ရင်းလေး မြတ်စွာဗုဒ္ဓါ၊ ဓမ္မစကြာတရားကိုလှ၊ ဟောမိန့်သံကြားပါလို့၊ ၊ ဖေ
 များတဲ့ မိဂဒါဝုန်၊ ဖေများတဲ့ မိဂဒါဝုန်၊ သည်ဘောမှာ မောင်ရဲ့ သာလှိုစုံ

သာလို့စုံ×၊ ယဉ်ရော · ပတ်ကာဝိုင်းတယ်၊ တိုင်းလေးဌာနီ ရှော့သုံသီဟာနုန်း၊ ရေယဉ်
သွယ်ဖြာ စီးလာမောက်-ဖြိုး၊ ရွာသည်မိုး၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြောင့် ရှေ့မိုးငွေမိုးရွာ၊
ဆင်ဖြူရတနာ ဆက်မည်ရောက်လာ၊ ရွှေဘုန်း နေသို့ဖြာ၊ ရောင်ထွန်း-ရွန်းတေဇာ
နန္ဒာရေဝန်းညာက - ပတ်လည်ကာ၊ ရွှေမန်းခတောင်တော်သာ၊ အို - ဆန်းပါပု
ဝတီ စံပျော်ရာ၊ အိုလေစမှယ်မြန်းတယ်၊ မန်းလေဌာနီ၊ တိုင်းလေရွှေပြည်၊
ပုံဝေးလို့ ရောက်လုပ်ပြီ၊ တိုင်းဌာနီ သာကီနုညွန့်သွေး။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းသည် အလွန်ရှေးကျသော စင်တော် မင်းသမီးများဆိုသော
သီချင်းတည်း။ ။

၄၁။ ယိုးဒယားသံဟောင်း

နှင်းရွန်း သာဟေမန်၊ လေပြန်သွင်းလို့၊ ညှင်းညံ့ညံ့၊ တိမ်ယံ ကွန်ဆိုင်း
အိုလေမျှော်တိုင်း မှိုင်းမှန်ဝေ၊ ဖန်လဲရွှေသံငယ်သာ-ပူဗျာပိုစေ၊ ဆည်ဖြေ၊ သည်
မေလွမ်းရ ရေးပျောင်း×၊ ဆွေးကြောင်း ရုံးပေါင်းကံ၊ ပန်းမာလ်သင်းပျံ၊ ဆင်း
ရွှေလျှံ၊ သာဟန်တင့်ကျူး၊ ထုံမုံနိုင်ညာ-မာလာဖူး၊ ကူးနဲ့ပျံဝဲဖေ၊ သိုက်မြို့
ကွန်းဘွေ၊ (မြိုင်ခြေခိုင်ဝေ) စိမ်းလဲလန်းမောင်း×၊ သာတောင်းလေ၊ ညောင်း
သိင်္ဂါ မိလ္လာသင်းစွာ၊ (ရေမဏ္ဍာ ရွှေကန်မှာ) မြူးကြသောင်းသောင်း×၊ ရွှေ
ယင်ဘောင်၊ မယ်မောင်၊ ဝေဆာ၊ ဟသံငယ်လေး ကြွေးရင့်ညောင်း×၊
တောင်စောင်း၊ သာပေါင်းငယ်ထေထေ၊ ဖေ၊ ကဲလွမ်းဖွယ်သည်ဝယ်စေ၊ ဟေ
မာသေလာဘွေဦး ခွေယိုင်ကာသာမူး၊ ကြည်နူးရွှေဖူးစာငယ် ဖန်ဘယ်၊ နတ်ကို
(သူဇာလို့ မှုရာပို) တောမြိုင်ညိုဖျား×၊ ဆိုင်ယောင် မှူးမှူး× ညှိုးပျိုဖွယ်
သားသားသား× ဆွေးဝန်ထပ် ပွားပွားပွား။ ။

၄၂။ မော်ပြန်ယိုးဒယား

နန်းသို့ဟိုဠ်၊ ရေညှိဝန်းခွေရံကာ၊ ဓိုမာတာ - သည်းချာလှော်ရွှေသွေး၊
ခွံ ယူကျေးတဲ့ မော်ရံတူပျော်ပုံ သာစုံ ကန္တာကျေး၊ ညီနောင်လေးတို့ တူပျော်စံ
သည်ကမ်းယံ မော်ပြန်ဖေါင်နှင့်ကူး၊ × လူးလာလူးလာ၊ ယီးယိုလေလေဟာ -
ဆွဲတညီညာ၊ ×၊ ယမုနွာထဲ တူနဲ့ပျော်ပျော်၊ ဝဲဒီရေမော် လှိုင်းကြက်ခုပ်ဆော်
သွင်း×၊ ငမန်းငဆင်၊ ညီခင်စီရင်ငြား၊ အိုဆောင်ရွှေမီးနှင့် ရန်ကိုပယ်
မော်ကမ်းနယ် ပြင်ကျယ်ရောက်လုနီး၊ အိုရေညှိ ခွေပတ်ကာ×။ မာတာလှယဉ်

(၂၆) ရတနာဂုဏ်ရည် (က-၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

ကျေး x ဂမ္ဘိသုမ္မေ ညီနှစ်ဖြာ။ မော်ပြန်ဖေါင်စီးယီးယိုး လေလေဟာ။ x ။
 ကြေးညံစာ- စင်ရော်ငှက်ကယ် - သဲနှင့်သောင်တင် ကမ်းနှင့်ရေဆိုင်၊ ဝဲယှဉ်ပြိုင်
 မော်တင်၊ ကျောက်ဆောင်၊ ပန်းပူလေအောင် ပန်းပူလေအောင်သာ။ x ။
 မှော်ကျေးကမ္ဘာယံ နက်သန်သာတုံလမ်း။ ။

၄၃။ ယိုးဒယား - သမင်ရိုက်

မော်ရုံဟောဝန် တောမြိုင်စွန်၊ ဘုန်းတုန်ရာ မင်းငယ်တောင်ညာ မြင်သော်
 လွန်ပူဆာ၊ ယခုပင်မွေးချင် ခါခါတောင်း။ ။ အို-နန်းရွှေချိုင့်လှောင် ထား
 ရအောင်၊ စွန်တောင်စကြာ လေးတော်ကိုင်ကာ၊ လျင်စွဲ မြန်မြန်၊ ဖမ်းမခံ၊ ။
 ချော့ကာမြူ သားယူသွေးဆောင် ဝေးရပ်တောမြိုင်ချောင်၊ မြူအရောင်ဖြာ၊ မြေစာ
 လက်တော်ကမ်း၊ အို-ပန်းဖွယ်စေပင်၊ ဆန်း ရွှေသမင်ငယ်လေ၊ ရုပ်သွင်ရွှေ
 သား ထင်မှားအောင်ဖန်၊ လေးသွဲငယ်ရိုက်ဟန် ငြိုးမာန်ထပ်ဆင့်ပြန်၊ မာယာ
 ငယ်သူကြံ ဘုန်းငဲ့ထံ၊ လက်လှမ်းသူသာ နီးမခံ၊ ပန်းမာလ်သင်းကြူ ကြိုင်လှိုင်
 မွေး၊ ဝေး အဝေးရပ်-သွေးဆောင်ကာ၊ စံနန်းငယ်ပုံကွာ၊ တောကန္တာ၊ စိတ်ကုံမာန်
 ပါ - ရိုင်းပြသူသာ၊ သေကံငယ်ဆော်လာ၊ ဉာဏ်ဖန်ကူ၊ မြိုင်ငူ မဇ္ဈိုင်ညာ
 လန်း ပန်းအောင်သာ၊ (ရွှောင်ရွှောင်ခွါ ထပ်ထပ်ခါ) ။ မျက်တော်ပွားပြန်
 ချေ၊ မုန်းဖွယ်မှုထား၊ ဖြစ်လားထေ့ထေ့၊ သေလိုငယ်သေစေ - သာန္တရိုက်ပြန်ချေ။

၄၄။ ကရောင်းလိုက် - ယိုးဒယား

အိုလေ တောမြိုင်စွန်းက၊ လွမ်းအောင်ဖန်၊ မကြံနိုင်၊ ကိုယ်ထူးကြုံရပြန်၊
 ချစ်တဲ့သူ သခင်မြင်လှာအုန်းဖျော့၊ သုံးရွှေရင်၊ ဖုန်းကေရှင်၊ သခင်ဘုံပုံနန်းမာ -
 ဆန်းရံခြယ်။ x ။ သက်လယ် သက်လယ်ရွှေသွေးရယ်၊ မကြင်နာ စိမ်းတော့
 စိမ်းရက်တယ်၊ သက်လယ်ရွှေသွေးရယ်၊ မကြင်နာ စိမ်းတော့ စိမ်းရက်တယ်။ x ။ ရာ
 ကျော်သက်ပန်၊ ဘယ်ရွှေကံငယ် ဇိမ်ဖန်လာခြယ်၊ ကြင်စဉ်ကို သွေဘူးနတ်ကယ်၊
 သုံးလေရွှေကြော့မယ်။ x ။ အိုဝေယန်ဖျား x ။ သိသိဉ္ဇစား ဟော ဆောင်သွားပြန်
 ဟော ဆောင်သွားပြန်၊ လောင်ကြေကျမ်းအောင်လို့ လွမ်းစေဖုန်းခင် ကြုံရ
 ပြန်။ ။ ချွတ်။ နတ်ကယ်ဖန်၊ တိမ်ယံဘုံလယ် - ညှိုးညှိုးငယ်ငယ်၊ ဝေယန်ဦး
 မှာ-ကြော့မှူးညာမယ်၊ ဆွေးဖွယ်ပူရန် ဘယ်ကံဖန်ကူ၊ စုံမတူ နန်းသူ ပုံမှန်၊
 ကိုယ်ထူးကြုံရပြန်၊ ရွှေဘွင်ကြေဆွေးရန်။ ။ ။

၄၅။ ရေလား - ယိုးဒယား

သောင်းသောင်းညံ၊ ကြင်ဖေဂီ-စင်ရော်မောင်နွဲ့ နွဲ့လို့ဝဲကာပုံ့ x။ မောင်နွဲ့
တောင်ပံရိုက်ဆော်သွင်း x။ သောင်တင်းခေါက်ရွာ - ဟင်္သာပုံ့ရောက်လာ x
ကူးကာ၊ လူးလာ၊ ရွှင်မြူးပျော်ကြရွာ x သောင်ပေဂီ - အောင်တော် ထူးပါလို့
သာ၊ ကျူးရင့်ညံစာစာ x (မြစ်မင်းအဏ္ဏဝါ၊ ပုံ့ကာမြောက်တောင်၊ ကျောက်
ဆောင် ဟိုဖက်ကမ်း)။ ။ ရွှေယင်ဘောင် မြောင်ပတ်သန်း၊ လေလျှင်ဆောင်
တောင်ဖြန့်လှမ်း x။ ချည်ခင်စုတ်ကယ် ဝံဘို၊ ဘွဲ့သောင်ခရီးမှာ - ရေဖေဂီစီးလို့
ခို)။ နေညိုညို၊ လှမ်းရန်ပိုမို - ဆိုငိုချင်ဖွယ်၊ ပင်လယ်သီခေါင် - ရီမောင်ညိုလဲ့
ဆိုင်း၊ မန်းသာကီ ဌာနိရွှေပြည်တိုင်း၊ မိုင်းလို့ရီပြာ၊ ရွှေနန်းအောင်ချာ - မြော်ကာ
မြင်မိမှား၊ မိုင်းလို့ရီပြာ ရွှေနန်းအောင်ချာ၊ မြော်ကာမြင်မိမှား။ ။

၄၆။ ယိုးဒယား-ခြူးချာအလိုက်

လှမ်းပိုအောင် ညိုမင်းလွင်၊ လေပြည်ဖြိုး တိမ်ခိုးလွင်၊ မျှော်လဲဆွေး
ဘဝင်၊ ကြွကြွင်ဆွေလျာ ပင်တိုင်ဝေဆာ၊ နွယ်လာမင်းငယ် သာတည့်တာ x။
အိုကြုံရမောင်ကံနွယ်၊ လှိုင်ကြယ်သင်းကြူ ဂေါ်ဇင်ကြိုင်ပျံ့ရား၊ ရွှေဆပ်သွား
ရယ် ခိုင်မဉ္ဇူ x။ အိုလှုံညီးလင်း x။ ပျံ့သင်း သည်လည်ဖေ၊ ပျော်မှူးမြေချည်ရွှေ
စက်ပါရော့လေ x။ ညဉ့်ရုံတော်ထူး x တိမ်ဦးနန်းဘုံဘွဲ့၊ ခွာသင်းလို့ညင်းမှူးခြ
လုံပါနိုင်ဘူးလေ x။ အိုလေးရွှေစက်တော် x။ ဖေဂီနောကျန်ထိပ်ချာ၊ နွဲ့နန်း
စိုးမည်သာ၊ စက်ပါရော့ဖျား။ x။ ရွှေဘုံကြငှန်း x စံမြန်းစံမည့်သူ၊ အိုဘာကို
စိုးရတုန်း၊ မျိုးမြတ်သူ ဆွေးပူသင့်ဘဲ။ ။

၄၇။ ယိုးဒယား-ကြေးသွား

တောနှင့်တောင်ဖွယ် - ပြောကြမောင်မယ် (ငှက်ကယ်လူလို့ သံချိုနှော
လို့ ပြောကြပြန်သကို x)။ သိုက်မြုံမှာလေ စာခွံ ကျေးကျေးတယ်ကို၊ တကိုယ်
ရေပန်းစေ မြိုင်တန်းဝေ x ဖိုမ မောင်နွဲ့ မောင်နွဲ့ တောင်ပံ ချီကာတဲလို့ ဝဲ
ကာပုံ့ x။ တွန်ကျူးကျော်ညံ ငှက်ပေါင်း ပျော်ကြပြန်၊ မြိုင်စောင်းမှာ တူစုံ
မောင်နွဲ့၊ ကိုနွဲ့ရီဟန်တဲလို့နွဲ့ကာပုံ့။ x။ ကျူးကြော်ညံ၊ တိမ်ယံအာကာထဲ မြင်
လာဘဲ၊ သည်မောင်ပူဆွေး ကြုံရပြန်၊ နတ်ကယ်ဖန် ဝေယန် အာကာထဲက
မဲမောင်၊ မင်ဦးရီမောင်တိမ်တောင်၊ ခြယ်ဆင့်ဆိုင်း၊ ရှုတိုင်းရယ်၊ ညိုရောင်ပြာ
ရီ၊ ဘယ်ပန်းချီဟန် ရေးလို့ စံမမို။ ။

၄၈။ တောတောင်ဘွဲ့ - ယိုးဒယား

လှမ်းဖွယ်သာယာ၊ နန္ဒမုချာ လိုက်ဂူသေလာ၊ နတ်တို့ဝိဇ္ဇာ ဣဒ္ဓိလိုရာ၊
 ပြဒါးငုံ ဂါထာကျူးရင့် ကြေးကြော်ငြာ ။ x ။ ဘူမဏ္ဍလာ ရှိန်းနှင့်ဆာယာ၊
 သက်ပြောင်း ကိုယ်ခွာ ဗဟိုဖိသာမြန်း x လှမ်းကြ - လှမ်းကြရှာ၊ လမ်းကန့်
 လမ်းကန္တာ' ။ ။ အာကာတိမ်ဘုံမြန်းကြွစျာန်ဟန် ပြဒါးကိုင့် လိုတိုင်းသူတို့ခန့် x ။
 ထုံဂန္ဓာ တောကသာစွာ၊ အင်းမျိုးဝိဇ္ဇာ ရွတ်မန်းမှတ်ကြရှာ ။ x ။ ထူးခေါ်
 ယောင် ဖိုးခေါင်သာရကာ ခေါက်ရှာမယ်လျ ဖောင်းကားတမာ၊ ကျေးနှင့်
 သာရကာ၊ လေသာ လေသာ လေဝေဆန်း ကန်နန်း ဖြေလျမ်း၊ ပျော်စမ်းလေ
 ကုဏ္ဍလာ ။ x ။ (တိုးအောင်းကိန္နရာ') မြိုင်ချာ၊ လိုက်သာ ရွှေကူဇာမရီ၊ ဘောဇ္ဇ
 မြန်းကြ ဟန်ယူ၊ နန္ဒမုဒရဏေီ ရွှေညီမြောင် ဖိသာထွဆန်း၊ ပျော်ခန်း သူတို့
 ဂနိုင်ချာ၊ ကန်ဆန်းပါလှ ရေကန်သာ၊ မြူးပျော်ကာ၊ နေစာမြက်ကို၊ စားလေ
 ခုထက် ငဲ့ကွက်ကြည့်မိုင်၊ ပန်းဝတ်လှိုင် ညှာဆိုင်ဝတ်ကို၊ လှမ်းခြေဆွတ်ယောင်
 လှမ်းခြေဆွတ်ယောင်သာ x ။ ချစ်တင်းဘာသာ ပျူငှာ ခေါ်တမြူး။ ။

၄၉။ ယိုးဒယား - တောဘွဲ့

မြိုင်ဂန္ဓမာ၊ ပန်းမျိုးစုံစွာ - ပေါကြဟယ် တောဟေမာ x ပင်မင်းဆင်း
 ရွှေဝါ x ဇီဇဝါ ငယ်လေး ခတ္တာရော x မြိုင်ခြေသာမော စုံလင်စွာ၊ ညှာကြေ
 ရော၊ မှန်ပြာရီရော၊ တောသာဟန် x အို-ပန်းမာလ်ဝေဆာမြူး x ။ ရွှေညှာလေ
 ခိုင်လုံးဖူး x (ဝသန် - ငယ်လေးချိန်မှန်ကျူး') ပဇ္ဇန်ဦးပျော်မြူးစုံရှင်၊ ဆော်
 ပဉ္စင်ရိုက်ညောင်း၊ နွေရာသီပြောင်းလေးခါမှီဝယ် x မိုးတချုန်းချုန်း ရွှေဖိပေါ်
 တုန်းကန့်ကော်ကြက်ရုံး၊ ပျောင်းလိုသာ ဂနိုင်ဟေမာ စမ္မာယ်ကြိုင်စွာ၊ ပန်း
 ရွှေဆတ်သဝါ x ။ အိုအင်ဖူး ကြိုင်လှိုင်လန်း ပန်းမဉ္ဇူ သင်းကြ လေပြေ
 ဖြာ။' x ။ ဆင်ရန်ဆန်း ကန်ကော်ပန်း၊ ' ။ (ခင်တန်းစိုစို၊ ဆက်သဝါပင်ပျို?)
 မြတ်လေးရုံဆို ဟိုပင်ရင်း ထုံနံသင်း x မင်းမူရာဟန် x မြိုင်ယံမှာ လေးသာ
 တင့်ဆန်း၊ ယုဇနပန်းခိုင်လုံးလန်း x နန်းဟေဝန်ချာ x ။ အိုင်ကုဏ္ဍလာ၊ ခိုင်ပဒုမ္မာ
 ဝတ်မှုရွှေကြာ လေညှင်းငယ်ဖြာ။ ။

၅၀။ ယိုးဒယား ရေယဉ်ဘွဲ့

ရွှေအာသာ - ငုံတံသေး၊ ချုံဝတ်ကယ် ပန်းလေးလေလေ၊ စုံနံ့မွှေး x
 အိုင်ကုဏ္ဍလာ၊ ခိုင်ပဒုမ္မာ၊ ဝတ်ရေရည်လှာလိပ်ပြာမြူး x ထူး - ထူးထူး ထွေထွေ
 ပြာရွှေရီမွှောင် စိမ်းလဲ့ညှီရောင်၊ ရေး-ရေး ခွေသောင် x သိခေါင်လေ သိခေါင်

ရီမှောင်တောင်ယုက်၊ တောင်ယုက်သွန် လို့၊ တံခွန်ရေယဉ်ဖြာ x မာလာ၊
မာလာ ဂန္ဓာကြာမျိုး၊ လှိုင်လို့ ဆဒ္ဒန် ရှေ့အိုင် သာလှမ်းချီ၊ ကိန္နရာ ကိန္နရီ
မောင်နှံ နှလို့ပျော်စံ၊ ဝဲ-ဝဲကာပုံ။ ။

၅၁။ တောမြိုင်ခြေသို့လိုက်သော-သစ္စာတိုင် ယိုးဒယား

သုံးလူ့ဖေလေးပါး မြတ်ညီတော်လေး x ။ ပွင့်မည် ဆန်းတယ်လေး
နန်းကံ့ကော် x ။ တူကြံရွယ် ဖန်တယ် ကုသိုလ်နော် x သွေချော်နောင်ခါ ရှောင်
လိမ့်သား၊ ပေမယ်ငယ်သာ၊ ထေရာထင်တော့အား၊ ထူးပေလျှင် ဤမြေ မျှစေ
သား x ။ သက်သေ ထေထေပန်ကြား၊ ထားသစ္စာ၊ မြဲလိမ့်မှန်သေချာ၊ ကြံတယ်
ဖန်ရွယ်ကာ၊ ဖူးပြင်မှ၊ နတ်ရှင် ရှေ့မင်းသား x ။ ပိုမယ်ငယ်လေး ယို - ရိုး
လား၊ ချိုတဲ့ချိုတယ်လေ ချိုတဲ့ပျား x ။ ချစ်ရေးမတူတင် x ရာဇတိုင်ထိုး၊
စင်းချိန်မှန်ရာ၊ တိုးလိမ့်ရွှေကိုယ်၊ ဖုန်းမိုယုံစေဖွယ်၊ စိတ်တူမှန်းလို့ကြံရွယ်၊ မောင်
ကြီး ဖက်ဝယ်သာ ရိုးမှန်လိမ့်မယ် x ။ စွဲစွဲ၊ မြဲမြဲ၊ ရဲရဲကြင်ပါမည်၊ ဗိုလ်ထောင်
တင် ကျိုးလိမ့်မှန်သည်၊ မြတ်မျိုးဇာနည် မောင်ကြီးဘာမထီ x ကြည်ကြည်ငယ်
လေး ကြည်လှဆုံး - သစ္စာတိုင်လေ ခိုင်လှထုံး x သုံးရွှေကြော့ပိုင် x သီဟာဘုံ
ညီလစုံဘုန်းပိုင် x အုန်းမြိုင်သင်္ဂလယ်၊ မောင်မယ်စုံဝင်၊ လွမ်းကြင်ရွှေငှက်လို့၊
ကြည်ညိုပိုမိုမေတ္တာသွန်း၊ ဆုတ်ဖျန်း ရေစင်သည်ခါ၊ ညွှန်းလိမ့်ဗြဟ္မာ၊ မှန်စွာ
တူတူ၊ အောင်ပန်းညွှန်လှ၊ သက်မူရာကျော် ဆက်ကာပျော်ပျော် စံဆောင်ဘုံ
ပေါ်၊ တော်စုံခြယ်လှယ် နှင်းမယ် ဘိသိက်ပန်း။ ။

၅၂။ ပုသိန်ဒေပုဝါပေါ်စဉ် ရေးသော မယ်ဘွဲ့ယိုးဒယား

ကြံကြံဖန်ဖန် x တန်တန်မှာထား ပူဝန်ပို၊ ပူဆွေးဒုက္ခ ကြံပြန်လာ x
ပုသိန်ဒေနှင့် ခင်ခင်လေးရယ် ခြံထွေးပါလွဲကွယ်။ x ဖူးစာကံဖန်လာရေး အိုလေ
အိုလေ ဖန်လာရေး - ဆွေးဖို့ခိုကြံ၊ ပူပိုမြင်လာစမ်းပါလွဲ၊ နန်းနေနွယ်၊ (ပုသိန်
ဒေနှင့် - ခင်ခင်လေးရယ် ခြံထွေးပါလွဲကွယ်။ ။ ။ အိုဖုန်း မြင်တော်မူလွဲအုန်း၊
ကြော့ကြော့ဆုံးမယ်၊ သည့်ဝယ်ပုံဆောင် ဖုန်းမောင်ပူလေစေ၊ ပုသိန်ဒေနှင့်
ခင်ခင်လေးရယ်ခြံထွေးပါလွဲကွယ် x၊ ကြာရွှေဗျာဝေ ။ ရှေ့စိတ်ဇော၊ မောလို့
သေဖွယ်၊ ခုနယ်မြင်လာစမ်းပါလွဲ နန်းနေနွယ်၊ (ပုသိန်ဒေဖွယ်၊ ခင်ခင်လေးရယ်
ခြံထွေးပါလွဲကွယ်။ ။ ။

၅၃။ ယိုးဒယား (နောက်ဆရာများရေးသည်)

အိုလူမနှော x စုံခြေမြင့်တော x တိမ်ကြောတောင်ယံ x ဆွေမနီးငယ်
လေး x ငြင်းပြောနာရီ x ရှေ့စည်ကညံ x နီလာမြနန်း x တောင်စာပိုတုန်း x
ဂမုန်းငယ်ဝတ်ရည်လှံ x ကြေလူလွတ်၊ ကြိုင်လှိုင်ညွတ်၊ ဖက်ဆွတ်ကယ်မွှေး x
လေပြေကသွေး x ငှက်ကျေးချီချည် x ။

သဖြန်။ -။ ဇလာကန်၊ မိနတ်ကယ်ဖျော်ဖြေစံသည်၊ မြစကြံ ဝေဿဝဏ်
နှင့် စုံရိပ်မွန်ကြော့ x ။ ချစ်ကြည်နူး တီတူးရယ်တဲ့ မိုးကကြော်၊ မြင်တော်လာလွဲ
စာနာယိမ်းတယ်၊ စိမ်းရက်ပေကော့ x ။ ။

ကျိုက်လတ်မြို့ဇာတိ အယ်ဒီတာ ဆရာဦးမြိုးချိုးရေး

၅၄။ မော်ဖြန် ယိုးဒယားတီးကွက် ဓမ္မဂီတယိုးဒယားကြီး

တေ-ဘုမ္မာ၊ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ - အနတ္တာ - တရားဒရလို့ များလှသံသရာ
ကာမောသာ-ဘဝေါသာ - ဒိဋ္ဌောသာ - အဝိဇ္ဇောသာ - စိတ်မောဟာ မကင်းတာ
အရင်းခံ သူတဏှာ၊ ဒိဋ္ဌဉာဏ် ဝင်စား ထင်မှား မြင်ငြားကြတာ၊ လူဘဲ - နတ်ဘဲ
မှတ်စွဲလို့သာ- မှားချက်အလွန်နာ၊ ငါ့သား ငါ့မယား လင်သားဥစ္စာ၊ ငါ့ကိုယ်
ငါ့ဟာ၊ အစဉ်မကွာ - သက္ကာယကြောင့်၊ မာနတွေ ထောင်ကြတာ၊ ဝိပဿနာ
ဝင်စားထင်လျား၊ မြင်ငြားကြပါ၊ ဘာမျှရှာမရ အသာရကမုန်စွာ အနတ္တခန္ဓာ၊
ဖြစ်ရင်းတည်ရင်း ပျက်ရင်းချုပ်ကာ၊ ရုပ်တိသညာ၊ ဖေါက်ပြန်မဆိတ်ပါ အနိစ္စ
လက္ခဏာ၊ ရုပ်တရား နာမ်တရားနှစ်ဖြာ၊ အိုနာသေမည် အတည်မကျပါ၊ သင်္ခါရ
ဟာ ဘင်ကာလမကြာ၊ ငါးဖြာဂတိမှာ၊ လေးဘုံ အပါယ်ငရဲစာ၊ အဝိဇ္ဇာ
အကြောင်းကြောင့် သင်္ခါရ ဝိညာဏ်နာမ်တရား ရုပ်တရား နှစ်ဖြာ၊ အဝိဇ္ဇာ
အကြောင်းကြောင့် -သင်္ခါရ ဝိညာဏ် နာမ်တရား ရုပ်တရားနှစ်ဖြာ ခြောက်ခု
အာရုံ ကာမဂုဏ်ဆန္ဒ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်- ရှုပ်ပြန်အတွင်းအပတဏှာ) (ရှက်စရာတေး
တော့ သမုဒယပါ၊ မဂ္ဂါဆေးနှင့် ကုရမှာ၊ လက္ခဏာရေးဖြင့် ရှုကြပါ။ x ။)

တေဘုမ္မာဖြန်ကောက်၍ (ရှုပ်ပြန်အတွင်းအပတဏှာ) က နောက်ပိုင်းသို့
ဆက်ဆို။

မြေ-ရေ-လေ-မီး ဓာတ်ကြီးအစုပါ၊ လွန်တရာမမြတ်သော အတ္တဘောခန္ဓာ၊
မုန်းဖွဲမလွတ်ပါ၊ သုံးဆယ်နှစ်ကောဠာ၊ မိုက်မဲအဝိဇ္ဇာ၊ စိတ်တဏှာအနိဋ္ဌာ-ဣဋ္ဌာ
ရုံထင်မိမှား၊ ကာယ အပုပ်ကောင်ဟာ-ဟုတ်ယောင်သာ ရုပ်ဆောင်စွာ ချုပ်နှောင်

ကာ သူလှည့်စား၊ တရားကွာ မှားရှာ များသတ္တဝါ၊ ဘဝအနေကာ ဖြစ်ပျက်
သံသရာ၊ မီးဆယ့်တစ်ငြိမ်းရာချုပ်ရာ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်ရာ မဂ်ဖိုလ်ကြီးစားရအောင်
ရှာ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သမုစ္ဆေပဟာန် ကေနပ်ပါယ်ရှိခွါ၊ အထက်တန်း တက်လှမ်း
မကြာ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ၊ နှစ်ဝလုံးဟာ၊ အစတုံးကာ ဘဝဆုံးအမတာ၊ အဲသို့မူသာ၊
ဘေးတကာ ရန်တကာ ကင်းဝေးမှု၊ အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကိုသာ၊ အနုသယ
ကိုလေ တိခြေပယ်ဘို့ရာ အမှန်ဝါယမန်စိတ်သန် သမာဓိ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်
စေဖို့ရာ။ ။ ကရောင်းသွားဆက်။ ။ ငါးဆူရှင် ပါရမီတော်ရင့်သည်- ပွင့်တော်
မူရာ ဘဒ္ဒန္တကမ္ဘာ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါ ငါးကြိမ်ဆင့်တောင် ကျတ်ခွင့် မပါ လုံလျှင်မှန်စွာ
ရှည်လျား-သညာကမ္ဘာတေ့မှာ - ဓမ္မာသေ့ခွါ အပါယောမ္မာပျော်ဖို့၊ တရားမသိ
လို့ အမြဲမိစ္ဆာ၊ အမှားအတိ-အလွဲစိတ်မှာ၊ ငရဲတိရစ္ဆာ တကတဲမဆိုတ်စွာ - အသဲ
ထိတ်စရာ စည်ပင်ကြတော့မှာ x၊ မကောင်းဒုစရိုက်တေ့ဟာ၊ နည်းအောင်ကျင့်
ပါ၊ နှစ်လ နေ့ရက် နာရီတေ့ဟာ၊ အချိန်အလကား မကုန်စေရာ၊ ကာမဂုဏ်
ရမ္မက်ဆိုးကို ဖျက်ချိုးနိုင်မှသာ၊ ဖြစ်ရာဘဝ သံသရာ၊ ပညာပါရမီ ကြီးရင့်
အောင်ဖို့ပါ၊ အတိတာ မိုက်စ မိုက်ပင်ပျိုးလို့ မိုက်ဆိုးခဲ့တာ၊ ယခုလဲ မိုက်ဆဲမှန်
စွာ-ရွှေကိုတိုးလို့ တံပိုးမိုက်အုန်းမှာ၊ အဆုံးသတ်သင့်တာ x၊ ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ်
သနားပါ - များသတ္တဝါ၊ ၂ ၊ လောဘ ဒေါသ မောဟ သောင်မီးကိလေသာ၊
တဟုန်းဟုန်းတောက်လို့သာ၊ တဖြုန်းဖြုန်း မောက်မို့စွာ၊ အကုသိုလ်စရိုက်ဆိုး
တေ့ဟာ- ပြုလွယ် ဖြစ်လွယ် စိတ်အားထက်သန်စွာ၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်လမ်းကို၊
လှမ်းဖို့အမှုဟာ ထဲစိတ်မပါ၊ နေရပ်ဘောင်းကို လွန်အောက်မဲ့ဘာ၊ လေးဘုံ
ပါယ်ရွာ၊ လေးဘုံပါယ်ရွာ ထဲမှာ-နေမြဲသာ၊ များသည်သတ္တဝါ။ ။

၅၅။ ဦးပြုံးချိုရေး-ပတ်စာပိုးတီးသွား ကမ္ဘာပျက်ပုံ
ယိုးဒယားကြီး

ဇာတိအာဏာ စကြာဝဠာ၊ ကမ္ဘာရေမြေ ကုဋေတသိန်းပင်ပျက်ကိန်း
ကြုံတော့၊ တရားကျင့်ဖို့သတ္တဝါတေ့၊ သနားနှင့်လှိုဝါယာမေ၊ လောကဗြူဟာ
ပူဆာ-မျက်ရေ၊ နိဗ္ဗာဝတ်စား ဖားယားဆံဖြေ၊ ဘော အိုအချင်းတို့ သီတင်း
သီလေ၊ ကုသိုလ်ထိန်းကြ - တသိန်းမျှ နှစ်ကာလေ၊ ကမ္ဘာပျက်မည် ဗြဟ္မာ
အထက်ဘုံ ရောက်ဖို့မသေ့၊ သြဘာသံ နှိုးဆော်မဟာဗြဟ္မေ၊ သတ္တဝါအများ
ရငြားစိတ်သံဝေ၊ သည်တွင်ကုသိုလ်ပညာပွား၊ အားသစ်ကာပေ ပွားမေတ္တာရေး၊
မမြဲချေ လွဲမသေ့-ကွဲကြေ၊ လောကဓာတ်ကြီးတောင် ပျက်စီးကုန်ရာ၊ မြ်မြင်သမျှ
သင်္ခါရမှန်သမျှတေ့-အတည်မမြဲ မရှည်ဘဲအနိစ္စပေ x၊ သုစရိုက် ပြုလိုက်သာဝရေ၊
မြတ်အဟုန် နတ်ဘုံယာမာပြေ x ဝါယော - ကသိုဏ်းကို နေ့တိုင်းသာပွား၊

သတ္တဝါများ၊ ဓမ္မဘာအား၊ ဗြဟ္မာလားလို့ရှိသမျှ၊ ဆိတ်ကားနေ၊ နိယတမိစ္ဆာတော့
 မပျက်တာ စက္ကဝါ နုရက်မှာ ပြောင်းရချေ၊ သုတ္တန်ကျမ်းမှာ လမ်းမှန်လမ်း
 ပါဠိတော်ပါပေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ မြက်ကာထုတ်ပြန်လေ x । (နှစ်ဆူ
 ကမ္ဘာနေ၊ မြစ်ငယ်ငါးရာ ကုန်နဒီ နှမ်းတပေါက်မကျန်၊ ခန်းခြောက်ပြန်သည်
 ရေ၊) သုံးဆောင်သူရိန် ပူရိန်ငါးခုမဟာနဒီ မကြာပြီကုန်ချေ၊ လေးစင်းပြိုင်
 ကာ မီးအိုင်ကြီးခုနစ်ထွေ၊ ပဉ္စသုရိယော၊ ခိနောသာဂရေ၊ (ဆ-ဥဏှဂူ အဟုန်
 ပူကာပြိုင်၊ မြင်းမိုရ်မဏ္ဍိုင် - တိမ်ညွတ်ကာယိုင်၊) ဖြိုင်ဖြိုင်မည်း ရောင်ဖြာဝေ၊
 လောကဓာတ်တရိုးမှာ - မီးခိုးမှောင်လို့နေ သတ္တမ၊ ကမ္ဘာနေ ခုနစ်စင်းမှာ၊
 ဝင်းဝင်းထိန်ဝေ၊ သုံးဘုံပထမဈာန် မီးလျှံလောင်ခြေ၊ တသိန်းကုဋေ ဟိန်းဟိန်း
 ပြာမျှကြေ၊ ကာလလျားလို့ များလှကာသမယေ၊ သံဝဋ်မည်သာ - မဟာကပ်ဟု
 ခေါ်ရချေ x । ထက်အောက် အဋ္ဌော၊ မဟာတမပင် ကာလရှည်လျားနေ၊
 နှစ်လ သချ်သချ် သံဝဋ်ယိကပ်ဟုခေါ်လေ၊ နှင်းမျှဖြာဖြာဝေ၊ တဖြည်း
 ဖြည်းပင် ကြီး၍ကြီး၍စေ၊ အိမ်လုံးတောင်နှယ်သာ၊ မဟာမေဆိန် သွန်းချ
 လျှံဝေ - ပထမ - ဈာန်တ္တလံ၊ ရေလျှံမေဏ်မိပြင်ပည်း တပြိုင်တည်းနေ၊ သိမ္မတ်
 စရာ၊ အခြေပိဝဋ်ကမ္ဘာပေ၊ ထို့နောင်တာရှည် ကြာသည်-လျှောက်ဆုတ်ကာ၊
 ကမ္ဘာတည်ရာနေ၊ ကပ်ဌာရီ - တခါညီ မဟာပထဝီ ဩကာသဟု လောက-
 အခြေ တည်လိုလတ်သော် မြေဓာတ် - ဆီးတူ ထွန်းတက်ပေါ်ပေ၊ ဗောဓိရုက္ခ
 ဌာနေ၊ ကမ္ဘာ - အဘိတ်ပင် - ကြာနိမိတ်ပေါ်ပေါက်ပေ၊ x । သုဒ္ဓါဝါသေ
 ဌာနေ ဗြဟ္မာတော့ လာပေသက်ကာ၊ ဘုရားနှင့် ပရိက္ခရာ၊ အလားသင့်စိတ်မှာ၊
 ယခုဖြစ် ဘဒ္ဒဏ္ဍိကမ္ဘာ၊ ရွှေကြာငါးစုံ ဆန်းတဲ့သက်န်းပါ၊ ပွင့်တော်မူ လေးဆူ
 ပြည်ခေမာ၊ တပါးပါးအားတားအတူတကွ - မပါ၊ တဆူကျန်ဘာ - ဖူးတွေရန်
 ဆူးတောင်း မ ကောင်းမှု ကိုခွါ၊ ကောင်းမှု ကိုရှာ သုသမ္မာ ပြုစရာ ခုအခါ
 တမဂ် တဖိုလ် မရလျှင် အခက်ကိုကျကြမှာ။ ။

၅၆။ ဘောလယ် ပုလဲပေါက် - ဆဒ္ဒန်ချိုး သိချင်းကြီး

ဆဒ္ဒန်အိုင်၊ နှစ်ခိုင်ရွှေပန်းခက်ကပ်နှင့်လေး x မောင်နှင့်မယ် x ရှေးဝယ်
 ဆင်မင်းဆက်ကယ်ကလေး၊ x । အိုင်ဆဒ္ဒန် သာယာလွန်ကင်းထူး x နှံပျော်ရှာ
 တယ်၊ ကြေးကြော်ညာ၊ မြို့သိုက်ဦး၊ စုံလေငှက်ပေါင်း ပျံကုန်မြူး၊ တွန်ထူး
 ရေမှာရွှေညာ - ရွှေကြာငါးမည် - ပန်းဝတ်ရည်မုံပျံသင်း x । လောင်မင်းဆဒ္ဒန်
 သူပျော်ဟန်၊ ဂူတော်စံ၊ များရွှေရုံ ရွှေရုံဖေ နှင့်ဘဲ၊ ပန်းရွှေကြာကို လှမ်းခြွေ
 ကာယူဆုတ်မြဲ၊ ကြင်ရာဖေလဲ တူမကဲ့ ယှဉ်တဲငယ် စူဠ-မဟာ ဘဒ္ဒါနှစ်သွယ်၊

ဝဲလကျာ စံသက်နှင်း၊ အင်ကြင်းမြိုင်ဆီ ကိုင်မို့ - လှိုင်လှိုင်ညို၊ တခိုင်စီတခိုင်စီ၊
 အညီသာဝေလှိုက်ငြား၊ မေတ္တာနှစ်ပါးတူမခြား၊ ဆင်မ စူဠ ဘဒ္ဒါအား မှာစွဲ
 ခါချဉ်ပါလို့သွား x ၊ ခြားဘူး မေတ္တာမေတ္တာ၊ ထားဆု သစ္စာသစ္စာ၊ ပစ္စေက-
 ထံမှာရွှေကြာလူ ထည့်ရင်းဆို့၊ ဆင်မင်းကိုနိုင်နင်းလို၊ ခဲမကျေ မြဲလေစွဲနေရန်ပြု
 ကြောင်းကို၊ ဆုတောင်းဆို ခုနှောင်းကို၊ သက်ယှင်းယို၊ ခန္ဓာကြွလျှင်၊ ဗာရာဏသီ
 တွင်၊ မင်းဖျားနှင့် နှောင်ကာထပ်ဆင်၊ တောင်ညာနတ်ရှင် x ဖြစ်ရေးကို ရော်
 ကာဉာဏ်ဆင်၊ မြော်ရှာပြန်လျှင်၊ ဆင်မင်းကိုသတ်ပြန်လိုချင်၊ ထပ်မံငြိုငြင်
 မာယာဉာဏ်ဆင်၊ နတ်သွင်ရွှေကြာမူး၊ ကေရှင်မသိမ်း ခွေယိမ်းမူး x ရာဘုရင်
 ရာဘုရင် - မှတ်ဆင်မိန့်ခွန်းကျူး၊ ဒေဝီမွန်ကြောင်းပြန်ပြောင်းဦး x ပြစ်ဆာလွန်
 ကျူး၊ စူးမာန်ဖွဲ့ရာ x ကိုယ့်မှာဘယ်ခင်း လင်းဆီမိန့်ပါ၊ x မှန်ရာ လျှောက်
 ထားမယ်ပ၊ နားစိုက်စော့ဖျာ x သယ်ရောဂါ ရှိဘူး ထူးသည့်အာသာ x ဆင်
 မင်းရှင်မြတ်စွာမှာ - ဝဲယာစွယ်ကြော့ရှင်းကို၊ ချက်ချင်းဆို၊ ထားမျက်မှန် နားပန်
 ဆင်ဝတ်သုံးလို၊ လင်ဘုန်းမို့ x သည်စိတ်ဇောရယ်ကြောင့်သောကထပ်ပို၊ ဝိညာဉ်
 ကင်းတယ် ကင်းတယ်၊ ရှင်းလိမ့်မယ်ကို x ၊ မယ်လိုချင်၊ သွင်မညှိုးရယ် စိုးရိမ်
 နှင့်ဆို၊ ဆက်နိုင်သူပြည်တွင်းကို မင်းမိန့်ပြန်လို၊ သောနုတ္တိရ်မင်းကိုပြန်လျှောက်
 ကြားတယ်၊ စကားသွယ်၊ ဗိုလ်များလယ်ရအောင်၊ ကြီးဆောင် ကြံရွက်ခင်း၊
 လက်တွင်းဝယ်-ဆက်နှင်းမယ် x ဝပ်စင်းကာလျှောက်ထားသည်လေ၊ ယောကျ်ား
 ပြီပေ၊ လက်နက်စုံပြင်ကာမသွေ - လျှင်စွာထွက်လေ x အိုင်မင်းမှာ၊ သက်ဆင်း
 ပျော်နေ ဖက်ရှင်းဖေ၊ ရှေ့ - လောင်းမင်းဆင် စံရာရပ်မြေ ကြံကာ ကပ်လေ x
 ရောက်ရောက် ရောက်သော်မသွေ၊ ထောက်ထောက် ထောက်မျှော်အခြေ၊ သည်
 မှာမလွဲ စစ်မြဲကိုယ်ရေ၊ သောနုတ္တိရ်အား မြင်ငြားပြန်ချေ၊ ဖန်ဉာဏ်ဝေ၊ ဖန်
 ဉာဏ်ဝေ - မျှော်ထွေကြံစိတ်ကူး၊ ဥမင် - လိုက်ကျင်းသာဖွဲ့ဘူး x လေးရွှေစင်၊
 လေးရွှေစင်-ဒေါင်တင်စိန်မြားဦး၊ သည်တွင်ဆင်မင်းသိရှာဘူး x ချိန်ကာရွယ်စူး၊
 ကူးငွေကြံမွှာ x မြော်ဖေ၊ ကိုထွင်း ခွင်းပစ်လိုက်ရာ x ချက်ဘေလယ်တွင်း၊
 စင်းစိန်စကြာ x သည်းအူနှလုံး၊ ဖြန်းခြေသည့်တာ၊ မြားမြားဒဏ်ချက်ကိုတုံ -
 ခဲရက်ခဲရှာတယ်လေလေ၊ ခြေရွှေ ခြေရွှေပေါင်းငယ်တို့မှာ၊ သောင်းဆူကြက်
 ညာ x မယ်ဘဒ္ဒါမိမှာတုံ၊ ကြီးဘိဗျာပါငယ်လေလေ၊ သာမိရုက်ပါလို့သာ -
 နှံပိုက်ဖက်ကာ x ။ လောင်းရာဇာ မျှော်ကာဆင်ခြင် ခြားခွဲရန်မမြင်၊ ဘဒ္ဒါ သိပြန်
 လျှင် ရန်သူဆုံးမည်ထင်၊ ဖယ်ရှောင်ရှားအောင်ပင်၊ လည်ဆယ်ကာ ပြောဆိုနှံ၊
 ရှင် ရှင်မ အားမှာ လေးလေးလေး၊ ဘယ်များဘယ်ဆီကမှ၊ ရန်ရှိရာဖွေမရှာ၊ ရှေ့
 ဗျာသံကြားလျှင်လေး၊ ညွတ်တွားဦးနှိမ်ချ၊ ဆင်မမှာ သုဘဒ္ဒါ၊ မျက်ရေလျှမ်း
 ငယ်နှင့်သာ၊ မြန်းထွက်လေခွါ x ၊ ဘဒ္ဒါအား ဝေးမြေခြား၊ သွားရောက်သော
 ခါ၊ လောင်းတော်ဆင်မင်းမြေကိုနင်း ခွါပြင်းရှုပ်လေရာ၊ တုပ်ဝပ်ကျိုး လက်စုံမိုး

မုဆိုးဖြား ကျွန်မှာ၊ သတ်လျှင် သေမည်သာ၊ စူဠာ ဘဒ္ဒါအားငယ်၊ မူရာ ထပ်ကာ
 ပွားတယ်၊ တတ်ရာများနှင့် - တားပြုသေ x ဝဲယာ-စွယ် ထူးကို ဆောင့်ချေ နား
 တောင်းဘို့သူစေ x မသေ့ဆိုကျောက်တင်သော် - အခြေကိုထောက်မြင်မြော် x ။
 (တချက်စည်းပြောင်း)။ ။ လှသော်မော်ငယ်၊ ရှေ့ဉာဏ်တော် ယူတိမ်းပါလို့
 စိမ်းလေ့နော်ဘဲမှ စိမ်းလေ့နော် x မုဆိုးကျော် - မုဆိုးကျော်၊ သင်လိုရာတိုင်း -
 ပိုင်းဖြတ်ဆိုလတ်သော်' x ။ ဩော်-ရှစ်သောင်းအကျော် ဆင်ပေါင်းနှင့် ပျော်
 ရွာတဲ့၊ လောင်းတော်သနင်း၊ ဘေဦးကင်းကို၊ နင်း၍မရှောင်၊ လေးမာ ခေါင်
 ငယ်နှင့် အာပေါင်ကိုထောက်ကပ်၊ တကယ်မလျော်-ဘယ်မမျှော်သူမို့ စွယ်တော်
 ကို ဖြတ်ရွာသတဲ့၊ သားသတ်ယောကျ်ား လက်နက်စုံကိုးပါတဲ့ မုဆိုးအားမှာ၊
 လှသားပဲ့ ကြေ၊ ဓါးပေါက်ဆိန်ခွေလို့မို့၊ ချွေးတေ့ယိုခဲ၊ လေးညှိနဲ့နှင့် - ထောက်
 တဲ့ဒဏ်ရာ၊ လောင်းတော်ဆင်မင်း အာခံတိုင်း သွေးဆင်းလို့ဖြာခဲပေါ့၊ အရာ
 ဆံ့မျှင်၊ စွယ်ငွေဝန်းမှာ - တဲ့၊ စွန်းမထင်တဲ့မှ - စွန်းမထင်။ x ။ ဩော် သင်တန်
 တော့ သင်တန်တော့၊ မာန်လျော့ဘိရာ၊ မြိုင်ဟေမ-က၊ ဘဒ္ဒါဆင်မ လာလျှင်
 လေ၊ သင်သေရွာရ ချေတော့၊ ဗုဒ္ဓငယ်မှဆုယူ၊ လောင်းတော်မင်းရယ်က၊ ခင်း
 သစ္စာ မှတော့ကမှ၊ စွယ်ဖြူဝဲယာ၊ မြေတုန်ညှတ်ပါလို့၊ ကျွတ်သော ခါတဲ့မှ၊
 ကျွတ်သောခါ။ x ။ ယူပါတော့သင်မုဆိုး၊ လဲ့ဘဉာဏ်ဆင် ကဲမာန်တင်တတ်တဲ့၊
 သွင်မညှိုးကလေး တိုးလို့ဆက်ချေ၊ အိုကြည်နုလုံးငယ်နှင့် သုံးပါစေတဲ့မှ - သုံး
 ပါစေ x ။ ပြေချိန်သူတန် မပြေပြန်၊ မုန်းရန်စပျိုး၊ လဲ့ဉာဏ်ဝင်တဲ့ စိမ်းပင်မျိုး
 ကို တိုး၍ဆက်ချေ၊ ဩော်ကြည်နုလုံးငယ်နှင့် သုံးပါစေတဲ့မှ - သုံးပါစေ x ။
 သုံးပါစေ - သုံးပါစေ - သူသုံးပါစေ၊ သုံးပါစေ၊ ရဝေဆောင်ဘုံခန်းက၊ နန်း
 ညာရှင်၊ လှမ်းကာပင်၊ မောင်မင်းသခင်မေး၊ ရေးကုန်စင်၊ မှန်ရာမြင်တိုင်းကို
 တင်။ x ။ လောင်းတော်ရွှေဆင် သက်ကင်းဝိညာဉ်၊ ထက်ခွင် နတ်ရွာမြန်း၊
 သောနုတ္တိရ်လူကြမ်း၊ စွယ်တော်ကိုသူထမ်း၊ နန်းသို့ရောက်လျှင်၊ ဆက်သဦးတင်၊
 သန်းရွှေရင်။ နန်းကေရှင်၊ ရှေးရှေးကိုတူးမြော်မြင်၊ စွယ်တော်ကို ပိုက်လို့
 ရှိုက်ကာငင်၊ မင်းစူဠဘဒ္ဒါငယ်၊ ဖြေပါသော် ပြေဘဲ၊ ထေ့ရာ နော် ပေ့ကဲ၊ ရှေ့သ
 ကြေကဲ့ ဖြေလဲ ပြေဘဲ သေပဲ့ကိုပါတဲ့ဝင်။ ။

၅၇။ ဦးပြုံးချိုရေးသော - ဘွဲ့ယိုးဒယား

ပန်းသဇင် - ပန်းသဇင် ခိုင်ညာခိုင်ညာ လျှမ်းတင့် လျှမ်းတင့် ကြိုင်စွာကြိုင်
 စွာ၊ တောဟေမာ သေလင်းဝေဖြာ၊ ရိပ်ကြီး ပိတ်ဆီးကာလို့ကာလို့၊ ဝနာတခို့
 သာသမို့ ပြာညို့ - မြူငွေဇလာ x ဟေမဝန် - ဘုစွန် မလ္လာဂန္ဓာ၊ ကြည်နူးစရာရွှေမီ
 စကဝါ လေပြည်လေသာ၊ ကြိုင်ကြိုင်သင်းစွာ ဝေဆင့်ဆင့်ဖြာ၊ ဇင်မင်းဇင်မင်း

အခိုင်အခိုင် သင့်ရာ လေသင့်ရာ လေသင့်ရာ၊ အင်ကြင်း အင်ကြင်း အင်ကြင်းမြိုင်
 မြိုင်၊ ရင့်မာ ရှေ့ရင့်မာ ရှေ့ရင့်မာ x ဂမုန်းအင်ကက္ကရူ မွေးကြူမာလာ၊ ကုံးဆင်
 မြန်းဖယ်၊ ပန်းမပျိုးစုံလှပ၊ x မလပ်ပါ ဆပ်သဝါတော၊ လပ်တရာ နံသာနှော၊
 သင်းကြည် နှင်းရည်တူမကွာ၊ စူကာရောဘယ် - ငရာဘယ် စုံဒတာလယ်မှာ၊ သာ
 သာယာယာ၊ မြေတလင်းမှာသာ၊ ငွေနှင်းဖြာဖြာ၊ လေညှင်း သုတ်ကာလာ x ။
 ဘာသာဘာဝ-မောင်မယ်တူစုံ သိုက်မြို့ ပျံ့ကုန်ကြေး၊ ကျေးသာရကာ မြူးကြ
 ကြေးသံသာ x ကဉ္စနာဂီရိ တောင်တော်မြင့်၊ ထူးတင့်ဂီဝါ၊ ရာဇာရွှေဥဒေါင်း၊
 ကောင်းမြတ်စွာ အိုးဝေတန်သံသာ x ချောက်ကမ္ဘာမီးက ကျောက်စမ်း စေ့သွန်
 ကာ x တောင်သေလားစောင်း x ရင့်ညောင်းသံစီစီ၊ ပေမ ကြည် ညှိုးဘယ်၊
 ဘေမဟိ တရိုးနယ်၊ ရှေ့ပြည်စိုးရယ်သေလေ ညှိုးညံ့လို့မြည် x၊ ပျော်မွေ့ကြ၊
 ဖေါ်မတွေ့ရ ရညဝါသီ x ယောဂီဝစရနှင့် တာပသဘောရာဂီ x မြင်းသီလာ
 တောင်၊ လိုက်ချောင်ဂူတွင်း၊ စံခင်းငယ် ဟေမာဆီ။ ။

၅၇။ ယိုးဒယားကန်ဘွဲ့

ကုဏ္ဍလာ ကုဏ္ဍလာ ကုဏ္ဍလာ၊ ခိုင်ဒုမ္မာမင်းက သင်းကြိုင်ကြိုင် ပွင့်ချပ်
 ညှာငယ် ဆိုင်ခိုင် တိမ်းတယ် ယိမ်းတယ်ခလေး - နွဲ့နွဲ့ယိုင်း၊ လောင်းမင်းဆဒ္ဒန်အိုင်၊
 မြိုင်မြိုင် ဝေဆာ ရှေ့ကြာလေလေကောင်း x၊ မယွင်းပါ၊ ဟင်္သာတူမောင်နွဲ့၊
 ရှေ့ကြာညွန့် ကြာညွန့်ဝတ်ဆံ ဆွတ်ခူးခြေမည်ဟန် x ဝတ်ခရဆွတ်ခြေသိုးတယ်
 လေလေ၊ ပိတုန်းလေ တူမောင်နွဲ့ တူမောင်နွဲ့။

၅၉။ သိဒ္ဓတ်မင်းတောထွက်ခန်း-မြန်သပြေညာသို့လိုက်သည့် ယိုးဒယား

ယသော်ဓရာ၊ နန်းတောင်ညာ x သား ရာဟုလာ၊ ရှေ့မျက်နှာညှိုးလေ
 အောင်သာ၊ ပစ်သွားမရှောင်ခွာ၊ အောင်ချာ ကပ္ပိနန်း၊ x၊ စံမြန်းဘော်မူရာ
 လောင်းလေ့ လောင်းဗုဒ္ဓါ x မြတ်ဥယျာဉ်သာ မကြာထွက်ခါသွား၊ လေးပါး
 ရယ်၊ သူအို သူနာ သူသေ၊ မြင်ပြန်လျှင် စွဲစိတ်သံဝေ၊ လူ့ တိုင်းရပ်မြေ-ကြာရှည်
 နေဝံ့ဘဲ x ။ နန်းထဲမှာပင်၊ အိုလေ့ပျော်မရှင် x၊ မောင်ဆန်ကိန္နီး သူတိုင်ပင်
 ကဏ္ဍိကနတ်မြင်း-ကကြိုးဆင်၊ ယသော်ခမခင်၊ ရှေ့စင်အိရယ် ကြာရင်သိဘယ်၊
 ရိပ်မိမယ်၊ သန်းခေါင်လယ် သန်းခေါင်လယ်၊ ထွက်တော်မူ နန်းက ခွါတယ်၊
 မောင်ဖုန်း ပျောက်တယ် - ဆောင်အုံး ဘေ့မြင့်လယ်၊ x၊ သိဒ္ဓတ်ဘုန်းကြွယ်
 လောင်းလေ့ လောင်းမြတ်နွယ်၊ သွယ်သွယ်ထပ်ပွား နတ်များစွာ၊ မီးဝါ

ကိုင်ထွန်းလေသည့်တာ၊ တေဇာ ဝေဖြာ ခေမာကမ်းယံ၊ နိဗ္ဗာန်နန်းကိုမြန်း
 မည့်ကြံ၊ အတန်တန် အတန်တန် - မာရ်နတ်လာ၊ ဆင်း၍တားပြန်၊ ဘုရားဖြစ်ရန်
 အကြံအောင်လုဆဲ၊ x ငွေသဲ သောင်ပြင် အိုလေ့ နော်မာခွင် x၊ ကူး ကာ
 ချက်ချင်း ရောက်ပြန်လျှင်၊ ဆံတော်ပယ်ရှင်း လေသည့်အင်၊ ထက်ခွင်ဗြဟ္မာ
 မကြာဆက်လာ၊ စက်စုံရင်းမှာ၊ ဝပ်စင်းကာ၊ ပဒုမ္မာ-ပဒုမ္မာ ရွှေကြာသင်္ကန်းကို
 ကပ်ရှာ၊ ဒုက္ကရ စရိယာ ခြောက်နှစ် ကျင့်လည်တာ၊ ကျောင်း တော် လေ လေ
 ရှေ့ဝိဟာ။ ။

၆၁။ နောက်ဆရာများရေးသည့်-တောဘွဲ့ ယိုးဒယား သံဆန်း

အင်ကြင်းသရဖီ - အင်ကြင်းသရဖီ စိကာ၊ ၊ ညီညီညာညာ ပျံကျော်
 ကုံ့ကော် စွယ်တော်ခွါညှိ-ပန်းပေါင်းစုံလှသကို၊ x၊ ထုံနံ့သာ - ငုံ့အာ၊ ခြုံကာ
 သင်း x အကင်းအချို့ နှယ်၊ စမ္ပယ် ဒါးဝယ်ပေါတယ်၊ သောသောကြွယ်၊ x၊
 အိုတောတောင် စမ္ပယုဇနဆန်းကြွယ်၊ စန်းနယ်၊ ပန်းတယ် ခုပန်းတယ်၊
 တမ်းတ ရာ ဘယ်ဆီကမ်းမှာ၊ ရမ်းဆ ကာ ရောက်မိရောက်ရာ၊ ရွှေပြည်ကျေး
 ပုံဝေးကွာ၊ နေခြည်ဒေကပြီ မွှေးပျံ့တော့သည်၊ မွှေးပျံ့စွာ ထပ်တရာ ခတ္တာ၊
 ဇလတ္တာဒေ နိမာလာ x ဇီဝါ ချားနှင့်စုကာ၊ မြိုင်ငူ-လိုင်ဂူ လေယူရာသွေး၊
 မွှေးပေါင်းကြူ။ ။

၆၂။ ဖေကြွာပေးသို့လိုက်သော - ဘုန်းဘွဲ့ယိုးဒယား

ရာပြည်မင်းငယ်တို့၊ နှင်းကျွန်တော်ခံ x၊ ထောင်နေနှုန်းသာပ ဘုန်း
 တေကန်လို့လျှံ x၊ ရင့်ကျိုဝင်လောင်းပေမို့-ပွင့်ကြောင်းငယ်မွန် x၊ ရွှေရံဝေဖန်
 ဘောစံခန်း၊ စိုက်နန်းငယ် တည်တော်မူ၊ ပြည်တော်သူလေး ဇေးမြလန်း x၊
 မြန်ချာမြေခုံ၊ စံရာရွှေဘုံ၊ ရံကာရွှေလုံ ရိပ်မြိုနန်း x၊ ဆန်းဆန်းတင့် တင့်သာယာ၊
 အောင်ပင် အောင်ပင်နန္ဒာ၊ လျှမ်းကွန်ရေယဉ်ဖြာ x၊ ကြာကြာကြာဝတ်ရွှေ
 မွှေးပျံ့ သင်း x၊ ညှာ ညှာ ညှာ ညှာဟ်ခွေ ဇေးမြညှင်း x၊ နတ်ရွှေဘုံ နန်းငယ်သို့
 မန်းညှာပြည်၊ ချမ်းသာကြည်လေး ဘေးက ကင်း x၊ ဝေးလှရှင်း x၊ ဇေးမြ
 ခြင်း x၊ စကြာပိုင်ကျိုး x ဆက်လာအုံးမည့် ဖုန်းရောင်လျှံ၊ ကုန်းဘောင်စံ
 မျိုးမြတ်ရင်း၊ x၊ (သည်ရေမြေ-သပြေတွင်း၊ ဘယ်ပြည်မင်း၊ တင်းမမာ၊ ၊
 စကြာစုံဦး ဖူးရောက်ကြရှာ၊ အိုဆယ်စုံပေါင်း ပျောင်းညှတ်ကာလာ၊ ၊) စွေချုန်း
 တေဇာဘုန်း မြေချာလုံး - သောင်းဒီပါ၊ ပိုင်စိုးငယ် ကေရာ - ရွှေတေဇာ

ဘုန်းပျံ့ မွှား ၊ x ၊ ရန် မှောင် နည်ရှင်း အောင် စည် ညှင်း လှို မင်း ဓမ္မာ၊
ကျင့်သုံးဘွယ် ထုံးဆယ်ဖြာ၊ သာနာရောင်လင်း ထွန်းနေဝါ၊ ကျွန်းမြေချာ
နှုန်းဘက်ဝေး။ ။

၆၂။ သမင်ရိုက် - ယိုးဒယား

တောမွှော်ရုံမှာ - ရွှေဖီအင်ကြင်းစုံလင်စွာ၊ ဆွေးဘို့ကြုံလာ၊ ကြိုင်စွာ
မာလာဂန္ဓာ၊ စကြာသခင် နန်းကြီးဘုရင်၊ ဘုံဝေယန် ဘုန်းရှင်မျက်မှန်၊ ပူရန်ပို
ပွား၊ (များလှထေထေ)၊ သည်မောင်နှမ်းပန်းခါဖြေဟော်စေ၊ x ၊ စုံခြေမြိုင်ပြား၊
နတ်များဒေဝါ၊ ရော်ကားရမ်း - မှန်းလျက်သာ - တမ်းကာ x ၊ ဒေဝီခင်မ - လှ
သီတာ - ညီနောင်စကြာ လှမ်းခွဲလာ၊ ပူဘာ ပူတာပိုမို ပန်းဟိုက်ဖိုလို့၊ ကြိုညှိစုံရာ-
တိုင်းကြီးကိန္နာ၊ သုကျိတ်နန်းမှာ စက်ပန်းချေသောခါ၊ နောင်တော် စက်ကာ
မွေး သုကြိတ်မြော်ရှုဆင်ခြင်တေး၊ ပူပိုတယ်လေး ငိုမိခသး၊ မြော်တေး ကြံ
ဆင်ခြင်၊ မျက်ရေကျဆင်း သည်ရှင်ခွင်၊ စက်ခါပျော်ဘဲ နိုးရာတွင်၊ လက်ဆယ်ဖြာ
ထိပ်မှာရွက်မိုး ရှိခိုးဝပ်လျှိုး သက်လွတ်တင်၊ များစုံလင် - ပြောပါ ရွှေလေးရင်၊ x ၊
တိမ်နန်းအာကာခွင် - ဆောင်သွားသိသိုရှင်၊ နန်းကြိုပင် ကျော်ခွဲပြန်လျှင်၊ ငိုကာ
ယိုကာ-လှမ်းဖြူပြာ၊ ပူဘာရေးမှာ ဆွေးဘို့ကြုံလာ၊ ဖုန်းမိုမြိုင်ပါ၊ ကြားပြန်ရ
ခွန်လွှားဆွဲကာ - သုကျိတ်မင်း ယောက်ချင်း ဘာသာ၊ မင်းသူ ချစ်ခြင်းကဲ့
ကွင်းမာန်မိစ္ဆာ x ၊ ငွေသော်ဟာ လှတဲမူရာ၊ သံချိုဇေးနှင့် မေးလိုက်သောခါ၊
သု ကျိတ် မင်း၊ ဆက် နှင်း စော စွာ - လက်ဝတ်ချွတ်ကာ ပေး လိုက် - ပါ လာ၊
မယ့်လင်လှကို ရာမခေါ်ကြပါ။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းယိုးဒယားကို ရှေးကရဘူး၍ရေးလိုက်သည် မူလရေးသူကိုမသိချေ။

၆၃။ တောဘွဲ့ - ယိုးဒယားဆန်း

စုံတောလေမြိုင်ခြေ - ကျမ်းသူလှမ်းဘွဲ့စေလေ၊ နန်းမြေရွှေဘုံ၊ ရိပ်မြုံကာ
လှမ်းဝေး၊ ကျေးနှင့် သာရကာ၊ ပျော်မြူးလေ ပျော်မြူးကြရွာ၊ ကျေးနှင့်
သာရကာ၊ ကျေးနှင့်သာရကာ ပျော်မြူးလေ ပျော်မြူးကြရွာ၊ ဘာသာလူလို သံချို
လေလေ စာခွံ ကျေး - သံချိုလေလေ - သံချိုစာခွံ ကျေး x ၊ မြိုင်ဖြစ်အင် သဲဘွင်
ကြေလှဆွေး၊ ဝေးတဲနန်းမြေ၊ ရှိရိုးလေး ရှိရိုးလေးမြောင်ခြေ ဝေးတဲနန်းမြေ၊
ရှိရိုးလေး ရှိရိုးမြောင်ခြေ၊ ရေယဉ်ရစ်ခွေ - ဆင်းကျစီးထေထေ၊ ဆင်းကျ
လေလေ စီးထေထေ x ၊ ရွက်ဝါကြေ လေပြေဆော်လို့သွင်း၊ ငွေနှင်းစီ ရာသီ

ဂိမ္မာန်တုင်း၊ သင်းပုံ ထုံလှိုင် ငုံ့ခိုင် ပင်ဆိုင်ရိပ်ဝေ - မြိုင်ခြေ သာသည့်လမ်း၊
 မြိုင်ခြေလေလေ-မြိုင်ခြေ သာသည့်လမ်း x၊ မျှော်လေထွေဆန်း ရော်လေ-ကာရမ်း
 ပြည်တော်ရွှေနန်း - ဘယ်မှန်းသိပေါင်၊ လှမ်းဘို့ဖန်ဆောင်၊ နတ်မောင်ဒေဝါ၊
 ကုန္တာဖန်လာရေးငယ်နှင့်၊ အိုဆွေးလေအောင် ခုမောင်မှာ ၊ လှမ်းဘို့ထွေလာ
 ပန်းဘို့ဘော့မှာ ၊ ထုံစီ မာလာ - ကန္တာတုင်းမှာ၊ လေချိုသွင်းတယ်၊ သင်းလေး
 လေးလေးထုံနံ့ဖြာ ၊ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းသည် ရေးရင်းဆရာကို မသိရ၊ လွန်ခဲ့သော အနှစ် နှစ်ဆယ်
 လောက်က ရရှိဘူးသည်။

၆၄။ မြန်သပြေညာသို့လိုက်သော ရှင်မုန်လှဘွဲ့ - ယိုးဒယား

အရိမဒ္ဒနံ ပြည်ပေါက်ကွံ x ကျုံးသုံးတန်ရံ ၊ နော်ရထာ မင်းမြတ်
 ပျော်စံ၊ နတ်နန်းဝေယန် - ထိန်လှုံဓာတ်မေ့ပေါင်း x ကိန်းအောင်းရယ်ကြေညာ
 ကျော်ဝှန် ညာဒေဝီ ချောလှရှင်မုန်၊ သူများထက်လွန် - မြောက်နန်းစံကရုံ x
 ဂုံးတိုက်ညက်ချန်၊ ဒေါလေ့ဒေါသမုန် x၊ ကြင်လွန် - ခင်လွန် - ရှင်မုန်ချစ်ထာ၊
 မစင်စုန်းပါ ဖုန်းယုံရှာ၊ နော်ရတာ နော်ရထာ ရွှေအာဏာ ကြီးလှတေဇာ၊
 ထွက်စေမကြာ - ပြည်ကရယ်နှင့်သည့်တာ x၊ လှမ်းရလေရှာ x ပန်းလှ ခွေကာ
 ဖြေမသာ ရေမှာသည်ခါချိုး၊ အဖိုးရယ်ကုဋေထောင်တန် - ညာနားပန် ဆုံးရ
 လေပြန်၊ သည်ချောင်းနာမံ နားတောင်းကျတိုင်ရစ်ပြန် x၊ မုခ်ဝ ပြောင်းပြန်
 ရွှေတဲ ရွှေစာရံ x တည်ပြန်ခဲ့ငြား နတ်များဖန်၊ ဓိဋ္ဌာန်ကြည်နူး ရည်စူးသန်၊
 ကြင်ရန်ခင်ရန် ပင်စံဝေးကွာ မျက်ရေဝဲကာ မစဲရှာ၊ ငုံ့ပဒါ-ငုံ့ပဒါ၊ စုံခါခါ ထုရ
 မယ်မှာ၊ ပေါက်ကွံရာဇာ၊ မညာတာသည့်ခင်း၊ မုန်းလေလေ မာန်မျက်ပြင်း။ ။

၆၅။ မြင်းတက် - ယိုးဒယား

လေပြေဆော်သွင်းမြူး၊ ဟံသာဘော့မှာရွှေနန်းဦး၊ ထူးထူးထွေထွေလာ ငါးပါး
 ပဉ္စင်တံမြွာ x (ခရာသံစုံ ကျူးကျော်ညီအံ့ ၊) ဘုံဝေဇယန် - နန်းကြီး
 ဗိမာန် ၊ စီမံထူးခြား များလှထွေထွေ၊ များလှထွေထွေ၊ စိန်မှန်နန်းမှာ - ဆန်းလှ
 ကုန်ခြွေရွှေ x ဆော်လေ သွင်းမြူး၊ ကုန်ထူး ကျေညာ၊ လေသာ ကွန်း၊
 ဆောင်ယွန်းမှာ စုံစွာ x သည်မှာ ကုန်ဆန်း နန်းသိင်္ဂါ၊ ဖွယ်ရာထူးတဲ့ ကျူး
 ကြော်ငြာ၊ သည်မှာ သာလေ ရွှေဘုံသာမျိုးစုံလှ၊ နန်းဆောင်သာယာ၊ တီးမျိုး

စုံစွာ မှန်ကြာနန်းမှာ - ဆန်းလှစုံဖြာ x၊ ကြေညာ သာယာပျံ့ပျူးသာယာ
 ကြေညာပျံ့ပျူး၊ အိုလေး ဇေယျာဘေသာ - ထွေဆန်းထူး အိုဟူဘူး ဘယ်
 ရာဝင်မှာသာ၊ ဆန်းဆန်းထွေလှ - ရွှေရံကာ - ရွှေဘုန်းတေဇာ - နေနှုန်းဖြာ၊
 ထီးတရာ ညွတ်လာခညောင်း၊ သိန်းသောင်း မင်းပေါင်းဆက်ပဏ္ဍာ၊ စုံသယ်ဖြာ
 ဖူးညွတ်သွယ်ရှိကြာ x၊ ရှိဦးတင်ဆင်ကာ၊ လူ့မူးကောရာ၊ (ဘုန်းကုန်ချာ သင်းပျံ
 ကြေညာ၊ တေဇာ နေဝါ ထွေလာ ဝေသာ ကြေညာ သင်းလှိုင် ဝင်းမြိုင်၊
 ဦးခိုင်စိုးတဲ့ မင်းပေါင်း၊ ညွတ်လာပျောင်း ခညောင်းစုံစွာ၊ ဟံသာဘေဦး ထူး
 ရွှေတေဇာ၊ ရာဆူဆူး ဖူးလှစုံညီလာ) x၊ ရွှေသင်္ခါနှင့် ဇေယျာဝံ၊ ရာဇာ၊
 အာဟိန်ဘုန်းမီးစက်ရှိန်၊ လှံထိန်ဒေဝိန်နွယ်သာနရိန်၊ ကြီးလှဂုဏ်သိမ် - မင်းမင်း
 မဟိန်၊ ထိန်ထိန်လင်းရာ မင်းနွယ်သမ္ဘိန်။ ။

၆၆။ မြဝတီဝန်ကြီးရေး - ယိုးဒယား ပြင်းတက်

ပျံ့ကုန်မြူးနင်း၊ နတ်မြင်းစိန်မှန်ကြာ၊ ညှိစင်ရှည်ရှင်း၊ ပယ်သင် ရန်ညွှာ၊
 တိမ်မိုးဆွယ်၊ ခန့်ရွယ်မျှော်ယောင်ကာ x၊ ကြွေးသူ ကြွေးဆွတ်ဘွယ်၊ လွမ်းသ
 နှင့်မှာ ဖူးခွင့်ဖန်လာပျိုး x၊ ကိုးသွယ်ရတနာ မျိုးနွယ် - အသာဇာ၊ ကြာလျှပ်စစ်
 တခန်းဝယ်၊ တန်လူးဆယ်ပယ်သာ၊ မြန်သပြေညာ စံခန်းခေါင်ချာ၊ တင့်ဆန်း
 ညီးညီး၊ ဝေးနိုးနိုင်နိုင်၊ များရွှေရံ ခယမ်းသီးသီး၊ ဘုန်းမီးထိန်တိန်ဖြာ၊ သောင်း
 ငွေခင်း၊ မင်းဝံအောင်ချာ၊ မြင်းတင်ညာရာ ခွေကာသန်း၊ လန်းသည့်အသားရ၊
 နန်းတည့် ပရားမလေ၊ ရဲမချိုငယ် စောရန်မာန်ခြေ၊ သီတဂူခဏ၊ ကြယ်ပေါင်းရံရွှေ၊
 တင့်ရွန်းညီးလင်း၊ ဝိုးဝင်းထိန်ထိန်လှုံဖြာ၊ မြေယံစိုး မိုးနှိပ်နှင်း၊ နန် ခင်းတုံ
 သီဟာ၊ ထုံကျန်ရင်း သင်းဗိုလ်ပါ ဆင်ပျံမြင်း စုံစွာ ပုံစာနှင်း၊ ခင်းဝယ်ကမလာ၊
 မင်းမယ်ရတနာ ကြာရိုးစလိငယ် မိုးမိုးနွယ်သူဇာ၊ ကြယ်တညီလာ။ ။ ပတ်ခြံ
 နှင်းမိုး၊ လေပြည်လောင်းစေ့-လှသွန်ဖြိုး၊ ရွှေစည်နှိုးကျူးရင့်ကာ၊ နှဲမျိုးတံမြွေ၊
 ပဉ္စင်သံသာ၊ လှုံစိမ်းဝှန် လဲမွန်ရေမဏ္ဍာ၊ ကျူးရင့်ဆင့်နှိုး၊ ကြေးကြေးခွေလျ
 သန်းညီး၊ ဝေယန်ဖျားထားငယ် ဘယ်ဖန်ဖြိုး၊ စိုးတဲ့ပရမေ၊ မိုးနတ်အသရေ
 လေ၊ ရေးမတုံငယ်၊ ဆွေးအံ ဆွေးလေစေ။ ။ ပြာအညိုရွှေ တေဇာတေဇာ
 သာထွေ၊ ကင့်ဆန်းဝင်း ရှန်း၊ ဆောင်း ရှန်းနှေးဂိဗ္ဗာန်၊ ညှိစင်လေ-ပြန်ဆင့်လောင်း၊
 ချမ်းဇေး ဆွေးကြောင်းထွေထွေဖန်၊ နွေသန်ကြင်း၊ မင်းမယ်ရွှေမုန်၊ ရွှေမြန်နန်း
 ကလေ၊ ဖျော်ဖြေဆွေစုံမြန်း၊ ပန်းငယ်ဂေါ်သဇင်၊ လန်းတဲ့ခါသဘင် - လေ၊
 ကြေးကရင့်ငယ်၊ ကျေးနှင့်ရွှေလှန်းကြင် x၊ ဟေမဝန်ခွင်၊ ပျံလှိုင်ရွှင်လေ - ရေး
 ထင်၊ သွန်ခြေချင်ညွတ်နှေးရေး၊ ဆွေးကြောင်းဆင်၊ မှန်ရောသာမော၊ စုံ ကြာ

စုံခွင်၊ ကြေကဲ့ဘယ်ခန့်ရှယ်ရေသော်ဖြင့်၊ သင်းလှိုင်ကြူ ကူရွှေဇင်၊ နတ်နန်းမဉ္ဇူ
 ကူရွှေဇင်၊ နတ်ပန်းငယ်လှိုင်ရှင်၊ ရဲအားကိုး၊ မိုးမိုးခေါင်ဖျားစိုး၊ ညှိုးလေအောင်
 သက်တမျှရှယ်၊ စိုးနှင့်မယ်ဆွေမောင်။ ။ ခင်းသကြင်နှောင်း ရှယ် ကိုး ရည်
 ဆောင်ခန့်တိုင်းပြီးစီး၊ ညှိုးညှိုးထိန်လှုံ၊ မိုးတိမ်ယံမြင့် - သွန်းဝေးနိုး၊ သီးသီး
 ထောသံသာ၊ တောင်မြေ နန်းငယ်၊ ခန်းတယ် ထောတလော၊ သာရကာကျေး၊
 ပျူငှါမာယာကြေး၊ မွေးကျူဂန္ဓမာ၊ မေးမြူသန္ဓနာ၊ စောသနှင့်လေ၊ ပြောခွင့်
 ကုန်နိုင်ပါ။ ။ ထုံသမ္ပန်ကြာကျူး ခွင့်ကျူးနိုး၊ မြင့်ထပ်မိုး၊ ဖြေလိုဘဲ ခြေခန့်
 လျှပ်ပျိုး၊ ဘယ်မာန်ငြိုး၊ ကိုးနတ်ပေ၊ သွန်းရရွန်းဘယ်ရှယ်ရန်ကယ်မှန်၊ ဆက်ဖန်
 ဆယ်ထေ၊ ကြံဆွေးဘယ်၊ ပျံ့လှယ်မုံရုံးခြ၊ လှမ်းခွင့်လှမ်းစိုး၊ ခေလှသမ်း
 ညှိုး၊ ဖြေလိုဘဲခြေခန့်သွန်းပြီး၊ လှမ်းခွင့်လှမ်းခိုင်၊ နှံ့လှသမ်းညှိုး၊ ဖြေလိုဘဲခြေ
 ခန့်သွန်းပြီး၊ အမှန်စိုးမိုးနတ်ဆွေလဲ၊ နှံ့လှအံ့သလေ၊ စုံကောထုံမပြ၊ ကြေးရင့်
 ရေ-ဆေးခွင့်မန်ညာရွှေ။ ။

၆၅။ ပြဝတီမင်းကြီးဆို - ယိုးဒယား

ယုန်ငွေ့နန်းလေး စန်းသော်တာ x ၊ မြသီသာ တောင်ယံ ညာယုန်းဦး x
 ရှေ့ကိုနှုရီ x သွယ်ကေသီ၊ ညှင်းညှင်းကျူး x အိုပျော်တော်ထူးလေ၊ လှန်နှူး
 တင်ရွှံညွှန်၊ ကန်ရွှေမန်၊ နတ်ရေကင်း x သင်းပျံ့ပျူး၊ ပျော်ကာ၊ စုံခြေမြိုင်ဟေမာ၊
 မုံမလ္လာပန်း အနန်းကမြူး x ဆန်း အဆန်းလှထူး၊ ဖူးရွှေစက်ဦးဖြန့်ကာချီ x
 ဝတ်ရည်လှိုင်လို့ ကြိုင်ပါပြီ x ၊ နန်းလယ်ဝေသည့် ရှေ့တညီ၊ မှီတမှီ ဘယ်ဆီ
 လှမ်း x သက်ပိုင်စိုး x ရှိရှယ်ကိုး မိုးမြင့်လှမ်း x ၊ ပင်တန်း၊ ရှေ့လှုံဆန်း၊
 ရေတောင်ကမ်းငယ် ပျော်တော်ရာ၊ ရှိဦးငယ် တင်ဆင်ကာ၊ တူမကွာဖုန်းနှင့်
 သား x ၊ နန်းဝေယန်မင်း၊ ငွေသန်ကြင်း နှင်းညွှန်ဖျား၊ ဖန်များငယ်ဆိုယောင်
 သာ၊ အိုင်မှန်များ မင်းရွှေကုဏ္ဍာ၊ စုံစုံကြာ၊ သင်းပျံ့ရှား။ ။

သဖြန်။ ။ တောင်နန်း ဗိမာန်၊ နတ်ဌာန် ဝေယန်မှန်ငယ်မှ-မလွန်နိုင်
 လေဖွယ်ငယ်လို့၊ မှတ်ဖွယ်မပြား x ။ ဆည်းဈာညွှန်ဆီ၊ မြကေသီ သင်းကြယ်သည့်၊
 ပုလဲသွယ်စိန်ခြူသံက၊ ညှိုးညံ့သာလေသွင်ငယ်ကို၊ တောင်နှံ့မြောက်ပါး။ ။ x ။ ။

၆၆။ တလိုင်း - သာချင်း

လေးမှန်တိ မှန်စမှန်ညအမည်တွင် ရာမညနယ်သမိုင်း၊ တလိုင်းသုံးရပ်
 ခွင်တည့်၊ စဉ်ရှည်ထာဝရာ၊ ခလုပုတ္တခေတ-သိင်္ဂါဥတ္တရာ - အမြဲစောင့်စဉ်လာ၊ ဟံ
 သာပြည်ဝရာ၊ သုံးဆဲနှစ်ဌာန၊ စိုးရနယ်တခွင်၊ ကလွတ်မော်ဘီရှင်၊ သံလျင်ဣန္ဒနတ်

ကုလုတ်ကမန္တာတ်၊ မပြတ်စဉ် - မကွာ၊ ဒဂုံဆံကောသ၊ လေးဖြာစောင့်နေရ-
နတ်မိုးမိုးမာသ၊ ပိုင်သစိုးအုပ်ချင်၊ နိုးဝေးလွန်ကျော်ထင်၊ မှန်တိုင်းသုံးရပ်ကွင်၊
ရွှေခွင်ကို မုတ္တမ၊ တောင်ခွင်ကို ဒလ၊ အနောက်ပုသိန်ပါ၊ မြောက်မှာဟင်္သာတ
ဟည့်လေး။ ။

၆၉။ ယိုးဒယား-တလိုင်းဘာသာဝေါ် ဗိပ္ပာသား ကျူးချင်း

သောင်းကျေးဒီပါဘော x ။ တောင်ရွှေမြေကျွန်း x ယဉ်ဘောင်ယမုန်ရေ
ခွေသန်း၊ ထေဆန်းလင်းရွန်း x တိမ်ဆိုင်ပြာအရောင် x ။ မြူခိုးဝေမမှောင် x ။
ရေတောင်သီတာဝန်း x လွမ်း အလွမ်းဖွယ်ဖန် x ။ ပန်းမာန် ကြိုင်ကြိုင်လှိုင်လှိုင်
စုံမြိုင်ရက်တင်း၊ ငုံဖူးပွင့်လှုံ ဝတ်ဆံသိင်္ဂါရွှေ၊ လေပြေယူ ကြ သင်း သင်း x
ဝင်းဝင်းခိုင်ညွှာ၊ ရွှေလှုံမုံမာလာ x ။ ဂန္ဓာပျံ့ မှန်၊ ရေတောင်ဖီလာ တောသာ
ဖွယ်လွန် x စီးကျသွယ်ဝှန် ယဉ်ရေတံခွန်၊ စိမ်းလဲရှင်းကြည်သွန် x ။ ဝါလွန်ဖြူရွှေ
လန်း၊ ပန်းပြန်ကြေ၊ ညှင်းဝေညွှာလေညွှန် x ။ မြန်မြေကွန်မုံ ပျံ ထုံနို့သင်းသင်း
ခင်းစံကြော့ဘော၊ ဆည်လဲသည်သဲ၊ ဆွေးကြောင်းလွမ်းရေးပေါင်း၊ ဝတ်ရည်နို့
လှယ် မွေးကြူစွာ x ။ ညွတ်စေခုံရွယ်၊ တမ်းယောင်ကာ x မြော်လဲမြော်ရှာ၊ ဖန်လာ
သွန်းဖြိုးမိုးမဏ္ဍာ x ။ သွန်းဖြိုးမိုးမဏ္ဍာ သီလာတိမ်စွယ်ဦး စံရာဘော x ။ မှန်ညွှာရွှေ x
နန်းမေရုလေးသွ ဘုန်းမော်၊ ဖန်တော်ခုဖန်ဘဲနှေး၊ သီဟာရွှေမြေဘောဘိုင်းဝေး x
သောင်းကျေး သောင်းကျေးလွမ်းရေးဒီပါနယ် x ဆွေးရန်သွယ်သွယ်၊ တွေးကြံ
နိုင်ဖွယ်၊ သည်ဝယ်ဆည်တယ်၊ ဘယ်မြောက်မွန်း x ရမ်းရည်ရွယ် x ။ မြော်တယ်
ပုံကွာလှမ်း x နန်းနေနွယ် x ပန်းလေးစေဖွယ်။ x ။ မိုးယံဆွယ်- တိမ်နယ်ရွှေဘောဦး
တာရီ မူးသီတဂူထွန်းဝင်း။ x ။ လွမ်းရန်မျှော်ဘဲ ရေး၊ ဖေကွာဝေး လေ
ဆိုယောင်ကိုညှိုးရင်း x ။ ။ သုံးယံ သန်းယိမ်းလွဲ ပျော်တော်ဘဲ ခုစက်ပါနိုင် ညဉ့်
သုံးယံ သန်းယိမ်းလွဲ၊ ပျော်တော်ဘဲ ခုစက်ပါနိုင်၊ မှိုင်ကာခွေရက်ကယ်လင်း။ ။

၇၀။ ပတ်ပျိုး

စိန်ခြယ်ခြူးသန်း x ရွှေနန်းဘုံလယ် x ပျော်စမ္ပယ် မျိုးနေနတ်နွယ် x
သေးသေးသွယ်သွယ် x ယဉ်မူးငယ်ရွှေမျှားမယ် x ။ အိုလှနတ်ကယ်၊ သည်ဝယ်
ကြော့ရွန်း၊ သွန်းရွှေရုပ်နွယ်၊ အိုခင်မယ် ညှန်းမသန်နိုင်ဘူ၊ ပျိုကြင်ဖွယ်-ကျမ်း
ကမန်သာပ၊ လွမ်းမဆွံခွယ်မိုး x ။ ရေနယ်သာဦး ခြူးစိန်ရံ၊ ဟေမန်

(၂၀) ရတနာ့ဂုံဏ်ရည် (က-၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

ထေ့လှံလေပြန်လောင်း၊ နေလှံမောင်းတဲ့ ဒေါင်းယာဉ်ပုံ၊ ဂေါရာစကြာယွန်း
လုဖလ်မင်း၊ ဂေါရာစကြာ - ယွန်းလုဖလ်မင်း x ။ ပုဏ္ဏမာ ယွန်လှာခင်း၊ ဘုံပါ
လင်းလို့ ဝင်းပြေပြေ၊ သပြေဒီပါ ဇေးမြလေး၊ သပြေဒီပါ ဇေးမြလေး x ။ ကြေး
သွင် နီတုံ၊ သွန်းရုပ်ပုံ၊ ယမုန်သီတာ၊ ရောလမ်း၊ ခေကာနွမ်းရ ပန်းမပြေ၊ မယ့်ကို
သေစေ ညွန်းရော့သလား၊ မယ့်ကိုသေစေ ညွန်းရော့သလား။ x ။

ရတု ။ *ဆာ ကမ္မုလည်း ကြေလုသည်းဆိုင်၊ မတတ်နိုင်ခဲ့၊ သူ့နိုင်ငံ
မင်းပြုတော့သည်၊ ပြဒုယဉ်သာ၊ တသဉ္စာမ္မာ၊ ထင်ရာမျှော်ကိုးမိတော့သည်၊
သေ့ခုစိမ်းကား၊ တိမ်းကပါး၊ ကြိမ်းဝါးမျက်ငြို့ ထဲမသို၊ ရန်ကံမြက်ပိုင်း၊ ဖက်
မနှိုင်းမျှ - စက်တိုင်းမပျော်လှလေဘူး ။ x ။ မယ့်လိုဝှက်ရှိုင်း - ဖက်မနှိုင်းမျှ -
စက်တိုင်း မပျော်လှလေဘူး။

(ခြူးစိန်နွဲ့ယဉ်၊ ရှစ်ထီးရယ်ဘုံပလ္လင်က၊ ညနေစဉ်ပေါင်း ။) သောင်းရွှေ
ပြန်မှာ x ဗိုလ်ပေါင်းရယ်ရံကာလို့၊ ယဉ်သီတာ၊ ယမုန်နန်းမှာ ရေးရွှေရုပ်-
နတ်တူရယ်၊ စက်ရာဝယ်ခုံ-မြင်လာသား x ။ ပူဝန်းဖြေမပြေ၊ ကုန်ပန်းရသေး။ x ။
ရေးငယ်ကြင်ဆွေကြောင့်သာ၊ ထေ့ထေ့မှား။ x ။

သဖြန် ။ (လားစက်ပျော်ပေါင်၊ မြော်ကိုးသူ ထင်တော်ယောင်နှင့်
သည်ဆောင်ကြဉ်း-၂ ။) x ။ နန်းကြော့ကေကေ x ပျော်လဲ ပျော်တော်ရွှေနှင့်
သော်မော်ဘေ့ ဘယ်စက်အုံးငယ်မှာ၊ ဖုန်းစံသည့်မှန်း။ x ။

၇၁။ ယိုးဒယား

ဆန်းနှေဦး လေရူးဆော်ပြန်လာ၊ မွှေးပျံ့ကြိုင်လှိုင်စွာ၊ မာလာဝတ်မှု
ပင်စုံမြိုင် ။ x ။ ငှက်မောင်မယ် - ဘာသာ-သူတို့ပုံ ။ ။ လွမ်းဖေ ။ ညီဆဲ၊ တမ်းဆိုရာ
စုံစုံမြိုင်ဝယ်၊ နန်းညွန့်ခြယ်လှယ် x ။ ပူနုပိုလွမ်းအောင်ဖန် ။ ။ ပူခန်းဆင့်ပုံ၊ ယူ
လှမ်းသင့်ရုံ၊ တူမြန်းခွင့် ပျော်တော်သာတင့်စုံ၊ ပူခန်းဆင့်ပုံ၊ ယူလှမ်းသင့်ရုံ၊ တူမြန်း
ခွင့်ပျော်တာသာတင့်စုံ x ။ ရွှေနန်းအောင်ချာလယ်၊ ဘယ်ဝယ်စံသိမှန်း၊ တောင်
သေလာကြီးရယ်က၊ ဆီးကာလို့သန်း၊ ဆန်းပိုရန်စုံ - ဆန်းပိုရန်စုံ - ဆန်းပိုရန်
စုံစုံမြိုင်ဝယ်၊ နန်းညွန့်ခြယ်သယ်။ x ။

သဖြန် ။ ။ ရွှေသန်းကြော့မယ်၊ မြိုင်လမ်းရယ် ရင်လယ်၌၊ ကြုံတယ်
အခင်း x ။ ကျမ်းရတက်နှောင်၊ လွမ်းရက်ကယ် ကြေလေအောင်ဟု၊ ရွှေဘေ့
တောင် မြိုင်သာဝှန်းငယ်မှာ၊ ပူခန်းကပြင်း။ x ။ ။

* ဋကမ္မုလည် - ဟု အချို့ ဆရာများက ဆို၏။

၇၂။ ယိုးဒယား

ညှင်းလေကသွေး x ဘယ်ကျေးငယ်တည့်၊ ဆေးမြ ညှာလေး၊ ရင့်ကြေး
ငယ်သာ x စံသိင်္ဂါပင်ဘုံဦး၊ ကျူးလာဘိတယ် x မှန်ကြွယ်သည့်ခတာ x ရင့်
ရောဆည်ဖွယ် x ၊ လွမ်းစေစိမ့်ရှယ်၊ လွမ်းချယ်လယ်လှ၊ ဘယ်နန်းဖွား၊ ရှေ့
ဂူလိက် ကြိုင်ပျံ့ရှား၊ မဇ္ဈဗျားငယ် သိုက်ရွှေလယ်၊ x နန္ဒမုလိုင်ကြ သင်း ခင်းညှိ
ဝယ် - ဝတ်ရည်လျှမ်းတယ် ပင်ယံနယ်၊ မကြုံလေဖွယ်၊ မှီရွှေသွယ်၊ x ၊ နန်း
ဟောဝန်ဦး မောင်မယ်၊ ပန်းဖြေပါဦး သက်လယ်။ x ။

သဖြန် ။ ။ အိုချစ်ကြီးသွယ်၊ သည်နယ် စုံရဂုံက၊ ဝတ်မုံညှာလေသွဲ့လို့၊
ဖြေတဲ့ပြေဘဲ x ။ ခေါ်မှားမိခယာင်၊ မောင်ငယ်ထင်ရ သွင်မညှိငယ်လေ၊ သည်
ကိုယ်ဖြစ်နဲ့ ။ x ။ ။

၇၃။ ယိုးဒယား

ညှိညှိ ဆိုင်းဆိုင်း x အံ့မိုင်းရီဝေ x ၊ မျှော်လေလေ လွမ်းပုံသိထွေ x
ဟောမာန်လနှောင်းခပမို့၊ ဒေါင်းပြင်စက်စံ၊ သကြံနံခါ နွေပြောင်းအရွှေပေမို့ -
ပြန်လှန်ခါလောင်းပါလို့ ညောင်းညှာကြေ မြိုင်လုံးလင်း၊ x ၊ ဘောလယ်ဆက်။
သင်းပျံ့ကြိုင်ရှင် - ဂေါ်ဇင်ဖိဖူးရယ်တို့၊ တော်ဝင်မှီ ဦးရှာကြ၊ ထူးသစ်တဲ့မြိုင် x
တံလိနဲ့လို့ ရစ်ဝဲကာဆိုင် x ရွှေငှက်ကယ် မောင်နှံတို့ တောင်ကမ္ဘာယံစွန်းမှာလေး
ခန်းသံဆင့်ပြိုင် ။ x ။

ရွှေပြည်တော်နန်းကိုတဲ့ ရမ်းရော်ဆနိုင်း၊ အလွမ်းရယ်ဗျာလှိုင်လို့ သာခခ
ယိုင်နှမ်း၊ ဖေမစုံပန်းသမို့ လွမ်းဗျာထုကြုံ x ။ ရှစ်တိုင်းရယ် ပြာမှန်လို့၊ ရှာ
တော်ပုံ ဖြိုးတယ်လေး၊ မိုးစည်စိမ့်စေ့။ x ။

ရှစ်နယ်အံ့မိုင်းပါလို့၊ ဘုံတိုင်း နဘော၊ ချုံသိုင်းဝလာဗေ့က၊ မဟာ
မေဆော၊ ဗျာပါဝေမောစော့ ဖြိုးလျှပ်အံ့ x မိုးနတ်ပဇ္ဇန် x အိုဘယ်မာန် ဟိန်း
တယ်လေး ပိန်းပိုတ်လို့ရုံ x ။

ပူသုကို ငြိုးရော့ထင်၊ ရွှေမိုးအမွန်၊ ဝေဖြိုးနဘံဘုံက မာန်တဂုဏ်ပြင်း။
လျှပ်စစ်နှယ်ခင်းပါလို့ ဟစ်ကြေးငြာ၊ စစ်ရေးဗျူဟာ - သူရာမင်းငယ်လေး
ခင်းတပ်ဖွဲ့ကာ။

၇၄။ ပတ်ပျိုးဖြင့်ချီသော ယိုးဒယား

မဟီယင်ဘောင်၊ သဲဗေ့သောင်၊ ပိန်ညှင်း ငှက်မယ်မောင်၊ x ၊ ခေါ်တ
ယောင် ဖိုးခေါင် ရွှေလည်တံလို့လေး ပျံဝဲလူးလာ - ဟင်္သာစင်ရော်နဲ့လို့
လေး၊ ယဉ်နဲပျူငှါဖူး - မြင့်မြင့်၊ x ၊ ယိုးဒယား၊ ၊ ထူး တထေ့ထေ့၊ ရှုလေ
သာဟန်ပို့ x မြိုင်ညှိဟောမာ - မောင်မယ်တံ နဲ့ပျော်ကာ၊ x ၊ ပျံဝဲလေလေ၊ ပျံဝဲ

သာခိုလုံ ဖိုမ-နန်းသိုက်မြို့ x၊ ဂေ၂ဝတ်မှိုသင်းသင်းပျံလှောင်း၊ မျော်ဆွတ်ရုံနှင်း
 နှင်းကျဆောင်း၊ အင်ရွှေဖိ ဖူးကြ-ခါတော်မှို ညွှတ်ချို ယိမ်းနွဲ့နောင်း၊ စိမ်းလဲ့
 မောင်း၊ တိမ်းငဲ့ပျောင်း၊ ဆန်းစ-တပေါင်း x သာစတောင်း ကောင်းကင်ဘော၊
 ပြာပြာဝေဝေ ခိုးယှက်ပေါင်း၊ ရော်ရွက်ရွှေ - သက်ကြေပျောင်း၊ စက်-ရွှေဒေါင်း
 ရယ် ဝင်ကာချို၊ ၂၊ ပေ၂ရွှေဖိ-ရွက်ဦးငယ် မြူးလို့စိ၊ စုံမြိုင်ယံသာထူးဘယ် ဖူးတံ
 ချို စံသိုက်သိုက်နန်းကို မြန်းကုန်ပြို၊ မှို-တံ မ-ဖို ယှဉ်ပြိုင်နွဲ့၊ သာရကာမောင်မယ်
 တူစုံဝဲပါလို့ ပျံကာချို၊ ချစ်တင်းငယ်ညံစိစိ၊ သံညီညီဇေးရင့်ကျူး၊ ညှင်းလေပြန်
 လောင်း၊ ဟေမန်နှောင်း ဆောင်းရက်ကျူး၊ စက်ဦးငယ်မိန်ရာသီ၊ ဖန်ဘောင်
 နေနန်း၊ ဒေစာရီ၊ နွေခါဆီချဉ်းလို့ကူး။ ။

၇၇။ ယိုးဒယား (ကပိ)

နန်းဘုံသီဟာဘော၊ သဉ္ဇာညောင်ရွှေ - ရှန်းဝေ ထိန်ပြောင် ညီနောင်
 ဆက်ကာ - ပိုင်စံစိုးတော့သာ၊ x၊ အို - ဆင်ဖြူဆဒ္ဒန် ဆက်ပြန်လို့ငြား၊ မရှား
 လိုရာ၊ ဘုန်းတော်တေဇာ ဒေဝါနတ်မောင်၊ ရွက်ဆောင်ကျိုးတော်သာ x၊
 ဘုန်းတော်ကြီး ထီးတရာ၊ စကြာစိုးတယ် - မိုးဗြဟ္မာ၊ ထူးထွေသာ ညောင်း-
 ကောင်းခြီးငြာ၊ ဖူးရွှေစာငယ်မှာ၊ ဒေဝါ နှစ်ထောင်း၊ ရှစ်သောင်းမျိုး
 နွယ်၊ နတ်ကယ်မှုရာ၊ သူဇာဖြူပြာ - ကြော့ကြော့ရှင်းတယ်၊ သတင်းကြိုင်လိုင်
 စွာ၊ x၊ (ယိုးဒယား - ကပိ) ဆကာမာနှိုင်းစုံစရာ အမည်နော်မတူရခြား၊ မျိုး
 အများ အပြည်ပြည်အရွာရွာ၊ တိုင်းမြန်နုရာ ပြည်ရွာနယ်မြို့ x တလွား၊
 စည်စည်ကားကား၊ များစွာ မြတ်အသရေ၊ အလားပ၊ နတ်ပြေ၊ ဝတ်နန်းလို့
 ထူးဆန်း သာဘိချေ။ ။

၇၈။ ဆရာဦးပျိုးချိုရေး-မင်္ဂလာဩဘာ ယိုးဒယား (ကပိ)

အောင် - ဇေယျတု - သဗ္ဗမင်္ဂလံ - အောင်ဇေယျတု၊ အောင်ဇေယျတု၊
 အောင်ဇေယျတု - သဗ္ဗမင်္ဂလံ။ ။

ဇေယျတု-သဗ္ဗ-မင်္ဂလံ၊ အောင်အတိတ်ကျော်ညံ၊ အောင်ဟိတ် ပေ၂ပြန်၊
 ပုဗ္ဗနိမိတ် - သုခါဝဟံ၊ နှုတ်ကဘိသိက်ဆုပတ္တနာအမှန် - တက်နေတိုးသလို - ကြက်
 သရေဖြိုးလို့၊ တန်ခိုးဂုဏ်ရောင်-လျှံ၊ စန်းပုဏ္ဏမိန်လင်းသလို၊ ဂုဏ်သိမ်သတင်းက-
 ဇမ္မုတွင်းကြေညာမှုန်၊ စိတ်မှာကြံသမျှပင်၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏ ဘောဂသမ္ပန္နံ၊ ၂၊ မြတ်
 ကြောင်း မြတ်ကြောင်း မဟာဇေယျံ၊ နတ်ပေါင်း နတ်ပေါင်း သမာပေမံ၊ ၂၊

မကြာစေရန်-ရတနာခြေရံ-ရာကုဋေအမြန်ပေါစရာ ဩဘာသံ၊ မဟန္တံ သီရိဂဏံ
 လာတိ ဂဏှာတိတိ မင်္ဂလံ။ ။ အို-ရွှေပဒေသာ-ငွေပဒေသာ-ဝေဝေဆာဆာ၊
 မြေမှာပေါက်ငြား အမြောက်အမြားပြည့်လျှံ၊ ဇောတိကပမာသဏ္ဍာန်၊ ပေါသည့်
 ဓနုလာတံ၊ ဇဋိလမေဏ္ဍက သဋ္ဌေးတို့လို၊ အတိဘဝ ယင်ကပေးတဲ့ ကုသိုလ်ကံ၊
 ရတနာ-ခုနစ်ဝမှာ ကာကောဏ္ဍတို့လို၊ လိုသမျှဣစ္ဆိတံ ပေးမကုန်လှမခန်းအောင်၊
 ဇမ္ဗူအဝှန်းမှာ လူစွမ်းထက်ကြပြန်၊ ဝေပွိုး ဝေပွိုးအနုဉ္စ၊ မြေမိုး မြေမိုး ဘဝင်
 လျှံ၊ ဒါနကုသလံ သီလကုသလံ၊ ဘာဝနာထုံသည်၊ အမတာဘုံရည်စိတ်သန်၊ မံသီ
 ရိလာတိ ဂဏှာတိတိမင်္ဂလံ။ ။ ကြွက်သဇေ-ကမ္ဘာတသောင်းက ပေါင်းစည်း
 ပြန်၊ ထက်ဗြဟ္မေ ပတ္တနာလောင်းလို့ကောင်းခြီးည့်၊ ဤတလောကပေင် မနော
 မယခေင် - စကြာရတနာပတ္တမြားလို ပြည့်ငြားလိုသမျှအကြံ၊ ယခုပြုမင်္ဂလာမှာ
 လေ၊ လျင်စွာပတ္တနာအကျိုး ရတနာမိုးရွာရန်၊ အဟုတ်အတိတ် နားဝင်သာရန်၊
 နှုတ်ဘိသိက်-မင်္ဂလာ-အသံ၊ လေးဖြာသဋ္ဌေးပမာမယွင်းအောင်၊ ဧစရာအခင်း
 ဖြင့် အောင်ခြင်း သုသုခံ၊ အိုင်ကုဏ္ဍလာနန်းမှာ၊ ပဒုမ္မာပန်းသို့ ပွင့်လန်းသည်သို့
 သဏ္ဍာန်၊ ဝေရော်စနာလင်းသည် သော်ဇာမင်းရယ် သန့်ရှင်းကြည်ဘို့ဟန်၊ စိတ္တ
 သုခံသုခံ - ကာယသုခံသုခံ-သိဒ္ဓါဘဝန္တု၊ ညွှန်းဆုသဗ္ဗေဣစ္ဆိတံ။ ။ အောင်သီ
 ချင်းနှင့် အောင်ခြင်းဇေယျ၊ နှလုံးလိုရာ အိုမကြာပြည့်ကြောင်းမွန်။ ။ မင်္ဂလာ
 စောင်းသီချင်း၊ ကောင်းခြင်းဇေယျာအသံ၊ သောင်းတုင်းကြေညာရန်၊ သဘော
 စိတ်ရှိသမျှဖြင့်၊ မနောမယိဒ္ဓိပြည့်စုံပါစေအမြန်။ ။

၇၉။ အိနောင်ချိုး- ယိုးဒယား

သောင်းရွှေလယ်၊ ပိုင်စိုး၊ မိုးနတ်ကယ်၊ ရှေ့ဘင်ကျမ်းမျှ-လှမ်းရတယ်၊
 ပုပုံပုလို့ကြေမည့်နယ် x လောင်းနေနယ်ပိုင်ဆုံး - ဘုန်းကြွယ်ကြွယ်၊ ကုန်းခြေပန်း
 လှိုလှမ်းနိုင်ဖွယ်၊ ဘယ်မြိုင်ညိုကသာ၊ ကြိုရမှန်း - ပုပုံကြွယ်လို့ ငယ်ညှိုးနှမ်း x ၊
 အိုပန်း - ပါဘိ လှမ်းခြေယူနှေး၊ ပူရေးပိုခဲ့ပြီ၊ မြူမွေးညိုလဲ့ရီ၊ ခါနှေ့ကြော့ဦး
 ညှာကြေကြော့ - မှူး၊ လေရှူးဆော်လို့ ချို၊ x ၊ အို-မာလာ မာလာပင်စုံ ဖူးငုံကြိုင်
 လန်းလှိုင်၊ အထုံထုံရီ မြိုင်ယံကဆန်းသိင်္ဂ၊ တိုးမြက်နွှာ-ရွှေစာမရီ - တောတောင်
 သာဟန်-ညစ်စီ၊ အိုလေရော်ရွယ်ရမ်းလို့ လှမ်းနိုင်ပြီ၊ ရှေ့ဒါဟန် တိုင်းမယ်တို့ဆီ
 မရောက်ကယ်နိုင်ပြီကွာလှမ်းဝေး x ဘယ်ဝယ်လေး၊ ဘယ်ဖုန်းအား၊ ဖြေဖျော်
 များတွေ့လိမ့်မယ်-သူ့ တိုင်းကြော့ ကာလံနယ်၊ လှမ်းတာကြွယ်လို့သာ၊ သွယ်သွယ်
 ဆုံး။ ။

ပန်းဘွယ်ရာ၊ သိုက်နန်းကဆန်းထွေလာ၊ ဘာသာဖော်နှော၊ ပြောကြရော၊ ချောင်း
ရေယဉ်ကြီး စီးသွယ်ဖြာ၊ ကျေးငှက်စုံမြူးပါလို့ ထူးထွေလာ၊ စုံမြိုင်ယံကြော-
တောဟေမာ၊ ပန်းရွှေဝါနှင့်သာမာလာရော၊ လွမ်းလေအောင် ဖိုးခေါင် မယ်
လျနှော။ ။

အထူးမှတ်ရန်။ ။ ဤကန္တာတောခြေ သီချင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ငယ်စဉ်က ရဘူးသော
ရှေးမှုရင်းအတိုင်းဖြစ်သည်။ ယခုအခါ အချို့သော သဘင်သည်
ဟို့သည် ၎င်းသီချင်း ဒုတိယအပိုဒ်မှာ (ယောက်ဖခွေးခေါ် မြည်
ချက်ဆန်း) စသော အခြားသီချင်းက အပိုဒ်တို့ကို ညှပ်လျက်၊
နောက်ဆုံးမှာ (ကျောင်းဆောက်ရန် စိန်တခွက်ကြောင့်) စသော
အပိုဒ်နှင့် အဆုံးသတ်တတ်ကြ၏။ ၎င်းတို့ကား အောက်သားများ
နောက်ရေးသောစာ ဖြစ်မည်ထင်၏။ ။

၈၃။ ဆရာ ဦးပြုံးချိုရေး-ကရောင်းလိုက် ယိုးဒယား
ဟိမဝန္တာတောင်ဘွဲ့-တချက်စည်း

ပဗ္ဗတာ ဟေမဝန်တောင်-မြတ်မဟာ အသရေမွန်ဆောင် - ဝေးကြူးမြင့်
သီခေါင် x။ ဘူပထဗျာ-များစွာအပြောကျယ်၊ တောနယ်သုံးထောင်၊ ယူဇနာ
ငါးရာချင့်မသွေ - မြင့်လေသည် တောင်ထိပ်ပြင် မဟိတလာ၊ အညီမှာမေ့မောင်၊
မြိုင်စခန်းနှင့်-အိုင်စမ်း နဒီကွေ့မြောင်၊ ဂမုန်းပေါင်း - ပန်းပေါင်း - အစုံပဆောင်၊
တောင်ထုတ်ပေါင်းပင် ရှစ်သောင်း ပိုလေးထောင်၊ လူသားသာမန်-သွားမကြံ
နိုင်အောင်၊ တန်ခိုးအဘိညာဏ်၊ မိုးတိမ်ယုံအခေါင်၊ နတ်ဝိဇ္ဇာဘိလူးတို့ - ပျော်
မြူးရှည်မြင့်အောင်၊ ကမ္ဘာချဉ်းစေ၊ ယွင်းပျက်မကြေနိုင်ပေါင်၊ ခြင်္သေ့ပျံ မြင်း
ပျံ ဆင်ပျံ ရတနာအပေါင်းတို့ အကောင်းအမြတ် ထိန်ထိန်ပြောင် ။ x ။ ရှေ့
အရောင်ကြည်စွာ-ဝေပြောင်မဟိချာ၊ သုဒဿနနှင့် ကာဠ - ဂန္ဓမာ - ပဗ္ဗတ၏
နာမသညာ၊ စိတ္တရ-ကေလာ၊ ဣဿရနေရာ၊ ငါးဆူရံပတ် အနောတတ်အိုင်သာ၊
နေရောင်ခြည်မတွေ့ ကြည်မြေသီတလာ။ x ။ သီဟာ ဂဇာ သိန္ဓဝ ဂေါဏ ဇေးစွာ၊
ပြန်လေးမြွှာ၊ စောဒက အမေးဟာ-ညွှန်တွေးစရာ၊ ပြောပြဘို့အရေးဟာ၊ လွန်
နှေးမကြာ။ ။ ရှေ့အရပ်သီဟာ-အနောက်ခန်းဂဇာ၊ ဂေါဏ-ဒက္ခိဏာ၊ မြောက်
အစွန်းသိန္ဓဝါ၊ ဖေါက်သွန်းအရိန်ဇလာ၊ အောက်အဝှန်းမငြိမ်စွာ။ ။ လကျော
ပတ်တယ် သုံးထပ်လေးမျက်နှာ၊ အာဝဗ္ဗဟု-စီးကျပေလစ်-ရေမြစ်ကျယ်ဂင်္ဂါ၊
ညီစွာစီးကာ၊ ထက်တော့အဖျားမှာ၊ ရှည်လျားစွာ၊ ဆဲ့နှစ်ခွေပွားလာ - ရေများ
များ၊ မဆက်ပေခြားစွာ အနေအထားဟာ၊ သက်သေစကားရှာ ထွေပြားမှာ၊
ဂန္ဓန်-အရာ-ကျမ်းဂန်မကွာ ညာဏ်မရင့်လျှင် - ကြံခွင့်မမြင်နိုင်စရာ။ ။

၈၄။ တောတောင်ဘွဲ့ ယိုးဒယားသံဆန်း

တောင် အဆင်းမှာလေလေ၊ လောင်သင်းကြွကာ - မြောင်ကွင်းမြေ
 သာလှပါ။ x ။ (နေ့အခါရယ်?) ဟေမာ မြိုင်ကြော့လမ်း-မြိုင်ကြော့လမ်း၊ ကွင်း
 ပြင်မှာ - မင်းလွင် မြူကသန်း။ x ။ ပင်ယံ နန်းမှာလေလေ။' ။ သံဆန်းငယ်
 ကျူးကြော်၊ ဥဩငယ် ဖိုမယော်။ x ။ ဘိုးခေါင်ခေါ်တယ်-?၊ တောင်ပေါ်
 ပင်မြင့်ဦး ပင်မြင့်ဦး ငှက်ဟင်္သာ ကြိုးကြာ - သူတို့မြူး။ x ။ စိတ်ကြည်နူးတယ်
 လေလေ'၊ မြည်ကျူးညံစာ၊ ကရဝိက်သံ သာလှပါ။ ။မာဂဓာငယ်'၊ ဘာသာ
 ဖို-မ နှော ဖို-မ နှော သာလိကာငယ် - တမာ ရွှေကြက်တော x၊ ပန်းစုံပေါတယ်
 လေလေ'၊ စုံတောကန္တာ၊ စိမ့်စမ်းကြည်လို့ဖြာ၊ တောကြီးလေလေ - တောကြီး
 မြိုင်ဟေမာ။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းသည် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၃၀၀ လောက်က ပေါ်လာ၍
 သဘင်သည်များ သုံးကြသည်ကို ရရှိဘူးသည်။

၈၅။ တလိုင်းသံဟောင်း

တလိုင်းသံ နှိုင်းစံပယ်ခွာ၊ သဘင်မှာ ယဉ်ရာထွင်ကာ၊ တေးလေး ထံကျာ
 ကြံကာ၊ ရေးလေးလေ-ရေးလေ စိလိုသာ။ x ။

ပဲခူး-ဒလ-မုတ္တမရယ်နှင့်၊ နာမငယ် သညာ၊ အို-အောက်ပြည်-တိုင်းမှာလ၊
 တို့-တလိုင်းရွာ၊ x ။ တံတေး-တေးမြို့ပါ၊ လွန်ဝေး-ဝေးလို့ကွာ၊ x ပညာယဉ်ရာ-
 တီးမျိုးစုံစွာ၊ နည်း - သည်က သာ'။ ။ ယဉ်ကျေးအောင်သာ x ။ ပြည်ဟံသာ
 တိုင်းကြီး-အလယ်အလယ်'၊ အို-သဘင်ခန်းမှာတော့၊ တလမ်းစိ-ကြံကြတယ်။ ။
 စီကာ ညီညာ နှံ့လိုက်-ပေတော့'၊ လေးလေပျိုမယ်၊ ဒေးလေ - ချိုလှတယ်၊
 အဆန်းသွယ်၊ စခန်းကျယ်၊ မှန်ပါပါ - တီးမျိုးစုံစွာ နည်း-သည်က သာ'၊
 ရွှေလရယ်သာ x ။ ခပ်ခွါခွါ - ထိုင်ပါလေး - မပိုင်တော့သေး၊ x ။ အို - သူ့နှယ်
 ရဲရန်ကော့'၊ ဆွဲတော့-မလို၊ x အို - အဖိုးအို x ကျန်မကို ကြိုက်ပါလေး - ငွေပေး
 ပါမယ် x ညီးကလဲ ပျိုသေး၊ ငါကလဲ အိုသေး၊ စိတ်စက်က လေးတယ်နှင့်၊
 တွေးရအုန်းမယ် x ။ အို-မယားရယ်နေ၊ အမေနှင့်ကွဲရတော့မယ်'၊ ယိုငွေတပဲ
 ရယ်နှင့်'၊ ဇာတ်ထဲကို လိုက်အုန်းမယ် x ။ ဇာတ်ထဲကိုဝင် x သဘင်သယ် ဖြစ်ရ
 တော့မယ်'၊ အို-ငွေတမူးရယ်နဲ့'၊ သိုက်တူးလေး-လိုက်အုန်းမယ်။ x ။

သိုက်တူးက ပြန်ပဲ့ရုံနှင့် ကျွေးပါ မိရယ်-မိရယ်၊ အို-ချဉ်ပေါင်ဟင်း-
ရယ်နှင့်၊ အပင်းလေး-ရို့လဲ့ ကွယ်၊ x၊ ဆံမြိတ်ကယ် တိုရှေ့ အပျိုလေလားလို့
မိရယ်၊ ရှေ့ရင်ကိုစမ်းခါမှ၊ အိုမှန်းကို မောင်သိတယ်။ x။

အို-သျှောင်ကြီးဘွဲ့ x အဖေလို ကောင်းမွ ပေါင်းမယ် ပေါင်းမယ်၊
အို-လှပုံကလှပေတဲ့၊ စာဂကို ကြောက်လှတယ် x၊ ဆိုးလဲမယ့်ကံ၊ ကောင်းလဲ
မယ့်ကံ၊ အို-တက်ကစီး ဟာမို့၊ လူကြီးကို ယူမဲ့-ကြံ။ x။

သမီးမလှ၊ လင် မရတယ်လို့၊ အဘရယ် လင်ဝယ်-သွားရှာရအုန်းတော့
မယ်ကွယ်၊ အို-စဖိုထောင့် မှာလှ၊ ယောက်မကို ကိုင်ပါလို့ - မှိုင်မိသလေး၊
ကလကွန်းဝေး။ x။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းများသည် ရှေး - တလိုင်းတီးကွက်ကိုယူ၍ အောက်မြန်မာ
ပြည် သဘင်ဆရာများတီးမှတ်ရန် ရေးသားထားသည်ကို နောက်သား
များ မှတ်ရန် ထည့်သွင်းလိုက်ပေသည်။

ယိုးဒယားများဖြိုး၏။

ဘောလယ်များ

၁။ အိမ်ရှေ့ပင်း ပျက်မာန်တော်ပွား၍ အိမ်ရှေ့မိဖုယား
လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ရေးသော-ဘောလယ်

နာဂ ဆဒ္ဒန်၊ သန္ဓေမှန် နှစ်ပေပ၊ ချိန်မှူးအစစ် တိမ်တိုက်စံ။ စက်သွား
သီလဝင်၊ စိန်ရွှေရိုးမ္မာလေး၊ ဖိုးပြည်ထိုက်တန်။ ။

ရွှေကိုယ်တော် ဖုန်းမ္မာလ၊ လက်သုံးတော်မှန်၊ မခြင်းချန်ပါနှင့်၊ ရာသက်
ပန်ပေါင်း၊ မြတ်ဉာဏ်ယူ လောင်းပါလို့၊ ဆုတောင်းပါတယ်။ ရာဇဂုဏ်မာန်
ကြိမ်ကြိမ်ထပ်တယ်လေး၊ ပိုင်းသတ်မယ်ရွယ်။ ။

တကယ် မုန်းတော့မှာလှ-မောင်ဖုန်း ကြယ်ကြယ်၊ ပြန်တေးစာမလှယ်လို့
မတာတယ်ဘဲ၊ မယ်ရင်ထဲမှာလ ရွှေသဲဆိုင်။ ကျမ်းလှကြေယိုင်၊ ဒို-ဆယ်ပြန်
သက်ကိုလေး၊ နှင်းဆက်တော့ နိုင်။ ။

မြတ်စိန္တေ ဦးမ္မာလ - ဆုထူးပိုင်ပိုင်၊ မယိမ်းယိုင်အောင်လို့ ကြံပါကတဲ၊
ဖုန်းမတန်ဘဲငယ်မို့ ကံလဲမကူ။ လဲပြန်သင်္ဃော့၊ တကိုယ်ရေ ဆွေးတယ်လေး၊
တေးကြံလို့ပူ။ ။

မာလာရုံကွန်းမ္မာလ ရွှေခန်းကျူကျူ၊ ဟိုရွေးငယ် တမူရယ်နှင့်၊ ခု-မတူဘဲ၊
ပေါ်ယံခွဲရယ်နှင့်၊ ထဲ - ဝါပုံဆောင်။ သိပေါ့သခင်၊ ဘမရာပင် ကွန်းမ္မာလေး၊
ထွန်းနေလရောင်။ ။

ဆို - ဆိုပေ သားရယ်နှင့် ပျိုနားမထောင်၊ ရိုးပြာမြေ တိုင်အောင်ပ၊
ကြံရွယ် ဆောင်ပေါင်း၊ ရှေးသူဟောင်းငယ်တို့ ပုံသက်သေ။ နိမ္မိသောင် နောင်မှ
သိမယ်လေး၊ ထုံးရှိလျက်ပေ။ ။

၂။ အိမ်ရှေ့ပင်း အဆောင်တော်ကို မကြွလာ၍
လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ရေးသော-ဘောလယ်

စိန်ခြူး ကြာညောင်၊ လရောင် လင်း-ပါလို့ - မှန်ရွှေဖြူ ပြတင်းရယ်က၊
မယ်ခုခမျှာ။ သုံးချက်စည်တော်၊ ရိုက်ဆော် ညှင်းတယ်လေး - လင်းလုပေါ့နော်။ ။

သဇင် သင်းပါတဲ၊ ခင်းပြန်ပေါ်၊ လာနိုးငယ် မယ်မျှော်လို့ - တကိုယ်တော်
ထူး၊ ထွေရာ စိတ်ကူးပါလို့ - ဖူးရွှေလက်တင်။ ဖြစ်ရှေး ကုန်စင်၊ ဘဝင်တုန် ဆွေး
တယ်လေး - တေး - ကြံလိုက်ရင်။ ။

သစ္စာတော် စူးပါစေ၊ ဆိုဦးကပင်၊ ခင်လေးကို မောင်ကြင်ငဲ့၊ ဖုသက်တွင်
ဘဲ၊ နောင်မသေလဲ့ပါဘု၊ ယုံတော့မေ။ ပြဒုမဘေ့-သီဟာ ဆင့်တယ်လေး၊ စိုးညာ
မြင့်နေ။ ။

နတ်ဒေဝီ ဖြားသော်လဲ၊ တပါးကိုမသေ၊ ရှစ်ဗြဟ္မာ ခြေပါလို့၊ အောင်
ဇေယျာညွှန်း၊ မတ်ရုံရှေ့ဝန်းငယ်နှင့်-ရေသွန်းတော်ခံ။ မဟေသီမွန်၊ ဒေဝီတပ်တယ်
လေး၊ ဦး ဆယ်ထပ် ရုံ။

သည့်မယ်ထင်စားပါလို့၊ ကြင်အားငယ်သန်၊ ခုများမှာ တဉာဏ်နှင့်-မူဟန်
တော်ခြား၊ ပြုတော်မူ အားသမို၊ မျက်ထားတော်မွန်၊ မသိပြင်ပြင်၊ အရင်သူ
စိမ်းတယ်လေး၊ ပိန်း ပိတ်လို့ ခြုံ။ ။

၃။ ခဲအိုတော် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းဘုရားထံ
လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင် ရေးသားထက်သွင်းသော
ဘောလယ်

ဂ္ဂုလဲသာထေ့၊ တောင်ရေချုပ်ပါလို့၊ မန်းရပ်သာစု - စံဌာနီ။ ဖုပြည်ပြည်
စက်စုံဖူးတယ်လေး၊ ဦး-လှိုလှိုချို။ ။

သာပေါင်း ခုပါလို့၊ မြနန်းတည်၊ သုဒသ်ကယ် ရှေ့ပြည်နှင့် ပုံမဝေး
ဂဝံကြေးပါလို့ သိုက်ဩဘာ။ နှစ်ပါးညီနောင်၊ စံတော် တင့်တယ်လေး၊ ဇေ-
ရေနှင့်ကြာ။ ။

ရှစ်နယ်တိုင်းက ဝိုက်သိုင်းဖြာ၊ နတ်မူး ဆွေဣန္ဒြာက-ချိန်ခါမလဲ့၊ စိန်ခရာ
နဲ့ပါလို့ ဆွတ်ဖွဲ့သီ။ ရှေ့ကြက်ကယ်နောင်ညီက၊ မှောင်ရီယုက် ကူးတယ်လေး
ကျူး-သံရင့် ကြေး။ ။

တကိုယ် ရေး ငယ်မို့ ဆွေးတဲ့သူ၊ ဖေါ်ဝေးရှာသူလို့၊ မှတ်ယူ မထား၊
လျှပ်နှယ်စိန်သားရယ်နှင့် စက်ဖွားတော်လို့။ ပိုက်ထွေး မလုံ၊ သင်ဘေ့ ရိပ်မွှာ
လေး၊ သဲထိတ်လို့တုန်။ ။

မယ်ရှိရှင် ခိုးပါရဲ့ ရှေ့မိုးပဇွန်၊ နတ်မူး ဆွေအမွန်က စည်တော်စုံကျူး၊
ဘယ်ငြိုးမာန်ထူးငယ်နှင့် ပြိုမည့်နှယ်။ ကသစ်သဘင်၊ သေနင် ကျင်းတယ်လေး
လင်းကွန်မခြယ်။ ။

စမွယ် သေးငယ်နှင့် မုလေးသွယ်၊ ယုက်သန်း ရောင်ခြယ်တဲ့ ဆောင်ဘေ့
လယ်ဦး၊ သုံးပဟိုရ်ကျူးတောင်မှ စက်မပျော်။ ရှေ့ဒေါင်းဖလ်ရှိန်၊ သူရိန်
ကျင်းတယ်လေး၊ လင်း ရှေ့ ကြက် ဆော်။ ။

၄။ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်ငရဲ - ဘောလယ်

ပုလဲမြိတ်စုံ - ဂုဏ် ခြားပါတဲ့၊ နဂါးရုပ်ကြွ မြောက်သွယ်။ ရွှေကိစ္စရှိ
ရုပ်ခြည်ဆန်းတယ်လေး၊ ပန်းအံ့မြင့်လယ်။ ။

ထင်လာနိုးငယ်နှင့်၊ မြော်ကိုးယောင်ဖွယ်၊ သက်ဆုံးတိုင် ကြံရွယ်တဲ့ ရွှေ
စမွယ်ကုံး၊ မြတ်ဉာဏ်ယူသုံးပါလို့ ကြော့ဆုံးကေသီ။ ဖုန်းမယ်သွင်ပြင်၊ လိပ်ပြာ
ဒေ တယ် လေး-ဆေးပိုခဲ့ပြီ။ ။

သဲရေဘွင် ကျမ်းစေ့ဖို့၊ မယ်လွမ်းချိန်မှီ၊ ရွှေကြော့စုံ နှစ်လိပ်၊ သိသိမမြန်း၊
ခိုင်မာလာပန်းငယ်နှင့် စက်ခန်းတော်ဘုံ။ မော်ယုန်းသဉ္ဇာ၊ ဆောင်တော်ကွေ့မှာ
လေး၊ ဖူးတွေမကြုံ။ ။

ငွေယုန်ခြည် စောင်းပါပေါ့၊ ခါနှောင်းတော်ပုံ၊ ရွှေကျွန်း ဝိဟာဘုံက
ထွက်ပေါ်လုနီး၊ သုံးပဟိုရ်-တီးပါပေါ့ မျှော်မမြင်။ ရွှေကြက်သံချို၊ ဆော်လာ
သွင်းတယ်လေး၊ လင်းမယ်လို့ပြင်။ ။

၅။ မောင်ဘွဲ့ - ဘောလယ်

ပဏ္ဍုသေလာ၊ ကွယ်ကာ ပျောက်ခါမှ၊ သွေဖေါက်မယ်ပ အိုသက်လျာ။
ဆိုဘူးသည့်တာ၊ ကြိမ်သစ္စာ ဖျက်တယ်လေး ယွင်းသွေကွက်ရှာ။ ။

ကြိုင်မာလာ ကုမုဒ်ကယ်က၊ နောင်သွေကာယုတ်စေတဲ့၊ ရွှေနှုတ်ခြွေကာ။
သုံးသိန်းနှစ်လိ၊ ဖေတီ ထူးငယ်လေး၊ စူး-စေတော့ သာ။ ။

သည့်မယ် တပါးရယ်က၊ ကြင် - ကြင်ဝန်ပွားပါလို့ ထင်စားမိတာ။ ခုမူ
တခါ၊ မောင် လူတင်စားကိုလေး အားသတ်လို့သာ။ ။

နေဝံသာ ဖွားပေမို့၊ သေလိုသေ ထားရော့ထင်၊ အားငယ်မိအို။ ဆွေးဝန်
ပိုမို့၊ မယ်တကိုယ် တမ်းငယ်လေး - လွမ်းစိတ်နှင့် ငို။ ။

လက်လှမ်းခွါညို၊ သည့်ပြာသိုဆောင်းတွင်မှ၊ ဆင်တော်ရန်နှောင်းမှာထင်၊
အောက်မေ့ မပြေ။ ရှေ့သဲညွတ်ကြွ၊ ဆည်မပြေ ကျမ်းတယ်လေး လွမ်းဗျာထု
ပေ။ ။

ကြိုင်ဂန္ဓာ ကုန်းရယ်က၊ ခိုင်မာလာ ညွှန်းပုံသို့၊ သွေယုန်းတော့စေ၊ ဆော်
မြောက်ပြန် လေပြေက၊ စာခြွေလေဘဲ၊ မယ်တကိုယ်ထဲဟာမို့၊ ငိုပုံတော်ဆုံ။
ခေါမ ရွှေစောင်၊ ရာထောင် ထွေးတယ်လေး၊ ဒေစေခွင့်ကြုံ။ ။

မူတော်မူ ဘူးရှာတဲ့၊ ခိုင်မာလာဦးငယ်က၊ ကြုံဘူးရအင်။ မယ့်နဲ့လိုပင်၊
မောင်ကမကြင်၊ ခိုင်သဇင် ခက်ကယ်လေး စိမ်းရက်တဲ့သွင်။ ။

ယူရှေ့ဉာဏ် ဆန်းပါပေ - အိုသေသေ ပန်းစေလ၊ သန်းရွှေထူ ခွင်။
ဆင်မြန်းမကြင်၊ ဘဝင်ငယ် ထိတ်တယ်လေး လွမ်းစိတ်က ဝင်။ ။

အထူးမှတ်ရန်။ ။ ၎င်းဘောလယ်ကို အိမ်ရှေ့မင်းအား ဖွဲ့နွဲ့၍ လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်
ရေးသည်ဟု အချို့စာတွင် ဆိုသည်။ ၎င်းဘောလယ်စာမှာ အချိုး
အပိုဒ်မမှန်၊ အချိုးအအုပ်အခံပျက်သောကြောင့် လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင်
ရေးသည်ဟု မထင်နိုင်။

၆။ တောင်သပန့်လယ်စား ပောင်ဘေငယ်ရေး - ဘောလယ်

သင်းပျံ့ ဇေးကြည်၊ အိစတန် ပက်ပါလို့၊ ကတ္တိယံထက်မူလ၊ စက်တော်
ခေါ် ။ မပျော်တပျော် - ပျော်နိုင်ဘဲငယ်လေး လှဲရက်နှင့်နော်။ ။

ပုဏ္ဏမိစန်းရယ်က၊ မြန်းကြသော်၊ တမ်းတ၊ မျှော်ပါလို့ ထေ့ထေ့တေး၊
ဖြေမေးနိုင်ဘု ဖျောက်တုန်းပူ။ နောက်အုံးမယ့်သူ နောင်အသဲမူလေး၊ စွဲငြိလို့
ဆူ။ ။

မြတ်လေးငုံ ကြဲပါတဲ့၊ စက်လဲငူ၊ ခက်ခဲသူငယ်ကြောင့် ဖြေတရင်း၊ ငွေ
လ၊ မင်းရယ်က လင်းပွင့်သော်။ လွမ်းလို့ကြည့်မျှော်၊ ဆုံရကောင်းငယ်လေး
အောက်မေ့လို့နော်။

စောင်းတော်ကို ပိုက်ပါလို့ လွမ်းခိုက်ကိုမျှော်၊ ခွန်းတိုက်ခေါ်လှဲပါ
တစ်တီတူး၊ ဖြစ်ပြီဘူးဆိုထင် ဟိုကမြည်။ စိုရပြန်ပြီ၊ ရွှေမျက်ရည်လှဲမူလေး
သွေးကဲ့သို့နီ။ ။

ပြင်သစ်ဆက်ပါတဲ့၊ စက်ကတ္တိ၊ မစက်ပြီဘု - မှိတ်တမေး၊ စိတ်မေးနိုင်ဘု
အသက်ကယ်။ ကနက်ဘောလယ်၊ ကေသွယ် ရော့ရည်းငယ်လေး၊ ထီးနေညွန့်
နွယ်။ ။

၇။ ကျိုက်လတ်မြို့ ဆရာဦးပြုံးချိုရေး မယ်ဘွဲ့စာထောင့်
ဘောလယ်

မိုးနတ်ဒေဝီ၊ မေဘရဏီတနှုန်းကဲ့သို့၊ ငွေပန်းချီရုံးလောက်ကဲ့၊ ပြုံးလျက်
မူရာ၊ ခုန်းမျက်စ - သုံးရက်လ အတူမကွာ၊ အဆုံးတသက်ပ မမုန်းရက်စရာ
ရူပကာ၊ အုံးစက်ပ၊ အတူမကွာ - မြဲရအောင်လေး၊ စွဲမောင့်စိတ်မူ။ ။

မနောဓာတ်က - ပေ့ဗျာပါ။ အချောနတ်အလှမေကညာ ယမင်းကလေး
ငယ်ကြောင့်၊ သောမနဿ - ဝေဒနာ - ပြင်းပါဘိ၊ တင်းဆည်မရ ဖြေကာ၊ ယင်း
အကြည်ဟဒယ - စေတနာကဖြင့်၊ တမေကသာစွဲ၊ ခြေပတ္တနာလို့ခဲပါတော့၊
စွဲတဲ့မေတ္တာ၊ ဘဝါဘဝေ အထက်ကယ်က၊ နှစ်ဖြာရေစက် ပြုသမျှမကွာ၊ အာ
သဝေ - မပျက်ခင်မှို ပါလေချက် သမုဒယတဏှာ၊ ယခုဘဝမှာ မနီးရရင်လေး
ကြီးမောင့်ဒုက္ခာ။ ။

ပုဏ္ဏစန္ဒာ၊ ငွေသော်တာ မင်းငယ်က၊ ဝေရော်စနာလင်းသည်သို့ရှင်းသန့်
ထုံကြည်၊ ဆင်းနံ့ပါ အရာရာ - စုံညီပေ၊ ကညာဒုမ္မနိငြိမ်း၊ သာမုဒ္ဒိအခန်းမှာ
တော့၊ ကျမ်းဆိုနှင့်မသွေ၊ အယဉ်အလှကိုတဲ့ ယဉ်မရ ကွာပေ၊ ဘဝင်ကြွလောက်
တဲ့ မင်စရာကာယေ၊ မြင်စက၊ ကညာမေ အချောကိုလေး၊ ဘောစိုက်လျက်မပြေ။

ဖူးရွှေစာမှတ်ပါတဲ့၊ သတ္တဘာဂေ၊ နတ်လှရှင်သမာဒေသို့၊ ပဏ္ဏာခြေနှင်း၊
နှစ်ဖြာလေ ချဉ်းရန်ဘို့၊ ဖန်ဆင်းတော်မူ၊ ဤဘဝ ကြည်လှ ဖြူဖြူ၊ အတည်တကွ
မည်မျှ မပြုစု၊ ပြည်အမတ၊ အတူတူ ကူးပါမယ်လေး၊ ထူးပန်ဆုယူ။ ။

ပိုတုန်းကေသျှောင်၊ ရှေ့မျက်တောင် ကော့ရယ်နှင့်၊ ဖေမက်အောင်
ကြော့တတ်ပါပေ၊ တော့တော်ထိုက်ဝင်၊ ရှုရသူ ဘောမကြည်ရှင်ဘို့၊ ဟောသည်
ခင်အသွေး၊ ရောဟဏီသွင်မဝေးပြီဘု၊ ဒေးတဲ့မျက်နှာ၊ သွေမရွံ ပေ့ဝုန်ကမ္မလာ၊
ဂဟေ ကုန်ရလျှင်ဖြင့်၊ သေဝံပါရဲ့ နှစ်ခါ၊ မေ တညွန့် အသဝါ သတိုး ကိုလေး
တိုးကြံလျက်ပါ။ ။

ဂ။ အလွမ်း - ဘောလယ်

လွမ်းမျှား ဘုရင်၊ ရှေ့လွန်းကြင် ငှက်ကိုလ၊ လွမ်းစာခွေ ဆက်ချင်တော့၊
လွမ်းလျက်နှင့်ပင်။ ကွန်းညို လွမ်းဖို့ဖန်ဆင်၊ သုံးလွန်းတင် တေးကိုလေး၊ ရေး
စေလိုက်ချင်။ ။

ဆယ်ကမ္ဘာ စေ့ပါစေတော့၊ နွယ်မဟာဒေမကိုလဲ့၊ လွမ်းငွေမစင်၊ လွမ်း
စက်ပျံလေယဉ်ရယ်နှင့် ခင်ခင်စံခန်း၊ မှာတော်ချင်စမ်းပါဘိ၊ လွမ်းသူ ကိုယ်တိုင်။
ရွှေဂရို့ ရေလို့မနိုင်၊ နိဗ္ဗာန်တိုင် လွမ်းမယ်လေး၊ မောင် လွမ်းလွမ်း လို့မိုင်။ ။

စက်ရာဆောင် ကွန်းမှာလှ၊ လွမ်းတခွေယိုင်၊ လွမ်းဖန်မှန် ရှေ့ပိုင်နှင့်၊
တော့မိုင်ကာငေး၊ လွမ်းမှာတော်ရေးမယ်လို့၊ စိတ်တေးကာဖန်၊ လွမ်းတေးထပ်
လွမ်းချင်းသဖြန်၊ လွမ်းကာရန် ဖက်တယ်လေး၊ လွမ်းဝါကျ သန်။ ။

လွမ်းစိတ်တွေ တိုးစေဖို့ လွမ်းမိုးဆင်ပြန်၊ လွမ်းနတ်စည်တညံ့ညံ့နှင့်၊ ဗေဟိ သံကျူး၊ လျှပ်စစ်နှယ်မြူးတာက လွမ်းချိတ်နှယ်၊ လွမ်းရာကျ - ဆင်ဝတ်ခြုံတယ်၊ လွမ်းမျက်ရည် စီးတယ်လေး၊ ညဉ့်ငိုမိတယ်။ ။

သည်လွမ်းတာ ခါဘယ်ဝယ်မှ - ပြေတယ်ရှိဘဲ၊ ကြာလေလေ ကဲပါလို့ ရှေ့သဲမှာဖို့၊ ရှင်မေ့နှမ်းခင်လေးဆီကို၊ မင်းနန္ဒာဖုန်းလိုလေး လွမ်းတုန်းမို့ကို။ ။

၉။ ဘောလယ်သံပေါက်

ပုလဲရယ်တဲ့-ရွှေဝတ်ရည်၊ စိန်ချပ်ရုံ ထုံကြည်သင်းတယ်လေး၊ နှင်းငွေ ဥစီ။ ။

ခါနှေအကူးပေမို့ ဖူးတံကချို၊ မြသားဣန္ဒနီက - သိဂီရောင်သွေး၊ ဂနိုင့် ကျေးငယ်က၊ လေးငဲ့တမယ်။ ကသီကရီ၊ ကေသီမင်လုံးမှာလေး၊ ကုံးဆင်မယ့် ရှယ်။ (ပတ်ပျိုးဖေဂီ)။ ။ ရှေ့ဖီခိုင်ညွှာ ပန်းလေးရယ်က လေပြည်ကြိုင်ကာ ဖျန်းလေးပါလို့၊ နန်းလေးကေသယ်၊ ပန်းလေးပေတယ်၊ စမ်းလေးရေကျသွယ် x ရှုဖွယ်ကမန်း၊ မှုနယ်တခန်း၊ ထုံခိုင်ညွှာပန်းလေးရယ်ဖွယ်၊ နွေဆန်းမိန်နယ်။ x ။

ယိုးဒယား။ ။ ရော်ရမ်းဘယ်ဝယ် x ဆည်တယ်ပန်း နန်းကေသယ်လေး မယ် x တောင်တောင်ယံ တောရယ်က၊ မောတော်ပင်လယ်၊ ပန်းစေဖွယ်။ x ။ မြနန္ဒီမူ လိုက်ရွှေဂူတွင်းက၊ မဉ္ဇူကြိုင်သင်း x ပင်မင်းသူယောင် ယူဆောင် သက် သွင်းလို့ ဂျီဖေဇော်မင်း x သင်းခြေလို့ နှင်းငွေကျန်ကာပျောင်း လဲရွှေပွင့်ဟောင်း- တပေါင်းငယ်မိန်နွေမှန်မို့၊ ဂိမေယံထိန်ထိန်ညှီးတယ်လေ ကျမ်းလောင်ဖွယ်မီး x ။

သိဂီသံဆက်။ ။ ကိုယ်ထီးကြုံရာ ရွှေဘုံသိဂီ၊ စံပြည်ဝေးလို့၊ ဆွေးရ ရှာတဲ့မှ-ဆွေးရရှာ။ x ။ ဗျာပါဝေဝိုင်း မျှော်လေတိုင်း အံ့မိုင်းရီမို့၊ တိမ်နီတွေ ဆို့ပါလို့ မယ်တို့စံရာ၊ နေပြည်ကျေးကိုတဲ့၊ ဝေးလှပါတဲ့မှ ဝေးလှပါ။ x ။ ရိပ် ကြာဆောင်ထဲ လိပ်ပြာတော်ဝဲပါလို့ စက်လဲမပျော်၊ မောင့်ကြင်ဖေဂီရယ်ခေဂီ ခေဂီသံလားငယ်သို့၊ ကြားယောင်မိသေးတယ်လေး။ x ။ ရေးပေမူ - ကြုံတယ်လေ ပူမီး ကျမ်းလောင်လုနီး။ x ။

သဖြန်။ ။ ခရီးငယ်ကွာ၊ ကန္တာက ကြမ်း x ။ သံဝိဇ်ကယ် ဇော်ဖေ မောင်တို့၊ ပျော်လေအောင် သူယောင်နတ်ကယ်ကို ဆေးသတ်တဲ့နန်း။ x ။ ။

၁၀။ စင်တော်မင်းသွိုး ဦးသာဇံကြီး၏ လင်မူသီချင်း

စုံစကြာ-မြန်းစို့ဖေ၊ နန်းမြေနှင့်ကွာဝေး၊ သက်လှယ် ရွှေသွေးနှယ် ကော့၊ တယ်ချော လှယဉ် လှယဉ်ချောငယ်လေ။ ပင်နန်းသူ၊ သည်းအူမော၊ ကန္တာကြော - တောသာခေါင်လေ မောင်မောင့်-ဪ ဪ။ x ။ လမ်းအမြှောင်

မြောင်၊ နှမ်းလျှော်ပေါင်၊ တောင်စဉ်ဖီလာ ဝိုက်ဆီးကာလို့လေး။ x ။ တောင်စဉ်
 ဖီလာ ဝိုက်ဆီးကာလို့လေး။ x ။ သေရချည့်ဖုန်းခေါင်ငယ်၊ ကျွန်မမှာ - မိန်းမ
 သားဟာမို့ မောင်သွားရာ လိုက်နိုင်ရိုးလား၊ နေစွယ်က ထိုးတယ်နဲ့၊ ဝတ်လဲတော်
 ရှေ့ပုဆိုးနှင့်၊ မိုးခဲမယ် ကာခဲမယ်၊ သည့်နှယ်ပသူများ၊ ခေါ်ကြတယ် တဖြေ
 ပြေးပါ၊ နှစ်မကလေးမှာ ရွှေဘုံသူမို့၊ တခဏကလေးတာ ထိုင်တော်မမူလို့၊ ဟန်
 ယူဉာဏ်ယူ နှေးလှပါတယ်၊ ဟန်ယူဉာဏ်ယူ နှေးလှပါတယ်၊ မောတယ် ပေ
 ပန်းတယ်၊ လှမ်းနိုင်ပေါင်မောင်ကြီးရဲ့လေး x ပင်နန်းသူသက်လျှာမှာ၊ လင်ပူဆာ
 လင်မီးကြောင့်ဆွေး။ x ။

၁၁။ ရှေး-စင်မင်းသွိုးပျားဆို-လင်နွဲ့သိချင်း
 ပန်းပြိုင်လယ်ဘလိုက်ဖြင့်စသည်။

နန်းသူမယ်၊ သက်လယ်ရွှေ စုံခြေကြော၊ အိုမယ်မော သည်တောကန္တာ
 လယ်၊ နတ်ကယ်နှယ်၊ သက်လှယ်ဇော်တကုံး၊ နားပါအုန်းဖျ - ဖုန်းကြယ်ကြယ်၊
 မယ်လည်ဝယ်ပန်းလို့ လှမ်းနိုင်ဖွယ်၊ သက်လှယ် ရွှေသွယ်ပျော်ပါးဖွယ်။ x ။
 စုံနယ် စုံနယ် - မြိုင်သာမော၊ ဂျီပြောင်ဆင်၊ သမင်ကျားရယ် - နန်းညာဖွားကို
 စားလိမ့်မယ် x ပျိုကြောက်ပါဘု ဖုန်းကြယ်ကြယ် x နားနှင့်အုန်းဖျ ပျိုသည်
 ဝယ် x အို x လှမ်းတော့ဖုန်းခေါင်၊ နန်းကြော့ရွှေဘုံဆောင်၊ ရောက်- အောင်ခု
 ကြီးစားလို့၊ သွားနှင့်ဖေ - လိုက်ဘူးဖျသေလိုသေ။ x ဟေဝန်မြိုင်ဂနိုင် - ဦးမှာ၊
 ထူးတယ် - ငှက်ကယ်၊ သက်လှယ် - မြူချိုသွေး။ x ။ အိုလေးဟိုမှာ - မြင်ပါသေး
 တယ် သခင်ပျိုသက်ထားငယ်၊ ကျေးသားသူဝ လူနှယ်၊ ဖမ်းလို့ပေးရှင့်၊ ပြေးလို့
 ယူမယ်။ ။ အိုပျော်လေ ပျော်ပါလွယ်၊ သာလေ သာလေ - သာမောဖွယ်၊
 စုံခြေသည်တောလယ်က ငှက်မောင်မယ် မြည်သံမြည်သံဆန်း၊ အိုပန်းပါဘိ-
 ဂနိုင် - ဟေဝန်လမ်း ဆန်းရန်ခြယ်၊ ဟိုကိုပုံလို့သွား ဖြေလို့မယ်မှာ စိတ်ပြေ
 ငြား x အိုလေနေတော်အားရန်၊ ကျေးသားဟိုမှာ ဖမ်းလို့ပေးပါ၊ (မောင်ကြီး
 ရယ် - ချီတော်မူရာ၊ လိုက်လာသူ သည်မယ် ပျိုသက်ထား၊ ရွှေအားတော်
 ကုန်တယ်ဖေရယ်၊ ပန်းဖြေချင် ထိပ်တင်နေညွန့်ပွား။ x ။ ၂)

အထူးမှတ်ရန်။ ။ ၎င်းသီချင်းများသည် ရှေးသဘင်သည်ကြီးများ သီဆိုကြသည်ကို
 ငယ်စဉ်က မှတ်ထားဘူးသည်။ နောက်သားများ မှတ်သားလိုသူတို့
 အလိုငှာ ရေးထည့်လိုက်ပါသည်။

လွင်းချင်းများ

၁။ ဆရာဦးပြုံးချိုရေး-ဗောဓိပင်နှင့် သတ္တဌာနလွမ်းချင်း

အပ္ပရာဇိငယ်နှင့်-ပင်ဗောဓိညောင်ရှင်၊ သဗ္ဗညုဓမ္မာ မြင်တယ်၊ တဏှာ
 ပင်မူလံ ပြတ်ပါတဲ့၊ သုံးလူ့နတ် ပွင့်ရာမှန်သည်၊ နိဗ္ဗာန် - ကူးတဲ့ ရပ်ပေလေး။
 ရွှေပလ္လင်ဝယ်၊ ခြေသင် မာရ်ချ၊ နိမိဿနှင့် ဌာနစကြို၊ ရွှေအိမ်စံတိုင်၊
 သုံးတန်ပိဋကတ်၊ ငဠာန်းမြတ်ကို၊ မပြတ်ဆင်ခြင်၊ ဖိလာဏက်အောက်၊ ထုတ်
 ချင်းပေါက်အောင်၊ ခြောက်ရောင်ရှင်လို့၊ ချစ်ရှင်မုနိန်၊ မာရဇိန်သည်၊ မုစလိန္ဒာ
 သတ္တဟာနှင့်၊ ရာဇာယတနံ၊ ဈာန်ချမ်းသာခံပြီးမှ၊ သုံးတန်ရှိ ဘုံသတ္တဝါကို၊
 သံသရာ နယ်အဝန်းရယ်က၊ မြို့ကဓမ္မာ တိုက်ကာ တွန်းပါလို့၊ အောင်အမတာ
 သောင်ညာစွန်းကိုတဲ့၊ (အို-ခင်ရဲ) ယွန်းကြွပြီလေး။

၂။ သံဝေဂ-လွမ်းချင်း

ကြည့် မမေ့ ချင်ဘူး၊ သည်တမေ့ တွက်တာ၊ ရည်တဆွဲ အခက်မဖြာ
 အောင် ပြည်ထွက်ခွါ တောင်ခြေသို့၊ ချောင်ရွှေ လွမ်းချင်တော့တယ်လေး။ ။

ရုက္ခဝင်ရယ် - နှုတ်တွင်ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဗုဒ္ဓင်ငြမ်းဖြင့်၊ သာချမ်းရိပ်ငြိမ်၊
 ပယ်ခွါဝိတက်၊ ဈာန်ယဉ်စက် - မဂ်စည်းစိမ်နှင့်၊ မွေ့သိမ်စံရာ၊ နိဂြောဓာ၊ အဝါ
 ရိပ်စံ၊ သိမ်အဆင်း - ကျောက်စကြို နှင့်၊ သယံစမ်းရေ၊ လမ်းအကေ့၊ ချမ်းမြေ့
 ဥမင်၊ ခုနှစ်တောင်ဝက်-ဆံကေခက် လက်မသင်ဘဲ၊ ရညံဂူအောင်း၊ လူမထားတဲ့
 သိကြားကျောင်းမှာ၊ အလောင်းသူမေ၊ ဆုထူးခြေသို့၊ ဆွေဆွေကလျာ၊ မေမေ
 ညာကို၊ ဇာမပွေ့ပြီ၊ ခွါ၍ဘဲချီပါတော့၊ ဝသီဘော်ငါးတန်မှာ၊ ပရိကံဈာန်ယာဉ်
 ဆော့ပါလို့၊ တနိယံ-ခင်ခင်ကြော့ငယ်ကြော့၊ ကသိဏံ ဆင်ခြင်တော့မယ်လို့၊
 ခွါပေါ့မေ့လေး။ ။

၃။ တောဘွဲ့လွမ်းချင်း

တောင် တလျှောက်မှာလ၊ ပိတောက်ကယ်နှင့် ယင်းမာ၊ ရှုတိုင်းရယ်သာ
 ဇလတ္တာ ရွှေအင်ကြင်းငယ်တို့၊ လေညှင်းသုတ်ကာလိုင် ကြိုင်ကြိုင် သင်းလိုက်
 လှတယ်လေး။ ။

စမ်းရေယဉ်ငယ်၊ သွင်သွင်လျှောက်၊ တောဝန-ပြောက-မကုန်၊ ခေါင်
ရွှေဖိုးငယ်နှင့် - ငှက်မျိုးသာစုံတော၊ ရဂုံကြော့ သည်မြိုင်ငူမှာ၊ တက်တက်တူ
ရွှေခါ ပြောက်တောက်၊ ဖေမုံ ရဂုံကောက်မှာလ၊ (အိုခင်ရှဲ့) ကိုင်းလျှောက်တယ်
လေး။ ။

၄။ ပန္နလေးဘဲ-လွမ်းချင်း

လာမေလိုက်ခဲ့တော့၊ ငယ်-ကြိုက်ကယ် ကြင်ဆွေ၊ တို့မန်းမြေမှာ၊ ကန်တော်
ရေ ချိုချိုသောက်ရင်လ၊ ဘေးပျောက်လို့ရန်ကွာ၊ သာယာတူးတဲ့ မြို့ပေလေး။ ။

တချောင်းရွှေငယ်၊ လောင်းလှေငယ်မှ ကူးတို့၊ ဗုတညံညံ - စုံနံကာဆန်-
ပြန်ကာပို့လို့၊ တို့တခင်မေ၊ ယဉ်တဆွေရယ်၊ မြင်စေပြီးမှ၊ လှလှရွန်းရွန်း၊ ကွမ်း
သီးပန်းကို၊ ကမ်းစေသမှု၊ ဝက်မြေညှင့်၊ နန်းသု သက်လှယ်၊ လက်ဆောင်
တော်ပေးရန်ဘို့၊ ခင်လေးမောင်ဝယ်ခဲ့၊ မဟာနွယ်သမုသိရ်ရယ်၊ ရေမြစ်တိမ်
ဟိုသောင်စ၊ ဆီသို့၊ စခန်းတော် မောင်မယ်ချပါလို့၊ တောပုရှင် စိန္တေယျကိုတဲ့၊
ဖူးရမယ်လေး။ ။

၅။ ပန္နလေးမြို့ ကုသိုလ်တော်-လွမ်းချင်း

လာမေ လှမ်းကြစို့၊ ညာမန်းမြို့ ပြည်ဘောင်၊ ထူးမြတ်တဲ့ ရွှေတောင်မှာ၊
မြတ်ဘုန်းခေါင် စေတီယငယ်နှင့်၊ စက်ပါဒနက်သန်ကို၊ သက္ကစွံ ပဏာပိရယ်နှင့်၊
သဒ္ဓါရှိ အတူပေါ်အောင်၊ အပူဇော်သွားစို့၊ မိငယ်လေး။ ။

တချောင်းရွှေငယ်၊ မြောင်းရေငယ်မှ ပတ်သန်း၊ တောင်စဉ်ငယ်ထပ်-
စရပ်တန်းနှင့်၊ လမ်းမတော်သာ၊ သုခမှာ၊ ရောင်ဝါကညီး၊ ကျောက်တော်ကြီး၊
မီးရေစုံခ ဗျာဒိတ်တော် သ,ပါတဲ့၊ မြသေလာငူ၊ မှတ်တော်မူနှင့်၊ ရွှေအတွင်း
ပိဋကတ်ကို - ရေးမှတ်သွင်းလို့၊ တလင်းငယ်မှ ညီညီ၊ ဖလ်အုတ်ကယ် စီပါတဲ့၊
စေတီတော်ပြင်၊ ဆုထူးတော် ဆင်ရအောင်၊ မောင်ကြင်တဲ့ ခိုင်စမှယ်ရယ်၊
တသက်လှယ် မယ်မဆုတ်ပါနဲ့၊ တို့မခင် စိန်မုန်အုပ်ကယ်နှင့်၊ သင်ပုတ်တော်
ပြင်ဆင်၊ ဆွမ်းတော်တင် နေမလဲစေနှင့်၊ မယ်နှင့်မောင် လက်စုံတို့လို့၊ လှည်းမပါ
ခြေကျင်လှမ်းကြစို့၊ (အိုခင်ရှဲ့) ပန်းနှင့်ကွယ်လေး။ ။

မဟာအတုလမင်းကြီးဆို ဆယ်နှစ်ရာသီဘွဲ့လွမ်းချင်းများ

၆။ မိသံရာသီဘွဲ့-လွမ်းချင်း

ထပ်ထပ်သာ စောတော့တယ်၊ မြေကြာငယ် ရစ်သီ၊ ကိုယ်ဖူးငယ်စီ၊
ပွင့်သိမ် ရွှေရောင်ခတ်ကယ်တို့၊ ရှစ်ရပ်ကယ် နယ်တခိုက၊ စိုလှတယ်လေး။

နှေခါမိုရယ်၊ ရာသီမိသံ၊ ဂိမ္မန္တမို့၊ စိတြကြယ်၊ ထက်မိုးလယ်က၊
စမ္ဘာသံကန်က၊ တိမ်ခဗျာဝယ်၊ ဒေသစာလွမ်း၊ လှည့်ကာငယ်မြန်းလို့၊
နှစ်ဆန်းငယ် သကြန်း၊ သစ်သစ်သာ ဖန်တော့တယ်၊ နိုင်ငံကြော့ပြည်သူမှာ
ပန်ဆုယူ တာရေသွန်းချိန်မို့၊ လွမ်းလှတယ်လေး။ ။

၇။ ပြိသရာသီဘွဲ့-လွမ်းချင်း

မြူခြေငယ်သန်းပါလို့၊ နေနန်းငယ်စက်ရိုန်၊ တောက်လောင်ငယ်ထိန်၊
ဖလ်သရိုန်တေဇာကြောင့်၊ ပူဗျာကဲတဲ့ လ,ကိုလေး။ ။

ရာသီငယ်ပြိသံ၊ မဟေသီလဲရွှေညီခလို့၊ ပန်းများစကားဝါ၊ ဝိသာခါနှင့်၊
တာရာခြံရံ၊ စန်းငွေယုန် ဖန်သည့်နှယ်၊ ဆဒ္ဒန်ပိုင် ဘောဘုံမှာ၊ နွေကဆုန်
ညောင်ရေပဲ့ပေမို့၊ သဲလှတယ်လေး။ ။

၈။ မေထုန်ရာသီဘွဲ့-လွမ်းချင်း

နတ်စည်ငယ်ရွမ်းပါလို့၊ ရိုက်မွန်းငယ်သံစုံ၊ က, မြူးခုန်၊ လ, နယုန်
သည်ချိန်မို့၊ မြူတိမ်လွှာ ဆိုင်းပြန်တော့တယ်လေး။ ။

ရာသီမေမ၊ ဆယ့်နှစ်လမို့၊ ဇေဋ္ဌပြောင်ရိုန်၊ တောက်လောင် ထိန်သည်၊
ရာဇိန္ဒာနတ်၊ ပိဋကတ်မှာ၊ မပြတ်ကယ်ထွက်စံ၊ စာညီသာခံသောခါ၊ ဗိုလ်ခြံတဲ့
ရွှေလယ်မှာ၊ ငွေစမ္ပယ် ဖြူမြတ်လေးရယ်က၊ မှေးလှတယ်လေး။

၉။ ကြကဋ္ဌရာသီဘွဲ့-လွမ်းချင်း

ကိုးခွင်ငယ် မှိုင်းပါလို့၊ မြင်တိုင်းကဲ့ မဲညို၊ လဲလဲငယ်စို၊ ယုဂန္ဓိရ်ဘောင်
မဟာက၊ ပြုဗ္ဗါသဋ္ဌထွန်းတဲ့ လ,ကိုလေး။ ။

ဆင်တာရာငယ်၊ ရာသီကြကဋ္ဌ၊ နရိန္ဒာလဲ-ညာတော်နတ်နှင့်၊ ဗိုလ်မြတ်ကယ်
နိဗ္ဗူ၊ အောင်ဆုယူလို့၊ ရှစ်ဖြူရိပ်စံ၊ ပဉ္စင်းတော်ခံသောခါ၊ ရေလျှံတဲ့ဝါဆိုမှာ၊
ပုန်းညက်ညို-မာလာမင်းရယ်က၊ သင်းလှတယ်လေး။ ။

၁၀။ သိဟ်ရာသီဘွဲ - လွမ်းချင်း

မျှော်ယောင်သာပန်းတော့၊ သောင်ကမ်းငယ် ပြည့်လုံ၊ နဒိငယ်မြဲသည်၊
ပြည်မင်းစံ ရှေ့ဘုံက၊ အကုန်ထူးတဲ့ လ,ကိုလေး။ ။

ရာသီသိဟ်ငယ်၊ နေမိန္ဒရာ၊ ဝါခေါင်လမ္ပ၊ တောင်မျှားထွတ်စွန်၊ သရဝဏ်
လဲ၊ ရောင်ဝှန်တေဇာ၊ ပန်းခတ္တာနှင့်၊ ခိုင်ညာပွင့်ကြ - တိုင်းပြည်သူကို၊ လူစာရေး
တံ၊ သဘင်စုံခံဆဲမို့၊ လွမ်းရန်ဖယ် သည်အချိန်ကို၊ ဒေဝရိန် ပဇ္ဇာန်မူးရယ်က၊
မြူးလှဘယ်လေး။ ။

၁၁။ ကန်ရာသီဘွဲ-လွမ်းချင်း

ရေယဉ်စမ်းငယ်နှင့် သောင်ကမ်းငယ် ပြည့်လုံ၊ မြစ်လုံးငယ် ညံသည်၊
လှော်တက်သံမြိုင်မြိုင်နှင့် လှေ-ပြိုင် ကျင်းတဲ့ လ,ကိုလေး။ ။

ကန်ရာသီငယ်၊ ခါမှီသင့်စွာ၊ ဘောအာကာမ္မာ၊ ပြုဗ္ဗာဘဒြပိုဒ်၊ ကြက်ညီ
နောင် တောင်တဝိုက်က၊ ရေလိုက်ကယ် သဘင်၊ စုံစမ္ပယ်ရွှင်သောခါ၊ မြိုင်ခွင်
လုံး ကန္တာမ္မာ၊ ရှေ့ယင်းမာ ပန်တော်မင်းရယ်က၊ သင်းလှတယ်လေး။ ။

၁၂။ တူရာသီဘွဲ-လွမ်းချင်း

လှိုင်လှိုင်သာ သင်းတော့တယ်၊ ကန်မင်းငယ် နန္ဒာ၊ လျှံဝင်းငယ်ဖြာသည်၊
ပွင့်ရှေ့ကြာ မြိုင်မြိုင်နှင့်၊ ကြိုင်ကြိုင်သင်းတဲ့ လ,ကိုလေး။ ။

တူရာသီငယ်၊ အဿဝဏီကြယ်မြတ်၊ ကျီးမင်းအိမ်လဲ ရောင်ရှိန်လျှပ်လို့၊
သုဒသ်ကယ်နန်းလို့-မီးမြင်းမိုရ်နှင့်၊ ဝါဆိုကင်းလွတ်၊ သီတင်းကျွတ်မို့၊ ဘုံထွတ်
ကယ်ဥကင်၊ ပွင့်စမ္ပယ်ရွှင်သောခါ၊ တိုင်းခွင်ကြီးအောင်ချာမ္မာ၊ ဆီမီးဝါ ထိန်ထိန်
ဝင်းပါလို့၊ လင်းလှတယ်လေး။ ။

၁၃။ ဗြိစ္ဆာရာသီဘွဲ-လွမ်းချင်း

မြောက်လေငယ် သင်းပါလို့၊ မြူနှင်းငယ် စိုစို၊ မြင်ကိုင်းငယ်ပြိုင်သည်၊
ရှေ့ကျီးညို တာရာနှင့်၊ ကြတ္တိကာထွန်းတဲ့ လ,ကိုလေး။ ။

တန်ဆောင်ငယ်မာသ၊ ဆယ်နှစ်လတွင်၊ ချမ်းမြနေးယင်၊ ဗြိစ္ဆာခွင်သို့၊ ရက်
ငင်ပြောင်းခွါ၊ ခဝဲညာလဲ၊ ခိုင်လွှာဝတ်မို့၊ ရနံ့သာထံတော့တယ်၊ ဘုန်းဂုဏ်
ကြော့ သမ္ပိန်မ္မာ၊ လူကထိန် သဘင်ခင်းပါလို့၊ ကျင်းကြတယ်လေး။ ။

၁၄။ ဓနုရာသီဘွဲ့ - လွမ်းချင်း

ရှုလေတိုင်း ကိုတဲ့၊ ဝေမိုင်းငယ် ဖြာဖြာ၊ လေညှင်းငယ်လာ၊ ဖေါမပါ
တူမစုံလို့၊ လွှာခြုံ ဝေးပြန်တော့တယ်လေး။ ။

ဆယ်နှစ်ဖြာတွင်၊ ရာသီဓနု၊ ရှေ့ဟင်္သာလဲ - တာရာပြုလို့၊ ဇေယျငယ်
ဗြဟ္မာ၊ ဟေမန္တာမို့၊ မဟာပိန္နဲ၊ နတ်မင်းပွဲမှာ၊ ကျွေးမြဲပူဇော်၊ လနတ်တော်ကို၊
ရှုမျှော်တိမ်ဆီ၊ မိဂသီလဲ၊ ခါညီမုန်းလယ်၊ ထွန်းရောင်ခြည် ခြယ်သောခါ၊
နယ်ရွှေဝ ဥကင်မှာ၊ ဂမုန်းအင် သဇင်မင်းငယ်က၊ သင်းလှတယ်လေး။ ။

၁၅။ မကာရ ရာသီဘွဲ့ - လွမ်းချင်း

တိမ်ခြေငယ်ရှင်းပါလို့၊ မြူနှင်းငယ် စိုစို၊ ခါပြာသိုမှာ၊ နွယ်ခွာညို
မြိုင်မြိုင်နှင့်၊ လှိုင်လှိုင် သင်းတဲ့ လ,ကိုလေး။ ။

ရောင်သီဂီငယ်၊ ကြယ်ညီဖုသျှ၊ မကာရမို့၊ ရွှေဝဥကင်၊ မင်းရင်ပြင်မှာ၊
လှံယဉ်မြင်းခင်း၊ သဘင်ကျင်းလို့၊ ရာမင်းထွက်စံ၊ ဗိုလ်ညီလာခံသောခါ၊ ဆဒ္ဒန်
ပိုင် ပြောင်မွန်မှာ၊ အောင်တံခွန် တေဇာမြူးပါလို့၊ ထူးလှတယ်လေး။ ။

၁၆။ ကုမ်ရာသီဘွဲ့-လွမ်းချင်း

ညံလို့သာသဲတော့တယ်၊ ပေါက်လဲရယ်ပွင့်တံ၊ ထိန်ထိန်လျှံ၊ ဆက်ရက်
သံစာစာနှင့်၊ ငှက်ညီလာကျင်းတဲ့ လ,ကိုလေး။ ။

ကုမ်ဟေမန်ငယ်၊ သကြံနံသွင်းမြဲ၊ တပို့တံမို့၊ မင်းပွဲရှင်ပျော်၊ ယာဂု
တော်နှင့်၊ ကြေးကြော်ပြင်ဆင်၊ လွမ်းပွဲသာယင်တော့၊ ကောင်းကင်မြင့် တိမ်ဆီမှာ၊
ကြယ်မာသီရောင်စုံကျင်းပါလို့၊ လင်းလှတယ်လေး။ ။

၁၇။ မိန်ရာသီဘွဲ့ - လွမ်းချင်း

မြိုင်ခြေငယ်သင်းပါလို့၊ အင်ကြင်းငယ်ရွှေဖိ၊ ဝတ်မှုငယ်စီသည်၊ မြစ်နဒီ
သောင်တခိုက၊ မောင်မယ်ညို မြူးပြန်တော့ဘယ်လေး။ ။

ရာသီမိန်ငယ်၊ ဂိမ္ဗာန်ရက်ပြောင်း၊ လတပေါင်းမို့၊ ရှက်ဟောင်းကြွခါ၊
ဥတ္တရာနှင့်၊ ကြယ်မှာဘဒြပိုဒ်၊ လေးချက်ချိန်ကို - တိမ်ခြေဆိုက်လို့၊ စရိုက်ကယ်
ဖေ့ရှာ၊ ကိုတင်လဲ၊ ဘာသာသောင်ခွင်၊ ပျော်မြူးသာ ရှင်တော့တယ်၊ သဘင်
လ,ခါမို့ကို၊ သဲစေတီ ငွေသောင်ကမ်းရယ်က၊ လွမ်းလှတယ်လေး။ ။

(ဆယ်နှစ် ရာသီဘွဲ့ လွမ်းချင်းများ ပြီး၏။)

၁၈။ အစိမ်း - လွမ်းချင်း

သက်သက်ပင် စိမ်းတော့မှာသဘာဝလိမ်းတဲ့ဗကျံ၊ စိမ်းမလှိုင်ကြံ၊ စိမ်းဖန်
ဖန် နားပန်သပါလို့၊ မဏ္ဍလ မြေအပြင်မှာ၊ မေခင်စိမ်းတော့-စိမ်းဘယ်လေး။ ။

စိမ်းလေတာမှာ၊ ပုဝါ-မြစိမ်း၊ အင်္ကျီစိမ်းနှင့်၊ အစိမ်းချိတ်ထည်၊ ဝတ်
ထဘီမှာ၊ ကတ္တီထက်ဆင့်၊ အစိမ်းရင့်နှင့်၊ ခင်ခင်အကြံ၊ စိမ်းပုံတော်ဖန်လှချည်း၊
နာမံက - မစိမ်းမေရယ်၊ အစိမ်းခေ - လူဝင်စားလေလ၊ မြသားကမ္မ - ကြိုးသွယ်
ဆင်တယ်၊ ကိုးကွယ်ချင် ယင်းဘာဝကိုက၊ မင်းရာမ နတ်စင်ကို၊ မပြတ်ငင် ဖူးတဲ့
မိငယ်လေး။ ။

၁၉။ ဆရာ ဦးပြုံးချိုရေး-အရှုပ်လွမ်းချင်း

ရှုပ်အထွေးမှာတော့၊ ခင်လေးရဲ့စွမ်းရည်၊ ဘူပေါက်တဲ့ အခင်ချည်လို့၊
သွင်တမည်လိမ်ပုံက၊ ကလိမ်ချို ရှုံးတဲ့မိငယ်လေး။ ။

သပွတ်အူငယ်၊ ပုံတူရှာလိုက်၊ စာပေါင်းသိုက်နှင့်၊ နှိုးမှုက် အုန်းဆံ၊
သမန်းမြက်ဖုတ် တောချိုရှင်လို့ - အယုတ်ညာဏ်နှင့်- ဆံပင်ခြည်ထွေး၊ ရှင်းမရ
ချင်-ပင့်ကူမြင်လို့၊ ဝင်ရာ-မြေးလို့၊ ရှုပ်ရေး၌-ထွတ်ဘုရင်ပါ။ ကရွတ်ခင် ရင်မှာ
ပိုက်ပါလို့၊ လေသိုက်က-အမေခေါ်တယ်၊ အပွေတော်ကဲတဲ့ ခင်ရယ်လေး။ ။

၂၀။ ဆရာ ဦးပြုံးချိုရေး - အမုန်းလွမ်းချင်း

မေတ္တာတော် - တုံးပါလို့၊ အမုန်းကိုခေါင်တည်၊ ပုန်းစိတ်တော်ရည်၊
မုန်းနာမည် ဂါမာက၊ မုန်းဋီကာ ဖွင့်တဲ့မိငယ်လေး။ ။

လ မာသာမှာ၊ ခါတန်ဆောင်မုန်း၊ ဆန်းတက်တုန်းမို့၊ သမုန်းဆေးပင်၊
ကေသာဆံထိုး-ပန်ဆင်ကုံးတယ် - ဂမုန်းအင်နှင့်၊ မုန်းပင်ကြီးစိုက်၊ ဂမုန်းသိုက်
လို့၊ ဖတ်လိုက်တဲ့စာ၊ မုန်းမိုးတွေရွာလှချည်း၊ ထဘီမှာ စပ်ဂမုန်းငယ်နှင့်၊ ဝေမြိုင်
မြိုင်၊ လှေပြိုင်မုန်းဆီက၊ ပမုန်းမွှေးမုတ်ဆိတ်ရည်ဘယ်၊ လူနာမည် ကိုချစ်ကင်း
ငယ်နှင့်၊ တပမ်းဆင်းအစ်ကိုတော်သည်၊ ဗြဟ္မစိုရ်နော်ခန်းတဲ့ - ခင်ငယ်လေး။ ။

၂၁။ ဆရာဦးပြုံးချိုရေး - အခါးလွမ်းချင်း

မချိုနိုင် ခါးရန်ကော့၊ စကားက ဘမာ၊ မျက်နှာထား ကန့်ကလာငယ်၊
ရွှေကြောင်လျှာ ပင်ပေါ်က၊ သန္ဓေဘော်စွဲတဲ့မိငယ်လေး။ ။

သုံးဆောင်ရာဝယ်၊ ရသာထွေပြား၊ ကြက်ဟင်းခါးနှင့်၊ ဗူးခါးဟင်းချက်၊
ခွေးတောက်ရွက်တို့၊ စွက်ဖက်ရောကျို၊ မြန်ရွက်စွာ မျိုနိုင်ပေ၊ ခင်ပျိုရဲ့ ခါးအနာ

နာတောင်၊စားစရာ ဆေးစုံတဲတက၊မုတ်ကဲ၍ ဘိန်းကူသည်၊ငါးစည်ပူ သည်းခြေ
 ပွါးပါလို့၊ ကိုတက်ခါး ဆရာဝန်ရယ်၊ အနာညှန်မဖိစီးအောင်တဲ့၊ ဆေးခါးကြီး
 တဖန်ကိုင်တယ်၊ ကိုနိုင်ပါ နေ့စဉ်သုံးပါလို့၊ သံသရာဘဝဆုံးအောင်တဲ့၊ တို့တမေ
 စိန်တကုံးရယ်က-ခါးအုန်းမယ်လေး။ ။

၂၂။ ဆရာ ဦးပိုးချိုရေး - အချဉ်လွမ်းချင်း

မေတ္တာတော် နဲ့ရေးထင်၊ စိတ်ထဲက - ချဉ်ချဉ်၊ ရိပ်အကဲ ပျက်ချဉ်ချဉ်
 ရယ်၊ မက်လင်ချဉ် သမ္ဘရာနှင့်၊ စိဉ္ဇမာမျိုးမို့ ထင်တယ်လေး။ ။စောင်းလျား
 ပင်မူ၊ ရှောက်ချဉ်ရောစွက်၊ ယင်ကမ်းပင် ဝင်ကယုက်လို့၊ စိုက်ဖက်ကယ်
 ဉ်ယျာဉ်၊ မရန်းပင်မူ၊ ခါချဉ်အုံနှော၊ ချဉ်ပေါင်တောနှင့်၊ ပျိုချောတမယ်၊
 အချဉ်ဆိုင်တယ်တုန်းမို့၊ မျိုးနွယ်က - ကချဉ်ဆန်တယ်၊ သွင်သဏ္ဍာန် ချဉ်ဟန်
 ကြလေခြင်း၊ ကျောက်ချဉ်ကို - နားပန်သပါလို့၊ (အိုခင်ရဲ့) ချဉ်လှတယ်လေး။

ခွန်းထောက်များ

၁။ ဦးပျံးချိုရေး ကဏ္ဍဦးပဏာပ လေးချိုးခွန်းထောက်

အစိန္တေ ဘဂဝါအတိကိုတံ၊ နှိမ်ခြွေကာ သဒ္ဓါရုံပါလို့၊ နမာမိ ဦးတင်
ကာ။ ။ပဏာမ၊ ကာယဝစီနှင့်၊ ကံသုံးလီ ညွတ်ကာပျောင်းပါလို့၊ လွတ်ကြောင်း
အပါယ်လေးကို ဝေးရလို့ပါ။ ။ကပ်သုံးလီ ငါးတန်ဘေးရယ်တို့၊ ပြတ် ဆုံးပြီ
များရန် ဝေးကြ၍၊ လေးဝိပွတ် အဋ္ဌ ကွာ၊ ဗျသနာရယ်တို့ ကင်းစေကြောင်း။
မဂ်ဖိုလ်ကိုမြင်၊ ရက်တို့တို့ သံသာခွင်က၊ မြန်စွာပင် နိဗ္ဗာန်နန်းကိုတံ၊ ခန္ဓာပင်
ဆိတ်ညံခန်းလို့ရယ်၊ (သုံးလူ့ရှင်ဘုရား) မြန်းဘို့ဆုတောင်း။ ။

၂။ နေရဉ္စရာမြစ်အကြောင်း လေးချိုး ခွန်းထောက်

ရေယဉ်ပြာရစ်လာသန်းပါလို့၊ နေရဉ္စရာ မြစ်သာကမ်းပေထင့်၊ စိမ့်စမ်း
ရယ်က တတေ့တေ့။ ။မှန်း မဆုံးပါကလား၊ ဆွမ်းလုံးလို့ ကျောက်သလဲတေ့က
ရဲ့စုလို့နေ။ ။ပြုခါခါ သဒ္ဓါတတ်ပါပေ၊ သုဇာတာ ကညာနတ်ကယ်တို့၊
သနာမြတ် ဆွမ်းနို့ မှေ့ တို့ဖုန်းဝေတဲ့ဘုရား။ ။သုံးတဲ့နေရာ၊ ခွက်သီရိရတနာ
နှင့်၊ လုပ်အာကို-ဗုဒ္ဓါဆေးခဲတယ်၊ (အိုဗျာ) ရှေးဌာနလား။ ။

၃။ ပန်းအချိုး ခွန်းထောက်လေးချိုး

ခင်းအပြန်မှာတော့၊ သင်းရနံ့တကြိုင်ကြိုင်။ ။ပင်ဆတ်သွား၊ စကား
ရယ် ဇီဇဝါနှင့်၊ ကြည်စရာ-သရဖီညွှာပန်းတေ့က၊ ဆန်းတဲ့ဂနိုင်။ ။အရိုင်းစမှယ်
မှာ ခတ္တာကဆင့်ပြန်တော့၊ မှိုင်းဒါးဝယ်ပါ - ထပ်တရာက - တင့်ပါပေ၊ ဇလပ်
စကားဝါအပွင့်တေ့က - မဆိုင်တဆိုင်၊ အခိုင်ခိုင်တေ့က တစုတရုံး။ ။ပင်ချင်း
ရယ်ဆိုင်၊ အင်ကြင်းမြိုင် ထိုအကေ့၊ ဟိုရှေ့တခေါ်သာသာက၊ အတော်ကွာ
ရော်ကာရမ်းလိုက်တော့၊ လမ်းအမြင် တသတ်မဆုံးနိုင်ပါဘူး၊ (ဟောဟိုရှေ့ဆီ
မှာကွယ်) ပန်းရင်ခတ်ကုန်း။ ။

၄။ တောလေ့-ခွန်းထောက်လေးချိုး

ဘာမပိုတာဝေငှလိုက်တော့၊ ရာဇဂြိုဟ် သာကေတငယ်နှင့်၊ ဗာရာဏ
 တက္ကသိုလ်။ ။ အညီတေးလိုက်တော့၊ ဤလေးပြည် ဗဟိုအလယ်ထင်၊ ခိုစဖွယ်
 ထိုဝယ်ခရီးမှာတော့၊ မှောင်စိုစို ညောင်ညိုကြီးရယ်၊ ထီး ဖြန့်သလို။ ။ တည်း
 လုံ့မီ အသွားအလာ ထောက်လိုက်တော့၊ လှည်းကုန်သည် ငါးရာရောက်
 ကရော့ထင်၊ နွားစာခြောက်ကိုတဲ့ မြင်သကို၊ ခွင်စားဖိုရယ်တဲ့ တည်ရာစခန်း။ ။
 တောဟိမဝါ၊ ပေါရိသာ အယူမှားစဉ်က၊ လူသားကို ခင်မင်လို့၊ ရှင်ဘုရင်
 အရာကျရယ်က၊ မဆင်ခြင် လာသမျှကိုတဲ့၊ ဟော-အမိအရ ဖမ်းတာကြောင့်၊
 တောအမှိုကရ ကြမ်းလိုက်ပါဘိ၊ (ဟောဟိုရှေ့ ဆီမှာကွယ်) ပေါရိသာလမ်း။ ။

၅။ တောလေ့ - ခွန်းထောက်လေးချိုး

ကျိုင်းပိုးယူ မှက်ခြင်သရမ်းလိုက်ပါဘိ၊ ကိုင်းရိုးကျူ မြက်ပင်သမန်းကော
 က၊ ကွက်ပြင်လမ်းကိုမှ မမြင်ပါ။ ။ ဝနေကြမ်း၊ ရေစမ်း အိုင်အိုအိုနှင့်၊ မြိုင်
 ညိုညို-ဂနိုင်ထိုထိုက ထွက်လိုက်လျှင်၊ ကွင်းဖက်လယ်တာ။ ။ ပေါင်းတတေ
 ညောင်းခြေ မလှမ်းနိုင်ဘူ၊ ဆောင်းနှေ ခရောင်းမြေကြမ်းတာကြောင့်၊ လမ်းမရှိ
 ထွန်နှင့်အကွာ၊ ညွန်နှစ်အမာတွေက မရှောင်သာသကိုး၊ ပုစွန်ကျစ်စာတွေက
 တတောင် တထွာမိုး။ ။ ငူတောင်စွယ်မှာ၊ ယူဆောင်သယ် - တီထွင်နုတ်ပါလို့၊
 တလင်းထင် ကွင်းပြင် မလုပ်ထာကြောင့်၊ ရှင်းမထင် ထင်းပင်ကရုပ်ပါဘိ၊
 ဆူးခလုတ် ငြောင့်တွေက ဆိုးတယ်နှင့်၊ (အိုကွယ်) စူးလို့မှ မနုတ်နိုင်ပါဘူး
 ဖနောင့် ခြေဖမ်း။ ။

၆။ မယ်ဘွဲ့ခွန်းထောက်လေးချိုး

ငွေ့သရဖီ ပန်းမုံကြွေ ကိုလှ၊ လေပလီ ဖျန်းသုန် ဝှေ့ပြန်တော့၊ မေမဒ္ဒိ
 စမ်းလုံမေ့ကိုတဲ့၊ လှမ်းဟုန် ဖေ့မှာတဲ့ ပေ့ဗျာစီ။ ။ မေ မလှမ်းရော့ သလား၊
 ရေသွန်းတော် အခါတိုင်တော့၊ မဟာမြိုင်ပင်စုံမြင့်မှာလ၊ ညှာအခိုင် ယဉ်ရုံပွင့်
 ရှာကြ၊ ထူးတင့်ရာသီ။ ။ သာဂိဓမ္မ နွေအကွန်တင်ဖြင့်၊ ညှာလိမ်ကြေ ငွေ့အညွန့်
 တွေနှင့် မြေသလွန် စက်ရာဆီမှာ၊ လကျောချီပုံက - လွန်ယဉ်ကျေး။ ။ ယခုနွယ်၊
 သမုနွယ်၊ ခင်ခင်ရှိတာဖြင့်၊ မိမိပန်တော်မူဖို့၊ တံချူ မောင်မညွတ်ရလေလား၊
 ခေါင်ထုတ် ရွှေရည်စံင်၊ ကေသိပန် မေဆင်မြန်းရန်ဘွဲ့၊ ဝတ်ရေ ဆုတ်ခြေလို့ မဖျန်း
 လိုက်ရလေလား၊ မှန်း ရော် မိ - ယောက်ကညာကလေးရယ်ဖို့၊ (အိုကွယ်)
 ပန်းဂေ ၂ ဖီ ပိတောက် စကားဝါကမ္ပေး။ ။

၇။ တောလေ့ - ခွန်းထောက်လေးချိုး

လွမ်းမပြေ မန်းမြေ တမိပါတော့၊ ကမ်းခြေမှာ စမ်းရေစရယ်နဲ့၊
ဖျန်းလေက တသန်သန်။ ။ တဲတဖက်၊ ဆွဲဖျက်ကာ အရင်လိုရော့ထင်၊
ကရင်အို ယာပြင်ကြီးမှာ၊ မီးထဲ လို့လို့။ ။ မပူပေါင် နောက်ဆီက ချမ်းရော့
ထင်၊ အဖြူစောင် ခေါက်ထည့် ကြမ်းကိုတဲ့၊ လွမ်းတယ်လို့ လွှားကာခြုံ၊
ပါးမှောင်ပီတဲ နုရွှေကွမ်း။ ။ ဘေးအိတ်မှာလျှို၊ ဆေးလိပ်တို - နားမှောင်ထိုးပါ
လို့၊ တောင်ရိုးမှာ ဘာသာသုတို့၊ ကွင်းအငူ နှင်းမြူကမကဲ့ချိန်မို့၊ အမိုးခေါ်
ဖိုးစော်ကဲတို့ရဲ့၊ (အိုကွယ်) တဲပျက်စခန်း။ ။

၈။ တောလေ့ - ခွန်းထောက်ဒွေးချိုး

မုန်ပြာငယ်ရီ၊ ကုမ်ရာသီ တပို့တဲမှာလ၊ ပေါက်လဲတွေ အရောင်တောက်
ပါလို့၊ တောင်မြောက်လေနှော။ ။ ညီးလို့ငယ်ဝါ၊ မီးရို့ ကာ ဘယ်သူမြိုက်ခဲ့ပါ
လိမ့်၊ ပူလိုက်လေ အကျိုးပါမျှ မနပ်ပါကလား၊ လူမိုက်တွေ ပိုးသတ္တဝါ သတ်ခဲ့
တယ်၊ (အိုကွယ်) ရိုးပြတ်လယ်တော။ ။

၉။ ရွှေတောင် ကိုမန်းညွန့်ရေး-တောလေ့ ဆေးပင်ခွန်းထောက်
လေးချိုး

တောဝနာ ဘေးခွင် အစောင်းမှာတော့၊ ဩသဓာ ဆေးပင် အပေါင်း
ရယ်တို့၊ ရောဂါမကောင်းတွေတို့ ပျောက်စေရာ၊ နှောကာ ထောင်းချေလို့
သောက်လေပါ။ ။ ကြက်သဟင်း၊ သက်ရင်း အပင်ဟာနှင့်၊ မင်းကိုကာ သမုန်း
ပင် ခတက်တွေက၊ ဆေးလိုရာ အသုံးဝင်လို့ ဖက်ရှာကြ၊ အထူးပေါက်ချက်-သာ
ယာပါသကိုကွယ်၊ ဆူးခေါက်နက်ပါ။ ။ ကြိတ်၍ပင် သူငါတကာတို့ စားစရာ၊
အိပ်မွေ့အပြင် စုလာနုဖါအများငယ်နှင့်၊ လိပ်စရွေအပင် နံ့သာဖြူ နံ့သာဝါ
အခါးတွေက၊ ဒုလ္လာသမားငယ်တို့ မှီစရာအစာ၊ ကြံ့ညံမြစွာပ ကြိုက်ရာအထွေ
ထွေ မခြား၊ ဇီဝက ဆရာငယ်တို့ စိုက်ခဲ့ရှာပေသလား။ ။ တောင်တတန်း၊ ဇောင်
ခြမ်း ဇီးဖြူခြောက်ငယ်နှင့်၊ သင်းပေါက်ဖြူ ပညာလက်ာဲပြင်၊ ဆာယာမ္မာ-
ဖါလာအင်္ဂုတ်တွေက၊ အဝေးတနယ် - အရေးတကျယ် ဘယဆေးသယ်တွေ
မြင်လျှင်ဖြင့် နုတ်ချင်ရှာပေလိမ့်၊ လေးညှင်း ငြုတ် စမုန်စပါးတွေနှင့်၊ (ဟောဟို
ဆီမ္မာလေ)ဂျင်း ကြိုက်ဋုတ် လက်ထုတ်ပင်တွေပါတကား။ ။

၁၀။ ကိုမန်းညွန့်ရေး - တောလေ့ ခွန်းထောက်ဒွေးချိုး

ခေါင်ဗူးကိုယူ၊ ရောင်ဒူးတူ - အလိုမြင်ရာ၊ ကိုကရင် ယာအပေါက်ဆီက၊
စာခြောက်ကားဟိန်းသံဟေးရယ်နှင့်၊ တောဆံအောင် သြသံပေးသူက၊ သောက်
ဆေးတံ အံမှာလျှိုလို့၊ ဟန်နုကိုထား။ ။မသွားရှာ၊ သခွားယာ ဝင်အလွဲမှာ
တော့၊ ပင်မဲ့တွေ ကြွေမယောင်နှင့်၊ နေလောင်တာ မြောက်တပိုင်းဆီက၊ ကရင်
ငယ်တင်လွယ်ပလိင်းကိုလ၊ တမင်ကွယ်ဆင်ခြယ်သိုင်းပါလို့၊ အရိုင်းတွေသဟာ
ယကိုတဲ့ခရီးလာ မြီးရှာကြစေဘို့၊ အသီးဝါလှီးကာသလိုက်တော့၊ သကြားမက
အချိုအသရေပွားပါဘိ-(အိုကွယ်)သနားစရာ့ ပင်ပျိုရွှေသခွား။ ။

၁၁။ တောလေ့ ခွန်းထောက်လေးချိုး

ရိုးတလျှောက်၊ ဖြိုးမောက်ပါတဲ့ လယ်ပတူ။ ။အရွက်ချွန်း ကဇွန်း ပုစွန်
စာနှင့်၊ လွန်တရာ ကညို့ပေါတယ် တောဖြစ်လို့ထူ။ ။မို့နတို့ ငွေရောင်
ဖျော့ငယ်နှင့်၊ ရွှေကနဖော့ - ကြာရိုးဖြူ၊ ချိုးယူပါလို့မကုန်ခန်း။ ။ ပတ္တမြား
ရောင်၊ ဖါးကပေါင် သံလွင်လွင်နှင့်၊ ရွှေညံပင် ရှုပ်မရှင်းတယ်၊ (အိုကွယ်) ကွင်း
ပြည့် ကမန်း။ ။

၁၂။ ခွန်းထောက်လေးချိုး

တောင်တတန်း၊ မြောင်စမ်းရယ်တဲ့ ရစ်ကာခွေ။ ။မေဓာဝီသမင်မငယ်
တောခ,တဲ့မြေ။ ။ဗုဒ္ဓဟေ စံနေတဲ့မြေကြော။ ။နုတုန်းခါစဉ်ကပျော်စံရွှင်
သစွာ သုံးတယ်၊ ငုံးမင်းမြိုင်တော။

၁၃။ ရှေ့တောင် ကိုမန်းညွန့်ရေး တောလေ့ ခွန်းထောက်လေးချိုး

သွားလေရာ ဓားရွှေ ပိုက်ပါလို့၊ ထားတမေ များရွှေ တသိုက်ကယ်
နှင့်၊ နွားလိုက်ကြပါတဲ့ ခင်းတောင်ယာ။ ။ဗူးခမောက်ကယ်နှင့်၊ စူးမြောက်
တာ ကိုင်တရွင်းတွေနှင့်၊ ဒူးထောက်ကာ အိုင်ကိုဆင်းကြတယ်၊ ချင်းတို့ဘာသာ။
နှေမကုန် မေထုန်လဟာမို့၊ ရွှေဖရုံ မြေပုံချပါလို့၊ မိုးတလျက် ရိုးဝမှာ၊ ထိုးကြ
ရှာတဲ့ကြက်ရိုး။ ။အင်ဖူးခါ၊ ဆင်ကျူး ဒေဝရာတို့၊ ရွှေညာမှာ ရေပြာဆင်း
ချိန်မို့၊ ပြောင်ဝါဝါ လောင်စာကွင်းမှာ၊ (အိုကွယ်) သင်းနံ့ကတိုး။ ။

၁၄။ တောလေ့ ခွန်းထောက်

ပြောင်ပြောင်ငယ်ညီးပါလို့၊ တောင်ကြီးတဲ့ဖီလာ။ ။နိမ့်ချည် မြင့်ချည်သား
ဟာမို့ သွားခက်လှပါ။ ။စလူရွက်ကယ်နှင့်၊ အင်ဖက်ကိုတဲ့ မိုးရှိုကာ၊ ပြုံးဝေ
စွာတဲ့ရိပ်ဆီး။ ။တဖြောက်ဖြောက်ကယ်နှင့်၊ မိုးရေပေါက်ပုံသဏ္ဍာန်လို့၊ ငွေ
နှင်းရည်မြူထန်လို့၊ သူရကန်အရောင်ပိတ်တယ်၊ (အိုကွယ်) တောရိပ်ကကြီး။ ။

၁၅။ ကိုမန်းညွန့်ရေး - တောလေ့ ခွန်းထောက်

အဆစ်ကယ်သန်၊ တနှစ်ခံ ထူဝါးဘိုးငယ်နှင့်၊ ကျူရိုးကို ထိုကာလို့၊
သဏ္ဍာန်မှာ ယာယီတဲ့ပေထင့်၊ မလဲ့ပေါင် ဝမ်းစာရှာလို့၊ ချမ်းသာစွာ အသီး
အညှာတွေမြင်လိုက်ရ၊ ကျီးအာပင်များ။ ။တဲ့တိုက်မှာ၊ ခဲ့စိုက်ကာ တူယှဉ်
မြှောင်လို့၊ ဖြူချဉ်ပေါင် မုန်လာခင်းတွေနှင့်၊ ယာကွင်းလယ် အပြင်မတော့၊ မယ်
ကရင်စိုက်ကာကြဲ၊ ခဲပေလို့ရုပ်၊ လေလှုပ်လျှင် အနှယ်မပါလို့၊ တလယ်စာကျော်
ကျော်လောက် ရှိပေလိမ့်၊ ပကတိ အာသာဖြေဘို့၊ မသိလေတချို့ဟာက သိမ်း
ပေါ်ထင့်၊ ငပိရေ တိုက်မိုင်းရှာကြ၊ မတိမ်းမဲ့တင့် သရုပ်အမြင် ခြားလိုက်
ပါဘိ၊ (အိုကွယ်)အစိမ်း မမဲ့တဲ့ ငပြုတ်အပင်သခွား။ ။

၁၆။ ခွန်းထောက်

လတပေါင်း၊ ရွက်ဟောင်းငယ်က ကြောခဲ့ပြီ။ ။ရိုးတံမှာ ရှေ့ရည်လူး
တယ်၊ ဖူးကိုက်ညွန့်စီ။ ။နှေဂိမှာန် ခါသာစပေမို့၊ လွမ်းစရာ လရာသီ၊ ရှေ့
ပြည်နှင့် မနိုး။ ။ချောင်ရို့ရိုးသီကာ၊ ရှေ့ချိုး တောင်စွန်ဖြူတိုရယ်၊ လွမ်းမ
နှင့်ညည်း။ ။

ခွန်းထောက်များ ပြီး၏။

သဖြန်များ

၁။ မိုးဘွဲ့ သဖြန်

ကသစ်ကယ်တဲ့ နန်းသူမောင်။ ။ သရစ်နှယ်သိဟ်ဉ်၊ ပြက္ခဒိန် ခါတော်
လုချိန်မို့၊ မေရုတောင် နောင်မြင့်ကွန်းဆိက၊ ဗိုလ်ဝန်းစုံ ညီလာခံတယ်၊ အား
ပြမာန်ဆောင်။ ။ ဆွေမဟာ ကေကာတုန်းကိုလှ၊ ဒေဝရာ စေကာချုန်းပါလို့၊
ပတ်ကုံးတဲ့ လဲလဲမောင်၊ တတောင်လုံးမိုင်ခိုး။ ။ သန်သန်ငယ်ချီ၊ ဒုန္နဘီ
ရွှေစည်စောရန်ကော့၊ မြကြောလှိုင် ပင်သခွတ်ဆိက၊ ထုံဝတ်ရည် မကြည်သေး
ပါဘု၊ အရေးတော် သိသိမြန်လှတယ်၊ လွမ်းရန်ဖယ်မိုး။ ။

၂။ စာဆိုတော် ဦးအိရေး-မိုးဘွဲ့ သဖြန် ၂-ပုဒ်

- (က) သခွတ်ကယ်တဲ့ပွင့်စချိန်။ ။ တမုတ်ကယ်စံတော်မြေက၊ မှုန်ပြေပြေ ရွှေမင်
ဆိုင်းပါလို့၊ ရှုတိုင်း ဘဝင်ညွတ်ပါဘိ၊ လွမ်းဆွတ်ဖယ်တိမ်။ ။ ရှစ်မည်ကို
နတ်စည်ရမ်းပါလို့၊ သန်းလာတဲ့ မေသိန်ငယ်၊ ဖလ်ရိုန်လဲမြို့ခိုး။ ။ ဆွေး
ခိုက်မို့ကို၊ တန်ဆိုလျှင်တန်ဘဲနှင့်၊ တင်ရဲစွာမာန်မှန်လို့၊ အမှန်မောင်
တော်တော်ဝိပါကို၊ နန်း ပြည်သိမိုး။ ။
- (ခ) ကျူးရင့်အိုင်သံပြိုင်သီချင်းက ထုံအနွဲ့။ ။ ကျဆင်းသွန် မြမင်းဝံ စံခန်းနှင့်၊
သူ့နန်းမှာ မဆင်လေနဲ့၊ သာရွှေမြင် တောင်မြင့် ကွန်းဆိက၊ လွမ်းဖို့
ဆင်လဲ့။ ။

၃။ တောဘွဲ့-သဖြန်လေးချိုး

စိမ်းလဲ့ငယ်တဲ့ ညိုမောင်။ ။ ပင်ဝါးရုံ လေယူတိမ်းတယ်၊ ယိမ်းနွဲ့ မြောက်
တောင်။ ။ မြို့ခိုးရယ်မောင်၊ ဟိုတောင်ကြော့ခါးပန်း။ ။ ရွှေဥဒေါင်းငယ်တို့၊
မြိုင်စောင်းမှာ တွန်သံချိုလှတယ်၊ ကွန်းခိုတဲ့နန်း။ ။

၄။ မြစ်ဘွဲ့-သဖြန် လေးချိုး

မြသားငယ်တဲ့ ရေယမုန်။ ။ ငွေလှိုင်းတေ့ဖြူစွာနှင့်၊ မြစ်ရော နဒီကြော
မှာ မျောကြဒိုက်ပုံ။ ။ ကျူဝါးရုံ၊ တူစုံကွယ်ဖေါနော့။ ။ ဘုမ္မတီးရယ်နှင့်၊
ငှက်ကြီး ရှေ့ဘိုတို့ရယ်၊ (အိုကွယ်) ဝဲခိုလို့ မျော။ ။

ဆယ့်နှစ်ရာသီဘွဲ့ လေးချိုး သဖြန်များ

ကျိက်လတ်မြို့ ဆရာဦးမြိုးချို ရေးသည်

၅။ မိဿရာသီ တန်ခူးလဘွဲ့-သဖြန်

နှစ်လုံးရယ်တဲ့ ပါဒ်မို့။ ။ ရေသွန်းစံပျော်လို့၊ ငွေကုံးတော် ပိတောက်
ပန်းရယ်၊ လန်းတဲ့ရာသီ။ ။ စိတြာ ရွှေကြယ်မြတ်ကယ်နှင့်၊ စန်းသမသတ်
ပြည့်ခါမို့၊ ညဉ့်နာရီနေခင်း။ ။ မျှမပို၊ လအလို အခါထူးပါတဲ့၊ တန်ခူး
သည်ဂိုမေဋ္ဌ၊ ရဝိန်နေ မဇ္ဈနန်းမှာ၊ (အိုဗျာ) မြန်းမည့်အတွင်း။ ။

၆။ ပြိဿရာသီ ကဆုန်လဘွဲ့ - သဖြန်

နေနန်းရယ်တဲ့ ဖလ်သူရိန်။ ။ တန်ခိုးဥက္ကဋ္ဌနှင့်၊ ကဆုန်ဟူ သည်မာသ
မ္မာ ပြင်းပြုရိန်။ ။ ဝိသာခါ ယှဉ်ပြိုင်ဝန်းပါလို့၊ ထွန်းလှတဲ့ ငွေတာရိန်ငယ်၊
ဒုတ္တိသနေစံ။ ။ ပန်းစကားဝါ၊ နန်းဘမရာ ကေသီဆင်လို့၊ ရွှေပြည်ခင်
ဗိုလ်ပါပေါင်းရယ်တို့၊ ငြိမ်ညောင်းအောင် ထာဝစဉ်ဖြင့်၊ ခါသဘင် ညောင်ရေ
သွန်းကြတယ်၊ (အိုဗျာ) လွမ်းစရာပဲ့။ ။

၇။ မေထုန်ရာသီ နယုန်လဘွဲ့ - သဖြန်

ရိုက်ချုန်းရယ်တဲ့ စည်ပူစွန်။ ။ ငွေဝန်းစန္ဒာနှင့်၊ ကြယ်ဇေဋ္ဌာ ယှဉ်ကာ
ပြည့်တယ်၊ ထွန်းသည့်ရောင်ဝှန်။ ။ နွေနယုန် မေထုန်ရက်မှာလ၊ နဘောဘုံ ရေ
မှုတက်ပါလို့၊ လေဟန်စက် ထိန်ထိန်လွန်၊ ခြိမ်ခြိမ်သွန်ပါလို့ စေ့ကာသဲ။ ။
ခါပျော်ရန်၊ စာတော်ပြန်သဘင်ခန်းမှာဖြင့်၊ ဆင်မြန်းရန်ရဝေမယ်တို့၊ ငွေစမွယ်
ငုံမြတ်လေးကိုတဲ့၊ ထုံးမင်မှာ ကုံးဆင်ဘို့ ရွေးကြလိမ့်၊ (အိုကွယ်) မွှေးတဲ့လဘဲ။

၈။ ကြကဋ္ဌရာသီ ဝါဆိုလဘွဲ့-သဖြန်

အံ့မိုင်းငယ်တဲ့ နယ်ရှစ်ခွင်။ ။ ငွေစန်းအာသဠီနှင့်၊ ယှဉ်ကာမို့ ဣဏ္ဍာ
ပြည့်တယ်၊ ထွန်းသည့်ဝေဟင်။ ။ နဘန်မှာ ပြာမိုန်ခါပါလို့၊ ဝသန္တာခါချိန်
စ၊ မှာမို့၊ နာဂိန်ပ တာရာဆင်၊ အာကာခွင်က ပဇ္ဇုန်ဖျန်း။ ။ ပဉ္စင်းတော်ခံ၊
မယွင်းနေဘဲ အခါတန်ပေ၊ မဟာဒါန် အဋ္ဌဂံငယ်နှင့်၊ ဘဂဝါ အရဟံ ရင်ပြင်ဝ
မ္မာလ၊ တင်သရန် မာလာကုံးကြတယ်၊ (အိုကွယ်) ပုန်းညက်ငွေပန်း။ ။

၉။ သိဟ်ရာသိ ဝါခေါင်လဘွဲ - သဖြန်

လစန်းရယ်တဲဉ်တုဲဆောင်။ ။ ပြည့်ဝန်း ကြယ်သရဝဏ်နှင့်၊ နယ်တဝှန် ရှစ်ခိုင်တိုင်းမှာ၊ မိုင်းရီလို့မောင်။ ။ ငွေတာရာ သိန္ဓဝယ်တို့၊ ဝေဟာမှာ အရိုန် ပြပါတဲ၊ ချိန်သမယ လ၊ ဝါခေါင်မှာ၊ ငွေသောင်မြစ် ပြည့်လျှမ်း။ ။ ။ ခတ္တာငုံ၊ ချပ်လှာမုံ တကြူကြူနှင့်၊ ပြည့်နိဗ္ဗ၊ ပတ္တနာသန်လို့၊ စာရေးတံလူတော် ပဲကို၊ (အိုကွယ်) နှဲပျော်ဖို့လှမ်း။ ။

၁၀။ ကန်ရာသိ တော်သလင်းလဘွဲ - သဖြန်

သစ်ဆင်းရယ်တဲ လမာသာ။ ။ မြစ်လုံးငယ် ဆူညံလို့၊ လှော်တက်သံ လှေပြိုင်ပဲငယ်၊ နှဲပျော်ကြရွာ။ ။ ယုန်ရထားအိမ် သိဘလမ္မာတဲ၊ ပုဏ္ဏဒိန် ကြည်ကြည် ပ၊ ပါလို့၊ မည် ဘဒြ ကြယ်ပြုဗွာမှာ၊ ယှဉ်လာ၍ ပြည့်ဝန်း။ ။ ဒွါ ဒရာ၊ ငှက်ဗျိုင်းတာရာနှင့်၊ ရှေ့ယင်းမာ ငုံပွင့်ကင်းကြတယ်၊ (အိုဗျာ) သင်းတဲ သည်ပန်း။ ။

၁၁။ တူရာသိ သီတင်းကျွတ်လဘွဲ - သဖြန်

ဆီမီးငယ်တဲ တထိန်ထိန်။ ။ အိုင်မင်းရေကြည်က၊ ကြာငါးမည် ငုံအာ စွင့်တယ်၊ ဖူးပွင့်ခါချိန်။ ။ အသဝဏ် ယှဉ်ကာချဉ်းပါလို့၊ လင်းလာတဲ ငွေ တာရိန်ငယ်၊ ပြာမှိုန်လျက် မြူခြေဆိုင်း။ ။ ဂါရဝေ၊ သက္ကစုံ ပဏာမေဖြင့်၊ သဒ္ဒါ ခြေ ကန်တော့ပဲကိုလ၊ မစဲပေါင် ကုသိုလ်ကိုနှိုးကြတယ် (အိုကွယ်) မျိုးမြန်မာ တိုင်း။ ။

၁၂။ ဗြိစ္ဆာရာသိ တန်ဆောင်မုန်းလဘွဲ - သဖြန်

ငွေစန်းရယ်တဲပုဏ္ဏမီ။ ။ ရှေ့ကျိုး တာရာနှင့်၊ ကြတ္တိကာ ယှဉ်ပြိုင်လျှမ်း တယ်၊ ချမ်းစ၊ ရာသီ။ ။ လူကထိန် ခါတော်ပဲငယ်နှင့်၊ ခဝဲပွင့် ဝါစီစီ၊ သာကြည့်လဲ မြူရှင်း။ ။ လ၊ တန်ဆောင်မှာ၊ ကြ၊ ပြောင်ပြောင် - အသရေတင့် ပါဘိ၊ ရှေ့မြင့်မှိုရ် ဝါထိန်ထိန်နှင့်၊ ခါအချိန် မြောက်လေသွေးတယ် (အိုကွယ်) ဝေးတဲငွေနှင့်။ ။

၁၃။ ဓနုရာသိ နတ်တော်လဘွဲ - သဖြန်

ငွေနှင်းငယ်တဲ မုန်ဝေဝေ။ ။ ပျံ့မွှေးခိုင်သဇင်နှင့်၊ ဂမုန်းအင် ပန်တော် ဦးကြတယ်၊ ထူးတဲလ၊ ပေ။ ။ မိဂသီပုဏ္ဏာလင်းငလို့၊ ရှေ့ဟသံဘုတာရာငွေလို့၊ ဖြာဖြာဝေလျက် စံကွန်မြူး။ ။ ပဏ္ဏာတင်၊ ပိန္နဲမဟာအရှင်၏၊ ခါသဘင် ပျော်ရွှင်ပဲမှာလ၊ ဖေ၊ ကဲ့သု မကြည်သာဘို့၊ ရထည်လှာ ခြံလို့၊ ကွေးရတယ်၊ (အိုကွယ်) ဝေးတဲ လ၊ ထူး။ ။

၁၃။ မကာရ ရာသီ ပြာသိုလဘွဲ့ - သဖြန်

အာဒိစ္စ ဖလ်သုရိန်။ ။ပြင်လမ်းသုခါလို့၊ ဒက္ခိဏာယာဉ် အစွန်းမှာ၊
ထွန်းတဲ့ခါချိန်။ ။ပြာသိုမှာ- ဖြာစိုနှင်းရယ်နှင့်၊ ခါအလို ခါညိုသင်းပါဘိ၊
မြင်းခင်းမြတ်၊ တော်သဘင်မှာ၊ ပျော်ရှင်ကြပြည်လုံး။ ။ပုဏ္ဏမှာ၊ ဖုသျှယုန်
စန္ဒာနှင့်၊ မုန်ပြာပြာ ဝဠာတွင်းမူလ၊ ငွေပုစုန် - တာရာလင်းတယ်၊ (အိုကွယ်)
နှင်းမြူပိတ်ဖုံး။ ။

၁၄။ ကုမ် ရာသီ တပို့တွဲလဘွဲ့ - သဖြန်

ပေါက်လဲရယ်တဲ့ ပွင့်စိစိ။ ။ဝတ်ပန်းသုရာရေကြောင့်၊ ဆက်ရက်တွေ
သံစုံကျူးဘယ်၊ မြူးသည့် ရာသီ။ ။ငွေသော်တာ ကြယ်-မာသငယ်နှင့်၊ တွန်းလှုံ
ပပြည့်ကာညီ၊ ပြာရီလဲမြူခိုး။ ။ယာဂုပဲကိုတဲ့၊ လှမြဲအလွန်ရှင်လို့၊ ခုနစ်စင်
တာရာလျမ်းသည်နှင့်၊ ဆူးပန်းတွေ ဝေဝေပွင့်ကြတယ်၊ (အိုကွယ်) ထူးတင်
မညှိုး။ ။

၁၅။ မိန်ရာသီ တပေါင်းလဘွဲ့-သဖြန်

တပေါင်းရယ်တဲ့ မိန်ရာသီ။ ။ရွက်ဟောင်းကို လေနှင်လို့၊ ပန်တော်ဝင်
ရွှေအင်ကြင်းငယ်၊ သင်းပျံ့ခဲပြီ။ ။နီတျာ-သန္တာနှစ်လိုပ၊ စီအမြှာ ညာသရစ်
ကယ်တို့၊ ဝနာသစ် ပြောင်းကာချီ၊ ဆောင်းရာသီရယ်တဲ့ ကုန်ကျမ်း။ ။
ဘရဂုဏ္ဏီမှာ၊ တူတညီ သော်တာပြည့်ပါလို့၊ မျှော်ကြည့်သူ ကြည်ကြည်သာ၍၊
သည်အခါ ငွေသောင်ဦးမူလ၊ သဲစေတီ သဘင်ထူးကို၊ (အိုကွယ်) မြူးလို့
ပျော်ခန်း။ ။

မှတ်ချက်။ ။ဤမျှဖြင့် ခွန်းထောက်သဖြန်များကို အငြိမ့်သဘင်တို့၌ အသုံးပြုရန် ထည့်
သွင်း ဖော်ပြလိုက်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ခွန်းထောက်သဖြန်များ များစွာ
စုဆောင်းရရှိထားသော်လည်း များလွန်းသော် ကျက်မှတ်သူများငြီးငွေ့
မည်စိုး၍ ဤမျှသာ ဖော်ပြလိုပါသည်။ နောက်အပိုင်းတွင် သဖြန်ပုလဲ
ပေါက်များကို ကြည့်ကြပါရန်။

သဖြန်ပုလဲပေါက်များ

အမှာ။ ။သဖြန် ပုလဲပေါက်ခေါ်ခြင်းသည် စောင်း၌ ပုလဲပေါက် တွင် တချက်စည်းဖြင့် လွှမ်းချင်းများအဆုံးတွင် ဆက်၍ ဆိုရပါသည်။ ဆိုပုံ သာ ကဲ့တော့သည်။ တေးသားမှာကား ခွန်းထောက် သဖြန်ကဲ့သို့ပင် ရေးစပ်ရ ပါသည်။

၁။ ပင်းမြို့ ဆရာကြော့ ရေး - နွေဘဲ သဖြန်ပုလဲပေါက်

ပင်မင်းမူ ခင်း-သန့်သန့်မှလ၊ အင်ကြင်းဖြူဝင်းဖန်ဖန်ငယ်နှင့်၊ သင်းပုံ့ ပုံ့ ကြွခဲ့ပြီ။ ။မြူညိုညို မှလ၊ ပုဗ္ဗိရန် တသိရ်ခြေလို့၊ မိန်ပြေပြေ ဂိမေ့ဆန်းပြန် တော့၊ အစိန္တေ-ကပ္ပိနန်းကို၊ မြန်း-ကြရာသီ။ ။နေပြဘင် ဝေဟင်လဲ့ ချိန်မို့၊ ဘောသဉ်မှာ ဆွေကြင်မဲ့သတို့၊ သေချင်ဖွဲ့ နွေခါမို့၊ အို ရှေ့ဌာနီနှင့်ကွာဝေး။ ။ ရှစ်တိုင်းငယ် လျှံတယ်လေ လျှံတယ်လေ၊ ရှစ်တိုင်းငယ်လျှံ၊ ရစ်တိုင်းကာမြူတော့ ထန်လို့ အသာကဏ် တောင်တော် က ထွန်းပြန်တော့၊ လှနန်းဆွေရယ် မြန်း မြေဆောင်တော်စွန်းဆီက၊ (ခင်ခင်ရယ်) လွှမ်း လွှမ်းပြန်မိသေး။ ။

၂။ အချုပ်တန်းဆရာပေ ဆို-သဖြန်ပုလဲပေါက် ၂-ပုဒ်

- (က) မွှေးနံ့သာ ကြည်ရေမြေငယ်နှင့်၊ လေးကညာ သည်နှေလ မှလ၊ ပြည် လေခပြုတင်းပေါ်။ ။လေမွှေရာ ကြာခြည်ထက်မှလှ၊ ဖေပေ့ကာ သးမို့လျက်ကယ်-ဗျာ၊ ဖုန်း-စက်မပျော်။ ။ချွေးစိစိ စုလဆင်းတာမို့၊ လေးမဒ္ဒိ နုဆွေမင်းငယ်က၊ ခုလေညှင်း ခတ်လို့ခေါ်၊ အိုစက်တော်ဖြင့် ခေါ်လိုတုန်း။ ။ဆင်မြန်းလို့ ကြည်တယ်လေ ကြည်တယ်လေ။ ။ ရင်လွှမ်းထည် ခြုံလှာပါးရယ်နှင့်၊ အနားမှာ အသာယှဉ်လို့၊ ရင်ခွင်မှာ အို တင်တင်ဖေ့ကိုကွယ်၊ မင်း-မင်းပေ့လဲ့အုန်း။ ။
- (ခ) နွေရာသီ မိန်၊ ခလေ့ပေမို့၊ ဆွေသာကီ မသိမ်မွေ့နိုင်ဘူ၊ ဣန္ဒြေ ရှင်မို့ နော်။ ။အပူ ပျိုးရန်ကော့၊ မြူခိုးရယ် တဝေဝေကြောင့်၊ အထွေထွေ ရှေ့ရင်ထုပ်ပါလို့၊ တင်ပုဆွေ မြေမှာလှဲချင်တော့၊ (ခင်ခင်ရယ်) ကဲ့ရ-နှစ် ဖေ။ ။ ရှက်ဟောင်းဝါ စျာဉ်ယာဉ်ပြောင်းပါလို့၊ ရှက်သစ်ဖြာ

ညွှာလက်မောင်းငယ်နှင့်၊ တပေါင်းလ သည်-အဖေ၊ ကြည်တော်တဲ့မူနိုင်
ဘူး။ ။ သာနုခါရယ် လေလေ။ ။ ။ ကာလုဒါ ရွှေဂါဏာကြောင့်၊
ဒေသစာ ကပ္ပိနန်းကိုကွယ်၊ လှမ်း-လှမ်းကြွလို့ကူး။ ။

၃။ အချုပ်တန်း ဆရာဖေဆို-ဆောင်းဘွဲ့ သဖြန်ပုလဲပေါက် ၃-ပုဂ်

(က) သနင်းဆွေ ကင်း-ကော့ခဲသမို၊ ပြတင်းလေ နှင်းငွေ - သွဲ့လျှင်ဖြင့်၊ သင်း
သေဟဲ့ - ဆိုသလို။ ။ ဟကိုယ်တည်းဟာမို၊ မှီမီးလို့လို့ ကွေးသော်
လဲ၊ ဇေးလှလို့ငို။ ။ စနေနံ ငွေခြင်သော် ငယ်နှင့်၊ ရာဝစံ မေခင်ပေ့ ပါလို့၊
ရွှေရင်ငွေ မထွေးလို့၊ သွေးကိုဖြင့် မရှိတောင်း။ ။ မချင့်လေ ကယ်လေ
လေတယ်လေ။ ။ သည် - ညဉ့်တာရှည်စေလို့၊ ဗြဟ္မာတေ့ ကမ္ဘာသက်စဉ်
က၊ ပြကွဒိန် သည်လို့ရေးခဲ့ရော့သလ၊ (ခင်ခင်ရယ်) ဘေး- ဘေးသင့်တဲ့
ဆောင်း။ ။

(ခ) သဉ္ဇာလီ ဘွေပြုဒုမှာဖြင့်၊ ခင်သာကီ တမေစုကိုလ၊ ဖေယခုပိုက်လွဲဆို။ ။
မလုံသေးနိုင်ဘု တုန်ဇေးရှာ တင်တမေ့၊ ရင်ရွှေကို လေပြည်ခံတယ်၊
သဲစိမ့်ကြာဖို့။ ။ တသန်းတန် ရထည်ဖို့သော်လဲ၊ ကြွင်းပုံ ကတ္တီမိုမှာ
တော့၊ မဒ္ဒိပျိုနန်းရိပ်ခိုငယ်၊ ချမ်းဟိတ်ပိုပါလို့ ငိုချင်ဆဲ။ ။ ငွေနှင်း
ကယ်ထန်၊ ခြေညှင်းငယ် တညံညံနှင့်၊ ရေကင်းသံ တဖန် ကြားရင်လ၊
လှမ်းအားတော် ပေ့-ဗျာလှိုင်လို့၊ ကေညာခိုင် စုခင်လေးမှာ၊ (ကိုယ်တော်
ရေ) နွေး - နွေးစက်နိုင်ဘဲ။ ။

(ဂ) ခန်းဆောင်ရွှေ ရဝေတိုင်းမှာလ၊ ချမ်းပေါင်လေ တဖေတင်းသော်လဲ၊
ဖြေရင်းနှင့် ခိုက်ခိုက်တုန်။ ။ မျက်တခတ်၊ ပြက်လျှပ်ကယ် ဗီဇနာမျှ၊ ထည်
အလှာ အကုန်ထွေးသော်လဲ၊ ကြည်အသာ မလုံသေးပါဘု၊ မှိတ်ပါလျှင်
လိပ်ပြာက ဇေးဟာမိုကွယ်၊ သွေးလန့်လို့ခုန်။ ။ ယမ်းယောင်ကာလေ
တလျှက်နှင့် ညည်းမိတော့၊ သန်းခေါင်မှာ မြကြက်သီးတွေက၊ တဖီးဖီး
ပြန်လို့အံ့၊ ဩော်-ဗျာဆိုတဲ့ ရာသီဘဲ။ ။ ငွေနှင်းမူန်တယ်လေ၊ မူန်တယ်
လေ၊ လေညှင်းငယ် တသုန်သုန်နှင့်၊ ချမ်းပုံမှာ ကမ်းကုန်ရစ်တာမို၊
မန်းတုန်အောင် လမ်းဆုံမှာဟစ်ချင်တော့၊ သည်ခေတ်မှာ သည်လိုဟာ
ဖြင့်၊ သည်ကိုယ်မှာ သေသေ လုပါတော့၊ ကမ္ဘာကို ဗြဟ္မာပြုခဲ့တယ်၊
(အိုကွယ်) ဆောင်း - ဆောင်းရတုပဲ။

(ဆရာဖေဆို-ဆောင်းဘွဲ့ ၃-ပုဂ်ပြီး၏။)

၄။ တောင်တွင်း ဆရာကြော့ဆို-ဆောင်းဘွဲ့ပုလဲပေါက်

ငွေကဒဏ် ဝေယန်ကြွမှုာလ၊ ရေမတန် ဖေစံရတာက၊ ဟေမန္တ ခါမို့
ကွယ်။ ။ လေ-စမြို့ ရယ်က၊ခေတို့ ကာဝေဝေမှုန်လို့၊ ရှေ့မေရို့ တောင်မြင့်နန်း
ဆိက၊ပုလဲရည် သဲဆီဖျန်း-တာမို့၊ ချမ်း-လိုက်လှတယ်။ ။ကေပွင့်ညာ သူမဖက်
တာဖြင့်၊ ရေနှင့်သာ အတူစက်သည်သို့၊ ဖြူကနက်သည့်ရိပ်လယ်မှာ၊ အိုဆိတ်
ကယ်မျှ မပျော်ဆုံး။ ။လက်ဦးငယ်ယဉ်၊ ဖက်ဖူးဆင် မေခင်ကြိုက်ကယ်နှင့်၊
ခြုံပိုက်ကာ လာမပွေတာဖြင့်၊ တုန်လိုက်သာ ဘမရာမေ့မှာ၊ (ခင်ခင်ရယ်)
ချမ်းမြေ့ရေတုံး။ ။

၅။ မယ်ဘွဲ့ ပုလဲပေါက်

ဆွေသူ မောင် အပေ့များကိုဖြင့်၊မေရုတောင် နေရထားတင်မှ၊ခြေစကား
မှူးလိုက်မယ်။ ။ကြံပါတွင်းကိုလ၊ နေမင်း မှိုန်ညိုညိုလို့၊ ချိန်ပဟိုရ် စျာန်ယာဉ်
ပြောင်းပြန်တော့၊ ခင်ခင်ထံ မှာရန်ကြောင်းကို၊ နှောင်း-လေရဲ့ကွယ်။ ။နဝရတ်
ရည်ပတ်လည်စို့ပါလို့၊ နှစ်ထပ်တည် နတ်ပြည်မြို့ဆိက၊ ကြည်ကြည်စို့ ငွေလငယ်၊
မှာမယ်ပါ၊ရှေ့ကိုယ့်။ ။ စန်းယုန်ပွင့်ရယ်၊ လမ်းကြုံလျှင် ညာညာမယ်သို့၊
ချာချာလယ် မင့်မောင်ဖြင့် ရူးပေလို့၊ တိမ်ဦး ဝေယန်စန်းဆိက၊ တခန်းသူ ကို
ပြောလိုက်ပါ၊ (စန္ဒာရယ်) မော-မောလှပြီမို့။ ။

၆။ ချီးမြှောက်-သဖြန်ပုလဲပေါက်

ရှေ့ပြဒုံကြာအချပ်ကိုလှ၊ လေအဟုန် လာ၍ ခတ်စဉ်က၊ ကညာနတ်
ထွက်ခဲ့တယ်။ ။ သန္ဓေဖွား-မို့ထင့်၊ ရှေ့သားကို ပန်းချီပြင်၍၊ သည်ခင်လို
စုတ်တံနှင့် ရေးသော်လဲ၊ ဆေး-ရနိုင်ဖွယ်။ ။ စခန်းနော် လိုရာကုန်နိုင်တံ
မန်းပေါ်မှာ ကိုကြာညွှန်သော်မှ၊ ရှို့ပါလို့ သူ့နိကယ်လို့၊ ဩဝါရုံတယ်လို့မထင်
ဘူး။ ။တပါးဟန်၊ သိကြားရယ် မကြာဖန်တော့၊ ကွာရန်မှာ တူဘိုဝေး-ပါ
လိမ့်၊ တို့တမေ ခင်ခင်လေးမှာ၊ (အလှရယ်) ရှေး-ရှေးကုသိုလ်ထူး။ ။

၇။ မြင်းခြံမြို့ ဆရာခိုင်ရေး ၁၂-ရာသီအမျှော်စိုက် သဖြန်ပုလဲပေါက်

တန်ဆောင်မုန်းဆိက၊ မောင်ဖုန်းကိုတုံ မျှော်မိတယ်။ ။နတ်တော်ကျ
ပြန်တော့၊ မျှော်ရသူ မလာလိုလို့၊ လပြာသို့ တပို့တံငယ်နှင့်၊ ရှောင်လဲ့ကာ မိန်
တပေါင်းကို၊ပြောင်းပေါ့သက်ကယ်။ ။တန်ခူးကုန် ကဆုန်ကျပြန်တော့၊တဦးလုံ
မကြုံရတာမို့၊ နယုန်လဆိက သက်ဝေရယ်၊ မျက်ရေလယ်ပါလို့ ဝါဆိုကြား ။

လ၊ဝါခေါင်မှာ၊ ကြွလာပေါင် တော်သလင်းရယ်နှင့်၊ မျှော်ရင်း-ခွေကာပ၊ ဟို
ရွှေဝါကျွတ်သတင်းမှာတော့၊ လွတ်ကင်းကာဗလပယ်လို့၊ မဟာနွယ် သခင်ရဲ့
ကောင်းပါပေ၊ ကညာမယ် ယဉ်နွဲ့နောင်းမှာရှင်၊ (အမယ်မင်း) ပေါင်း၊ ဆယ်နှစ်
လ၊အတဲမကျနိုင်ဘူးအရှဲ့၊ အမေ့ကြံတယ်လို့၊ (နှစ်ပဖြင့်) စိတ်မှူးကူး။ ။

၈။ မြင်းခြံမြို့ ဆရာခိုင်ရေး-၁၂ ရာသီတန်ခူးက စသော သဖြန်ပုလဲပေါက်

လ၊တန်ခူးမှာတော့၊ စ၊ဦးပလာမယ်ထင်။ ။ကဆုန်လ၊ ဆုံကြရန် အပုံ
ကွာတဲပြင်၊ နယုန်မှာ မလာလို့လို့၊ ဝါဆိုမှာ ဗျာပိုလျက် ဆွေးရတယ်၊ လေး
မယ်သခင်။ ။လဝါခေါင် တော်သလင်းမှာတော့၊ ကြွလာပေါင် မျှော်တော်
တင်းရ၊ သီဟင်းကျွတ် ယှင်းချွတ်အင်၊ ကင်းလွတ်စင်ပါပေ တန်ဆောင်
မုန်း။ ။အို လနတ်တော်မှာ လေလေလေ၊ မြသော်မော် တခါငိုမိတော့၊ ခါ
ပြာသို တပို့တံငယ်နှင့် ချိုလွဲတာ မိန်တပေါင်းဟာမှိုကိုယ့်-ဆွဲဒါ စိန်တကောင်း
ရယ်နှင့်၊ ဆောင်ဘွေမှာ ညောင်ရေလောင်းပေမဲ့၊ (အမယ်မင်း) ပေါင်း၊ ဆယ်
နှစ်လ ဆုံးချေပေါ့၊ အကြောင်းမတုံကြ - စောင်းတဲဘဝမို့ထင်၊ (သခင်ရယ်)
ပေါင်းလွဲ ကျနိုင်မထင်ပါဘူး၊ နှစ်မရဲ့ မောင်တဖုန်း။ ။

၉။ မြင်းခြံမြို့ ဆရာခိုင်ရေး - ခုနစ်နေ့ သဖြန်ပုလဲပေါက်

ဟိုနေ့ သည်နေ့နှင့်၊ ကိုယ်ရွှေ့လို့ ရက်တွေကုန်။ ။အခါ ယှင်းပါဘိ၊
တနင်္ဂနွေမတော့၊ သနင်းဆွေ သိသိဆိုင်းပါအုန်း၊ ရက်ပိုင်းကိုသုခါလို့၊ တနင်း
လာ၊ အင်္ဂါကူးတဲပြင်၊ ကိန်းဆိုက်ကာ မဟုတ်ဘူးရယ်နှင့်၊ စိမ်းလိုက်တာ ဗုဒ္ဓဟူး
မှာကွယ်၊ ထူးလို့သမန်။ ။နေ့ဆရာ ကြာသပတေးမှာတော့၊ မွေ့ရာ မသာ
သေးပေါင်တဲ၊ ခါပေးနေ့ရောက်လာကြုံ၊ သောကြာကုန်ပါလို့ စနေဝေး။ ။
အို ရှက်စဖွယ်ပါ ဆိုလေလေ၊ ကြက်သငယ် ကြက်မယ်ကြီးတို့လို့၊ ပျက်ပြယ်ပြယ်
ရက်လယ်လို့ ပြီးစေပေါ့၊ ခက်စဖွယ် ဘယ်နှယ်နှင့်နီးရပါ၊ တတီးတညောက်ကယ်
သို့ အမောက်အမာ သွေးရယ်နှင့်၊ တသီးတပေါက် မထောက်မစာ ရေးတေ့
ကြောင့်(နှစ်မရေ)အမယ်မင်း ခရီးရောက်နိုင်ပါမလား သလောက်အခါရှေး။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းသီချင်းကို ယောက်ျားကလေးက တောင်းရမ်းဖို့ အလျင်လိုလျက်
မိန်းကလေးက ရက်ရွှေ့နေ၍ ရေးပေးဟန်တူ၏။ ။

၁၀။ ဆရာကြီး ဦးပြုံးချိုရေး အပျိုကြီးများ အရွယ်ဟိုင်းသော် စိတ်တိုင်းကျ
ယောကျ်ားကို မရနိုင်ကြောင်း သဖြန်ပုလဲပေါက်

နှစ်ဆယ်ကျော် အစိတ်ပိုင်းမူလာ၊ အရွယ်တော် တဆိတ်ဟိုင်းပြီမို့၊
စိတ်တိုင်းကျ တွေ့မထင်။ ။ မတန်မရွေးလှချည့်ရဲ့၊ ကံပေးလျှင် လိုရာရောက်
လိမ့်မပေါ့၊ ဘောက်စရာ မာန်ကိုယုံလို့၊ ကြောင်းမဆုံ နှောင်းပုံ အလုပ်ကယ်နှင်၊
ခေါင်းသန်လျှင် ရောင်းကုန်ပုပ်မှဖြင့်၊ (ခင်ရယ်) ကောင်း-ကောင်းမဟုတ်ချင်။ ။
ရမလို့ လိုတာမရတာနဲ့၊ မ၊ အပျို ကိုယ်မူ - သ - တော့မဟဲ့လို့၊ အိုခါမို့
တန်ဆာဆင်၊ ဩော်-ဇရာအသွင်ဟာမို့ မြင်သူမုန်း။ ။ ဈေးမကဲ့ခင်၊ ကြေးနဲ့
တာမမြော်မြင်နဲ့တော့၊ ခေါင်ကော တွင်အောင်ရောင်းပါမို့၊ ကုန်ကောင်းစဉ်
မြန်မနှင်လို့၊ အမှန်ပင် ရက်ကြာလို့ နှေးတော့ကမို့၊ လျော့စွဲစွဲ လေလံဆိုင်ဦး
စွဲမကိုင် အနိုင်ထုတ်ရတော့၊ ရေးမသာ လဆူးကစုတ်တယ်၊ (အိုကွယ်) ကြေး
ယုတ်လို့ရုံး။ ။

၁၁။ ဆရာကြီးဦးပြုံးချိုရေး - ဥစ္စာရှိသူတို့ကို မ, နိုး စ, နိုး ပေါင်း၍
ရှုံးခြင်းအကြောင်း လေးဆစ်ပုလဲပေါက်

ငွေသပြာ ခန့်ငွေလျှင်၊ စေတနာ မတန်ပြေးပါလို့၊ ဆလံပေး ကြိုကြ
တယ်။ ။ ဘုရားလို့ထူးစေတော့၊ ငါးမူးတန် အပိုင်ဆင့်တော့လို့၊ မဆိုင်လျှင်
လာကာမပေးပါဘူး၊ အနိုင်ပင် အာဏာတော့ ဟေး - ပါလိမ့်မယ်ကွယ်၊ ရေး
မလှဖွယ်။ ။ မိုင်း မ, ဟန် ပိုမောက်၍ ချွန်းတာနှင့်၊ ခိုင်းသမျှ မကျန်
လိုသလောက် ရုန်းစေတော့၊ ကိုကျောက်လုံး အနိုင်သယ်လို့၊ အို - စိတ်ကြွယ်
အောင်ပ ခိုင်ပြအလား။ ။ မိုင်း မ, မလို့၊ ခိုင်းရအောင် မြူကာချိုလို့၊
သူလိုရာ မလိုက်သေးလျှင်ဖြင့်၊ အပြစ်ရှာ နှစ်နာဘို့ အရေးပါဘဲ၊ အဖျင်းညက်
မင်းဒဏ်ဖြင့် ပေးပါလိမ့်၊ ရေးမရောက်ငြားပါဘူး၊ ချေးငှါးနိုးနိုး၊ သငွေအားကိုး
သူတို့၊ (အိုဗျာ) ဘေးများ ကျိုးရမလောက်၊ ကျွန်ခံရတာတွေ အလကား။ ။

(သဖြန်ပုလဲပေါက်များ ပြီး၏။)

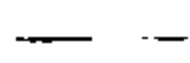
တေးထပ်များ

ပုလဲသံမှန်၌ ဆိုရန်ဖြစ်သော သီချင်းအမျိုးမျိုးတို့ကိုပြပြီး၍ အခုအခါ ငါးပေါက် မြင်စိုင်းဟူသောအပေါက်တွင် သီဆိုအပ်သော တေးကပ် ရှစ်အယ် ပေါ် စသော တေးအမျိုးမျိုးတို့ကို ပြပါဦးအံ့။

၁။ ပဏာမတေးထပ်

စတုဝီ ကုံးဆင့်လို့၊ သုံးအပွင့် ပန်းခိုင်၊ ဖုန်းအမြင့် မှန်းမပိုင်သည်၊ လှမ်း ကြိုင်ကြိုင်ပျံ့ သင်း။ ဗြဟ္မာနတ် လူသုံးထွေငယ်၊ ယူကျုံးပေ ဦးထိပ်၌လင်း။ ။ သဝေလွတ် ကိုးဂါထာပါ၊ မျိုးရတနာမှတ်သွင်း၊ တန်ခိုးဖြာ အမြတ်ရင်းပေမို့၊ မပြတ်လျင်း ပန်ဆင်၊ ကြက်သရေ တက်နေတင့်၊ ထက်တော့မြင့် လှမ်းခြုံ၍ပင်။ ။ လိုဆန္ဒစုံလင်သည်၊ ပုံအသွင် သော်တာစန်းကဲ့သို့၊ မြော်ကာမှန်း တမ်းတ၊ ချစ်ခင်၊ လှမ်းကြ ရှစ်ခွင်၊ နန်းအမတ လှစ်ထွင်သည်၊ ခေတ်အပြင် ထွက်လမ်းပလေး။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းတေးထပ်ကို နေရှင်နယ်ကျောင်း မြန်မာစာပေ - ပထမကျော် မောင်ထွန်းရေးသည်။ ။



၂။ စေဉ်ကူး မိဖုယားကြီးဆို - တေးထပ်

မိန့်ခွန်းတော် သံရိပ်ကို၊ ဦးထိပ်ကယ် ရှက်ဆင်၊ ရွှေရာဇ ပလ္လင်ဝယ်၊ ဥကင် တော်ဖွင့်၍။ ။ မတ်ပေါင်းငယ် ရံကာသည်၊ ရှိကြာစုံ ဖူးရောက်သည့်နေ့။ ။ ရက် မြတ်တဲ့ ချိန်ခါဝယ်၊ သစ္စာတော် ချစ်ငွေ၊ ကမ္ဘာပင် ကြေမြေတော့၊ မေ့ဘူးပ မယ့်ဝယ်။ ။ ရွှေခွန်းတော်ပျံ့ ရှား၊ ဖန်ဖန်များ မိန့်ခွဲပေတယ်။ ။ သောင်းရပ်လုံး ဇမ္ဗူလယ်မှာ၊ နှိုင်းဆွယ်ရန်ရှားပါလို့၊ လ၊ ရထား စကြာရှင်၊ လှည့်လည်သော သွင်၊ ဘယ်သူများ ကေရှင်မှာ၊ ဆင်တော်မူ သေလဲသိလေး။ ။

၃။ အဘျုပ်တန်းဆရာပေ ရေး-တေးထပ်

နန်းသပြေ ပင်ညွန့်နှင့်၊ စမ်းရေကွန့် ရိပ်ပျံ့၊ ပန်းဟောဝန့် ဗိမာန်မှာ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဆင်မြန်း။ ။ ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ဝေဖြာတယ်၊ ကေစာ သုံးတဲ့သခမ်း။ ။ မြက်နွယ်ညွန့် တည်ရာမှာ၊ လည်လကျော ခွေမြန်း၊ စည်မျက်နှာ မြေကြုန်းပေမို့။

ခြေမြန်းလို့စိတ်သာ။ တင်စလွယ် ဆင်ခြယ်သာ၊ အဋ္ဌကံ သုံးဆောက်တည်ကာ။ ။
တကံယံမ္မေ ဆိတ်ငြိမ်ရာဝယ်၊ နိဗ္ဗိန္ဒာ ကြည်ဇောနှင့်၊ သည်တောမြိုင်ဝေဘူ၊
ပန်းစုံကကြူ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းရ အုတ်ဂူမှာ၊ ရုက္ခမူ ပျော်ဆုံးပလေး။ ။

၄။ တောဘွဲ့ - တေးထပ်

ကျောက်စိမ်းတောင်အတွင်း၊ ပယင်းတူနဲ့ လိုဏ်ဂူ၊ ခပင်းညွန့် ကြိုင်ကြူ
သည်၊ ခိုင်မဉ္ဇူသော်က။ ပန်းဂေၤမုတ် ငွေကွင်းလွင်မှာ၊ ရှေ့အင်းပျဉ် ခင်းလို့
သာလှ။ ။စိန်ကုပ်ပျစ် ပြဒုယံ၊ နုကမံ ဖလ်မြ၊ ကုသလံ စျာန်သလို့၊ ယုဇန ရိပ်
ဝှန်။ လေးတရာ ကန်အလုံးငယ်က၊ ပျံပိတုန်း - ခြေရက်ရည်မုန်။ ။မြတ်လေး
ဆီ ထေ့ထေ့သွန်တယ်၊ ရေတံခွန်စိမ့်စမ်းနှင့်၊ နုကမ်းမြင့် ကမ်းပါးယံစောင်၊ ချမ်း
မြေ့တဲချောင်။ မဒ္ဒိနတ် သမ္ဘူယောင်လို့၊ ဟန်တူအောင် လွမ်းချင်ပေၤလေး။ ။

၅။ သံဝေဂ - တေးထပ်

သဉ္ဇာလီဗေအုံး၊ ရှေ့နှစ်လုံးထိတ်တယ်၊ ပေတုန်းကို စိတ်ငယ်သည်၊ မအိပ်
တယ်ခုများ။ တမြွေးမြွေ ငွေငွေလူကို၊ ပေပေသု စောမိတရား။ ။ ပင်ဒေါန
ဟေမာဆိမှာ၊ ဒေစာရီ ပျော်ပါး၊ မေဓာဝီ ဖေၤများနှင့်၊ အိုတရားကျင့်ရာ။
ကတိုးဂူ မြေပယင်းငယ်က၊ ရှေ့နှင်းဆီ ချောင်းသွယ်လို့ဖြာ။ ။အိုင်နောတတ်-
ဆိနံသာမှာ၊ ဇီဇဝါ ကြာပွင့်လို့ ညှာတဆင့် မြတ်လေးဖြူ၊ သင်းကြိုင်နံ့ကြူ။
မင်လမ်းတိုင် မညှိုးပူအောင်၊ ကတိုးဂူ အောင်းချင်ပေၤလေး။ ။

၆။ လယ်တီဆရာတော် ရေး - နိဗ္ဗိန္ဒာ-တေးထပ် ၂ - ပုဒ်

(က) ငါးအာရုံဘင်စု၊ ခင်မူနှင့် နေ့ကုန်၊ နင်ယခု မေ့ပုံမှာ၊ တွေ့ကြုံရခမန်း။
ပါယ်လေးဝ သောကဘုံမှာ၊ မျောရရုံ ရှိတော့ကမန်း။ ။အဝီစိသောင်း
ငူဝယ်၊ခေါင်းမပြုစတမ်း။ နှစ်အရှည်နှစ်မည်လမ်း၊ နင်မြော်စမ်းနှင့်ကိုယ်။
ဒေသနာ ထင်အလင်း၊ နင်အပျင်း ပိုထက် သာပို။ ။သို့ကလောက်
စရိုက်အိုကို၊ မကြိုက်လို့ ရှောင်ပစ်လို့၊ နောင်အသစ်တကယ်ပြင်၊ ကောင်း
လိမ့်အစဉ်။ ခွင့်သာတုန်းကိုမူ မရုန်းချင်လျှင်၊ အရုံး နှင့်ပြင် ရှိသေးရှာ
လိမ့်လား။ ။ခွင့်သာဆဲကိုမူ မခဲချင်လျှင်၊ အလဲ့ နှင့်ပြင် ရှိသေးရှာလိမ့်

လား။ ။ ခွင့်သာခိုက်ကိုမှ မလိုက်ချင်လျှင်၊ အမိုက်နှင့်ပြင် ရှိသေးရှာ
လိမ့်လား။ ။

(ခ) အဝိဇ္ဇာပိတ်ကာဆို၊ မိစ္ဆာမြို့ ပြင်ပြင်၊ ဣဇ္ဇာလို့ ခင်မင်လျှင်၊ လွှင့်စင်မည်
မလွဲ။ ။ အရိုးစု အပုပ်ကောင်ကို၊ အဟုတ်ယောင် များထင်ကြန့်။ ။
အရွတ်စု ရုပ်တခွက်ကို၊ အဟုတ်လေ ကိုယ်ထဲ။ အပုပ်ရေစိုရဲ့လို့၊ ယိုမစဲသူ
ငါ။ သွေးသည်းခြေ ပြည်သလိပ်၊ တည်မဆိတ် လွှမ်းပြန်တော့သာ။ သို့
ကလောက်ရှုံ့စရာကို၊ ညွှန်တဏှာမက်စွဲလို့၊ စက်ဝဲမှာ အထွေထွေ၊ မှန်းနှစ်
ကြလေ။ ။ တဏှာပူးတဲ့ အရူးတွေမှာ၊ အမူးမပြေ ပင်ပန်းရှာကြလေး။ ။
တဏှာကြိုက်တဲ့ အမိုက်တွေမှာ၊ အဟိုက်မပြေ ပင်ပန်းရှာကြလေး။ ။

၇။ ဆရာဦးပြုံးချိုရေး - နိဗ္ဗိန္ဒတေးထပ်

ပင်ကံ့ကော် အသျှင်ပွင့်လျှင်လ၊ အဆင်သင့် ပါရန်၊ အမြင်ချင့် စာ
ခမ္မက္ခန်ကို၊ သဒ္ဓါဉာဏ်ချင့်ကြောင်း။ ပိုမလျော့ ဆုကာ ယုဘယ်၊ ယထာဘူ
နှိုင်းတတ်မှကောင်း။ ။ မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါကို၊ သိပါစေ အပေါင်း။ အရိယာ ငွေ
မောင်းဖြင့်၊ ဖွေလောင်းလို့နှိုးဆော်။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါ နဝမံခေတ်ကိုတွဲ၊ မှန်အစစ် ခုကြို
ရနော်။ ။ ပြုကုန်ကြ ကုသိုလ်ခေတ်ကို၊ ခုလိုနော် အရကောင်းခိုက်မို့၊ အမတ
ကြောင်း လမ်းသာသာ၊ လှမ်းမခက်ပါ။ မြန်းတက်မို့ ရှာမို့ပါလျှင်၊ ဒါ - သိ -
ဘာ ပြုရဲကြလေး။ ။

၈။ မန္တလေး ဆရာစွန်ရေး - မိုးဘွဲ့ တေးထပ်

ဆင်လိုက်ပုံ မလင်းဘိ၊ အစဉ်းသိခက်စေ၊ ကမ္ပဉ်းနိ၊ မျက်ရေလို၊ ရက်ရှေ့
ရှေ့ရွာနဲ့၊ မိုးမာသ အကျင့်တန်သည်၊ ခွင့်မမှန် အပ်ဖျားလောက်ဘဲ။ ။ စိတ်
ရှုပ်ဖွယ် ဒုဗ္ဗိက်ကြုံအောင်၊ အုပ်ပိတ်ခြုံ ထူမဲ၊ ဖုတ်သိပ်ရုံ သူသဲလို့၊ မြူခဲလောက်
ကျလာ၊ အဇဋ္ဌာဘေ့ ပြင်အနှံ့တွင်ဖြင့်၊ မင်ဖြန့်လို့ ကြဲလေသည့်တာ။ မမြင်ဝံ့ ဖဲခွါ
အောင်၊ နွဲ့ရွာမယ် ဟန်ကြီးနှင့်၊ ဖန်တီး၍ ပူသသူ၊ ကောင်းကင်ကမြူ။ ။ ကြောင်း
အင်က တမျိုးထူတယ်၊ မိုးအမူ လှန်လှန်းလှလေး။ ။

၉။ တောင်နန်းမတော်ရေး - မိုးဘွဲ့တေးထပ်

မစုံသူ ငိုဟဲ့လို့၊ ပြိုမတဲ့ယောင်ယောင်၊ ညှိလဲ့လဲ့ ပြာမှောင်သည်၊ ဝဋ္ဌာ
ဘောင်ဆင်ကံ။ ဆင်သိုင်းလို့ မင်ဝိုင်းအုံတယ်၊ သင်တိုင်းခြုံ ပိန်းပိတ်လို့ မဲ။ ။
ဆိုးမဟေ့၊ ငြိုးရှာလေသည်၊ မိုးတာတေ တင့်ရဲ၊ တိုးရွာစေ ရင့်နဲ့လို့၊ ပွင့်စေ

လျှပ်ရောင်။ မစုံသူ အနုချိုးအောင်ပ၊ ရဝေလုံး မိုးဝိုက်ကာနှောင်။ ။လွမ်း
စိတ်နှင့် ခန်းရိပ်မောင်သည်၊ လမ်းပိတ်အောင် စေ့ချုန်းလို့၊ မေ့မုန်းပေါ့ တော့ဘုံ
ပေါ်၊ ဇေးလှလို့နော်။ မစုံသူ အကျိုးကို မျှော်လျှင်၊ မိုးသရော် - တန်အုန်းကဲ့
လေး။ ။

၁၀။ မြဝတီမင်းကြီးက သားများ မယားယူမည်ရှိရာ သတိပေး
ရေးသားသော - တေးထပ်

တက္ကသိုလ် ဆရာတဦးက၊ မှာဘူးသည့် မိန့်ချည်၊ အိမ်ထောင်ဖက် ဘုရား
တည်သည်၊ ဆေးမင်ရည် စုံတ်ထိုး။ သည်သုံးခု ချက်မပိုင်လျှင်၊ နောင်ပြင်နိုင် ခဲ့
သည့် အမျိုး။ ။ဇေးစေဘို့ တရားနာ၊ ပူဆာဆာ အကျိုး။ ဆင်ခြင် ဉာဏ်တယ်
မကိုးနှင့်၊ ငါးရိုးမျက် လက်တို့၊ မတော်လျှင် အကော် ခက်နိုင်မျှ၊ အိမ်ထောင်
ဖက် လေးတဲ့ ဝန်ကို။ ။သကာပျား နှုတ်ချိုသည်၊ အဟုတ်လို ထင်စားမိ၊ ယင်
နားငြိ ပင့်ကူအံ၊ ကွင်းထောင်ချောက်ပုံ။ ဣတ္ထိယ ကလိမ်ချိုကို၊ နောင်ကုန်ကုန်
ကြောက်ပါကြလေး။ ။

၁၁။ တောင်သမန်လယ်စားဆို-သစ္စာထားတေးထပ်

သံသရာဆုံးအောင် စောင့်နိုင်ရဲ့၊ ဖုန်းမောင်မောင့် သက်ကို၊ ပြုံးယောင်
ယောင့် မျက်နှာချိုရယ်၊ ပျက်မပြု စတမ်း။ ရှေ့သစ္စာ နှုတ်ဂဟေကို၊ သမုဒ်ရေ ခန်း
တော့မဆန်း။ ။ခင်ခင်က ဖြောင့်စွဲယူလျှင်၊ နောင်နဲ့တူ တငြမ်း။ ဖောက်လဲ့က
မဆန်းဘု၊ မန်းဆိုတဲ့ တောင်လို။ ဆယ်လုံးပြိုင် သည်ကိုယ်ကြိတ်စေတော့၊ ကြည့်
ညှိစိတ် ယှင်း၍မယို။ ။မင်းမမေ့ ရက်ဘူးဆိုလျှင်၊ အသက်ကို ပုံစွန့်လို့၊ ယုံဝံ
ယုံနော် ယုံပါ၊ ဖုန်းမောင်မောင့်သစ္စာ။ မုန်းဆိုတဲ့ တဆံညွှာကို၊ မကြံရှာ ရက်ဖူး
ကဲ့လေး။ ။

၁၂။ အချုပ်တန်း ဆရာပေရေး - ရာဇဝင်တေးထပ်

ရတနာ ပူရ၊ ဆင်ဖြူများ သခင်၊ တဒဂ် သမင်ကို၊ မဆင်ခြင် လိုက်မှား။
မန်းဂီရိ တောင်စဉ်ဆွယ်သည်၊ အောင်ပင်လယ် တော၌ပျော်ပါး။ ။
လကျာရစ်ခရုငွေ၊ သမုဆွေပါသွား။ နုပီယ စကားနှင့်၊ လှည့်ဖျားတဲ့ဇော်ဂီ။
လက်ဖျောက်သံ နှစ်ထပ်တီးရုံနှင့်၊ နတ်သမီး ပျံကျရသည်။ ။သံဝါသ စပ်မို့
တယ်၊ ရသတိ သွေ့ကြွလို့၊ သေရအောင် ဆင်ဖြူရှင်။ ရူးလေသည့် အင်၊ သည်
ကဲ့သို့ ဖြစ်ထုံးတင်မယ်၊ ချစ်တုန်းတွင် ခွဲပါနှင့်လေး။ ။

၁၃။ သံဝဋ္ဌကပ်ဦးတွင် နေသုနစ်စင်းထွက်ပုံ-တေးထပ်

ကမ္ဘာလောင် နေမင်း၊ နှစ်စင်းတဲ ပြိုင်ထွက်ချို၊ ငါးရာမြစ် ကုန္ဒဒီငယ်၊
ခန်းလေပြီ အစ။ နေသုံးစင်းထွက်အပေါ်မှာ၊ မဟာခေါ် မြစ်ကြီးတို့ပ။ ။
စတုတ္ထ နေအလာမှာ၊ ခုနစ်ဖြာ အိုင်မ။ နေငါးထိုင်ပြိုင်ပတော့၊ သမုဒ္ဒ သီတာ။
နေခြောက်ဆိုင် ပြိုင်ငြိတော့၊ ခိုးအတိ တိုက်လောကစာ။ ။ သတ္တမ နေအလာ
မှာ၊ ဒီပဇာ လှုံငြိလို့၊ သိန်းကောဋ် စက္ကဝါ၊ ပြောင်းသွက်သွက်ခါ။ နိယာမ
မြဲမကွာသည်၊ မေ့ဘာ သဘောမို့လေး။ ။

၁၄။ ဦးပုညဇေး-အသားနက်တေးထပ်

ထိပ်စရာ ရိပ်ကြာစုတ်၊ ပြိတ္တာရုပ် သဖွယ်၊ မဲချက်က ကဲတက်ကျယ်
တယ်၊ ကျွဲနက်နွယ် အလား။ ဂျီးသဋ္ဌေး မီးသွေးငိုတယ်၊ ကျီးမွေးကို ရှုံးတဲ့
မထား။ ။ ညစ်ကြေးလို့ ပြစ်သွေးမွှောင်တယ်၊ သစ်စေးရောင်မခြား။ အနက်တွင်
မက်လင်သားလို့ပ၊ မျက်မြင်အားမတန်။ အမူမှာ ငါးပူယျုံ တယ်၊ လဒ္ဒမဲ့ ရှုံးတဲ့
သဏ္ဌာန်၊ သပိတ်နှင့် ငချိပ်ဆန်လို့၊ မနိတ်ဟန် ဆင်ကဲ့လို့၊ မင်ခဲနှင့် ပုလင်းဖင်လို့၊
မည်းမွှောင်လို့ညို။ မီးလောင်တဲ့ တုံးငုတ်တို့မှာ၊ ပုံးစုတ်အို စုပ်ထားသို့လေး။ ။

၁၅။ အလွန်ညစ်ပတ်သော မိန်းပတဦးကို ဇေးသားဒသာ တေးထပ်

အသားတော် အရောင်ထွက်လိုက်တာက၊ မှောင်နက်လို့ မဲညိုထောင်ထွက်
နှင့် မကဲ့လိုတယ်၊ သူရဲကိုယ် ဇာတိ၊ ခံထွင်းက သာထုတ်ဖော်လျှင်၊ အပုပ်စော်
ထိုးလိုက်ပါဘိ၊ သူ့ပါးစပ် အပြီးပေတယ်၊ သချီးတွေ အပြည့်၊ အနီးလေ
လွန်မကြည့်ချင်ဘု၊ ရှုံ့စလိ ကြောက်ဖွယ်။ ဖုတ်ဘဏ္ဍေ ရုပ်ခရကျအောင်၊ ဗြုပ်
တွေက ပေါ့လိုက်လှတယ်။ ။ ကိုယ်နဲ့က ခွေးသငယ်လို့၊ မွေးပေတယ် မသတိပျို့
အောင်ပ၊ ညှိစို့စို့ လင်းတံ့စော်၊ နည်းတူရှဲ့နော်။ ဂျီးထူျက် ရှစ်ဆပ်ကျော်
အောင်၊ ညစ်ပတ်တော် မူလွန်းလှလေး။ ။

၁၆။ ဝိတ်ညစ်ပုံတေးထပ်

ကုသိုလ်ကံ ပေးသမျှနှင့်၊ ဇေးကြမ္မာတော်မယ်၊ ဘေးဘယ ပေါ်လွယ်အောင်
မလော်လယ် ချင်ဘူး။ ။ သက်တမ်းစေ့ မခနာကြည့်အောင်၊ သဘာဝထည့်ဝတ်မယ့်
စိတ်ကူး။ ။ ပွဲတော်ချက် ဝက်သနီကို၊ မမက်ပြီ ကဘူး။ ကြက်အညှီ ဆီမလူး၊

ဗူးဆိုတဲ့ ဟင်းချို။ တပြားတန် ကြယ်ထမင်းငယ်နှင့်၊ သည်လယ်ပင်း မှိတ်လှိုသာ
မရှိ။ ။ ရည်ရွယ်ရင်း စိတ်နုကိုမှာ၊ ဟိတ် မလိုချင်လှလို့၊ မရှင်ပျ မျက်နှာတော်၊
ကြားလို့မမော်၊ ခုများဖြင့် မြူးမပျော်တယ်၊ လူခေါ်တောင် အချင်ငဲ့လေး။

၁၇။ တေးထပ်

ကံကုသိုလ် ခေတုန်းမို့၊ ပွေအုန်းတော့မအော်၊ ရှုံးဘက်က မောင်နေမယ်၊
နှောင်ရေခရု သိဘမ်း။ ခုများဖြင့် တုံ့မပြန်တယ်၊ ခန္တီကို ဖြည့်မယ့်အခန်း။ ။
ရိပ်ပါရဲ့ နိမိတ်သံရယ်၊ ဟိတ်မမှန် ကွက်ဆန်း။ အကျိတ်ဉာဏ် လက်တန်းနှင့်၊
အဟန်းလို့ ချောင်းသံ။ ခေါင်းညိတ်ကာ လက်ငြိုးနှင့်၊ စတားတိုး နပ်ချင်တဲ့
ဟန်။ ။ ကာလက ပြောင်းပြန်ပါ၊ ကြောင်းမတန် မခံချီအောင်လို့၊ သသေခို
မသူတော်၊ သြချပေးနော်။ လောကဓာတ် မဖုန်းမော်ငယ်၊ ကတုံးပေါ် ထိပ်
ကွက်ချင်လှလေး။ ။

၁၈။ ဆင်းရဲလို့ သံဝေဂဖြစ်ပုံ တေးထပ်

နန်းတော်သူစကား၊ မကြားတို့ ချင်ပြန်၊ ဘုရားလို့ တင်သံကို၊ အင်မတန်
ရှုံ့လှ။ အရပ်သူ ခေါ်တာခံမယ်၊ မော်ဗျာဆံ သိမ်းပေးကျွန်မ။ ။ ချည်ကုံး
စပ် တနဲယဉ်ဘယ်၊ တပွဲဆင်သာပ။ ပွဲဘော်ဘင် အဟာရာ၊ ပသာဒမခံ။ ချိုး
ကြက်ပေါင် ကြဉ်ရှောင်ကွင်း၊ ချဉ်ပေါင်ဟင်း မြက်ရှာတော့ပြန်။ ။ သဉ်
ဆောင်တွင်း ထက်ဝယ်မစံပေါင်၊ ကြက်လယ်ဆံ အဖီချငယ်နှင့်၊ အတည်ပ
တောသူ လုံမယ်၊ ဟော-ခုပုံနယ်။ တိုက်ကြီးနှင့် သိမ်မဆယ်ပေါင်၊ အိမ်ငယ်ငယ်
ကလေးနှင့်လေး။ ။

၁၉။ ရွှေနားတော်ခံ ဝေါဟာရ- မိုးဘွဲ့တေးထပ်

ရွှေစိတ်တော် တင်စိုးနှောင့်စေတော့၊ ပြင်မိုးဘောင်ဆီမှာ၊ မင်ခိုးရောင်
နီလာလို့၊ ရိပြာပြာဆင်စို့။ ။ သိဟ်ဟိတ်ပြ ချိန်ပိတ်ခြုံသည်၊ စိန်ဝိဇ္ဇာ ပြိုးပြက်စည်
ပျို။ ။ ရုတ်ခနဲ ယှက်ချဉ်းမှောင်သည်၊ ဆက်လျဉ်းအောင်ညိုလို့။ မျက်စဉ်း
တောင်ခိုးက ညိုသာပ၊ ပြိုမသို့ ထပ်ဘူ။ ဝေဟင်မှာ လေနှင့်ဝိုင်းပါလို့၊ ထေ့ချင်
တိုင်း ရေးရိပ်မူ။ ရုံတဲ့လို့ အဖွဲ့ကလျှင်၊ ကြုံနဲ့သူ တုံတည်တုံနိုင်ဘု၊ ဟန်သည်သို့
မိုးတိမ်အဇဋ္ဌာလယ်၊ ဂျိုးဂျိမ် ညာဗယ်။ သွန်သွန်းပုံ ညွန်းညွန်းရှယ်သလို၊
လွန်လွန်းတယ် ပါဖျားဖျားလေး။ ။

၂၀။ ၎င်းဆို ဇီဝဇိုးဘွဲ့-တေးထပ်

သာပြေပြေ ညာကြော့နွဲ့၊ ကာခွေခြံ့ ဝန်းရံ၊ တျားတျားရံ၊ မှမ်းမံသည်၊
လှမ်းသံတော့ ဆူလို့။ ပလိနွဲ့ တိတ်တဲ ပိုသည်၊ သိဖွဲ့ဆို ကျူးကြသည်သို့။ ။ ဘာ
ယောင်ယောင် ဝေလယ်လယ်ငယ်၊ ကော့သွယ်ဝယ်သတို့။ ထေ့ ပြယ်ပြယ် မြူတချို့
ငယ်နှင့်၊ တူနှစ်ကိုယ် ရင်ဆိုင်။ စိမ့်စိမ့် နိမ့်လျှို တွင်းဆီက ငြိမ့်ဆိုညှင်း နှော့ကြလယ်
ပြိုင်။ ။ ခွေလျော့လျော့ - တော့မော့မိုင်သည်၊ ဖြေတော့နိုင်ပြီတို့မို့၊ ဇီဝဇိုး
ညှင်းပုံ မှန်သည်၊ ခုန်တုံ့ သပြည်။ မေးသထင့် ဆွေးခွင့်စည်အောင်၊ ဝေးရင့်ကြည်
နှောင်-နှောင်လို့လေး။ ။

၂၁။ ကွမ်းရေတော် မောင်မောင်တိုးဆို - ဟေမဝန်ဘေရှာပုံကြီးတွက်
ရိုးရွှေဒုတ်ငှက်ဘွဲ့ တေးထပ်

ရွှေလက်မ ကလေးခန့်လို့နှင့်၊ သေးအဟန်ငယ်စွာ၊ တေးတျှန် ဘယ်ညာကို၊
ကျယ်စာစာ မြည်ရင့်။ နက်ကြုတ်ကြုတ် ငှက်နပ်ငယ်ငယ်၊ ရွက်အုပ်ကွယ် နားလိုက်
ရှာထင့်။ ။ ဟန်နဲ့လို့ပျံဝဲခန့်သည်၊ ကံနဲ့ပုံမနှင့်။ သံကဲ့စို့ ကျူးရင့်လို့၊ ငှက်အမြင့်ဟေ
ဝန်။ ညှိုးငယ်ငယ် ရိုးနယ်စု ဆီက၊ မျိုးနွယ်တု ခွန်းဆင့်သိဝှန်။ ။ မိုးလယ်ဝ ဆန်းစ
လွန်သည်၊ လျှမ်းပမန် ချိပ်ပန်းနှင့်၊ အိပ်တန်းဝင့် မြီးခြေလှုပ်လေ၊ ရိုး-ရွှေဒုတ်
ကေ။ ကျူးသထင့် ထူးတင့်ပေသည်၊ ရူးချင့်ပေ မြင်တိုင်းပလေး။ ။

၂၂။ ၎င်းဆို မိုးဘွဲ့ တေးထပ်

ဆိုးစဟန် ကိုးတန်လို့ ပါလို့ ငြိုးမာန်သုန်ကျိတ်ဝင်၊ မိုးအမှန် ထိတ်တင်
ငယ်၊ မဆိတ်ပင် ဇေတို့။ ခါမလစ် ရွာဖြစ်ရွာတယ်၊ ဘာမေတ္တာ ကင်းတော့လေ
ကို။ ။ ရွှေမဆိုင်း ရေ့ လှိုင်းဖြာအောင် နေ့တိုင်းရွာချေလို့။ စေခိုင်းရွာ လေ
သို့ပ၊ နေမပျို ဝှက်ထိန်။ နှစ်ကုန်အောင် ပဇ္ဇာန်ကိုဆင့်ချေလ။ ညစ်ပုံဖြင့် ကြီးတဲ့
သက္ကန်။ ။ ရစ်ခြုံဝင့် ရွက်နှောင်လိမ်သည်၊ နက်မှောင်တိမ် မင်ခိုးကာပြင်မိုးဝ
ပျိုးကြပတ်ခြံ၊ ဆိုးလှ နတ်ဉာဏ်။ စိုးတရ ငြိုးစဟန်မှာ၊ မိုးဝသန် ခေတ်လုံးထင့်
လေး။ ။

၂၃။ ဆောင်းဘွဲ့ တေးထပ်

မစုံသူ ပန်းရှာရအောင်လို့၊ ဆန်းကာလ ရွှေဉာဏ်၊ ချမ်းပါသဖျ ဟေမန်
ဝယ်။ လေပြန်လို့ ဆော်ခဲ့။ ဆွေတင်တင့် ပေ့အင်ကြုံသည်၊ ရွှေရင်အုံ ဝေးလှချေ
ခဲ့။ ။ တရေးမျှ မွေးစက်ပျော်နိုင်၊ နွေးဖက်နော် ပြုဘဲ့။ ထွေးဖက်တော် မူလှပ။

သူဇာနွဲ့နန်းငုံ။ နှစ်သွယ်ပြိုင် ခိုင်ဖြူရွှေ၊ ဆိုင်သုကာ ဝေးတဲ့ခါကြုံ။ ။ လှိုင်ကြူကြူ
ဂန္ဓာရုံမှာ၊ ပန်းညှော်ငုံ ပေစိတ်နှင့်၊ ရှေ့မိတ်ညွန့် နန်းသုံး ကမ္မလာ၊ လှမ်းခြုံ မသာ။
လုံနိုင်ဘူး ကေမူးညာမှာ၊ ရှေ့ဖူးစာ ကံနဲ့လို့လေး။ ။

၂၄။ ဝေါဟုးကြီးမင်း ဦးပြုံဆို - သက္ကာယ တေးထပ်

အို-နာ-သေ သုံးဌာန၊ ထုံးဘာဝ ဆက်နှယ်၊ ပြုံးကာမျှ ပျက်ပြယ်၊ မျက်
ကွယ်ရုံ ဟဘူး။ မှီငြိတဲ ဇိဝိတိန်၊ ပီတိရိန် ရှေးကထက်စူး။ ။ အနိဋ္ဌ ကိစ္စဟူလျှင်
စိတ်ကမူ မကူး။ ထိတ်လှသုတဦးမို့၊ အထူးပင်ြင်ငြို။ လျောက်ဘာသာ နောက်ခါ
ရေး၊ ပေါက်ရာဈေး လှမ်းလို့မကြုံ။ ။ လေဝေ့ တိုင်း တွေ့မေ့မို့၊ သေငွေ့ဆို အသံ
ရွံ့ပါဦး၊ မကြံဝံ့ ကြောင်းသို့မေ့တာ၊ ပြောင်းဖို့ မရဏာ။ နားရှိလို့ ကြားမိလာ
သော်၊ ခါးဘိစွာ နောက်လွန်းလို့လေး။ ။

၂၅။ နွေဘွဲ့-တေးထပ်

ရွှေဘဝင်ကြေလုအောင်၊ ဆွေသမ္မ သာကီ၊ နွေရတု အခါဤတွင်၊ တနာရီ
မလန်း။ ဘောရဝေ့ လေမေ့ရာတွင်၊ ကြေမြေစွာ စက်မည့်ကြံဆန်း။ ။ မြေခြူးညွန့်
ငွေ့စကြံတွင်၊ ရွှေနှင်းတံ ရံသန်း။ လေညှင်းခံ စံမြန်းလို့၊ ဖလ်နန်းမြင့် ကတိ။
ကိုယ်ခန္ဓာ သင်းကြည်နုမှာ၊ နှင်းရည်ဥ ချေးကသာ-စိ။ ။ ဧးမြို့ဖို့ လျော့ကေသိကို၊
တော့ဒေဝီ ခင်ခင်က၊ အဆင်သင့် ဖဲရွှေပုဝါ၊ ဆဲရွှ်အသာ။ ပုလဲနှစ် လဲလဲညာငယ်၊
နွဲ့နွဲ့သာ ရပ်စမ်းပလေး။ ။

၂၆။ မန္တလေးမြို့ ဈေးချိုတော် ပန္နက်ချစဉ်က ဈေးချိုတော်ရပ်နေ
မောင်မြို့ရေး-တေးထပ်

မြတ်လောင်းတော် ရွှေညာဏ်ရှု၊ ဝေဘန်ခု စီရင်၊ မြေပံသု မဟီခွင်မှာ၊
ရှည်အစဉ် တင့်ညီး။ ရာမင်းမင့် ပဏ္ဏာခြုံသည်၊ သမ္ဘာဟုန် ဘုန်းတော်ကကြီး။ ။
မန်းနဂရ ချ အောင်နက်သန်မှာ၊ ရောင်ယုက်လျှံ ဖိတ်ညီး။ နောင်ဆက်ရန် ရိပ်ထီး၊
နိဿယည်းထွန်းပြောင်။ မြတ်ဈေးတော် အောင်တံဆိပ်ကိုဖြင့်၊ နောင်အတိတ်ချီး
အံ့လောက်အောင်။ ။ ပြောင်နိမိတ် မန်းသာခေါင်မှာ၊ နန်းညာဘောင် ရွှေဘုန်း
ကြောင့်၊ မြေချုန်းမျှ ကျက်သရေ၊ ပြီးကုန်ကုန်ဝေ။ မိုးအညွန့် တလွှားမြေမှာ၊
သိကြားတွေ ပုံကူးလို့လေး။ ။

၂၇။ တောင်သမန်လယ်စာရေး - တေးထပ်

ကုသိုလ်ကံ စန်းမထင်မို့၊ အလှမ်းက တာပါ၊ စွမ်းသမျှ စွမ်းပါမည်၊
ရှမ်းမြန်မာ မမျှ။ ဘယ်သူက-ပါစင်ကဲ့ခြံစေ၊ ပုလုံရုံ ကုတ်မယ်ဘဝ။ ။ ထုံးခြောက်
ဆင် ပုခန်းလက်ကို၊ အချမ်းသာ ထင်ရ။ ကွမ်းတယာ ရှင်မပျနိုင်ဘု၊ အတွင်ပ
ရက်ခွါ။ ဝိပွါယ်ကုန် အပြစ်ကင်းဖြင့်၊ ရှစ်သိတင်း စောင့်တော့မှာပါ။ ။
ဖြစ်ရင်းက မဖြောင့်တာကို၊ တအောင့်လျှာ သက်တမ်းမို့၊ တက်လမ်းကိုဖြင့်
ဇောကမသိ၊ သြချပါမည်၊ မော်ကြားစိတ် သဘောမှာမိတယ်၊ လောကီကို
ကြောက်လွန်းလို့လေး။

၂၈။ မယားကြီး လင်မာန်တက်ပုံ-တေးထပ်

ကျုပ်လင်ကို တေ့တေ့လှည့်လို့၊ ထေ့ထေ့တည့်ပြောမူ၊ စေ့စေ့ကြည့်
သောသူကို၊ ဘောမတူ နိုင်ကြောင်း။ ကျွန်မထက် ပျိုရေသာတောင်၊ အိုဝေသာ
ဝေးစွကွာတောင်း။ ။ မှုဆိုလို့ နှုတ်မချိုလျှင်၊ ဒုတ်တို့နှင့် ချက်ကောင်း၊ ခုတ်မလို
မျက်စောင်းရယ်နှင့်၊ လက်ဝဲမောင်း ခတ်ချင်။ ဆွဲစွန့်တောင် စေ့တစောင်းရယ်နှင့်၊
ရွှေခါးတောင်း ကျိုက်မယ့်သာပြင်။ ။ တရီးစား တမယားလင်လို့၊ ကြားမဝင်စေ
တမ်းမို့၊ ရွှေကျမ်းများ သောက်တော်မူ၊ ဟောပြုအယူ။ ဘောထလို့ ပြောရသူမှာ၊
ဒေါသမူ ထွက်ဆဲမို့လေး။ ။

၂၉။ သုံးပုံဖဲ သပြန်လေးဆစ်

ပါလိုက်တဲ့ဖဲငယ်။ ။ ထင်ကြူး တီစုံနှင့်၊ ပါတင်းစုံ ယင်းစုံဖက်ပါလို့၊
သည်ချက်တွင် ပါစင်ဖမ်းမယ်၊ မှန်းတဲ့စိတ်ကယ်။ ။ ဘောဆော်မှာ ကြူးထင်
ဆင်းပါလို့၊ ယင်းစုံချ ထေကလှယ်၊ ကျယ်မယ်လို့ ငုံ့ပါတုန်း။ ။ ရှော့တိုး
ငဲ့ပြင်၊ မိုးကြိုး တပုံဆင်တော့၊ စုံသည့်ပြင် ရှိပြီဘူးရယ်လို့၊ ထင်ကြူးကို ကိုင်ကာ
ချန်မိ၊ နောက်တဖန် စုံကုဘင်ကြောင့်၊ ကုန်အစင် ထေကပေးတယ်ကွယ်၊
လေးဖက်နှင့်ရုံး။ ။

၃၀။ စာဆိုတော် ဦးကွမ်းစင်ရေး-မြန်မာလက်ဖက်ရည်ကို
မကြိုက်သူများသို့ အပြစ်ဆို-တေးထပ်

လက်ဖက်ရည် သောက်ရမှာ၊ နောက်သမျှ-ဧးမယ်၊ ခြောက်နဝ ဘေးမတူယ်
အောင်ဆေးသဖွယ် မှတ်သုံး။ ငါးပဉ္စ ခန္ဓာကိုယ်မှာ၊ အစာပို ကြေပျက်လို့ပြုန်း။ ။
ကုလားသောက် တခြားဆိုလျှင်၊ သကြားကိုပါ အုန်း။ နွားနို့မှာ အကြိုင်ဆုံးသာပ။

မလိုင်လုံး နှင့်နော်။ ကာမဂုဏ် အာရုံဖြင့် မသိမ်းနိုင်ဘူ၊ တဖိန်းဖိန်း မှိန်းလို့သာ ပျော်။ ။ နတ်သစ်ရွက် အကောင်းခေါ်သည်၊ ပေါင်းလှော်ကာနေပြလို့၊ သေလဇ မည်နာမာ၊ ထူးတဲ့ သညာ။ လက်ဖက်ခြောက် အရသာကို၊ ဝုဆရာ သိဘူးပ လေး။ ။

၃၁။ ၎င်းတေးထပ်ကိုကန်ကွက်သော-ဦးရှက်လီဆို-တေးထပ်

လက်ဖက်ရည် သောက်လှလို့၊ ယောက္ခမ ဆဲဆို၊ ခြောက်နဝ ကပိုတယ်၊ သဲဖိုလို့ပိန်ချိုး။ ငါးပဉ္စ ခန္ဓာကိုမေ့တယ်၊ စာမကြေ လေတက်၍နိုး။ ။ သွားလာမှု အတွက်ပေလျှင်၊ လက်ဖက်ရည်သောက်တုန်း။ သက်သေသေ ပျောက်ဆုံးတော့၊ နောက်မှန်းဘူးဟဲ့နော်။ ရှည်အကြာ သည်ကာယ၊ ညီစွာပ ဘိန်းပုံသို့ပေါ်။ ။ သစ်ရွက်ခြောက် အကြောင်းကိုဖော်လျှင်၊ ပေါင်းလှော်ကာ နေပြလို့၊ လေထဲတဲ့ သေလဇာ၊ ကွင်းရှောင်ကြပါ။ ပိန်ချည်နဲ့ ခြောက်ခန်းရှာတယ်၊ လောက်လန်း ဟာ ခွေပျော့လို့လေး။ ။

၃၂။ ၎င်းအဆိုနှစ်ပြင်ကို ကောက်ချက်ချသော ကေတိဦးသက်ဆို-တေးထပ်

လက်ဖက်ရည်ဒိဟမ္မာ၊ အနိဋ္ဌ-ဣဋ္ဌာ၊ မမိကြ ဒိဋ္ဌာကို၊ သိသာရုံဖော်ဖွင့်။ တေးနှစ်ဝ လျှောက်မြှောက်စာကို၊ ကောက်ချက်ရှာ ညွှန်းပြပေသင့်။ ။ နို့သကြား တွေစုံပါလျှင်၊ မေထုန်ကာမာပွင့်။ ကြေစုံစွာ အစာနှင့်ပြီဘူ၊ ဘယာလွင့် ဘေးပြို့၊ လှသမားသောက်ငြမ်း၊ ခြောက်ခန်း၍ သွေးသုက်မစို။ ။ ဖန်ခါးလျှင် ဘယာ ပိုသည်၊ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့လို့၊ ကြုံလဲတဲ့ ဝါယောနာ၊ စွဲတတ်လှပါ။ သေလဇ ကျိုးပြစ်ရှာလျှင်၊ ညှိုးညစ်မှာ သုက်သွေးကလေး။ ။

၃၃။ ၎င်းကောက်ချက်ကို အယူခံစဉ်းစားခန်း ဦးမောင်ကြီးဆို-တေးထပ်

အမှုသည် အလိုချင်ပါလို့၊ ကိုယ်အခွင့်ထောက်ကူ၊ ဆိုနှစ်ပြင် ရောက်သူ ကို၊ ကောက်အယူ ဝင်တက်။ အောက်ရုံးမင်း သင်း - ဝါးဟန်ကို၊ စဉ်းစား ဉာဏ် ပြုဘို့အချက်။ ။ အမှုသည် အရင်းခံမှာ၊ ငြင်းပြန်မှာ လက်ဖက်။ ကြွင်း ကျန်တာ အမြက်ကြောင့်၊ ဆက်လက်၍ ကြံစည်။ နှစ်ဆင့်ချေ စရိုက်ညွတ် တာကြောင့်၊ ဟိုက်ကွတ်က လွဲလိုက်ရသည်။ ။ ကောက်ချက်၌ အလာရည်

လျှင်၊ မြန်မာမည် လက်ဖက်များသာမို့၊ အမြက်ကား ဘေးမျိုးစည်၊ ပေါင်းစု
တည်တည်၊ စုံးတူသောက် လက်ဖက်ရည်မှာ၊ အသက်ရှည် သက်ပြေငဲ့လေး။

၎င်းဆို သဖြန်

သက်ထွက်ကယ်ကြည်၊ လက်ဖက်ရည် မြန်မာရေနှင့်၊ မဆိုင်ချေငဲ့။
မကြားတို့သာဘု၊ နှားနို့ တောင် လေမမြောက်ပါနှင့်၊ ရေသောက်ကာ ငါးကြိမ်
မျက်၊ စွမ်းကြပါငဲ့။

၃၄။ ၎င်းဟိုက်ကွတ်အဆိုကို ပါလီမန်လိုဖြေဖြန်သော ကေတိဦးသက်
ပြန်လှန်ရေးသည့်-တေးထပ်

အသက်ရှည် သက်ပြောသတဲ့၊ မဟုတ်သော ထုံးကျ၊ တရုပ်လော စုံးတူကို၊
နှန်းမယူ သာသား။ သီတုဏှ ဝေးပူလှန်လျှင်၊ တေးဆူဝှန် ခန်းခြောက်နှစ်ပါး။ ။
ဟိုက်ကွတ်ထွက် စာဖြေဖြန်မည်၊ ညာပေညာဏ်နှစ်ပါး။ ပါလီမန်အလားသို့၊
တရားစု စစ်ဖေ။ ကိုယ့်အလို မရိပါးပါဘု၊ ရှိမယား မေးသိလိမ့်ပေ။ ။ မကျီ စား
သင့်ချေသည်၊ ခွင့်အကြ ပုတ်ကာသင်းတွေကြောင့်၊ ဆုတ်ခွါကင်း မရှောင်
မိ၊ သွေးသက်စီစီ၊ ဝါသမ မျှမည်လျှင်၊ ပ, အဆီ ခြောက်ခန်းရဲ့လေး။ ။

သဖြန်။ ။ တရန်ကြုံ၊ မတန်ရုံ ဂုဏ်လုပ်လို့၊ ပုံထုတ်ကာပြော။ ။ နေ့တိုင်း
သာ၊ ရွှေဖြိုင် ဖြိုင်စွာပ၊ လှိုင်ဖြာလျှင်ကိုင်ရှားခါးမှာ၊ အားနွဲ့လို့ကော။ ။

၃၅။ ၎င်းနောက် မှတ်ချက်ဝင်သော တာရာဦးညွန့်ဆို-တေးထပ်

တချုပ်ပြည်ဌာနတွင်၊ ပါကဋ္ဌသု ဂုဏ်၊ ရတနာက စုပုံသည်၊ ဖျံခေါ်မြို့
တွင်း။ တုံတော်ကြီး စိုက်ချက်မှန်သည်၊ လက်ဖက်ခြံရှိခဲ့ထင်လင်း။ ။ ဖူးပုရစ်အခါ
မိန်တွင်၊ သာနိမ်ကာ မယွင်း။ ဝါနရိန်ဘပည့်ရင်းတို့ကို၊ အသင့်ပါစေ့ဆော်။ ။
ခုနစ်ရာကျော်တဲ့မျောက်တွေက၊ လက်ဖက်ခြောက် ခူးဆုတ်ရှင်ပျော်။ ။ တကပ်
တည်း တရုပ်ခေါ်မှာ၊ သုံးဆယ်ကျော် နှစ်ကျပ်သားကိုတဲ့၊ ဒိုလာပြားဒိုတိံသာ၊
ပေးလို့သောက်ရှာ။ ပြင်သစ်မင်း ကေရာမှာ၊ ဝေဒနာ ရှိဘူးပလေး။ ။

၂- ချိုးသဖြန်။ ။ ဝေဒနာ ကေကာတဲ့ အောင်ပ။ ။ လဖက်ရည်
ရှိန်မပြေလို့၊ ဒိန္နဲဒိန္နဲတယ် စွဲပေ။ ။

(၃၄) ရတနာဂုဏ်ရည် (က-၁၃) (သတ္တမအကြိမ်)

၎င်းသဖြန်။ ။ ခုမှသော်၊ သုတ၊ နော် သည်ဖက်က၊ လိုလျက်ထင်၏။
ဆိုစရာ ထိုစာကို မကျေနပ်တာဖြင့်၊ နောက်ထပ်ခါ မြန်မြန်ရေးလို့ရယ်၊ ပေးပို့
ပါလှည့်။ ။

၃၆။ ၎င်းဦးညွန့်အဆိုကို ကေတိဦးသက်က ပြန်လှန်ရေးသားသော
တေးထပ်

ဖျံ့ခေါ် မြို့တွင်းက၊ မျှို့ သတင်း ကြိုက်ဆူ၊ မချိုယွင်း စိုက်ထူသည်၊ ထိုက်
သူကို ဝေငှ။ ။ ဝါနရူးဆွတ်ခြေသည်၊ ဖူးညွတ်ဝေညွန့်ထွက်ပေါ်စ။ ။ နတ်သစ်ရွက်
သေလဇာမှာ၊ ဝေဒနာအပ။ သေအချာစာပြုလို့၊ နာယကဂုဏ်ယူ။ ပြင်သစ်မင်း
သုံးဆောင်စွဲသည်ဟု၊ ထုံးလှောင်ကဲ မှတ်လောက်အောင်ထူ။ ။ နှုန်းခပြောင်ရဲ့ ထပ်
လှောက်ကူသည်၊ နတ်ခြောက်ဆူ ဩဇာဖြစ်ပေလိမ့်၊ ဝေါဟာစစ် ပြည်မြန်မာ၊
ကျမ်းပြုဆရာ။ ဥတုတောဇနစာမှာ၊ ကျတာကိုသွတ်သွင်းတော့လေး။ ။

သဖြန်။ ။ ခုမှကွယ်၊ သုတကြွယ် လေပျော့လို့၊ ဖြေလျော့ထင်ထင့်။
မြင်မကြာ ပြင်စာကိုကြည့်ရေးတဲ့၊ သည်တေး သည်တွင်ချိုးရလို့ရယ်၊ ဆုံးဆ
မြော်ချင့်။ ။

၃၇။ တာရာဦးညွန့်က စိတ်မကြေကြောင်း ထပ်မံရေးလေးဆစ်သဖြန်

မကျေနပ်ပါဘု၊ ဖြေအပ်တဲ့ ယခုစာ။ ။ အရှည်ပြုရလျှင်၊ သည်ကနော်
ထိုလက်ဖက်ကိုလ၊ ဆိုမြှက်ပုံ ထောက်အထားတွေနှင့်၊ များလှလေစွာ။ ။
ဉာဏ်အသွားရယ်က၊ ပြန်ကြားလို့ဆင်လတ်တ၊ ယဉ်အပ်ပါတဲ့ မကျဆုံး။ ။
မဟုတ်တာ၊ ခုတ်ရာ ကိုယ်တခြားသာပ၊ ရှုငြား တပုံစီသို့၊ ကြုံပါသည် စာသဘော
ကြောင့်ရယ်၊ ဟောလိုက်ပါအုန်း။ ။

၃၈။ တေးထပ်

လက်ဖက်ရည်သဘာဝကိုတဲ့၊ ပဌမပြစ်ဆို၊ ဒုတိယ တမျိုးချိုသည်၊ အကျိုး
လို စပ်နှော။ ဖြတ်စာချ လားမခိုင်ပေါင်၊ တရားပိုင်ခွဲတဲ့သဘော။ ။ လက်ဖက်ရည်
ကိန်းညိုရှာပြီ၊ ဘိန်းကိုသာ ဖက်ရော။ တိမ်းလိုရာ အချက်စောပါလို့၊ မြက်ပြော

တံ့ ထွက်သံ။ ပလိပုံ သီတုဏှတေနှင့်၊ ခုံညာတ - လုပ်ချင်တဲ့ဉာဏ်။ ။ မေ့သတ်
ကျမ်းဂန်ကို၊ လမ်းမှန်မှန် ဟုတ်ဘဲနှင့်၊ ရှုတ်ခနဲ ဒီဂရီချချက် မညီ။ သည်းခံတာ
ဆပ်ကေတီရယ်၊ ကြက်ချေပြီ သည်ပျံ့ဖြင့်လေး။ ။

သဖြန်။ ။ ဆပ်ကေတီ၊ ကြပ်ချေပြီ သည်ပျံ့ဖြင့်၊ မစွဲလေဘူး။ ပုံဆို
ရန် မျက်စိကျိုးသည်သို့၊ တိုး၍ကြံဦး။ ။

၃၉။ ကေတီဦးသက်က ပြန်ရေး-လေးထစ်သဖြန်

ဘောဇနာ ဥတုကျမ်းမှာဖြင့်၊ ယောဆရာ လူ့မူကျမ်းသူက၊ သုဒ္ဓါပြန်
ဆိုခဲ့သည်။ ။ ကျိုးအကြောင်းရယ်နှင့်၊ ဆိုးမကောင်း မရေရာသို့ သေလစာ
အရည်သွင်းရှာဘု၊ လင်းပြ တည်တည်။ ။ မှတ်ပိုက်စွာ လျော်သဖြင့် မှာလ၊
ဓာတ်ကြိုက်ရာ အတော်သင့်ပေလိမ့်၊ မမြော်လင့်ပါနှင့် ပြုပ်နွေးရည်၊ သူ့ကံသွေး
ကြည်တယ်လို့ မဟုတ်ဘူး။ ။ ဥရောပေ၊ ခုလောသည် - တကမတော့၊ လူ့
ဘောဂေ စုံသည့်ခေတ်ဟာမို့၊ ပြင်ဆစ်မှာ ဘုရင်သုံးသည်သို့လှယ်၊ ထုံးဖြင့်
အထူး။ ။

သဖြန်။ ။ ခုကြံချေ၊ နုသန္ဓေမှန်တတ်လို့၊ ပြန်ထင်ကာကုန်။ ။ မနိပ်စွာ၊
အရိပ်ချိုသာသာနှင့်၊ ဆိုတာချို လိုရာပြောလို့လှယ်၊ ကြောနှင့်မောင်ညွန့်။

၄၀။ တာရာဦးညွန့်က ပြန်ရေး-တေးထပ်

ကျမ်းဥတု ဘောဇနက၊ သဘောကျမြှောက်ဆို၊ တဩဇ လက်ဖက်ကိုပင်၊
အသက်ပိုရှည်ကြောင်း။ မယုံက ထုတ်နုတ်ဆိုမည်၊ ဘုတ်အုပ်ကို ဖွင့်ကြည့်ဖို့
ကောင်း။ ။ သို့ကလောက် သဘောပါကို၊ သရောစာ ထပ်လောင်း။ ဟောတခါ
မှတ်ကြောင်းဖို့၊ ဇာတ်ပေါင်း၍ ပြမှာ။ ။ ဖျံ့ဖြစ်အရွက်ထူးပေတဲ့၊ လက်ဖက်ဖူး
လက်ရှိမို့ပါ။ ။ မယုံက မှာလိုက်ပါမည်၊ စာတိုက်မှာ လာကြည့်က၊ ဂဏှာဟိ
တသက်ပန်၊ စွဲမှတ်ဖို့ဉာဏ်။ ကေတီဆပ် ရှုမှတန်မည်၊ ခုကြာရန် အကြောင်းပလေး။ ။

သဖြန်။ ။ ပြည်ကြီးလာ၊ ဖက်ခြောက်ကို မြင်ပါမို့၊ အံ့အာသရဲ။ ။
ထင်ရှားစွာ၊ မှားတာကို ဝန်ချကောင်းပါငဲ့၊ အောက်မေ့မိဆဲ။ ။

သဖြန်။ ။ လူ့ဘုံပေါ်၊ ဖျံ့ခေါ် လက်ဖက်ဖူးကိုလ၊ အထူးဘင်ပြ။ ။
အသုံးများပါရှဲ့၊ နှုန်းထား လိုရာကျော်က၊ ဒိုလာခေါ် နှစ်ကျပ်ပေးရတယ်၊
ရှေးကဖေပြီ။ ။

၄၁။ ကေတိဦးသက် ပြန်ရေး-တေးထပ်

ပညာရှိ နားရွံ့ဘို့၊ ကြားဝံ့ပေ စွမ်းဟုန်၊ များအံ့ဘို့ ညွှန်းပုံမှာလမ်းရုံ
သာ ညီရေး ။ ပုဒ်မကို ထုတ်ပြတင်လျှင်၊ ကျုပ်ကပင် ရှုံးရပါစေ။ ။ ကျမ်းပြုစဉ်
မသွင်းတာကို၊ အတင်းရှာပါပေ။ ။ ငြင်းခါခါစာတွေ့သို့၊ ညာပလေ မောင်ရယ်။
ဘောဇနာ ပြုပုံကျမ်းသတို့၊ ရှုစုံစမ်း မေးသင့်ပါတယ်။ ။ ဖုခုံငြိမ်း ဖူးငယ်ကို၊
ထူးတကယ်အံ့ချီးလို့၊ ကြံကြီး စည်ရာလေ၊ ရေးဘို့ရှာဖွေ။ ။ လဖက်ရည် အာပေါ
ခြေတယ်၊ ဝါယောလေ လှန်လှန်းလို့လေး။ ။

သဖြန်။ ။ အသုံးဝင်၊ နှုန်းတင်ပုံယဉ်စကားရယ်နှင့်၊ မြင်ကြားပေပေါ့။ ။
တလောက၊ ဘောဇနာတင်မှတ်လို့၊ ကြည်အပ်စွာ - ဆပ်ပြာသုံးသူသိကွယ်၊
လုံးကြပါတော့။ ။

၄၂။ ဦးညွန့်က တောင်းပန်သော- ဒွေးချိုး

ကဗျာတွင် ဆရာပင်ထင်မှတ်လို့၊ ရင်အပ်နော် မပြိုင်ဝံ့ပါဘု၊ အညွန့်
ညီက။ ။ အချစ်ကယ်ပို၊ အစ်ကိုစိတ်မဆိုးပါနှင့်၊ အကျိုးကိုသူမှတ်လို့ရယ်၊ ရပ်စို့
ဆိုရ။ ။

၄၃။ ကေတိဦးသက်က ပြန်ရေး - တေးထပ်

လက်ဖက်ရည် တေးနှစ်ပုဒ်ကို၊ ရေးတလုပ်ပြင်ပြင်၊ ထွေးအရှုပ် ထင်ဖျဉ်မယ်၊
ဆစ်ခြင်ကာ သိပ်သည်း။ ။ အရသာ ဖန်ခါး-ချိုကို၊ စံစားလို့သုံးကြသည်ချည်း။ ။ ။
သုက်ခန်းနှင့် သုက်စိုမှာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သာ စုလည်း။ ။ ဟုတ်လိုရာ ပြုစည်းတော့၊
ဘယ်သူနည်း ဘယ်လို။ ။ အခိုင်ခိုင် ကျမ်းမရှိပါဘု၊ မန်းကဝိ သူကြိုက်ရာဆို။ ။ ။
ငြိမ်းညို့လို့ ယုတ်မပိုအောင်၊ အဟုတ်ကို ယူဆကာ၊ မူလဖြင့် လေစာမှန်၊ သြဇာရသံ။ ။
ရောဂါနှင့်လက္ခဏ်ကို၊ အချက်ကြံလိုရင်းပသေး။ ။ ။

သဖြန်။ ။ ဆွေသဟာ။ ။ ဝေဒနာကွာမှုဖြင့်၊ သာဓု ဖန်ဖန်ခေါ်ရဲ့၊
ကြံညာဏ်တော်လှ။ ။ ပညာရယ်ကြည်၊ လက်စီညွန့် အသားတွေနှင့် ဝံ့စားသည်
ဆိုမရိုင်းရအောင်၊ ဆိုင်းစို့ညီလှ။ ။ ။

(မန္တလေး ရန်ဖြစ်တေးထပ်များဖြိုး၏။)

၄၄။ လယ်တိပဏ္ဍိတ ဆရာဦးမောင်ကြီးရေး-သြဒါတရံသီခေါ်ဆို
စိန်ရောင်ခြည်-တေးထပ်

စိန်ရောင်ခြည် မြူးကွန်လို့၊ ထူးအလွန် ထိန်လို့၊ ဖူးအညွန့် တိမ်ယံမှာ၊
စိန်ပြတန် ဖြန့်မိုး။ စွယ်တော်ခတ်မြတ် နှစ်ဆူမှာ၊ လျှပ်အဖြူ ရှက်လို့သာထိုး။ ။
ကြက်ရုံးပွင့် ငွေဇွန်၊ ရေတံခွန် တောင်ရိုး။ စေ့သွန်သွန် တန်းဆောင်ဖြိုးသည်သို့၊
အရောင်မျိုး တင့်တယ်။ ငွေတောင်ကို နေရောင်ဟပ်ပြန်တော့၊ ဝေမှောင်ခတ်
ပျောက်လေသည့်နယ်။ ။ စန်းပုဏ္ဏ အာကာလယ်မှာ၊ တာရာကြယ်အများတင့်
သည်သို့၊ ဘုရားသျှင် စိန်ရောင်ခြည်၊ မြူးကွန်ကွန်လည်။ ကြာဖြူပွင့် အလား
ကြည်တယ်၊ ပြဒါးရည် ရွာသွန်းသို့လေး။ ။

၄၅။ အလယ်နန်းမတော်ဒေယာဉ်ကျုံး
အလောင်းမင်းတရားကြီးက ပုဂံမင်းတိုင် မဟာရာဇဝင်တော်တေးထပ်
ရွှေနားတော်သွင်း

ရာနှစ်ဆယ် ဖြူကွန်၊ နန်းနေညွန့် ဆက်စဉ်၊ ရွှေရင်နှစ် ထားတင်ငယ်၊
မြေးယင် ရိုဟီး။ ကျုံးပါလျက် မစက်လို့သည်၊ ရွှေပဟိုရ် ဧဒြိမ့်ငြိမ့်တီး။ ။
ကုန်းဘောင်ညွန့် ဇေယျာဝယ်၊ မင်းဝံချာနယ်နီး။ ရွှေမန်းညာပြည်ကြီးနှင့်၊
နန်းမြို့ထီး စိုက်ထူ။ ကေရိန် ဆယ်ကြိမ် ဆင့်ပါသည့်၊ ဥကင်ဖွင့် စိုးစံတော်မူ။ ။
ဗုဒ္ဓကုလောင်းမှန်ကူဝယ်၊ ဖြန့်ရိပ်ဖြူ ရွှေဘုံဖွားနှင့်၊ နှစ်ပါး တူပျော်ရွှင်၊ ထားထား
ထိပ်တင်။ စက်တော်ခေါ် ပျော်တဲ့ချင်အောင်၊ မဟာဝင် လျှောက်အုန်း
စို့ငဲ့လေး။ ။

၄၆။ ကုန်းဘောင်မြို့တည် သက္ကရာဇ် ၁၁၁၅-ခု အလောင်းဘုရား
နန်းစံ ရှစ်နှစ် တေးထပ်

တောင်သပြေ ရေမြေစိုး၊ ဘေးတော်ဘိုး ဘဝရွှင်၊ မျိုးသာကိ နတ်သွင်
ငယ်၊ နားတင်တော် မှုစမ်း။ ဥဩ အော်မြည်သည်၊ ကုန်းဘောင်တည် ပြည်
တိုင်းမြို့နန်း။ ။ များဗိုလ်ထူ စစ်ခြေကို၊ တွက်ရေငယ် မခန်း။ ဥပရာ ဒလပန်း
တို့မှာ ကြည်းရေလမ်း ထိန်ဆူ။ သန်လျက်ခုံ ဘုံကြွငှန်း၊ တိုက်သိမ်းမြန်း ခွန်တုတ်
သာယူ။ ။ လောင်းမန္တာတ် ဖုန်းလူငယ်၊ နတ်စစ်သူ ဗိုလ်လူမျိုးနှင့်၊ ဆတိုးလို့
ဆယ်ပြည်တိုင်၊ ယွန်းလိုက်တိုင်းနိုင်။ ရှစ်နှစ်ကျော်၊ ရွှေနန်းပိုင်သည်၊ နိုင်ငံတော်
ကျယ်ဝန်းလှလေး။ ။

၁၁၂၃-ခု၊ စစ်ကိုင်းမြို့တည်၊ နောင်တော်ကြီးနန်းစံ ၃-နှစ်၊

ပြည်ဇေယျာ ဆက်စံစိုး၊ ဘိုးတော်ဘိုး ဖုန်းဝေ သုံးရွှေလုံး ထိပ်ထား။
ရွှေနားတော်တင်၊ ဥဩကျူးဆော်သည်၊ ပြည်ဇေယျာ ကုန်းဘောင်မြို့စား။

ညီတော် ဆင်ဖြူရှင်နန်းတက် ၁၁၂၆-နန်းစံ ၁၂-နှစ်။

ပြည်ရွှေဘို နိုင်ငံခြံမုံ၊ သဲသိမ့်သိမ့် နေပြည်တော်၊ ဓားမြှောင်ပျော်။ ဆွဲနှစ်နှစ်
နန်းစံကျော်သည်၊ သားလောင်းတော် ဆက်ချည်ငဲ့လေး။

စဉ့်ကူးမင်းတက်သည်၊ ၁၁၃၀-ခုနှစ်၊ နန်းစံ ၆-နှစ်။

သောင်းဒီပါရာရိုက်လို့၊ စိုးစံထိုက် သိုက်မှန်။ မြေးတော်မြတ်နန်းရံဝယ်၊
ရွှေနားပန်ဆင်ဦး။ ဥဩဆော်ရည်သည်၊ မင်းဝံပြည်နန်းစိုက် ကိုဋ်ဖူး။ ။ သောင်း
တိုက်ကယ်ညာမြော်သည်၊ ခြောက်နှစ်ကျော်မကျူး။ ရှင်ဘေးတော်ဘဦးက၊
ရိုက်ရာထူးဆက်ခံ။ ရှေးကုသိုလ်မနက်နဲသော်ကြောင့်၊ ခြောက်ရက်ခွဲ ရွှေနန်း
ဘော်စံ။ ။ လောကဓာတ် ဖုန်းနေမုန်ငယ်၊ ဝဋ်ဟောင်းကံ စံမလှပါဘု၊
ဖြစ်ပျက်မြဲတည်မငြိမ်၊ မှားတွေ့ချက်ကြိမ်။ သားတော်ရင်း နေသမ္ဘိန်ငယ်၊
နန်းပွင့်ချိန်ရောက်ပြီမို့လေး။

၄၇။ အမရပူရမြို့တည် သက္ကရာဇ် ၁၁၄၄-ခု
ဘိုးတော်နန်းစံ ၃၇-နှစ်

ရွှေသမ္ဘာ တေဇာဖြိုး၊ ဘိုးတော်ဘိုး ရာဇိန္ဒာ၊ နန်းနေညွန့်ထိပ်ချာငယ်၊
ရွှေနားနာ သာဆုံး။ ဥဩလှည့်လည်သည်၊ အမရပြည် တည်သိုက်ရဖုန်း။ ။
ထက်အောက်ကယ်ညာကြေသည်၊ ရေမြေရှင် ပတ်ကုံး။ သောင်းဇမ္ဗူဖြန့်ယူ
ကျုံးလို့၊ ရွှေဘုန်းတော်ပျံ့ကြူ။ ရခိုင်ပြည် တဆူထူး၊ ဘေးဟော်ဦး ပင့်ဆောင်
တော်မူ။ ။ ရာထီးထီး ထွတ်မှန်ကူငယ်၊ ဆဒ္ဒန်ဖြူ ပြောင်နာဂကိုတုံ၊ မိုးဒေဝ
ရွှေဣန္ဒာ၊ နှင်းဆက်သလာ။ သတ်သိသ နန်းစံကြာသည်၊ ရွှေအာဏာတောက်
ပါဘိလေး။

၄၈။ သက္ကရာဇ် ၁၁၈၁၊ နောင်တော်ဘုရားနန်းတက်သည်
နန်းစံ ၁၈ နှစ်

နရိန္ဒာဇေယျာဘိနင့်၊ နေအာဒိသာကီဝင်။ မြေးတော်ရင်း ထိပ်တင်ငယ်၊
ရွှေနားဆင်ငြိမ့်လေး။ ဥဩ ယင်အော်သည်၊ နန်းမြို့တော် တည်ကိန်းနှင့်လေး။ ။
ငါးမြစ်ကယ် ပတ်ခွေသည်၊ စီးတွေ့တွေ့ ယက်ပြေး။ ရေသဘင်စံရှင်ရေးငယ်

နှင့်၊ သောမဒနွေး လွယ်တကူ။ ရှင့်ဘိုးတော် ဇေယျာကုန်၊ မင်းငန့်ညွန့် စိုးစံတော်
မူ။ ။ရာကြငန့် ဖုန်းလူငယ်၊ ရှေ့တံသွ ရှေ့များဖျားနှင့်၊ ဖွားတော်မြက် မဟေသိ၊
သောင်းလုံးရှေ့ညီ၊ ဆယ်ရှစ်နှစ် နန်းစံညီသည်။ လျှောက်ကုံးစီ တင်ခက်လှလေး။

၄၉။ အင်းဝပျက် ၁၁၉၉-ခုနှစ် ဘိုးတော်ထွေး ကုန် ဘောင်မင်း
နန်းစံ ၉-နှစ်

ကေရာ တေဇာကုန်၊ ကုန်းဘောင်ညွန့် နေနှယ်၊ မြေးတော်ရင်းကေသွယ်
ငယ်၊ ရှေ့နားဝယ် မှတ်သား။ ဥဩ-တူးတုန်သည်၊ ပြည်မင်းဝံ နန်းမြို့ပျက်ပြား။ ။
ဘိုးတော်ထွေး ဖုန်းဝေငယ်၊ တောတောင်ခြေ ပျော်ပါး။ မြို့တော်တည် နိမိတ်
များသော်ကြောင့်၊ နတ်များတို့ကူညီဖန်။ တောင်ဂီရိန်ရှေ့မန်းမှာ၊ မြို့ရှေ့နန်း
တည်ထောင်တော်စံ။ ။ရာထီးထီး ထိပ်ပန်ငယ်၊ ရှေ့စိတ်သန် ကြည်နူးလို့၊ တဆူ
ထူး တိဂုဏ်မေ့ကော်၊ ဖူးရစုံပျော်။ ရှေ့နန်းစံ ကိုးနှစ်ကျော်သည်၊ ဘကြီးတော်
ဆက်ချည်လှလေး။ ။

၅၀။ ပုဂံမင်းနန်းရ ၁၂၀၈-ခု နန်းစံ ၆-နှစ်ကျော်

ဘမရာ သီဟာသမှာ၊ ဘိသေက ဆက်စံ၊ သုံးရှေ့လုံး သက်နှိုငယ်၊
ရာသက်ပန်မှတ်စွဲ။ ထောင့်နှစ်ရာရှစ်ခုကျော်မှာ၊ ဘကြီးတော် နန်းရသည့်ပွဲ။ ။
ကေရာဖ် ဖုန်းဝေငယ်၊ တိုင်းကိုလေရှုဘဲ။ မူးမတ်ကိုယုံကြည်လဲ့လို့၊ ပြည်ထဲရေး
ရိုက်တုန်။ ခြောက်နှစ်ကျော် သေ့မယိမ်း၊ နန်းစံကိန်း ခေတ္တသာကြုံ။ ။ရှေး
သမတထုံးပုံလို့၊ နန်းပိုင်ငုံ ဘုရားသို့၊ များလှနတ် ရှေ့နန်းတင်၊ သောင်းလုံး
ဘုရင်။ ရာသက်ပန် နန်းစံမြင်သည်၊ မဟာဝင်ထူးပေလိမ့်လေး။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းဒေယာဉ်ကျူးခြင်းများကို ပေမူအတိုင်း ရေးသားထည့်သွင်းလိုက်
သည်။

(တေးထပ်များ ပြီး၏။)

ရှစ်ဆယ်ပေါ်

စာရေးတော်ကြီး ဦးမောင်ကလေးရေး ဆယ်နှစ်ရာသီဘွဲ့
ရှစ်ဆယ်ပေါ်များ

၁။ တန်ခူးလဘွဲ့

မြဝန်းရစ်ခွေ မြူခြေခြံ့သည်။ ဆူကြွကမန် တာအကြံ၊ မမုန်တမုန် မုန်
တမုန်ငယ်၊ မအံ့တအံ့ အံ့ပြန်မင်း။ ရွာဟန်ပြုနှင့် ခုလားထင်အောင်၊ မုသားပြင်
ပြင်သိကျူးညံ့လျက်လင်း။ ယုဂန်နန်းမြင့်လမ်းထိပ်သာမူ စန်းစိတြာဆံကျင်မင်း။
နန်းမိတ်သဟာ သဘင်ကျင်းလို့၊ ယှဉ်ပြိုင်မယွင်း ထွန်းလျှံထိန်။ ရင်ခတ် လှော်ရွှေ
ဂေါ်ငွေဝတ်ကို၊ ဆော်လေခူးဆုတ် ညွတ်တဲ့သည်အချိန်။ သောင်းဝိပတိ မြတ်နုရိန်
လျှင်၊ နတ်သင်္ကြန်အိမ် စမ္ပယ်မြန်းလို့၊ ရေဖျန်းဇေယျတု အောင်မင်္ဂလာ၊ ကြည်နူး
စေ့ဖွဲ့ခါ။ ထုံရည်သန့်နှင့် မှုန်ဖြာအောင်၊ ဘုံမန်ကညာ ပျော်မြူးထေ့လှလေး။

၂။ ကဆုန်လဘွဲ့

ကြက်နန်းရဝေ ကြက်ရွှေဖားနှင့်၊ ငွေငါးဗျာမန် မြင်တင်ဆီ၊ ထေ့ပြား
ကာခြံ့ ပဉ္စင်သီသည်၊ မင်ပန်း ပန်းချီခြယ်လယ်တင်။ ခုပြိုမသို့ မြူလှာမွှောင်တယ်၊
အသူရာမောင် မာန်ပျိုးချိန်မှိုထင်။ စန်းစန္ဒီနှင့် မြန်းညှိဖြာသည်၊ နန်းဝိသာခါ
တံငါပွင့်။ ကျမ်းရိုအလာ သမ္ဘာဝင်လို့၊ အာဏာတခွင့် သိရ်တဂုဏ်။ ပယင်းချပ်
လှာ ညှာမြသား၊ စကားရွှေညောက်လေသောက်ခါအကြံ။ သောင်ငွေသဲတဲ့ ပုလဲ
ခုံဝယ်၊ ကျွဲဆွေစုံ မောင်နှံ့ကတို့ တောင်ပံနဲ့ရှက် ချစ်တင်းညီအောင်၊ သစ်လင်း
သိဖွဲ့နှောင်။ မြော်လေကြို့လို့ လွမ်းပုံဆောင်တယ်၊ ကဆုန်ရွှေညောင် တော်သွန်း
ပေမို့လေး။ ။

၃။ နယုန်လဘွဲ့

မြူခိုးရှက်လိမ် တိမ်တမြို့နှင့်၊ ထိန်မောင်းရင်္ဂူ ရှုဒကုန်၊ ဂိမ်နှောင်း နယုန်
ခုအကြံဝယ်၊ ရတုတပုံ သာစမြေ။ ယုန်ငွေငွေ တံငါကြယ်ငယ်၊ တကူပြိုင်ဆွယ်
ပျော်မြဲစံကြ၍။ ဖျန်းလေလို့တဲ့ ပန်းခုံဆီမူ၊ နန်းသို့ စဖို့ကြိုင်ခလေ့။ မန်းဘုံ

မဟိ လှိုင်အကြွေ့မို့၊ မပိုင်ဘဆွေ့မိုင်မရွှင်။ စာမေးထုတ်ပြန် နှုတ်သံညှင်းသည်၊
မုဋ္ဌာန်ခပင်း သစ်တဲခါသဘင်။ အောင်သံကြေးရင့် နှံ့စေးပြင်ဝယ်၊ ထွန်ရေး
တော်ငင် ယင်မည်ဆဲမှာ၊ ပုလဲငွေ့စု ရေထုတောင်လို၊ စေ့သွန်းမယ်ထင်ကို။
မြင်မတန်မျှ ဘွင်လန်ဖိုအောင်၊ မင်ပန်းအညို ဟန်ကြီးကျယ်လှလေး။ ။

၄။ ဝါဆိုလဘဲ

ဝါဦးပြင်ပြင် သွင်တနဲ၊ မင်ခဲဈာန်ကြွပုံသလို၊ ဆင်မြဲရန်က တဉာဏ်ပို
တယ်၊ မခံချင်ငို ညိုမတဲ။ ကိုးတန်ချုန်လို့ သံလို့ညီအောင်၊ အမွှ်နှံ့ဝသီဖန်တီး
နိုင်တော့ခဲ။ မလ္လာပုန်းညက် ပွင့်မွန်ကူငယ်၊ မမူတမူခိုင်အနှံ့၊ မကြူတကြူကြိုင်
တလွဲနှင့်၊ ဂနိုင်ပိုင်ချဲ့ ဘုရင်ခံ။ ဖက်နှုန်းမခသ္မာ ဘွေကာသမှာ၊ တာရာဂဇ ငွေလ
ပြုဗွာသဋ္ဌ။ သာစုံခတဲ သမ္ပမုန်ဝယ်၊ ပဝရန်ဗွာန်ရည်သန်ပွားလို့၊ ငါးကြိမ်ပဉ္စ
သင်္ဂါယနာ၊ တင့်ထူး ကေရာ။ ရှင်တော်မြင့်နှင့် ပဉ္စင်လျာကို၊ သဘင်္ဂမင်္ဂလာ
မြောက်ချီးချိန်ပလေး။ ။

၅။ ဝါခေါင်လဘဲ

မငြိမ့်တငြိမ် ရွာတိမ်ယောင့်သည့်၊ ပြာမှိန်တမောင့်မောင်အလှို၊ ဗျာဂိန်
တထောင့် ငတောင်ကမ်းပါးယံဝယ်၊ ဝါခေါင်ဝသန် ဖန်တော်ပျိုး။ ပေ့ရုံဝင်လို့
လွင့်မပြင်တယ်၊ မဆင်ချင့်ချင် ဆင်ကွဲ ဆင်တဲမိုး။ လေဆိုင်ပြန်တဲ မြိုင်ခန့်ဝါမူ၊
ကြိုင်နံ့ချုပ်လွှာ သန္တာမျိုး။ ခိုင်ပန်းခတ္တာ သမ္ဘာဖြိုးလို့၊ အဏာတန်ခိုး ဟိတ်
မပြယ်။ အသတာရာငွေရထား၊ သရဝဏ်ရွှေမြား ထွန်းတင့်ပြိုင်တဆွယ်။ ကြည်
ဖွယ်စုံတဲ။ ရတုနယ်ဝယ်၊ သမုနေနွယ် ဒီပရာဇ်တို့၊ သီဝံနန်းသစ် ဆောင်ကူး
မည်မှန်၊ ဖေါင်မူးရည်ခိဋ္ဌာန်၊ မြေပြင်လေးမျှ ရင့်ကြေးညံအောင်၊ ရွှေစာရေးတံ
လှပဲတော်နှင့်လေး။ ။

၆။ တော်သလင်းလဘဲ

တောင်မြစ်ကမ်းယံ ကန္တာရမှာ၊ ကန်ရာသီပြု ခေတ်သဘင်၊ ဖန်လာပြီခု
အသစ်လွင်အောင်၊ သရစ်ပြင်ဆင် ပြန်သမို့။ ငှက်ပြိုင်ညှင်းနှင့် ကြိုင်သင်းထွေ
တယ်၊ ခိုင်ယင်းမာရွှေ ဂုဏ်ကြီးကျယ်ရောလို့။ ယုန်ငွေ့ချိုင်နှင့်ဗျိုင်းရုပ်ဝါငယ်၊
ဖထိုင်ပြုဗွာ သေ့မချို။ တခိုင်ဥက္ကာ ကြေမသို့ပ၊ ဝေဟာတခို့ဘွေမှန်ကူ။ အဏ္ဏ

ဝါခွင်ယဉ်ပြောင်ခင်းမှာ၊ ဖေါင်ပျံလှေသင်း တင့်တဲခါတမူ။ ဂယက်ဖွေးမျှ
ပွက်သေးဆူအောင်၊ တက်ရေးသံကြူ ဟန်ယူဖြန့်မှ၊ ထံဒုဒရုံ၊ တျော့ တေတျော့၊
နတ်စောင်း သီတဲကာ။ ရှစ်ခွင်ကွန်လို့ မင်ညွန့်ဖြူတယ်၊ မြင်ဝံ့စရာ ရှိဘူး
ဆိုစို့လေး။

၇။ သီတင်းကျွတ်လဘွဲ့

သန်နှောင်းသမျှန်ချိန်ဝါ သုဉ်းလို့၊ တိမ်လုံးပြာအိ ကြော့ချင့်ချင်၊ စိန်အုံး
ကာသိ ဘေ့သဉ်းသဉ်းမှာ၊ ကေ့တဲသခင် ပေ့ရော့လား။ မခန့်တရန့် ပြန့်ကြီးမှောင်
တယ်၊ ဟန်ဆီးမမှောင် စည်မောင်းဆော်ချက်ကြား။ ယုန်ငွေပွင့်နှင့် ကျီးမင်းနယ်
ဝယ်၊ သဝဏီကြယ် ဆွယ်သကား။ မချည့်စဖွယ် သွယ်သွယ်များလို့၊ ဘယ်ဘယ်
တန့်စား ဖြေမပြို့။ ရှင်စောမုနိန် ဝတီ ရပ်ကာ၊ ဘူမိန်သက်သ် ဆင်တဲခါတခို။
သဘင်သီးသန့်မြောက်ချီးပိုအောင်၊ ဆီမီးမြင့်မိုရ်ရွှေဆင်ပွဲနှင့်၊ ရှင်မြဖိုမနှန်းတသိရ်၊
ပိတုန်းတောင်ရှက်လိမ်။ ပဒုမာတမုတ် ညာညတ်အိမ်မှာ၊ ကြာဝတ်သယ်ချိန်
ကြည်နှူးရန်ပလေး။ ။

၈။ တန်ဆောင်မုန်းလဘွဲ့

ပြန်ညှင်းသုန်သုန် နှင်းမုန်ရွှေနှင့်၊ ခြုံတသသ တုန်စခါ၊ စုံသမျှမလုံကြရာ
သည်၊ သရဒဗြိစ္ဆာ ဟေမန်ဦး။ ယုန်ရဟတ်နှင့် ဘုံကြတ္တိငယ်၊ ကျီးရွှေအာနိဘည့်
မုန်း စံချက်ထူး။ ခဝဲတသန့် ပြည်ပန့်ရွှေမှု၊ တည်တန့်သရေ ပွင့်ဝေမြူး၊ တဆယ့်ငါး
ထေ့ ဆွေနှုတ်မူးကို၊ အမြတ်အထူး ပလောင်ခင်။ သွန်းတော့မလို့ ညိုလှာဆင့်သည့်၊
စိုပါပထဉ်း ဆိုခိလောက်အောင်ပင်။ ပြို့ကာအိလို့ ဖိမယ်သွင်လို့၊ ဝိတဲသခင်
တိမ်သနင်းဝဲ၊ ကထိန်တော်ခင်း ရှိန်လင်းတန်ဆောင်၊ ချိန်ယှင်း လွန်လောက်
အောင်။ သိုင်းမဝင်နှင့် မိုင်းရင့်မှောင်ကို၊ ဂိုဏ်းတပွင့်ရှောင် ခုသိမ်းပါ
အုန်းလေး။ ။

၉။ နတ်တော်လဘွဲ့

နတ်လဟေမန် ဝသန်ကြွင်းမို့၊ ဖန်ဖန်ငွေနှင်း ရို့တရီ၊ ပြန်လှန်လေညှင်း
ချို့တချိုငယ်၊ ကရီ၊ ကသိ နိုင်ရန်ကော့။ တကေတို့ ရွှေမျှားခွင်ဝယ်၊ ပေ့စ၊ ငင်ငင်
ခြုံဆဲတုန်ကြရော့။ မှန်တံဆိပ်နှင့် ဂုဏ်ဟိတ်ကြွယ်သည်၊ လိပ်ခေါင်းရွှေကြွယ်
လျှံအသော့။ မိတ်ကောင်းဆွေနှယ် ဟန်သာကြော့တို့၊ စံကာမလျော့တင့်တညီ။

နန်းနတ်သွင်မေ မင်ကေကုံးမှာ၊ ဇင်ခေဂမုန်း သစ်ဘဲခါရာသီ။ ထုံးစဉ်လျားပ
ကစားချီသည်၊ ရထားသိင်္ဂီ တင်စမြဲနှင့်၊ မဟာပိန္နဲ နတ်ရှင်သဘင်၊ ကြည်နူးရှင်
ခိုက်တွင်။ ရွာစလိမ့်သို့ ပြာမှိန်လွင်တယ်၊ ဆယ်ရာတိမ်ရှင် ပေါင်အုန်းမယ်ထင်
လေး။ ။

၁၀။ ပြာသိုလဘဲ

မကရ်းဘော့ချာ မာလာပျို သည့်၊ ချီပြာအညို့ သင်းကြည်ကြည်၊
ဖြာဖြာမချို နှင်းလည်လည်ဝယ်၊ ညှင်းလေစီစီ ဆော်လှာလိမ့်။ မစုံသန့်တဲ
ဘုံပြန်မယ်မှာ၊ လုံအံ့ဘယ်နှယ် ခြံထွေးရှာတတ်လိမ့်၊ တောင်ရွှေရုံက မှောင်ဟန့်
ပြန်သည်၊ ဝသန့်သဏ္ဍာန် တူပစိမ့်။ မတန့်ရကန် မှုအနိမ့်နှင့်၊ ကျူကျူသံ အိမ့်
ထပ်ကာနှောင်၊ ဗုသျှပုစုန် ယုန်ငွေ့နတ်တို့၊ ဂုဏ်နေဒြမ် ပြိုင်ထွန်းသာတင့်ဆောင်။
စက်ယဉ်သွင်းနှင့် မြင်းခင်းဘောင်ကို၊ မင်းမင်းတန့်ဆောင်ထက်ဝံသိမ်းလို့၊ အောင်
ကိန်းသံညို သျှန္တိမန္တာန်၊ တြင်းဖွဲ့ညို။ ဗြဟ္မာဆက်တဲ ရက်မြတ်မွန်ဝယ်၊ နက္ခတ်
သင်္ကြန်ခေါ်မြဲခါပလေး။ ။

၁၁။ တပို့တဲလဘဲ

နှင်းရည်ဖျန်းခြေ ထန်း လေလှို သည့်၊ ချမ်းစေ တပို့ ကုမ့် နဂိုရ်၊
ဆန်းပေတပို့ မှုန်အညို့ဝယ်၊ မအံ့သလို့ ခိုရောင်ညှန်။ မပီကလာ ပီကလာဝယ်
ပလိပလာ နတ်ညှင်းသံကကွန်။ တမာထွက်စ ကျေးဝတ်ဆံသည်၊ ဆေးညှတ်
တဖန် ကြုံဟန်လှန်။ ပေါက်လဲငံတံ - ဂုဏ်လှိုဖွဲ့လို့၊ စုံယံတသွန် ခေါင်တံခွန်။
ချိန်မင့်တာရီ မာသီစန်းတို့၊ တညီစိတ်ဝမ်း တညှိမွန်းထိန်ထိန်ဝှန်။ ယာဂုပဲ့နှင့်
တင့်ကဲလှန်အောင်၊ မီးပုံးတော်မွန် သာသည်သို့ထက်၊ တာရှည်တကိုယ့် လုံငြမ်း
မမြင်၊ တုန်ချမ်းထေ့စအင်။ ဂိမ္မလှို တဲ-မိန်ဘုံ ခင်ကို၊ ဂဠုန်သခင် ကြမြန်း
ပါတော့လေး။ ။

၁၂။ တပေါင်းလဘဲ

မြေ သွေးအခံ ပင်ယံပိမ်းမှာ၊ ရွှေလိမ်းပြန်ကြ ဂုဏ်တပြိုင်၊ သွေယိမ်းဟန်ပြ
ပုံအကိုင်ဝယ်၊ လေသိမ်းမခိုင် ကြေစလု။ မရီတခါ ရီတခါရယ်၊ ကလိကမာ
ညိုမင်းလွင်သို့စု။ ကြိုင်ကြိုင်သင်းပျံ အင်ကြင်းချီသည်၊ ပင်မင်းရွှေဖီ ခါရတု။

ပြင်ကွင်းပီပီ လောင်စာနုနှင့်၊ တောင်ယာအပြူ ခေတ်တပုံ။ ပုလဲရောင်ဝေ သောင်
ဘော့မော့မှ၊ မောင်ဆွမယ်ကြော့ ငှက်ပေါင်း ညီသာစုံ။ ဖြေမရဲပ ကြေကဲ့ကြို့
အောင်၊ ငွေသဲစိန်ခုံ စေတီဆင့်လို့၊ ဘရဂုဏ္ဍိပွင့် ယုန်နှင့်ချိန်တာ၊ မိန်ဦးသာတင့်
စွာ။ ထေရ်ကားဋ္ဌ၊ ဒါကြော့ကံဖွယ်လျာငယ်၊ ခြောက်ဆယ်ဂါထာစီကုံးပေရလေး။

(ရာ သီ ဘွဲ - ရှစ်ဆယ်ပေဂီများဖြီး၏)

၁၃။ ဦးပုညရေး - ရှစ်ဆယ်ပေဂီတေးထပ်

နန်းရံတရာ ပဏ္ဍာခ၊ မန်းမန္တလ တောရိပ်စံ၊ စန်းစန္ဒရ ငွေဗိမာန်လို့၊ ပင်ရွှေ
ထိပ်ပန် ယဉ်မျှားပန်း။ ဂုဏ်ထူးကောလျာ့ တခကြော့မှန်ငယ်၊ မဟော့သက်နွဲ့
တော်လေး အမချာ့ငြမ်း။ ။ ကပိုကရို့ သူ့ အမူငယ်၊ ဇမ္ဗူမတူ ပြိုင်သူလျှမ်း။
အမူ အယူ လှိုင်ကြူပန်းသို့၊ ဆန်းဆိုသမျှ ခေါင့်ထက်ခေါင် ။ ရှုလေယဉ်လေ
မြင်သူငေး၊ ခင်လေးခင်ခင် ယဉ်လေးယဉ်ယဉ် ယဉ်တတ်ပါတဲ့နောင်။ ။ ပန်းချီ
ရုံးတဲ့ ဘော် ဖုန်းခေါင်ငယ်၊ တကြော့ထုံးနှောင် ကေသီလျှာနှင့်၊ သုံးတောင်ထွာ
ကြော့ရော့ရွှေခက်ခိုင်း၊ ပိတုန်းမင်ညွန့်ဆိုင်၊ ပုံစံရှားတဲ့ သိကြားမိုင်ငယ်၊ သနား
ပိုင်ပိုင် ခံစမ်းချင်လှလေး။ ။

၁၄။ အချုပ်တန်းဆရာဖေရေး - ရှစ်ဆယ်ပေဂီ

သုံးသိန်းသုံးသောင်း လေးထောင်ထိပ်၊ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆက် မဟာဝင်၊
အတိတ်ဖြစ်ပျက် ကမ္ဘာတွင်အောင်၊ ဘယ်ရာဇာပင် မစံမြန်း။ လေးဆယ်ရှစ်ရပ်
ပြာသာဒ်ရံသည်၊ နတ်ဝိသုကံ သစ်လင်းဖန်သည့်နန်း။ ။ အိုင်ရေနဝတတ်
နှုန်းတန္တိလို့၊ ရွှေကျုံးဂမ္ဘီ ကာရံသန်း။ ပြည်ကြီးမှန်ဘောင် လောင်ကမန်းနှင့်၊
ရွှေတောင်ရွှေနန်း ကြက်သရေ။ ရွှေလောင်းရွှေလှေ ထေ့ထေ့ယှက်၊ တေဇော်
ရွှေစက် ရေလကျောရစ်ခေ့။ ။ ရတနာဘုမ္မိ တိုင်းဌာနေကို၊ သမိုင်းစာရွှေ
ထိန်ထိန်လှစ်လို့၊ နေဣန္ဒရာဇ် နတ်ရှင်ခေတ်ပေ၊ အံ့မျိုး သာလို့ထေ့။ ရွှေနန်းစံသက်
မဏ္ဍဒေလို့၊ ပုံတောင်းစက်ရွှေ ဆိုက်ပုံခါဖျလေး။

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းတေးကို မင်းတုန်းမင်းတရား ရေကင်းလှည့်တော်မူရာတွင်ရေးသား
ဆက်သွင်းသည်ဟု ဆိုသည်။

၁၅။ သရာဠိးပြုံးချိုရေး ၅၂၈ မေတ္တာခွဲခွဲ ရှစ်ဆယ်ပေ

ငါးရဲ့နှစ်ဆယ် ရှစ်ပြာပြ၊ မေတ္တာဗြဟ္မစရိယာ၊ လှစ်ကာမေ ရှိအလာကို၊
မသိရှာသူ မှတ်စေသား။ အနောဒိဿ ငါးသင်္ချာမှာ၊ ဩဒိမ် သတ္တာ နှစ်မျိုး
ရေ၍ထား။ ။တကျိပ်နှစ်ယောက် စုဝေးလာသော်၊ တုလေးသဒ္ဓါ မြောက်
လျက်ပွား။ ရှုရေးတခါ-ထောက်လျက်မှားဘု၊ အောက်ဆက်နှစ်ပါး ရှစ်ဌာနီ။
ဆယ်ခုသင်္ချာ ကော်ကာတမ်း၊ ပေလီလာဂဏန်း လေးယု ရှစ်ဆယ်ညီ။ ။ဒသာ
အရပ် ကပ်မမှီတယ်၊ ဌာစတ္တာလီ တဖန်လောင်းတော့၊ အမှန်၎င်း ငါးယု
နှစ်ဆယ်၊ ရှစ်ပါးရေတွက်ဖွယ်။ နတ်လူချစ်လို့ အပြစ်ကွယ်သည်၊ အနှစ်သဖွယ်
တရားပေမို့လေး။ ။အပုနာတိုးလို့ နှိုးခဲပါလျှင် အကျိုးဆယ်တဖြာ ရောက်
အုန်းမယ်ပလေး။ ။

၁၆။ လယ်တိပုဏ္ဏိတ သရာဠိးမောင်ကြီ ရေး-ဖိုး၎င်းတောင်ဘွဲ့
ရှစ်ဆယ်ပေ

မဟာဂနိုင် ဖြာဆိုင်ဆိုင်၊ နံသာကြိုင်လှိုင် ရွှေဝန်းတောင်၊ ကမ္ဘာတိုင်
တိုင်၊ နေထွန်းပြောင်သလို၊ ပရမေကျန်းဘောင် တောင်ညာခန်း။ ကပ်ဦးတည့်စ
အာဒိခါတွင် ဗြဟ္မာ လှည့်ကာ ဖန်ဆင်းပါတဲ့နန်း။ ။သံဂုံးပ-မ ဖျားသျှင်
တော်ငယ်၊ တရားရှင်ပျော် ပျော်စံမြန်း။ ဘိညာဉ်ကြော ယမိုက်ပန်းနှင့်၊ အမြိုက်
ကြငှန်း ဆင်တဲ့နယ်။ ဂန္ဓမာတောင် တူပြိုင်ထား၊ ဂူလိုက်ကပါး အများ ရေနိုင်
ဖွယ်။ ။ဆင်းတုတော်မြတ် သောသောကြွယ်သည်၊ ပေါတယ်များတယ် အသာ
ဆုံးမို့၊ တကမ္ဘာလုံး ညွတ်နှူး အောင်ပလေ၊ ထွတ်ဖူး ခေါင်များပရမေ။ သျှင်မိ
တေယျ နောက်ပွင့်ချေသော်၊ ခြောက်ဆင့်အသရေ ရောင်ယှက်ဖြာလိမ့်လေး။ ။
သျှင်ပစ္စေက များသင်္ချေငယ်၊ တရားမြင်စေ ဂူအောင်းရာပလေး။ ။

၁၇။ ဝေါမူးကြီးဆို-နိဗ္ဗိန္ဒရှစ်ဆယ်ပေ

ဝိသုံဝိသုံ ငြိဆိုရသည်၊ တိဘုမ္မက သင်္ခါရေ၊ ရှိကြုံသမျှ မြင်ရာတွေကို၊
မခင်သာချေ ဖယ်သန့်ရှင်း။ ချုပ်လျှောရှည် မစောင့်၊ ပုပ်ဖေမည် တမှောင်၊
ရုပ်ချော ကြည်အဖြောင့် သနားစရာကို မြင်သော်၊ ဇယား မရဏာတွင် ကွက်ပြီး
မှန်ပြသွင်း။ အများတကာပင်ပျက်စီးပြန်ရခြင်း။ ။လောက်ပိုးအတိပ၊ ဖေဂ်
ထိုးကလိကြ၊ ကြောက်စိုးမချီစရာ နှံညစ်ညှိတွင်၊ ကျွန်နစ်ကသိ ယောင်ဇွတ်ဆင်း။

ရုံပစ်မသတိ နှောင်ညွတ်ကွင်းမှ၊ မှောင်ဝဋ်အတွင်း ပျော်မွေ့ပုံ၊ ပျူငှာ မူရာ အူမှာ
 ဆွ၊ ရူပါရမ္မဏ တကွငါးအာရုံ။ သူထာဝရဘဝများစွာထုံ။ မိုက်ဆိုးခလေးလို့က်
 တိုးမမေ့စိုက်ပျိုးသရွှေမျိုးစေ့စုံပြီ၊ ခိုးငွေမကုန်ပါဝင်ကြသမို့၊ မဟာအသင်္ခတ
 ကျွတ်တမ်းမြင့်ညွှာ၊ လွတ်လမ်းခွင့်မသာ။ စစ်ကျုံးတွက်မေ့၊ ရစ်ထုံး ဆက်အဖွဲ့၊
 ချစ်လုံးမက်ဖေ့ယံ မြူချော့လာသလို၊ ထူတော့မာယာ ငင်ဆဲဟန်သို့လေး။ ■
 ငါးခန္ဓာ ပဉ္စက၊ ခြားမကွာ စဉ်ခဏ၊ ပွားတဏှာ ယှဉ်သမျှ အပေါင်း အစိတ်ကို
 လွှာလျှင်၊ မကောင်းအနိဋ္ဌာ ဆင်ကဲ့ဖန်လို့လေး။ ။ ခက်ခဲ သတိပဋ္ဌာန၊ နက်နဲ
 အဘိဓမ္မာနယ၊ လက်လွဲ တြိဘဝ ဝါသဝ ပြတ်ထွက်ပါအောင်၊ မြတ်ဓမ္မစက်ရတနာ
 တွင်မြဲရန်ဖို့လေး။

(ရှစ်ဆယ်ပေ၏များ ပြီး၏။)

ဒိန်းသံ၊ ရေကင်းသံ၊ နာဝါသံ၊ ဓမ္မတော်သံ၊ ဓညတော်သံနှင့် ကရင်ဩသံများ

မြဝတီပင်းကြီးဆိုးဒိန်းသံ

သိုးရွေများလယ်၊ ယဉ်ကြော့မှူးပိုင်၊ ကြိုင်ကြိုင်လှိုင်လန်းပါသည်၊ ကြာ
 နန်းနတ်မယ်။ ။ သင်းကြွယ်ပျံ့ကြူ၊ ဘယ်ဖန်တော်ရေးလေသိ၊ အို - ဖေါဝေး
 သူငယ်လေ။ ။ ကန်ယဉ်ငယ်နှင့်သာ၊ ပျော်ဖွယ်စေ၊ သပြေလကျာ၊ ရိပ်ဖြူ
 ငယ်ကျင်းပါတဲ့၊ မင်းမင့်တရာ။ ။ ဆယ်ဖြာညွန့်ငယ်၊ တင်ဆင်ဖူးလို့၊ ရှိဦး
 ရှယ်၊ နှောင်မယ်နတ်ကို၊ မျှော်မရဲနိုင်နှင့်၊ သဲညွတ်ပြိုင်ငယ်လေ။ ။ မယ် - ညို
 မောင်ငယ်နှင့်သာ၊ ရွှေတောင်ဇာ၊ လရောင်ပြက်ကာ၊ ကြိုင်လှိုင်သင်းပါတဲ့ ခင်း
 စက်ရာ၊ မြော်ပါရက်ကယ်၊ ငွေလှိုယိမ်းမှ၊ စိမ်းမက်တယ်ငယ်လေး။ ။ ဖန်ဆယ်
 တွေးငယ်နှင့်သာ၊ ဖြူပြာညိုရွှေနှင့်ငွေပက်ပါ၊ မဆင်ဘဲနှင့် တင့်ရဲရွာ၊ မိုးပြာမဲ့ငယ်၊
 ရိုက်ဆော်ကာ ကြိုးပါလို့၊ အိုငြိုးရက်တယ်ငယ်လေ၊ တိမ်သွယ်ခွေငယ်နှင့်သာ၊
 ကန်ယဉ်ရေ။ ။ စေညွန်းဘယ်ရွှေခန်း၊ နှဲမရွမ်းငယ်ချိုသံသာ၊ မြသွေးငယ် ရွှေ
 လည်ညွှာ၊ စံသိင်္ဂါနန်းလွှဲဖွား။ ။ စိုးဝေယန်ဖျား၊ ဖန်တော်ထားများရွှေညို၊
 တင်ဦးငယ်စုံစုံချို၊ ကြိုင်လှိုင်ညွန့်ဖူးယဉ်ရွှေညို၊ တာရာသီနန်းငွေလား။ ။ ။
 သဖြန်။ ။ အိုသိမ်းတတ်ပြီ၊ ကေသီ လျော့လျား။ ။ ချစ်သက်ကယ်
 ဖေါ ပျော်နှောင်သည့်၊ ဖိုးခေါင်သာညီမှုငယ်မှာ၊ ကြေလုဖွယ်သား။

၎င်းဆိုးဒိန်းသံ

ကန်ရွှေမြေငယ်နှင့်သာ၊ ယဉ်ရွယ်ရေ၊ သွင်းလေပက်ပါ၊ မှန်ငွေနှင့်ဝယ်ပါ
 သန်းကြွင်းရောရာ၊ ချမ်းရှာလိမ့်မယ်၊ ညီနောင် နန်းငယ်နှင့်၊ တောင်မန်းနယ်၊
 ဖန်မလွယ်ဆွေးဖွယ်လေ၊ တိမ်သွေခွေငယ်နှင့်သာ ကန်ယဉ်ရေ။ ။ ဖူးရွှေညို
 ခြုံ၊ သင်းလှိုင်ပျံ့ညို၊ ဘယ်ကာသိတိုင်းငယ်မှ၊ တိမ်လှိုင်းဝတ်မှု။ ။ မလုံရက်တယ်
 အိုဖေါကွာဝေးသူတို့၊ ကြုံဆွေးဖွယ်ငယ်လေ၊ သည်ရွှေဘွေငယ်ကသာ၊ ဖန်ဖန်
 ကြေ၊ ခက်ဝေတံနှံ၊ ဝတ်ရက်ကယ်ထုံ၊ သိုက်မြုံထဲ၊ ပေါက်လဲငယ်ရွှေလှုံ။ ။ ။
 မောင်မယ်ကျေးငယ်တို့၊ ချစ်ကျေးနှံ၊ ခွဲပျံ့ဘယ်နယ်၊ ရှင်းနိုင်ပါမယ်လေ၊ သောင်
 သာ ငွေငယ်ကသာ၊ ပျော်ဖွယ်စေ။ ။ ရေခင်း၊ ဖေါရွှေချင်း၊ ရွှေပိန်ညှင်း

ငယ် ဟင်္သာမယ်၊ ချစ်တင်းငယ် ပြိုင်ညီလှယ်၊ စံစမွယ်ကြူကများ။ ။ ဖုန်းကိုယ်
တော်စား၊ ဖန်တော်ထား များစွာပြီ၊ တင်ဦးငယ် စုံစုံချီ၊ ကြိုင်လှိုင် ညွှန်ဖူးယဉ်
ရွှေညီ၊ တာရာသီနန်းငွေ့လား။ ။

သဖြန်။ ။ တိမ်မြင့်မိုးယံ၊ ဘုံသဟံ ရွှေညီလာက၊ ဘဝဂ်ညာကျော်
ကျော်ဝှန်လို့၊ ဆယ်သံလွန်ကြား။ ။ ဖလ်ခိုးငယ်စီစီနှင့်၊ ခိုင်ရွှေဖီ ညွှာအကုန်ငယ်
မူ၊ ငွေနှင်းညွှန်ပွား။ ။

ဒိန်းသံ

ဆယ်ဆယ်ရောင်ဖြာသည်နှင့်သာ၊ ပယ်ပယ်မှောင်ခွါ x ၊ ရှိကြာ- ရွက်ဆင်
သံကြီးငယ်ငြာ x ဩဘာတော်ထူးပေမို့၊ မျှိုဦးထက်ခွင်၊ x ၊ နေသွင်စကြာ၊
ပုံတောင်းဖလ်ရှိန် x ဆိုက်ခါချိန် နီးပြီမို့၊ အံ့ချီးစေရာ။ ။ ရွှေပျာမိန့်ရည်၊
နတ်မူးမန္တာ x ဘုံဗြဟ္မာမိုးငယ်က၊ ရွာကြီးစေ့ရည် x လဲ့လဲ့ငယ်ကြည်၊ နတ်စည်
သွန်းခြေ-ဘိသေလားငယ်လေး x မန်းကုန္တာ ဆွေငယ်နှင့်သာ၊ လျှမ်းသိင်္ဂါဘေ၊
ရွှေပေါင်း-ဝန်းရံပျောင်း၊ တော်ပျော်ကြောင်း ပန်ဆင်ကာ၊ အောင်သံရိုက်-နှံ
မင်္ဂလာ၊ ရွှေတေဇာဘုန်းပွင့်လန်း။ ။ ထီးရာနေနန်း၊ ခွန်ခြေမြန်း စိုးပိုင်ယူ
ကျော်သောင်းငယ် နယ်ဇမ္ဗူ၊ ဒီပါအောင်ခန်း မန်းမြေ၊ ဟိန္ဒူစိုးရမုန်း။ ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤကား မြန်မာများ သီဆိုကြသော ဒိန်းသံဖြစ်သည်။ ထားဝယ်ဒိန်းသံမှာ
မြန်မာမှာ ရေကင်းသံခေါ်သောအသံနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူသည်။ စာကိုယ်
မှာ။ ။ အိုဒိန်းဒိန်းရှင်ဒိန်းဒိန်း၊ ရွှေဝယ်သူများရေခပ်သွား၊ ရဲစားကိုယ်
စီ ထားခဲ့ပြီ၊ ထားခဲ့ပြီလေနော်မည်ငေး။ ။ အိုးတောင်ပုံ-ရှင်တောင်ပုံ
တောင်ပုံမတ်စောက် မတက်လောက်၊ အောက်ကကွမ်းယာ ရွှေဖလား
နှင့် ပူဇော်ပါ-စသည်တို့ဖြစ်သည်။

(ဒိန်းသံ များပြီး၏။)

ဆရာဦးပြုံးချိုရေး - မြန်မာပြည်
ဩဒိဿမေတ္တာ-သုံးထပ်ဖြည့် ရေကင်းသံ

မြန်-နိုင်ငံပြည်ကြီး၊ ရန်မီးပျောက်ကွယ်ခသွ၊ ပန်းကြာရေလန်းပါစေ x
များဝေနေလူပေါင်း၊ ကြည်သာချမ်းမြေကြောင်း၊ x ၊ မွှေးသကို ချိုလေးဗြဟ္မ
စိုရ် - ထုံပေါင်း၊ အောင်စေ ညောင်ရေလောင်း x ၊ ကုန်ကြောင်းလေဝေရီ၊
သာဓုအောင်တေရီ၊ ဝေးသင့်ပြီ ဧသင့်ပြီ။ ။ ဖြန့်သည်-ခန့်ရည် မြန်ပြည်သာခန်း၊
မေတ္တာဩဒိဿ်ပန်း x ၊ အနိဋ္ဌာ-ဆိတ်ကာ - စိတ်မှာရွှင်လန်း၊ သော်တာ သစ်သစ်

- (၈) ထားဗျာဒိဟာ၊ ခေတ္တရာတိုင်းသို့ ရောက်သော်၊ ပါကုန်သည်ပေါင်းတို့ ပျော်ပျော်၊ ထင်းတင်ကြနော် သုံးပဟိရ်ဆော် ညံသဲသဲ။ ။
- (၉) နှစ်နာရီသွားသော်ကြောင့်၊ ရေဖျားက စလုံထွေးထွေး - စွဲကျောက်ချ နေ။ ။
- (၁၀) လေးရက်မှန်စွာ၊ စလုံရွာ ထွက်ကိုလေလေ၊ အိမ်ခေါင် ဗဟိုထက်ဆီက၊ ရွှေကြက်ပါဒ-မြေကို ဆင်းတယ်နော်ကွယ်၊ စက်မီးစုံနှင်း။ ။
- (၁၁) ပြုံးမြင့်သီခေါင်၊ ဖိုးဦးတောင်ရိုးက မိုးပြာ၊ ဆီးပိတ်ကာပျိုးတဲ့ ဒေဝါ၊ မိုးအမွှာနှွာ ငြိုးမာန်သောအခါ၊ ရွာသွန်းဖျန်း။ ။
- (၁၂) မင်းလှဆိပ်ကမ်းမှာလှ၊ ရေဖမ်းခု မမြင့်တမြင့်၊ ဆိုင်း အိပ်ခင်းပြင်။ ။
- (၁၃) လက်ကြားသိမြင်၊ လုလင်ခေါင်ချုပ်ကိုလေလေ၊ နှစ်ကြိမ်ခရာမှတ်ပါ လို့၊ ကျောက်နှုတ်ဖေကြ ကြေးကြော်ပြီးမှနော်ကွယ်၊ စက်မီးစုံသွား။ ။
- (၁၄) များသည်ကြေညာ၊ ပြိုင်ဖက်တော်ရှားတဲ့ နာဝါ၊ များဗိုလ်လူပေါင်းတို့ စုံစွာ၊ မန်းမြစကြာ၊ အံ့ချီးနိုင်ရာ၊ သာဆင့်ကဲကဲ။ ။
- (၁၅) ဆိတ်စာ နေနဲလျှင်တဲ့၊ အိပ်ဘဲခု-စလေနဂရာ၊ ထင်းတင်ကြရွာ။ ။
- (၁၆) ခြောက်ရက်အမှန်၊ လင်းရောင်လျှံဖြိုးကို လေလေ၊ အဇဋ္ဌာ ကောင်းကင် ရိုးဆီက၊ တိတ်ခိုးကြံတဲ့၊ မနေသွားတယ်နော်ကွယ်၊ ယောကျ်ားသူရဲ။ ။
- (၁၇) လွဲသွေမရှောင်၊ ကျိုးတော်ဆောင်၊ ထမ်းရွက်စေစုံ၊ မြူဆံခြည် ခြမ်းမျှ မသုန်၊ နှင်းအပ်ကျန်ယုံ၊ ရွှေခဲယဉ်ပုံ-ကုန်စုံပေါင်း။ ။
- (၁၈) နှစ်နာရီပြောင်းပါလို့၊ စက်ညောင်းမှ ဆမိတ်ခုံရွာ - ကွန်းထောက် တော်သာ။ ။
- (၁၉) ကျွန်းရွှေပြုဗွာ၊ ဝိဒေဟာစွန်းမှာလေလေ၊ ဖလံဝါသူရိန် ထွန်းပါလို့၊ ကွန်းယွန်းချီကြ၊ ညိုညို မိုင်းတယ်နော်ကွယ်၊ ရွှေကိုင်းတောင်တန်း။ ။
- (၂၀) မြန်းထွက်ခုတ်ပြန်၊ ညနန်းယံ မိုးတဲ့ဝါနာ၊ ရွှေဝရဇိန်စက်သို့ပမာ၊ မန်းမြ စကြာ၊ နန်းမြို့အောင်ချာ၊ ဦးလှည့်ညွတ်ကာ၊ ကြာခင်ဘဲ။ ။
- (၂၁) နေချိန်မလွဲခင်က၊ အောင်ပွဲက-ရတနာရွှေဘုံ၊ ဦးညွတ်ခိုလို့။ ။

(နာဝါသံ ပြီး၏။)

လှေတော်သံ တမျိုး

ဦးပုညဆို - ဇနက္ကမင်း သဘောလွင်ခြင်း

ငွေရွက်ကယ်မြိုင်မြိုင်၊ သုံးပင်တိုင်ထွေဆန်းတယ်၊ ဆောင်ဝေယန်ခန်းမှာ
လှ၊ စံမြန်းစမှယ် သေးသွယ်နွဲ့ သိင်္ဂီရွှေလှော်၊ လောင်းတော်သမ္ဘန်၊ မိခိလာဘူ
မိန်ကို၊ ရွှေစက်ရိန်ဖြိုးမယ်လို့၊ ကြိုးလေကြံတော်ဆောင် ရေဘောင်တင်၊ မြင်ဝံ
ဘဲ။ ။

လေဝိုင်းငယ်မွန်မွန်၊ လှိုင်းသုန်သုန်ခွန်မြူးတယ်၊ ရေမာလိန်မူးငယ်တို့၊
ဇားဗေ့ချာ လှိုင်းလေးမိုင်လို့၊ ဖေင်ပျံနာဝါဲမှာ ဝင်ခို၊ စက်ဝမ်းလှိုင်းရေယိုတယ်
ဖုန်းရွှေကိုယ်မင်းရယ်က၊ ငွေလင်းယဉ်ဘုံ၊ ခုန်ကာပျံ ရန်မျိုးရှဲ။ ။

ညိုညက်ကယ်ပြာပြာ၊ မြေမုတ္တာ ခြယ်ရောတယ်၊ မေခလာ စောမယ်က၊
ဘောလေကြံရည်ရွယ်ဆယ်လို့၊ ကြည်ဖြူသာယာပိုက်ကာခြံရုံ၊ နတ်ရင်ငွေခိုလို့
သည်၊ မာလာငုံ ဖုန်းငယ်က၊ ပြုံးလေစက်တော်ခေါ်၊ ရွှေရင်ပေါ် ပျော်
နိုးခဲ။ ။

နွဲ့ကာငယ်ကြင်ကြင်၊ မြေမျက်ရှင် ရောင်ဖြိုးတယ်၊ နီလာရွှေကြိုးငယ်နှင့်၊
မိုးမယ်ဒေဝီလေးချိုပွေ၊ ယဉ်မာယာမူ နန်းသူရွှေပျော်၊ ဂမုန်းခိုင်ရွှေလှော်ကို၊
ဖြေဖျော်လိုအားငယ်နှင့်၊ ထားလေမျက်ချိုချို၊ ဆိုကာကျမူမြူတုန်းဘဲ။ ။

မြိုင်တိုက်ကယ်သာသာ၊ မြေကျောက်ဖျာဖန်ဆင်းတယ်၊ ပန်းဝတ်မှုသင်း
ပါတဲ ခင်လေးစက်ရာဘောင် ဆောင်မှို၊ ပျော်ခအောင်ဒေဝီ ကျူးချိုချေငံ၊ နတ်
ရတုစီမံသည်၊ ဒေးယဉ်ပျံလှဲပါလို့၊ နွဲ့လေသံချိုချို၊ ဟိုတိမ်ယံ ပျံကွန်ဝဲ။ ။

၎င်းအလိုက် သာယာဝတီ ဦးဝိုင်းရေး - ဇနက္ကချီး
လှေသံ တမျိုး

တိုင်းမိခိလာ၊ ဇေယျာဘွေ စံခန်းဖြေကုန်၊ ရွှေဘုံရွှေနန်းကိုတဲ၊ မြန်းလွယ်
ကူ ယူမယ်လေလေ၊ မှန်းကြံရည်ရွယ်။ ။ စွဲလို့ခဲပုံခြယ်-သဲတုန်ဖွယ်၊ ပင်လယ်
ရေသောင်း၊ ကျယ်ဝန်းသီခေါင်ဝေး၊ မျှော်လေတိုင်းကိုလေလေး လှိုင်းပွေးပွေး။

ရေးတော်ကုန်မှာ၊ နာဝါရွှေသဘောကြံနိုင်၊ ဝဲရေဆိုင် ကြေးမှာလှ၊
မျောလို့ရာပါပြီလေလေ၊ သဲညံစီစီ၊ သိုင်းလို့ ဝိုင်းအံ့ချို၊ မှိုင်းမှန်ရီ၊ ရေသီကိုင်
ယောင်၊ ရွက်မနိုင်အောင်ပန်း၊ အိမ်မြှောင်ဦးမှာလေ မူးခွေနှမ်း။ ။

ကမ်းရေပွက်ဆူ၊ ရွက်ဖြူလေဟန် တိုးနံဒေါင်း၊ တိုင်ဖေါင်ဖေါင်ကျိုးပါလို့၊
ခိုးမှုန်ရီဝေတယ်လေလေ့ ခဲရေလမ်းချိန်၊ ဆွဲတဲဝဲရေရိန်၊ ရာဟုစိန်၊ မာလိန်မျှား
လှိုင်၊ ရက်ကန်းရေဆိုင်ထဲ၊ မိုးသံချုန်းတယ်လေး အုန်းသဲသဲ။ ။

လဲခွာသွေရွှောင်၊ နိုင်အောင်ရေဘောင်လှိုင်းသုန်သုန်၊ လေမှုန်မှုန်ဝိုင်းပါ
လို့၊ တိုင်းပြည်တော် မျော်တယ်လေလေ့၊ လင်းယဉ်တိုင်း ပေါ်မှန်းလို့၊ ရမ်းရည်
ရော်၊ လွှားခွန်ကျော်၊ ကိုယ်တော်ရေလယ်၊ ရွှေဟင်္သာ - နှယ်ကူး၊ ကံကို ယိုး
တယ်လေး မျိုးမျှားဖူး။ ။ နူးကြည်ညိုဖွယ်၊ ကြုံတယ် ပင်လယ်ထဲမှာသာ၊ ကံ
ဖန်ရာဘဲကိုတဲ ဇွဲယူတော်သန်တယ်လေလေ့၊ မျိုးဇာတိမာန် ပေးဖရိုက်ရာခံ -
ဆုံးတိုင်းကြုံ၊ ပူပန်စေဖွယ်၊ ပုန်တိုင်းပြင်ကျယ်ဝိုင်း၊ အမွန်မြှိုးတယ်လေး မိုးလုံး
မိုင်း။ ။

ဆရာဦးပိုးချိုရေး - တံဂါလှေချင်း

အံ့မိုင်းငယ်ညို - လှေအိုလူး၊ မြစ်ပြင်အကူး လှိုင်းခွန်မြူး။ ။ နွေဦး နွေဦး
ခေါ်ခါ၊ လေရူး လေရူးဆော်လာ၊ ကမ်းရေသိတာ ရှိပြာမိုင်း ရေလှိုင်းဖွေး၊
ရေလှိုင်းဖွေး။ ။

ကျောက်ဆောင် နံဘေးဆိက-၊ ပွက်သေးနှင့် လည်ကာတဖန် ဝဲကတော
သံ ကြွက်ကြွက်ညို။ ။ အုံးခြံမြဲခြံမြဲလုံ့ ယက်သံ ဆူညာကြေး၊ ဖိလာထောင်လို့
ငပးပါအုန်း - ။ တက်ရေးပြ သည်ရေမော်မှာ ဝဲပြင်ကလှော်၊ ပြင်ကလှော်။ ။
သဲငွေသောင်ပေါ် - စင်ရော်ပျံကာဝဲ၊ မောင်မယ်စုံ နှံ့ပါလို့၊ လူနဲသို့ ပျူပျူ
ငှာငှာ - လှိုင်းရေထက်မှာ - နေလျက်သာ။ ။

(လှေတော်သံ ပြီး၏။)

ကန္တမြို့စစ်ကဲ ပင်းထင်ရာဇာရေး
ဟံသာဝတီပါ မင်းကစ၍ မန္တလေး ရတနာပုံနေပြည်တော်ထိ
ပင်းဆက် ရှေ့စည်တော်သံများ

(၁) ထောင့်ကိုးဆယ် စွန်းပဉ္စတုင်မှ-ညွှန်းဆင်သ ရာဇဝင်။ ကနက်ဆိုင်ရှစ်ဆူ
မိုးတယ်၊ စိုးတဲဘုရင်လေ့။ မြန်နန်းခွင်၊ စံမြန်းတော် ဘုန်း ကြယ်အင်
ကြောင့်၊ သုံးဆယ်တုင် ရှစ်ခုဆောင်းအောင် ကောင်းတဲသတိုး။ ။

(၂) မွေးနံတော် ကြာသပတေး၊ တခါမွေး ပြန်တော့သည်။ ရတနာပုရ
တိုင်းကို၊ ဝိုင်းတံ့စစ်သည်လေ။ ဟံသာပြည်၊ ရှေ့ကြာတဖန်လည်၍၊ မပြန်
ပြီ၊ ကိုယ်ခတ်စွန့်တယ် နန်းညွန့်တပါး။ ။

(၃) ထောင့်တရာ တဆယ့်သုံးလိုဖြင့်၊ ဘယ်တုန်းကမှ ကြုံဘူးပေါင်။ မြန်မာမှာ
ဒသာချိုတယ်၊ ပြေးစို့တော်အောင်လေ။ သမိုင်းဆောင်။ တလိုင်းဘောင်
ပါတော်မူလို့၊ ခါမျှော်သူ အချိန်လင့်တယ်၊ မင်းနှင့်ကွာဝေး။ ။

(၄) ရန်ကြီးအောင် တံဘောင်သလို၊ တန်ဆောင်လ ပုဏ္ဏမီ။ လက်ရုံးတော်
ဖုန်းထိန်တောက်တယ်၊ သုံးကြိမ်မြောက်ညီ။ ရွှေဘုံစည်၊ မထိတံ့လူစား။
မောင်ချစ်ညို မင်းဟန်တုကို၊ သွင်းရန်ပြုရှား။ ။

(၅) မြစ်ရေ နောက်မြောက်စွန်းရယ်က၊ တောက်ထွန်းတဲ့ သမ္ဘာတော်။
မုဆိုးဘို အမည်မှည့်တယ်၊ ငါးဘွဲ့လှည့်ခေါ်။ လောင်းနတ်တော်၊
ကောင်းမြတ်ကျော် အခါဝင်၍၊ မကြာခင် ရာမညကို၊ ဘုန်းပြုလို့လင်း။

(၆) ငယ်မည်မှာ အောင်ဇေယျလို့၊ သောင်းဒီပ ကျွန်းဇေယျ။ မင်္ဂလာ သြဘာ
ညွှန်းတယ်၊ ထွန်းတဲ့တဆူ။ ရှုံးသသူ၊ ထုံးဖြူသို့ ကွက်ကြား။ ပြည်ဟံသာ
တိုင်းစွန့်ပျက်တယ်၊ လိုင်းမွန်ဖက်သား။ ။

(၇) ထောင့်တရာ တဆယ့်လေးတွင်မှ၊ အလွဲပေး ဘုန်းကံတော်။ မြန်မာမှာ
ဒသာကောင်းတယ်၊ ဆောင်းရိပ်ဖြူပေါ်။ ဥဩအော်၊ မည်ခေါ်တဲ့စကား၊
ဘွဲ့နာမံ နာသိမ်ကို၊ ခွန်းဟတည်ထား။ ။

(၈) အသက်တော် လေးဆယ့်ခြောက်ကယ်နှင့်၊ နံသောကြာ ရှေ့သမ္ဘာ။ အနွယ်
တော် ပဉ္စာလ၊ ကျမ်းပြုမိန့်မှာ။ နန်းအဋ္ဌာ။ နတ်ငြိမ်းကို ရှင်ပျော်ရှာတဲ့
ထင်ပေါ်စွာ မြေနှင့်မိုးမှာ၊ ရိုးတော်ကောက်ပွဲ။ ။

(၉) အလောင်းတော် နတ်ရွာကြွရွာလို့၊ မှတ်ပါကြ ရှေ့ပွဲလာ။ ထောင့်တရာ
နှစ်ဆယ့်နှစ်မှာ၊ သားချစ်ရတနာ။ ရှစ်မြဟွာ လှည့်ကာတည့် ခြွေသန်း။
အောင်ဘိသေ ဥကင်ဖွင့်တယ်၊ ထူးတင်တင့်နန်း။ ။

(၁၀) နန်းတောင်ညာ ရွှေဘုံဖွားပေမို့၊ ယုန်ရထား ခသည့်နွယ်။ မွေးနံတော်
အင်္ဂါနေမှာ၊ ဘုန်းမွှေစမွယ်။ သက်တော်ကြွယ်၊ မငယ်ဘု နှစ်ဆယ့်ငါး။
အိမ်တော်စံ သမ္ဘာရင့်တယ်၊ နန်းမြင့်ဘုရား။ ။

- (၁၁) ရေဖျန်းခံ ထုံးသစ်ညွှန်းပါလို့ ရှေ့နန်းစံ သုံးနှစ်စွန်းတွင်မှ၊ ပြိုင်ထွန်း
သည့် ထက်အာကာ၊ သောကြာကြယ်လ၊ ကို ချဉ်းတယ်၊ မင်းတို့ကြံမ္မာ။
ဂြိုဟ်ဒသာ - အိုရှာပေါ့ သည်နှစ်တွင်း။ တန်းခိုးတော် ပျောက်ကွယ်
ပ,တယ်၊ လောကသနင်း။ ။
- (၁၂) နှစ်ကောဇာ - သညာပေးခဲ့၊ ပဉ္စာဒွေး ဧကံကော။ ဆင်ဖြူရှင် ညီတော်
မြတ်ကို နှင်းအပ်သဒ္ဒါ။ သာသနာ၊ နေဒေါင်းရောင် ရှိန်ပမာသို့၊ ဝတီ
သာဏုန္ဒာမင်းငယ်၊ ဆင်းမ,တဲ ကျိန်း။ ။
- (၁၃) သက်နှစ်ဆယ် စွန်းတော်ကျက၊ စက်သော်တဘု-ရွှေနန်းစံ။ တဆယ်ကျော်
နှစ်နှစ်စွန်းအောင်၊ ထွန်းသည့်ဒမ္မန်။ မွေးတဖန် မွေးနံတော်ဂဠုန်စံလို့၊
ဖြူရှစ်တန် သားတော်မြတ်ကို နှင်းအပ်တဲပဲ့။ ။
- (၁၄) ခမည်းတော် သမ္ဘာနဲ့လို့၊ အရာလဲ့ ပြန်ခဲ့လျှင်။ ထောင့်တရာသုံးဆယ်စွန်း
ထွန်းသတ္တတွင်။ ရင့်ကျူးဆင်၊ စဉ့်ကူးခွင် ကိုယ်တော်ငင်လို့၊ လိုတော်
အင် ရှေ့ဝနန်းကို၊ မြန်းခဲ့ဘုရား။ ။
- (၁၅) ကျားဗျဉ္ဇာ နံတော်နေ့သာပ၊ စံပျော်မွေ့လှတော်မူ။ စစ်ကိုင်းတွင် လွန်
ထင်ရှား၊ ငါးထပ်တဆူ။ များပြည်သူ၊ ဘုရားကို နောင် ကြည်ဖြူဖို့၊
အောင်စည်ကျူ၊ ထိန်းရိုက်ကြေးတယ်၊ ဧပေရှင်လေး။ ။
- (၁၆) အိမ်ဘော်ဝယ် တဆယ်ကိုးတွင်မှ - စိုးခြောက်နှစ် မြတ်နန်းစံ။ အသက်
တော်နှစ်ဆယ်ငါးမှာ ခြားလို့ပုန်ကန်။ ဖေါင်းကားဉာဏ် - ကောင်းစား
ရန် ဘုအကြံနှင့်၊ ဖြူပြတန်ခွေရွက်ကွန်းကို၊ ထွန်းပြိုင်စိုက်ငြား။ ။
- (၁၇) ထောင်ရာပေါ် လေးဆယ်ပြုလို့၊ ကျော်သုံးခုအခါတွင်။ ဖေါင်းကား
ပိုင် ခုနစ်ရက်ကယ်၊ နန်းသက်တော်မြင်။ ကြမ္မာငင်၊ ရာဝင်ရှိစကား။
မွေးနံတော်ဇီဝါကြွက်ကို၊ ကျားတက်လို့စား။ ။
- (၁၈) နှစ်မကြာ ဖြစ်လာရာ၊ ခေတ်ကာလ ဤတံဘောင်။ မန်ကျည်းပင်တောင်
ကိုင်း၊ ဗျိုင်းနားလို့မြှောင်။ သတိုးဆောင်၊ တန်းခိုးတော် တပြောင်
ပြောင်နှင့်၊ တထောင်မှာ - တဆူဖွားတယ် ဘိုးတော်ဘုရား။ ။
- (၁၉) လောင်းနတ်တော် ရှင်ရင်သွေးမို့၊ ဘထွေးတော် သူကြံစည်။ အမရာ
ပြည်ပူရ ရှေးအစတည်။ အပြည်ပြည်၊ ကြည်ကြည်သ ဆက်နှင်း။ စက်
ရွှေစုံ ကညာရောက်တယ် ဘုန်းတောက်တဲမင်း။ ။

- (၂၀) မင်းကွန်းဆို သာခုရပ်တွင်မှ၊ ဓာတုဓာတ် စေတီခေါ် ။ ခြောက်ရောင် စုံမွေ့တော်စု၊ ဖျားကုသိုလ်တော်လေ့ ။ ပြီးမမြော်၊ တထီးပျော် နတ် ခွင်စံလို့၊ စန်းယဉ်ပျံ ဇီဝ ပူးတယ်၊ ထူးတဲ့ဂြိုဟ်သွား ။ ။
- (၂၁) နတ်ရွာတော် စံပျော်မြန်းလို့၊ ကံတော်နှမ်းညှိုးခဲ့လျှင် ။ ထောင်ရာကျော် ရှစ်ဆယ်တစ်မှာ၊ မြေးတော်ချစ်ပင် ။ စစ်ကိုင်းရှင်၊ တိုင်းခွင်လုံး သတိုး ။ တောင်ညာစံ ဒေဝီလွမ်းတယ်၊ နန်းထက်တန်းခိုး ။ ။
- (၂၂) တန်ခိုးတော် နှစ်ဆူတင့်လို့၊ ဇမ္ဗူခွင့် နံသေ ကြာ ။ မြနန်းစံ ဆယ်ရှစ်စွန်း၊ ထွန်းတဲ့သမ္ဘာ ။ ပြောစရာ၊ ဝေ ဟာရဖိုစကား ။ ရန္တပို စာတော် ချုပ် တယ်၊ ပေါင်းအုပ်လူများ ။ ။
- (၂၃) သူပုန်ရန် တခါငြိမ်းတော့၊ မညှာစိမ်း မြတ်ညီခင် ။ မရီးတော်စိန်တကုံးကို၊ မုန်းစိတ်တော်ဝင် ။ ပြီးမရှင်၊ တို့ဖုန်းရှင် ပြည်ရွှေဘိုသို့၊ ကြည်စေလို ထွက်စံမြန်းတယ်၊ နန်းရာသစ်ရွေး ။ ။
- (၂၄) ထောင့်တရာ ကိုးဆယ်ကိုးတွင်မှ၊ တိုးထက်တိုး ဘုန်းသမ္ဘာ ။ နှစ်ရာကျော် သုံးခုလန်းမှ၊ ဥက္ကလာ ပြည်တော်နန်းကို မြန်းကြွလည်ရှာ ။ သည်တုန်း ခါ၊ ပြည်ကုန်းဘောင် လွန်သာယာလို့၊ ကြည်သဒ္ဓါ ဆုတော်ပေးတယ် တိုးတော်ချစ်မြေး ။ ။
- (၂၅) နန်းစံတော် နဝါဆင့်တော့၊ ကြမ္မာခွင့် ဆော်နှိုးဖန် ။ ထောင့်နှစ်ရာ ရှစ်ခုထားတယ်၊ သားတော်ပုဂံ ။ သတိုးမှန်၊ သောင်းများမယ် ဒေဝီခံကာ ရှေ့ညီစံ ရှင်ကိုဖွားတယ်၊ ခြားလဲ့နေနှုန်း ။ ။
- (၂၆) ကုသိုလ်တော် ထာဝရပေပ၊ မြတ်လောက ရံသီမှာ ။ အိမ်တော်ရာ တည်ခဲ့ ဘူးတယ် ထူးတဲ့အခါ ။ ရှေးသမ္ဘာ၊ တေဇာရှိန်တန်းခိုး ။ ပူးနန်းစံခွန် မရောက်တယ်၊ ဘုန်းခြောက်နှစ်စိုး ။ ။
- (၂၇) ထောင့်နှစ်ရာ နှစ်ဆယ်ကျလို့၊ ဆွယ်ဇယ နှစ်ကောဇာ ။ လပြာသို့ ခွါညီလန်း ဆန်းရက်အဋ္ဌာ ။ မြန်းသမ္ဘာ၊ နောင်နန်းလျာ ရှင်နှစ်ပြာတို့၊ မင်္ဂလာ ခါတော်ရတယ်၊ ဓားပြထွက်သွား ။ ။
- (၂၈) နောင်ညီကို ခါချိန်ရလို့၊ နာသိသံ ထွက်လွတ်ပြန် ။ ကျွန်ယုံတော် ဗိုလ် အများတို့ကို၊ ဓားအပ်လို့နဲ့ ။ ခြိမ်းညောင်းညံ၊ သိန်းသောင်းတော် ခြွေ ရံလို့၊ ပြည်နိုင်ငံ ရေလိုဇေးတယ်၊ ဘုန်းတော်ကြောင့်လေး ။ ။

(၂၉) ရွှေဘုန်းတော် နှစ်ဆူတောက်လို့၊ ဇမ္ဗူအောက် မိုးမြေပြင်။ ထီးတရာ
ခဝပ်ညောင်းတယ်၊ လောင်းသမ္ပုဒ္ဓင်။ မြတ်ညီခင်၊ အောင်ပဲ့တော် ရှင်
စီစဉ်လို့၊ ဒီပဝင် အိမ်ခွေနှင်းတယ်၊ မင်းမန္တာတ်ထုံး။ ။

(၃၀) မြို့ကုန်းဘောင် နာသိသံရယ်က၊ မန္တလ ပြည်အောင်ချာ။ စာရင်းဝင်ဗျာ
ဒိတ်ကြား၊ ဖျားတို့မြတ်စွာ၊ မြေမျက်နှာ။ နေထွက်ခါပုံပမာသို့၊ နှစ်စုံသာ
ဖြာဖြာပြန်တယ်၊ တိုင်းနွံကျော်ကြား။ ။

(၃၁) ရုပ်တော်မူလက်ညွှန်ပြုလို့၊ ဆက်ခွန်သ ထီးတရာ၊ အပြည်ပြည်ပဏ္ဍာကြို့၊
နန်းမြို့တည်ရာလေ့။ ကံသမ္ဘာ၊ မြတ်ဘုန်းတော် ကူဖန်လာလို့၊ သူစံရာ
ရွှေပဏ္ဍကို၊ တင်းမာန်ပြုဆင်း။ ။

(၃၂) ရတနာ ပုံရွှေမြို့ရယ်ဟု၊ စုံစေဖို့ မော်ကွန်းဆင်။ သယမ္ဘူဆုပန်မိုးတယ်၊
ကြီးညာဏ်တော်ရှင်။ မဟာဝင်၊ သီရိရယ် ဓမ္မာသွင်သို့၊ ယနာတင်ပဉ္စမ
ကို၊ နှင်းသလ္လပဲ့။ ။

(၃၃) စိန္တယျာ မိန့်တော်လွှတ်ကြောင့်၊ ရှစ်သောင်းထွတ် မြတ်လေးထောင်။
ကပ်ကမ္ဘာ အရှည်ထွန်းအောင်၊ ညွှန်းပြုလုပ်ဆောင်။ ကျောက်အရောင်၊
တောက်ပြောင်လို့ထိန်မြူး၊ မြစ်ကျင် ဖြူစင်ညက်မှ၊ ရေးတင်ချက်ထူး။

(၃၄) အိမ်နိမ့်စံ နှစ်ဆယ့်ကိုးရယ်နှင့်၊ စိုးခြောက်နှစ်-နှစ်ဆယ်သာ။ ရွှေသက်
တော် ခြောက်ဆယ့်ငါး၊ လားတုံနတ်ရွာ။ နံအင်္ဂါ၊ နိမိတ်တော်ထင်စရာပ၊
ပြဘက်ာနေစက်သွားမှာ၊ ချားလည်သို့ယွန်း။ ။

(၃၅) ခမည်းတော် နတ်ရွာမွေတော့၊ သားအိမ်ခွေ ဆောင်နန်းစံ။ ဓမ္မခန်ရွှေ
စာပေါင်းကို၊ လောင်းနှစ်ထပ်ပြန်။ မတ်ပေါင်းရံ၊ နတ်မောင်းစည်
တည်ညံနှင့်၊ ပြည်နိုင်ငံ ဇမ္ဗူသိမ်းတယ်၊ ငြိမ်းပေ့ရေး။ ။

(၃၆) နေနှယ်တော် တဆူစစ်ပေပ၊ ဇမ္ဗူရစ်ရွှေနန်းစံ။ ဒေဝီခံ စုပုရားကို၊ အား
ပြုရပြန်။ ဝေချုန်းလှုံ ရွှေဘုန်းတော်ကူဖန်လို့၊ ဖြူဆဋ္ဌန် စက်ရွှေခ၊ တယ်၊
သောင်းရွှေများမူး။ ။

(၃၇) မြနှင့်ရွှေ ဂဟေဆင့်လို့၊ နေနှစ်ပွင့်စံတော်မူ။ ဝေနေယျာ လွန်သနား
တယ်၊ သားနှင့်အတူ။ နေတဆူ၊ သဘောတော်လွန်ကြည်ဖြူ၍၊ ပြည်ပြည်
သူ မေတ္တာဆက်တယ်၊ နန်းတက်နှစ်ပါး။ ။

(၃၈) လောင်းဝေဘန် အလှထုံးသို့၊ တူတနှုန်း ဆိုသင့်တယ်။ ရှင့်ဘေးမတော်
ပင့်ဆောင်မြန်းတယ်၊ နန်းပြာသာဒ်သယ်။ တန်းခိုးကြွယ်၊ ကိုးကွယ်တဲ့
ဘုရား။ မြတ်မဟာ - မုနိထူးကို၊ ဦးခိုက်ညွတ်တွား။ ။

(၃၉) ဇေတဝန်ဝေယန်မြင့်၊ ခြေစံတင့်လှတော်မူ။ နတ်ဗြဟ္မာ သက်သေထား
တယ်၊ များသိရှင်လူ။ ပြည်နိဗ္ဗူ၊ စိတ်တူပရယ်မုန်း။ နှစ်ဆူပြိုင် ပါမိဖြေ
တယ်၊ သုံးရွှေကြင်နိုး။ ။

(၄၀) ချီးအမြော် မှန်ပြုထားပါလို့၊ သမီးတော် ကမ္မုဖွားတို့နှင့်၊ စံစားတော်
မူတန်းပါ။ ဘုန်းသမ္ဘာ ကံတော်ချိုတယ်၊ ယွင်းလို့ကြမ္မာ။ ပြည်ဟံသာ၊
စံရာတည့်ပါသွား။ ထုံးဆောင်ကာ နှုန်းအောင်ကွန်တယ်၊ ကုန်းဘောင်
ညွန့်ဖွား။ ။

(၄၁) ရွှေနန်းစံ သတ္တာကျလို့၊ နတ်နာဂ ကိန်းမပြောင်။ မြတ်ရေယာဉ် ပင်လယ်
လမ်းကို၊ မြန်းကြွယူဆောင်။ တိတ်တဘောင်၊ ကြယ်ရောင်ပ မြေနှင်း။
အသုရိန်စန္ဒာဒမီးသလို၊ နန်းဘုံကဆင်း။ ။

(၄၂) ထေဒင့်နှစ်ရာ လေးဆယ်ကျလို့၊ ဆွယ်သတ္တ နှစ်အဝင်။ လတန်ဆောင်
ကျော်ကာထွက်တယ်၊ စွန်းရှစ်ရက်တွင်။ နေအဝင်၊ နံနက်မှာ ဂဠုန်ပင်
တဲ့၊ မကြုံချင် ပင်လယ်နန်းကို၊ မြန်းရနှစ်ပါး။ ။

(၄၃) နေနှစ်ဆူ ရှင်နှစ်ပါးငယ်နှင့်၊ သွီးတော် ထိပ်စုဖျားရယ်တို့၊ အမှုသွားအို့
လိုက်တာ။ ရာဝင်တော်မတင်ဝံ့၊ စိုးရွံ့လှပါ။ မသက်သာ ရွှေမျက်နှာ
စုံနှစ်ဖြာင့်၊ ပဒုမ္မာနေရှိန်ကြေ့လို့ ချမ်းမြေ့ရှာဘူး။ ။

(၄၄) မြတ်မဟာ မုနိဖျားနှင့်၊ ဝေနေယျာပြည်သူများ၊ နှစ်ပါးဖြင့် မမေ့နိုင်။
ရွှေဗျာသံမိန်တော်မြက်တယ်၊ ခွန်းနှုတ်ဆက်ပြိုင်။ ဗျာဆူလှိုင်၊ ပူအိုင်လို့
ရှင်နှစ်ပါး။ မျက်ရေတော် စီးပြာကွန်တယ်၊ ထီးရာညွန့်ဖွား။ ။

(၄၅) သွီးတော် ထိပ်စုဖျားတို့၊ သနားဖို့ ဝိပါက်ကြုံ။ ရွှေနန်းခွင် မစံရတယ်၊
မြန်းကြခြေစုံ။ ပြည်သထုံ၊ ကြေပုံနှင့် တူလေခြင်း။ မနုဟာ ထုံးဆောင်
လို့၊ ကုန်းဘောင်မြို့မင်း။ ။

(၄၆) မြတ်ငါးထောင် သာသနာညွှမ်းပါလို့၊ အခါဆိုးကြုံခဲ့ပြီ။ တကာတော်
ပင်လယ်လမ်း၊ မြန်းကြစက်ချီ။ ရနာဂီ၊ ကွာဝေးတယ် ပြည်ဌာနီနှင့်၊
သည်ဝါမိခါတော်ဦးကို၊ ဘုန်းသိရာဘူး။ ။

- (၄၇) ရာဇဝင် ဆောင်နိဒါန်းကိုလ၊ နောင်သိလမ်း ဖေပြုဆင်။ ရှင့်ဘိုးတေဋ္ဌ
ပြည်ကိုအပ်၊ မူးမတ်သေနှင့်။ လွတ်ကွန်းတွင်၊ ပြည်ကြီးဝန် ရှေ့သင်္ဃိုင်
ဟု၊ ဗိုလ်သေနှင့် နေရာလွတ်ကို၊ ဘုန်းထွတ်သနား။ ■
- (၄၈) ရှေ့တိုက်ဝန် ဆက်စာရင်းကိုလ၊ စစ်သွင်းတဲ့ ကျန်ယုံမှာ။ သူ့ပုတ္တာဆင်
ကာမေး၊ မြေးများကျန်ပါ။ အစတာ သဒ္ဓါလို့ဘုရား၊ ကွမ်းရေကိုင်
ကျန်ယုံခန့်တယ်၊ ဘုန်းပျံ့နှစ်ပါး။ ။
- (၄၉) ကွမ်းရေကိုင် တလီချိုပြန်လို့၊ ကနွီမြို့စစ်ကဲတော်။ နောက်တဖန်မြို့ရှေ့
ယင်း၊ သင်းသေနှုတ်ပေ။ အရေးမြော်၊ အတေးတော် ကေန်သိသော်
ကြောင့်၊ နယ်မြို့ရွာမေးဇာတိကို၊ ပေးဘိသနား။

(စည်တော်သံများ ဖြီး၏။)

ကရင်ဩလွမ်းသံ

(သာယာဝတီ ဦးပိုင်းရေးသည်။)

တကြောမောင်ပြာ၊ ကေလာတောင်ခိုးဝေ x ကမ်းခြေဦး ၊ အို...
လင်းပြာမြူးတယ်လေး သာထူးထူး x၊ ဝေးမြေတာမှာ ကွာလေကော၊ လေးလာ
ဟေ ဩြံ ဩ နောက်မူးဝေ၊ ခွန်းသံခြေရွှောက်ကိုင်းမှာ၊ ချိုးကဝိုင်း။ ။

ပလိုင်းကိုလွယ်၊ ဆင်တယ်သင်တိုင်းခြံ x၊ ယဉ်ပုံသုံး၊ အိုဘီလုံးမှာလေ၊
ကြေကုံးစီ၊ ကြိမ်နီချိုမှာ ပျားအုံပေါ၊ တောပေလီ၊ ဩြံဩ မောင်ခိုးရီ၊
ချောနောင်ညီ ရေးမော သဲကဖွေး။ ။

တရေးဖန်ညှန်၊ လှုပ်ညှိမဲကောင်၊ တောတောင်ရင်း အိုရဲမှာန်သွင်းတယ်
လေ၊ ဖေပြုချင်းနှောင်၊ စီစီလောင် တောကြောင်ချင်း၊ ခင်းရန်ထောင်၊ ဩြံ
ဩ မျောက်လောင်းကောင်၊ အိုမဲမောင်ချိုထဲမှာ၊ ယိုလေးဆွဲ။ ။

တကဲသာညီ၊ မြေနှီတောင်စောင်းဝယ်၊ ချိုနှယ်တော ။ ၊ အိုလင်းမြေ
ပေါတယ်လေဝေ ဘောလယ်၊ လာလေယောက်ဖယ်၊ တောင်စောင်း ပျော်ဖွယ်၊
ဟိုကွင်းလယ်၊ တောယုန်ငယ်ရေဆင်းမှာ၊ ဖါးအုံအင်း။ ။

တသင်းဖေပြိုင်၊ ချေစိုင်ပြောင်မြူးပျော်၊ ခွေးခေလှမ်း ။ ၊ အိုလဲ
ကျော်ဖမ်းတယ်လေ၊ နွယ်တန်းပေ၊ တွန်ခေသံ ခါကျော်ညောင်း၊ ဒေါင်း
ဖေပြုလှော်၊ ဩြံ ဩ မြိုင်တောမော်၊ လွမ်းဖွယ် နော် နွာမော တယ်
ပန်းကပေါ။ ။

ကရင်သြသံ-တမျိုး

မြိုင်တန်းမှောင် ဝေ - လေး၊ တောင်သေလာကြော၊ လွမ်းဖွယ်နှော၊
သာခွါပေါ၊ တို့တောင်ယာတောမှာ - လေး။ ။

ရို့ မီးထိန်လွင်လေး၊ ကွင်းပြင်လယ်ခင်း၊ ပျိုးစရာရှင်း ရိုးတာကန်သင်း၊
တို့တောင်သူ တို့လေတောင်သူ၊ တို့တောင်သူချင်းရယ်လေး။ ။

လောင်သင်း မြေကြူလေး၊ ရိုးကူတန်း၊ တဲရာစခန်း၊ လှဲတာလမ်း လုပ်
ကိုင်ရာ၊ တလင်းပြန်ညီစွာ၊ လှေစင်မှာ သုံးချောင်းဆိုင်ကာ၊ မျိုးရိက္ခာလှမ်း
တယ်လေး။ ။

တောတန်း တောင်ခြေလေး၊ ဝါးကြိမ်တောကြော၊ သခွါးဖရုံရော၊ စား
မကုန်ပေါ အိုလွန်သာမောဖွယ်လေး။ ။

ဖေဂါနှောစုံလင်လေး၊ နှစ်စဉ်ပျော်မြဲ၊ ရိုးကောက်ပဲ့၊ ဖြိုးမောက်ကဲ၊
ခြံမဲ့သဲလို့ ဆူဆူငြာငြာ၊ ခေါင်အိုးနှင့် တောင်ရိုးဘာသာ၊ အစာရေစာပေါပေါ၊
တို့ဆီလွန်ဝပြောတယ် ပြောတယ်၊ အိုအိုယာတောလယ်။ ။

အထူးမှတ်ရန်။ ။ ၎င်း ကရင်သြချင်း၌ မြိုင်တန်းမှောင်ဝေ တပုဒ်ကိုသာ အသုံးပြုကြ
သည်။ အောက်လေးပိုဒ် မြုပ်တိမ်နေ၍ ငယ်စဉ်က မှတ်သားထားရှိ
ရကား ဖြည့်စွက်ထည့်လိုက်သည်။ ။

(ကရင်သြသံ-ဗြိ၏။)

ရာမချိုး-ဖျင်းချင်တောလားသီချင်း

မှော်ရုံ တောနက်မြိုင်မြိုင်၊ အကျော်စုံ ရောယှက်ပြိုင်ပြိုင် x ၊ ခတ္တာလေ
ပင်မင်း-အင်ကြင်းဆိုင် - အင်ကြင်းဆိုင်၊ ဆပ်သဝါ ထင်လင်းတယ်၊ ဇင်မင်း
အခိုင် ဇင်မင်းအခိုင်၊ သင်းထုံပျံ့ကြိုင်၊ ဝင်းမုံနံလိုင်၊ ငုံ့ခိုင် ထုံလိုင် စုံမြိုင်၊ ပွင့်ဖူး
စိတုံဂနိုင်၊ ပန်းများ ငွေသဇင်ခိုင်၊ စမ်းကျရေယဉ်အိုင်။ ။

တောလား။ ။ လမ်းသဝေဆိုင်၊ ပန်းဘွေမြိုင်မှာ၊ စမ်းရေအိုင်စ၊
အခေါ်မကုန်၊ အကျော်စုံပါတဲ့၊ မော်ရုံဝပေထင့်၊ ပုံပြန်မိတ်၊ မကွာ
ထီးထီး၊ ကမ္ဘာက မိုးခဲတဲ့ - စာကမည်း လိပ်မှာတော့၊ ကြီးဟိတ်ကယ်
ထင်မြင်၊ ပမာမြအဆင်း၊ သမ္ဘာက လင်းပေသည့်၊ ရာမမင်း သခင်နှင့်၊
ကင်းစင်ခြောက်ပြစ်၊ မမေသီဟု-လှဒေဝီ အစစ်ကယ်နှင့်၊ ညီချစ်ကဲ့

နာမည်၊ အသက်တမျှ၊ လက္ခဏာတံ၊ အထက်ကစသည်တို့၊ ကမ္ဘာတိလူးမ၊
 ရှေ့သမင်ယောင်၊ ပေ့အင်ဆောင်၍မို့၊ မေမြင်အောင် ပြုပြန်တော့၊ လင်
 မောင်လှရွှေကိုယ်၊ ဆန်းအသွေးဝါ၊ နန်းမွှေးစရာကလေး၊ ဖမ်းပေးပါ
 ဆိုသောခါ၊ ညာပျိုရဲ့စိတ်ကြိုက်၊ ရှေ့လေးဒေါင်တင်လို့၊ ရှောင်တခင်
 လိုက်ပြန်တော့၊ သမင်မိုက်ဖြစ်ဟန်၊ အမှုရယ်ဆန်းပြီး၊ သူ့အဖမ်းမခံ
 တော့မှ၊ နန်းစုံတမတ်၊ အချိန်မမှားရအောင်၊ စိန်မြှားနှင့်လှတ်တော့၊
 တအားကျွတ်နော်၊ ရန်သူပုန်မီး၊ မာန်ဟုန်ဟီးပြီး၊ သံကုန်ကြီး အော်
 သော့ခါ။ ။

တေးဆက်။ ။ ညီဟော်နားမှပင်ပင်၊ ဆီလျော်ကြားလာအင် x
 ရှေ့သမင် သေချင်အောင်ခတ်သည့်ဘေး၊ မသွေလျှင် ကြော့ဘွင်နောင်ပြတ်မည့်
 ရေး x၊ ညီထွေးနှယ်မဟာ၊ ကယ်ပါလာသင့်သား၊ တွယ်တာညာချင့်စား၊ စည်း
 သုံးတန် ရံတား ပန်ကြားကာ၊ ပန်ကြားလေကာ၊ မရီးဖုန်းလျှံထံပါးက မြန်
 သွား မြန်သွားစေရာ၊ x၊ မတ်ရှေ့သွေးငယ်ရပ်ဝေးဘမြေချာ၊ မနေသာသေ့ခွါ x
 ဟေမဝါ - တောနက်မြိုင်ဝ၊ ပေ့ဗျာပါ - မောလျက်ထိုင်ထ။

တောလား။ ။ ဩဝါ-မကြည်နိုင်စွ၊ သည်မြိုင်ဝမှာ၊ ထိုင်ထလို့ဝို၊
 ဖြေမရှင်သမို၊ သပြေပင်ညို ကလေး၊ နေဝင်လို့ခိုခိုက်၊ ရင်ဟိုအထက်၊
 မလိုချက်ကြောင့်၊ ဖြိုဖျက်မောက်ရန်၊ ဒဿဘီလူး၊ အမည်ထူးတဲ့ပြည်
 ဦးစံက၊ ကြူးဖန်သရုပ်၊ အချောတမေ၊ သဘောတော့အောင်ဟာ၊ တော
 ရသေ့လုပ်ပြီး၊ ကွေ့မဆုတ်လတ်၊ ချစ်မရီး၏ စည်းနားခမ်းက - သစ်သီး
 ဆွမ်းရပ်လာတော့၊ လှမ်းကပ်မည် ရှိမယောင်၊ တရားမချင့်၊ အမှားကျင့်
 သူက၊ ရုထားနှင့်တင်ဆောင်တော့၊ လင်မောင်မြင်လို့၊ သဇင်နွဲ့ရဲ့ ကြင်တဲ့
 ရှေ့ကိုယ်၊ မရှုတစိတ်၊ လူ့ဗဟိဒ်ကြောင့်၊ ခုမတိတ်ငိုတော့၊ သူ့ ကျိတ်အို
 ကြီး၊ ရုထားအလာ၊ မသွားသာအောင်၊ တားကာဆီးလို့၊ အမြီးနှင့်ခုန်
 ဖမ်း၊ မြတဘက် နုပုဝါကလေး၊ ခုမကြာ ကမ်းခွဲ၍၊ အာကာလမ်း
 ကောင်းကင်၊ ကြောင်းမဖွယ်စွ၊ သောင်းလယ်အလှကလေးနှင့်၊ ခေါင်း
 ဆယ်ခွ နှင်လေသော်၊ ခဏပင်ပျောက်၊ မကြည်ဖို့သဲ ညီအစ်ကိုတုံပြီး၊
 သည်ကိုဘဲရောက်ပြန်တော့၊ ပျိုပေါက်ကယ်ဒေဝီ၊ လှမေသိကြောင့်၊
 ဖြေမဆည်ဆွေး ညီရှေ့ပုလက်ပေါ်၊ ခုစက်တော်မွေးခိုက်၊ ထောက်
 တွေးစဉ်းစား၊ မင်းနှစ်ပါးတို့၊ ခင်းသွားကြုံကြိုက်၊ ကျောလက်ပြင်ကို-
 တောမှန်ခြင်ကိုက်လို့မှ၊ ခင်လိုက်တဲ့ ညီအကို၊ ရှုနိမိတ်မီးပြီး၊ သူ့ကျိတ်
 ကြီးငိုလိုက်တော့၊ စီးယိုကာပ ရတက်တွေမောက်၊ ခက်ပေ့လို့နောက်
 ထာကြောင့်၊ မျက်ရေပေါက်ကျလာတော့။

တေးကောက်။ ။လောင်းရာမ၊ ကာယရွှေကိုယ်၊ တောင်းတံတမျှ
 နာလှရွှေကိုယ်×ကြို့ညှိဟိုပင်ဖျားဆီသို့၊ ယို့တယို့၊ နဂိုရ်မြင်ငြားပါလို့၊ နင်လား
 ဟယ်၊ ရန်ညွန့်မာန်ကွန့်၊ ရွှေလေးညှိတင်ကာ - သေဘေးကိုဝင်လာ၊ သခင်-သ
 ခင်ဘုရား၊ ကြင်နာချမ်းသာ ကြောင်းကို၊ တင်ပဏ္ဍာ ပန်ထွာတောင်းဆို၊ ဆင့်
 ဆင့်လောင်း ခွင့်တောင်းသံမြွက်ချို၊ ဖြစ်ထေ့မှန်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းအလို၊
 ညစ်ဘဝ ကံဟောင်းအို၊ ကံဟောင်းအို' x ၊လောင်းသခင်ကဏ္ဍ၊ ပျောင်းဘဝင်
 ကြံဖို့၊ ရတက်ပေ့မျက်ရေဆင်း၊ စေ့ရင်းငွေနှင်းလို့၊ မကြည်အောင် - ဇော၊
 ညီနောင်မောတာက၊ သည့် တောင် တော ထင် ပါ ရဲ့ ကို။ ။

(ဖျင်းချင်တောလားဖြိုး၏။)

ဤတွင်ရွှေ မဟာဂီတပေါင်းချုပ်ကျမ်း ပြီး၏။

မဟာဂီတပေါင်းချုပ်ကျမ်းကြီး

သီချင်း အမျိုးမျိုး အစချီ

အက္ခရာ အညွှန်း

	စာမျက်နှာ		စာမျက်နှာ
ကြီး		ဇမ္ဗူသိင်္ဂါပြုံးပြက်	၄၆
အတိုင်းမသိ	၄၁	ဇေယျာအောင်ချော	၄၁
ကန်တော်ကန်တော်အထိကရ	၄၈	ဇေယျာမြို့	၃၁
ကမ်းကမ်းကမ်းကမ်း	၃၂	ညာသပြေဘောင်	၄၃
ကိုယ်လုံးသန်ရောင်	၃၅	တရားမက	၄၀
ကိုးပါးပေါင်းစု	၂၂	တေဇာအာဏာထန်ပြင်း	၄၇
ကျော်နွဲ့ဝန်ဆူ	၃၇	တီးယွန်းအောင်စည်	၄၃
ကြောက်ဘယ်ဘုန်းတန်း	၂၆	တက်တူ တွန်သံပေး	၂၀
ကြိုင်မွေးလှိုင်ပြေး	၃၅	တျန်တျောထပ်တျာ	၁၉
ကျွန်းကျွန်းပိုင်သ	၄၆	ထံတျာ တေရှင်	၁၉
ခေါ်ပါယောင်နှင့်	၄၅	ထွေတလာနေမသာ	၂၆
ခန်းတွင်းရိပ်သာ	၂၇	ထပ်တျာထပ်တျာ	၁၉
ခွဲခွဲခြားခြား	၂၈	ထောင်ရောင်နေ	၃၈
ချမ်းကတဲကိုလေ	၃၈	ထိပ်တင်ငယ်ကေန်	၃၉
ချိပ်ပန်းပန်ငယ်	၄၅	နေရင်လေလဲ	၃၉
ငုံ့ကာငုံ့ကာ	၂၁	နှုန်းနန်းထောက်စာ	၂၅
စံရာတောင်ကျွန်း	၂၁	ပုံနှုန်းဝတီသာ	၂၆
စံရာဘုံမြင့်	၄၂	ပုံပမာ ထွေထွေသာ	၂၃
စိန်ကြောင်လှိုင်	၃၀	ပန်းစုံမာလာလေ	၄၇
စိမ်းလဲလဲညိုပြာ	၃၁	ပြောင် ပြောင် ပြောင်နာဂိန်	၄၂
စောင်းတော်သိင်္ဂါ	၄၁	ဖျော်ဖြေလို့ နေပရင်လေး	၃၂
ဆီးနှင်းပြိုက်ကျ	၃၃	ဘယ်ဘယ်တဲ၊ ဘယ်ကမ္ဘာတွင်	၃၂
ဆွတ်ဖျန်းကြိုင်သင်း	၄၆	ဘုံဆောင်မြင့်	၃၀

စာမျက်နှာ

စာမျက်နှာ

ဘုန်းတော်တေဇာ	၄၀
ဘုန်းတောက် ပဝင်းဝင်း	၂၇
ဘုန်းမိုးရွာစေသွန်းဖျန်း	၄၄
မာလာဂန္ဓာမေ့မေ့သင်းသင်း	၄၁
မင်းလမ်းစပ်ခါ	၃၃
မင်းလွင် မင်းလွင်	၃၄
မြို့နန်းငယ်လေး	၂၂
မြစ်ကြီးဂင်္ဂါ	၂၀
မြစ်ပြင် မြစ်ညာ	၂၁
မှန်ညောင်သဉ္ဇာ	၄၀
မှိုင်းရိပ်ကယ်တည့် ဝေမောင်	၄၆
ရာမင်း ရာမင်းဝပ်လျှိုး	၂၄
ရီရီဆိုင်းဆိုင်း	၄၄
ရွာတိုင်းသာစု	၄၀
ရွှေစကြာသည်အိုင်သာကလော	၃၇
ရွှေနန်းအောင်ချော	၃၃
ရွှေနန်းအောင်မြေ	၄၂
ရွှေပြည်ကြီး ရော	၂၂
ရွှေဖေ ငါင်တော်စံကာ	၃၆
ရွှေဘုန်းထက်ဖြာ	၃၄
ရွှေဘုန်း ရွှေဘုန်းတော်	၂၂
ရွှေဘုန်း ရွှေဘုန်း ပပဝင်း	၄၄
ရွှေ ရွှေ ရွှေဘုန်းပဝင်း	၂၅
လာချေပြီ	၄၅
လေချိုလေသာ	၂၉
လဲ့လဲ့စိမ်းရောင်	၃၆
လွမ်းထပ်ဆင့်လောင်း	၃၁
ဝေဇယန်နှင့် နှုန်းငြား	၂၀
ဝေဘာဂီရီ	၂၃
ဝေဇန် လှိုပင်	၂၉
ဝင်းဝင်းရွှေရွှေ	၃၆
သပြေပင်ဝန်း	၄၃

သာယာ သာယာ	၂၃
သီလာ မြေယံ	၄၀
သီတာ သီတာ	၂၃
သီလာ၊ ဝေယံလေမှိုင်းညို	၄၇
သင်းအရင်းငယ်ကြိုင်မေး	၃၄
သည်မိုးပြုန်	၃၇
သောင်ကမ်း သောင်ကမ်း	၃၅
ဟေမန္တာဟု	၃၀
ဟေမဝန္တာ	၂၀

ဘွဲ့

အတိုင်းမသိ၊ မင်္ဂလာကြက်သရေ	၅၆
ဥကင်ဘုံမြင့်	၄၉
ကိုးသွယ်ရတနာ	၆၁
ကုန်းဘောင်မြို့ ရွှေနက်သန်	၅၃
ခြည်ပန်းထောင်ကုန်	၅၄
ခွန်ယုစိုးရ	၆၀
ဂန္ဓမာတောင်	၅၀
ငါးလုံးတောင်ညွန့်	၅၂
ဆဒ္ဒန်ပိုင်လေးကျန်း	၅၅
ဇမ္ဗူရည်ပွင့် ဆယ်ရောင်ဝေ	၅၄
တဖုဿငယ်နှင့်	၅၆
နတ်စည်ငယ်လေ	၅၀
နန်းငွေယုန်သော်တာ	၅၅
နန်းရဝေမြင့်	၅၀
ပရမေသီရိ အောင်ဇေယျာ	၆၀
ပတ်ပြန်ငယ်ပြောင် ရှန်း	၆၀
ပတ်လည်ငယ်လေ	၅၀
မင်္ဂလာအောင်မျိုး	၆၁
မင်္ဂလာသီရိ မြေမြတ်စွာ	၅၄
မန္တလာဘုံ	၅၂
မာရဝိဇယ	၄၉

စာမျက်နှာ

စာမျက်နှာ

မြရည်နန္ဒာ	၅၇
မြသို့ငယ်စိမ်းနု	၅၇
မင်းခမ်းတော်စုံလှ	၅၀
မင်းဝံတောင်ညွန့်	၅၃
မြတ်ပလ္လင်ရွှေ ရန်မာန်ချွ	၅၁
မြန်မြန်ယံ ဇမ္ဗူဘောင်	၆၁
ရွှေဘုန်းတော် နေ့နန်းလျော်	၅၇
သေးမည်သလှ	၅၃
လကျာတော်မင်းခမ်း	၅၁
လက်ဝဲတော်က အံ့ရာပုံ	၅၁
လွတ်တော်ငယ် စံကျန်း	၆၁
သကမဉ္စူ	၅၈
သကြံနီတော် မင်္ဂလာ	၅၅
သည်ဆောင်းဟေမန်	၅၉
သန်းယံသာ ကျူးပါတော့	၅၉
ဟေမဝန်ချာ	၆၂

သီချင်းခံ

ကျန်းလုံးသိမ်းကျုံး	၇၁
စန္ဒာ ရောင်သို့သာ	၆၄
စုံသာမြိုင်လယ်	၆၆
ဆဒ္ဒန်အိုင်သာ	၆၉
ဇမ္ဗူကျန်းလုံး	၇၀
ဇမ္ဗူမြန်ချာလေ ထွန်းပပ	၇၄
ဇေယျာရွှေမြေ	၆၇
ဇောင်းကလောအင်း	၇၅
တောဟေဝန်တောင်	၇၂
ထူးမခြားနား	၆၃
ထောင်ရောင်နေကသာ	၆၃
ဒီပါမြေယံ	၆၅
ဒီပါလေ အောင်ချာလေ	၆၉
နှင်းတမြူးမြူး	၇၁
ပန်းကြာဝတ်မှု	၇၈

(၃၈) ရတနာဂုဏ်ရည် (က-၁၃)

ဖြိုးဖြိုးရွှေရင်	၈၁
ဘုန်းအကြီးဆုံး	၇၇
ဘုန်းထူးဝေဆာ	၇၃
ဘုန်းပန်းပရမေ	၇၅
ဘုန်းမိုးသွန်းလောင်း	၆၉
မြဆံကေသာ	၈၂
မင်းခမ်းတော်စုံ	၇၆
မိုင်းအဆန်းဆန်း	၈၃
မိုင်းမိုင်းမြ	၈၁
ရဝေနန်းစိန်ကြောင်	၈၄
ရွက်ညှာကြေလှလေ	၈၂
ရွှေစမှာယ်ရုံ ငုံ့ဖူး	၇၉
ရွန်းရွန်းမြ ရွန်းရွန်း	၈၀
သင်းသင်းကြိုင်ကြိုင်	၈၀

ပတ်ပျိုး

အထူးထူးငယ်နှင့်	၉၄
အာကာယံထဲ စံမြဲမြန်းလို့	၁၃၄
အောင်ခန်းမြို့	၉၁
အောင်ဇေယျာ ကျန်းကျန်း	၁၀၅
အောင်မြသာစံ	၁၀၇
အိုကြော့ဆုံးမယ်	၁၃၀
ကုန်းဘောင်နေမင်း	၉၆
ကုန်းဘောင်ပရမေ	၈၆
ကိုယ်တော်နှင်းနို့	
(လေးထွေသံကပ်)	၁၃၉
ကြုံလေ ဘုံဘွဲ့	၁၂၁
ချစ်သမျှကို	၁၀၂
ခွာပြာသင်း ညှင်းပြေပြေ	၁၂၈
ဂန္ဓမာတောင်လှိုက်နန်းချောင်	၁၁၄
ဂန္ဓမာ ရိပ်သာဖလ်ကုန်း	၁၀၈
စိန္တေကိုးသွယ်ဂုဏ်	၁၀၄
စက်လဲဘုံဘွဲ့	၁၁၉

(သတ္တမအကြိမ်)

	စာမျက်နှာ		စာမျက်နှာ
စက်လဲမရွှင်	၁၁၄	ဖြူပြာမူရာ သူ့စာနေလို	၁၁၅
စိန်ကြောင်နီလာ	၉၃	ဖြေလဲမပြေ	၁၁၉
စိန်ငွေလှံ	၉၁	ဖြေလျော့ခွေ ရှိကေရှိရှင်ထား	၁၃၂
စိန်မှန်ဆောင် မျက်ကိုးစုံပွင့်	၁၄၀	ဘုံပုံနေနန်း	၈၈
စိုးအမျှန်မူး	၉၈	ဘုံလယ်ခွင်	၁၀၈
စုံနယ်သာစ	၁၁၂	ဘုန်းမျှားမျှားမင်း	၁၁၂
ဆုကြီးကိုမို့	၁၃၇	မဏိကဉ္စနာ	၁၀၁
ဆောင်ဝဇီရာ	၁၁၇	မဲဇာတောင်ခြေ	၁၁၁
ဇေယျာအောင်စည်	၁၂၆	မြနန်းဘုံပေါ်မှန်	၁၃၁
ညဉ့်သုံးယာမခါ လေပြေလာ	၁၃၁	မြမန်းကိုက်ရုံ	၁၁၆
ညိုညို ငယ်လေ မှိုင်းမှိုင်း	၁၁၈	မြူးခိုးရယ် တိမ်ဘုံကသာ	၁၃၁
ညွတ်ပြိုင်လှပယ်	၉၈	မြူးဝန်းလှိုခို	၉၉
တပင်စံရာ	၁၂၉	မဂ်လမ်းကိုယူ	၁၃၈
တံပိုးငယ်တည့် နတ်ပဉ္စင်	၁၁၀	မယ်တို့နေ (သိင်္ဂါသံ)	၁၃၆
တန်ဆောင်ရွှေတိုင်	၁၀၃	မယ်ယသေ့ဆံကျင်	၁၃၈
တိမ်ပုံဘေ	၁၀၆	မယ်သေချင်လိုက်ပါဘိ	၁၂၆
တိမ်ပမ္မာင်ဝေကင်း	၁၃၄	မိုးဒေဝါ	၁၀၂
ဒီပါဒေးမြ	၁၁၃	မြန်ချာ မြေကို	၉၁
နဝတတ္တ ကုဏ္ဍလာ	၁၀၀	မှန်ရဝေ	၉၆
နဝရတ်ကယ် ရောင်စုံ	၉၈	မှိုင်းပြာမှန်ဝေ	၉၀
နံသာနီတောင်	၁၂၂	မျှော်တိုင်းခုဝယ်	၁၂၃
နှင်းငွေမြူမောင်	၁၃၅	ယမုနာ သီတာ သောင်ခြေ	၁၁၁
နှစ်ကိုယ်သစ္စာ	၁၂၂	ယမုန်သီတာ	၁၂၇
ပပငယ်လေ ဝင်းဝင်း	၁၁၇	ယုဇနမာလာ	၁၃၃
ပဟိုရ်မြက်သံ	၁၂၁	ရက်မြိုင်ချာ	၉၅
ပျံပျံငယ်လေ သင်းသင်း	၁၁၈	ရဝိန်ဒေဝါင်းယဉ်ပျံ	၁၂၅
ပြယားငယ်တည့် ဝေဿဝဏ်	၁၃၃	ရွှေညီလာ ကြာယုန်းလယ်က	၁၄၀
ပြာပြာညိုရောင် မှိုင်းနှဲနှဲ	၉၇	ရည်ပင်လယ်	၉၂
ပြာပြာညိုရောင်မှိုင်းလှိုရီမောင်	၁၀၆	ရွှေစုံရွက်ကြာ	၁၁၀
ပင်ဗောဓိ အဇပါ	၁၃၉	ရွှေတေဇာ တိုင်းကြေငြာ	၁၃၀
ပန်းဘသင်းသင်း	၁၀၉	ရွှေတောင်ပံ နေရောင်ခံ	၁၂၀
ပြည်အောင်ချာနန်းငယ်က	၁၁၅	ရွှေနှုတ်ကယ် လှယ်လှယ်	၁၃၀

စာမျက်နှာ

စာမျက်နှာ

ရွှေပြည်တော်သည်	၁၀၉
ရွှေဖိစင်ဂေ	၁၃၂
ရွှေဘုန်းတေဇာ	၁၂၄
ရွှေဘုန်းသမ္ဘာရှိန် လေတည့်မှ	၁၂၀
ရွှေယင်ပေါင် ငွေယင်ပေါင်	၉၂
လေရူးသုန်သုန် (သိင်္ဂါသံ)	၁၃၆
လောင်းပန်းဂမုန်းအင်	၉၃
လွမ်းတယ်လေ့	၁၀၁
လွမ်းဖွဲ့စေ	၁၀၈
ဝသန်ခါမှို မိုးရင့်သီ	၁၂၁
ဝေဖြိုး ကုန်းဘောင်ညွန့်ညွန့်	၉၆
သပြေညာဘောင်	၁၂၇
သာဆန်း ရဂုံဘွေ	၁၀၃
သာယာစုံစီ သီတာရံခဝန်း	၁၂၉
သာရကာ ကျေးငယ်တို့	၉၅
သိင်္ဂါခရွှေရောင်	၁၀၄
သီလာ ဝေယန်၊ သာဟန်	၁၂၄
သူရကန် စက်ပုံ	၉၇
သေနက်မည်	၁၁၆
သဲလောင်ကြွေကျွမ်း	၁၀၂
သင်းရနံ့ လှိုင်ပျံ့ငယ်	၁၀၅
သန်းရံခြေ ရွှေကြော့ဝန်း	၁၂၃
ဟေမာ ဝေဆာ ဘွေချာင်မြိုင်	၁၂၄
ဟေဝန်စုံမြိုင်	၉၉

၃၇ ချင်း

ဤ ၃၇-ချင်း နတ်များ၌ သိလွယ် ရှာလွယ်ရန် သီချင်းအစများကို မပြတ် ဆိုင်ရာနတ်အမည်များကို ပြထားသည်။

အနောက်မိဖုရားနတ်	၁၅၃
အောင်စွာမင်ကြီးနတ်	၁၄၅
အောင်ပင်လယ် ဆင်ဖြူရှင်နတ်	၁၄၅

ငါးစီးရှင်နတ်	၁၄၅
ညောင်ချင်းနတ်	၁၄၆
တပင်ရွှေထီးနတ်	၁၄၇
တောင်ငူ ရှင်မင်းခေါင်နတ်	၁၄၄
တောင်မကြီးနတ်	၁၄၆
ထီးဖြူဆောင်းနတ်	၁၅၁
ထီးဖြူဆောင်း မယ်တော်	၁၅၂
နုမတော် တောင်ကြီးရှင်နတ်	၁၄၃
ပရိမ္မရှင်မင်းခေါင်နတ်	၁၅၂
မဟာပိန္နဲနတ်၏ တီးချင်း	၁၄၃
မန္တလေး ဘိုးတော်နတ်	၁၄၈
မင်းကျော်စွာနတ်	၁၅၂
မင်းစည်သူနတ်	၁၅၂
မင်းတရားကြီးနတ်	၁၄၄
မင်းရဲအောင်တင်နတ်	၁၄၇
မင်းသားအောင်ရှင်နတ်	၁၅၁
မယ်တော် ရွှေစကားနတ်	၁၄၈
မောင်ပိုးတူနတ်	၁၄၈
မောင်မင်းဖြူနတ်	၁၄၈
မြောက်ဘက်ရှင်မနတ်	၁၅၃
မြောက် မင်းရှင်ဖြူနတ်	၁၄၆
ယုန်း ဘုရင်နတ်	၁၄၈
ရွှေစစ်သည်နတ်	၁၄၇
ရွှေနဘေနတ်	၁၄၄
ရွှေနော်ရထာနတ်	၁၄၅
ရွှေဖျဉ်းညီတော်နတ်	၁၄၉
ရွှေဖျဉ်းနောင်တော်နတ်	၁၄၉
ရှင်ကုနတ်	၁၅၄
ရှင်ကုန်းနတ်	၁၅၄
ရှင်တော်နတ်	၁၄၆
ရှင်နဲမိနတ်	၁၅၄
သိကြားနတ်၏ တိုင်ချင်း	၁၄၂

စာမျက်နှာ

စာမျက်နှာ

သံတော်ခံနတ် ၁၄၄
 သုံးပန်လှနတ် ၁၄၄
 [မောက်မင်း အူသံ နှင့် တျာယိုင်
 ပတ်ယိုင်]

အိုပင် အိုကံ ဆိုး ၁၅၅
 အိုပင် အိုကံ ညဉ့်ယံ ၁၅၅
 ရှင်သေမင်း လူချင်းရယ်တဲ့ ၁၅၆
 ရှေ့နန်းကြော့စံငယ်မှာ ၁၅၈
 ရှေ့ဘုန်းတော် ထွန်းပါလို့ ၁၆၀
 သောက်တဲ့ သောက်ရေအိုး
 ငယ်မှာ ၁၅၆
 ဟေမဝန္တာ ၁၅၅

ယိုးဒယားနှင့် တလိုင်းသံ

အရိမဒ္ဒနံ ပြည်ပေါက်္ကံ ၂၀၀
 အင်ကြင်းသရဖီ ၁၉၈
 အောင်ဇေယျတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ ၂၀၇
 အောင်မင်္ဂလာ ၁၇၈
 အို ကြာရံနန်းသူမယ် ၁၆၂
 အိုလူမနော ၁၉၂
 အိုလေ တောမြိုင်စွန်းက ၁၈၈
 အို သာတင်ဆုံးငယ်နှင့် ၁၇၃
 ကန္တာတောခြေ ၂၀၉
 ကုဏ္ဍလာ ကုဏ္ဍလာ ၁၉၇
 ကောင်းခြီးသခါ ၁၈၄
 ကြံကြံဖန်ဖန် ၁၉၁
 ကြို့ညိုစံရာ ၁၇၄
 ခါ နွေဆန်း လန်းစိစိ ၁၇၆
 ခိုင်ပန်းစုံ မုံမာလာ ၁၆၅
 ဂိမ္မာန်နွေဘွဲ့ရာသီ ၁၆၈
 စက်လဲ ပျော်ပါနိုင် ၁၇၃
 စိန်ကြယ် ညီး ၁၈၁

စိန်ခြယ်ခြူးသန်း ၂၀၃
 စိန်မြ လျှံခြယ် ၁၈၃
 စုံတောလေ မြိုင်ခြေ ၁၉၉
 ဆဒ္ဒန်အိုင် နှစ်ခိုင်ခရွပန်း ၁၉၄
 ဆန်းနွေဦးလေရှူးဆော်ပြန်လာ ၂၀၄
 ဇာတိအာဏာ စကြာဝဠာ ၁၉၃
 ညိုညို ဆိုင်းဆိုင်း ၂၀၅
 ညှင်းလေက သွေး ၂၀၅
 တလိုင်းသံ နှိုင်းစံပယ်ခွါ ၂၁၁
 တေ ဘုမ္မာ ၁၉၂
 တော တောင်စွယ် ၁၆၄
 တောနှင့် တောင်စွယ် ၁၈၉
 တောမွှော်ရုံမှာ ၁၉၉
 တောမြိုင်ခြေလမ်း ၁၆၅
 တောဟေဝန်လယ် ၂၀၉
 တောင်အဆင်းမှာ လေလေ ၂၁၁
 တောင်ဇမ္ဗူပိုင် ၁၇၈
 တောင်တောင်ယံ တောက ၁၈၁
 တောင်တောင်ယံ တောငယ်နှင့် ၁၈၃
 တောင်ဝက်ပါ ၁၈၀
 နန်းဘုံသီဟာဘေ ၂၀၇
 နန်းသီဟိုဠ် ၁၈၇
 နှင်းရွန်းဂိမ္မာန် ၁၈၂
 နှင်းရွန်း သာဟေမန် ၁၈၇
 ပဗ္ဗတာ ဟေမဝန်တောင် ၂၁၀
 ပျံကန်မြူးနင်း ၂၀၁
 ပန်းညောင်လှိုင်ဖွဲ့ ၁၇၄
 ပန်းမြိုင်လယ် ၁၆၁
 ပန်းသဇင် ပန်းသဇင် ၁၉၆
 ပန်းဟေဝန် ခုနစ်ခွေ ၁၆၃
 ပြည်ကပ္ပိမ္မာ ၁၇၉
 ဖေါ် ကွာဝေးသမ္ပို ၁၆၆

စာမျက်နှာ

စာမျက်နှာ

မကြံနိုင် မွှော်ရုံမြိုင်တော	၁၆၃
မဟိယင်ဘောင် သဲဗေဒသောင်	၂၀၅
မော်ရုံဟေဝန်	၁၈၈
မန်းညာနွယ်	၁၆၇
မန်းလေး တောင်လကျာ	၁၈၆
မိုး ကုန္တာ တည်လာ ဖန်	၁၆၉
မိုးလုံးပတ်လည်	၂၀၆
မြမန်းဂီရိ သေလာတောင်	၁၇၂
မြန်သပြေညာ	၁၈၆
မြိုင်ဂန္ဓမာ	၁၉၀
မြိုင်တန်းမောင် ချောင်ရွှေဝါ	၂၀၉
မြိုင်ဟေမာ ကန္တာလမ်း	၁၇၇
မံမပြေ သဲရွှေဘဝင်ကျမ်း	၁၆၃
မိုင်းမှုန်ပြာညို ရီမှောင်ဝေ	၁၆၄
ယသော်ဓရာ နန်းတောင်ညာ	၁၉၇
ယုန်ငွေ့နန်း	၂၀၂
ရာပြည့်မင်းငယ်တို့	၁၉၈
ရွှေတညာ	၁၇၆
ရွှေအာသာ ငုံတံသေး	၁၉၀
ရိပ်ကြာဆောင်ခန်း	၁၇၃
လေပြေဆော်သွင်းမြူး	၂၀၀
လေပြေလောင်းသည်နှင့်	၁၇၅
လေ မှန်တိ မှန်စ	၂၀၂
လွမ်းပိုအောင် ညိုမင်းလွင်	၁၈၉
လွမ်းဖွယ်သာယာ	၁၉၀
လွမ်းဝှန်ပို	၁၇၂
ဝေဇယန္တာ နန်းဘုံ	၁၆၆
ဝေယန် သိင်္ဂါ	၁၈၅
သန် ကျန်မိုးပေမို့	၂၀၆
သန်းရွှေညာ	၁၇၀
သောင်းကျေးဒီပါဘွေ	၂၀၃
သောင်းရွှေလယ်	၂၀၈

သောင်းလုံးမြေချာ	၁၈၅
သောင်းသောင်းညံ	၁၈၉
သုံးလူ ဖေါ်လေးပါး	
မြတ်ညီတော်	၁၉၁

ဘောလယ်နှင့် သီချင်း

စိန်ခြူး ကြာညောင်	၂၁၃
စုံစကြာ မြန်းစို့ဖေ	၂၁၈
နာဂ ဆဒ္ဒန်	၂၁၃
နန်းသူမယ်	၂၁၉
ပဏ္ဍာသေလာ	၂၁၅
ပုလဲမြိတ်စုံ	၂၁၅
ပုလဲရယ်တံ ရွှေဝတ်ရည်	၂၁၈
မိုးနတ်ဒေဝီ	၂၁၆
ရှုလဲ သာထေ့	၂၁၄
လွမ်းများ ဘုရင်	၂၁၇
သင်းပျံ ဇေးကြည်	၂၁၆

လွမ်းချင်း

အပ္ပရာဇိငယ်နှင့်	၂၂၀
ကိုးခွင်ငယ် မိုင်းပါလို့	၂၂၂
ကြည့် မမေ့ချင်ဘူး	၂၂၀
ညိုလို့သာ သဲတော့တယ်	၂၂၄
တိမ်ခြေငယ် ရှင်းပါလို့	၂၂၄
တောင် တလျှောက်မှာလ	၂၂၀
ထပ်ထပ်သာ စောတော့	၂၂၂
နတ်စည်ငယ် ရှမ်းပါလို့	၂၂၂
မချိုနိုင် ခါးရန်ကော့	၂၂၅
မေတ္တာတော် တိုးပါလို့	၂၂၅
မေတ္တာတော် နဲရော့ထင့်	၂၂၆
မျှော်ယောင်သာ ပန်းတော့	၂၂၃
မြူခြေငယ် သန်းပါလို့	၂၂၂
မြောက်လေငယ် သွင်းပါလို့	၂၂၃

စာမျက်နှာ

စာမျက်နှာ

မြိုင်ခြေငယ် သင်းပါလို့	၂၂၄
ရေယဉ်စမ်းငယ်နှင့်	၂၂၃
ရွှေလတိုင်း ကိုတဲ့	၂၂၄
ရွှပ်အထူးမှာတော့	၂၂၅
လာမေ လိုက်ခဲ့တော့	၂၂၁
လာမေ လှမ်းကြစို့	၂၂၁
လှိုင်လှိုင်သာ သင်းတော့တယ်	၂၂၃
သက်သက်ပင် စိမ်းတော့မလ	၂၂၅
ခွန်းထောက် သဖြန်နှင့်	
ပုလဲပေါက်	
အစီးနွဲ့ ဘဂဝါ အတိကိုတဲ့	၂၂၇
အဆစ်ကယ်သန်	၂၃၁
အာဒိစ္စ ဖလ်သုရိန်	၂၃၅
အံ့မိုင်းငယ်တဲ့ နယ်ရှစ်ခွင်	၂၃၃
ကသစ်ကယ်တဲ့ နန်းသူမောင်	၂၃၂
ကျူးရင့်အိုင်	၂၃၂
ကျိုင်းပိုးတူ မှက်ခြင် သရမ်း လိုက်	
ပါဘိ	၂၂၈
ခင်း အပြန်မှာတော့	၂၂၇
ခန်းဆောင်ရွှေရဝေတွင်းမှာလ	၂၃၇
ခေါင်ဗူးကို ယူ	၂၃၀
ငွေကဒဏ် ဝေယန်ကြံမှာလ	၂၃၈
ငွေစန်းရယ်တဲ့ ပုဏ္ဏမီ	၂၃၄
ငွေနှင်းငယ်တဲ့ မှန်ဝေဒေ	၂၃၄
ငွေသပြာ ခန့်ဌေးလျင်	၂၄၀
ငွေသရဖီ ပန်းမုံကြေ ကိုလ	၂၂၈
စိမ်းလဲငယ်တဲ့ ညိုရောင်	၂၃၂
ဆီမီးငယ်တဲ့ တထိန်ထိန်	၂၃၄
ဆွေသူ မောင်အပွေများကိုဖြင့်	၂၃၈
တပေါင်းရယ်တဲ့ မိန့်ရာသီ	၂၃၅
တောဝနာ ဘေးခွင် အစောင်း	
မှာတော့	၂၂၉

တန်ဆောင်မုန်းဆီက	၂၃၈
တောင်တတန်း	၂၃၀
နေနန်းရယ်တဲ့ ဖလ်သုရိန်	၂၃၃
နှေရာသီ မိန့်၊ ဓလေ့ပေမို့	၂၃၆
နှစ်ဆယ်ကျော်အစိတ်ပိုင်းမှာလ	၂၄၀
နှစ်လုံးရယ်တဲ့ ပါဒ်မီ	၂၃၃
ပါလိုက်တဲ့ ဖဲငယ်	၂၄၉
ပင်မင်းမူ ခင်း သန့်သန့်မှာလ	၂၃၆
ပေါက်လဲရယ်တဲ့ ပွင့်စိစိ	၂၃၅
ပြောင်ပြောင်ငယ်ညီး	၂၃၁
ဘာမပို တာဝေငှလိုက်တော့	၂၂၈
ဘောဇနာ ဥတုကျမ်းမှာဖြင့်	၂၅၃
မကျေနပ်ပါဘု	၂၅၂
မြသားငယ်တဲ့ ရေယမုန်	၂၃၂
မှန်ပြာငယ်ရီ	၂၂၉
မွှေးနံ့သာ ကြည်ရေမြငယ်နှင့်	၂၃၆
ရေယဉ်ဖြာ ရစ်လာသန်းပါလို့	၂၂၇
ရိုးတလျှောက်	၂၃၀
ရိုက်ချွန်းရယ်တဲ့ စည်ပုစွန်	၂၃၃
ရွှေ ပြဒုံကြာအချပ်ကိုလှ	၂၃၈
လစန်းရယ်တဲ့ငွေတုံဆောင်	၂၃၄
လတပေါင်း	၂၃၁
လ၊ တန်ခူးမှာတော့	၂၃၉
လွမ်းမပြေ မန်းမြေ တမိတော့	၂၂၉
သခွတ်ကတဲ့ ပွင့်စချိန်	၂၃၂
သဉ္ဇာလီ ဘောပြဒုမှာဖြင့်	၂၃၇
သနင်းဆွ ကင်း ကော့ခဲသူမို့	၂၃၇
သစ်ဆင်းရယ်တဲ့ လမာသာ	၂၃၄
သွားလေရာ ဓားရွှေပိုက်ပါလို့	၂၃၀
ဟို နဲ့ သည်နေနှင့်	၂၃၉
တေးထပ်	
အမှုသည် အလိုချင်ပ လို့	၂၅၀

စာမျက်နှာ

စာမျက်နှာ

အဝိဇ္ဇာ ပိတ်ကာဆို့ ၂၄၃
 အသားတော် အရောင်
 ထွက်လိုက်တာက ၂၄၅
 အသက်ရှည် သက်ပြောသတဲ့ ၂၅၁
 ကေရာ တေဇာကွန် ၂၅၇
 ဒို့ နာ သေ သုံးဌာန ၂၄၈
 ကမ္ဘာလောင် နေမင်း ၂၄၅
 ကုသိုလ်ကံ စန်းမထင်မို့ ၂၄၉
 ကုသိုလ်ကံ ပေးသမျှ ၂၄၅
 ကံကုသိုလ် ခေတုန်းမို့ ၂၄၆
 ကျုပ်လင်ကို တေ့တေ့လှည့်လို့ ၂၄၉
 ကျမ်းဥတု ဘောဇန ၂၅၃
 ကျောက်စိမ်းတောင် အထွင်း ၂၄၂
 ငါးအာရုံ ဘင်စု ၂၄၂
 စတုဝီ ကုံးဆင့်လို့ ၂၄၁
 စိန်ရောင်ခြည် မြူးကွန်လို့ ၂၅၅
 ဆင်လိုက်ပုံ မလင်းဘိ ၂၄၃
 ဆိုးစဟန် ကိုးတန်လို့ ပါလို့ ၂၄၇
 တရုတ်ပြည် ဌာနတွင် ၂၅၁
 တက္ကသိုလ် ဆရာထူးက ၂၄၄
 တောင်သပြေ ရေမြေစိုး ၂၅၅
 ထိတ်စရာ ရိပ်ကြာစုတ် ၂၄၅
 နရိန္ဒာ ဇေယျာဘိနှင့် ၂၅၆
 နန်းတော်သူ စကား ၂၄၆
 နန်းသပြေ ပင်ညွန့်နှင့် ၂၄၁
 ပညာရှိ နားရွှံ့ရွှံ့ဘို့ ၂၅၄
 ပင်ကံ့ကော်အသျှင်ပွင့်လျှင်လ ၂၄၃
 ဖျံခေါ် မြို့တွင်းက ၂၅၂
 ဘမယာ သိဟာသမ္မာ ၂၅၇
 မစုံသူ ငိုဟဲ့လို့ ၂၄၃
 မစုံသူ ပန်းရှာရအောင်လို့ ၂၄၇
 မိန့်ခွန်းတော် သံရိပ်ကို ၂၄၁

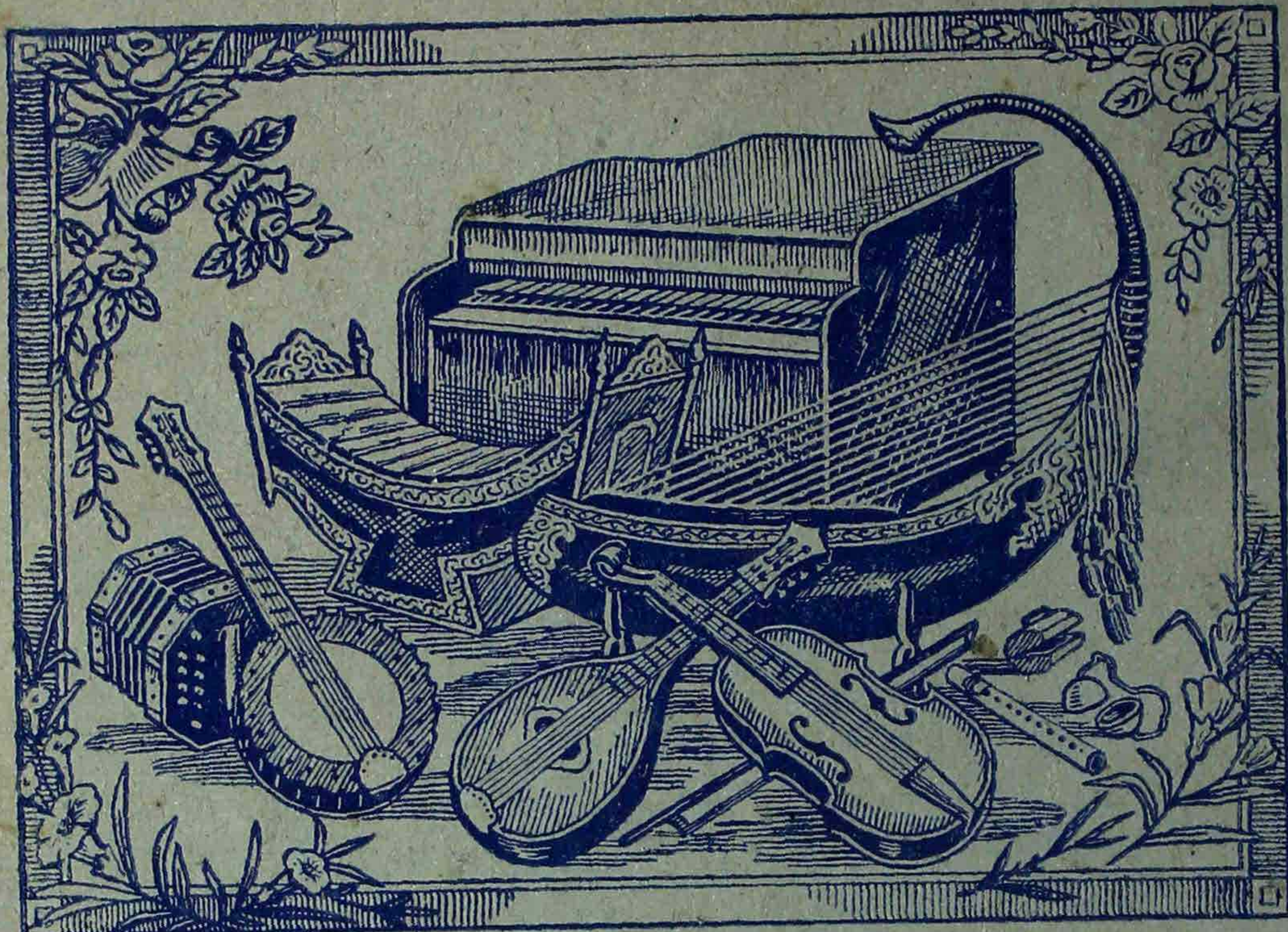
မြတ်လောင်းတော် ရှေ့ဉာဏ်ရှု ၂၄၈
 ရတနာ ပူရ ၂၄၄
 ရာနှစ်ဆယ် ဖြူကွန် ၂၅၅
 ရှေ့စိတ်တော် ထင်စိုးနှောင့်
 စေတော့ ၂၄၆
 ရှေ့ဘဝင်ကြွလှအောင် ၂၄၈
 ရှေ့လက်မ ကလေးခန့်လို့နှင့် ၂၄၇
 ရှေ့သမ္ဘာ တေဇာပြိုး ၂၅၆
 လဖက်ရည် တေးနှစ်ပုဒ်ကို ၂၅၄
 လဖက်ရည် ဒွိဟမ္မာ ၂၅၀
 လဖက်ရည် သဘာဝကိုတဲ့ ၂၅၂
 လဖက်ရည် သောက်ရမှ ၂၄၉
 လဖက်ရည် သောက်လှလို့ ၂၅၀
 သဉ္ဇာလီ ဗေဒအုံး ၂၄၂
 သာပြေပြေ ညာကြေနှံ ၂၄၇
 သံသရာဆုံးအောင်စောင့်နိုင်ရဲ့ ၂၄၄
 သောင်းဒီပါ ရာရိုက်လို့ ၂၅၆

ရှစ်ဆယ်ပေ

ကြက်နန်းရခေ ကြက်ရွှေဖါးနှင့် ၂၅၈
 ငါးရာနှစ်ဆယ် ရှစ်ဖြာပြု ၂၆၃
 တောင်မြစ်ကမ်းယံ ကန္တာရမှာ ၂၅၉
 နတ်လဟေမန် ဝသန်ကြွင်းမို့ ၂၆၀
 နန်းရံတရာ ပဏ္ဍာခ ၂၆၂
 နှင်းရည်ဖျန်းချေ ထန်း လေ
 လို့ သည့် ၂၆၁
 ပြန်ညှင်းသုန်သုန်နှင်းမုန်ရွှေနှင့် ၂၆၀
 မကရီးဘေ့ချာမာလပျိုသည် ၂၆၁
 မငြိမ့်တငြိမ့်ရွာတိမ်ယောင်သည် ၂၅၉
 မဟာဂနိုင် ဖြာဆိုင်ဆိုင် ၂၆၃
 မြောင်းရစ်ခွေ မြူခြေခြံ သည် ၂၅၈
 မြသွေးအခံ ပင်ယံပိမ်းမှာ ၂၆၁
 ဝါဦးပြင်ပြင် သွင်တန် ၂၅၉

	စာမျက်နှာ		စာမျက်နှာ
ဝိသုဝိသု ငြိဆုံရသည်	၂၆၃	ဆယ်ဆယ်ရောင်ဖြာသည်နှင့်သာ	
သန်နှောင်းသမျှန်ချိန်		(ဒိန်း)	၂၆၆
ဝါသုံးလို့	၂၆၀	တကြာမှောင်ပြာ (ကရင်ဩ)	၂၇၆
သုံးသိန်း သုံးသောင်း		တိုင်းမိမိလာ(လှေ)	၂၆၉
လေးထောင်ထိပ်	၂၆၂	ထောင့်ကိုးဆယ်စွန်းပဉ္စ (စည်)	၂၇၀
[ဒိန်းသံ, ရေကင်းသံ, နာဝါသံ, လှေ		မန်းမြစကြာ(နာဝါ)	၂၆၇
တော် သံ, စည်တော် သံနှင့် ကရင်		မြန် နိုင်ငံပြည်ကြီး (ရေကင်း)	၂၆၆
ဩသံ]		မြိုင်တန်းမှောင်ဝေ (ကရင်ဩ)	၂၇၇
အံ့မိုင်းငယ်ညို (လှေ)	၂၇၀	မှော်ရုံ တောနက်မြိုင်မြိုင်	
ကန်ရွှေမြေငယ်နှင့်သာ(ဒိန်း)	၂၆၅	(တောလား)	၂၇၇
ငွေရွက်ကယ်မြိုင်မြိုင်(လှေ)	၂၆၉	သုံးရွှေများလယ်(ဒိန်း)	၂၆၅

သိချင်းအစချီ အက္ခရာအညွှန်းပြီး၏။



ဆရာကြီး-ဦးပြုံးချို

စုဆောင်း-ရေးသားသော

မဟာဂီတပေါင်းချုပ်ကြီး

သတ္တမနှိပ်ခြင်း

1977

ပြည်လုံးကျွတ်ဖြန့်ချိရေးဌာန



၁၃၀-ဗိုလ်ချုပ်လမ်း-ရန်ကုန်မြို့